ION N. OPREA

MĂLIN, VESTITORUL REVOLUȚIEI

ANTOLOGIE ZIARISTICO-SCRIITORICEASCĂ

Dedicată poetului Alexandru Mălin-Tacu, obiectiv informativ al securității din România într-un fel de proces al postcomunismului, la 20 de ani de la plecarea lui la „Podgoria" Copou, pentru veşnicie.

În loc de prefață: „**22 decembrie**" de Codrin Liviu Cuțitaru
Album: Nicolae Ciochină
Aniversare: C.D. Zeletin

Coperta: bioing. Paul Bobîrnă
Redactor de carte: Aurel Ştefanachi
Culegere de text şi tehnoredactare: bioing. Paul Bobîrnă

ISBN

Tipografia MOLDOVA

Iaşi 2006

Tipărit la tipografia MOLDOVA
Bulevardul Carol I nr. 3-5 Iaşi

Tel/fax: 0232 206 544

ION N. OPREA

MĂLIN, VESTITORUL REVOLUȚIEI

ANTOLOGIE ZIARISTICO-SCRIITORICEASCĂ

Dedicată poetului Alexandru Mălin-Tacu, obiectiv informativ al securității din România într-un fel de proces al postcomunismului, la 20 de ani de la plecarea lui la „Podgoria" Copou, pentru veşnicie.

În loc de prefață: „**22 decembrie**" de Codrin Liviu Cuțitaru
Album: Nicolae Ciochină
Aniversare: C.D. Zeletin

„Mălin şi Alina. Ai doi copii cu numele mângâierii şi al florii. Ce minunată e vestea ce-ți vine prin mijlocirea poeziei! Să-ți trăiască şi să fie norocoşi".

C.D. Zeletin

De acelaşi autor:

- *Mari personalități ale culturii române într-o istorie a presei bârlădene (1870-2003)*
- *Bucovina în presa vremii I Cernăuți 1811-2004*
- *Bucovina pământ românesc II – Presa din Rădăuți – 1893-2004*
- *Cu capul pe umărul meu… Jurnalistică împreună cu cititorii*, cuprinzând parte din publicistica autorului
- *Vaslui –Capitala „Țării de jos" în presa vremii – 1875-2005*
- *Dorohoi – Capitala „Țării de Sus" în presa vremii 1874-2006*
- *Huşul în presa vremii – de la Melchisedec până în zilele noastre – 1869-2006*

ÎN LOC DE PREFAȚĂ: 22 DECEMBRIE

1

În decembrie 1986, eram elev în ultimul an de liceu, la „filologie-istorie" şi mă pregăteam pentru o facultate aşa-zicând „perdantă" – Litere (Engleză) -, căreia nici un membru serios al societății multilateral dezvoltate nu îi acorda vreun credit minim. De fapt, noi, elevii de la „filo", reprezentam o comunitate mică (similară **Castaliei** lui Hesse), izolată într-un vechi (dar prestigios) liceu din Dealul Țicăului, cu care nimeni nu-şi prea bătea capul. Urma să fim viitorii „toleraţi" ai unei lumi dinamice, pline de realizări măreţe, fără timp şi disponibilitate socio-psihologică pentru nişte stranii umanişti. în vacanța de iarnă, chiar înaintea Crăciunului, un coleg de clasă m-a sunat şi mi-a dat o veste năucitoare. Un amic de-al nostru (dintr-un an mai mic), Mălin Tacu pe numele lui, murise cu o seară înainte (pe 21-22 decembrie) în condiții misterioase şi inexplicabile. Am simțit că îmi fuge pământul de sub picioare. Îl ştiam bine pe Mălin, fiind nu doar colegi de şcoală, ci şi de sport la un club de karate, ce funcționa pe atunci în condiții de semi-clandestinitate. Auzisem că familia sa avea de mai multă vreme probleme cu regimul comunist (tatăl lui fusese, încă din anii cincizeci, deținut politic şi neconcesiv opozant al instituțiilor „mâniei proletare"), ajungând, în perioada respectivă, la un pas de emigrarea în America. Toate aceste informații mi s-au aglomerat în minte furibund, pe fundalul acelui dezolant decembrie ceauşist, ducându-mă spre o inexorabilă, înspăimântătoare concluzie. Mult timp nu am reuşit să găsesc resursele interioare pentru a da glas acelei ipoteze teribile.

2

În decembrie 1989, eram student în anul al III-lea la Engleză şi, în ciuda dinamismului firesc al vârstei, trăiam de câteva luni un puternic sentiment de inutilitate. Generația momentului în discuție oferea patriei socialiste – cu chiu cu vai – patruzeci de virtuali profesori de engleză. O Românie de douăzeci şi trei de milioane de oameni (cum ne informa, cu tonalitate revoluționară, ***Telejurnalul*** de zece minute al fiecărei seri) strecura greu, în mecanismul său economic şi cultural multilateral dezvoltat, patruzeci de anglişti pentru proiectatul an 1991, punctul absolvirii noastre. În mod aproape oficial, era vorba despre patruzeci de (noi) ***paria*** ai lumii socialiste, exilați din start în satele şi comunele țării, indiferent de valoarea ori pregătirea lor. Oraşele excelenței sociale rămâneau închise (interzise chiar) cavalerilor unei cauze pierdute, prea „inadaptați" profesional pentru cinetica universului proletar. Şi totuşi, complet ilogic, viitorii anglişti se supuneau terifiantului concurs menționat. Un segment semnificativ al populației se opunea astfel, în fiecare vară (când avea loc admiterea), aparent absurd, politicii oficiale, manifestând interes pentru o limbă „moartă" (pe teritoriul României, desigur). Destinul îmi

era pecetluit. Urma să devin un vajnic dascăl de țară, plin de nostalgii şi frustrări, alinat eventual de tescovina producție proprie şi porcul personal, crescut cu ardoare undeva în spatele casei. Adică, în termenii limbii Marelui Will, pe care o studiasem cu atâta aplomb, un ***perfect loser***.

3

Mălin Tacu avea o eleganță nativă care îl făcea să pară mult mai matur decât vârsta de licean la care l-am cunoscut noi, colegii săi de la „Eminescu". Practica sporturi de forță şi de luptă, într-adevăr, faptul putea contribui, în anumită măsură, la o maturizare prematură. Totuşi, datele personale ieşeau, în mod vizibil, în relief. Poet (extrem de promițător), atlet şi, nu în ultimul rând, intelectual tânăr plin de dinamism, Mălin părea să refuze – într-o manieră organică, substanțială, chiar constituțională – superficialitatea adolescentină, fiind un individ cu predispoziție către meditație şi gravitate. În mod interesant însă, omul nu-şi pierdea buna dispoziție şi optimismul (un optimism funciar, moştenit, cred, dintr-o familie robustă, obişnuită cu excesele nefaste de destin), fiind, prin excelență, un foarte bun companion. Dispariția lui abruptă, în plin avânt, dintre noi a şocat iremediabil o întreagă colectivitate de tineri, care nu înțelegea şi nu a înțeles niciodată cum un regim politic poate să-şi „legitimeze" autoritatea prin crime de asemenea tip. Deşi lumea fusese intoxicată, cu bună ştiință, cu informația că Mălin murise în urma unei leucemii galopante, adevărul a circulat mereu, la început timid, apoi tot mai insistent, printre prieteni şi cunoscuți. Tânărul poet a fost asasinat din motive politice, legate de poziția incomodă a familiei sale în universul comunist. Moartea lui a devenit astfel pentru noi, colegii de generație, o tragedie autentică – din stirpea celor antice – în care istoria, biografia şi politicul se îmbinaseră într-o manieră grotescă, plină de irațional şi perversitate.

4

Pe fondul depresiv al studenției ceauşiste a venit, brusc, miracolul din decembrie 1989. Avusese loc mai întâi „agitația" de la Iaşi, din data de 14, unde, prezent cu un coleg de grupă, mi-am dat seama - chiar dacă ultimativ nu s-a întâmplat nimic – că un lucru neobişnuit era pe cale să se producă în România. Isteria forțelor de ordine (înarmate până în dinți în Piața Unirii) şi postarea maşinilor de pompieri în locurile strategice din Centru indicau, fără dubiu, începutul sfârşitului. Evenimentele ulterioare – de la Timişoara şi Bucureşti -, urmărite în stare de şoc, nopți la rând, la Europa liberă, într-un anumit sens, nu făcură decât să-mi confirme ipoteza sfârşitului de istorie. Aproape incredibil – datorită gradului de paranoia către care fusese împinsă societatea românească de guvernarea comunistă -, Nicolae Ceauşescu a fost forțat de populație, în numai câteva zile, să abandoneze pripit vârful unei piramide politice întemeiate pe teroare şi grandomanie.

5

Nu sunt un amator al coincidențelor evenimențiale stranii şi nici unul al căutării destinelor simbolice cu orice preț. Totuşi, în cazul morții lui Mălin Tacu – din 22 decembrie 1986 – nu-mi pot reprima o pornire firească spre descifrarea unei semnificații istorice oculte. Printr-o formidabilă şi totodată greu inteligibilă suprapunere factuală, Mălin a devenit unul dintre primii adolescenți români, dacă nu primul, căzut într-o luptă inegală, nedreaptă, cu regimul lui Nicolae Ceauşescu. Moartea sa a marcat, într-un mod simbolic, începutul Revoluției tinerilor din România împotriva comunismului. Poetul adolescent din Iaşi a ajuns, prin urmare, chiar dacă indirect şi dureros, prototipul unui nou eon istoric.

6

Greu de spus în câteva cuvinte ce a însemnat succesul Revoluției pentru mine. în primul rând, dispariția sentimentului de imensă inutilitate, care mă copleşise în toamna cenuşie a anului 1989. Apoi, ieşirea neaşteptată din malaxorul destinului implacabil (de dascăl rural), trasat, mult timp înainte, cu o precizie de-a dreptul fatidică. Totodată, a însemnat plecarea mea la studii în lumea liberă, ceea ce – în variantă de aspirație, pe parcursul adolescenței ceauşiste – ar fi adus mai degrabă cu visul delirant al unui individ retardat psihic decât cu aspirațiile legitime ale unui om normal. Cumplit mi se pare astăzi că, în răsturnarea benefică de soartă a acestor treisprezece ani, eu personal nu am nici un merit. Datorez totul acelor colegi ai mei de generație, cunoscuți (precum Mălin Tacu) sau necunoscuți (precum martirii de la Bucureşti şi Timişoara), care, infinit mai buni ca mine, au îndrăznit, dincolo de puterea noastră – a celor rămaşi în viață – de înțelegere, să înfrunte demența şi iraționalitatea, sacrificându-se, irevocabil, pentru alții.

Epilog

Nu ştiu cum vedeți dumneavoastră situația – cei care vă petreceți astăzi concediile pe Coasta de Azur, vă aşezați confortabil în fotoliile gigantice din birourile luxoase ale marilor companii sau ale impozantelor instituții politice, cei care vă odihniți în vile imense şi vă alegeți maşini super-performante din cataloage euro-americane ori, pur şi simplu, cei care vă pregătiți să preluați o nouă, impresionantă funcție de conducere. Eu vă propun să ne gândim o clipă la acei tineri din 22 decembrie 1989 – pentru care Mălin Tacu a fost un veritabil arhetip ontologic încă din 22 decembrie 1986 -, tineri ce nu au mai apucat să trăiască primul (şi singurul) Crăciun liber din (scurta lor) viață. Măcar o dată pe an.

Codrin Liviu Cuțitaru

AUTORUL DESPRE CARTE

Să editez o carte despre **Alexandru Mălin Tacu** – „Vestitorul Revoluției", m-au ajutat gazetarii şi scriitorii, familia, prietenii care cunosc fapte autentice referitoare la eroul preferat de mine. Am colecționat precum arhivarul, arheologul sau bibliotecarul, manuscrise, materiale de presă, imagini, informații publice; le-am dat o anumită sistematizare, aducându-le la vedere pentru ca dumneavoastră să cunoaşteți odată în plus, să judecați ce a fost comunismul şi activiştii cu sarcini speciale – securitatea. Consider că am avut privilegiul să comunic lumii, pe baza argumentelor de necombătut, profilul odios al unui sistem politic represiv şi tragedia demnă a unei familii de lângă noi.

*

„Alexandru Mălin Tacu este, probabil, „Călătorul profund" al generației sale, o generație care acum apare, începe să-şi facă simțită vocea, după ce, în decembrie 1989 şi-a făcut simțit curajul", mă desluşeşte **Liviu Antonesei**, redactorul cărții apărută postum a copilului poet. „...Mălin poate fi considerat o jertfa a Revoluției care avea să vină. El a fost Vestitorul", este de părere **Nichita Danilov** în aprilie 2004 când, referindu-se la versurile tânărului, adaugă: „Poezia sa poartă amprenta vârstei pe care o parcurgea, a discuțiilor şi plimbărilor făcute împreună cu colegii prin Copou şi împrejurimile pitoreşti ale laşului. E o poezie proaspătă încărcată de lumină în care pulsează"... „cromozomii zeflemişti cu pălăria pe ochi... pregătiți să ia viața peste picior".

Ioanid Romanescu îşi lămurea astfel talentul literar al poetului: „Eu, unul, nu am aflat altă explicație decât susținerea unei dotări naturale prin educația şi deschiderea spre artă, manifestate în familie"...

Portretizându-l, **Radu Părpăuță**, după ce se „duelează chiar cu Dumnezeu" pentru acest copil într-un text intitulat „Iartă-ne Doamne!", vine cu un altul: „Mălin", în care scrie despre tânăr, parcă împrumutând vorbele altui confrate – **Aurel Stefanachi**: „...era frumos, inteligent, sentimental, studios. Citea enorm, făcea sport, ura pe Ceauşescu, mai multe fete erau îndrăgostite de el, lulea! Un lider pentru elevii liceului unde învăța. Dar a bătut vântul putred al comunismului şi l-a ucis pe Mălin!"

*

La cea de a douăsprezecea ediție a concursului „Autori Copiii", acelaşi Radu Părpăuță mărturisea: „Dacă Mălin ar fi trăit ar fi fost în juriu. Ar fi ales pentru competiție poezii subtile, pe gustul lui, grozav de frumoase.

Mălin ar fi devenit un ziarist de excepție în presa noastră tumultuoasă!" Apăsând pe imaginea visurilor sfâşiate, Părpăuță conchidea cu amărăciune dar acuzator: „regimul Iliescu, concrescent din doctrina Ceauşescu, nu a pedepsit nici până astăzi pe cei vinovați de crimă, cu toate eforturile părinților, cu toate dezvăluirile difuzate în mass-media românească şi internațională. Asasinii lui Mălin se află printre noi, mănâncă la masa noastră iar noi nu le vedem mâinile

pline de sânge", amplifică ziaristul vinovăția, lărgindu-i dimensiunile şi sensurile. Au fost abordate autoritățile competente în scopul dezvăluirii misterului morții, îndepărtării mitului din impresiuni şi aducerea în boxa acuzaților a celor câteva zeci de ofițeri de securitate cu nume cunoscut.

Ființa lui Mălin trebuie păstrată lângă noi, în centrul adevărului declarat, ca un protest împotriva crimei politice de pretutindeni. Familia a înființat Fundația culturală PRIMĂVARA LUMII care îşi propune în proiectele sale „să caligrafieze sensibilitatea şi talentul copiilor țării în vârsta până la 17 ani". Conferă anual premii la Concursul național „LUMEA CA METAFORĂ ŞI CULOARE – AUTORI COPIII!" pentru poezie, proză, pictură şi debut editorial, o admirabilă acțiune purtată în tandem cu revista CRONICA. A stimulat cu sume de bani elevii de elită din clasele a XI a de la liceul unde a studiat elevul TACU ALEXANDRU MĂLIN.

Constituiți într-un comitet ad-hoc, oameni cu suflet mare au adunat adeziuni – cereri pentru a solicita Conducerii țării conferirea onorurilor de EROU-MARTIR AL NAȚIUNII ROMÂNE tânărului poet, pentru sacrificiul prin moarte în lupta împotriva comunismului, tabel cu peste 160 de semnături, încredințat în copie şi mie confidențial, de domnul Constantin Mahalu din str. George Topârceanu nr. 19, un prieten al meu dintr-o activitate comună, surprinzător decedat la câteva zile după strângerea iscăliturilor.

Mama copilului, doamna Ana Tacu, plină de sensibilitate mi-a pus la dispoziție Caietul cu amintiri şi Scrisorile către Mălin ale colegilor şi prietenilor trimise neantului înflorit cu celestul mire al eternității.

Pe toate, toate le-am adunat şi le-am ordonat în cartea pentru cititori. Comentariile literare şi gazetăreşti la ceea ce a scris Mălin, dar şi tatăl şi Alina , sora poetului, le-am aflat din publicații şi le-am adăugat cărții. Vă rog să le citiți!

*

„Ora când este ucisă inocența... s-a întâmplat să vină în seara de 21-22 decembrie '86, 2 şi 17 minute, cum peste trei ani în aceleaşi zile a trebuit să vină îngerul, poate trimis de atâția Mălini şi să lumineze inima românilor, scrie **Vasilian Doboş** la 11 septembrie 1996. „Versurile „Călătorului profund" îşi găsesc rezonanță în sufletul noii generații. Ele sunt spuse ori citite de tinerii din Iaşi, din Bârlad şi Oneşti, din întreaga țară, uneori în spectacole de estradă cu un public numeros. Tinerii aflați la jumătatea vârstei pe care ar fi împlinit-o Mălin, îşi afirmă şi amplifică prin muzică, şi declamație protestatară ceea ce se identifică pregnant cu evoluția şi vestitorul ei", spune Nichita Danilov, referindu-se la GRUPUL VIRA de la Bârlad şi spectacolul din Parcul Copou prezentat la 17 aprilie 2004, ora 17. Şi e normal să fie aşa. „Febra tinereții e cea care menține restul lumii la temperatura normală. Când tinerețea se răceşte , restul lumii clănțăne din dinți", consemnează **Valeriu Stancu** în revista Cronica, invocându-l pe Georges Bermanos, ca omagiu adus generației tinere.

„Mălin Tacu – vestitorul revoluției", ridică un monument Nichita Danilov, iar eu, fără a folosi nici o figură de stil, ca şi el, cred că Alexandru Gh.

Tacu – tatăl poate fi socotit incitatorul la nesupunere şi revoluţie, omul care, alături de alţi curajoşi din marile centre populate ale ţării, a răscolit protestul din inimile multor români, dându-le scânteia care le era necesară. La 9 octombrie 1989, într-o Românie încremenită de spaimă, o mână de oameni, printre ei şi Alexandru Tacu, îşi asumau responsabilitatea unui popor întreg, pentru ei şi mai ales pentru viitoarea generaţie, contestând în media europeană: BBC, Radio France, Europa Liberă, Deutsche Welle, Vocea Americii; ziarele Liberation, Le Monde, Die Welt, The Guardian etc., etc., legitimitatea regimului şi cuplului Ceauşescu la conducerea ţării.

*

În timp ce, mai toţi comentatorii dau cărţii „Omul interzis" 1992, certificatul de debut literar , eu fac dovada că începutul este făcut de Alexandru Gh. Tacu cu altă carte – „Întoarcerea la izvoare" publicată în 1979, cu meritele de mare performanţă, că poeziile de acolo şi de atunci, nu au nici un vers, nici o aluzie de glorificare la adresa partidului şi „conducătorului său iubit", cum era obiceiul şi mai bine zis, nevoia de a deveni autor.

Asupra cărţii „Omul interzis", criticul **Ioan Holban** observă bine în iunie 1993 şi subliniază că volumul conţine poezie politică, dar în care, „nu se exprimă atât poetul, cât mai mult fostul deţinut politic". Este cartea „în care virulenţa pamfletului alungă lirismul, îl izgoneşte încă odată în camera obscură unde a fost silit de alţii să zacă mai bine de două decenii". „Textele din OMUL INTERZIS nu sunt poeme în înţelesul curent al cuvântului", ele sunt „rechizitorii scrise împotriva uitării" şi pentru <puterea de a ne fi ruşine> de ceea ce am făcut rău, mânaţi în comunism"... dintre prostia oarbă/ Şi haosul puterii din golul bicefal/ Pe negrul fulgerării grotescului mortal"..., cuvinte pe care Tacu le-a scris şi le-a spus nu în 1992, ci mult înainte , iar alţii le invocăm abia în iulie-august 2006, când în sfârşit, vorbim şi noi despre dosarele securităţii, despre cutare sau cutare dacă a fost sau nu cu securitatea. „Este o excelentă predică la parastasul comunismulu" observă lapidar **Constantin Huşanu** valoarea şi locul în poezia postdecembristă a cărţii scrisă de Tacu. „Se simte, cât de acolo, duhoarea pestilenţială a cadavrului"..: Şi, ducându-ne, fie şi numai cu gândul, la placheta din 1979 şi la tăcerea de după, îndelungată tăcere, conchide alt adevăr: „…aşa ceva nu se poate scrie în două luni după Revoluţie. Există aici o tezaurizare"… pentru că „exploziile demascatoare acuză timp", îi răspunde Huşanu autorului, la 17 martie 1990 cu mult înainte de publicarea versurilor.

Aruncând o privire asupra volumului FLAUT TENEBRA de acelaşi autor apărut în 1996, Constantin Huşanu, în Convorbiri Literare, vede în „Sarabanda versurilor rupte din viile" întinse pe colinele Burdusacilor, Cotnarilor şi ale Iaşului, însăşi nemurirea poetului, pentru că „transformă viaţa în vis şi poezia în medicament alintător, deoarece numai el „a avut inspiraţia să-şi înmoaie penita şi să cânte apoi la... Flaut tenebra, aşa cum numai el o face în mod atât de măiestrit".

Despre „Corabia portugheză” – 1996, „Ironiile plecării” – 2000, „Desfrâu sacru” – 2005, cărți tatuate ironic pe bicepșii amantului aforistic, semnate de Alina Tacu și aruncate cu grație sub ochii cititorilor, critica literară remarcă în tonul cărților „Un superior spirit ludic, o poetică a ocultării sentimentelor, o evitare continuă a enunțului direct... Sper în devenirea poeziei Alinei Tacu, poetă de o solidă cultură, continuând nobila tradiție a familiei sale”. (**Cezar Ivănescu**)

*

Alexandru Mălin Tacu este copilul poet. Un adolescent cu înțelegere adâncă asupra societății în care se formase. A devenit victima unei morți suspecte. I s-a imputat, lui și colegului său de clasă și bun prieten Celmare Mircea, faptul că au devastat laboratorul de istorie, buni de achitat școlii o factură de 12000 lei. În ziua de 4 noiembrie 1986, cei doi elevi ai liceului Mihai Eminescu au fost acroșați de o mașină, duși pe strada Triumfului nr. 6 și depuși în două birouri separate, NU LA MILIȚIE, CI LA SECURITATE. Au stat acolo cca. 4 ore. „Mălin a fost silit să consume un pahar cu apă, deși nu dorise nimic. Mălin a murit după 47 de zile. Mircea a murit după 150 de zile. Că moartea lui Mălin a survenit într-o zi de 22 decembrie, numai cu trei ani înainte de a veni ZIUA CEA MARE a schimbării istoriei, poate avea semnificații diverse. Important rămâne a se cunoaște că, în acele împrejurări, când instituția opresoare care s-a numit securitatea română, sora mai mică a NKVD-ului sovietic, dar cu ambiția să-și depășească maestrul în cruzimi, ascunzișuri și eficiență, servind din plin puterea comunistă, ai cărei activiști cu sarcini speciale erau oamenii ei, lupta să pună în practică țelul de a transforma România într-o închisoare a tuturor românilor, dar mai ales a intelectualilor și în general, a elitelor. Pericolul era iminent la tot pasul. Zi și noapte până în 1989 se găsea cineva după gratii, în beciurile securității, păziți de torționari în uniformă, cu arme și alte instrumente de tortură și moarte. Mai toată lumea a fost urmărită, spionată, păzită, hăituită, stresată.

*

Părtașă la o astfel de viață a fost familia Alexandru Tacu, despre care au scris atât de mult, dar încă insuficient, scriitorii și ziariștii. Servindu-mă de lucrarea lor, realizată pentru a se face înțeleasă atmosfera timpului, viața celui urmărit sau condamnat la „opera de construire a socialismului în haine vărgate”, flămânzit, umilit, depersonalizat și cunoscut doar prin purtarea unui simbol atipic, v-o prezint în dimensiunile relevate, considerând-o emblematică pentru foarte multe cazuri aduse la vedere sau ascunse într-un anonimat nedrept.

Găsesc oportun să atrag atenția asupra perfidiei comuniste de a pedepsi oameni indezirabili dictaturii totalitare prin convertirea atitudinii de oponentă într-o culpă de drept comun.

*

Referindu-ne la oprimarea politică și socială a familiei Alexandru Gh. Tacu, predominant la anii și motivele persecutării, scriitorii și ziariștii denunță că, așa cum s-a întâmplat până în 1989, comuniștii proliferându-și instrumentul

carceral clandestin, au reuşit să transforme România într-o puşcărie fioroasă, iar pe cei rezistenţi să-i reducă la o simplă expresie biologică, demnitatea pentru ei însemnând un indiciu al excluderii de la viaţă. Ordinea publică era chemarea la tăcere şi obedienţă. Cine cârtea, suporta consecinţele: duba, cătuşele, ochelarii negri, foamea, frigul, tortura.

*

În condiţiile în care, un fost preşedinte de ţară, aflat în funcţie, se declară învins de securitate; când poliţia română şi restul instituţiilor statului menite să asigure securitatea persoanei şi liniştea publică, pe o uşă aduc în arest şi pe o alta pun în libertate pe cei intraţi în conflict cu legea; când infractori periculoşi, ba şi terorişti dovediţi, sunt lăsaţi liberi dar nemonitorizaţi, dispărând fără ca cineva să ştie când şi pe unde au făcut-o şi de către cine au fost ajutaţi, pe bună dreptate demişii din iulie 2006 lasă loc întrebării pe care şi-o pune mai fiecare: ei au condus structurile respective ca funcţionari ai statului postdecembrist cu aspiraţii la revenirea în Europa, ori ALŢII DIN SPATELE LOR, ADICĂ FOSTA SECURITATE? Întrebarea îşi are rădăcina şi în aceea că, chiar dacă după 1989, temporar, securitatea a fost dizolvată sau înglobată în MAPN pentru a-şi pierde culoarea şi urmele în faţa populaţiei române revoltate, ea a supravieţuit, gestul în sine fiind unul ocrotitor, de camuflare a vinovaţilor, care iată astăzi, ocupă posturi cheie în toate palierele puterii dar şi în viaţa economică, poziţie generatoare de putere. CINE SUNT ASTĂZI MARII CAPITALIŞTI ÎN ROMÂNIA? „Băieţii", cei din CC al UTC, eşalonul doi al PCR, dar şi din securitate. Să, ne amintim că la Iaşi, primul capitalist nu a fost altul decât primul secretar al PCR municipal dinaintea căderii comunismului şi câţiva securişti! Nici nu se putea altfel, când gestul pomenit aici – transformarea securităţii în militari obişnuiţi, era rodul manipulării venit de la cel care, ani de zile, fusese conducătorul activiştilor cu sarcini speciale într-o zonă cum a fost Iaşul unde, ca în fiecare regiune a ţării, primul secretar, cum o demonstrează „caietul cu evidenţele Mariei Ghiţulică", coordonau nu numai securitatea ca instituţie – braţ înarmat al PCR, şeful securităţii regionale fiind membru în biroul regional de partid, ci şi membrii simpli, cu sarcini de ajutorare a securităţii. De altfel, rezultă şi din carte, aprobările pentru arestare şi condamnare, nu numai la securitate, ci şi la instanţele judecătoreşti, veneau întotdeauna de la partidul prezent în toate. A fi lucrător la securitate, procuror sau judecător se realiza numai dacă aveai dosar favorabil de la sectorul de cadre al PCR şi aprobarea primului secretar. Adesea, sentinţele judecătoreşti nu ajungeau la maşina de scris decât după ce se primea telefonul de aprobare a soluţiei de la partid, de la primul secretar personal! Când ştim că însăşi tranziţia în România a fost monopolul şi gestiunea lui Ion Iliescu, protestele bucureştenilor în Piaţa Universităţii, încercarea Societăţii Timişoara de a introduce în procesele de guvernare celebrul Punct opt din Proclamaţia de mare răsunet, desecretizarea dosarelor, procesul comunismului, deconspirarea securităţii etc., nu au fost decât valuri în marea cea mare a conspiraţiei postcomuniste, alintată cu ipocrizie „capitalism de cumetrie", cumetrie

patronată de însuşi protectorul ei, ne dăm şi mai bine seama unde şi de ce am ajuns aşa în România anului 2006. Securiştii încasează pensii de zeci de milioane iar majoritatea pensionarilor cu ani necompletaţi în cartea de muncă din vina statului comunist, doar pensii ce nu acoperă nici cheltuielile la întreţinere la bloc.

*

Familia Alexandru Tacu se numără printre chinuiţii fără sfârşit. Gestul scriitorilor şi ziariştilor care i s-au alăturat merită subliniat pentru că permanent este nevoie de solidaritate. Dosarele de urmărire informativă pe numele acestor oameni nu au raport de închidere. „Operaţiunea VENUS" din dosarul 84901/1983 operează non stop. Mentalitatea carcerală şi lupta subterană prin folosirea informatorilor, adesea reactualizaţi din rândurile scursurilor, dar şi din lumea rafinată, continuă. Trebuie analizată, combătută, eradicată.

*

„Torturile fizice nu trebuie povestite", pentru că au fost „torturi de neînchipuit", neîndurate „de nici o imaginaţie", l-a sfătuit Suzana, soţia predicatorului şi misionarului creştin, de origine... evreu, **Richard Wurmband**, un fel de „frate" de neam şi de convertire cu Neculai Şteinhard, care a petrecut 14 ani de temniţă grea în puşcăriile României, astăzi un nume finalist în ceea ce a numit Televiziunea naţională „Marii români".

Închis şi pe vremea legionarilor, şi a lui Antonescu, dar şi în timpul lui Gheorghe Gheorghiu Dej, misionarul, încălcând consemnul primit de la tovarăşa-i de viaţă şi puşcărie comunistă, face mărturii zguduitoare despre viaţa de acolo în cărţile sale „Marx şi Satan" ori „Dacă zidurile ar putea vorbi", asupra cărora nu e spaţiu să insistăm.

Un alt prelat, părintele **Ioan Iovan**, de la Mănăstirea Recea de lângă Târgu Mureş, arestat de comunişti în urma unei înscenări grosolane, acuzat de instigare la terorism şi condamnat la muncă silnică pe viaţă, cu toate că a suit pe drumul crucii, începând de la închisorile din Galaţi, Jilava, Văcăreşti, Gherla, Bacău şi Aiud, uneori închis în celule fără de geam şi sobă pe timp de aprige ierni, vorbind despre „morţi scoşi din celulă ca nişte baloturi de paie", de „cele 70 de lovituri cu ranga" administrate colegului său de celulă, despre altul „lăsat special de către gardienii de la Jilava să sape galeria pentru evacuare pentru a-l prinde apoi chiar în momentul fugii şi a-l împuşca", susţine contrariul: „Nu pot şi nu vreau să uit închisoarea". Şi-şi argumentează susţinerile: „Acolo am trăit cele mai înălţătoare momente spirituale din viaţa mea (lucru pe care, în parte, îl spune şi Wurmbrand n.n.). Acolo m-am născut a doua oară şi Dumnezeu mi-a dat să trăiesc nenumărate minuni, să-i cunosc puterea. După '64, am fost anchetat şi închis de încă 3 ori. De fiecare dată, am regretat că am ieşit"... „ca să fii puternic în închisoare, trebuie să-l ai pe Dumnezeu alături mereu. Să te gândeşti că nu gardianul, ci Dumnezeu, pe care îl ai în suflet, închide cu cheia şi zăvoarele celula", spun cucerniciile lor Richard Wurmbrand şi Ioan Iovan.

„**Mărturii ale suferinței**” își intitulează dr. ing. **Cezar Zugravu** unul dintre volumele publicate de editura Moldova Iași în 1996 care dezvăluie persecuțiile și viața dusă în pușcăriile comuniste, la Canalul Dunărea-Marea Neagră, în 1952, unde l-a întâlnit și pe Alexandru Gh. Tacu.

Față de cele mai sus arătate, devine explicabil de ce, în cartea de față, suferințele de la Canal și restul pușcăriilor, transbordările, viața în colectivitate etc. le-am redat folosind epica domnului Zugravu, nu pe cea a lui Sandu, tocmai pentru ca cititorii să nu-l suspecteze de subiectivism. Pe Sandu, dar și pe mine.

*

Casa din Aleea Grigore Ghica Vodă, în care a locuit familia Tacu, în care s-a născut Mălin, unde a funcționat un sediu al mișcării dizidente ieșene în anii 1988 – 1989, casa în care au stat închiși la domiciliu membrii familiei Tacu în zilele lui 14 decembrie '89, casa de care sunt legate demersurile care vizau organizarea în ea a unui muzeu memorial Alexandru Mălin Tacu, menit să esențializeze numele și opera personalităților din familie, este tot o pierdere – desăvârșită de autorități în condiții suspecte.

Dormitorul familiei de câțiva metri pătrați, celula în care a îndurat frigurile iernilor de după evacuarea din casa oferită de Ceauşescu familiei sale și luată de regimul lui Iliescu, este încă un lung episod al vieții de calvar, care prelungește starea de pușcărie, lui și familiei, de însăși cei cu care luptase pe aceeași baricadă împotriva comunismului, dovadă a frustrărilor tranziției, patronate de cine nu te așteptai.

Rămâne încă în actualitate nu atât cazul copiilor în uniformă de pionieri ca informatori ai securității, cât mai ales necesitatea deconspirării celor care i-au recrutat, le-au mutilat și pervertit sufletele, fapte față de care călăii de suflete nu numai că trebuie stigmatizați în general, ci individualizați și trași la răspundere. Mai clar: e vorba de a identifica și trage la răspundere pe cei care fac parte din lista ofițerilor securității și a liderilor comuniști care i-au condus și dirijat spre neomenie și crimă.

Viața familiei Tacu, pusă în pagină de carte, servește astăzi, dar și generațiilor viitoare, ca mijloc de cunoaștere, măcar parțială, a ceea ce a fost cu adevărat ea într-o perioadă în care destinele omului mai erau încă puternic influențate de cei infiltrați în organismele de decizie ale statului.

De aceea și lupta cu securitatea a fost și rămâne încă inegală, pentru că oricât am invoca sentimentele patriotice ale celor care și-au dat inima și viața pe baricadele așa-zisei revoluții, rămâne la vedere până și murdăria dintre unghiile celor care au generat atâtea și atâtea pagube societății în general. Mineriadele de exemplu rămân proaspete în memoria societății românești, ca și numele celor care le-au coordonat, iar victimele nu pot uita și cer în continuare dreptatea care se cuvine mulțimii lovite fizic dar și moral.

Rândurile din carte ori din jurnal referitoare la cele de mai sus sunt și rămân dovada simțului cetățenesc al unor condeie care și în negrul carceral au reușit să rămână alături de semenii lor, arătând impostura, originile și cauzele răului. Oamenii care dau forță și speranță vieții. Alături de ei și împreună cu ei,

Alexandru Gh. Tacu ştie că justiția l-a răpus până şi pe Cristos, condamnându-l la moarte, dar pentru că prin viață credincioşii şi-au dobândit puterea de a-şi ierta păcatele, crede în justiție şi ei i s-a adresat ca statul român să-i plătească, lui şi familiei, contracostul vieții furate. „Aceasta e ziua pe care Domnul a făcut-o ca să ne bucurăm" este psalmul cântat de Iisus în drumul către Golgota, cu crucea în spate. Cu gândul la „instrumentele muzicale" care l-au însoțit în zilele când era purtat prin gulagurile comuniste – lanțurile la mâini şi la picioare, cătuşele, tot un fel de cruce a răstignirii – Alexandru Gh. Tacu rămâne purtătorul pe mai departe al crucii sale salvatoare. De asta nu şi-a pierdut nici zâmbetul de pe față, nici calmul aparent, nici poezia şi nici încrederea în oameni şi nici în justiția care l-a dezavantajat adesea prin deciziile sale. Astăzi, însă pentru el şi alți nedreptățiți mai există şi Instanța cea mare – de la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, la Strassbourg.

Cartea mea vorbeşte şi despre această posibilitate.

Să nădăjduim că nici lupta lui Alexandru Mălin Tacu şi a altora ca el – pentru că au fost şi au rămas numeroşi luptătorii, nu rămâne zadarnică!

Distanța de la vremea când feciorul lui Ghiță Tacu din Burdusaci îşi exprima bucuriile şi necazurile în fața reporterei Gloria Lăcătuşu, autoarea cărții „Zăpezile calde”, apărută în 1979 la Editura Junimea din Iaşi, până în zilele lui 2004 când același animator cultural – Alex Tacu – cerea statului român, prin justiția sa, despăgubiri pentru „viața furată”, pare presărată de discontinuități.

Ele, însă, devin explicabile dacă îi cunoaştem viața, lui şi a familiei sale, pas cu pas, şi mai ales dacă ținem seama şi de poziția de cap de familie, de necesitatea luptei lui şi pentru existență.

Alexandru Tacu a fost mereu un animator cultural. Chiar şi locul unde astăzi, pensionar fiind, îşi însoțeşte soția la actualul loc de muncă, barul „La matale” – o unitate privată de alimentație publică destinată în genere intelectualilor – a devenit un punct unde oamenii se adună să-şi exprime părerile, să dezbată valorile culturale tradiționale ori cele ale momentului. Să facă proză, poezie, discurs politic…

Pereții încăperii sunt acoperiți de portrete lucrate spontan de pictorii esplanadei Teatrului Național. Alexandru Tacu a rămas aceleași de la 17 ani în multe privințe… prototipul din care a generat Alexandru Mălin-Tacu, poetul care a pornit către aştri la vârsta de rouă proaspătă, mai târziu lovit de ura stranie a securității comuniste.

Că Alexandru a cântat „Trăiască regele” şi a fost, elev fiind, torturat, au mai pățit-o şi alții…; că apoi, pentru refuzul categoric de a depune jurământul militar în fața comisarului politic al Armatei roşii, eliberatoare, a fost arestat, condamnat, întemnițat şi transformat în forță de muncă ieftină, a fost drumul pe care au mers mulți români în perioada aceea (ca şi mai încoace, dealtfel); că a făcut munci de salahor, dar nu şi-a uitat o clipă pornirea de a crea şi răspândi poezia ca opera de artă. Chiar dacă a fost acceptat în cenaclul literar de la Fabrica de rulmenți din Bârlad şi a fost util multora, el nu s-a putut exprima decât sub acoperişul pseudonimului, ca şi în cazul activității de secretar de redacție, într-un timp, la ziarul „Rulmentul”…Ori ca membru al formațiilor artistice în care era catalizatorul manifestărilor la care aderau mii de oameni la o singură întâlnire…

Despre Alexandru Malin Tacu – fiul, scriitorul Liviu Antonesei, în postfața la cartea CĂLĂTORUL PROFUND, apărută post-mortem, nota că la el poezia s-a născut in familie...

Iar „în familie” – înseamnă Alexandru Gh. Tacu.

„La 8 ani Mălin scrie poezii, şi Alina, cea de 6 ani”, constată **Gloria Lăcătuşu**…

Dar, după câțiva ani, la anii de liceu, Mălin ca şi Alina, precum întreaga familie Tacu, constituiau obiectiv de urmărire informativă a securității din România…La 17 ani Mălin avea să fie scos din această poziție prin dispariția fizică. Iar părinții şi Alina rămâneau, mai departe, în obiectivul urmăritorilor…

Mălin a fost vestitorul revoluției spune **Nichita Danilov**.

Alexandru, tatăl, ca şi Alina, fiica, mama ei, rămân luptători în tranşeele protestului împotriva celor care i-au avut în obiectiv ceas de ceas…

Glasul lui Alexandru Gh. Tacu, alături de ale altor personalități din România se aude la Europa Liberă, la alte posturi de radio şi în presa internațională cerând oprirea realegerii cuplului Ceauşescu, la cel de-al XIV-lea Congres al P.C.R.

Vine 14 decembrie 1989. Arestarea la domiciliu. Alte anchete…

Soseşte şi Marea Schimbare: 22 decembrie 1989.

Participă la revigorarea postului Radio Iaşi, amuțit mai bine de 5 ani. Se alătură entuziast mişcării vremurilor noi. Ocupă un loc în Casa Pătrată şi îl părăseşte când socoteşte că, de fapt, politica zilei exprima restaurarea comunismului… Rămâne în dizidență atât împotriva comuniştilor de la putere cât şi a celor din opoziție.

Multe lucruri îl nemulțumesc. Vorbeşte şi nu este pe placul multora, a celor din tagma fripturiştilor. Presa locală i se alătură, la fel şi ziarele centrale, posturile de radio, televiziunea…

Duşmănia şi pizma lucrează şi ele…

Alexandru Gh. Tacu se edifică. Îşi cunoaşte dosarele de la securitate; cine i-au fost prietenii şi neprietenii…

Aproape concomitent, însă, în virtutea aplicării legilor retrocedărilor, casa din dealul Copoului este „confundată" cu alta din apropierea Halei Centrale şi, prin sentință judecătorească, ajutată de acte administrative neconforme, este predată unui proprietar improvizat care o şi scoate la vânzare. Familia Alexandru Gh. Tacu este scoasă în stradă, fără a i se oferi o locuință în schimb. Devine nomad din casă în casă, chiriaş la prețul pieței, în plină reformă politico-administrativă, „desăvârşită" de cei pentru care disidenții au suferit. Îl vizitează fel de fel de cunoştințe. Vin şi parlamentari la el, şi din autoritățile locale care iau act de abuzurile unor grupuri de interese. Însă primarul Constantin Simirad e prea ocupat, când la construcția vilei sale din dealul ,,Sfântul

Vasile", când cu alimentarea preparativelor pentru plecarea în Cuba, când cu proza poetrastă, că a devenit şi domnia sa scriitor.

Între timp, revoluționarii de la 1989 – şi prerevoluționarii – obțin legi pentru conservarea privilegiilor dobândite şi obținerea altora, mai profitabile.

Alexandru Gh. Tacu şi familia nici nu figurează pe lista luptătorilor cu merite în revoluție. El, soția şi fiica sunt omişi de la o gratitudine autentică. Cineva îi ascunde în labirintul democrației originale pentru a fi pierduți ca martori periculoşi.

Clasa a VIII-a B de la liceul „Gheorghe Roşca Codreanu" din orașul Bârlad, în 1948, după „reforma învățământului", era undeva la etaj, iar din cele trei rânduri de bănci, pe rândul din mijloc, mai către spate, banca îl avea locatar pe Tacu Gh Alexandru. Împărțea pupitrul cu Sârghie Iancu, care era cu câțiva ani mai în vârstă şi avusese „răbdarea" să-l ajungem să-i fim colegi.

Alexandru Mălin Tacu
19 XI 1969 – 22 XII 1986

Alături de banca colegilor Tacu Gh. Alexandru şi Sârghie Iancu, dar spre rândul dinspre ferestre, puțin mai în spate eu împărțeam locul cu Gheorghe Carbarău, fiu de gospodar de prin părțile Căbeştilor – Zeletinului. Ne împăcam bine pentru că ce-mi era Căbeştiul față de Priponeştii Tutovei, unde deprinsesem aceleaşi obiceiuri şi preocupări pentru munca câmpului, dar aveam şi însemnate rămâneri în urmă la învățătură. La literatură şi limba română mai ales, unde diferențele față de cei născuți şi crescuți la oraş erau mai evidente.

Deşi venit de la Burdusacii Zeletinului, Alexandru se remarca mai ales la literatura şi limba română iar colegul său, Iancu Sârghie, fiul bancherului de la Lieştii Tutovei, era unul din cei mai buni şahişti din liceu.

Parcă îl văd şi astăzi, cu ochii de atunci pe Alexandru. Era ceva mai înalt decât mine, bine constituit, atletic, cu un costum de culoare neagră spre gri închis, care îi cădea perfect peste bicepşii ce tremurau uşor, provocator fetelor închipuite atunci, când ne recita poeziile scrise de Mihai Eminescu şi din versurile sale. Nu purta nici geantă, nici ghiozdan sau altă acoperitoare a cărţilor pentru că acestea se rezumau la un volum două cu producţiile celui pe care îl venera şi un caiet în care se găseau de toate: şi notiţe la limba română, şi exerciţii matematice, de fizică sau chimie, culese de pe tabla din clasă, şi desene la ştiinţele naturale, încât nici el nu le nimerea întotdeauna locul unde erau îngrămădite.

Pe de o parte îl admiram pentru că ştia să spună multe doamnei Florica Dinulescu, profesoara noastră de limba română, pe de alta, îl ţineam în observaţie critică, deoarece, ca şi noi, majoritatea, la celelalte materii plutea fără, însă, a-şi face prea mari reproşuri.

Personalitatea sa mai în extenso?

Iat-o înfăţişată în oglindă de profesorul **Gheorghe Puiu** care se referă la elevul poet Alexandru Mălin Tacu, fiul colegului meu, care l-a moştenit întocmai:

„În clasa a IX-a B, din toamna anului 1984 (tot B n.n.), printre cei câţiva băieţi de la Filologie-Istorie, se afla şi Mălin Tacu, un copil retras, chiar timid, care trecea ca o umbră.

În timpul orelor părea că se ascunde de ochii profesorului. Privit de la catedră, el se afla întotdeauna lângă prietenii lui: Mircea, Lucian, Mitruţ, în ultima bancă din stânga, dintre cele patru şiruri, înţelegându-se prin aceasta în punctul cel mai îndepărtat de catedră. Şi aici însă se simţea parcă neapărat de vreo privire iscoditoare şi stătea pitit în spatele vreunei colege într-un unghi închis şi protector. Ce făcea acolo, ce gândea, numai el şi Dumnezeu ştiau.

La ore nu participa decât dacă era solicitat. Apoi iar se retrăgea în tăcere".

(din „Călătorul profund" de Alexandru Mălin Tacu,
Editura Entuziast S.R.L., 1992)

Alexandru, colegul meu, nu avea timiditatea fiului său, ba chiar ieşea la atac şi devenea şi caustic. Când se năşteau controverse, lupte de opinii – că în clasa noastră erau şi figuri alese precum Leibovici Bernard (Lucian Raicu de mai târziu), un Constantin

Dimoftache (C. D. Zeletin de astăzi) - iar cineva îi reproşa ceva, îi răspundea în versuri, dar i-o şi întorcea: „ai înţeles cât de cât?”

Nici el nu prea participa la şedinţele Cenaclului Literar „Alexandru Vlahuţă”, de la biblioteca orăşenească „Stroe Beloescu”, unde din două în două săptămâni, sâmbătă seara, majoritatea participanţilor, o formau elevii de la liceul „Gheorge Roşca Codreanu”, unde, în tovărăşia poetului G. Tutoveanu, a publicistului George Nedelea, a magistratului Ion Manta Roşie şi a altor condee încercate, erau nelipsiţi: Constantin Dimoftache, Bernard Leibovici, Adrian Beldeanu, Corneliu-René Duda, Alexandru Georgescu, Puiu Şailovschi, Avram Şeinfeld, Levi Solomonovici, Dolfi Solomon (Dumitru Solomon), Petrică Cozma ş.a.

Purta cenaclul cu sine, în cărţile pe care le citise şi care îl întovărăşeau şi în orele de clasă dar şi în recreaţii, în disputele colegiale.

Constatam aceasta şi de la gazeta de perete a clasei, care era de un fel deosebit faţă de cele de la alte clase unde izul U.A.E.R. (Uniunea Asociaţiei Elevilor din România) era destul de pregnant. Condusă de viitorul critic literar Lucian Raicu, gazeta noastră de perete era o revistă a clasei la care publicau Constantin Dimoftache eseuri literare, Bernard Leibovici critică şi cronici literare la cărţile citite ori aflate în manualul clasei, dezbătute la orele de limba română, Adrian Beldeanu şi Alexandru Tacu poezie etc. O încercare care însemna căutare şi multă, multă naivitate mi s-a publicat şi mie la 7 noiembrie 1948, unde sub titlul „Pace lui Stalin” scriam cam în felul acesta: Bate ceasul la Kremlin/ Pentru pacea lui Stalin…ş.a.m.d.

Cam la aceeaşi vârstă Alexandru Mălin Tacu este descoperit şi cunoscut de profesorul Gheorghe Puiu, după ce a plecat în „Noaptea aceea” (testament precoce?) în care „Aerul fraged în umbra coasei/ Devasta în numele dorului de moarte/ Ţipătul universal al firului de iarbă”.

Referindu-se la „Când vom pleca” şi exemplificând cu:

„Veninul vârstei spulberate-n zbor
Cu închipuiri amare de copil
Pulsează în steaua pădurii
Rezemată de tulpina cerului”

Profesorul conchide: „avea acest copil ceva mioritic în el. Cerul, pământul, întregul univers, erau o entitate în care se confunda”.

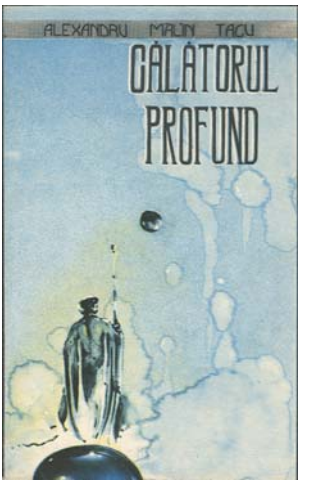

În poezia lui Mălin „pământul urcă spre cer”, iar „cerul coboară printre noi” şi patria devine „Soarele umblă prin păduri verzi”, „Legenda umbrei de fildeş stă uitată în cerul înfricoşat”. Cât priveşte „Vânătorii de umbre/ Din codrii furtunii/ Le aruncă dincolo de timp/ Aurul topit în rănile cerului” (Lacrima Ironică); „Teiul din Copou este plin de stele” (Ora de istorie literară); „Liniştea prin umbra de lună” (Tremurul nopții).

Despre poezia lui Alexandru Mălin Tacu are cuvinte de înaripare şi scriitorul **Aurel Ştefanachi** care, la „Călătorul profund” îşi intitulează tableta simplu: „**Sandu Tacu Mălin**”, dar spune multe: „*Deschid cartea, cartea geme. Deschid cartea, cartea geme. Înfrigurat caut o pagină ce-mi stăruie în cap şi în suflet ca o spaimă, ca o halucinație. Aproape plâng.*

Caut o pagină albă, albă ca strigătul de facere a Sfintei Fecioare Maria.

Îmi scufund fața adânc; adânc în spuma şi lutul acestei cărți, până dau de lumina zilei. Dintr-un tunel de diamant, un tânăr Hercul îmi face semne; - vrei să citeşti pagina pe care nu o găseşti? Fără să răspund mă apropii şi încep: Sandu Tacu Mălin, născut la Oneşti în 19 noiembrie 1969, elev al liceului „Mihai Eminescu” din Iaşi, secția filologie-istorie. Debut literar în anul 1978. A publicat în revistele Cronica, Convorbiri literare, Opinia studențească. Caracter militant – colaborări la studiourile de radio Bucureşti şi Iaşi. A devenit amintire în noaptea de 22.12.1986, ora două şi şaptesprezece minute”.

Nu la gazeta de perete a clasei, ca Alexandru Gh. Tacu, tatăl său, ci la publicații ieşene de prestigiu, la studiourile de radio Bucureşti şi Iaşi, unde vorbele zboară în toată lumea a debutat şi publicat Sandu Tacu Mălin.

Continuându-şi spusele despre plecarea în amintire a lui Sandu Tacu Mălin, Aurel Ştefanache punctează, parcă pentru eternitate, dar şi pentru noi, oamenii pământului:

„…Era tânăr. Era frumos. Era superb. Iubea muzica (Vivaldi, muzica hard-rock) şi poezia – poezia lui Homer, Shakspeare, E. A. Pöe, Eminescu, Bacovia, Stănescu, Cezar Ivănescu, Romanescu…Era o vâltoare de naştere de stea. Era un amestec ciudat de inteligenţă şi ironie, de seninătate şi durere…Uneori cădea în patima ,,gladiatorului" – îi plăcea să-şi ,,terorizeze" operele sale cu măreţia bicepşilor săi: practica sportul de aleasă speţă – culturismul şi acel fascinant florilegiu de mişcări, karate. Era sfâşietor cântec din dimineaţa începutului lumii. Era o natură dăruită"...

Da. Sandu Tacu Mălin pornea de pe altă trambulină a vieţii decât Alexandru Gh. Tacu. El nu avea ce cocheta cu „Lazăr de la Rusca" ori cu „Minerii din Maramureş" de Dan Deşliu, punctele de început în „studiul" literar al tatălui său în 1948 şi în anii următori. Şi influenţele erau altele. Şi profesorii dar şi presa.

Ioanid Romanescu, a cărui poezie Sandu Tacu Mălin o adora, îşi explica astfel talentul literar constatat după lecturarea versurilor rămase din copilăria şi adolescenţa celui plecat acolo unde avea să ajungă mai apoi şi emulul: „*Eu, unul, nu am aflat altă explicaţie decât susţinerea unei dotări naturale prin educaţia şi deschiderea spre artă, manifestate în familie. Însuşi tatăl său fiind poet (mai puţin cunoscut nu pentru că nu ar fi meritat, ci dintr-o vitregie a destinului), s-a întâmplat ca ,,aşchia să nu sară departe de trunchi", iar mediul din imediata apropiere a fost mai prielnic*".

Punctând deosebirile dintre tată şi fiu, în creaţia poetică, Ioanid Romanescu în „Poetul" din „Călătorul profund" semnat Alexandru Mălin Tacu, subliniază: „*Ca unul care cunoaşte creaţiile amândurora, sunt în măsură să spun că Sandu Tacu Mălin, cel atât de repede şi tragic dispărut, avea o insolenţă aparte (nu doar specifică vârstei) în abordarea temelor, un nonconformism extrem (cum, de fapt, îi stă bine oricărui artist ,,gata să deranjeze"). De altfel, spre finalul existenţei sale, Mălin recunoaşte (fără să adreseze vre-un reproş cuiva): ,,Şcoala aceasta de poezie în familie/ m-a îmbolnăvit de o dulce nebunie". De unde rezultă, în fond, una din cele mai frumoase definiţii ale poeziei*".

Despărţind prezentul de trecut, dar şi generaţiile, fără a le contrapune, Ioanid Romanescu se alătură cititorilor şi parcă în numele lor remarcă: „…*Trebuie să recunoaştem: de-a lungul coşmarului prin care am trecut, unii dintre copiii noştri, s-au maturizat repede, au devenit mai lucizi decât noi. Poate că tocmai de aceea, nesuportând ,,poveştile", au optat pentru calea directă – chiar dacă tragică – a*

poeziei rechizitoriale. Să-i judecăm diferențiat, să nu-i includem în categoria eroilor de circumstanță. Ei merită din plin coroana de lauri".

„…*Că autorul (Alexandru Mălin Tacu) a avut – pe drumul creației – atât conştiință de sine (recte: a valorii sale), cât şi previziunea în legătură cu destinul său tragic, nu încape discuție; înseşi mărturiile rămase reprezintă argumente*", pledează poetul Ioanid Romanescu. Şi argumentează: „*Iată, încă, aspecte ce pot să trezească nu doar uimire ci şi considerație din partea cititorului*".

Că autorul a ştiut drumul creației sale o aflăm de la însuşi Mălin, care îşi intitulează „Drumul" următoarele versuri:

„Să nu mă întrebați unde voi merge
O pantă abruptă ca tabloul elementelor
Va întregi fuga înăuntru
Lumea căutată în definiții cuantice
Piramida ringului de box între filosofi
Stau în labele câinelui cu bilete de papagal
De vânzare celor uitați de vârful picioarelor
Orice voi face, zborul chinuiților să nu-mi lipsească
Pasărea soarelui, în pasărea soarelui
Prieten de drum prin fel de fel de nebunii
Şi fata fachirului la un pas înaintea furtunii".

Şi, urmărindu-i totuşi „Drumul", fără a-l întreba unde va merge, să notăm şi poezia „Stație facultativă":

„Să te poți arunca de la etajul zece
Al unei cărți
Să auzi în tăcerea pământului
Tot ceea ce a coborât în uitare
Să tragi de guler de la geamul spart
Ochiul indiscret al filosofului
Iată o clipă de moarte necesară."

O „moarte necesară", dar cu aruncarea „de la etajul zece al unei cărți" nu ca cea sosită „în noaptea de 22.12.1986, ora două şi şaptesprezece minute" nici ca cea care i-a deschis drum bunului său coleg, un timp mai târziu, efectiv, de la un anumit etaj.

Ioanid Romanescu are mare dreptate: Sandu Tacu Mălin a dat cea mai frumoasă definiție a poeziei: „*Şcoala aceasta de poezie în familie/ m-a îmbolnăvit de o dulce nebunie*".

Dacă nu ar fi aşa, n-am întâlni în fruntea versurilor din cartea „Călătorul profund" poezia „**Omul de Flori**" – fratelui meu, scrisă de

Alina Tacu, la 3 ianuarie 1987 şi publicată în 1992, pe care o redăm integral:

„De ce iubirea nu îmi cântă-n ochi?
Şi eu ca talazul mă zbat să cunosc
Timpul uitat al cuvântului nocturn.
Să nu citesc pe chipul fad al lunii
Şoaptele aiurite ale durerii.
Mă vlăgui
Fără să măsor rima
Cuvântului chinuit de muşcătura condeiului.
Ca muzica ruptă din fructul oprit
Al durerii.
Să regăsesc calvarul în chipul pădurii
În flăcări, ca noaptea de vară
Şi păsările să creadă în strigătul reunit
Din adâncul Omului de Flori."

Fructul oprit al durerii era încă proaspăt. Se consuma şi regenera la nici două săptămâni de la fatidica oră a zilei de 22.12.1986, când Sandu Mălin Tacu, fratele Alinei, pleca să caute „şoaptele aiurite ale durerii" în… „muşcătura condeiului" şi poate, ca să mărturisească lumii de acolo, că el este autorul celei mai frumoase definiţii date poeziei. Tot atunci, cu luciditatea care însemna înălţimea ascunderii propriei dureri, familia Tacu exprima cine le fusese „Copilul din acte":

„Sandu Tacu Mălin fiul unui bibliotecar, fost deţinut politic şi disident cunoscut în perioada dictaturii comuniste s-a născut la Oneşti la 19 noiembrie 1969.

A făcut studiile liceale până în clasa a XI-a la liceul „Mihai Eminescu" din Iaşi.

La vârsta de 9 ani, Mălin debuta în „Cronica" cu prima poezie. A fost apoi Laureat al mai multor concursuri de literatură, a publicat în ziare şi reviste, a citit deseori în cadrul emisiunilor culturale radiofonice.

Cu o conformaţie fizică atletică, bazată pe o stare a sănătăţii care nu prezenta nici o urmă de îngrijorare şi nu prevedea evenimentele ce aveau să urmeze, în seara de 21 – 22 decembrie 1986, s-a prăbuşit într-o comă stranie. În urma unui telefon, pretins din partea familiei, a fost scos de sub terapie intensivă de la Spitalul de Urgenţă şi plimbat pe străzile Iaşului. A murit în maşina salvării la ora două şi şaptesprezece minute. La câteva săptămâni după aceea de la

Ministerul de Interne i-a sosit paşaportul pentru plecarea definitivă în Statele Unite ale Americii.

Se situează într-o remarcabilă genealogie: Costică Filipescu, fost ministru, George Emil Palade, laureat al Premiului Nobel, C.D. Zeletin, poet şi traducător de faimă europeană, Radu Postăvaru, cu debut dirijoral la vârsta de 5 ani, pictorii Gheorghe Spiridon şi Nicolae Ciochină, poetul Sergiu Adam, Alexandru Brăescu, fondatorul spitalului de Neuropsihiatrie ,,Socola", Nicolae Brăescu, tenor cu spectacole la ,,Scala" din Milano…

A locuit în natura luxuriantă a Copoului, în preajma Grădinii Botanice, cu anotimpuri elevate şi de vis.

Lecturile lui preferate: Ion Barbu, Tudor Arghezi, Urmuz, Eminescu, Constantin Tonegaru, Nicolae Labiş, Edgar Allen Pöe, Rimbaud, Baudelaire, Göethe, Dostoievski, Rainer, Maria Rilke.

Scos de sub terapia intensivă la un spital din capitala medicinii Moldovei, la cerere, printr-un simplu telefon, pretins din partea familiei?

Mort în seara de 21-22 decembrie 1986".

Coincidență? Premoniția cerului? Ce avea să se întâmple într-o aceeaşi zi după numai alți trei ani.

În poeziile sale el trecuse şi pe la „Bolta rece", se urcase pe „Everest", scrisese despre „Ciorapii mov ai cuvântului", despre „Cântecul ochilor", şi se întrebase „Când vom pleca?"

Avusese lecturi plăcute din poeții şi scriitorii citați, dar pentru că trebuie „Să trăieşti, să te doară" citise mult şi din Elytis, Ursachi şi gândind „magie cu ochii înstelați" nu-i displăceau nici poveştile. Cele „cu fulgere amfibii" care „spulberă colbul galben din pletele timpului" spre „insomnii nemiloase".

La braț cu Vivaldi, într-un vals românesc al tinereții, în închipuirea Pieții San Marco ori, poate, în pădure la Breazu, alergând „iluminat prin arbori", „Ca într-o poză cu amintiri", „împreună cu tata", când „*Alina visează căi de corali/ Umbre flamingo prin rouă/ La câmpul de vânătoare/ Se flutură cu zarzări văruiți/ Peste ciocârliile ascunse în aer*", se visează alături de venețianul Antonio Vivaldi, ascultându-i melodiile şi împrăştiind grăunțe porumbeilor, scriind el însuşi simfonii pe colțuri de hârtie.

9 ianuarie 1987. Aproape concomitent cu Alina şi părinții lui Alexandru Mălin Tacu, revista „**Cronica**", publicație care îi găzduise

în paginile ei poezia debutului, sub semnătura lui Șt. O. (**Ștefan Oprea**) apărea un necrolog în aceeași notă familială și responsabilă:

„*A adormit de liniște, ca florile din poezia sa. Dimineţile se gândesc încă la el, iar el, în genunchi, trage noaptea din lună şi se îmbracă în ea, vestejindu-se ca un trandafir albastru de câmp.*

Avea numai 17 ani!

Poezia abia îl atinsese cu aripa, înfiorându-l de moarte!"

Și reda un buchet din creația celui adormit întru liniște:

„*Umbrele copacilor strălucesc în stele*
Dimineţile se gândesc la oglinzi
Teiul din Copou
Este un om minune, al lumii întregi
Florile au adormit de liniște
Peste Iaşi trec poeziile
Ca nişte vulturi.

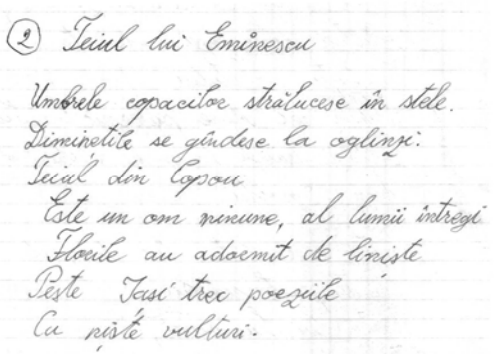
(2) Teiul lui Eminescu

Umbrele copacilor strălucesc în stele.
Dimineţile se gândesc la oglinzi:
Teiul din Copou
Este un om minune, al lumii întregi
Florile au adormit de liniște
Peste Iași trec poeziile
Ca niște vulturi.

Poezia în facsimil

În voia pădurii curg cai de azur
Şi apele chiue-n crengi ca o nuntă
Fulgeră tropot de vânt cu sălcii amare
Prin turnuri de drum încăierat cu legende
Carul cu poeții sălbatici
În genunchi trage noaptea din lună
Păsările vuiesc în sângele pământului
Şi muşcă să zboare prin arbori în sus
Lumina îşi spală ochii
În trandafirul albastru de câmp

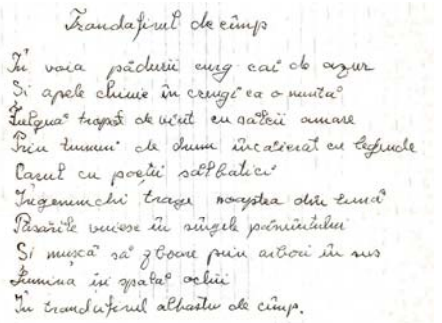
Iarăşi în facsimil

Primul avion a fost o pasăre
Cu chip de inventator
Vlaicu l-a aruncat
În jocul luminii călătoare
Şi s-a făcut
O pădure de marmură amăruie.
Primul avion a fost o pasăre
Care plânge
După ochii rămaşi în cer."

Peste Iaşi trec poeziile. Printre ele în mod sigur şi cele ale lui Mălin: „Şi apele chiue-n crengi ca o nuntă". E vreme de nuntă. N-a fost mai înainte valsul de la… Breazu? Ar fi şi timpul de nuntă. La o mare şi responsabilă nuntă a sa, a noastră. E doar 21-22 decembrie…

Liviu Antonesei, redactorul de carte la „Călătorul profund", apreciază firma sponsor al volumul de poezie semnat de Alexandru Mălin Tacu (Editura „Entuziast", instrumentată de patronul Ioan Petriman şi înfiinţată special pentru a edita cartea), făcând dovada că „*oamenii de acolo au înţeles că o lume normală nu se face numai cu bani şi cu fotbal, ci şi cu poezie, măcar cu puţină poezie*", faţă de faptul că, printr-un „incident absurd" tânărul poet nu mai este, declară că se află într-o anumită dificultate. „*E vorba de altceva, de senzaţia cumva stranie însă de nezdruncinat că, odată cu Alexandru Mălin Tacu, poezia mai moare şi ea odată, îşi risipeşte una din marele ei şanse de izbândă în această lume, în această realitate sublunară în care ne este dat să trăim. Mie – spune Antonesei – nu-mi plac şi, deci nu obişnuiesc să spun vorbe mari. Am citit sute, poate chiar mii de „tineri poeţi", fie în volume tipărite, fie în reviste, fie în manuscris, însă, probabil,*

niciodată n-am avut o atât de fericită întâlnire – fericită în nefericirea ei! – cu textul unui tânăr autor atât de împlinit, de rotund, în momentul în care – fortuit – şi-a încheiat lucrul său poetic. Talentul, puţin greu comparabil, al lui Alexandru Mălin ţine cumva de miracol, nu de explicaţii ,,raţionale". Deja la circa 15 ani, tânărul cu nume de împărat şi de arbore era un poet în toată puterea cuvântului, iar până la 17, a avut timpul, dacă se poate spune aşa, să încheie o ***operă****. Opera este ceea ce aţi citit până aici şi, dacă veţi fi sinceri cu autorul şi cu dumneavoastră înşivă, veţi recunoaşte că aşa este, că de o operă poetică este vorba*".

Probând „talentul de poet al lui Alexandru Mălin Tacu", făcând referire la poezia „Iron Maiden" pe care o redăm alăturat, Liviu Antonesei îngăduie şi întâlnirea cu povestea autorului: „*Nu au decât să vuiască mâinile/ De stânci şi înjurături ticăloase/ Pe buzele negre ale clopotului din Delphi/ Se auzeau cioburi melodioase/ Prin ceaţa târgului de sentimente/ Bocitoarele din umbra Pământului/ Ieşeau din izvoare să întunece lumea/ Caii fugeau speriaţi pe acoperişul cerului/ Ca tunetul fără sfârşit/ Pe marea întindere a uitării/ Trecea umbra fără trup a căpcăunului fosforic/ Cavalerul trac împărţea feţe pătrate/ Cămăşilor în frac solemn*".

Faximil dintr-o corespondenţă a redactorului de carte Liviu Antonesei cu Alex Tacu, tatăl lui Mălin

„*Alexandru Mălin Tacu este probabil ,,Călătorul profund" al generaţiei sale, o generaţie care acum apare, începe să-şi facă simţită vocea după ce, în decembrie 1989, şi-a făcut simţit curajul.*

Întotdeauna, în poezie, se întâmplă ceva ciudat".

Liviu Antonesei concluzionează şi chestionează totodată:

„*Rimbaud n-a mai scris de la 18 ani. Labiş a murit spre sfârşitul adolescenţei. Aurel Dumitraşcu s-a pierdut când începuse să-i surâdă puţin norocul. O mulţime de poeţi şi-au pierdut minţile sau viaţa spre ieşirea din tinereţe. Şi e vorba de cei mai mari. Alexandru Mălin Tacu a tăcut exact în momentul în care-şi făurise vocea proprie. De ce*

oare, Dumnezeu îi cheamă grăbit, la El tocmai pe cei mai buni dintre noi?"

La Alexandru Gh. Tacu impresiona costumul gri-negru, care se mula pe corpul său atletic şi-i oferea o prestanţă aparte. Sau, poate, aşa o vedeam eu. Copiii care proveneau din oraş erau îmbrăcaţi în nuanţe diferite, nimeni într-o anumită costumaţie. Chiar şi evreii purtau, în afară de obişnuitul pantalon procurat din prăvăliile prezente în fiecare stradă, pe unele chiar cu mai multe magazine, vestă, ilice, flanele ori haină ponosită. Cei care veneau de la sate – fiecare cum îi îngăduia punga şi atunci, ca şi astăzi, mereu goală – nu-şi puteau permite uniforma pe care o pretindea, altădată, şcoala. Eu, de exemplu, venit de la Seminarul Veniamin Costache, unde învăţasem cei trei ani de gimnaziu, mai purtam pantalonii făcuţi dintr-o stofă din lână, ţesută în urzeală de cânepă de către mama, în casă, bătută la chiua de la Frunzeasca, o localitate dincolo de Ghidigeni, mai departe chiar de Nichişenii noştri, iar peste cămaşa din pânză de bumbac, ţesută în casă în patru iţe, flaneaua, împletită de mama ori de surorile mele din lână de oaie, tunsă de pe oile pe care primăvara şi toamna, până începea ori se sfârşea rândul la stână, cu ciobani angajaţi de obştea satului, le păstoream eu pe islazul din Priponeşti.

Pe deasupra flanelei ori a flanelelor, după cum era gerul de afară, iarna puneam un fel de manta pe care o purtasem la seminar şi care încă nu-mi rămăsese mică, deşi era roasă şi rărită îndeajuns. Era confecţionată la croitorul Cotan din Gohor, sat mare, dincolo de Dealul Priponeştilor prin care treceam cu căruţa trasă de boi când mergeam la pădure spre Brăhăşeşti şi Toflea – unde erau pădurile cumpărate de consătenii mei – la Cincu sau Sf. Gheorghe. Era cel mai bun meseriaş al localităţilor din zonă, la care fusesem cu tata de la lansarea comenzii, efectuarea probelor, până la îmbrăcarea definitivă.

Materialul provenea dintr-o pătură soldăţească, procurată de mama, pe un litru de ţuică, îndoită cu apă, de la un soldat rus care, în toamna anului 1944, îmbarcat în trenurile marfar care se scurgeau prin gara Ghidigeni şi visa să ajungă din clipă în clipă – unde? – la Berlin, reînviase…comerţul de troc. Era o stofă rară, ponosită de vreme şi de întrebuinţare, dar pe care mama o înnobilase prin boirea în frunză şi coajă verde de nuc, la care adăugase şi alte ingrediente, numai de ea

ştiute, şi adusă la culoarea negrului pe care-l recomanda reglementările ecleziastice de la seminarul la care aveam să devin elev.

Confecționată de meşterul croitor Cotan, cu nasturi mari, plantați pe două rânduri, în formă de trapez, fără laturile de închidere, aduse părțile ei la închidere prin copcă la gât, astfel ca să iasă în evidență gulerul mereu alb care se mula pe grumaz şi te făcea arătos. Întocmai cum doreau preoții, spiritualii noştri. Pe cap trona şapca neagră, realizată tot regulamentar la ceaprăzăria din Iaşi, recomandată de secretariatul şcolii şi care, acum, la liceu, scoțându-i literele SVC, putea servi tranziției în care intrasem încă de pe atunci. Ce mai, pe total, arătam ca un preot în miniatură de care părinții, dar mai ales eu, eram tare mândri. Mai ales că în vacanțe, la strană, în biserică, de cântat cântam nu cântam, că mereu mi se voala vocea de emoție, dar Crezul şi Tatăl nostru ieşeau de minune. Toată moşnegăria şi babele satului se minunau de câte texte ştia pe de rost Nică a lui Neculai şi Catinca Oprea.

Serbările şcolare, care nu erau deloc puține, erau şi ele monopolul lui Nică, mai ales în ceea ce priveşte poezia, textele pieselor de teatru. Nu mai vorbesc de colinde şi plugușoare. Parcă mă şi aud şi-i văd pe gospodari urmărindu-mă: „În Transnistria pe plai/ Ară Regele Mihai/ Mareşalu-n urma lui/ Strânge rodul grâului/ Iar ostaşii toți ca unul/ Dau cu puşca şi cu tunul/ Dau cu pumnii lor cei grei/ Dau cu sufletul din ei.”

Şi cum nici zâmbetul şi gesticulația nu-mi lipseau, mulți erau încredințați că am să ajung un mare actor în vreun oraş al țării, dacă nu preot.

N-am ajuns nici unul, nici altul.

Dar Alexandru Gh. Tacu nu numai prin costumație ne fascina. Avea şi nişte ochi mari, când întunecați în orbite, când deschişi a mirare, brăzdați pe partea de sus cu sprâncene stufoase, voievodale, nişte gene care schimbau macazul ochilor de la o clipă la alta, un nas care sesiza totul, gură bogată, cu buze care măcinau şi capitalizau gânduri fel de fel, o frunte înaltă totdeauna întinsă, limpede, care se pierdea într-o podoabă de păr negru, stufos, lăsat să se reverse către gulerul hainei până la limita întruchipării coamei eminesciene, ceea ce era plăcerea lui. Pentru că, în contrast cu restul elevilor, ce respectând regulamentul şcolar ne tundeam de îndată ce perciunii deveneau ispită şi motiv de reflecții punitive pentru unii din personalul administrativ al

şcolii, de Sandu Tacu nu se lua nimeni. Până şi profesorilor, am înţeles, le plăcea coama colegului nostru.

Relaţii de amiciţie nu am avut în anul acela cu Alexandru Gh. Tacu, vecinul apropiat al băncii în care aşteptam trecerea orelor. Îl studiam şi admiram de la distanţă.

Exista ideea că toţi suntem legatarii unui testament trecut de la o generaţie la alta. Că „*educaţia primită de la părinţi, apoi de la şcoală, viaţa însăşi cu ale ei, toate acestea la un loc pot pune o anumită amprentă pe comportamentul copilului şi al omului de mai târziu*", cum zice şi **Ion Maftei (Flavus)** în cartea sa „**Singurătate publică**". Că el, copilul, „*va duce, însă, prin ani un fel special de a fi, de a simţi şi chiar de a reacţiona, pe care l-a moştenit nu numai de la părinţi ci şi de la bunici şi de la cine ştie câte generaţii de dinainte*".

Bunicii nu mi i-am cunoscut, iar tata, sosit de la Bârlad la Priponeşti ca băiat bun la toate într-o curte de om gospodar, ca să nu-i zic slugă la stăpân, a asimilat disciplina, supuşenia, fără însă a-i fi afectată verticalitatea. Peste ani, când avea să fie gospodar la el acasă, om cu familie şi copii, prin 1941 – 1944, când Antonescu cerea disciplină, întorsul miriştilor în fiecare toamnă, iar plecatul la câmp, la culesul fasolei, a florii-soarelui, cositul nutreţurilor şi transportul acestora erau legate de prezenţa plugului, cotigei şi tânjalei în căruţă, atât la ieşirea cât şi la intrarea în sat, unde vegheau „străjile comunei", formate din autorităţile primăriei, ai jandarmeriei locale, suplinite cu premilitarii înarmaţi, tata, deşi nu-şi prea ara mirişte, în care rămâneau să mijească primele brazde trase încă de la încărcatul primilor snopi pentru arie, era mereu nedespărţit de atelajele cerute.

Disciplinat a fost şi când s-a pus problema intrării cu pământul în tovărăşia agricolă ori în gospodăria colectivă pentru că nu voia să atragă mânia autorităţilor asupra lui Nică, singurul dintre copii porniţi să se domnească prin şcoală.

Au existat fireşte şi situaţii când a avut momente de respingere sau ocolire a poruncilor vremii. Ţin minte că, într-o vreme, ca şi astăzi, era boicotată viţa de vie autohtonă, nohanul.

Zile de-a rândul, în faptul serii, Petrache Doru, gornistul primăriei, sunase şi strigase de la un capăt la altul al satului:

- Lume, lume, ia aminte! Se premiază cu bani mulţi la primărie cei care scot din pământ viţa de vie. Nohanul!

Stimulaţi de făgăduială mulţi dintre ţărani, mai ales nevoiaşii, defilau seara prin faţa primăriei la întoarcerea acasă de la treburile

câmpului, cu vrejii de viță de vie în spate din care erau expuși cât mai la vedere ciorchinii dați în pârgă că trecuse ziua Sfintei Marii și a Adormirii Ei.

Premii nu s-au dat, mulți și-au pierdut strugurii iar în iarna respectivă mulți dintre ei, ca să ducă apauz la Biserică ori să facă cele cuvenite pentru pomenirea morților lor, băteau în poarta părinților mei să cumpere „numai o jumătate", pentru că ai mei nu scoseseră nici un butuc și fusese o producție bună în anul acela.

Avea și nuanțe comice în purtările sale, uneori, tata.

După intrarea în sat, pe la școală, unde comisia primăriei constata că în ziua aceea se arase miriștile, pentru că-i vedea deasupra cocenilor plugul, cotiga și cu tânjeala, ca să ajungă acasă drumul trecea chiar prin fața primăriei. Acolo se adunau sătenii la sfat și glume, după chindie, mai ales cei fără de atelaje, și alături erau, adesea, și notabilitățile. Cu 500-600 metri înainte de a ajunge în dreptul lor, boii erau lăsați la pas de voie, să meargă cum le era pasul de seară. Când ajungea în dreptul mulțimii îl auzeam pe tata îndemnându-i:

- Ei, hai, deșteaptă-te… române! Și ridica pălăria salutându-și consătenii care nu erau atenți la sensul vorbelor ci la ceea ce purta atelajul care venea de la… arat.

Iar tata mustăcea necomentând nimic nici cu noi, cei din vârful încărcăturii.

Altfel, se vede, se întâmplau lucrurile în cazul familiei Gh. Tacu din Burdusaci, care avea temelii clădite în timp, afirmată prin dârzenie și opoziție. El a rezistat timpului și nu a intrat niciodată cu pământul și animalele, cu ustensilele agricole la gospodăria agricolă colectivă. Și se pare că i-a priit, așa transpare și din spusele Gloriei Lăcătușu din „Zăpezile calde", acolo unde e vorba de Ghiță Tacu din Burdusaci.

Deși aparent cuminte, Alexandru Gh. Tacu era un colțos, care se manifesta diferit poate pentru a-și proba moștenirea genetică, cum spune profesorul Ion Maftei, mulți ani conducător de emisiuni la Radio Iași. Sau, poate, lucra instinctul…

Așa se și explică de ce, în grupul de tineri în care se expunea Alexandru în iunie 1948, doar la câteva luni după ce fusese abolită monarhia, fără a se feri, se cânta fostul imn de stat „Trăiască regele". Ceea ce i-a atras arestarea și primul avertisment, înaintea condamnării care avea să vină.

Despre arestarea de avertisment pentru atentarea la siguranța noului stat, Republica Populară România a lui Alexandru Gh. Tacu nu am aflat la vremea respectivă. Mai ales că faptul se întâmpla în luna iulie 1948, la sfârşit de an şcolar, când eram ocupat nu numai cu pregătirile pentru încheierea fără restanțe. Aveam în grijă şi procurarea tematicii, a manualelor şcolare, pentru că, un grup dintre noi ne hotărâsem să susținem în vara respectivă examenele de absolvire a încă unei clase de liceu (clasa a IX-a) în particular, prezentându-ne la începerea anului şcolar în clasa a X-a, lucru pe care unii l-am şi reuşit.

Despre necazurile lui Alexandru am aflat mult mai târziu, după terminarea liceului.

Îndrăzneli ca ale colegului nostru mai existaseră. În perioada când el era târât şi făcut răspunzător deoarece cântase „Trăiască Regele", la liceul nostru un alt grup de elevi, care urmau să susțină bacalaureatul, printre care mi-i amintesc pe Aftene, Cioruță, Gheorghe şi Ștefan Popa – ultimii doi consăteni de-ai mei din Priponeşti, au fost înhățați de proaspăt înființata securitate, conduşi la închisoarea de vis-a-vis de liceu, la gratiile căreia căutam cu privirea în fiecare recreație, ca să-i zărim. Naivitate a unor copii!

După vinovăția ce li s-a atribuit şi condamnarea primită au fost puşi în libertate după ani îndelungați petrecuți fie la Canalul Dunăre-Marea Neagră, fie la construirea barajului şi lacului de acumulare de la Bicaz, fie ținuți în beciurile securității în diferite localități, ei fiind privați şi de încrederea executării de lucrări în grup, sub cerul liber.

Despre o cutezanță asemănătoare, petrecută prin anii 1974-1981, vorbeşte şi Ion Maftei (Flavus) în „Singurătate publică". Directorul lor de atunci, de la Radio Iaşi, în fața autorităților vremii îşi lua răspunderea pentru tot ceea ce în emisiunile lor constituia o discordanță cu tonul acelor ani. El, spune romancierul, pleca de la axioma că nici unul dintre cei care lucrau la Radio Iaşi nu putea fi duşmanul propriei țări. Şi pentru a demonstra că directorul lor nu vedea în lucrătorii de la radio duşmanii țării, autorul cărții arată cum la Vişeul de Jos, târziu în noapte, au cântat „Deşteaptă-te române" împreună cu oameni ai locului, iar soliştii de bază erau însăşi redactorii Vasile Filip şi Grigore Hoarță.

Că era dificilă cântarea, ne-o spune tot profesorul, pentru că, în vremea aceea, puşcăriile României erau încă pline şi cu oameni care mai cutezau să mai cânte fie „Trăiască Regele" fie „Deşteaptă-te

române", interzise iar eventualii făptaşi condamnaţi, dar punându-li-se în sarcină fapte de drept comun.

„…Ne puteam pomeni în orice clipă cu cine ştie ce reacţie dură a oamenilor stăpânirii. Dar nu a venit decât un miliţian care ne-a rugat (acesta este cuvântul: ne-a rugat) să cântăm mai încet ca să nu-i deranjăm pe cei care la ora aceea se odihneau. Am înţeles noi prea bine subtextul acelei rugăminţi şi ne-am dus spre poalele pădurii unde socoteam că nu vom „deranja" pe nimeni. În scurt timp, însă, s-au adunat mulţi localnici care ne-au înconjurat şi au intrat în atmosfera grupului nostru. Probabil erau dintre cei care nu aveau … odihnă. Chiar şi acum ne simţim datori faţă de miliţianul acela necunoscut care şi-a luat curajul şi, mai ales, libertatea să ne ocrotească".

Întâmplare relatată, la care, cel căruia îi aparţine textul, adaugă un alt mare adevăr: „*De când e lumea lume, în orice timp şi sub orice regim au fost oameni şi … oameni*".

Cum se scria istoria „marilor realizări" în epoca anilor de până la 1989 şi modul cum participau slujbaşii statului la înfăptuiri le relatează **Costache Uliciuc** în cartea sa „**Costeştii Botoşanilor la sfârşit de mileniu**" octombrie 2004: la o plenară a comitetului judeţean Iaşi al PCR, colegul şi prietenul său – epigramistul **Constantin Iuraşcu**, inginer agronom, distribuia în sală următoarea epigramă care „demasca adevărata cauză a penuriei de carne de pasăre pe piaţa ieşeană": „*Plimbă oul cu mult sârg/ Când la sat şi când la târg/ Vezi, în asta constă cuiul:/ N-are timp să iasă puiul*".

De data aceasta, „oamenii" şi-au făcut datoria: după puţin timp Constantin Iuraşcu era trecut din poziţia de conducător la munca de jos: lucrător la calitatea produselor.

Putea fi şi mai rău.

decembrie 1986. A căzut o stea. Steaua lui Mălin. A soţilor Ana şi Alexandru Tacu şi a Alinei, sora mai mică a celui cu steaua plecată de pe o boltă care îi putea fi mereu…luminoasă. S-a frânt, s-a vestejit şi s-a stors într-un nume sau un gând un mugur care putea fi mereu o floare de regenerare a parfumurilor intelectuale.

Nu făcuse gazetărie, că era prea crud pentru o asemenea profesie cu mari riscuri, dar o visa, îi stătea în sânge tot din familie şi a încercat să pătrundă în intimitatea parfumului ei.

Un „**Interviu cu anticarul Dumitru Grumăzescu**” luat la 19 iunie 1984 de tânărul Mălin Tacu, elev, poet premiat, demonstrează că, dacă trăia, avea să cocheteze şi cu jurnalistica:

„În viaţa culturală a Iaşului, de curând, a avut loc un eveniment de primă importanţă: Centrul Expoziţional „Mihai Eminescu”, în Grădina Copou, lângă teiul cel elegiac.

*Însoţit de parfumul teilor şi limpezimea unei dimineţi de iunie, am pornit cu sufletul curat să port un dialog cu **Dumitru Grumăzescu**, mentor al acestei instituţii şi posesorul al celei mai mari colecţii Eminescu, expusă aici.*

Impresionat de ceea ce am văzut, am început să discutăm:

- Stimate domnule Grumăzescu, ştiu că sunteţi membru al cunoscutului cenaclu „Lupta cu inerţia”, al Combinatului de Utilaj Greu. Am cunoscut de la tatăl meu, Alexandru Tacu, şeful acestui cenaclu, că întreprinderea v-a susţinut să puteţi expune colecţia dvs.

Şi acum, o întrebare:

- De când colecţionaţi aceste cărţi?

- Exact din 1960, din a doua jumătate a lunii noiembrie, prima carte fiind „Poezii” de Eminescu, prefaţată de Zoe Dumitrescu Buşulenga.

- De fapt, am observat că în expoziţie se află două mari categorii de cărţi: opera lui Eminescu, în literatura română şi străină. Mai există în ţară cineva care să fi realizat asemenea colecţie?

L-aş aminti pe profesorul de estetică Ion Iliescu din Timişoara care deţine unele rarităţi, spre exemplu, o parte din ediţiile Maiorescu, dar care nici cantitativ, nici ca valoare nu ating nivelul colecţiei subsemnatului.

- Care parte a operei lui Eminescu este mai puţin cunoscută de tineri, în special?

- După părerea mea, cred că jurnalistica este mai puţin cunoscută de voi.

- Aţi adunat cărţi din toată ţara, le aveţi sub ochi în fiecare zi. Spuneţi-mi ce apreciaţi mai mult din toată colecţia?

- Plăcerea mea, într-un fel mândria mea, sunt cărţile nespecificate în bibliografia Academiei Române, dar ce admir mai mult este totuşi, prima carte, de început, care pentru mine are şi o semnificaţie simbolică. Cărţile au şi ele viaţa lor, iar noi trebuie să le aducem în circuitul uman pentru a exista.

- Care sunt sursele dvs. pentru procurare? Văd că sunt inepuizabile.

- ,,Sursele", cum le spui dumitale, sunt vânzările. Eu cumpăr multă carte dar mai sunt şi donaţiile, deşi acestea din urmă reprezintă doar 1% din ceea ce am. Totuşi, aceasta este sursa pe care o stimez mai mult. De altfel, cunosc aproape fiecare loc din ţara unde se află cărţile interesante. Mă aflu în tratative pentru a-mi procura poeziile lui Eminescu, ediţia Princeps, 1883, decembrie – 1984 – ianuarie, îngrijită de Maiorescu.

- Călătorind prin ţară, dvs. aţi expus la Cluj, Suceava, Bucureşti, Iaşi, Târgu Neamţ etc. Ce impresie a făcut publicului colecţia expusă?

- Mi-am dat seama că pasiunea pentru cărţi şi, în general, pasiunea pentru orice valoare, are un rol deosebit în cunoaşterea culturii şi, mai ales, a culturii Eminescu. Foarte multă lume, de toate vârstele, de toate ocupaţiile, vine şi zăboveşte tulburată de duhul luminos al celui mai mare poet român. Iată în faţa noastră un voluminos caiet cu impresii. Ne găsim în Iaşi, astăzi, 29 iunie, deci la numai 14 zile de la inaugurarea Centrului Expoziţional. Poftim, iscălituri, nume din Lugoj, Constanţa, Deva, Predeal, Sighet, iar pe aceste două Peru şi China.

- Aţi citit chiar tot ce aveţi?

- Da, absolut tot. Multe sunt repetate în diferite ediţii, cu toate acestea, le-am urmărit să văd ce conţin unele faţă de celelalte. Spre exemplu, ,,Doina" nu a mai fost editată de aproape 50 de ani.

- Am citit-o aici, în expoziţii, o cunosc din biblioteca familiei noastre, din ediţia Al. I. Cuza din 1914. Mi se pare că Eminescu trebuia să o citească la dezvelirea statuii ecvestre a lui Ştefan cel Mare din faţa Palatului Culturii.

- Da, Măline, văd că îţi este cunoscut momentul. Poezia a fost publicată prima dată la 1 iulie.

- În colecţie menţineţi şi traducerea în limbi străine?

- Eminescu a fost tradus în peste 50 de limbi străine, iar eu deţin 20 de opere traduse: 16 în cărţi, iar restul în ediţii periodice, pliante, ziare, reviste. Se ştia până astăzi că prima traducere a lui Eminescu a fost în germană, de Carmen Sylva şi Mitte Cremsnitz, însă ultimele cercetări au dat la iveală numele unui alt autor, respectiv Al. G. Djuvara, fost Ministru al României la Paris şi Sofia.

- Mi-a atras atenția o publicație apărută în 1899, număr comemorativ, un supliment al revistei ,,Floare Albastră", unde sunt consemnate date importante ale literaturii.

- Introducerea, este vorba despre o apariție unicat unde sunt publicate poeziile: ,,Lui Eminescu", de Al. Vlahuță, ,,Lui", de Veronica Micle, articolul lui Caragiale ,,În Nirvana" etc.

- Mai există un articol scurt pe care îl transcriu aici?

- ,,Înmormântarea lui Eminescu".

- Înmormântarea lui Eminescu s-a făcut în ziua de 17 iunie, după amiaza, 5 ore. Cortegiul a mers la Biserica Sf. Gheorghe cel Nou, spre cimitirul Bellu. Dricul era simplu, tras numai de doi cai. Regretatul Bărcănescu, unul dintre cei mai buni prieteni ai poetului, venise însoțit de corul său, şi a cântat: ,,Mai am un singur dor". În fruntea procesiunii se aflau: M. Kogălniceanu, domnul şi doamna Maiorescu, Lascăr Catargi, etc. Au fost ținute discursuri de către dl. Grigore Ventura, August Laurian, Şt. Caluschi şi dr. Neagoe.

Te refereai, Măline, la foaia aceasta unicat: să ştii, contează foarte mult vizitatorii: Ministrul Culturii din R.P Chineză, de exemplu, după ce i-a fost tradus acest articol: ,,Marele poet şi patriot român, M. Eminescu, va rămâne întotdeauna în inimile popoarelor".

Era tânăr, puternic…

Vă rog, dle. Dumitru Grumăzescu, să-mi dați câteva exemple care au fost procurate mai greu.

- Da, cu plăcere. O ediție apărută la Londra, în 1930, CianCiolo, ed. Rosa dal Conete, în limba italiană; ediția din 1936, tipărită la tiparnița lui H. Ficher, Galați, care cuprinde numai poemul Luceafărul, un volum apărut la Editura Socec în 1922, îngrijit de Titu Maiorescu. Aceasta este tot un volum nespecificat de bibliografia Academiei.

- Vă mulțumesc!"

Până ieri, până numai doar cu câteva ore în urmă, tânărul **atletic** şi plin de viață alergase, vorbise, glumise, făcuse mişcări de alergare pe aleile Grădinii Copou sau ale Grădinii Botanice din preajma casei unde locuise, se întâlnise cu vecinii şi-i salutase respectuos – cum îi era obiceiul, se hârjonise sau făcuse haz cu colegi şi colege de aceeaşi

vârstă, iar, deodată, ca un trăsnet, neprevăzut de fulgerul prevestitor, vestea macabră: a murit copilul vecinilor Tacu. A prietenilor, a cunoscuților, a concitadinilor noştri.

Că starea sa de sănătate era tonică, iată ce îi scria Mălin la 7 februarie 1985 unui coleg Liviu, plecat în Canada: „*…Am terminat trimestrul I şi m-am obişnuit cu viața din clasa a IX-a. M-am lăsat de culturism în favoarea sportului karate. Deşi am acum doar centura albă sper ca atunci când ne vei vizita să fiu ajuns la una mai colorată.*

Cred că-ți mai aminteşti de preocupările literare ale familiei Tacu. De la plecarea ta, în palmaresul nostru au mai fost adăugate 11 premii. Eu am obținut premiul I anul acesta, iar în 1983 premiul III la concursul „Autori copiii", premiul IV la festivalul național „Cântarea României". Tata a obținut pentru a patra oară titlul de Laureat la acelaşi concurs. Alina premiul II, în concurență cu mine, şi altele. Tata aşteaptă să-i apară două cărți la editurile Minerva şi Junimea, iar eu şi Alina pregătim cărți pentru debut editorial. Pentru prietenia noastră îți dedicăm, eu şi Alina, ție, colegilor şi profesorilor tăi, câteva poeme.

De abia aştept să vină Anul Nou. Îți mai aduci aminte când mergeam împreună la urat? Țin minte că erai într-un timp îmbrăcat cu un palton mare, verde şi cu căciula aia de lână înfundată pe cap, parcă erai un popă, n-am să te uit niciodată în postura aia. Cât despre ceilalți, am crescut cu toții. Să-l vezi pe Radu, ce om în toată fiirea este: înalt, cu părul dat pe spate şi cu fața rasă, parcă-i un actor; Dan tot copilăros a rămas, dar şi slăbănog, îl mai pasionează electronica şi-i place să poarte o jachetă de blugi. Vali e cât un plop. Nu mai poartă ochelari, stă toată ziua în casă şi face treabă. Bogdan V. a rămas tot aşa de mic precum îl ştii. A intrat în focul creației science-fiction, înscriindu-se chiar la un cerc de specialitate şi pot să-ți spun că are ceva imaginație. Ducu (Pucu) are acum o javră lup şi aşteaptă cu nerăbdare să nască pentru ca să aibă şi el cu ce se lăuda.

Noi mai continuăm să jucăm tenis la Agronomie, să ne plimbăm prin Grădina Botanică, să mai facem o ascunsă şi câte o dată mai jucăm şi wist. Îți scriu, mă uit la poza ta şi mă năpădesc amintirile. Ce draci mai eram noi pe atunci; câte trăsnăi mai făceam şi dacă mă gândesc bine îmi pare foarte rău după vremurile acelea. Dar să ştii că scrisoarea ta a adus în Copou şi primii fulgi de nea şi sunt bucuros că anul acesta vom avea o vacanță cu un strat serios de zăpadă.

I-am dat adresa ta şi lui Bogdan care cred că va lăsa puțin navele spațiale şi roboții şi-ți va scrie pentru că nu te-a uitat şi aşteaptă

cu nerăbdare veşti noi de la tine. Când îmi vei trimite răspunsul te rog să-mi spui mai multe lucruri despre Toronto, despre prietenii tăi, despre Canada în general. Eu îţi doresc o viaţă plăcută în continuare şi să începi anul 1985 cu bucurie fiind că îţi va merge aşa până la sfârşit.

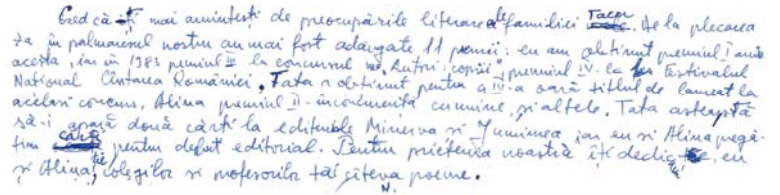

Facsimil din scrisoarea către Liviu

Te îmbrăţişez cu drag, Mălin"

,,La mulţi ani!"

,,P.S. Ai nişte vişine şi nişte prune grozave şi cred că mă vei ierta dacă îţi spun că nu m-am putut să mă opun tentaţiei şi am ,,sustras" câteva…

Te rog expediază-mi o carte de karate.

Salutări din partea Alinei."

Presa locală, familia şi prietenii au fost concişi în punerea pe hârtie a nenorocirii:

,,Un grup de prieteni regretă profund dispariţia fulgerătoare, la frageda vârstă de numai 17 ani a celui care a fost Sandu-Mălin Tacu. Suntem alături de familia îndoliată".

,,Colectivul Cooperativei ,,Prestaţiunea" Iaşi este alături de colega Ana Tacu la marea durere pricinuită de trecerea în nefiinţă a fiului şi-i transmite sincere condoleanţe".

,,Familiile D. Hânceanu şi I. Taşcă sunt alături de familia Al. Tacu la durerea pricinuită de pierderea unicului său fiu şi frate, Mălin, şi-i transmite sincere condoleanţe".

,,Cătălin Ducu, Monica, Cristi, Crina, Dan, Oana, Radu, Bogdan, Ginei, Ioanid, Florin, Bobu, Crusoe îşi exprimă regretul pentru moartea fulgerătoare a prietenului lor Mălin Tacu. Condoleanţe familiei îndurerate!"

,,Copleşiţi de trista şi neaşteptata veste a dispariţiei bunului prieten şi fostului coleg Mălin Tacu, elevii clasei a XI-a A, Liceul ,,M. Eminescu", împreună cu dirigintele, transmit familiei îndoliate întreaga lor compasiune".

„Adi Cristi, Nicolae Panaite, Cassian Maria Spiridon, Aurel Ştefanachi regretă profund trecerea fulgerătoare în nefiinţă a celui ce a fost Sandu Mălin Tacu şi sunt alături, la această grea încercare, de familia poetului Al. Tacu”.

„Colectivul atelierului pregătirea fabricaţiei, Combinatul de Utilaj Greu, este alături de colegul Al. Tacu în Momentele grele pricinuite de pierderea fulgerătoare a fiului. Sincere condoleanţe!”

„Elevii claselor a IX-a A şi B, Liceul de Artă, împreună cu dirigintele, profesorul Dumitru Săvuc, sunt alături de Alina Tacu, împărtăşindu-i durerea la despărţirea pentru totdeauna de scumpul ei frate, Mălin”.

„Diriginta şi colectivul clasei a XI-a B, Liceul „M. Eminescu” regretă dispariţia neaşteptată a elevului Mălin Tacu şi se află alături de familia îndurerată”.

„Ana şi Alexandru Tacu, părinţi, împreună cu Alina, soră, anunţă cu durere, dispariţia fulgerătoare la frageda vârstă de 17 ani, a celui care a fost Sandu Mălin Tacu, elev în clasa a XI-a la Liceul „Mihai Eminescu”. Corpul neînsufleţit este depus la biserica „Sf. Nicolae” din Copou. Înmormântarea va avea loc vineri, 26 decembrie, ora 12, la cimitirul din Copou”.

„Cronica”, revista la care Mălin colaborase, care îi lansase poezia de debut şi pe el ca talent literar, prin pana lui **Ştefan Oprea**, care fusese şi el un mugur pentru că ani de-a rândul ca ziarist la Flacăra Iaşului şi scriitor în devenire, semnase poezii, cronici, recenzii şi reportaje sub numele de Şt. O. Mugur, a fost şi mai darnică cu spaţiul, reliefând în materialul publicat că familia şi ieşenii, poate întreaga societate românească, pierduse nu numai un om ci şi un poet în formare, făcând ca pe obrajii multora să se mai înşiruie alte lacrimi, publicând necrologul pomenit într-un capitol anterior.

Şi urmau versuri, multe versuri. Cu „Teiul lui Eminescu”, „Primul avion” şi… „Trandafirul de câmp”. Trandafirul albastru de câmp care, atunci când îi vine vremea ori inoportun se vesteşte ca şi… Mălin.

Sandu Mălin Tacu, devenit un gând, o amintire, se odihneşte impasibil, într-o altă lume, tot a prietenilor: la cimitirul Podgoria-Copou, într-un cadru mirific, aşa cum îi plăcuse să trăiască din primii ani ai copilăriei, verdeaţă, flori, linişte şi, din când în când şoaptele vizitatorilor…

Din depărtare: la Mălin…

Nu s-ar putea plânge nimeni că nu sunt destui ce duc dorul lui Mălin şi-i reînnoiesc amintirile. O primă dovadă prietenească este culegerea şi tipărirea într-un tiraj corespunzător de către familie, prieteni şi susținătorii morali ai versurilor sale care înseamnă volumul „Călătorul profund".

Scrisoarea alăturată, provenită de la familia **prof. dr. docent Dumitru Mageron** (1906-1991) este o altă dovadă că familiei Tacu i se arată solicitudine:

Iaşi 6, 24 XII 1988

„Iubiții, scumpii şi dragii noştri, neasemuiții membri ai talentatei familii Alexandru Tacu, v-am aşteptat până la 9:30 PM. Apoi, socotind că este natural să vă retrageți cu gândul la cel plecat în cele de veci, ne-am retras şi noi sus cu aceleaşi gânduri pioase. De acolo nu se aud sonerii.

Aveți grijă de sănătate.

O aveți pe iubita şi talentata Alina care trebuie să crească şi să ajungă în putere.

Deci: un călduros La mulți ani!”

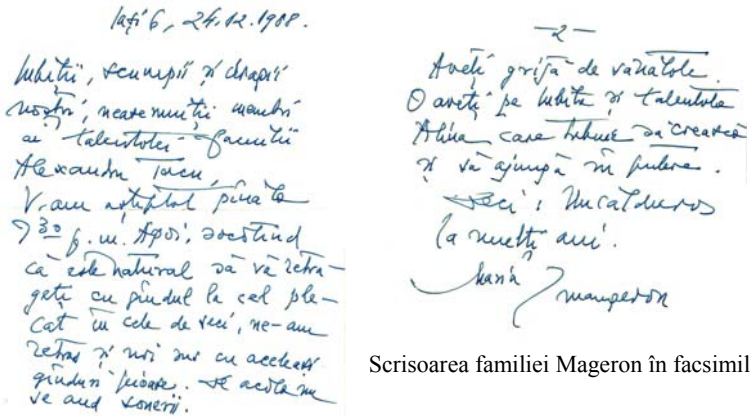

Scrisoarea familiei Mageron în facsimil

Prezent la lansarea cărții cu poeziile lui Mălin, iată ce scriam în ziarul „Monitorul” de Iași.

„În cuvintele de început ale volumului „Călătorul profund” de Alexandru Mălin Tacu, apărut la Editura „Entuziast” din Iaşi şi lansat în cadrul salonului cultural „Junimea” organizat la „Casa Pogor” de Muzeul Literaturii Române, joi, 20 mai 1993, profesorul de literatură al lui Mălin şi conducătorul cenaclului din liceu consemnează, printre altele:

„...În timpul orelor, părea că se ascunde de ochii profesorului. Privit de la catedră, el se afla întotdeauna lângă prietenii lui: Mircea, Lucian, Mitruț, în ultima bancă din stânga, dintre cele patru şiruri, înțelegându-se prin aceasta punctul cel mai îndepărtat de catedră. Şi aici însă se simțea parcă neapărat de vreo privire iscoditoare şi stătea pitit în spatele vreunei colege într-un unghi închis şi protector. Ce făcea acolo, ce gândea, numai el şi Dumnezeu ştiau. La ore nu participa decât dacă era solicitat. Apoi se retrăgea în tăcere”.

SANDU TACU MĂLIN
NĂSCUT 19 XI 1969
DECEDAT 22 XII 1986
ELEV CLS.XII LICEUL MIHAI EMINESCU - IAŞI
AUTORUL VOLUMULUI DE POEZII „CĂLĂTORUL PROFUND"
VICTIMA UNUI ASASINAT POLITIC
MEREU ÎMPREUNĂ DRAGUL NOSTRU BĂIAT

Sandu Tacu Mălin la ,,Podgoria" Copou pentru veşnicie…

…Şi tot la Sandu Mălin Tacu, între frunze şi flori, dar şi cu poezia:
Haiku…tot la „Podgoria” în …Copou

Am citit şi am văzut în localizarea şi prezentarea celui ,,pitit” de ,,vreo privire iscoditoare” fără a participa la ore ,,decât dacă era solicitat” pe Alexandru Tacu – tatăl sărbătoritului postum la lansarea de carte. Aşa l-am avut coleg de clasă pe distinsul Alexandru Tacu, care, tot dintr-o bancă, dintr-un fund de clasă, la liceul ,,Roşca Codreanu” din Bârlad, prin 1948, sta pitit, nu participa la ore decât dacă era solicitat, dar gândea şi privea vultureşte. La solicitarea profesorului de gramatică şi literatura română răspundea profund, clar, încărcat de nuanţe, iar la istorie, matematică ori geografie ieşirile sale printre noi erau tot… versuri şi literatură.

Sandu Tacu respira aerul unui mediu prielnic căutărilor literare: undeva, mai în față, chiar în primele bănci, locurile erau ocupate de alți elevi deopotrivă de dotați: Leibovici Bernard – devenit mai târziu Lucian Raicu, ilustru critic literar, Dimoftache Constantin – cunoscutul poet şi traducător de faimă europeană – C.D. Zeletin, Adrian Beldeanu – mereu cu tendință de a fi mai în față… Din clasele vecine, în acele zile soseau în aula de festivități a liceului nostru figuri ca Solomon Dolfi – astăzi Dumitru Solomon, ori Ion Hobana – fiul conducătorului cenaclului nostru orăşenesc, ,,Alexandru Vlahuță", distinsul magistrat şi gazetar, Ion Mantaroşie.

Care a fost justificarea talentului precoce al autorului ,,Călătorul profund" – Alexandru Mălin Tacu, se întreabă Ioanid Romanescu – şi, răspunzându-ne, ne trimite, corect, la familie. Într-adevăr, familia Tacu a gustat, a mâncat şi a risipit poezia. Şi nu numai familia în înțelesul juridic.

Ion Chirilă şi Dumitru Hînceanu care i-au fost naşi de botez lui Sandu – poetul sărbătorit – au fost mentorii contagioşi. Ani de zile, Dumitru Hînceanu, prietenul de o viață al colegului meu Alexandru Tacu, a orchestrat iscusit cu poezia, pictura şi şcoala bârlădeană. Când costumul național românesc era depreciat, în zile de lucru ori de sărbătoare, cu pletele negre fluturându-i în vânt, cu ochi tot atât de întrebători şi pătrunzători ca ai lui Sandu, Dumitru Hînceanu străbătea, nu provocator, centrul Bârladului de la un capăt la altul. Îşi consuma energia, visa…

Tatăl poetului Alexandru Mălin Tacu, parcă contrazicându-l pe Ioanid Romanescu, nu este mai puțin cunoscut decât fiul lui, ci, din contra, el este cunoscut Iaşului, dar mai ales Bârladului, dacă nu atât prin poezia sa, atunci prin vocea sa; sălile arhipline ale reşedințelor ori ale căminelor culturale săteşti îi sorb parcă şi astăzi din ecou vocea trubadurului. Că Sandu a fost şi a rămas un trubadur, un risipitor de poezie proprie ori a colegilor, a cunoscuților, a celor ce l-au sensibilizat, dar şi a poeziei folclorice. Gazetele timpului, din Moldova, dar poate şi de aiurea, îi găzduiesc încă – necercetate şi neidentificate – produsele nopților…

Prezentându-ni-l pe Alexandru Mălin Tacu în ,,Călătorul profund", Aurel Ştefanachi notează*: ,,Fără să-mi asum un excurs critic asupra atât de proaspetei scrieri a lui Sandu Tacu Mălin, în comparație cu nu ştiu care poet, fiecare îşi are destinul său, independent de voință, sunt absolut convins că ne aflăm în fața unui caz de poezie adevărată,*

în fața unui destin poetic! Superbia acestei poezii constă în însăşi valoarea sa, care este excepțională".

Prezentarea poetului, a talentului lui Alexandru Mălin Tacu făcută de distinsul poet Mihai Ursachi în Salonul ,,Junimea" a fost şi ea o referire la destinul autorului. Destinul ni l-a răpit pe Mălin? Poate. Mai concret, noi vedem şi mâna vinovată a Securității care, interpunându-se lui Dumnezeu, răfuindu-se cu Mălin şi familia, ni l-a răpit precum fac ucigaşii. În seara aceea, de 21 – 22 decembrie 1986, dinaintea Crăciunului, după coma stranie, urmare a chemărilor în ,,laboratoarele" din strada Triumfului, la telefonul pretins a veni din partea familiei, a fost desprins din provizoratul vieții asigurat de terapia intensivă a Spitalului de urgență, plimbat la ,,aer" pe străzile Iaşului la orele 2 şi 17 min, când criminalii îngalonați se odihneau ori îşi ciocneau cupa succesului, sufocându-l.

A fost momentul maxim al durerii în familie, iar durerea mamei mai ales nu are măsură oricât şi-ar căuta cuvintele înțelesuri alese.

21–22 decembrie 1986 era data dinaintea mişcărilor studențeşti de la Iaşi când, după un an, dacă ar mai fi trăit, şi Mălin ar fi strigat: ,,vrem apă să ne spălăm şi lumină să-nvățăm". Ziua şi noaptea dinaintea mişcărilor de la Nicolina – Iaşi.

A fost ziua şi noaptea dinaintea lui 21–22 decembrie 1989, dar el a fost un pilon…

La lansarea cărții ,,Călătorul profund" de Alexandru Mălin Tacu, fiul colegului meu de gimnaziu Alexandru Tacu, a fost o mulțime de cunoştințe şi prieteni.

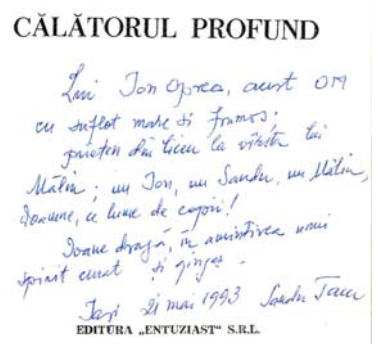
CĂLĂTORUL PROFUND

Lui Ion Ojrea, acest OM
cu inițiat mare și frumos,
prieten din licee la viața lui
Mălin; un Ion, un Sandu, un Mălin,
Doamne, ce linie de copii!
Doamne dragă, în amintirea unui
spirit curat îți zîmbesc.
Iași 21 mai 1993 Sandu Tacu

EDITURA „ENTUZIAST" S.R.L.

Autograf oferit mie de Sandu pe cartea lui Sandu. A lui Mălin.

Le mulțumim că sunt şi se numesc oameni.

P.S. *Am ieşit în față invitat de prieteni. Plecând din pepiniera copilăriei, m-am rătăcit, în după-amiaza aceea de 20 mai 1993, între munții de pe care brazii, în semeția lor, stăpânesc întinderile…*

Cu ziarele timpului şi cartea lui Mălin în gânduri şi în mână, cu amintirile personale, n-am făcut decât simple şi

nevinovate mărturisiri. De ce mi-ai dat mie această ocazie, Sandule, făcându-mă să devin nostalgic şi poate infatuat?"

„Lui Ion Oprea – prieten din liceu la vârsta lui Mălin, un Ion, un Sandu, un Mălin, Doamne ce lume de copii!

Ioane dragă, în amintirea unui spirit curat şi gingaş.

Iaşi, 20 mai 1993 Sandu Tacu"

*

În „**Graiul Românesc**" de la Iaşi un condei avizat, **Sebastian Drăgulănescu** scria:

„*Cine ar voi să recunoască zeiescul chip al copilăriei şi adolescenţei poeziei l-ar găsi, fără îndoială, în „Călătorul profund", cartea poetului Alexandru Mălin Tacu; din 1986 şi până azi, şi de azi până la sfârşitul timpului, el are şi va avea mereu 17 ani: „Copilul face poezii începând cu razele –/ Sufletul iese din timp". El ştie acest lucru încă de la 10 ani, când descrie Frumuseţea bătrânilor copaci. „Călătorul profund" vede cum „Păsările vuiesc în sângele pământului/Şi muşcă să zboare prin arbori în sus" şi inventează o floare, cum ar spune Nichita Stănescu: „Lumina îşi spală ochii/În trandafirul albastru de câmp" – însă a inventa o floare înseamnă a inventa sentimente – şi mai ales sentimentul poeziei: „...Dimineţile se gândesc la oglinzi/.../Peste Iaşi, trec poeziile/Ca nişte vulturi". Pentru asta îi trebuie însă Oglinzi nevăzute: „Naufragiu pe nisipuri gânditoare". În ele se oglindeşte un univers enigmatic şi nou-născut: „Au înflorit câinii sălbateci în cer". Lirismul înalt se împleteşte cu discreţia şi forţa delicată a marilor poeţi: „Citesc psalmii lui David/Şi tai fluturi în formă de zbor/Bună dimineaţa, doamnă lacrimă a iubirii". Lumea e dureros de fragilă în frumuseţea ei necuprinsă: „Miraculoasă şi albă/Asemenea chipului mireselor tinere/Magnolia e stăpâna de o noapte a ochilor/Cu trupul de bizar alizeu". Există şi Spaţiul de fugă, „o academie cu oase în buzunar", spaţiul jocului şi al disperării, unde „Bărbierii cu sapa aprind lumânări/La examenul de palentologie balistică" şi unde „Putem începe jocul de-a baba-oarba". Marile jocuri sunt însă acelea grave, tragice, ca jocul iubirii: „Îmi trebuie îndrăzneala de lup celest/ Să trec prin arbori cu sângele înflorit". Dar pentru iubire trebuie inventată din nou o floare: „Stăteam amândoi pe marginea unei flori/ Să contemplăm aripa albastră a mării". Nu am destulă pedanterie pentru a vorbi mai mult despre Călătorul profund – e ca şi cum ar trebui să scriu un capitol de anatomia florii de cireş... Să*

nu vă închipuiți cumva că poezia lui Mălin Tacu e atât de plăpândă – misterul ei are fiorul şi profunzimea cosmică. Mai multe despre existența terestră a poetului se pot afla din textele ce prefațează şi încheie volumul, semnate de Ioanid Romanescu, Aurel Ştefanachi, Gheorghe Puiu şi Liviu Antonesei, precum şi din evocarea Alinei Tacu, sora poetului, alături de câteva superbe fotografii. Pe cât de frumoasă şi scurtă viața, pe atât de miraculoasă îi este cartea".

„**Timpul**" din Iaşi venea cu argumente şi mai convingătoare. La rubrica „**Trăsurica spre Parnas**", la 6 iunie 1995, parcă pentru a împrospăta şi încarna ceea ce demult pentru unii rămăsese un gând şi prilej de aducere aminte, publica: „**Descoperiri. Alexandru Mălin Tacu**". „*A venit la fereastră în ziua de pace alături de crengi colorate. S-a luptat cu duşmanii fără de teamă. Până la 17 ani a fost un înger. Apoi a căzut în adâncimile cerului, în singurătatea albastră. Unde din cauza vitezei nu mai aude cuvintele simple*", făcea introducerea, la versuri, Dan Giosu.

Păpuşa Guby
Brazii aceştia araucaria
Cu păpuşile lor acrobatice
Ascund în fiecare creangă
Plânsul lui Pinocchio
Pe frunzele lor veroneze
Claviatura de lacrimi
Repetă ca un maestru
Concertele de Bach
Mă rotesc în palmariu
Cu frenezia unui atlet olimpic
În fața mea aleargă
Dezbrăcată şi pură
O magnolie înflorită.

Aici, admirabil
Tăcut, din fire aruncă prin frunze
Stropii de lumină ai dimineții
Bucla solară începe din vârful atletic
Vă prezint cu aroganță

Pe cel mai înalt tei din Copou
Iubitele lui fugare îmi lovesc geamul
Cu glezna fulgurantă a inocenței

Florile sângelui
Şi tot ce auzeam
Era doar vârful ochilor mei.
Abia începusem să cunosc nişte lucruri uitate
Filosofia şotronului scrisă cu creta pe asfalt
În clipa aceasta
Cântă picioarele vântului alizeu.
Ascult cu urechile pământului
Bătut de ploi şi mângâiat de flori.
Pădurea este o fiară cu brațele pline de drumuri
O femeie guralivă şi indiscretă
Trupul fecioarei rămâne înfiorat de neatingere
Nopțile, aripa buimacă a curajului
Iarba şerpuită în umbra pământului
Îmi trebuie îndrăzneala de lup celest
Să trec prin arbori cu sângele înflorit.

Suflet de primăvară
Subsemnatul Mălin, culturist şi premiat la poezie
Crescut de mic în Grădina Botanică, Iaşi
Trebuie să dau foc la narcise;
Peste câteva clipe va sosi trăsura cu fete
Am dat cinci lei paznicului
Să le arate rugul unde ard
Cromozomii zeflemişti cu pălăria pe ochi
Şi să le spună minciuni că flacăra nu are magie
Că de fapt ochii mei
Au fost cumpărați de la vânzătoarea de chibrituri infernale.
Port sub braț caietul de caligrafie al privighetorii.
Îmi vine să strâng de gât promisiunea
Că voi fi băiat cuminte.

Hai Ku
Pe creştetul lumii de fugă răsună
Gleznă de marmoră a nopții cu lună.

Mai înainte, nu pentru că s-ar fi îndoit de talentul fiului său, Alexandru Gh. Tacu expediase în manuscris volumul care avea să devină ,,Călătorul profund" unui prieten care, la 18 septembrie 1988, îi expedia părerile:

,,Dragă Sandu,

Ca să-ți spun exact impresia pe care mi-a lăsat-o citirea volumului manuscris de poezii ale lui Mălin ar însemna, de bună seamă, să mai adaug o durere la durere. Şi totuşi…Am lăsat anume să treacă mai multe luni de la întâia lectură şi acum, la o recitire atentă, impresia a rămas aceeaşi: excelentă.

Înzestrat copil! Câtă bogăție sufletească! Şi câtă mişcare în suflet şi în inteligență! M-a impresionat în poezia lui întâi de toate prospețimea şi aerul de grație, izvorâte din spiritul propriu, nu obținute ca un efect de ars combinatoria, cum se întâmplă în majoritatea cazurilor cu poeții. Apoi fantezia, bogată, uşoară şi surprinzătoare; aici aş adăuga observația importantă că metaforele şi imaginile suprarealităților sunt coerente, urmează un fir logic oricât de expuse şi de hazardate ar fi, deci realizează un limbaj, comunică, astfel că, citind orice poezie a lui, îți spui: acest poet are ceva de spus şi ce spune spune clar şi frumos, în afara fosforescenței ambiguităților, substitutiv de mister…Lucrul se întâmplă destul de rar în poezia modernă (mai corect: actuală). Prezența versurilor memorabile (poți să uiți, de pildă, <<sexul morții polemizat de filozofi>>?) vorbeşte nu numai despre puterea de exprimare lapidară, care ține de talent, ci şi despre forța gândirii filozofice ori a intuiției. Obligat la rigori prozadice, care sunt totdeauna creatoare, Mălin ar fi ajuns, în scurtă vreme, poet de valoarea unui Ştefan Petică la noi ori Arthur Rembrand (pe care el îl citează de altfel) la francezi. Oricum, e un poet format şi trebuie făcut totul ca să-şi ocupe locul pe care-l merită în antologia lăstarilor de aur secerați…Din nefericire, trebuie să vrem nu numai noi, ci şi împrejurările…

Asociind însuşirilor de mai sus puritatea exemplară a limbii, vigoarea metaforică şi tăria de a-şi struni disponibilitățile, imaginea lui Mălin proiectată în viitor – într-un viitor pe care, vai, l-a pierdut! – ar fi şi mai mare…Ne resemnăm şi plângem la buza de cenuşă a fostelor ruguri…Volumul este însă suficient pentru a-l ilustra exact pe Mălin.

Am obiceiul ca atunci când citesc o carte ori un manuscris să-mi aleg ***piesa care mi-a p****lăcut cel mai mult. Aş putea să mă opresc în mod egal la ,,Cântecul ochilor", la ,,Hard rock", ,,Vivaldi",*

„Belstemul de duminică”, „Rămurosul plisc de cuc” etc., sau la premonitoria „Când vom pleca?”; o fac totuşi pentru „Suflet de primăvară”, poezie admirabilă care mi-a oferit prilejul de a-l cunoaşte mai bine, prin autobiografie, pe Mălin.

Dragă Sandu, nu fac nici o analiză; mi-ar fi plăcut eventual s-o facem împreună, bucurându-ne de mai mari lărgimi. Tu le cunoşti valoarea prea bine ca eu să mai pot releva lucruri noi, iar eu nu sunt critic, ci doar un cititor care deschide bine ochii, iubitor al artiştilor adevărați şi al artei lor. Te aştept cu dragoste când treci prin Bucureşti. Ce face Alina cea dulce?

Vă îmbrățişez, Dada”.

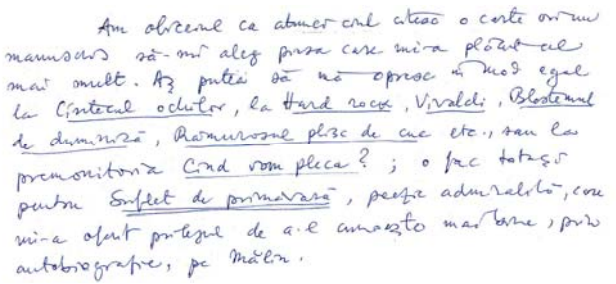

Fragment din scrisoarea de la Dada

Răspunsul venea de la Dada, colegul nostru din clasa a VIII-a B de la liceul „Codreanu” din Bârlad, elevul Constantin Dimoftache, azi profesor universitar şi medic în Bucureşti, valoros om de litere, cunoscut şi sub numele de C.D. Zeletin, traducătorul de excepție în limba română a poeziilor lui Michelangelo Buonarroti (1475-1564), unul dintre titanii renaşterii.

C.D. Zeletin (Dada)

„Suflet de primăvară” care i-a plăcut, „nu în calitate de critic, ci doar de cititor care deschide bine ochii”, lui C.D. Zeletin, încheie volumul apărut, poezie redată în întregime în „Timpul” şi care făgăduia:

„*Îmi vine să strâng de gât promisiunea*
Că voi fi băiat cuminte”.

N-a fost băiat cuminte. A plecat de acasă.

Din albumul: „**Iaşi – chipuri în bronz, marmoră şi piatră", realizat de Olga Rusu, Constantin-Liviu Rusu, Viorela Lăcătuşu, Codin Lăcătuşu, Vasiliana-'98**, Iaşi, 2003, la poziţia 288, încă o întâlnire cu Alexandru Mălin Tacu, versuri ale sale şi vorbe de apreciere de la Ştefan Oprea şi Liviu Antonesei.

De fapt nişte repetări, nişte reluări din ceea ce autorii spuseseră iar editorii, ziariştii şi memorialiştii, cât va fi lumea, le vor tot repeta, să se ştie, să se cunoască ceea ce a fost şi a rămas din epoca aceea de până la '89:

Basorelief în bronz, 1987

Autor: NICOLAIE VERICEANU

Amplasament: La mormântul din **Cimitirul** Podgoria – Copou.

Sandu-Mălin Tacu (1969-1986), poet.

Text pe placă: „*O victimă a unui asasinat politic*".

Text lângă basorelief:

Trandafirul de câmp

„În voia pădurii curg cai de azur
Şi apele chiue-n crengi ca o nuntă
Fulgeră tropot de vânt cu sălcii amare
Prin turnuri de drum încăierat cu legende
Carul cu poeţii sălbatici
În genunchi trage noaptea din lună
Păsările vuiesc în sângele pământului
Şi muşcă să zboare prin arbori în sus
Lumina îşi spală ochii
În trandafirul albastru de câmp"

A adormit de linişte, ca florile din poezia sa. Dimineţile se gândesc încă la el, iar el, în genunchi, trage noaptea din lună şi se îmbracă în ea, vestejindu-se ca un trandafir albastru de câmp.

Avea numai 17 ani!

Poezia abia îl atinsese cu aripa, înfiorându-l de moarte!"

Ştefan Oprea

„*O mulţime de poeţi şi-au pierdut minţile sau viaţa spre ieşirea din tinereţe. Şi e vorba de cei mai mari. Alexandru Mălin Tacu*

a tăcut exact în momentul în care-şi făurise vocea proprie. De ce oare, Dumnezeu îi cheamă grăbit, la El tocmai pe cei mai buni dintre noi?"

Liviu Antonesei

C. D. ZELETIN

ANDALUZIA

poezii

Alinei Tacu,
numele amândurora,
Omagiul Autorului,
cu sponsană dragoste
venită din adâncuri,
Omagiu,
C. Zeletin
21 iunie 1927
Bucureşti

EDITURA CARTEA ROMÂNEASCĂ
1986

Când la Editura Cartea Românească în 1986 apăruse volumul de poezii „**Andaluzia**" de **C.D. Zeletin**, burdusăceanul n-a uitat-o pe „Alina cea dulce" şi-i oferise versurile cu autograf … omagial.

În 1994, cu prilejul unei vizite la Iaşi, **George Emil Palade**, savant american de origine română, laureat al Premiului Nobel pentru medicină şi biologie, scrisese şi el un autograf pentru nepoata domniei sale.

30-31 mai 1994
Vizita la Iaşi a savantului George Emil Palade – împreună cu el, în rândul din faţă, printre alţii, Alina şi Alexandru Gh. Tacu….

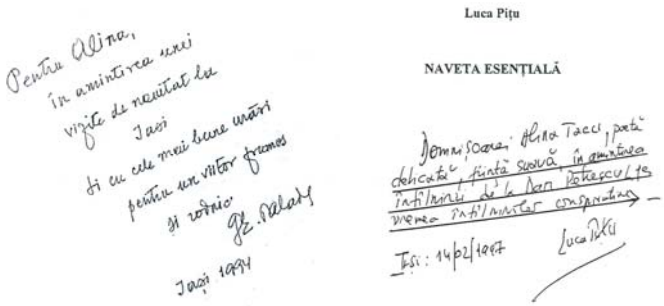

Luca Pițu, pe cartea sa „**Naveta Esențială**”, pusese şi el un autograf pentru domnişoara Alina Tacu.

TIMPUL
REVISTĂ DE CULTURĂ
Redacția și administrația: B-dul Carol I nr. 3-5, Casa Conachi, IAȘI

La Editura „Timpul”, Iaşi, 1998, cu sprijinul Fundației Pentru o Societate Deschisă” apărea volumul „**Tineri poeți români de dincolo de styx**” de **Gellu Dorian**.

La pagina 243 se află fotografia deasupra căreia e scris: „Alexandru Mălin Tacu (1969-1986)”, iar dedesubt: „*Să te poți arunca de la etajul zece al unei cărți*”. În continuare aprecieri despre Alexsandru şi câteva din poeziile sale:

„*Alexsandru Mălin Tacu s-a născut 19 noiembrie 1969, la Oneşti. Tatăl său, Alexandru Tacu-Zeletin, scrie poezie, fiul moştenind această nobilă îndeletnicire. Debutează de timpuriu, la vârsta de 9 ani, în urma unui concurs organizat de revista ieşeană „Cronica”, deja reputatul concurs „Autori copiii”, în această revistă. Publică apoi poezii în revistele „Convorbiri literare” şi „Cronica”. A fost elev până în clasa a XI-a la liceul „Mihai Eminescu” din Iaşi, secția filologie-istorie, când, în prima zi de vacanță, la terminarea primului trimestru, în ziua de 22 decembrie 1986, cade victimă unei întâmplări stranii. Cauza*

morții nu e elucidată nici până acum, părinții făcând dese demersuri, până ce Ministerul de Justiție și Procuratura Generală au declanșat, în sfârșit, o anchetă, în urma căreia se speră a se face lumină în ,,cazul Sandu Mălin Tacu", iar vinovații să-și primească pedeapsa.

Alexsandru Mălin Tacu a fost o prezență destul de vie în emisiunile culturale ale postului de radio Iași, emisiuni în care a citit în dese rânduri versuri. Nu-și pregătise, desigur, un volum de poezii, fiind și prea tânăr, când sfârșitul a venit pe neașteptate. Acum însă, în îngrijirea tatălui său, i-a apărut la Editura Princeps din Iași volumul de versuri ,,Călătorul profund", care va fi, deci, debutul postum al poetului Alexsandru Mălin Tacu. Astfel poezia pe care a reușit s-o scrie până la vârsta de 17 ani acest poet a fost făcută cunoscută, îndreptățindu-l pe autor să intre în rândul poeților români, ce păcat că deja dincolo de Styx.

Din cele douăzeci și opt de poezii pe care le-am primit de la tata poetului, cât și din cele citite prin reviste, se poate constata că poezia lui Alexsandru Mălin Tacu era marcată de acea candoare adolescentină, îmbibată de har până la împlinire. Poetul avea deja o știință a metaforelor, o știință a scrierii poeziei, cum rar poate fi întâlnită la o asemenea vârstă. Doar la Anta Raluca Buzinschi, și ea tot foarte tânără plecată dincolo de Styx, sau la Daniel T. Suciu, deja la o vârstă fragedă îndoctrinat cu filozofie și erudiție, se mai putea întâlni o astfel de maturizare precoce. Desigur, fiecare într-un sens anume, cu o altă intensitate, în funcție și de temperament. La Mălin Tacu se poate foarte lesne vedea candoarea juvenilității, puritatea, candoarea pe care o și cântă: ,,Din prea mare plăcere de a îngenunchea/ Sărut toate viorile lumii/ În melodia acestui câmp cu flori". Poate, prins deja de melancolii rodnice, se profilează de la început foarte original, fără a urmări maniera vreunui maestru. Poezia ,,Melancolie" este o dovadă că Mălin Tacu se pregătea să refuze modelele, impunându-și propriul model. Nu știu dacă ar fi căzut prea de timpuriu în manierism, însă dacă ar fi fost un poet manierist, ar fi fost unul de calitate. Încărcătura emoțională a fiecărui poem nu e una căutată sau elaborată, ea vine dintr-o stare poetică perpetuă, stare care i-a dat posibilitatea unei ușoare exprimări.

Alexsandru Mălin Tacu intră astfel în categoria tinerilor poeți sacrificați de istorie, de istoria unor mâini murdare, istorie care a îngăduit nedreptăți de tot felul, răzbunându-se pe te miri ce, dar mai ales pe talent, pe ceea ce ar fi putut fi spirit curat. Literatura noastră e

plină de astfel de cazuri, poate mai mult decât oricare altă literatură. Scriitorii, de orice vârstă, cei care nu păşeau în ritm cu plutonul comuniştilor, erau scoşi înafara existenţei, aşa cum s-a întâmplat şi cu Gheorghe Ursu, un veteran al victimizării securiste, aşa cum s-a întâmplat şi cu Alexsandru Mălin Tacu, sau Ronald Gasparic, sau cu alţii care au fost aduşi în pragul sinuciderii, ca George Boitor sau Cristian Şişman. Trebuie să menţionez aici că tata poetului Sandu Mălin Tacu, el însuşi poet, a fost deţinut politic, ceea ce n-ar fi exclus să fi cântărit într-o răzbunare de tip tovărăşesc, care i-a scurtat viaţa poetului. Comuniştilor, securităţii lor, le-au stat la îndemână tot felul de metode de intimidare, aşa că vinovaţii morţii lui Mălin Tacu trebuie căutaţi printre ei.

Poetul, fizic, a murit, dar poezia lui trăieşte, va fi citită, va continua să-l reprezinte pe cel ce-a scris-o şi a cărui dispariţie o putem regreta".

Candoare
Din prea mare plăcere de a îngenunchea
Sărut toate viorile lumii
În melodia acestui câmp cu flori.

Magnolia
Din toată lumea uitată şi neuitată
Din toate părţile cerului şi ale vântului
Din umbre de ploi şi de aer
Vine uşor, creşte şi dă în floare
Magnolia
Miraculoasă şi albă.
Asemenea chipului mireselor tinere
Magnolia e stăpâna de o noapte a ochilor mei
Cu trupul ei rotund de bizar alizeu.

Versantul alb
La o lecţie de uitare
Am păstrat un singur blestem:

Poezia
Umbra mea curge ca ploaia
Pe umerii vântului,
La marginea lumii trece
Înfricoşata maşină a tăcerii
Cerul sălbatic şi larg cât însumi în ochi.

Blestemul de duminică
Duminică am trecut prin talcioc
Salutări din rai celui ce a inventat
Asemenea poznă plină de farmec
Mă simţeam etern prin nimicuri
Şi iertam toată ipocrizia
Acestor simpatici poeţi potlogari.

XXX
Să te poţi arunca de la etajul zece
Al unei cărţi;
Să auzi în tăcerea pământului
Tot ceea ce a coborât în uitare
Să tragi de guler de la geamul întredeschis
Ochiul indiscret al filozofiei –
Iată o clipă de frumuseţe omenească.

Şarpele strălucitor
Elicoptere de mătrăgună
Peste pălăria păioasă a visului evadat
Număr cătuşele la mâinile şarpelui strălucitor
În gura apelor înjur
Numai pe oamenii cu echilibrul perfect
Nebunii şi-au făcut o casă de trandafiri
Albaştri numai pentru hard-rock
Adresa mea exactă o veţi găsi
În cuvintele acestui băiat cuminte.

Ciorapii mov ai cuvântului
Albastrul din florile părului tău,
Dorul vântului de cireşe coapte
Teama palmelor de a mângâia trupul iernii,

Fuga de câinii rebeli ai păcatului
Ochii înlăcrimați ai pământului fără dragoste;
Pasărea răstignită în coaja copacului indiferent
Ultimul chiot aruncat de fulger în mare,
Umbra albă din fruntea fără speranță,
Sexul morții polenizat de filozofi
Și încă vreo câteva milioane de metafore
Nu mi-ar ajunge să compun
Lumea ca o secundă
Școala aceasta de poezie în familie
M-a făcut bolnav de o dulce nebunie.

În decembrie 1986 când s-a „întâmplat" nenorocirea în familia Tacu de la Iași parcă s-au zguduit conștiințele. Populația, care i-a cunoscut riscurile s-a solidarizat cu ei în mod expres. Însăși membrii familiei Tacu au devenit mai îndrăzneți. De unde până atunci Alexandru Tacu, tatăl, era mai prudent, în măsură să-și simuleze, uneori, convingerile pentru a-și proteja copiii și soția, devenise un altfel de om. Cel care înainte de 1948 iubise și crease poezia, o difuzase în cercurile literare și la șezătorile duminicale dar nu avusese niciodată acces să o publice, să-i apară semnătura cu numele părinților și recurgea la tot felul de pseudonime, se încrâncenase. Lucrau, se vede, în el, orele și zilele petrecute în anchetele de la organele ordinei publice, vreo 10 – 12 arestări, începând chiar de la vârsta de 17 ani, în iunie 1948. Atunci, când cântase în grup „Trăiască regele". Lucrau poate și anii petrecuți în temnițele și lagărele de muncă ale comunismului din perioada 1952 – 1955 când, pentru că fusese chemat sub arme ca recrut, refuzase să depună jurământul militar sub steag stalinist. Renăștea în el și mânia că părinții lui, gospodari la Burdusaci, lângă Podul Turcului, pe valea Zeletinului, fusesere mereu hărțuiți de securitate pentru atitutdine demnă și intransigentă față de noul regim politic. Pentru că orice li s-a întâmplat, până la moartea lor, ei nu au intrat nici în tovărășia agricolă nici în cooperativa agricolă de producție. Atitudinea aceasta, în vremea de atunci, era socotită o mare abatere a țăranului, iar pentru primar, milițianul ori securistul care răspundea de comună și oamenii de acolo,

o dovadă că ,,nu ştiu să muncească cu oamenii", ,,cu duşmanul de clasă"…

În această confruntare dintre autoritățile statului cu oamenii locului şi-au găsit în satele noastre, deci şi la Burdusaci, sfârşitul numeroşi gospodari care, fie că au fost ridicați şi conduşi în timpul nopților, cu ochelari negri la ochi, de la sediul autorităților la Canalul Dunăre-Marea Neagră fie că au fost supuşi la muncă silnică pe şantierul de la Bicaz.

În asemenea împrejurări şi-au găsit sfârşit de viață şi părinții lui Alexandru. Fără a constitui un argument de învinuire sau o alinare a suferințelor cuiva, am reținut cele ce urmează dintr-o însemnare a celui care avea să declanşeze mai târziu o cercetare, pe cont propriu, de aflare a cauzelor morții fiului său Mălin:

,,…În anul 1936 a venit la Burdusaci, satul meu natal, Costică Filipescu, vărul mamei, fost ministru al agriculturii şi al domeniilor, autorul Marii Enciclopedii agrare româneşti, însoțit de Alexandru Vaida Voievod, fost de trei ori prim-ministru. Într-o discuție elevată, în anturajul intelectualilor satului, dar purtată în casă la noi, printre altele au fost rostite în contexte adecvate, cuvintele: comunism, bolşevism, Stalin, URSS.

După plecarea oaspeților, îngrozită că au fost rostite cuvintele satanice în casa noastră, mama a chemat preotul satului să facă o slujbă de purificare a spațiului din gospodăria noastră, pângărit de sonoritatea vorbelor pronunțate"…

Şi totuşi merită să aduc în discuție metamorfozele stranii ale colegului meu de liceu în oglinzile timpului, asemenea unui fir de apă condus de imobilismul principiului fizic legat de relieful politic al vremii: La 27 mai 1993 Alexandru Tacu publica în ziarul Monitorul declarația alăturată:

DECLARAȚIE PUBLICĂ

Textul pe care îl încredințez ziarului ,,Monitorul" a fost oferit spre publicare cu doi ani în urmă ziarului ,,24:ORE". Din motive necunoscute mie, a rămas în anonimat. În ziua de 25 ianuarie 1992 l-am încredințat domnului Constantin Ticu Dumitrescu, preşedintele Asociației Foştilor Deținuți Politici din România. Vă rog să-mi creați posibilitatea de a-l face cunoscut opiniei publice.

DECLARAȚIE

Subsemnatul Alexandru Tacu, domiciliat în Iași, Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43, tel. 143080, fost condamnat și deținut politic pentru convingeri și acțiuni anticomuniste, disident cu statut de persoană cunoscută (mai mult în străinătate decât în țară) și semnatar al moțiunii de înlăturare a lui Nicolae Ceauşescu de la conducerea României, tatăl poetului Alexandru Mălin Tacu, ucis la vârsta de 17 ani în obscuritatea unor scopuri comuniste, hotărât să lichideze un șantaj.

DECLAR URMĂTOARELE:

- Am dedicat cu două decenii în urmă, în 1968, în presa scrisă, un poem în acrostih secretarului general al PCR, pe atunci când mi se părea că Providența ne-a trimis un erou izbăvitor în consens cu popoarele Europei.

- În cartea ,,Omagiu" editată prin anii '78-80, la pagina 307, sub numele meu, apare un cuvânt de laudă în favoarea aceluiași personaj. Este o substituire. Rog în mod deosebit pe domnii Murăraşu și Corcaci să confirme neapartenența subsemnatului la acest text!

- Sfidând ipocrizia, mărturisesc public părerea că politica așa-zisei ,,epoci de aur" a avut și părți de aport excelent și că diletantismul epigonilor tranzitomani a cariat cu o inconștiență sadică averea țării constituită de valorile umane într-o performanță recunoscută.

- Nu știu dacă este de datoria mea să obțin de la farisei clauza de cenzură pentru conștiință. Când scriu o poezie, numai pe Dumnezeul singurătății îl întreb încotro s-o arunc.

Aceasta îmi este declarația și o semnez cu toată răspunderea.

Iași, 27 mai 1993

Textul de mai sus era publicat în împrejurările în care Sandu intenționa să ceară ajutorul ziarului pentru a declanșa o anchetă care să investigheze împrejurările în care îi murise fiul dar, pentru că asupra lui plana vinovăția că adusese, cu ani în urmă, osanale „conducătorului iubit" redacția i-a cerut să explice nu numai contextul în care s-au întâmplat faptele dar și să se desolidarizeze de demersul căruia îi fusese autor.

Declarația publică făcută, pe mine nu m-a mulțumit. Cred și astăzi că „Omagiu" de la pagina 307 a cărții din anii '78 – '80 se datora tot credinței sale că în România mai era un conducător „izbăvitor" al relelor sociale…

Manole Corcaci era un publicist cu o îndelungată experienţă de viaţă şi nu putea să folosească texte de împrumut, fără fie şi cu un consimţământ doar verbal, telefonic, de la autor. De altfel, însuşi Sandu spune că „epoca de aur" parcursă „a avut şi părţi de aport excelent" care pe mulţi ne-a aburit într-un fel sau altul. De ce n-ar fi fost şi el unul dintre cei amăgiţi la vremea aceea, în '78-'80?

Poate de aceea nici ziarul n-a mai declanşat ancheta solicitată.

Ulterior, tot în **Monitorul de Iaşi**, la rubrica „Ultimul vagon poştal" se vorbea despre „**O moarte nefirească, uitată mult prea repede**":

„Pentru că o mulţime de întâmplări au conspirat la devalorizarea unei drame zguduitoare, vă scriu în speranţa că veţi înţelege. Două lucruri mi-au antrenat atenţia: apariţia în ziarul „Evenimentul" din 9 ianuarie a.c., în serialul „Tineri poeţi de dincolo de Styx" semnat de Gellu Dorian, a episodului „Sandu Mălin Tacu (1969 - 1986)", deci despre moartea unui poet trecut în lumea umbrelor la vârsta de 17 ani şi tragica moarte a tânărului Gabriel Hînceanu. Deşi la date diferite, cei doi tineri au decedat în acelaşi loc: Spitalul clinic de urgenţă din Iaşi.

Cum s-a întâmplat cu Gabriel, lăudat fie zelul presei ieşene, se cunoaşte. Dar cum a murit Mălin s-a aflat puţin sau aproape deloc. Vă sugerez că nu ar fi lipsit de interes aducerea în atenţia opiniei publice ceea ce ziariştii, cel puţin trei sferturi dintre ei, cunosc de mult câte ceva. A fost moartea lui Mălin firească? A fost ajutat să moară? Este vorba de un asasinat? ţinând cont că acel copil adorabil a fost fiul unui deţinut politic şi cunoscut oponent al comunismului şi lui Ceauşescu personal.

Să dăm puţin istoria înapoi apelând la memorie, deoarece acte scrise nu sunt, şi să notăm că în noaptea de 21-22 decembrie 1986, în jurul orei 21:30, a fost internat la Spitalul de urgenţă, de intoxicare cu un reactiv suspect, un tânăr bine dezvoltat şi frumos. A fost transportat cu autosalvarea de serviciu. Tânărul persista într-o comă bizară imaginată de schimbarea în forţă a spectrului cromatic facial, cu respirări de ritm abrupt. În fiinţa sa interioară totul definea o luptă groaznică între viaţă şi moarte. A fost organizată o intervenţie specifică, un plasament la reanimare, perfuzie, în paralel cu analizele operative de laborator. Bolnavul se găsea în pericol. Se impunea terapia concertată, ceea ce s-a încercat, posibilităţile fiind dezlegate de

prezența în gardă a directorului acestui spital. S-au făcut eforturi, au fost invocate miracole, se spera într-o revenire la luciditate. Dar, straniu de tot, şi aici ar trebui aprofundate analiza şi îndrăzneala. La o intervenție prin telefon, se spune din partea familiei (?), s-a decis brusc trimiterea bolnavului la spitalul de neurochirurgie, salt fatal, cu atât mai mult cu cât spitalul din Tătăraşi nu era cuprins în scenariu. Purtat într-o maşină, fără precizări, Mălin a decedat pe străzile Iaşului.

*După câte am citit într-un număr din „**Tinerama**”, Sandu Mălin Tacu era o rudă a profesorului George Emil Palade, laureat al Premiului Nobel pentru medicină şi că în timpul acela nenorocit, aştepta paşaportul pentru plecarea definitivă în Statele Unite. Ştiindu-se că „Monitorul” a ajuns un ziar de linia întâi, cu o formidabilă echipă de reporteri, vă rog să urmăriți până la vizibil istoria acestei crime politice; pentru că despre o crimă politică este vorba. Mafia se întinde pe un traseu fantastic: între fostul ministru comunist, Aristotel Stamatoiu, DSS şi ofițerii de securitate din Iaşi, Eugen Vieru şi Vasile Andronic (şi cine mai ştie cine şi câți?).*

Ochiul metafizic al dreptății ne urmăreşte încă. Trebuie făcut un demers legitim, moral şi creştinesc, întrucât se cere dezlegarea sufletului unui copil, ultragiat de tăcerea noastră vinovată”.

„**Monitorul Expres**”, mai direct, subliniind „**Părinții unui copil de 17 ani, asasinat în iarna anului 1986, cer redeschiderea dosarului**” publica fotografia lui Mălin şi întrebarea – ca titlu de articol – pe care tatăl său o adresa ziarului:

Din ordinul cui a fost omorât Mălin Tacu?

Domnul Alexandru Tacu, unul din cei mai cunoscuți disidenți ieşeni din perioada ceauşistă, a expediat redacției noastre o tulburătoare scrisoare. În iarna anului 1986, fiul d-lui Alexandru Tacu, Mălin Tacu (un copil genial, care la vârsta de 9 ani publica pagini de poezie în revista „Cronica”) a murit inexplicabil la Spitalul de urgențe din Iaşi. Doctorul de gardă din acea noapte, actualul director al spitalului, Ştefan Mihalache, l-a scos de sub perfuzie pe Mălin, expediindu-l într-o salvare la Spitalul de Neurochirurgie din Tătăraşi. Pe drum, copilul a murit. Toate aceste lucruri ni le-a povestit tatăl lui Mălin. Prin scrisoarea pe care o face publică, dl. Tacu cere redeschiderea cazului şi imploră pe toți cei care ştiu oricât de puține lucruri despre moartea fiului său, să se adreseze „Monitorului expres”.

În pagina a cincia a aceluiaşi „Monitorul Expres” redacţia publica însăşi scrisoarea acuzatoare a lui Alexandru Tacu: „**Fiul meu a murit într-o maşină a salvării, plimbat pe străzile Iaşului**”.

„Apelez la „Monitorul Expres” ca la o ultimă instanţă care îmi mai inspiră încredere. Vă rog să determinaţi deschiderea unei anchete privind moartea fiului meu, Alexandru Mălin Tacu, în noaptea de 22 decembrie 1986, la vârsta de 17 ani”, era moto-ul scrisorii:

Domnule redactor şef,

Mă numesc Alexandru Tacu. Locuiesc în Iaşi – Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43, telefon 143080. Fac parte din Asociaţia foştilor Deţinuţi Politici din România.

Apelez la dumneavoastră, la calitatea de redactor şef al unei publicaţii curajoase pe care o respect, ca la o ultimă instanţă care îmi mai inspiră încredere. Vă rog să determinaţi deschiderea unei anchete privind moartea fiului meu, Tacu Alexandru Mălin, petrecută în noaptea de 22 decembrie 1986, la vârsta de 17 ani. Fiul meu, care mi-a dat sens vieţii vreme de 17 ani, a murit în condiţii misterioase, pe străzile Iaşului, într-o maşină a Salvării, la orele două şi şaptesprezece minute. Cineva a urmărit riguros ca fiul meu să moară.

În seara zilei de 21 decembrie 1986, în jurul orelor 20:30, de la starea de conştiinţă, fiul meu a ajuns într-un scurt timp la starea de comă. Transportat cu maşina Salvării la Spitalul de Urgenţă, medicii l-au tratat ca fiind otrăvit, ca după aceea să fie trecut, în mod subit, pe o variantă fabuloasă de proliferare a leucocitelor: cca. 600000/mmc. În seara aceea, medic de gardă era doctorul Ştefan Mihalache, actualul director al spitalului respectiv. Sub perfuzie, fiul meu părea să-şi recapete starea de echilibru, respira ritmic şi răspundea la unele reflexe. Deşi medicul de gardă a considerat că este în afară de pericol, în noaptea aceea am intuit că în jocul limitelor se ascunde un adversar criminal.

În jurul orelor 1:30, deci 22 decembrie, ca urmare a unui pretins telefon din partea familiei, a fost scos de la terapie intensivă şi trimis la Spitalul de Neurochirurgie unde, din lipsă de prescriere, nu a fost primit. La orele 2:17 a decedat pe străzile Iaşului, în maşina Salvării, învelit într-un cearşaf, la minus 20 de grade afară. Spre orele 4 l-am găsit pe o targă la clinica a treia. Operaţia de necropsie a fost ordonată după 36 de ore, întrucât nici un spital nu a confirmat internarea, inclusiv Spitalul de Urgenţă, iar Miliţia nu primise nici o foaie de observaţie cu diagnosticul precizat. Constatările medicului la

necropsie au fost: ,,decesul a fost cauzat de un hematom intracranian subdural dreapta". Concluziile comisiei medico-legale au fost altele: ,,hematomul nu i-a produs moartea – moarte patologică; decesul a avut loc în ziua de 21 decembrie, la domiciliu, la orele 21". După un început de anchetă superficială, Miliția a închis dosarul.

Mălin ar fi dezvăluit motivele care l-ar fi adus într-o asemenea situație, astfel ne-am explicat starea lui din spital. Dar cineva a urmărit riguros ca Mălin să nu-şi recapete luciditatea.

După patru luni şi zece zile, sub aparența unei sinucideri şi în urma unor stranii întâmplări, a murit cel mai bun coleg de clasă şi prieten al fiului meu: Mircea Iulian Celmare. Amândoi erau elevi ai Liceului ,,Mihai Eminescu" din Iaşi, la secția filologie-istorie.

Fiind stigmatizat politic, în permanență prigonit, dar mai ales când copiii au fost introduşi într-o perfidă complicitate la trecutul meu de fost deținut contra-revoluționar, am cerut Guvernului plecarea definitivă din țară, în anul 1985. Fiul meu, Mălin, într-o engleză corectă, a purtat o serie de convorbiri telefonice cu domnul Eduard, ataşatul cultural al Americii la Bucureşti. Ne-a parvenit din surse sigure că nu domnul Eduard se afla la capătul firului, ci un ofițer înregistrând convorbirile la Ministerul de Interne. Mesajele telefonice conțineau toate motivele referitoare la plecare. Din acel moment, vreme de câțiva ani, eu şi familia mea, am fost victimele celei mai perfide proceduri de anchetă declanşată de Securitate, prin intermediul inginerului Vasile Andronic, alias Adrian, ofițer la contrainformații. În această perioadă, la miezul unei nopți de iarnă geroasă, a murit fiul meu Mălin, în împrejurări neelucidate.

Domnule redactor şef, mi-ar lua foarte mult spațiu să arăt până unde şi cum Securitatea îşi exercita misiunea, în cazul nostru, cu toate consecințele nefaste: amenințări, glas de cucuvaie pus noaptea la telefon, corespondență controlată, tentative de răpire şi omor, şantaje etc. Nici acum riscurile nu sunt mai mici ca altădată. Pe de altă parte, doresc să vă edific asupra climatului de tranziție, moral şi politic din familia mea, climat în care s-a născut şi a trăit fiul meu. Mălin a debutat ca poet la vârsta de nouă ani, în paginile revistei ,,Cronica". A fost încurajat de poeții Iaşului, care au văzut în el o speranță a poeziei ieşene. L-am învățat tot ce aveam mai bun, i-am trezit conştiința apartenenței la o familie cu tradiție şi morală ireproşabilă – din partea mamei mă situez în arborele genealogic al profesorului Gheorghe Emil

Palade, laureat al Premiului Nobel – şi tăria de a spune deschis adevărul. Fiul meu, Mălin, a fost cea mai de preţ floare a familie mele.

În urmă cu două zile poeţii din Iaşi au omagiat la Salonul de Literatură ,,Junimea" memoria fiului meu. Editura ,,Entuziast" i-a editat volumul postum de versuri, intitulat ,,Călătorul Profund". Oamenii care respectă valoarea m-au bucurat în aceste zile, când fiul meu a ieşit din anonimatul perfid şi crud în care l-au aruncat securiştii. Pentru mine a fost o zi tulburătoare.

Cu toate acestea sunt un părinte distrus de un legământ pe care nu îl pot onora. Eu vreau să aflu adevărata cauză a morţii fiului meu, Mălin Alexandru Tacu. Vă rog pe dumneavoastră, ca pe o ultimă instanţă în care mai am încredere, să determinaţi deschiderea unei anchete privind moartea fiului meu şi a prietenului său. Eu, din clipa aceea, 22 decembrie 1986, orele 2:17, aproape că nu mai sunt om, aproape am înnebunit.

Alexandru Tacu, Iaşi, 21 mai 1993.

Perseverând în căutarea cauzelor ce au dus la dipariţia fiului său, în august 1991 Alexandru Tacu se adrează preşedintelui AFDPR (Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici) şi parlamentarului Constantin Ticu Dumitrescu o scrisoare care purta titlul: ,,**Mălin a fost ucis**!

Domnule preşedinte Constantin Ticu Dumitrescu,

Mă numesc ALEXANDRU TACU. Locuiesc în Iaşi – Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43, telefon 981/143080. Fac parte din Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici din România.

Apelez la prestigiul dumneavoastră, rugându-vă să determinaţi deschiderea unei anchete privind moartea fiului meu Tacu Alexandru Mălin petrecută în noaptea de 22 decembrie 1986, la vârsta de 17 ani.

În seara de 21 decembrie în jurul orei 20:30 de la starea de cunoştinţă, într-un timp scurt a evoluat în comă. Transportat cu maşina Salvării la Spitalul de Urgenţă, medicii l-au tratat ca fiind otrăvit, ca după aceea să fie trecut, în mod subit pe o variantă fabuloasă de proliferare a leucocitelor: cca. 600000/mmc. Sub perfuzie părea să-şi recapete starea de echilibru, respira ritmic şi răspundea la reflexe. Deşi medicul de gardă a considerat că este în afară de pericol, am intuit, totuşi că în jocul limitelor se ascunde un alt adversar.

În jurul orei 1:30, deci 22 decembrie, ca urmare a unui telefon pretins din partea familiei, a fost scos de sub terapie intensivă şi trimis

la Spitalul de Neurochirurgie, unde din lipsă de prescriere nu a fost primit.

La orele 2:17 a decedat pe străzile Iaşului în maşina Salvării, învelit într-un cearşaf la minus 20° afară. Spre ora 4 l-am găsit pe o targă la clinica a treia.

Operația de necropsie a fost ordonată după 36 de ore, întrucât nici un spital nu a confirmat internarea, inclusiv Spitalul de Urgență, iar Miliția nu primise o foaie de observație cu diagnosticul precizat.

Constatările medicului la necropsie au fost: ,,decesul a fost cauzat de un hematom intracranian subdural dreapta".

Concluziile comisiei medico-legale au fost altele: ,,hematomul nu i-a produs moartea – moarte patologică; decesul a avut loc în ziua de 21 decembrie, la domiciliu, ora 21".

După un început de anchetă superficială, Miliția a închis dosarul.

Mălin ar fi dezvăluit motivele care l-ar fi adus într-o asemenea situație. Astfel ne-am explicat starea lui din spital. Cineva a urmărit riguros să nu-şi recapete luciditatea.

După patru luni şi zece zile, sub aparența unei sinucideri şi în urma unor stranii întâmplării i-a murit cel mai bun coleg de clasă şi prieten, Mircea Iulian Celmare. Amândoi erau elevi ai Liceului ,,Mihai Eminescu" din Iaşi la Secția filologie-istorie.

Stigmatizat politic, în permanență prigonit, dar mai ales când copiii au fost introduşi într-o perfidă complicitate la trecutul meu de fost deținut contrarevoluționar, am cerut guvernului plecarea definitivă din țară pentru stabilirea definitivă în Statele Unite ale Americii. Din partea mamei mă situez în arborele genealogic al profesorului Gheorghe Emil Palade, laureat al Premiului Nobel.

În anul când am introdus cererea, 1985, începând cu 5 octombrie, Mălin, într-o engleză corectă, a purtat o serie de convorbiri telefonice cu domnul Eduard, ataşatul cultural al Americii la Bucureşti. Ne-a parvenit din surse sigure, că nu domnul Eduard se afla la capătul firului ci un ofițer, înregistrând convorbirile la Ministerul de Interne. Mesajele telefonice conțineau toate motivele referitoare la plecare.

Paşapoartele ne-au fost acordate suspect de repede şi uşor, chiar fără petiție de emigrare. În reversul situației generale a apărut, însă, un scenariu pe care mi-l închipuiam mai puțin primejdios. În ziua de 6 iulie 1986 am fost chemat la securitate de un domn cu numele de Adrian, ofițer la Serviciul de contrainformații. M-a invitat în numele

Biroului de paşapoarte (de fapt, acest pretext va fi folosit până la 19 decembrie 1989, la ultima mea arestare). Mi-a declarat că are misiunea din partea ministrului (Aristotel Stamatoiu – n.n.) să ne ,,spele". Pe lângă aceasta, mi-a atras atenţia că orice scrisoare, pentru a ajunge în Occident trebuie să treacă mai întâi pe la el. Îmi cerea mărturii despre mine, cât mai multe, iar asupra discuţiilor o discreţie totală.

Mă găseam în faţa celei mai perfide proceduri de anchetare. Domnul Adrian este inginer şi un subtil intelectual. Făceam un mare efort de memorie pentru a nu comite inadvertenţe.

Cunoşteam din perioada primei arestări de la oameni cu observaţia pertinentă, că anchetatorii au o nestăvilită curiozitate de a cunoaşte memoria victimei şi subiectele afective. La ultimii anchetatori am surprins vibraţia acestui sadism.

Între 6 septembrie 1986 şi 19 martie 1987, în afară de moartea lui Mălin n-a mai fost decât o sfâşietoare luptă cu nebunia.

În ziua de 21 februarie 1988, am făcut o vizită familiei Dan Petrescu, pe strada Sf. Atanasie nr. 13. Acolo i-am întâlnit pe Luca Piţu şi Liviu Cangiopol. Mult timp am vorbit despre Mălin. Se făcuse noapte şi la plecare, spre Sărărie şi Bolta Rece, am zărit pe zăpadă ,,umbre": securitatea. A doua zi am fost invitat pe strada Triumfului. Am refuzat, dar întâlnirea nu putea fi evitată pentru că era trecută în agenda de lucru a domnului Adrian. A venit el la mine, la bibliotecă. Mi-a cerut să-i spun tot ce ştiu despre mişcarea dizidentă din ţară şi de la Iaşi şi tot ce ştiu despre Doina Cornea şi Dan Petrescu. A urmat un dialog dur, de data aceasta intrând în rol căpitanul şi nu inginerul Vasile Andronic, alias Adrian. Am respins invariabil postura de informator.

Joi 25 februarie ora 6,15 dimineaţa, o persoană necunoscută, ca din întâmplare, şi-a amintit cum se mai făcea la Gherla şi Kara Su, reeducarea deţinuţilor politici. Scena a fost denunţată la Europa liberă. Riscul creştea. Orice scrisoare era cenzurată. Familiile Dan Petrescu şi Liviu Cangiopol se strecurau spre casa noastră din Copou ca printr-un câmp de gloanţe. Securitatea a cheltuit milioane cu paza dizidenţilor ieşeni. Au urmat confruntări şi represalii, escorte la serviciu şi piaţă, telefonul sub observaţie, arestări la domiciliu, maşini şi plantoane în faţa porţii, chemări la securitate şi anchete extenuante etc… Occidentul ne-a protejat, dar dacă evenimentele din decembrie ar fi întârziat să explodeze, moartea nu ne-ar fi ocolit.

Domnule preşedinte, vă amintesc, desigur, din acest motiv am dezvoltat discuţia, până unde şi cum securitatea îşi exercita misiunea, în cazul nostru cu toate consecinţele nefaste. Pe de altă parte doresc să vă edific asupra climatului de tranziţie, moral şi politic din familia mea, climat în care s-a născut şi a trăit fiul meu.

Statutul meu actual continuă să fie acelaşi, de fost deţinut politic şi credincios aceluiaşi ideal, lupta împotriva comunismului. Riscurile nu sunt mai mici ca altădată: ameninţări, glas de cucuvaie pus noaptea la telefon, corespondenţă controlată, tentative de răpire şi omor, şantaje etc..

Dintre noi au mai rămas puţini în viaţă. Cu cei mai mulţi, comunismul a înfundat măruntaiele anonimatului.

V-am ales părtaş la necazuri, cunoscându-vă demnitatea. Am convingerea că în sentimentul dumneavoastră de cooperare cunoaşterea adevărului va deveni o dorinţă comună. O anchetă reală, calificată, depăşind tentativele precedente va conferi fiului meu alt loc pe treptele timpului. Ar fi nedrept ca unui copil de 17 ani să i se frângă existenţa pentru că nu a acceptat minciuna şi perversiunea comunistă, păstrându-i-se imaginea într-un anonimat voit.

Vă acordăm toată încrederea şi vă stăm la dispoziţie cu numeroase alte mărturisiri.

Vă mulţumim.

Alexandru Tacu, Iaşi, 8 august 1991

În „**România liberă**” **Vasile Iancu** era şi el prezent cu o rubrică a cărui material trebuia să mişte pe cineva: „**Victime ale securităţii: tânărul poet Al. Mălin Tacu. Paşaportul pentru SUA a venit prea târziu. Trimitere în mormânt**”:

„Scriam, în urmă cu trei ani, despre moartea suspectă, foarte galopantă, în seara de 21 decembrie 1986 (tot într-o seară fatidică de decembrie!), a unui foarte tânăr şi talentat poet, elev al Liceului ,,Eminescu” din Iaşi, Alexandru Mălin Tacu. Precizăm că tânărul, elev în clasa a XI-a, avea o constituţie atletică, practica artele marţiale şi nu dăduse niciodată semne că ar suferi de ceva. Şi, dintr-odată, în seara fatală, cade în comă stranie, este dus la Spitalul de urgenţă şi pus sub terapie. Dar, foarte ciudat, este scos de sub terapie intensivă, sub pretextul că familia ar fi dat telefon să fie adus acasă. Niciodată nu s-a dat un asemenea telefon de la familia Tacu. De la Securitate, da! Este plimbat pe străzile oraşului în această stare de comă şi moare în

maşina Salvării, la ora 2 şi 17 min, 22 decembrie. De unde toate aceste stranii şi tragice întâmplări pentru Mălin? Familia Tacu, toţi cei patru membri ai ei, părinţii, copiii Alina şi Mălin, făcuse cerere de emigrare în S.U.A. Avea sprijinul, pe lângă Guvernul american, al savantului George Emil Palade, laureat al Premiului Nobel. Dl Tacu – tatăl intrase în conflict acut cu Securitatea, era în vizorul ei. Mereu i se spunea să renunţe. De la depunerea cererilor de emigrare şi până în 22 decembrie 1989, această familie a pierdut un copil, o speranţă a literelor române (debutase în ,,Cronica", publica în reviste, era laureat al mai multor concursuri de creaţie literară) a fost mereu sub observaţia Securităţii. Dl Tacu a fost pus să dea multe ,,extemporale" tovarăşilor ce apărau comunismul şi clanul Ceauşescu, telefoanele casei erau sub ascultare non-stop. După câteva săptămâni de la moartea foarte suspectă a lui Mălin, îi soseşte paşaportul pentru plecarea definitivă în S.U.A. Ce bestial destin! Călăii, care cu siguranţă se plimbau liniştiţi pe străzile Iaşului, îi pregătiseră paşaport pentru mormânt.

Revenim cu aceste amănunte pentru a semnala apariţia volumului postum semnat de Alexandru Mălin Tacu, intitulat, după un poem din cuprins, ,,Călătorul profund". Ni se pare semnificativ să-l citim pe Ioanid Romanescu, semnatarul prefeţei ,,Poetul": ,,Trebuie să recunoaştem: de-a lungul coşmarului prin care am trecut, unii dintre copiii noştri s-au maturizat repede, au devenit mai lucizi decât noi. Poate că tocmai de aceea, nesuportând «poveştile», au optat pentru calea directă – chiar dacă tragică – a poeziei rechizitoriale". Iată câteva versuri-argument din Alexandru Mălin Tacu: ,,Viaţă anonimă – urgie-pierzanie,/ duh uscat/ Măşti carbonizate pe gurgui purulent./ Foame în patru labe"...

Ceea ce nu ştia Vasile Iancu, ziaristul de la Iaşi pentru ,,România liberă" la vremea aceea, este un ,,amănunt" important pe care noi, presa şi populaţia, aveam să-l aflăm după o altă perioadă de timp: Alexandru Mălin Tacu avea paşaportul de la Statul român, pentru plecarea în SUA, dar, atenţie, printr-o crasă diversiune, Ambasada SUA de la Bucureşti nu i-a acordat viza de plecare. Şi aici securitatea română lucrase, fapt pentru care, o doamnă, Christensen, consul la ambasadă, emisese în eter şi pe hârtie replica: ,,America nu primeşte nazişti".

Nazist Mălin? care se născuse în 1969 când românii construiau „cu succes socialismul, societatea multilateral dezvoltată"? Nazist Alexandru Gh. Tacu, tatăl copilului, care în perioada încriminată avea o

vârstă mai mică decât Mălin la data solicitării paşaportului pentru SUA? Mama? Alina, care era cu doi ani mai mică decât ,,nazistul" Mălin?

Cui să se mai adreseze familia Tacu? În iulie 2001 trimite o scrisoare disperată, dar în parte cu optimism scrisă, parlamentarului şi şefului de partid **Corneliu Vadim Tudor** pe care v-o facem cunoscută din paginile revistei ,,**România Mare**":

,,Domnului senator Corneliu Vadim Tudor,

Mă numesc Alexandru Tacu, locuiesc în Iaşi, Aleea Gr. Ghica Vodă nr. 43, tel. 032/143.080 şi 093/059833. Protestul meu politic împotriva regimului comunist s-a intersectat cu atitudinea anticeauşistă a domnului Ion Iliescu, în perioada 1983-1989, când domnia-sa ocupa funcţia de director al Editurii Tehnice, cu protestul politic al lui Ilie Dodea, activ în aceeaşi perioadă la conducerea Centrului de librării Iaşi, eu fiind şeful uneia dintre cele mai importante biblioteci din sectorul naţional de construcţii de maşini, mereu în contact cu furnizorii de documentaţie tehnică. Sunt membru al Asociaţiei Române a Foştilor Deţinuţi Politici şi Luptători Anticomunişti, cu legitimaţia nr. 58/10 ianuarie 1991, disident cu statut de persoană cunoscută, apreciat în 7 cărţi de istoriografie contemporană, pentru asentimentul de integrare expresă în centrul de gravitaţie şi de foc al Declaraţiei de la Iaşi – 9 octombrie 1989, prin care ceream îndepărtarea de la Putere a clanului Ceauşescu, îndreptarea ordinii politice în Ţară, obiective cu ramificaţii până la vârful Revoluţiei din Decembrie 1989. Sunt tatăl tânărului poet Alexandru Mălin Tacu, autorul volumului ,,Călătorul profund", scris pe când avea între 9 şi 17 ani, ,,asasinat în regimul comunist, pe considerente politice", ,,cu mari merite legate de promovarea democraţiei în Ţara noastră" (citez din documente oficiale). Evenimentele politice de la Iaşi, din perioada 1983-1989, şi partea mea de implicare se regăsesc în dosarele de urmărire informativă DUI 84901 şi 4953/CNSAS, studiate la faţa locului, în ziua de 9 mai 2001; pun la dispoziţia dvs., a autorităţilor şi a opiniei publice, câteva secvenţe din aceste dosare.

Noi, familia Alexandru Tacu, am fost urmăriţi şi ,,lucraţi", fără întrerupere, începând cu 24 iulie 1983. Intensificarea prigonirii s-a produs începând cu data de 15 iulie 1986, când, conform adresei nr. 009836, şeful S_2 al Securităţii Iaşi ne transferă în acţiunea Venus, conform ordinului generalului-locotenent A.S., ministru (!?) DSS, în

atenția DST UM 0544/225 a-18 București. Un efectiv de 19 ofițeri: 3 generali, 9 colonei, 2 maiori, 1 căpitan şi 4 locotenenți-majori ne-au urmărit, pas cu pas, acasă, în societate, la serviciu, timp de 7 ani, cu mijloace sofisticate OT, OTD, după un plan de măsuri strict secret, cu nume exacte, termene, obiective şi răspunderi, plan lansat la 30 martie 1983 în dosarul 1392/ UM 0947, amplificat succesiv prin dosarele DUI 85901, Operațiunea Venus, compartimentul 0544, cu 3 volume: 1) ,,Emigrantul"; 2) ,,Tamaş"; 3) ,,Pascu" şi DUI 4953 ,,Sandu", fără raport de închidere, deci activ şi astăzi. Din DUI 4953 rezultă că indicativul a.18 (M) din Operațiunea Venus era infiltrat în Ambasada SUA pentru a ne zădărnici acordarea vizelor de plecare definitivă, acțiune antrenată din exterior pe linia Washington-Geneva-București: ,,Orice ar face Tacu, nu va primi viza de intrare în SUA".

Momentele-cheie din dosare

1) Apelul S.O.S. lansat de fiul meu, Alexandru Mălin, în limba engleză, Ambasadei SUA la București, prin William Eduard, (vol. 1). Dacă Ambasada SUA ar fi analizat cu atenție şi rigoare apelul S.O.S. din 4 şi 5 octombrie 1985, ca un strigăt în fața unui pericol iminent, fiul meu, Alexandru Mălin Tacu, ar fi trăit şi astăzi. Dar Operațiunea Venus, prin agentul a.18 (M) avea misiunea de a deturna proiectele de plecare definitivă ce le pregăteam. Căpitanul ,,Adrian" remarca: ,,Memoria lui Tacu poate transporta în Occident o arhivă întreagă de documente". 2) Planul de suprimare a fiului meu, Alexandru Mălin Tacu. Despre asasinarea lui Mălin au apărut ample relatări şi explicații într-o serie de publicații, în romanul ,,Pe fluviu la deal" de C. Huşanu, la Radio şi Televiziune. 180 de personalități ale Iaşului au depus mărturie pe o listă înaintată Preşedintelui Țării şi Memorialului ,,Sighet"(vezi la sfârşitul cărții ,,Tabelul cerere" către Preşedintele României n.n.). 3) Greva foamei declarată Guvernului SUA. Relațiile cu Ambasada SUA. Relațiile cu Ambasada SUA au debutat sub semnul ospitalității nefaste. Cu toate acestea, trebuia să-i conving pe americani că ne aflăm într-o situație limită. Mă obseda gândul că şi fiica mea ar putea fi sortită să trăiască drama fratelui ei. Constrânşi de antinomia persistentă între dreptul de a fi primiți în SUA, amânarea vizelor, sine die, am declarat greva foamei Guvernului de la Washington şi preşedintelui SUA, ca protest împotriva încălcării prevederilor art. 3, 13 al. 14, al. 1 din Declarația Universală a Drepturilor Omului. Protestul a fost remis d-lui Daniel Sheehan, pentru d-na consul

Christens , autoarea unei replici stupefiante emisă la viza anterioară: ,,America nu primeşte naziști". (Cât de transparentă apare implicarea ,,indicativului" a-18(M) în mecanismul de acordare a vizelor). E oportun să cunoască SUA că Ambasada sa de la Bucureşti a acordat vize pentru plecare definitivă unor persoane găsite de mine în DUI 84901 vol. 1, ca informatori ai Securității. Greva foamei a fost anunțată la Crucea Roşie Internațională, la Direcția Consulară a Ministerului de Externe şi la Direcția Județeană de Sănătate Iaşi. După 12 zile de foame totală, în care am fost supravegheați cu solitudine de familiile Dan Petrescu şi Liviu Cangiopol, am renunțat, totul petrecându-se într-un anonimat nebulos.

***Operațiunea Venus continuă să atace**. GOT 0544/225 şlefuieşte abuzuri în numele Legii şi dresează Justiția prin urmaşi de familie, mită şi trafic de influență. Acesta se pare că este Statul meu de drept, pentru care am luptat cu sacrificii imense. Noi, chiar dacă se zice că am ieşit din comunism, am nimerit într-o anarhie morbidă – mafiotocrația. Organele de urmărire penală refuză sistematic să ancheteze cauzele morții fiului meu, deşi am indicat ministerului Justiției numele asasinilor, timpul şi locul faptei. Mă simt ,,lucrat" pentru cartea ,,Omul interzis", presărată cu caricaturi oportuniste, care parazitează rațiunile statului de drept şi fertilizează reziduul heteroclit în principiile Reformei.*

***Operațiunea Venus** ne interzice accesul la Justiție, unde dreptatea este luxul celor puternici şi bogați. Noi defilăm prin fața Crucii şi Bibliei magistrale, ca nişte fantome scenice ale Rezistenței, penalizați politic pentru că nu am înțeles telenovela statului sud-american de la poalele Carpaților.*

*...Acuzațiile pe care le aducem acestui specimen sunt: * Ne-a deposedat de dreptul de a avea o locuință. * Ne-a adus în situația de sinistrați şi bătrâni ai străzii (la data de 13 iulie a.c., executorul judecătoresc ne-a anunțat, prin somație, că în termen de 5 zile, prin forță publică, ne va arunca lucrurile în stradă. * Am fost atacați, din umbră, prin depresii tenebroase; bolile contractate prin închisorile comuniste mi s-au acutizat, supraviețuind doar cu punga de medicamente. * A dat o lovitură de moarte scopului îndreptățit de a înființa un Memorial consacrat sacrificiului, prin moarte, al fiului meu, ca protest împotriva crimei politice. * A dat o lovitură de moarte dorinței de a înființa un Muzeu genealogic ,,George Emil Palade" al personalităților din familie, cu aport decisiv în multe domenii ale*

*culturii naţionale. * A lăsat pe drumuri Fundaţia culturală ,,Primăvara lumii", care, prin proiectele sale, se ocupă de sufletul miraculos al copiilor de geniu ai României. * Prin maşinaţiuni înrudite cu metodele GOT 0544/225, specimenul a spulberat florilegiul de aspiraţii, atât Muzeul genealogic ,,George Emil Palade", cât şi Memorialul ,,Alexandru Mălin Tacu", ambele unicate, pe cheltuială proprie, trebuia să fiinţeze împreună cu Fundaţia culturală ,,Primăvara lumii" în imobilul situat în Iaşi, Aleea Gr. Ghica Vodă nr. 43, unde locuim din 1976, imobil scos la vânzare conform Legii 112/1995, eu fiind pregătit să-l cumpăr imediat.* ***Specimenul*** *însă, l-a făcut cadou unui cetăţean din Braşov, care nu a dovedit cu nici un act că a locuit în acest imobil înainte de 22 decembrie 1989. Văzându-se cu darul în braţe, proprietarul improvizat l-a vândut imediat cu celeritate. Cumpărătorul, un domn cu bani mulţi, mă poartă prin tribunale într-un proces de evacuare, echivalent cu o condamnare la moarte. Un memorial reuşit ar fi legitimat apodictic dovada că Alexandru Mălin Tacu a căzut, într-adevăr, victimă poliţiei politice. Ori, volumele DUI 84901, rămase fără raport de încheiere în Operaţiunea Venus, GOT 0544/225, persevereză să distrugă orice semn că Mălin a fost asasinat. Indicaţia NK/003.47/K.AA/CC 113, poz. 4 se vrea eradicată din patrimoniul ucigaşilor. Mă descumpăneşte, totuşi, inversarea a două imagini de conduită politică: * regimul împotriva căruia am luptat, cu convingere, mi-a asigurat o locuinţă (în fond centrul vieţii), în timp ce statul democratic, de drept, pentru care am luptat, mă aruncă în stradă. Deci, sacrificiile făcute timp de 50 de ani au fost o vină şi o prostie. De aceea, domnule senator Corneliu Vadim Tudor, cu o ultimă speranţă, mă adresez domniei voastre, pentru a vă ruga să încercaţi să faceţi lumină în această beznă mafiotă care mă învăluie.*

Cu respect, speranţă şi deosebită preţuire,
Alexandru Tacu, Iaşi, iulie, 2001

Textul adresat senatorului Corneliu Vadim Tudor îmi oferă prilejul ca, apreciind publicarea lui întocmai, deşi conducătorul de revistă a fost întotdeauna în conflict de idei cu Ion Iliescu, să subliniez cele ce urmează. Deşi anticeauşist dovedit, nu pot crede niciodată că Ion Iliescu a fost vreodată în conflict şi cu securitatea statului român, ci din contra. În calitate de prim secretar al comitetului judeţean de partid, el a fost pe perioada respectivă şi şeful securităţii la Iaşi. Şeful inspectoratului de securitate era membru al biroului judeţean de partid,

deci subordonat prim-secretarului, căruia îi depunea note informative despre toate problemele din județ. Rapoarte de activitate.

Însuşi faptul că scrisorile expediate de Tacu către tovarăşul Iliescu, devenit preşedintele republicii România, au rămas fără ecou, până şi în ceea ce priveşte oferirea unei locuințe fostului deținut şi dizident politic de la Iaşi, probează, încă o dată că, chiar dacă ar fi fost tovarăşi de luptă pe aceeaşi baricadă, demnitarul n-a ştiut să-şi ajute niciodată tovarăşii, excepție făcând cazul revoluționarului Dan Iosif şi a camarilei republicane…

Înseamnă că pentru a doua oară în viață Alexandru Tacu a greşit identitatea „izbăvitorului".

Toate insistențele mele de a găsi măcar un semn de atașare sufletească sau materială între Alexandru Tacu şi Ion Iliescu s-au soldat fără reuşită. Toate mesajele plecate de la Tacu la Iliescu au fost reexpediate prefecturii ori primăriei Iaşului, dar la expeditorul inițial n-a ajuns niciodată ceva semnat de Ion Iliescu.

București, 30 august 1999

De ziua Sfântului Alexandru, vă urez din toată inima "La mulți ani!".

Emil Constantinescu

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Mai în firea lucrurilor mi s-a părut gestul preşedintelui Emil Constantinescu, în 1999 cu prilejul „mesaj de ziua numelui sărbătoriților" i-a găsit numele şi a trimis şi la Iaşi „De ziua Sf. Alexandru" urarea „La mulți ani" de la Palatul Cotroceni pentru domnul Alexandru Tacu.

Tata aşteaptă să-i apară două cărți… îi scria Mălin în februarie 1985 lui Liviu, prietenului său plecat în Canada. Şi adăuga informația: „două cărți la Editurile „Minerva" şi „Junimea".

Cărțile n-au mai apărut. Între timp s-a aflat şi la editurile respective că Alexandru Tacu a făcut puşcărie politică, apoi că şi-a

depus actele să plece cu familia în SUA, că este în „studiul" organelor de securitate. Şi chiar dacă nu s-ar fi ştiut la edituri toate acestea, le cunoştea cenzura comunistă, partidul clasei muncitoare, iar cărțile tot n-ar fi putut străbate la public.

Aşa că volumele de la „Minerva" şi „Junimea" s-au topit, au dispărut. Există însă certitudinea că alte exemplare ale volumelor fuseseră date în studiu colegilor, prietenilor, apropiaților, de la care Alexandru începea să primească răspunsuri, iar acestea erau încurajatoare. Unul, datat 12 august 1981, sosea de la Dada, alias C.D. Zeletin, alias Constantin Dimoftache, colegul nostru din clasa a VIII-a B, consăteanul lui Sandu de la Burdusaci:

Bucureşti, 12 august 1981

Dragă Sandu,

Am citit cu multă luare aminte volumul de poezii pe care mi l-ai încredințat. După prima lectură am lăsat dinadins să treacă mai multă vreme şi să se interpună mai multe întâmplări, ca să pot confrunta la o a doua lectură impresiile. Ele sunt superpozabile.

Mă gândesc la faptul că eşti pe punctul de a înainta volumul la tipar, de aceea nu voi zăbovi asupra aspectelor frumoase, ci îți voi comunica mai curând acele păreri generale în care, eventual, poți găsi un util motiv de reflecție.

Manuscrisul este în totalitate interesant, viu şi surprinzător. Tehnică elevată, rime proaspete, sonore şi ingenioase (euforbii/orbii, alicante/dantelate etc.), expresie îndrăzneață şi francă. Ideile roiesc. Firească dorință de a frapa este însă împinsă inutil prea departe. M-au acaparat, în consecință, mai mult deliciile intelectuale decurgând din exercițiul mintal, decât bucuriile sufleteşti spre care râvneam şi pe care alerg întotdeauna să le găsesc în poezie. Eram deprins, din alte vremuri, să le descopăr în poezia ta, atât cât am putut s-o cunosc. Nu e mai puțin adevărat că tu însuți îmi scrii: «acest alt neastâmpăr îl simt începutul unui poet». Înțeleg din scrisoarea oarecum sibilinică – aproape un dens poem în proză – că anunți un nou poet şi, aşa stând lucrurile, spre el mi-am îndreptat atenția, făcând efortul să mă desprind de reprezentările privitoare la celălalt, pe care-l ştiam eu, fiu al elegiei, frate cu trubadurii şi truverii, cu alte cuvinte făcând parte din familia inobservabilei eternități.

Noul poet m-a izbit întâi de toate printr-o teribilă fantezie, care nu lasă nerăvăşită nici o poliță a cămării dinăuntru… Cum e

agrementată cu plăcerea macabrului şi a tuturor realităţilor dure, aş fi dorit ca poezia să ocolească unele zone… Dar – suverană în tot volumul este o admirabilă vigoare metaforică, stimulată evident de libertatea anarhică a «limbajelor» îngăduite de poezia contemporană (nu spun «modernă»!), dar avându-şi întâi de toate izvorul în harul cu care poetul s-a născut… Logica m-a îndemnat să găsesc la fiecare poezie o anumită coerenţă – uneori a fost nevoie chiar de efort – şi am găsit-o de cele mai multe ori, nu am ştiut însă niciodată dacă realitatea poetică descoperită de cititorul din mine este aceeaşi cu miza poetului. Vorbesc de o plurivalenţă care subminează individualitatea poeziei, ce trebuie să fie – oricât de adânci i-ar fi misterele, oricât de generoasă elasticitatea – ea, împreună cu felul ei şi cu nu-ştiu-ce neputinţă categorică de a fi altfel. Sigur tu ştii dacă formula prin care te exprimi cel mai bine este acest semi-suprarealism semi-oniric şi, mai ales, dacă el îţi este o necesitate în exprimarea experienţelor pe care spiritul le trăieşte; eu, în general, nu-l gust decât ca pe o curiozitate ori ca pe un exerciţiu de îndemânare ori de stimulare a fanteziei – lucru de care cu siguranţă tu n-ai nevoie. Am observat în unul şi acelaşi text o ezitare între logic şi oniric, de unde şi impresia de hibrid care derutează cititorul. Aceste două elemente se contaminează reciproc, iar cititorul se simte hărţuit tocmai în momentul când s-a hotărât pentru o anumită înţelegere a ceea ce citeşte. Vorbesc despre consecvenţă, şi în acest sens poezia Braconierii, egală cu ea însăşi, este poate cea mai izbutită.

Ce poezii mi-au plăcut îndeosebi? Multe, dar a le înşira înseamnă a recompune din caleidoscopul cărţii un chip în care fie că nu te recunoşti, fie pe care tu nu-l găseşti cel mai reprezentativ: antologiile deformează. Totuşi le înşir: Romantica, Neutronia, Aventuri cu filozofi, Visuri de pradă, Inscripţie pe un ceas pervers, Romanticii mei gâscani («Luna încălţată în papuci de tablă/ Numără băbeşte ziduri vechi în Iaşi» e un distih de o rară splendoare şi forţă!), Ochi tragic şi Peisaj pentru Alina (mi-au plăcut foarte mult), Revolta microscoapelor, Sensul celest, Elegie, A ieşi de sub timp, Am trecut pe-acasă, Murise Alexandru T, Binomul lui Newton, Codrii. Mi-au plăcut ce deosebire poeziile cu elemente sau aluzii autobiografice şi asta nu pentru că mă regăsesc în ele în măsura în care copilăria sau adolescenţa evocate ne-au fost comune, ci pentru că sunt pur şi simplu frumoase. În această ordine de idei, am fost mişcat să mă aflu printre cei evocaţi de tine, mai ales că de la o vreme credeam că m-ai uitat. Eu însă nu te-am uitat nici o clipă şi m-am întrebat mereu ce vei fi făcând

şi cum va fi înflorit talentul tău în care eu cred… Părerile de mai sus trebuiesc luate numai ca nişte păreri ale unui cititor supus fatalităţii gustului şi înţepenit în teama de avalanşa înnoirilor de dragul înnoirilor… Aş mai adăuga remarcilor mele o brutalitate neologistică atârnând plumb în filigranul poeziei şi – în unele locuri – o lipsă de claritate care nu avantajează impresia de misterios, ci pe aceea de tulbure şi de mat. Foarte scurte şi puţine notaţii am făcut cu creionul pe mss-ul care, dacă îţi trebuieşte, ţi-l trimit.

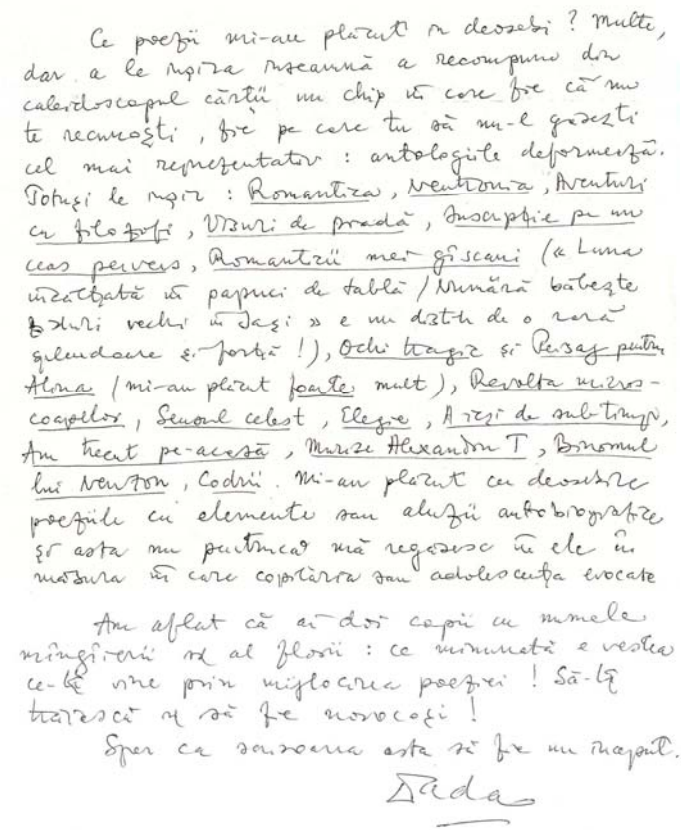

Ce poezii mi-au plăcut cu deosebi? Multe, dar a le înşira aseamănă a recompune doar caleidoscopul cărţii un chip în care fie că nu te recunoşti, fie pe care tu să nu-l găseşti cel mai reprezentativ: antologiile deformează. Totuşi le înşir: Romanţiza, Ventroloma, Aventuri cu filosofi, Visuri de pradă, Inscripţie pe un ceas pervers, Romanţării mer-gîşcani («Luna înzăpezită în papuci de tablă / Sunând bătrâneşte / Doini vechi în Iaşi» e un detaliu de o rară splendoare şi-ţi forţă!), Ochi trăgăi şi Peisaj pentru Alma (mi-au plăcut foarte mult), Revolta muzeo-coapselor, Semnul celest, Elegie, Arşi de sub-timpi, Am trecut pe-acestă, Muzeu Alexandru T, Bonomul lui Newton, Codrii. Mi-au plăcut cu deosebire poeziile cu elemente sau aluzii autobiografice şi asta nu pentrucă mă regăsesc în ele în măsura în care copilăria sau adolescenţa evocate

Am aflat că ai doi copii cu numele mângâierii şi al florii: ce minunată e vestea ce-ţi vine prin mijlocirea poeziei! Să-ţi trăiască şi să fie norocoşi!

Sper ca sănătatea asta să fie un început.

Dada

În facsimil, fragmente din scrisoarea de la Dada

Dragă Sandu, îşi mulţumesc pentru trimiterea volumului. Cele câteva reflecţii nu înseamnă nimic altceva decât dorinţa mea ca

volumul tău de poezii să fie cât mai bun. Nu sunt nici critic literar, nici cusurgiu din fire, nici profesor de literatură, ci un simplu cititor – în cazul de față plin de dragoste.

Am aflat că ai doi copii cu numele mângâierii şi al florii: ce minunată e vestea ce-ți vine prin mijlocirea poeziei! Să-ți trăiască şi să fie norocoşi!

Sper ca scrisoarea asta să fie un început.

Dada

Dintre cele 17-18 poezii comentate mai sus de Dada, doar 3 le vom regăsi în volumul care avea să apară de abia în 1992: „Inscripție pe un ceas pervers", „Braconierii" şi „Revolta microscoapelor".

Majoritatea – „Romantica", „Ieşirea de sub timp", „Elegie", „Binomul lui Newton", „Murise Alexandru T.", „Peisaj pentru Alina", „Sensul celest", „Aventuri cu filozofi", „Codrii", „Romanticii mei gâscani" – îmbunătățite fie şi cu un vers-două, cu un cuvânt numai, vor fi încorporate într-un alt volum care va fi dăruit publicului, după alți ani, în 1996 – critica literară acceptându-le şi comentându-le destul de favorabil.

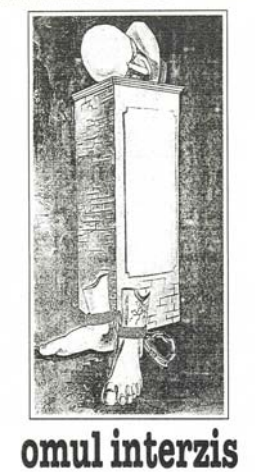

„**Omul interzis**", volumul de debut editorial al lui Alexandru Tacu-Zeletin, cu un „Cuvânt înainte", semnat de **Ioanid Romanescu** avea să apară la Editura **Princeps**, Iaşi, prezentatorul scuzându-se parcă, dar şi acuzând:

„În urmă cu două decenii, scrie Ioanid Romanescu, am încercat să lansez – la „Convorbiri Literare" – poezii de Alexandru Tacu. Din nefericire, prezentarea favorabilă a unui autentic talent ce provenea din zona spirituală deosebit de fertilă a Zeletinului (să-i amintim doar pe Mircea Eliade şi George Emil Palade) nu a reuşit să-i scoată din inerție pe cei care – la alt nivel (şi în baza unor criterii extraliterare) – avizau publicarea.

Între timp s-au întâmplat multe (în majoritate nenorociri), dar Alexandru Tacu („filtrat politic" – încă de

la vârsta de 17 ani – prin interogatorii şi perioade de detenție) a suportat cu demnitate loviturile destinului, inclusiv continuarea obstrucției în privința scrisului său.

Iată că, în fine, pot exprima despre un coleg (autorul acestei cărți e un scriitor format) şi despre un prieten (că, doar, de-a lungul anilor, nici unul dintre noi nu s-a ferit de celălalt) opinii ce nu mai trebuie să treacă prin furcile caudine ale cenzorilor.

Făcând parte din categoria caracterelor foarte arare (cum ar fi spus Eminescu), Alexandru Tacu debutează târziu, dar convingător, cu o carte ce reprezintă un act artistic şi un document istoric.

Având în vedere faptul că, până mai ieri, spațiul liricii româneşti era asaltat de apariții editoriale în care poezia era trucată, lectorul ar fi îndreptățit să considere cartea aceasta o performanță. Oricum, ecoul se anunță persistent".

Volumul începe cu un titlu care se referă la un personaj - „Codoşul" – pe care Alexandru Gh. Tacu, colegul meu, niciodată nu l-a agreat:

„Înveninat ca Iuda, însângerat în gură;
Cruciş de umbră neagră şi trunchi de abator,
Când a-nvățat să treacă din coadă în topor
Din ştreangul infamiei martirii îl pierdură".

De meditat! Nu numai cu „codoşul" are ce are Alexandru Tacu, în „Omul interzis". Prostia, care adesea stă alături de codoşie, are partea ei de dispreț: „*Analfabeții, învrăjbit vârtej,/ Năvălitor din groapa altor nopți,/ Aduc prostiei înzecit prilej/ Să-şi lepede puetu-n semidocți.*" (Lues latent) sau „*Prostia galopează-n toată firea/ Ca iapa dobitoacă la manej/ Şi umedă undeşte născocirea/ Ridichelor întoarse pe gâtlej*". (Hibernia) ori „*Invalid şi ventriloc smochinit sub cozoroc/ Blegotrop şi hipospad tălpăşița pentru iad/ Uite-aşa cum e şi nu, nimeni altul nu-i făcu./ Şi se-ncrâncenă de-i spui omul prost cu mâna lui*" („Marşul cu prolog al împlinirilor revoluționare").

Pentru că prostia şi codoşia se simt bine alături de comunism, poezia lui Alexandru Tacu relatează şi acest fapt tot în… „Marşul cu prolog al împlinirilor revoluționare": „*Se adună la plenară/ Pechinezii bunăoară/ Se adună la congres/ Şorecarii mai ales/ Hău hău hău şi ham ham ham/ Vin dulăii la ciolan/ Vin târâş ca o şopârlă/ Grangurii şi marea târlă/ Unu-i prieten altul rudă-/ Somnoaroasă caracudă,/ Evanghelioşi sadea/ Vine câinele – cățea/ Toată turma-n patru labe/ Mutre de scapeți şi babe/ Unul urlă ceilalți sluj/ Cu-n picior la spate-n*

sus/ Şi când Bâlbă spune gata/ Uşurel se lasă gloata/ Burtărie şi ciacâri pe/ Şoapta feselor pe cârpe/ Clanț clanț clanț şi clanța clanța/ Supurează redundanța"...

Poezia care împrumută volumului titlul „**Omul interzis**" este tot pe atât de clară în acuzarea hibelor:

„Juisori de toată mâna la o bacara trivială
Întemeiază spiritul de înțelegere
Al sclavului festiv –
Pistoale manierate ornează gorila,
Licențiată la poligoanele lichelismului universitar
Se fac internări în clinici violente
Pentru accidente de logică marxistă.

Pegra roşie absoarbe
Resturi obscure
Pripăşite la fostele noastre ființe.
Imense culturi de cuvinte sterile
Închid drumul la ieşirea din unanimitate.
Mandibula alienării loveşte ca o grindină
Oamenii obosiți de adevăruri neatinse:
Suntem o faună bolnavă de scorbut politic.
Echilibrul firesc este prea departe de noi.

Pe bulevarde editoriale perfidia conciliază
Drepturile şi libertățile triştilor naivi:
„Să facem totul, dacă se poate şi mai mult".

Catastrofa patriotică a declanşat startul
În competiția pentru funeraliile naționale:
Este în joc proba trădării aproapelui
Ca partinică rezolvare a celor ce nu sunt cu noi,
Sunt împotriva noastră.
Respirația s-a oprit
În pustietatea unui blestem misterios.

Tăcerea obeză devoră metodic

Şi în timp, se desfăşoară „Ospiciul groparilor": „*Au fost chemați groparii de gips la parastas/ Cei ce mai sunt sechela pustiului*

imund/ Dar ca o fiară frântă în haite s-au retras/ Să caute prin hăuri strigoiul muribund./ Cu urlete macabre cei ce-au adus din Est/ Ororile demenței în fum şi-apocalips/ În cimitirul nopții sărbătoresc funest/ Şedința de adio în hainele de gips."

La Străuleşti ori în palate se întâmplă în plin veac douăzeci fapte care zguduie omenirea: „*Peste veacul douăzeci/ Preaîntunecate javre/ Duc la Străuleşti pe veci/ Şiruri negre de cadavre"...; „În palate sicofanții;/ Cioclii tandri sunt pe fir/ Moartea în pervers delir/ Îşi cutreieră amanții"...; „ ...Sadic metronom intrus,/ Timpul să ni-l bată-n jos/ A intrat şi a distrus/ Foarea gândului frumos*".

Căci cine este omul în poezia lui Alexandru Tacu?

„*Din lepră, şerpi şi macadam*
Când Domnul lumii l-a făcut
I-a pus din fundul lui Adam
Pe umeri gaura de lut.

Văzându-l Meşterul că mişcă
L-a gâdilat puțin la coastă,
I-a dat să poarte toporişcă
Şi mâna harnică, nevastă".

(„Fantomas")

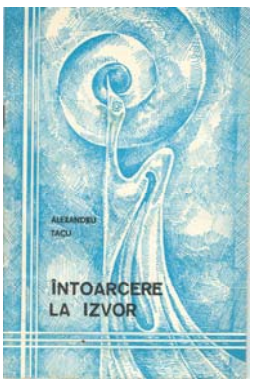

Dintre aceştia, în parlamentul țării, unii ce fac?: „*Tăcut ca piatra şi prudent/ La ce se va-ntâmpla şi când/ Miroase-a mort în Parlament/ Mai trece-o victimă la rând*".

Numai una? Versuri care atestă că zăgazurile unui anumit timp se arătau rupte. Doborâte.

Adevărata carte de debut editorial a lui Alexandru Tacu a fost placheta intitulată „**Întoarcere la izvor**", editată de Comitetul de Cultură şi Educație Socialistă al județului Iaşi, Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare şi a Mişcării Artistice de Masă în

ediția a doua a Festivalului Național „Cântarea României”, 1979, redactor Constantin Beiu, grafică – Mircea Boiță. Să nu fi știut Ioanid Romanesacu de ea?

Volumul de debut al lui Alexandru Tacu are drept „carte de vizită” nota biografică a poetului: „*Născut în comuna Burdusaci*[*]*, județul Bacău, la 9 iulie 1931. Proiectant la Combinatul de utilaj greu – Iași. Organizatorul cenacului „Lupta cu inerția*” de la înființare: 19 iulie 1973.

A publicat la „Convorbiri literare”, „Cronica”, „România literară”, „România liberă”, „Flacăra Iașului”, „Alpina” etc, în culegeri de poezii editate de Iași, Bacău, București; colaborator al Studioului de radio Iași, București și al televiziunii.

Laureat al ediției întâia a Festivalului muncii și creației „Cântarea României”.

Se pare însă că mulți critici literari, creatori de tot felul, trec sub tăcere adevăratul volum de început al poetului.

Acum, după ani, încerc să cred că cei de la CUG Iași au avut un mare câștig schimbându-i profesia omului lor – din proiectant în acela de bibliotecar al combinatului. Proiectanți puteau avea – urmare a oricărui anunț de publicitate, bibliotecar ca Alexandru Tacu – mai rar.

După cum aș adăuga: Universitatea „Al. I. Cuza” Iași a înregistrat – pe termen lung – o mare pierdere atunci când nu și-a susținut studentul de la litere și filozofie pentru a deveni profesor, când a fost acuzat și eliminat din bancă doar pentru că, în prima tinerețe,

---

[*] Comuna Burdusaci, veche localitate răzășească. În „Supliment la Buletinul Societății Geografice Române” nr. 3/1886, p. 134, citim: „Burdusaci, comună rurală pe apa Zeletinu (jud. Tecuci, plasa Zeletinu) se compune din 7 cătune și anume: Burdusaci (113 familii), Bucșa (21 f.), Gunoia (15 f.), Hagiac (11 f.), Deleni (5 f.), Oprisesci (114 f.) și Tochili (30 f.); peste tot 310 f. cu 1150 locuitori, din care 16 familii de ovrei și 17 f. de țigani. În comună sunt 4 biserici, din care una foarte veche zidită de Ionaș Varlam (Surdu) și alta fundată de Episcopul Ioanichie; este și o școală primară rurală”.

În prezent, în conformitate cu legea nr. 2-1968, republicată în anul 1981, dar și cu modificările ulterioare, Burdusaci – ca și satele enumerate – fac parte din comuna Răchitoasa, județul Bacău. Comuna Răchitoasa se compune din următoarele 15 sate: Răchitoasa, Barcana, Bucșa, Buda, Burdusaci, Dănăica, Dumbrava, Farcașa, Fundătura Răchitoasa, Hăghiac, Magazia, Movilița, Oprișești, Putini, Tochilea.

făcuse puşcărie politică. Sandu ar fi fost un bun profesor de limbă română, un prieten al elevilor, un desăvârşit în predarea cunoştinţelor la şcoala din Deleni ori oriunde decât să apuce drumul Oneştilor, să caute noi surse de existenţă, îndepărtându-se de cei ce îi cunoşteau trecutul.

Revenind la „Întoarcere la izvor" trebuie să spunem că cele 15 poezii cuprinse între coperţile plachetei au nu numai meritul unei depline reuşite tehnice şi de conţinut, o frumuseţe în lexic şi muzicalitatea cuvintelor, ci şi al tematicii. Folosind titluri bine alese, parcă îndelung căutate – „Ţara de cinste a mândrilor bărbaţi"; „Să dăm la o parte drumul"; „Cântec la numele ţării" etc – Alexandru Tacu reuşeşte în 1979 o mare performanţă, nesesizată nici de editor – Comitetul de cultură şi educaţie socialistă a judeţului Iaşi şi Centrul judeţean de îndrumare a creaţiei populare şi a mişcării artistice de masă – nici de cenzura timpului şi nici de conducerea de partid care dădea bonul de tipar: nu are nici un cuvânt adresat partidului şi conducătorului lui, în texte folosindu-se o singură dată cuvântul comunist, poate introdus de redactorul cărţii, cum era obiceiul, să ia ochiul **vigilenţilor** – vezi poezia „Am trecut pe acasă", unde citim „*Pe valea aceasta a Zeletinului/ Cu versul clar şi tinere puteri/ Spre comunism, pietrari bărbaţii urcă,/ Copiii lor se nasc din primăveri"*.

Comunism tocmai la Burdusaci unde Gheorghe Tacu şi soţia sa nu s-au împăcat niciodată nici cu întovărăşirea agricolă, nici cu gospodărirea agricolă colectivă!

În sat la Burdusacii Zeletinului unde „Întoarcere la izvor" nu-i decât o poezie de volum – total autobiografică: „*Trec prin albii de cer şi candori/ Orfeic şi trist uneori./ Trec prin macii în zori despicaţi/ Cu braţele întinse spre Munţii Carpaţi./ Merg spre fluiere şi mă-ntorc la izvor;/ Oglinzi roditoare mă vor, nu mă vor,/ Peste sculptatele sălcii în labil relief,/ În palmele nopţii ţesând la gherghef./ Lovesc în cupole fierbinţi la amintiri bătăuşe,/ Cu ochii ascunşi în cartuşe./ Pe cercul din zare cu buze concave,/ Îmi adun basmele tropotind din potcoave/ Fulgere tinere pe drum vertical./ Făcătoarele de lacrimi pe şea fără cal./ Mă taie peste umeri un chip alb-pietros;/ Zborul de cuvânt-albatros/ Sângerând pe vârful de spadă/ Urmărit de visuri de pradă – / Rămân perpetuu omul crâng,/ Cu copilul de mână cât viaţa de lung*".

Parcă să ne scoată din atmosfera gravă a momentului, jucăuş şi sprinţar la început, cu iz de legendă şi glumă pământească, sfârşind într-o seriozitate, prielnică momentului şi prevestind conţinutul altui volum de poezie a lui Alexandru Tacu, vine **Aurel Ştefanachi** scriitor,

poet şi editor, dar şi mare prieten, dintotdeauna, al autorului, ia lampa lui Aladin cu sine şi, făcându-se „A ieşi de sub timp”, scrie în foaia de la … Primăria municipiului nu numai cronică de carte, la poeziile găsite acolo, ci realizează şi portretul căutătorului în muzică de vers:

„Noi, Alexandru Tacu, viță de străhaiduc, rege peste toate proprietățile Noastre, arhimandrit al văzduhului şi iubirii, Calif de Odobeşti şi Podu-Turcului, bibliotecar al sufletului şi „muncitor” al prieteniei, verde şi îngândurat al cerdacului Lunii, bărbat în toată firea şi poet de aleasă lucrare, magistrat şi elegiac, învins şi învingător, dorit şi dornic, aghiazma ucenicilor dar şi tărie blestemaților, ***muzicant*** *al cerului şi deznădejdii, foarte abil trecător, paznic* ***undeva****, în Calea laptelui, lup singuratic dar şi dorul dumneavoastră de privighetoare, ochiul plângând al vieții şi morții, cu toată răspunderea declar următoarele: „Totul este întocmai. Într-o neisprăvită zi de primăvară (recunosc) împreună cu harponitul de Aladin, fiind în extaz şi în* ***grădina botanică a veneţianului de Iaşi****, după ce am consumat mai multe sticle de vin (divin) ne-am împeliţat şi am început (fără neruşinare) să umplem sticlele golite cu petale de prun. Mai mult, spre seară, încercând să ne întoarcem acasă, îngerul ne-a tăiat drumul şi ne-a pedepsit. Mai în glumă, mai în serios, ne-a şoptit: „Dimineața cu genunchii pe facere/ M-a aruncat la începutul pădurilor/ Împărțindu-mă în cântece şi drumuri/ Meşterii venind să taie pentru viori/ Mi-au aflat numele din gura toporului./ Prima minune a fost când au găsit un poet/ Întemeietor de nelinişti, cu scara pusă la iubire/ Bântuit de ursite iroice./ Repet în roua răbdării/ Paşii muntelui cu părinții geruiți de tăcere./ Fluierul de os pe sub pământ/ Până în vârful singurătăților din doine./ Convingerile mele au biografii dureroase;/ De fapt, provin dintr-o cruce a lumii/ Ruptă ca Vodă între cămile de timp/ Am avut tăria să rămân brațul şi de lumină./ Nu pot să înțeleg/ De ce trec oamenii dincolo de anotimpuri/ Devotați de o feroce inspirație de lungă durată/ Obsedați de un tenebros orologiu/ Bomba atomică numărul trei/ A întrebat pe Alina şi Mălin de vor să moară?!/Soarele nu va fi desenat de copii în negru./ Mă închin*

cuvintelor fierbinți/ Livezi înflorite în fructe purpurii şi aer curat./ De aceea omul de dimineață/ A fost aruncat la începutul pădurilor./ Călător ca badea Cârțan/ Să văruiască întunericul căderilor/ La ochi are roți în fulger/ Pe efigie brațul Scaevola/ Păianjenul de aur în semnul întrebării/ Şi plânsul răsucit în nume scris".

Poet de o inventivitate deosebită, am putea spune cu apetit către construcții poetice foarte interesante. Regretatul poet Ioanid Romanescu are dreptate atunci când menționează: „*Făcând parte din caracterele „**Foarte arare**” (cum ar fi spus Eminescu), Alexandru Tacu debutează târziu cu o carte ce reprezintă un act artistic şi un document istoric*".

„*Prostia galopează-n toată firea/ Ca iapa dobitoacă la menaj/ Şi umedă undeşte născocirea/ Ridichelor întoarse pe gâtlej. Curat murdar, murdar curați/ Pe stradă, la sclavie ori acasă/ Asimilăm în lucruri anturați/ Mirosul de politică-pucioasă”.*

*Din surse sigure (vă rog să mă credeți) ştiu că **Cineva** a dorit să-i doneze în Bărăgan 500 hectare de pământ de mâna întâi. Cu mare demnitate a vrut să le accepte dar în acelaşi timp a refuzat. Tot din surse sigure ştim că Alexandru Tacu, în vremurile **ticăloşiei staliniste**, s-a împotrivit şi a fost trimis la Canalul Dunărea Marea Neagră. Din această **nenorocire** nu a făcut şi nici nu face caz. Mereu se reîntoarce pe malurile Zeletinului. Mereu se **laudă** cu neputința sa de a ne trişa: „Iar să mă prinzi prietenă pădure/ Şi să mă strângi în brațe cu alunii/ S-aud plecat la rădăcina ierbii/ Cum bat cu pumnul în coaja căpcăunii./ Tu să alergi pe dealuri să m-ajungi/ Pe frunze să mă-ntind în seara plină/ Să văd în aer crengile-n oglinzi/ Făcând sub nori mişcări de pantomimă/ S-aud în palme stele curgătoare/ În flăcări verzi să mă adormi pe şoapte/ S-ajung în goana cailor de-un vis/ La basmele de crin cu mere coapte,/ Pădure-i tot ce am şi te mai rog/ Când setea se răstoarnă în răcoare/ Haidul arc al dorului nomad/ Să mă arunce-n piscurile goale./ Îngenuncheat pe cer în miez de noapte/ Când vântu-şi face cruce şi adoarme,/ Când apa sună-n pietre ca un corn/ Să rupă luna vârfurile-n coarne”…*

Tot din surse absolut sigure ştim, că poetul Alexandru Tacu continuă să scrie întru iluminarea sufletului NOSTRU".

Prevestita carte a lui Alexandru Tacu-Zeletin se intitulează „**Flaut Tenebra**", apare în 1996 la Editura Moldova din Iaşi, fiind prefațată de Aurel Ştefanachi, „*prieten sau harababură de gând*

poetic", prefață de care cititorii nu merită să fie lipsiți de cunoașterea cuprinsului ei:

„…Uneori mi se înnegreşte faţa. De ce oare mi se înnegreşte faţa? Uneori în nopţile mele de abuz şi cutremur visez fără sfârşit un uriaş prun în floare, iar sub ascuţişul căderii petalelor sale, doi halima înnebunind cu o sticlă de vin în braţe.

Ah, Doamne-Dumnezeule, de ce visez acest prun?

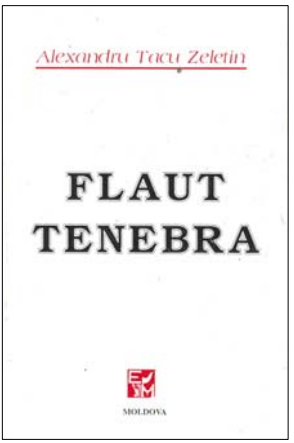

Prin îngustimea unei aripi sau prin desfrâul vreunei idei despre POEZIE şi moarte îmi apare EL-negriciosul şi preadulcele meu de prieten, amândoi slugi la vreo neisprăvită de cantilenă:

„Ochii doar sunt fulgere
Semnul firilor rebele
Lacrima în curgere
Sparge timpu-n cer cu stele
Nourii cu ţipete
Înnoptează teama-n sine-mi
Lângă ani la scripete
Nu se mai zăreşte nimeni"

...Trage-mă dară spre numele tău şi îngăduie-mi să-ţi scriu o ninsoare sau o colboasă de lacrimă; în jurul gâtului meu versurile tale s-au făcut de neuitat şi de aur:

„Trăieşte romantic din timp incunabul
Tăcerea turnată în marmoră pură
Îi arcuieşte păcatul tragic pe gură
Tremurând de secrete păduri în vocabul"

Mă pierd într-o amiază solomonică, grea. Caut să te înţeleg ca pe un drept al meu:

„Prin Babilon treceau carete
Pe roţi pătrate şi încete"

...Stampe şi muzici diavoleşti, catapetezme şi desţeleniri în chiar carnea sufletului aflu:

„Nervi subţiri prin seve-ncete
Rumenesc un fruct sedus
Carne cu miros de fete
Tremurând cu faţa-n sus"

* *
*

„Bat clopotele-n deal, monahii toacă
Se tânguie pădurea costelivă
S-a petrecut celesta promoroacă
Luați vă rog oleacă de colivă

Albastrul e o stea miriapodă
În zorii zilei clatină uşor
Un vânt de echinocțiu junior
La mine în Copou pe Ghica Vodă”

Pluşat ca o stea ce-ți mănâncă direct din palme mă apropii de umerii tăi glisanți ca inelele planetei Saturn şi îți strig:
Împărate!
Adică-Doamne de Împărate
Adică-Împărate cu Primăvara
Adică-Împărate cu Desprimăvărarea
spune-mi ce fel de agrafă în părul dulce-amărui al prințesei CALIOPE eşti?

„Loviți-mi noaptea-n poartă cu doctorul Khayyam
Voi, peregrini cu mintea în reverii astrale
Nişte poveşti cu muze pentru trăsniți mai am
Şi pentru-un chef sălbatec o mână de parale

Mai amăgiți cu vorbe potrivnica nălucă
Magia altruistă să spumege-n pahar
Nu mă uitați prieteni îndurerați de ducă
Loviți-mi noaptea-n poartă cu doctorul Omar”

Ah, vedenie a lui Iov şi Iona; întru numele (sau numerele noastre) sau sufletele noastre va creşte un câmp de flori şi o flacără de pădure:

„M-a răpus stihia: chiotul abrupt
A venit prin sânge ca un cer etern
Mi-a întins cu mâna lent pe dedesubt
Ochilor tăcerea mortului fratern

Prea târziu Montagu, dar o ciudă-a naibii
Uneltea-n tăcere drumul să-mi arăți
Să plutim alături prin secrete albii
În adâncul unei lungi singurătăți"

Rămas în iureşul cântecelor tale de iubire, singurătate, revoltă; uneori ironie, alteori negre-negre-voi deveni susurul răsăritului de soare sau de asfințit de soare al unuia ce s-a numit şi ți-a rămas prieten:

,,Pentru că nimeni nu ştie
Cum tainele ți-au dăruit ființa
Te-ai despărțit după simțirea fiecăruia
Fără tine am fi fost mai fericiți
Suntem o lume neterminată

Veneai înspre furtună
Pălmuindu-ți suferința
Revolta îți arunca în priviri
Ploile Uraniei
Mulțumesc omule că nu ai plâns
Cred în tine
În poezia ta
Unde Dumnezeu s-a sinucis"

II

„Flaut Tenebra", pentru că aşa se intitulează această carte de poezie; (puține sunt cărțile de poezie care să aibă o atât de perfect sincronizată menire…), se întâmplă, şi nu, în cazuri izolate, ca titlul să fie bun iar conținutul să fie prost, sau invers; este o carte parțial sau complet referențială.

Dacă privim istoric evoluția poetică a lui Al. Tacu, vom observa că aceasta se încadrează la mijlocul dintre generațiile: una acut voind să ducă până la sacrificiu ceea ce ne-a dat perioada interbelică – şi aici mă refer la C. Tonegaru, M. Crama, Al. Philipide, Gelu Naum până la un punct, D. Stelaru etc. şi una conştient vicleană şi mereu pierzându-şi demnitatea în fața evenimentelor politice (mă refer la ***proletcultişti****…). S-a înregimentat Al. Tacu în efectivele*

vreuneia? Nu. Dimpotrivă, față de ultima categorie, necontenit a găsit ,,vină" de o suprima şi detesta:

,,La orga oaselor cântă moartea
O melodie perfidă
Puterea scursă-n pământul cu limba crăpată
A tras cerul deasupra ca o ceață lividă
Umbre-n spirală, funii de ziuă
Se strâng în jurul ochilor gheme"...

Amintindu-mi de excelenta carte a lui C. Noica Sentimentul românesc al ființei şi mai ales partea în care filosoful analizează conceptul de ființă (întru) aplicat la basmul Tinerețe fără bătrânețe şi viață fără de moarte, unde constată (se pare) că este singurul basm ce se termină trist (de pretutindeni), mi-au trecut prin minte cele trei săgeți ale fiului de împărat (plecat la vânătoare, când în loc să-i apară în cale o dihanie mai acatări, îi apare un biet iepure care schimbă fundamental destinul acestui fiu – păcatul de iepure, străpuns de cea de-a treia săgeată, aleargă şi se prăbuşeşte tocmai acolo unde nu trebuie: În Valea plângerii).

,,Ceasul negru cu pendulă
Bate-n cerul vesperal
Sună noaptea somnambulă
Dinspre cornul boreal

Moare-n chipul căutării
Umbra vieții străvezii
Spectrul sacru al răbdării
După moarte să revii

Fugă-n sus, venind de-acolo
Fulgerând pe cât se pare
Sângerează diavolo
Strania încrucişare"

L-am văzut pe Alexandru Tacu, cu venele tăiate în fața unei femei frumoase, cu aburul sângelui său încălzindu-i sânii şi gleznele:

,,Dacă dragostea stârneşte furtuni
Să nu o chemi
Cei ce-i doresc neîndurarea

Să fugă un timp înaintea ei
E bine să te găsească puțin obosit
Din milă te va atinge mai uşor
II
Există un gând
Ce conspiră din locuri nesigure
Are înfățișare stranie
De câte ori ne încrucişăm privirile
Caut să mi-l apropii
Dar insolitul este un maniac
Se uită într-un punct fix
Parcă ar vrea să sape cu ochii
O groapă

L-am văzut pe Alexandru Tacu în vremea unui început de poem ca izvoarele numai de ele însele ştiindu-se plângând:
,,Veneau părinții de la târg cu morți
Sicriele pâcleau pe schima lor;
Veneau părinții de la târg tăcuți
Pe cerul serii neîncăpător

Veneau părinții de la târg tăcuți
Cu umerii tociți de scăfârlii
Se întorceau încet de la mormânt
Înfrigurați în haine cenuşii

Murise-n lagăr Alexandru T.
Părinții coborau înalți de plâns
Aveau durerea crucilor pe ochi
Şi nopțile pe gură li s-au strâns

Veneau tăcuți părinții din mormânt
S-apropiau ca două flori de scrum
Loveau în clopot cerul tânguit
Aproape că-i vedeam trecând pe drum
Veneau din depărtări umbriți de chin
Cu umerii tociți de scăfârlii
Veneau părinții dintr-un târg cu morți
Înfrigurați în haine cenuşii"

Poezia lui Alexandru Tacu nu-i tânguitul cântec de lebădă. Poezia lui Alexandru Tacu e-o muzică aparent liniştitoare; e-o poezie strigată din blândeţea frigului (al dragostei şi durerii):

,,Mătasea vanitoasă cu farmece trucate
Perfidă cum în râvnă se mişcă viermii uzi
Miriapodic sapă urzind pe-ntunecate
O tragică osândă pădurilor de duzi"

Îndoielnicul hamletian ,,a fi sau a nu fi" este predominant în scrisul său. Duios ca o căprioară şi totdeauna aspru ca un postulat, poetul vine dintotdeauna şi pentru totdeauna.

Alexandru Tacu nu este simbolul poeziei sale şi, în general (cultura ce o deţine, cât şi spiritul în permanentă mişcare îi permit să urmărească şi să disocieze fenomenul poetic cu precizie şi competenţă), nu-i sunt străine cele mai noi tehnici de scris şi nu numai atât.

Tot ce a scris şi tot ce va scrie îi conferă o reală complexitate artistică, un loc bine definit în poezia noastră:

,,Spre cramă duce via un vin sinucigaş
Văzduhul e o roată de chiot şi polei
Din pustele mongole s-aruncă peste Iaşi
Viforniţa-nebună a Sfântului Andrei"

II

,,Ce mai faci eu altul peste euristica ating-o
Încifrata întru simplu Teorema lui Fermat
Alergarea pe abscisă după stele câine dingo
La intrarea întru laturi ultima exfolia"

III

,,Singurătatea caută pe cer
Întemeierea marilor Scripturi
Se-aude-n munţi un plâns forestier
Şi ploaia cum aleargă prin păduri

Mă voi întoarce iar la Dumnezeu
Să pot ajunge cum să înţeleg
Că sunt puţin pentru a fi mereu
Pe jumătate om şi vis întreg?"

Poezia lui Alexandru Tacu poartă nişte ,,vârci" fatidice exact de-a lungul coloanei vertebrale, şi ce mult şi adânc se aude acolo. El, Alexandru Tacu merge singur prin rouă clocotind de vigoarea şi otrava destinului său-desculţ şi rege/este cela ce trăieşte întru vis şi tragic.

M-am gândit să-l numesc Socrate. Mi-am revizuit gândul şi am spus NU; mult mai bine i se potriveşte o apropiere de FAUST/dar nici aşa nu merge.

Alexandru Tacu se poate numi numai Alexandru Tacu.

Şi în final, amândoi să ne amintim ceea ce spunea Hemingway: ,,Câştigătorul nu ia nimic". El ne lasă măreţia unei victorii. Prietene, iartă-mă că ţi-am stat atât de aproape pe genunchii tăi şi ţi-am plâns direct pe unghia sufletului".

Revistă bimestrială de cultură
DACIA
LITERARĂ
Fondată în 1840 de Mihail Kogălniceanu ♦ Anul XVI (serie nouă) nr. 60 (3/2005), Iaşi, România

La ,,**Arca lui Noe**", Revista ,,**Dacia Literară**" pune în pagină coperta cărţilor ,,**Flaut tenebra**" de **Alexandru Tacu-Zeletin** şi pe a fiicei sale **Alina Tacu** ,,**Corabia portugheză**" şi consemnează:

,,Un fel de François Villon, surprind malurile şi podurile bătrânului Bahlui, e Alexandru Tacu-Zeletin (,,Flaut tenebra" Editura Moldova, 1996), tatăl lui Mălin (poet foarte tânăr, decedat în condiţii obscure) şi al Alinei. Animator cultural fermecător şi romantic, poet al conjuncturilor relevante, cronicar al Iaşilor boemei superioare, dar şi al Bârladului lui Cezar Ivănescu, acesta e Alexandru Tacu-Zeletin.

Poezia lui e un album cu imagini de epocă, îmbălsămate în vinuri rafinate (de Cotnari, de Bohotin, de Huşi…). Scriitură alertă, fantezistă, parodică, topârceniană. Mai lipsesc doar lăutarii şi caleştile poetului demnitar Costache Conachi, spre a stârni, pe ulițele târgului, deopotrivă, admirația cititoarelor şi praful (colbul) metafizic al podeţelor de lemn domnesc: ,,Noaptea-şi duce umbra la Ciric pe jos/ Tot mai sunt prin Cucu străzi patriarhale/ Pe sub dealul Bucium tandru şi spătos/ Fierbe-n vinuri scumpe hanul Trei Sarmale/ Liniştea respiră fir domnesc de nalbă/ Neştiuți se muşcă ochii pătimaşi/ Luna încălțată cu papuci de tablă/ Numără băbeşte ziduri vechi din Iaşi"… (Romanticii mei gâscani).

Unde s-ar încadra literar Alexandru Tacu, şi-a dat cu părerea prietenul său Aurel Ştefanachi. Care îi este poziția politică ne-o spune însuşi autorul, poetul Alexandru Tacu: „*Nu-s cronicar teluric, la dinastii inerte./ Şi nici servil puterii*"…

Păstrându-şi „*Dreptul de a fi*”..., neîncadrat politic şi pentru că atunci când a încercat o anumită apropiere alţii i-au arătat spatele, Alexandru Tacu Zeletin, păstrându-şi „vârcile” fatidice, chiar de-a lungul coloanei vertebrale, rămâne în mijlocul poeziei politice, aşa cum face şi în „Omul interzis” unde realizează casă bună cu pamfletul de esenţă argheziană, dar nu-şi pierde nici lirismul sănătos de care s-a bucurat încă de pe băncile liceului „Codreanu” de la Bârlad. „Bolnav” de poezie ori în „convalescenţă”, autorul poeziei arestate devine sănătos tun, iar în „Flaut tenebra” îl vedem orchestrând ospeţe mari şi cântece lăutăreşti pe buze, în gând şi la mese, cu prietenii, fie şi închipuiţi, dar şi cu vorbe cărora numai el ştie să le dea luciul strălucitor care ne poartă de la „Sonata lunii”, la „Salcia plângătoare”, de la „Splendoarea cercului pătrat” şi „Omul lunatec”, la poezia „înscrisă în …oglindă”: „Aizeop” şi… „Poezia”. În toate se luptă cu tenebrele dar le şi cântă – acuzându-le ori preamărindu-le. Poate de bucurie că a ieşit din tăcerea deceniilor când a stat cu securistul în ceafă: „Cu moartea securiştii peste noi”, „*Pândesc atent ca bufniţa de pradă/ Cum se ascund codoşii (iarăşi codoşii!) pe sub case;/ De gustul abatoarelor de stradă/ Îşi potrivesc topoarele tăioase*”. (Mătrăguna) Ori cu gândul că… „*De tăcere şi durută/ Casa mea în nori se mută/ Depărtându-se pe ape/ De Mălin cât mai aproape*”. („Vinovaţi de poezie”)

Iar referitor la Alina şi poezia ei: „*Corabia portugheză” se numeşte cartea de debut a Alinei Tacu, culegere publicată de Editura Moldova din Iaşi (1996).*

Autoarea scrie poezie explicită, de bibliotecă („Frumuseţea se naşte din ochii lui Borges”, declamă poeta), numind fragilitatea existenţială (cea fizică, mai ales), uzând de lexic restrâns, poetic în sine, puternic substantivizat (trup, suflet, gând, sărut, arbori, flori, lumină etc.). Lipseşte ipostaza ludică a demersului, ceea ce duce la o anumită monotonie şi monocordie a construcţiei poetice, constant gravă, austeră.

Ca măsură a valorii debutului Alinei Tacu, citătm poezia „Aşteptarea cascadelor”: „Robit grădinii, luciului, copacului,/ Învaţă ochiul meu să vadă/ Să atingă, să mângâie/ Scânteia lunii, scânteia trupului/ Robit grădinii, focului, falnicului/ Mi-i jale de tot ce-i robit./ Prin soare îmi întrevăd crengile/ Pădurea mă doare/ Mă numără pe degete mitropoliţii tăcerii/ Rareori, pentru că nu aştept”.

Comentariu acid, dar nu descurajant, pentru că adevăratul debut făcut în „Convorbiri Literare” Iaşi, sub „bagheta” lui Al. Tacu, Elena Alina Tacu promitea de atunci, încă de la cenaclul „Lupta cu inerţia”:

În zona copilăriei poeziei se încadrează şi „**Bulgări de soare**” a **Elenei Tacu Alina** cu un Premiu II: „*Ard în chipul României/ Copii-bulgări de lumină:/ Se văd pe munţii înecaţi în cer/ Soarele ca un cal uriaş/ Îşi flutură coama în cântec;/ Prietenia umple ţara de zâmbet/ Copiii luminii salută primăvara/ Liniştea bate la uşa mea/ Cu fruntea mândră şi frumoasă*.”

Cenaclul „Lupta cu inerţia“ vă propune:

Există un singur poet
pe care vremea îl naşte din cînd în cînd

Apropierea de poezie relevează partea sublimă a spiritului. A intra în poezie înseamnă, privilegiu sacru : să o creezi. Se află atît de răspîndită, încît a devenit banală şi obligatorie, iar exerciţiul ergolios forţează indiferenţa, sentimentelor clitoriului rămînînd creditoriase, întemeierii prin cuvînt. Migraţia ei, ca o ploaie pe orizontală, populează cu măşti fantomatice fauna indiscretă sau convertească la cultul facilităţii grade înalte de intelectualitate. Din agitaţia carnavalească, din colibăria eclectică timpul extrage esenţe şi statuează chipuri cutremurătoare. Să ai virtuoza imperfecţiei formelor şi bunul-simţ al exprimării lor perfecte; să fii în insurgenţă cu partea nevăzută a Universului, să-i descifrezi violenţile din enigme şi să-i faci pe OM mai frumos cu o carte.

Iată poetul şi blestemul său faustic. Din ofertele curente cenaclul a surprins provizoriul şi prefigurări interesante. Numele prezentate aici etalează fascinaţia dialogului cu metafora ; curiozitate şi entuziasm, candoare şi insolenţă ; la ieşirea din contemplaţie ochii loviţi de neastîmpăr. Cruzimea ignoranţei şi virgula aventurieră pe redactor l-au lăsat indiferent. Mintea împedie ultragiată în tăcere propune timpul lirtii, poeziei.

Al. TACU

ELENA
ALINA
TACU

PACE

Suflete celeste măsoară vîrsta soarelui,
Dar cîţi copii s-au născut
În timpul acestei întrebări ?
Şi dacă nu am ajuns la începutul luminii
Mai bine să numărăm oamenii :
Florile sînt mai multe sau copii mai frumoşi ?
Vîrsta e un număr de culoare roşie
Şi dacă nu am ajuns la începutul luminii
Mai bine să numărăm într-o singură limbă
Copiii lumii întregi visează pacea,
Cifra este uriaşă
Pentru că ne naştem o singură dată.

Cei mai îndrăzneţi dintre noi
Măsoară vîrsta soarelui în ecuaţii fantastice
Chiar dacă macii au suflet de crin,
Inteligenţa trăieşte în numărul unu
Şi copiii măsoară vîrsta soarelui.

SALA PAŞILOR PIERDUŢI

Paşii Pămîntului de la începutul lumii
Stăpîni ai stîncilor cu fulgere.
Roţire întotdeauna
Peste focul ideii cu lumea nouă în braţe.
Furtuna femeii
Şi viaţa cu ochii deschişi.
Copiii nasc din libertatea focului ;
Sub haina de vînt tremură pădurea albastră.
Sentimentul bărbaţilor
Şi puterea învinge moartea.
Amfiteatrul poeziei cu cifre
Lîngă prietenia dintre arbori cu braţe lungi ;
Ştiinţa şi genul pe puntea solară,
Zimbrul munţilor din cer,
Somnul mării în fugă.
Poetul s-a făcut el însuşi zbor,
Păsări peste maluri călătoare,
Strigătul Anei în durerea meşterului Manole ;
Între oameni şi soare, cu picioarele albe
Alunecă timpul pe piatra vie ;
Cununa marilor eroi
Şi Sabin Bălaşa pe scara infinitului.

Ca studentă face şi teatru. Iar „Evenimentul" consemnează succint succesul, cu titlul „Un spectacol inedit la clubul CFR": „*La Clubul CFR din Iaşi a avut loc un spectacol inedit, în limba engleză, susţinut de trupa studenţilor de la Facultatea de limbă engleză a Universităţii „Al. I. Cuza" din Iaşi. Reprezentaţia s-a compus din două piese de teatru „The American Dream" de Edward Albee şi „Acrobatics" de Joyce Aaron. Din distribuţie au făcut parte: Anca Toderaşcu, Mihai Cioată, Daniela Sova, Alina Tacu, Daniel Iliescu, Mihaela Moscaliuc şi Andreea Olaru. Regia a fost semnată de d-na profesoară Odette Blumenfeld şi d-l Ovidiu Lazăr, regizor la Teatrul Naţional din Iaşi. Cu o plăcută surprindere am constatat calitatea artistică deosebită a reprezentaţiei şi aptitudinile teatrale ale studenţilor. Cu un joc degajat şi sigur, fără gesturi artificiale, Alina Tacu şi Daniel Iliescu (poate cu unele rezerve în privinţa accentului), au dat spectacolului o notă de distincţie. Spectatorii (studenţi, profesori şi părinţi) au răsplătit cu flori şi aplauze efortul artiştilor. Sperăm ca acest succes să nu rămână un exemplu singular în peisajul teatral ieşean*. (**Silvius Buimistru**)

Dar să revenim la „Corabia portugheză". **Val P. Stancu**, în Revista „**Cronica**", vorbind de „**Misterele inocenţei**" ale Alinei Tacu în „Corabia Portugheză" socoteşte că şi promisiunile trebuie înţelese:

„*Este greu de spus dacă suntem îndreptăţiţi să vedem în cărţile de debut semne definitive ale unor destine literare. La prima lor carte, poeţii caută formule originale, instituie lumi, îmbină secvenţe de poeticitate şi ajung de multe ori să pună laolaltă poeme între care există un pronunţat „écart" valoric. O excepţie fericită o constituie volumul Alinei Tacu, „Corabia portugheză" (Editura Moldova, 1996), în care unitatea de profunzime este susţinută de o sensibilitate aparte.*

Întregul volum este un tur de forţă poetic. Semnificaţiile se împletesc, în straturile cele mai adânci, încă de la primul poem: parte a corabiei, dar şi un alt nume dat nimfei, pupa, combină, între conotaţii, elemente de puritate ce se regăsesc în principiul „exist curat". Alături de acestea, orbirea lui Borges face posibile ruperea de realul imund şi intrarea în mister. De aceea poezia, „corabie portugheză" se naşte din privirea inocentă a misterioasei nimfe trezite la zbor. În acest sens, metamorfoza, trezirea la viaţă şi „primele vorbe de fluture" constituie mărturia esenţială împotriva morţii ca stingere. Cartea devine ritual de negare a nefiinţei, de toarcere în fir răsucit de alb şi negru: „Fiinţa

răsucită pe degete/ Aţă pentru descântec şi umbră/ Pregătită să fugă/ Mărunt, simetric, drept/ Prin firul de pânză;/ Unirea celor două/ Trei, patru/ Pagini, cale albă/ Şi întunecată" („Marasme").

În simbolurile negate ale creaţiei se citeşte pustiirea pe care timpul, în curgerea-i implacabilă, o provoacă în ordinea lumii, nimicind sensurile. E de înţeles, prin urmare, încercarea poeziei de a aduce cu sine motive ale regenerării, ale vitalităţii şi elanului de întemeiere: „Pustiul geometric în clepsidră/ Fără vitralii/ Palimpsest./ În conul meu de ceas/ Timpul se vede greu/ Îndur depărtări/ Cu păduri nezidite/ Cu vorbe pierdute pe vânt/ În spirala căderii/ Şi germinaţie/ Povestea mă apasă/ În reverie (...)" („Somn"). Drumului abrupt către neant (inclusiv al sensurilor) i se opune dificilul „salt al infinitului", al „acrobatului eleuzin", şi poate că nimic nu capătă mai multă pregnanţă în volumul Alinei Tacu decât acest mod de a călători al eului în căutarea poeziei. Ieşirea din spaţio-temporalitatea măsurabilă – cale, de altfel, bătătorită de închinătorii Euterpei – are însemnătate nu atât în sine, cât mai ales pentru calitatea sa corelativă, atunci când înăuntru şi în afară năpădesc deopotrivă fiinţa, dorindu-se cântate de dublul flaut al muzei. Cunoaşterea „cuvântului nocturn" este zbatere, chin împăcat în marginile oximoronului: „Se aude încet strigătul tăcerii/ Din cerul de taină al călătorului profund" („Omul de flori").

Spre mijlocul volumului, când, prin semne concertate, se încheagă formele, poezia îşi dezvăluia contururile unei proiecţii lăuntrice. Ea este „umbră repovestită" în cascadele fiinţei: „Umbră repovestită/ Mai sumbru, mai rece/ Aplecată spre îndoială/ Aplecată spre neant" („Dezaxare"). Între misterele eleusine şi cele orfice, peste golul ameţitor, poezia se naşte din prăbuşirile increatului: „În marele gol ce se deschide,/ În marele gol, de pe sârma subţire/ În prăbuşire/ Se pierd păduri nezidite" („Pendulul Orfic"). Poemele foarte scurte adună în interogaţie cheile sensului („Utopia"), iar alteori adaugă nuanţe în definirea poeziei înseşi. Câteva ilustraţii incluse în carte vin să întregească mănunchiul de sensuri, asemenea acestui haiku disimulat în inima altei poezii: „Sunt ca pana/ Pe apele culorilor/ Fir de tăcere" („Culoarea apelor"). Volumul se lasă văzut ca un tablou al poeziei în tuşe suprapuse, un palimpsest al succesivităţilor răsfrânte. Din obiect pur al căutărilor, poezia devine ea însăşi căutare a elementelor pure din straturile existenţei: „Plâns ritual în speranţă/ În vers, alergare spre suflet;/ Pustiu spre pustiu/ Distruge pasărea/ Strivesc neputincios aparenţele./ Păşesc în amăgire/ Mai caut,/ Viermele inocenţei/

Preţioasele întrebări/ Adun ce a mai rămas/ Să pun pe foc”... (,,Parabola”).

Alina Tacu optează pentru experimentul poetic desfăşurat în spaţiul originar, adoptând, uneori, în formă, translaţia către un postmodernism de logică închisă (,,Matineu şi cocoşi”), dar mai ales pentru a i se opune. Decontaminarea de real nu e întotdeauna posibilă, căci iluzia se naşte dintr-un soi de hiperrealism. Nu întâmplător, metalimbajul devine limbaj poetic, după ce dobândeşte statut de lume obiectuală, ,,repovestită” ironic (,,Capra”). În acest univers, în care s-au adunat multiple ipostaze poetice, ar mai fi, desigur, de făcut îndreptări. Expresia ar trebui să găsească drumul unei purificări (în sensul de accentuare a liricului) şi să evite anumite incongruenţe apărute, se pare, în momentele în care livrescul îşi refuză metamorfozele.

Dincolo de toate însă se cuvine să subliniem maturitatea şi distincţia creaţiei în întregul său, calităţi pe care are dreptul să le ceară şi din partea cititorului. Către final, volumul se deschide, de fapt, către alte biografii ale stării poetice, născute din ispăşire. Debutul Alinei Tacu lasă să se întrevadă mai mult decât o promisiune; se înţelege, un destin poetic trebuie să-şi caute semnul zodiacal”.

În ,,**Evenimentul**” de la Iaşi, **Ioan Holban**, la apariţia volumului ,,Ironiile plecării”, socotindu-le ,,placa turnantă a scrisului ei”, consemnează:

,,*Noua carte de poezie a Alinei Tacu are un titlu de două ori provocator: ,,Ironiile plecării” (Editura Alfa, 2000) trimite, despărţindu-se, nu doar în nuanţă, la celebra propoziţie din veacul trecut - ,,partir c’est mourir un peu”, neoromantic, puţin romanţios, desigur, dar şi la un anumit fel de a-şi aşeza fiinţa în lume, mai aproape de biografie şi de modalităţile vieţuirii. Alina Tacu este o risipitoare, ilustrând în cealaltă zonă, complementară, boema, pentru viaţă, aceasta nu e doar a scriitorilor şi nu se leagă doar de ,,semnele” lor ştiute, ci şi a scriitoarelor (o revistă literară din anii ’30 se numea ,,Revista scriitorilor şi a scriitoarelor”). Alina Tacu e, în poezie o singuratică: n-a frecventat grupările literare ieşene nici înainte (era, totuşi, o ,,copilă”), nici după 1990 şi, poate, de aceea are prea puţine legături, în ordinea descendenţei poetice, cu paradigma poeziei ce s-a*

scris în cenaclurile din Iaşi, ea aparţine, cu o personalitate distinctă însă ,,familiei Tacu", alăturându-şi cărţile proprii acelora ale tatălui, Alexandru Tacu, şi ale fratelui, Mălin, a cărui dispariţie prematură a ivit numeroase şi dureroase controverse. Apoi, ca un reper al amintitei boeme, Alina Tacu şi-a cultivat poezia ca pe propria existenţă.

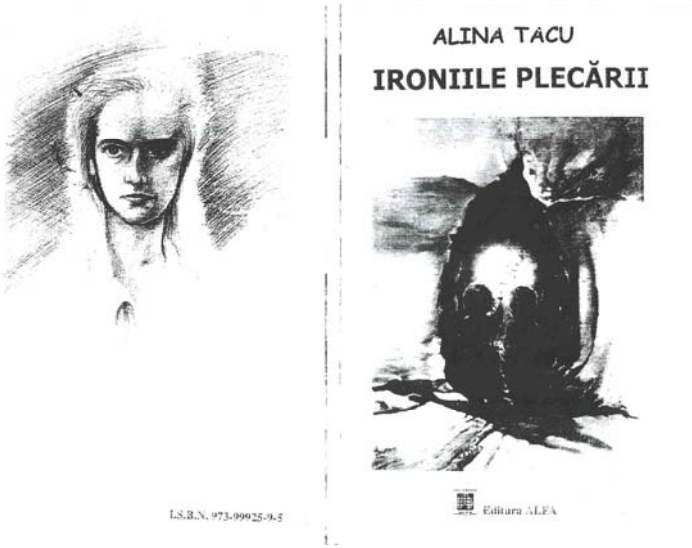

Cum? Exprimându-se, explorându-se şi explorând realul într-o cromatică ,,fauvistă", violentă, recuperând un teren pe care poezia generaţiei sale, scriind doar în registrul alb-negru, părea să-l fi abandonat: ,,Suntem galbeni: fu..oşii: provocaţi/ Trecem prin spectre/ Ca prin pădurea/ De umbre… fără/ Să vedem culori/ Şi totuşi, suntem/ Toţi/ Curcubeu/ Suntem curcubeu/ De miresme/ De cântec/ Suntem curcubeu de moarte/ Sau:/ Suntem curcubeu de viaţă./ Mările… nedespicate/ Visele… nedesluşite/ Verile… nedesfrânate/ Toate vorbesc despre culorile din noi" (,,Culorile"). Făcând diferenţa netă între a fi şi a avea, identificând valoarea umană (şi în sens christic) în primul verb care defineşte fiinţa interioară: ,,Să fie cei cu sufletul gol/ Să fie cei cu sufletul prea plin/ Să existe durere, să existe fericire/ Să existe vis/ De unde vis frumos?/ De pretutindeni/ Din cântec din întrebare/ Din noi/ Să fie murmur/ Melodie/ Iubire/ De pretutindeni, pentru noi/ Pentru noi toţi să fie/ Viaţa/ Melodie, la nesfârşit/ Să fie cei care

fredonează/ Imposibil/ Toți cei care vorbesc,/ Chiar dacă se izbesc/ De munte/ Să existe, să/ Plece, să vină/ Să fie!" (,,Să fie"). Regăsindu-se într-o poezie erotică foarte specială, care aduce gestul, sentimentul, starea, tăcerea, lumina ochilor, apropierea trupurilor în cuvânt: erosul începe şi sfârşeşte în Lexicon: ,,A venit să-i primesc/ Sufletul/ În arborii mei de iarnă/ I-am povestit despre/ Poezie şi şansă/ Tăcere sub fruntea amurgului/ Mi-a întins mâna către/ Cu întrebări şi vestigii/ Din manuscrisele trecutului/ S-au închis brusc/ Toate căile/ Spre/ Cel mai tânăr filosof/ Al timpului zero/ Am povestit alături/ Despre atingere/ În abstractul fără chirie/ Din Lexicon/ De atunci/ Ne căutăm prin cuvinte" (,,El"). Asumându-şi o ,,duritate" proprie literaturii ,,feminine", de la Hortensia Papadat-Bengescu încoace: ,,De ce cânt partituri,/ Adică: nechez/ De ce repet ca un cuc/ Adică: singur/ De ce calchiez ca o scoică/ Adică: limitată/ De ce filosofez ca vântul/ Adică: în fugă/ De ce luminez ca mine/ Cea mai «nu» dintre toate?" (,,Alte întrebări"). Nu plac poemele ,,demonstrative" (gen Haiku ori Gerunzii) pentru că se lasă apăsate de o ,,teză" anume sau de meşteşug.

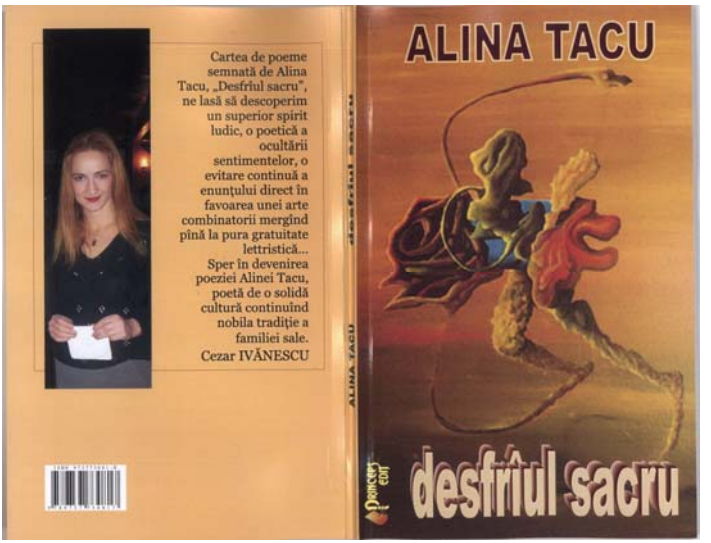
Cartea de poeme semnată de Alina Tacu, „Desfrîul sacru", ne lasă să descoperim un superior spirit ludic, o poetică a ocultării sentimentelor, o evitare continuă a enunțului direct în favoarea unei arte combinatorii mergînd pînă la pura gratuitate lettristică...
Sper în devenirea poeziei Alinei Tacu, poetă de o solidă cultură continuînd nobila tradiție a familiei sale.
Cezar IVĂNESCU
ALINA TACU
desfrîul sacru
Dacicus Edit

,,Ironiile plecării" poate fi placa turnantă a scrisului Alinei Tacu; poezia sa câştigă aici mult prin glisarea spre metafizic şi, în acelaşi timp, deschide o cale nouă spre o altă specie, puțin reprezentată

în literatura noastră contemporană. Cele câteva poeme în proză (numite, prudent, ,,Eseu 1", ,,Eseu 2", ,,Altă scurtă constatare", ,,Despre vise", „Mitologie", „Propunere", „Dorință") mă fac să cred că Alina Tacu e pe cale să se (re)descopere nu în zona de frontieră dintre poezie şi proză (cum, greşit, se plasează amintita specie), ci chiar în miezul literaturii. Poemele în proză din ,,Ironiile plecării" sunt semnele bune de care are nevoie, oricând, un scriitor adevărat".

Iar ultima carte apărută în iunie 2006, la Editura Princeps Edit, „Desfrîul sacru" marchează o „lume" exclusiv a poetei, după cum remarcă scriitorul şi publicistul **Călin Ciobotari** la rubrica „**De veghe în lanul de litere"** din Flacăra Iaşului**. "În lumea Alinei"**

„*Cine are curiozitatea să deschidă cel mai recent volum de versuri al Alinei Tacu („Desfrâul sacru", Editura Princeps Edit) are marele privilegiu să pătrundă într-o lume. Lumea Alinei, un ținut deloc lesne de străbătut, cu o geografie complicată, aridă pe alocuri, dar cu reliefuri splendid desenate pe cerul unei uriaşe sensibilități. Scrise într-o cheie atemporală şi aspațială la limita absolută, versurile au ca principal atu forța imagistică, poeta în discuție fiind realmente o specialistă într-ale „demiurgiei" de imagini. Ai bizara senzație că totul se află la mâna hazardului, dar că nimic nu e întâmplător, că de sub fiecare cuvânt te înhață câte un paradox, dar că în loc să te sufoce, te sărută pe tâmplă şi îți şopteşte „Bine ai venit!". Indiscutabil, „Damnațiunea poetului" apare ca „locomotiva" ideatică, ce transportă vagoanele-metaforă, încărcate de sensuri, nuanțe, subtilități, toate ambalate într-o „supă de fantasme", mâncarea favorită a poetului ce spune realului un „Hai sictir" şi îşi vede de spectralele-i preocupări. De remarcat apoi o senzualitate bine deghizată în „răceli" provizorii, o feminitate ce izbucneşte când te aştepți mai puțin („Cravaşe nervoase", „Deslușire", „Goana după păcat" şi, mai presus de toate, „Desfrâul sacru", un fel de „Cântare a cântărilor", despre munți care „iubesc rotunjimile gemene", despre „jocul de-a cercul/ Pe versanții funambuli" etc.). Alina Tacu nu se ruşinează nici de tentația jocului (a se vedea „Aliteratură", - deşi poate ar fi fost mai bine spus „Alinateratura" - unde fiecare vers este alcătuit din cuvinte ce încep cu aceeaşi literă), deşi e mai mereu un joc solitar, singurătatea fiind una din componentele esențiale ale poematicii Alina.*

Ar mai fi de punctat o adevărată obsesie a autoarei pentru... lemn. Iată doar câteva exemplificări: „Mi-au rămas doar arborii în fugă”, „copaci trăsniți”, „clipa Sequoia”, „paşii împăduriți”, „lacurile cu chip de copac”, “mierea copacului din/ promisiunea că am să rămân”, „ziua sparge lemne”, „trăiam într-o familie de copaci”, „păcatul pădurilor”, „străzile povestite în crengi” (absolut minunat!) şi aşa mai departe. Revenind la călătorul în lumea Alinei, trebuie avertizat că dacă nu posedă o busolă (fie ea cultură, imaginație, fantezie, visare) care să-i indice onest nordul, fără doar şi poate că se va rătăci. Cine posedă însă aşa ceva va gusta din plin plăcerea desfrâului sacru, în casele de toleranță cognitivă, în care spiritul se lăfăie pe cerceafurile albastre ale propriului său fapt-de-a-fi-liber”.

Argumente suficiente pentru ca **Eugen Budău** să scrie în „**Ateneu**”, în august 1998, la „**Cartea locului**”: „**Tacu: o familie de poeți**”:

„*Ilustrativ pentru conceptul de provincie creatoare poate fi considerat destinul poetic – emblemat tragic uneori – al membrilor familiei Tacu, originari de pe meleaguri băcăuane şi atraşi, după 1972, de mirajul unei capitale culturale care, în esență, nu este numai provincială: Iaşul.*

1. Alexandru Tacu-Zeletin: „Omul interzis”

Născut pe 9 iulie 1931, în Burdusaci-Răchitoasa, Jud. Bacău, într-o zonă culturală ce l-a dat literaturii, între alții, pe C.D. Zeletin, Alexandru Tacu-Zeletin suferă, la numai 17 ani, rigorile anchetelor comuniste şi este deținut politic până în 1955. Obligat să-şi schimbe de mai multe ori meseriile (cele de bibliotecar, muncitor şi… şomer se reține mai cu seamă), Alexandru Tacu-Zeletin debutează editorial cu volumul de versuri „Omul interzis” (Iaşi, Editura Princeps, 1992), sugestiv prin titlu şi marcând, potrivit prefațatorului cărții, poetul Ioanid Romanescu, „un scriitor format”. Tema anticomunistă rămâne predilectă, diatribele lirice atingând, nu de puține ori, prin limbaj şi imagine, virulența pamfletului arghezian „Trăim, murim, ne pierdem cu firea;/ Ochii ne curg ca un putred canal./ Put şi se văd la un blitz boreal/ Câinii marxişti fecundând omenirea” („Pământul somnambul”). E un alt tip de poezie ocazională, dezarmantă prin sinceritatea emoției şi tragismul mesajului, distilate liric de norme

morale intransigente, ca în două versuri memorabile pentru înțelegerea corectă a timpului istoric:

„Tăcerea obeză devoră metodic” („Omul interzis”) şi „Doamne, dă-ne puterea de a ne fi ruşine” („Chtonia”).

În 1996 publică la Editura Moldova al doilea volum de versuri, intitulat „Flaut Tenebra”.

2. Alexandru Mălin Tacu: „căutător de anotimpuri inexistente”.

Destinul existențial al lui Alexandru Mălin Tacu se aseamănă, prin neverosimila sa dispariție – la numai 17 ani – cu cea a lui Nicolae Labiş. Născut la Oneşti, la 19 noiembrie 1969, Alexandru Mălin Tacu debutează la 9 ani în revista „Cronica”. Considerat un talent precoce – şi în acest caz evoluția sa lirică este similară celei a poetului din Mălini, cu care, coincidență fericită, se întâlneşte, iată, şi în prenume – Mălin –, Alexandru Mălin Tacu are parte de o moarte stranie, rămasă şi azi învăluită în mister, cu numai câtva timp înainte de a primi de la Ministerul de Interne paşaportul pentru plecarea definitivă în America, în noaptea de 21/22 decembrie 1986. Adolescentul robust şi cu ochii limpezi (în „Suflet de primăvară” se confesa: „Subsemnatul Mălin, culturist şi premiat la poezie”), nu vrea să termine clasa a XI-a a Lic. „Mihai Eminescu” din Iaşi!

Singurul volum de versuri, ce poartă titlul unei poezii de referință, „Călătorul profund” (predestinând parcă apropiatul sfârşit: „Sunt căutător de anotimpuri inexistente./ Mefisto în haină răsfirată de fugă/ Mă stăpâneşte necruțător”) apare postum, în Iaşi la Editura Entuziast, în 1993, fiind prefațat de Ioanid Romanescu, Aurel Ştefanachi şi Gheorghe Puiu şi postfațat de alcătuitorul ediției, Liviu Antonesei.

Poetul Alexandru Mălin Tacu a reuşit, destul de repede, după prima etapă de creație (cea până la 12-13 ani) să se desprindă de clişeele lirice ale vremii (poezii despre domnitori, România sau teiul lui Eminescu) şi, copleşit fiind de „furtuna de sensuri”, să dea frâu liber unui imaginativ ce nu-şi trădează vârsta adolescentină, a aceluia ce se mărturiseşte într-o ars poetica: „Port sub braț caietul de caligrafie al privighetorii” („Suflet de primăvară”). Cultivă cu precădere versul concentrat, puternic metamorfozat (de consemnat metaforele florale în cele aproape 70 de poezii din volum), preferând, nu de puține ori, forma şi substanța Haiku-ului.

Vibrând de un autentic lirism, hrănit la şcoala marilor maeştri (,,Să citeşti poezii de Eminescu, Poe, Rimbaud, Elytis/Ursachi/Lavă Herculanum, Pompei/ Torent, chinuri şi insomnii nemiloase"), (,,Să trăieşti, să te doară"), poetul, plecat la întâlnirea ,,cu un om cu faţa striată de rădăcini cosmice" (,,Ramura albastră") lasă, prea devreme, în urma sa o operă exemplară prin semnificaţii şi plină de ,,promisiuni frumoase" (N. Labiş).

3. Alina Tacu: ,,Cattleya"

Debutând poetic (tot) cu prilejul concursului iniţiat de revista ieşeană ,,Cronica", Autori: copiii, Alina Tacu (născută la 4 octombrie 1971 la Podul-Turcului), a publicat în 1996 (în Iaşi, Editura Moldova), volumul de versuri ,,Corabia portugheză". Desfăşoară, în acelaşi timp, şi o intensă activitate de traduceri din limba engleză (având o specializare master în literatura engleză).

În cel mai autentic stil labişian, fratele ei – Alexandru Mălin Tacu – îi dedică textul Cattleya: ,,Aceasta înseamnă pseudonimul Alinei/ La concursul de poezii ,,Autori: copiii";/ Şoaptă de vis, cântec de orhidee/ Chip de fată cuminte venită din ţinuturi alese/ Cattleya, zâmbetul poetului frumos/ La aniversarea mălinilor albi/ Nume absent/ Din cugetările/ Sărmanului Dionis".

În ,,**Cronica**", la „Starea literelor", **Ioan Holban** vine în iunie 1993, cu un comentariu cerebral întitulat simplu şi direct: „Familia Tacu": „*Sunt rare cazurile când un arbore genealogic vorbeşte în generaţii succesive; de obicei, când se întâmplă, au loc mari acumulări pe parcursul a două-trei generaţii, şi abia atunci o familie sau, mai exact, un ,,neam" (în înţelesul originar al termenului) pot ivi pe ,,cel înzestrat". În cazul familiei Tacu, lucrurile stau altfel: arborele a rodit din plin poeţi (C.D. Zeletin, Sergiu Adam), oameni de ştiinţă (George Emil Palade), demnitari (Costică Filipescu), muzicieni şi pictori (Radu Postăvaru, Gheorghe Spiridon, Nicolae Ciochină, Nicolae Brăescu). Iar dacă C.D. Zeletin are, în primul rând, faima traducătorului, poezia a înflorit pe ,,ramurile" familiei Tacu: Alexandru, Alexandru Mălin şi, după cât se pare, Alina.*

Tatăl, Alexandru Tacu-Zeletin, debutează cu volumul ,,Omul interzis" (Editura Princeps, 1992), cuprinzând ceea ce, în adevăr, se poate numi poezie politică, cum, după 1989, au mai publicat la noi Petre Stoica şi Liviu Ioan Stoiciu. Alexandru Tacu-Zeletin ilustrează

perfect viața intelectualului în vremea dictaturii: deținut politic, făcând meserii de dincolo de sufletul şi de dincoace de vocația sa, dorind să publice (nimeni nu scrie literatură numai pentru sertar!), dar izbindu-se mereu de ,,dosar", Alexandru Tacu a fost nevoit să stea undeva, la marginea câmpului cultural activ, om de cenaclu, ,,sufletist", fin ascultător şi degustător al poeziei altora, amânat sine die, părând, la un moment dat, a-şi oferi drept unică satisfacție a propriei creativități pe aceea a neamului din care se trage, a propriilor copii, în particular. Cine l-a auzit pe Alexandru Tacu vorbind despre poezie – şi atunci pare un ,,iluminat" – va fi foarte surprins de cartea sa de debut pentru că aici nu se exprimă atât poetul, cât fostul deținut politic. Este o carte în care virulența pamfletului alungă lirismul, îl izgoneşte încă o dată în camera obscură unde a fost silit de alții să zacă mai bine de două decenii. ,,Omul interzis" este ,,omul bolnav" al unei societăți ce se conduce după reguli aberante. În general, despre bolile individului şi ale veacului în care trăieşte, scriu sau vorbesc filosofii, eseiştii, sociologii, istoricii şi politologii; poeții se împotrivesc, ei nu descriu nimic. Or, în ,,Omul interzis", poemele nu transcriu un cod al împotrivirii, ci unul al îmbolnăvirii omului cu cea mai teribilă maladie, veche de când lumea: trădarea de frate. Numit când Iuda, când ,,travestit" sau ,,(nebun) iscariot", omul infestat de ,,pegra roşie" este marele bolnav al acestui secol. Sigur că, s-ar putea observa, şabloanele contestate (ale propagandei comuniste), nasc, în poezie (şi nu numai!), alte şabloane (ale anticomunismului). Numai că textele din ,,Omul interzis" nu sunt poeme, în înțelesul curent al cuvântului şi nu ,,cântă" nimic; scrise împotriva uitării şi pentru puterea de a ne fi ruşine, ele strigă, se luptă cu acest Golem al secolului XX: ,,Încrucişarea sumbră dintre prostia oarbă/ Şi haosul puterii din golul bicefal./ Pe negrul fulgerării grotescului mortal,/ Pornită-i printr-o gură de şarpe să ne soarbă./ Golem al urii, noaptea <u>abscons</u>, inoculat,/ Incestă-mperechere de grotă şi strabism;/ Nici diavolul nu ştie de ce în comunism/ Puternica lui umbră se-ntunecă pe lat./ Minciuna-n măruntaie urâtă-i necesar,/ Câinească tocătură pe chipu-i se întinde;/ Să-şi potolească foamea de murdării, te prind/ În flegma expulzată din gâtul proletar./Încrâncenată hidră, batracian, trufie,/ De trupuri sănătoase se scarpină vârtos,/ Pe unde se strecoară întoarce tot pe dos/ Sfidând umanitatea cu mutra sângerie".

Viața lui Alexandru Tacu-Zeletin a avut nevoie de această carte; destinul său le cheamă pe celelalte, dinspre partea poeziei.

Fiului, Alexandru Mălin Tacu, dispărut în împrejurări ciudate în decembrie 1986, tatăl i-a făcut dreptate tocmai dinspre partea poeziei: o carte, ,,Călătorul profund" (Editura Entuziast, 1993), ca o cană de vin vechi, în jurul căreia a convocat pe toți cei ce l-au cunoscut şi i-au motivat demersul liric (Ioanid Romanescu, Aurel Stefanachi, profesorul Gheorghe Puiu, Liviu Antonesei, Ştefan Oprea, şi, poate în primul rând, Alina Tacu, înzestrată, şi ea, pentru poezie). Nu ştiu dacă sumarul cărții respectă strict ordinea cronologică a scrierii poemelor; succesiunea lor – reuşeşte, în orice caz, să ofere modul evoluției unui poet autentic de la imagistica provenind din simbolurile naționale (Ştefan cel Mare, Dosoftei, Aurel Vlaicu, Eminescu, „vitejii români") atinse cu emoție, cu sinceritate şi fără retorica găunoasă a atâtor poeți de curte, ,,nume de dicționar", până la viziunile, purtând adesea accente expresioniste, ale poetului timpuriu maturizat: ,,Călătoreau nişte cruci cu focul în gură/ Peste apa supărată de linişte/ Noapte, bărzăunul flaşnetar/ A oprit manivela în barba de patriarh/ Prea multe nimicuri/ În jocul de-a frumusețea nimănui/ Copacii visau săruturi delirante/ Prin cerul tăcerii se auzea trecând/ Colecția de sfinți ai uitării" (Salamandra).

Poezia noastră a pierdut, probabil, în Alexandru Mălin Tacu pe unul dintre liderii potențiali ai promoției '90".

Când a primit **Constantin Huşanu** volumul cu poeziile în aşteptare, după ce le-a lecturat cu atenția necesară, a şi răspuns, entuziasmându-se:

„Dragă amice ireversibil,

Volumul răsfoit de mine mi se pare un vehement protest împotriva unui eşafodaj ideologic surpat.

Este o excelentă predică la parastasul comunismului, un osuar cu articulațiile intrate în putrefacție, un inventar acid al limbajului ce încearcă să peticească o manta făcută ferfeniță.

Totul la modul ironic şi macabru.

Mult timp după lectură se simte duhoarea pestilențială a cadavrului ce deposedase lumea de dreptul la viață în sensul ei major.

Deduc un travaliu mai vechi, acumulat în timp. Aşa ceva nu se poate scrie în două luni după revoluție. Există aici o tezaurizare de expresii, etichetări, denumiri ,,dum-dum" cu explozii demascatoare ce acuză timp.

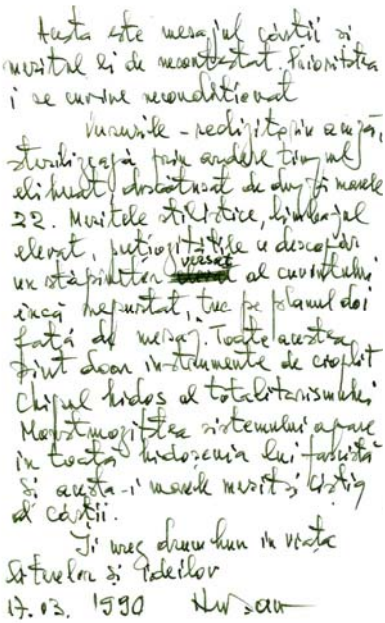
Acesta este mesajul cărții și meritul ei de necontestat. Prioritatea i se cuvine necondiționat.
Versurile - rechizitoriu acuză, sterilizează prin ardere timpul eliberat, descătușat de după marele 22. Meritele stilistice, limbajul elevat, prețiozitățile ce descopăr un stăpânitor versat al cuvântului încă nepurtat, trec pe planul doi față de mesaj. Toate acestea sînt doar instrumente de cioplit Chipul hidos al totalitarismului. Monstruozitatea sistemului apare în toată hidoșenia lui fascistă. Și acesta-i marele merit, câștig al cărții.
Îi urez drum bun în viața literelor și ideilor.
17.03. 1990

Dar aceasta este o observație care nu mai prezintă nici un pericol. Volumul nu mai este un „disident" amenințat cu confiscarea. Volumul respiră în libertate, alături de noi, toți cei scăpați de sub obrocul unei interdicții agresive.

I se poate pronostica o lungă perenitate, chiar dacă nu vede lumina tiparului imediat după revoluție.

Sedimentează în versurile sale o istorie dramatică a unei ideologii încercată pe existența noastră fizică și spirituală. Mulți cobai au decedat. Cei scăpați își strigă durerea.

Acesta este mesajul cărții și meritul ei de necontestat. Prioritatea i se cuvine necondiționat.

Versurile – rechizitoriu acuză, sterilizează prin ardere timpul eliberat, descătușat de după marele '22. Meritele stilistice, limbajul elevat, prețiozitățile ce descopăr un stăpânitor versat al cuvântului încă nepurtat, trec pe planul doi față de mesaj. Toate acestea sunt doar instrumente de cioplit chipul hidos al totalitarismului. Monstruozitatea sistemului apare în toată hidoșenia lui fascistă. Și acesta-i marele merit și câștig al cărții.

Îi urez drum bun în viața literelor și ideilor.

17 III 1990 Constantin Huşanu

EDITOR UNIUNEA SCRIITORILOR DIN ROMÂNIA ANUL CXXXIX
CONVORBIRI LITERARE
REVISTĂ FONDATĂ DE SOCIETATEA *JUNIMEA* DIN IAȘI, LA 1 MARTIE 1867
Redactor şef: Casian Maria SPIRIDON

Un răspuns către public avea să realizeze Constantin Huşanu de abia în noiembrie 1996, în „**Convorbiri literare**", când despre „Omar din dealul Copoului" scria următoarele:

„În anul 1992, după o viață de așteptare, Alexandru Tacu, ardea cu fierul roșu al unei mâini îndreptățite, textul unei cărți - „Omul

interzis", despre care regretatul Ioanid Romanescu scria în prefaţa sa că reprezintă un act artistic şi un document istoric. Alexandru Tacu îşi încheia volumul precedent cu un poem intitulat ,,Drept de a fi eu" şi se mărturisea: ,,Nu-s cronicar teluric la dinastii inerte./ Şi nici servil puterii, bisericos credul;/ Nu cer ipocriziei păcatele să-mi ierte./ O cruce pentru oase mi-i destul".

Prin ,,Flaut Tenebra" – volum apărut recent la Casa Editorială Moldova, Alexandru Tacu face o îndelungă incursiune în timp şi spaţiu prin propria-i fiinţă, adesea luându-şi tovarăşi de drum poeţi şi locuri devenite aproape mitice pentru ieşeni. De data aceasta portretul său cu tuşe inegale şi-l pune în deschiderea cărţii, ca un clinchet de pahare pline: ,,Loviţi-mi noaptea-n poartă cu doctorul Khayyam/ Voi, peregrini cu mintea în reverii astrale/ Nişte poveşti cu muze pentru trăsniţi mai am/ Şi pentr-un chef sălbatec o mână de parale".

Bătând la poarta cărţii sale, deschizând-o larg şi intrând, vom descoperi un Alexandru Tacu de pe Valea Zeletinului, ţinându-se de mână, aproape în fiecare poem, cu Omar, deşi îl desparte aproape un mileniu de celebrul cântăreţ al deşertăciunii. Umbra lui îmbibată cu vin, ca remediu universal al tuturor angoaselor, se strecoară în condeiul poetului contemporan nouă şi devine un fel de alter ego ce-şi mângâie stăpânul cu Grasă de Cotnari. Înaromate cu licoarea lui Bachus, versurile devin zburdalnice. Întreaga carte este o zburdălnicie boemă, un chef continuu, un chiuit învăţat în tinereţe, un zbor peste tragismul cotidianului teluric, prin ,,osuare unde pândarii beau în taine". Însetat în permanenţă, ,,bea cerul ridicat de două torţi", face chefuri ,,cu aer curat şi hoinari inocenţi", este urmărit de viziunile tenebre pe când se ,,reeduca" în lagărele de exterminare de la Canal şi-şi vede părinţii întorcându-se încet de la mormântul său, ,,înfiguraţi în haine cenuşii", prinde o idee într-o groapă cu lei şi o aruncă într-o oală cu vin, mai face câte un chef cu vin de Burdusaci, satul său natal. O clipă şi-l ia conviv pe Mihai Ursachi pentru a-i citi la ureche cum: ,,Învălurau cu chiot băutura/ Holtei pizmaşi albiţi în ţintirim/ Şi sărutau hoţeşte prea plăcute/ Femei cu buzele muiate-n vin".

Sarabanda versurilor rupte din viile ce îmblănesc colinele Iaşilor va continua până în ultimul poem intitulat ,,Ca vinul de când lumea" şi în care poetul îşi face ,,autocritica": ,,Sunt un rău cu mari drepturi la viaţă/ Complicat şi simplu necesar/ De un veac şi jumătate-

ncoace/ Vinu-şi face-n mine cuibar", încheind cu un fel de laitmotiv: „Te vei duce, te vei întoarce/ Niciodată vei muri!"

Cu acest lichid poetul ameţeşte doar Tenebra ce ne surpă, face atmosfera terapeutică, transformă viaţa în vis şi poezia în medicament alintător. Dintre toţi prietenii lui poeţi, cu care a hălăduit prin timpuri de tot felul, el, singurul, a turnat şi cimentat în literă un zbor prin Iaşi al unei generaţii ce şi-a stins năduful în ulcica izbită de pământ. În vinul ce se prelingea prin crăpăturile durerilor, Alexandru Tacu a avut inspiraţia să-şi moaie peniţa şi să cânte apoi la „Flaut tenebra" ".

Prieteniile şi împrejurările vieţii nasc amintiri. După plecarea lui Mălin ele au sporit şi mai mult. Iar familia le-a conservat cu devotamentul necesar.

M-am oprit asupra câtorva din însemnările colegilor de clasă pe care le-au lăsat într-un caiet care ar putea deveni o cronică a prieteniei şi devotamentului, al făgăduinţelor.

Plec de la „Mahaleb" (formă asiatică a cuvântului Mălin, notează autoarea, Alina, sora lui) pe care îl întâlnisem ca preambul la volumul „Călătorul profund" şi redau doar sfârşitul:

„...Amintirea lui Mălin, imaginea lui mă bântuie ca o aşteptare.

Ce am pierdut!

E ceva atât de nou pentru mine încât e exact ca o problemă la care nu cunosc teoria şi trebuie să o dezleg.

Şi vreau să plâng. Da, vreau să plâng. De ce nu plâng?

Sufletul meu e o prăpastie. Ce am pierdut, Doamne...ce am pierdut!

Dar nu, ţi-am jurat: tu vei trăi prin mine. Nu am să uit nimic. Sunt lângă tine. Tu eşti cu mine. Şi visele noastre s-au contopit dând naştere unui alt vis, atât de măreţ.

Ştiu că exişti. Utopic, dar exişti. Te simt, te simt în mine şi aproape de mine. Şi râdem, frăţiorul meu drag!"

Alina, 3 ianuarie 1987

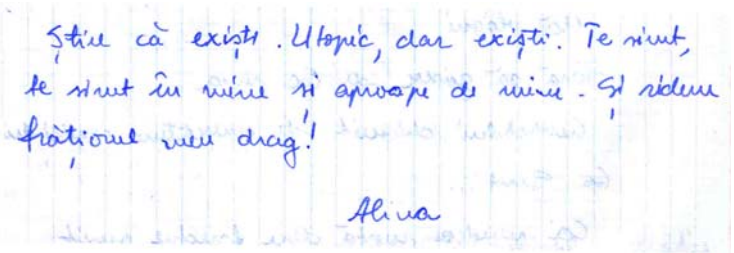
Știue că exiști. Utopic, dar exiști. Te simt, te simt în mine și aproape de mine. Și rămâne frățiorul meu drag!

Alina

,,...Mălin, chiar dacă tu ai plecat pentru totdeauna, sufletul tău mai este printre noi, el trăieşte prin cei care te iubesc, te-au iubit şi te vor iubi.

Gândurile şi aspiraţiile tale spre viitor se vor împlini prin noi. Chiar dacă eu, noi, prietenii tăi cei mai buni nu te-am putut iubi cât te iubesc părinţii tăi, o părticică poate prea mică din suferinţa lor, mai ales a Alinei, o avem şi noi.

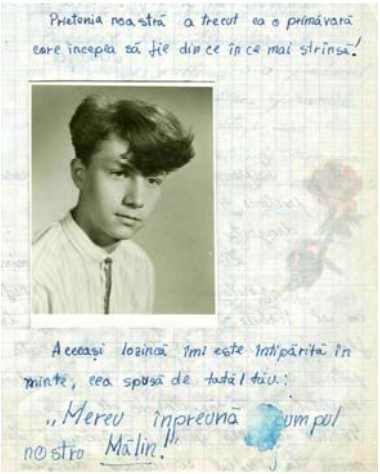
Prietenia noastră a trecut ca o primăvară care începea să fie din ce în ce mai strînsă!

Aceeaşi lozincă îmi este întipărită în minte, cea spusă de tatăl tău: „Mereu împreună, scumpul nostru Mălin!"

Toate amintirile pe care le avem împreună, joggingurile, plimbările prin Grădina Botanică, pescuitul şi baia pe care am făcut-o în iaz când am mers la Cotnari, plimbarea cu barca, filmele pe care le-am văzut împreună şi toate celelalte vor rămâne neuitate.

Prietenia noastră a trecut ca o primăvară care începea să fie din ce în ce mai strânsă!

Aceeaşi lozincă îmi este întipărită în minte, cea spusă de tatăl tău: ,,Mereu împreună, scumpul nostru Mălin!"

Acum n-o să mai aibă cine să mă strige ,,Ioane!".

O lacrimă, o floare pentru cel ce a fost, este şi va fi: Măline!"...

Ioanid

„...Împreună am ridicat din bucurii, prietenie şi speranţă, o cetate a dragostei pentru frumos.

Zâmbetul tău aduna lumina zorilor şi eu îmi spălam sufletul cu el.

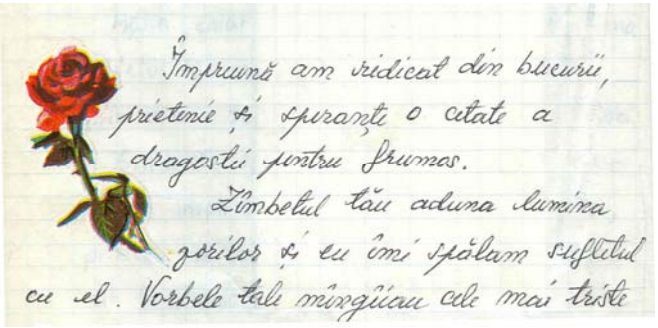
Împreună am ridicat din bucurii,
prietenie și speranță o cetate a
dragostei pentru frumos.
Zâmbetul tău aduna lumina
zorilor și eu îmi spălam sufletul
cu el. Vorbele tale mângâiau cele mai triste

Vorbele tale mângâiau cele mai triste flori şi respiraţia lor trezea la viaţă puterea cuvântului. În ochii tăi se oglindea sufletul tânăr, dornic de a fi...Gândul tău era gândul adevărului. În mâna ta sufletul condeiului atingea valurile talentului.

Ironia sorţii însă nu a uitat de cei fericiţi şi ne-a zdrobit cetatea.

Bucuriile s-au transformat în lacrimi de sânge, prietenia s-a prăbuşit de pe cele mai înalte culmi, speranţele se târăsc pe pământul sterp iar tu rămâi imortalizat pe pelicula nemuririi.

Pe acest loc s-a ridicat un templu pentru cel ce a fost prea bun cu noi toţi – un omagiu pentru cel ce trăieşte printre noi.

Cuvintele par sticloase şi reci, dar numai tu le poţi înţelege...

„Şi cât de sublim ar fi fost!"

Mereu alături de tine cu gândul şi sufletul"

Rosina

„...Să scriu că ai fost cel mai bun dintre cei buni, în toate privinţele? Să scriu că ne-ai fost drag la toţi, cei care te cunoşteam? Să scriu, că, uneori, te comparam cu un Făt Frumos? Asta se ştie!

Oare ce aş putea spune deosebit despre tine, Mălin?

Lumina noastră cea de toate zilele. Ai fost ca o legendă. Ca un basm modern. Uneori, încercam să te compun din lumină, din aer. Îţi auzeam vocea în urechi şi mă miram că nu eşti alături de mine...Mălin!

De ce nu vii la ore? De ce nu apari? Asta-i un act de indisciplină! Te strigă profesorii la catalog şi tu nu spui „prezent”. Tu ştii că te poate exmatricula? Tu ştii că dacă nu vii s-ar putea să pleci dintre noi?

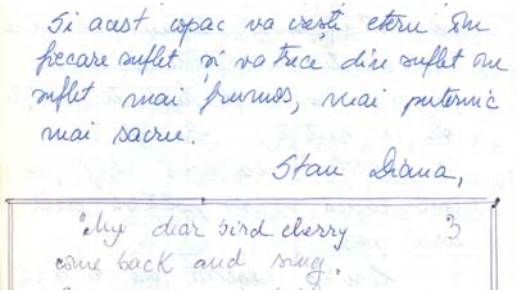
Şi acest copac va creşte etern în fiecare suflet şi va trece din suflet în suflet mai frumos, mai puternic mai sacru.

Stan Diana,

Hey dear bird cherry come back and sing.

Cum adică să pleci? Dar poate că noi suntem surzi, că nu te auzim. Poate că tu ne vorbeşti şi nu te auzim!

Cred că de fapt tu vii la ore, iei notițe…Dar de ce să iei notițe? Mai bine citeşte pe sub bancă cărți polițiste sau scrie poezii.

Visez frumos, nu-i aşa?

De fapt, în fiecare din noi e o părticică din tine. Şi toți la un loc suntem tu. Cred că în fiecare suflet e sădit câte un Mălin, frumos şi înalt, un Mălin de aur. De aur şi lumină iar florile-i sunt de cer albastru. Şi ca să le udăm, mai plângem câte o dată, pentru că nici un copac nu creşte fără apă.

Şi acest copac va creşte etern în fiecare suflet şi va trece din fiecare mai frumos, mai puternic, mai sacru”.

Stan Diana

„...Am pus mâna pe stilou şi lacrimile nu-mi dau pace. Lăsați-mă, acum trebuie să-i scriu ceva lui Mălin, n-am timp de voi!

Primul lucru cu care aş începe este acela, să spun, că regret faptul că te-am cunoscut atât de târziu.

După cum ştii şi tu, am venit în această clasă doar anul acesta şi, de ce n-aş recunoaşte, mă simțeam tare însingurată printre colegii mei. Tu ai fost primul care mi-ai întins mâna. Am privit-o cu uimire şi am strâns-o cu încredere. Îți citeam pe chip prietenie şi afectivitate şi atunci mi-am zis:

„Sufletul îi e curat ca şi chipul”, şi nu m-am înşelat.

Îmi lipseşti mult, ca şi celorlalţi colegi ai mei, şi de multe ori mi se întâmplă să privesc locul unde stăteai şi să-mi imaginez că ai putea să apari; uneori sunt chiar convinsă că exişti, dar eu nu am puterea să te văd.

...De multe ori mă chinui cu o singură întrebare: de ce? De ce tocmai tu? De ce ai plecat atât de repede şi parcă furişându-te, să nu zdruncini liniştea altora. Să ştii că n-ai reuşit...liniştea nu ne-o mai găsim niciodată.

Suntem îngrijoraţi de soarta ta. Pe unde hoinăreşti? Căror fiinţe le dăruieşti zâmbetul şi bunătatea ta? Oare chiar atât de repede să ne fi uitat pe noi?

Nu se poate; revino!

Oricând vei veni, ai să găseşti aceiaşi colegi care te aşteaptă cu braţele pline de flori şi lumină în suflet.

Nu te vom uita niciodată şi te vom aştepta mereu...

Mereu alături de tine, o colegă care te-a preţuit foarte mult"

Aura Ciubotaru, 3.03.1987

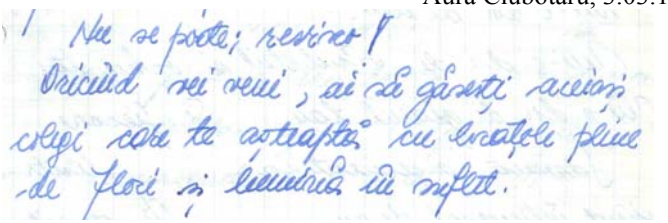
Nu se poate; revino!
Oricând vei veni, ai să găseşti aceiaşi
colegi care te aşteaptă cu braţele pline
de flori şi lumină în suflet.

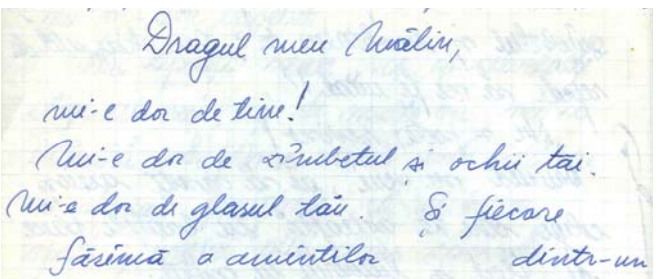
Dragul meu Mălin,
mi-e dor de tine!
Mi-e dor de zâmbetul şi ochii tăi.
Mi-e dor de glasul tău. Şi fiecare
fărâmă a amintirilor dintr-un

„...Dragul meu Mălin, mi-e dor de tine!

Mi-e dor de zâmbetul şi ochii tăi.

Mi-e dor de glasul tău. Şi fiecare fărâmă a amintirilor dintr-un sfârşit întunecat de an, îţi aparţin ţie, dragă Măline.

Printre cuvinte se strecoară câte un suspin, iar lacrimile fierbinți și egoiste încearcă să șteargă cuvintele încrustate de mine în trupul veșnic al amintirilor – cuvintele acestea, prima scrisoare a mea pentru tine.

Unde ești? Oare cine știe? Când ai să vii înapoi?

Te așteaptă treizeci și cinci de suflete adolescente, să fii tu al treizeci și șaselea.

Vino, dragă Măline, să mai cântăm, să mai râdem, să sfidăm privirile trecătorilor, mergând în șir indian prin Piața Unirii, ascunzându-ne matricolele.

Ultimul număr de matricolă
școlară a lui Mălin…

Hai să mai punem la cale călătorii imaginare la cine știe care capăt al lumii.

Noi te așteptăm oricât. Dacă tu ne-ai uitat, atunci, când îți vei reaminti, că ai avut colegi și prieteni, vino, și ne vei găsi așteptându-te, și crede-mă, vei avea întotdeauna prieteni și colegi adevărați. Și atunci, când vei veni, fiecare dintre noi va purta în mâini un trandafir albastru de câmp, pentru tine, Măline…

Știi, uneori locul gol din ultima bancă îmi atrage privirile, la fel ca atunci când acolo stăteau doi ochi căprui, un zâmbet poznaș și un ciuf de culoarea castanelor. Și-mi închipui că ești acolo, ascunzând în buzunarul hainei de licean, în dreptul inimii, un sărut trimis din prima bancă, în timpul orei de latină. Chiar, îți mai amintești ziua aceea când am luat amândoi câte un 4 la latină pentru că făcusem extemporalele la fel și vorbisem toată ora?

Și totuși locul e gol. Visele mele, oglindite în cristalele plutitoare ale zăpezii nu te aduc înapoi.

Mălin a murit.

Hai, curaj Măline, spune-mi că mint. Spune-mi ceva frumos, zâmbește-mi și spune-mi că nu am dreptate: nu!, nu!, nu!.

Ceva din mine refuză să recunoască așa ceva. Acel ,,ceva" e întreaga mea ființă.

Vei rămâne întotdeauna alături de noi, la bine şi la rău.

Pentru noi, prieteni şi colegi, mălinii vor înflori mereu.

Alături de tine, cu gândul şi amintirea, unul dintre cele treizeci şi cinci de suflete triste"...

Alina B.

P.S. Când va veni primăvara vom sădi la căpătâiul tău un ram de mălin; noi, cei mereu alături de tine.

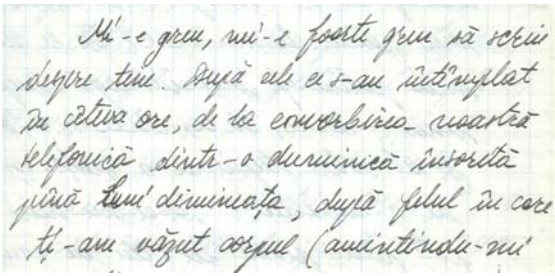
Mi-e greu, mi-e foarte greu să scriu
despre tine. După cele
ce s-au întâmplat
în câteva ore, de la convorbirea noastră
telefonică
dintr-o duminică însorită
până luni dimineaţa, după felul în care
ţi-am văzut corpul (amintindu-mi

„...Mi-e greu, mi-e foarte greu să scriu despre tine. După cele ce s-au întâmplat în câteva ore, de la convorbirea noastră telefonică dintr-o duminică însorită până luni dimineaţa, după felul în care ţi-am văzut corpul (amintindu-mi, opoziţia cu vara '85 sau vara 1986) creierul meu refuză să plăsmuiască acum, în pragul primăverii 1987, când locul tău din ultima bancă a rămas gol, când ai rămas doar visul primilor şi cei mai frumoşi ani de liceu, cuvinte de scris într-un caiet...

De ce nu mă mai întâmpini în ziua de „19" cu acelaşi surâs strengăresc, aruncându-mi din colţul gurii un „La mulţi ani, Cezara!"? De ce nu mai am dreptul să-ţi întorc urarea? De ce nu mai vii cu mine în bancă să dăm extemporal la biologie? De ce nu mai putem dansa break? De ce nu mai putem fi o zi întreagă împreună? De ce, de ce, de ce...tot jocul ăsta stupid de-a viaţa şi de-a moartea? De ce nu mai poţi pune pixul la ochi în compania mea, a Adinei şi a lui Ati, într-o zi extraordinară în care să mai împlinim o dată 16 ani?

De ce Mălin?

Pleci, salve! Ba nu, de ce nu te putem opri?

Dar tu ai rămas.

Te simt ca pe o adiere primăvăratică. Te văd pe canapea stând jenat la făcut fotografii, dansând în faţa oglinzii din camera mea; cu un pahar cu bere în sufragerie, pe balcon, în hol, în uşa de la intrare.

Într-o zi mi-ai spus ,,Cezara, ce-ai zice dacă, peste ani de zile, aş veni la uşa ta, aş suna, iar tu ai vedea un om cât un munte, un munte de muşchi, format într-o sală oarecare de sport din SUA?"

Te aştept ca în vara 1985, în hol, ca să nu ai de aşteptat la uşă până deschid.

Liftul coboară, apoi urcă încet: ,,ar putea fi Mălin?"

Nu. El nu va mai putea veni. Trebuie să te trezeşti, Cezara! A fost un vis frumos, dar acum gata, s-a sfârşit!

De ce nu am putut opri timpul atunci, să visez toată noaptea că am un frate, Mălin, că sărbătorim o zi de 19 noiembrie cu bere şi…De ce nu s-a putut opri timpul la cei 17 ani ai noştri sau la cei 20, 30, 55, 105 ani ai noştri?

…Aşa cum m-ai rugat în ultima vineri în care ai mai rămas printre noi, te vom invita la terminarea liceului, şi la întâlnirea de 10 ani. Apoi, ne vei invita domnia ta în împărăţia pe care, împotriva voinţei noaste, ai luat-o în stăpânire.

…Îţi sărut aripa înger-îngeraşul nostru şi aştept să ţi-o simt la împlinirea celor 18 ani.

P.S.1: Mi-e foarte, foarte dor de tine, Măline, înger ocrotitor!

P.S.2.: Îţi mulţumesc pentru clipele frumoase petrecute împreună, pentru dragostea ta de frate de care aveam şi am atâta nevoie, şi, în ultimul rând, pentru faptul că m-ai ajutat, în sfârşit să scriu aceste rânduri…

Îmi pare rău că nu-ţi pot dărui decât lacrimi.

Salve, şi să auzim de tine!"

Cezara

,,…Îmi amintesc de ziua când am apărut în viaţa clasei a X-a şi când Mălin mi-a întins mâna sa caldă şi bună. Cum se poate ca într-o zi, această mână să fie rece şi fără viaţă?

Avea o mare încredere în viaţă şi o răspândea în jurul lui. Mă încuraja înainte de treaptă şi mă învăţa să nu mă sinchisesc de toate fleacurile. Spera că va veni o zi când în jurul lui vor fi doar oameni generoşi ca el, când invidia şi răutatea vor dispărea…Băiatul cu nume de floare albă şi delicată de primăvară a avut şi un suflet de floare. Mălin a fost într-adevăr un trandafir albastru de câmp, smuls dintre noi de soarta nemiloasă. Petalele de floare albă, cu miros şi gust amărui de migdală, se vor scutura în fiecare primăvară şi-mi vor aminti de bunul meu Mălin.

Era prietenul tuturor, se apropia cu uşurinţă de oricine, era capabil să înţeleagă zbuciumul şi sufletul răvăşit al fiecăruia…Avea dreptul la un viitor strălucit şi avea încredere în acest viitor. Mălin cel poznaş, veselul, modestul, zglobiul Mălin nu mai este oare printre noi? Poate se ascunde undeva, poate călătoria lui cea mare şi definitivă este doar o amăgire, un vis urât, un coşmar, de care putem scăpa…

Parcă îl văd din nou lângă mine, ciufulit, cu buzele strânse într-o uşoară strâmbătură, privindu-mă puţin, apoi întrebându-mă: ,,Vrei să chiulim împreună?"; ,,La ce film mergem, azi?"

Îmi amintesc cum nu am servit nici unul dintre noi doi o oră de matematică. Nu eram înţeleşi să chiulim, dar nici să stăm o oră întreagă în clasă cu ,,Pătrăţel", nu aveam chef.

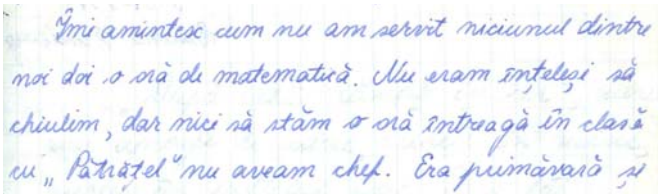
Îmi amintesc cum nu am servit niciunul dintre
noi doi o oră de matematică. Nu eram înțeleși să
chiulim, dar nici să stăm o oră întreagă în clasă
cu „Pătrățel" nu aveam chef. Era primăvară și

Era primăvară şi afară şi în sufletele noastre. Eu am plecat să ud buretele, iar tu să cauţi o bucată de cretă. Nu ştiu cum s-a făcut că n-am reuşit să ne întoarcem în clasă decât după terminarea orei.

Fără Mălin nu mai simt gustul libertăţii, nu mai am chef să chiulesc. Fără el nu mai plecăm în călătorii imaginare, nu ne mai aşteaptă Scala din Milano să dăm marele spectacol sub bagheta maestrului Luciano Tuttoiano.

E foarte trist să nu mai visezi, să nu mai ai fantezie, să fii despărţit de cei dragi"… Roxana Haidberg, 03.04.1987

,,…După ochii rămaşi în cer", mereu mai aproape de mine, mereu în mine, mereu în sufletul meu, paşii tăi…

Îţi văd mâna şi pe măsură ce îmi plimb ochii pe ea, mâna-ţi creşte, mă orbeşte, iar din unghiile tale sentimentele renasc, sincere şi clare, asemenea ramurilor de mălin. Apoi îţi văd gura. Melodie postumă a conturului buzelor tale!

Râzi? Hai, râzi!

Şi cerul e atât de senin, şi mâna ta, şi briza lacului, şi umbra pasului tău…

În noapte îți strecori brațul peste brațul meu și îmi șoptești în ecou: ,,Carul cu poeți sălbatici/ În genunchi trage noaptea din lună/ în genunchi trage noaptea din lună/ în genunchi trage noaptea din lună/ trage…trage…trage noaptea din lună/ din lună…lună…lu-nă"…

Întârziat peste noaptea din Copou, cad stele, puzderii. Mă strecor lângă sufletul tău în îmbrățișarea cuminte a ultimului ceas. Mereu lângă mine, mereu în mine…

Măline….uite, au înflorit ghioceii!

Știi, te-am visat noaptea trecută. Se făcea că alergai spre mine cu brațele pline de flori. Era atâta soare și atâta primăvară în privirea ta! M-ai prins de mână și mi-ai făcut semn să te urmez.

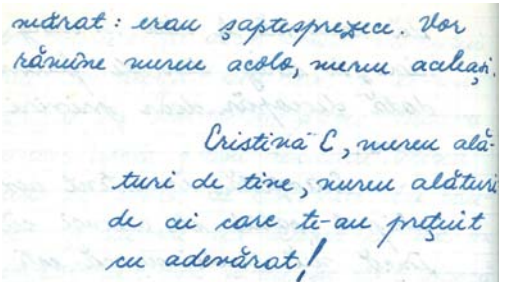
nutrat: erau șaptesprezece. Vor
rămâne numai acolo, numai acolo.
Cristina C, numai ală-
turi de tine, numai alături
de cei care ți-au prețuit
cu adevărat!

Alături de tine am colindat locuri prin care nu mai fusesem niciodată. Pe unde treceam, găseam încrustat doar numele tău, iarba care se strivea sub piciorul meu șoptea numele tău, vântul șuiera printre copaci numele tău. S-a înserat și printre crengile castanilor priveam cerul. Ca într-o expoziție numele tău apăru pe cer – lozincă pentru eternitate. Am vrut să te strig, să-ți arăt, dar tu nu mai erai lângă mine. Înfrigurată, am început să te caut în beznă. La rădăcina unui copac am găsit florile tale: erau trandafiri roz. Se ofiliseră. Am luat florile și te-am căutat mai departe. Te-am strigat, dar n-am auzit decât ecoul numelui tău. Am alergat din nou și te-am strigat în hohote de plâns. Undeva, m-am oprit și am ascultat. Mâna mea se lovise de ceva rece. Am căutat și mi-am dat seama că era un format mic din metal pe care parcă scria ceva. Cu degetul am urmărit conturul literelor mari de tipar. Am descoperit că scria tot numele tău: Sandu Mălin Tacu. Puțin mai jos, câteva cifre, dar nu…nu mai aveam forța necesară pentru a mă concentra. Te-am mai strigat o dată și glasul meu a sfâșiat în noapte, destrămând-o.

Te caut și acum. Știu că trebuie să te găsesc. Uneori, pe stradă, cred că te văd și alerg spre tine, te strig, dar de fiecare dată descopăr doar priviri ironice.

...Ți-am găsit jucăriile împrăștiate în nisip. Valurile se spărgeau cadențat de țărmul stâncos; nu vor ajunge niciodată la ele. Le-am numărat: erau şaptesprezece. Vor rămâne mereu acolo, mereu aceleaşi".

Cristina C., Mereu alături de tine, mereu alături
de cei care te-au prețuit cu adevărat!
9 aprilie 1987

„…Greu pluteşte peste noi încă un zâmbet care a plecat. Ți-a venit un prieten, Mircea, vezi de ai grijă de el. Sunteți doi, două locuri goale, două suflete ce le avem mereu lângă noi, în noi.

Sunt fericită că nu eşti singur acolo…
Suntem cu tine, cu Mircea, sunteți cu noi, o salbă de suflete.
Să zbor, pe aripi de fericire.
Ce urâtă singurătate!
Nu, să vii spre mine
Să zbori pe aripi de fericire.
Să fii singur,
Să fiu singură,
Să zbor pe aripi de fericire.
Veac. Vreme. Timp.
Să fiu singur în doi.
Să zbor pe aripi de fericire
Singurătate, pleacă!
Vino tu; împreună
Să zburăm pe aripi de fericire

Şi să continuăm tot ce a fost; toată prietenia ce ne-a legat să stea lângă noi.

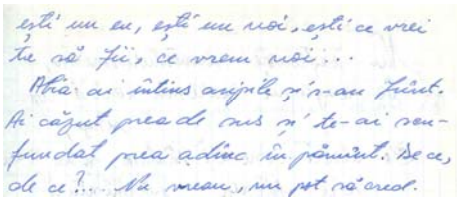

Mălin, mai dă-mi încrederea de altă dată. Dă-mi un strop de viață, de râs. Te rog lasă-ne sufletul nouă.

Nu vreau să plâng. Îmi vei spune ca altădată: „Eşti urâtă când plângi. Ce-ar fi să râzi. Îmi plac ochii tăi când eşti veselă". Mai ții minte când îmi spuneai aşa?

Mălin, de ce ai zburat? Ți-a căzut în palmă o stea. Nu, mie mi s-au scufundat toate stelele, toată noaptea în suflet. Caut steaua care

eşti tu. Eşti o stea, cred, mare, luminoasă, caldă. Eşti un început, eşti un sfârşit, eşti un eu, eşti un noi, eşti ce vrei tu să fii, ce vrem noi…

Abia ai întins aripile şi s-au frânt. Ai căzut prea de sus şi te-ai scufundat prea adânc, în pământ. De ce, de ce?

Întinde-ţi mâinile spre noi şi ajută-ne să fim buni, să fim calzi, să fim aşa cum ai fost tu, cum rămâi tu pentru noi"…

Lola

„…Nu înfloreşte cuvântul mereu,
Se leagănă lacrima ierbii în sânge,
De tăceri vinovaţi suntem şi tu şi eu,
Nu plânge, pământu-i tot măr
Mi se pare, uneori aur –
Alte ori floare ori cărbune ursuz
Ros de timp ca un os,
Dragostea numai îl arată frumos,
Şi glasul care îi descântă în auz.
Şi zbori – unde? Rămâi – unde?
Lângă luna desenată
Cuibul nu te mai ascunde
Pasăre adevărată!
Te vei roti pe suflet până îţi va fi floare
Inima…
Mult destin, aşteaptă – ascuns în flori, păgâne?
Va fi uşurare sau mereu un Centaur
Fermecatul ochi, doar el poate să amâne
Trecerea taifunului sorocit, prin aer…
Tu poţi fi mut de cuvânt
Dar gingăşia din copii?
Nu se închide floarea-zi
Surâsul întregului pământ"…

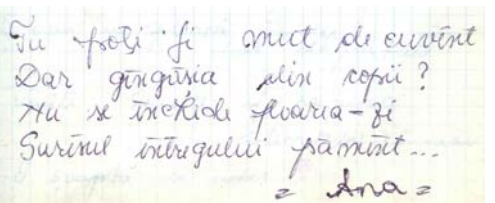

Ana

„…Pierdut-am multe ore de iubire
gândind la tainele fireşti ale-omenirii
încât, cu greu în urma ta plasată
nu m-am lăsat de dorul greu luată.
Tăcerea ta, nemăsurate căi străbate
când gândul meu, în chinuri mari se zbate,
Şi mă întorc-pierdut de simţiri ale iubirii
în lumea invincibilă a firii.
Şi-atunci, inexorabilă îmi pare ştirea existenţei
simţind, cum dragostea nicicând sfârşeşte".

Pentru ce a fost şi va rămâne,

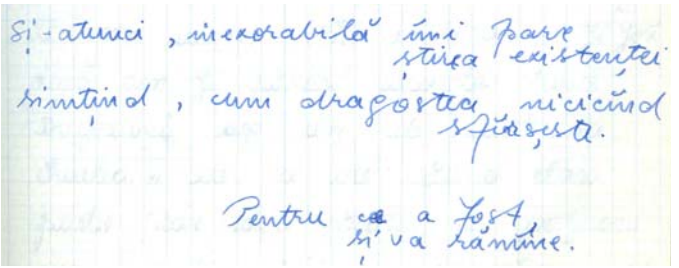

Gubi-Gubi

„…Măline, auzi cum suspină colegii? Vezi cum lacrimi calde, lacrimi sincere, pornite din cele treizeci şi patru de inimi inundă obrajii colegilor tăi? Da, treizeci şi patru pentru că a mai apus o stea. Încă o pasăre şi-a frânt aripile zguduindu-ne de tristeţe. Încă un suflet nobil a plecat dintre noi trăgând în urma sa pânza aceea cenuşie pe care nimeni nu va reuşi să o înlăture. Da, Mircea ne-a acoperit cu tristeţe urmând drumul tău, drum de care altă dată râdea şi pe care toţi, acum sau mai târziu, îl vom urma.

...În zadar plâng cei nemângâiaţi. Durerea prin care cu toţii am trecut nu se poate măsura cu lacrimi sau cu suspine…nu-ţi fie frică. Eşti cu Mircea care poate te-a iubit mai mult şi te-a urmat ca să nu fii singur.

Mereu cu tine, mereu lângă tine, tu cel care eşti şi vei fi!"

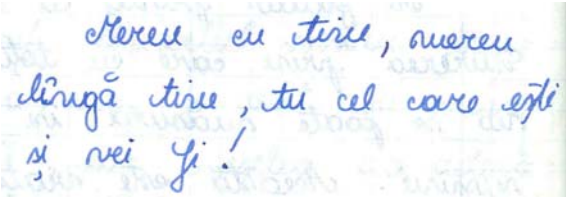

Mihaela Hristea

„…Îmi simt sufletul golit de toate sentimentele. De fapt, bucata de suflet ce mi-a rămas. Nu pot realiza încă ce s-a întâmplat. Totul e absurd. Nu ştiu, nu pot să-ți scriu nimic. Ce rost are? De ce? Toate cuvintele sună fals.

...Îmi lipseşti Mălin. Îmi lipseşti enorm de mult. Nu pot să-ți zic acum ce ai însemnat tu pentru mine, ce ai fost, ce eşti.

Vreau să-ți simt iar mâna caldă şi prietenoasă pe umăr, spunându-mi: „Lasă Mami, nu pune totul la suflet". Vreau să te văd iar în ultima bancă aruncând cu hârtii în mine sau strigându-mă ca să te strâmbi. Vreau să-ți spun iar tot ce mă doare, ca atunci când mă luai de după umeri, întrebându-mă cu aer serios: „Ce e cu tine Mişa?"

...Mă întreb, mereu, de ce tocmai tu ai fost ales să pleci de lângă noi. Ai fost prea bun. Amintirea ta va rămâne veşnic vie în mintea mea. A rămas doar cenuşa focului cu care mi-ai încălzit sufletul şi toată ființa. Ai plecat fără să ai puterea să te întorci deşi ştiu sigur că vrei să fii printre noi.

Mi-e dor, dor de tine, tu prietenul tuturor, tu băiatul cu inima de aur. Te voi aştepta mereu".

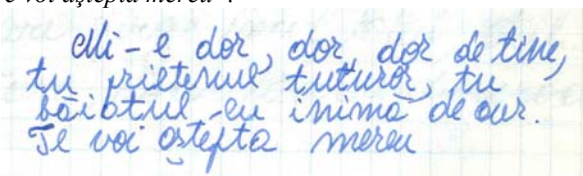

Mihaela Olteanu (Mişa)

„…Un chip, un suflet pierdut. Aşa cum pierzi o carte de joc, aşa cum o imagine îți dispare din minte cu trecerea timpului. Rămâne doar o umbră în suflet, un loc înlocuit doar de o floare cu petalele de gheață. Atât de rece şi totuşi atât de caldă, această floare de decembrie.

...Uneori te caut cu privirea. Te caut în curte, prin casă. Aştept să te văd cum intri, purtând trandafirii tinereții în privire. Atunci nu înțelegeam cum de mă înțelegi tu, nu pricepeam cum sufletul tău îți era deschis ca filele unei cărți.

Am trăit momente de încântare surpriză văzându-te cum intuieşti suferințele altora şi cu bunătate încerci să-i îndrumi. Aş vrea să mă întorc la clipele acelea şi blestem soarta nedreaptă a clipei care mi te-a luat.

Cuvintele îmi par seci şi dureroase, ca picăturile de ploaie căzând cu zgomot pe tabla acoperişului...

Mă simt singură şi tu faci parte dintre puținii care m-ar fi înțeles.

Mulțumesc!"

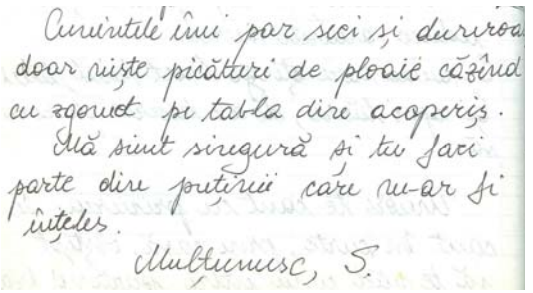
Cuvintele îmi par seci şi dureroase
doar nişte picături de ploaie căzând
cu zgomot pe tabla dinr acoperiş.
Mă simt singură şi tu faci
parte dinr puținii care m-ar fi
înțeles.
Mulțumesc, S.

S.

„...Când ai să vii acasă copacii o să fie înfloriți, iarba o să fie aşa de verde încât o să te doară ochii, privind-o, iazul din Botanica, plin de băieți, iar la teren dacă o să vii, să ştii, o să facem un baschet adevărat cu grecii şi sigur o să-i batem.

La iarnă mergem cu săniile în Botanică, unde vrei, numai să ningă.

Noi toți, te aşteptăm Măline, te rog, vino! Da? Bine! Te aşteptăm... Hai la baschet Măline!"

Ginel

„...Nu. Cum să uit. Nimic n-am uitat, Măline. Astăzi este 18 noiembrie, ziua ta de naştere şi-mi interzic toate cuvintele, iar lacrimile mi le reprim în adâncul sufletului şi le urăsc.

Astăzi este o zi de sărbătoare. Doar împlineşti 18 ani! Sunt veselă, zâmbesc şi trăiesc doar pentru tine. Mă gândesc şi mă întreb într-una: ce-aş putea să-ţi spun acum de ziua ta? Să-ţi urez „La mulţi ani”? ar fi, poate, fără rost. Absurd. Să smulg din suflet toată fericirea adunată în cei 18 ani ai mei şi să ţi-o dărui pentru eternitate? Cu ce te-ar mai putea ajuta toate acestea, Măline? Şi apoi, cum ar putea nişte cuvinte să umple golul imens pe care ni l-ai lăsat în suflet, plecând de lângă noi.

Acum, nu-mi rămâne decât să vin în fiecare vară şi să-ţi aşez la căpătâi buchete de trandafiri roşii ca focul; să te port în suflet toată viaţa şi totdeauna să-mi amintesc cu drag de băiatul cu părul castaniu, cu ochii căprui şi cu zâmbetul dulce; să colind singură pădurea şi să mă învălui în argintul atâtor amintiri dragi, să aştept să te întorci în sătucul de pe valea Zeletinului, ca să mai râdă măcar o dată soarele, fericit că te poate vedea”.

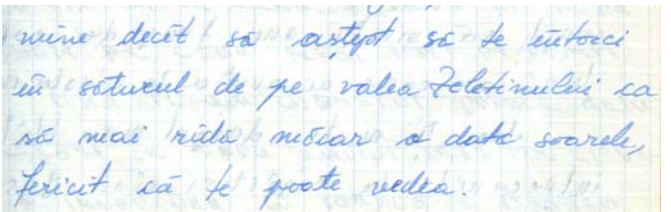
mine decât să aştept să te întorci
în sătucul de pe valea Zeletinului ca
să mai râdă măcar o dată soarele,
fericit că te poate vedea.

Camelia

„…Măline, nu uita de promisiunea ta sau mai bine zis de rugămintea mea de a veni la teren ca să jucăm un baschet”...

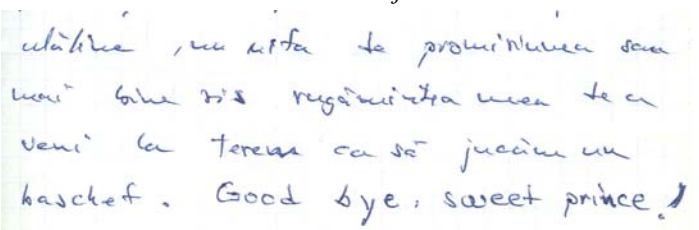
Măline, nu uita de promisiunea sau
mai bine zis rugămintea mea de a
veni la teren ca să jucăm un
baschet. Good bye, sweet prince!

Bogdan Viziteu

„…Când te-am cunoscut prima dată a fost în vara anului 1982, când ai venit împreună cu Ioanid şi Bogdan în faţa porţii mele. Când am dat mâna cu tine parcă am presimţit că acest băiat, pe nume Mălin, este un adevărat prieten, cu suflet şi inimă de aur.

Nu ştiu dacă îţi aminteşti când am mers la Belceşti să pescuim, şi apoi am început să ne bălăcim în loc să ne batem cu nămol. Ce păcat că firul vieţii nu a mai rezistat, regret enorm de mult. Tot timpul mă gândesc la tine, iar când trec prin faţa porţii tale dau să strig, Măline!... dar cineva, parcă, mă opreşte, şi eu stau şi aştept, aştept, dar Mălin nu mai vine. Apoi mă întreb, Măline, unde eşti? Unde ai plecat? Vino, întoarce-te că te aşteptăm să vii afară, uită-te ce frumos e, cântă păsărelele, copiii se joacă. Tu nu vii?"

Ana Maria

„…Dragă Mălin, gândul meu este mereu la tine şi niciodată nu pot să te şterg din amintirile mele.

...M-am considerat cel mai mic prieten al tău, dar discuţiile pe care le purtam mă făceau să mă simt de aceeaşi vârstă cu tine. Chiar dacă tu îmi spuneai sadic „pitic" eu te consideram tot un prieten foarte bun.

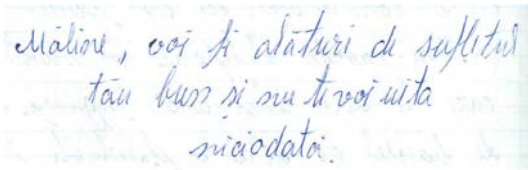

Îmi rămân întipărite în minte joggingurile, jocurile de baschet cu grecii şi plimbările în grădina botanică. Îţi mai aduci aminte, Măline, când toamna era frig şi noi ne milogeam la femeia de serviciu de la sala de sport de la Agronomie să ne lase în sală? Ultima oară te-am văzut când am venit la tine să-mi arăţi un exerciţiu la engleză, iar tu îmi vorbeai ca un adevărat profesor. Dar când am fost la Belceşti şi am pescuit mulţi peşti?

Când ne-am întors acasă ai aflat rezultatul examenului de treaptă şi am sărbătorit evenimentul.

Măline, voi fi alături de sufletul tău bun şi nu te voi uita niciodată".

Florin

„…Dragă Mălin, dacă aş avea o creangă de mălin mi-aş sădi-o în inimă să te am lângă mine mereu.

…Te rog, reîntoarce-te lângă mine, nu mă mai lăsa singură. Te rog… vino să fim iarăşi împreună, mereu veseli. Te rog…

A ta, poate – cea mai sinceră şi cea mai bună prietenă".

Oana Dragoş

PS … Dacă ochii tăi vreodată vor mai plânge
Dacă paşii azi ți se întorc din drum
Aminteşte-ți tu prietene şi spune-mi
Un început nu e un sfârşit de drum…

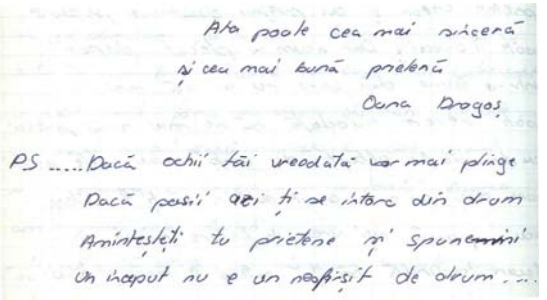
Ata poate cea mai sinceră
și cea mai bună prietenă
Oana Dragoș
PS ..... Dacă ochii tăi vreodată vor mai plânge
Dacă pașii azi ți se întorc din drum
Amintește-ți tu prietene și spune-mi
Un început nu e un nesfârșit de drum ....

„…Măline, un prieten s-a gândit şi se gândeşte mereu la tine… Tu ai fost primul prieten al meu din Copou, cu tine mă înțelegeam cel mai bine. Mereu voi ține minte clipa când mi-ai pus smoală în cap, când cântam amândoi şi ne înregistram pe casetofon.

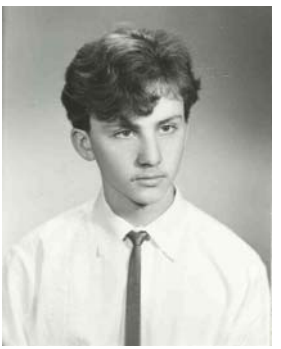

…Chiar dacă tu ai plecat pentru totdeauna, sufletul tău trăieşte prin noi, cei ce te-am iubit, te iubesc şi mereu te vor iubi.

Acum nu mă mai strigă nimeni „Cristache", cum o făceai tu, cu atâta umor.

Vei rămâne mereu în inima mea, ca primul prieten, cu un suflet generos şi cald. Pentru mine tu eşti, simt că trăieşti în sufletul meu.

Mereu te vom aştepta la tradiționalul baschet din Copou.

Mereu împreună, Măline!"

Cristi R.

Mesajele către Mălin continuă să sosească. Cineva, Elena Ciobanu, îi expediază o poezie, simțămintele sale la plecarea lui în albastru…

Altcineva, Liana, „*vrea să creadă că privirea înghețată a lui Mălin în frigul iernii veşnice n-a fost decât eliberarea unui suflet mereu cald în lumina în care misterele îşi găsesc dezlegarea*”…

Eternul prieten „C” îl întreabă: „*îți aminteşti de «brigada diverse» în acțiune, când am fost cu Gubi şi cu Radu? Îmi spuneai despre plecarea ta, şi era atâta nerăbdare în sufletul tău*!”

Toate cuvintele lor frumoase fuseseră înmănuncheate şi exprimate la cimitir, în ziua despărțirii fizice de Mălin, când, colegul lor, Mircea, în numele clasei, a elevilor şcolii a rostit ultimul cuvânt…

După doar câteva luni, pentru Mircea, cine a rostit discursul de despărțire?

Ani de-a rândul, după 1989, mass-media a relatat că Alexandru Gh. Tacu a fost un persecutat politic, deținut în temnițele comuniste, fapt nu îndeajuns de semnificativ pentru cei care n-au cunoscut ce au însemnat anchetele şi puşcăria în comunism.

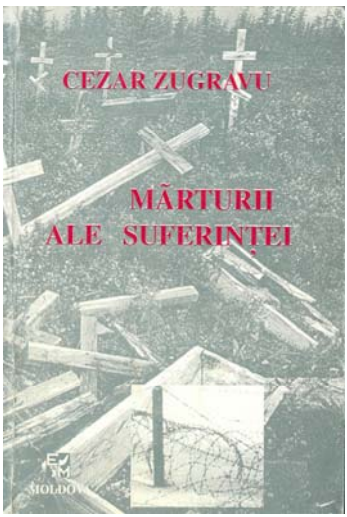

Pentru a releva dimensiunile răului acesta şi pentru a fi înțeles mai deplin de către cei cărora mă adresez, fac apel şi folosesc argumentele aduse de **dr. ing. Cezar Zugravu** în volumul „**Mărturii ale suferinței**”, publicat la editura Moldova Iaşi, 1996, el însuşi fost un persecutat politic, membru al „Lotului I.A.R.”, sublotul „Contrarevoluționarilor”, a „sabotorilor”, „dușmani ai clasei muncitoare şi ai statului democrat popular” în perioada de după 1948, acuzat, folosindu-se improvizațiile, şi condamnat la 4 ani de închisoare.

În capitolul cărții, acolo unde vorbeşte despre „deținuții pe care i-a

cunoscut sau reîntâlnit la Peninsula", lagăr de la Canalul Dunărea-Marea Neagră în 1952, Cezar Zugravu, la paginile 238-239 nu-l omite nici pe „*Alexandru Tacu, absolvent al liceului din Bârlad, condamnat la 7 ani închisoare pentru că refuzase să depună jurământul la drapel, ca tânăr recrut, în anul 1952. La proces şi-a motivat atitudinea prin aceea că România, după 23 august 1944, nu mai era stat independent şi, în consecinţă, armata ei era o armată vasală armatei roşii sovietice. Pe Alexandru Tacu l-am mai întâlnit în lagărul de pe Canal, de la Coasta Galeş şi apoi, în libertate la Fabrica de rulmenţi din Bârlad şi la Combinatul de utilaj greu de la Iaşi; înainte de revoluţia din 1989, a semnat o serie de proteste împotriva dictaturii lui Ceauşescu, lucru citat de mai multe posturi de radio şi publicaţii din străinătate*".

La 7 decembrie 1996, ora 12:55, când Cezar Zubravu îi oferea lui Tacu volumul „Mărturii ale suferinţei" îi scria pe pagina rezervată dedicaţiilor: „*Lui Alexandru Tacu, martor al relatărilor mele, cu afecţiune şi consideraţie, din partea autorului acestor însemnări*".

În această calitate de „martor" şi participant la aceleaşi suferinţe pun în faţa cititorilor mei, folosind un capitol al cărţii lui Cezar Zugravu intitulat „Metodele de tortură aplicate de torţionarii din securitate, din închisori şi din lagărele de exterminare" (p. 270-281), caznele pe care le-a suportat şi Tacu în aceeaşi perioadă:

1. Înjurăturile cele mai abjecte;
2. Loviturile aşa-zise „libere", cu palma, cu pumnii sau cu piciorul, încălţat cu cizmă;
3. Bătaia la tălpi;
4. Bătaia la palme cu cravaşa, cu vâna de bou sau cu o scurtătură din lemn rezistent;
5. Prinderea anchetatului cu capul în jos cu ajutorul unui scripete special;
6. Bătaia cu beţe subţiri de lemn sau de cauciuc pe spate după ce anchetatul era prins de blatul mesei sau al biroului şi cu mâinile prinse de picioarele mesei sau ale biroului;
7. Strivirea unghiilor cu un cleşte special;
8. Introducerea de beţişoare între degetele victimei, după ce acestea erau strâns legate;
9. Arderea tălpilor anchetatului cu flacără oxiacetilenică;
10. Lovirea anchetatului în boaşe; după asemenea tratament victima rămânea leşinată pe podea ore întregi;

11. Prinderea mâinilor între două mese şi bătaia la palme deasupra meselor;

12. Ţipetele de groază şi gemete, înregistrate pe benzi de magnetofon şi apoi redate cu intensitate maximă, simulând anchete în camere vecine, pentru a îndupleca pe anchetat să facă mărturisiri complete şi mai repede;

13. Bătaia în cap cu ciomagul;

14. Bătaia cu ciomagul pe spate;

15. Bătaia cu sacul de nisip a victimei legate şi culcată pe o masă sau pe duşumea;

16. Bătaia cu vârful sau cu tocul cizmei peste gură a anchetatului, legat şi trântit pe duşumea;

17. Bătaia la testicule cu un creion greu (marca Faber sau Hardmuth);

18. Ancheta cu câini-lupi asmuţiţi asupra victimei;

19. Crucificarea pe perete, victima cu braţele desfăcute şi legate de două belciuge în perete, era spânzurată şi bătută să facă mărturisiri;

20. Ancheta cu o pisică introdusă sub cămaşa victimei;

21. Bătaia cu cablul de cupru peste gambele picioarelor;

22. Bătaia pe plăgi deschise;

23. Bătaia cu ciomagul şi apoi aruncarea victimei pe o cale ferată pentru a simula sinuciderea;

24. Smulgerea unghiilor de la mâini şi de la picioare;

25. Bătaia cu ciomagul, în fiecare zi, pentru menţinerea disciplinei, practicată în închisori şi administrată deţinuţilor condamnaţi pe viaţă sau termene lungi de închisoare;

26. Bătaia cu ciomagul aplicată deţinuţilor puşi să alerge în cerc în jurul anchetatorului;

27. Ancheta cu ţigara aprinsă, aplicată de preferinţă pe scrot sau pe abdomenul victimei;

28. Executarea de sărituri „broasca” cu un alt anchetat sau deţinut în spate;

29. Bătaia reciprocă între anchetaţi sau deţinuţi, comandată de anchetator, şi executată alternativ;

30. Anchetarea victimei din poziţia „culcat”, cu aplicarea loviturilor de cizmă sau de bocanci;

31. Un „tratament", precedat sau urmat de înjurături şi bătaie, era pedeapsa cu carcera, spune autorul şi enumeră alte metode de tortură folosite în rezerva respectivă;

32. Ancheta cu proiectoare puternice îndreptate spre ochii victimei, fără ca aceasta să se mişte;

33. Ancheta continuă, zile şi nopţi întregi, anchetatul fiind supus unor interogatorii fără întrerupere, cu anchetatori lucrând în trei schimburi;

34. Ancheta însoţită de şocuri electrice;

35. Ancheta cu regim alimentar cu sare în exces, fără apă;

36. Ancheta însoţită de izolare, în celule umede şi întunecate, cu victima dezbrăcată, în celulele respective mişunând şobolanii flămânzi;

37. „Camera de chibzuinţă", unde anchetatul, legat cu cătuşe cu „autostrângere", cu mâinile legate la spate, într-o cameră fără nici un mobilier, stătea în picioare, nerezemat de perete, ore şi zile întregi, supravegheat, „chibzuia", gândindu-se la situaţia lui… ca să mărturisească ceea ce i se cerea;

38. Femei şi fete violate de anchetatori;

39. Izolarea de unul singur a deţinutului în celule strâmte, pe lungi perioade de timp, cum i s-a aplicat lui Corneliu Coposu la închisoarea de la Râmnicu Sărat…;

40. Introducerea anchetatului ori a deţinutului în camere cu alte persoane care erau oamenii anchetatorilor, pentru a fi „traşi de limbă" şi înduplecaţi cu subtilitate să se confeseze, să se „liniştească" măcar sufleteşte…

După săptămâni, poate luni de zile de anchetă, sosea timpul judecăţii, unde, adesea avocatul victimei devenea, alături de procuror cel mai înverşunat acuzator, iar judecătorul, lucrător la comandă politică, decidea pedeapsa după canoanele securităţii, a indicaţiilor de la partidul unic care conducea lupta cu „duşmanii poporului".

Condamnat, cu sentinţa judecătorească adesea necunoscută, nici măcar în esenţa ei, întorsul de la tribunal devenea locatarul de drept al închisorii, material pentru „coletele" care se formau în vederea alimentării lagărelor de exterminare comunistă.

Iată, cum descrie Cezar Zugravu „***drumul spre colonia de muncă***", convoi în care putea să fie şi martorul său, Alexandru Tacu (p. 118-121): „*Înainte de plecarea din gara Aiud, caraliii care răspundeau de vagonul-dubă au deschis uşa metalică, apoi, pe cea*

zăbrelită şi ne-au băgat o căldare cu apă şi o cană de tablă: „Aveţi apă de băut, c-o să vă fie sete pe drum", spuse unul dintre ei; după care tot el: „Uite, vă las deschisă uşa de fier să vă intre aer proaspăt, să nu vă sufocaţi până la destinaţie". La vreo oră după plecarea trenului, am început să mâncăm din tainul de drum, să ne luăm de-o grijă; am mâncat fiecare cam a treia parte din ce ni se dăduse, deoarece ni se spusese că drumul nostru va ţine trei zile; după asta, fiecare din cei aproape o sută de oameni din compartimentul comun am băut apă proaspătă şi rece din căldare, din cana care mergea din mână în mână de la uşa vagonului până la cei din fund; caraliii care ne supravegheau tot timpul (erau înarmaţi cu pistoale mitralieră) aveau grijă să ne umple căldarea cu apă în toate gările prin care trecea trenul; acesta avea regim de tren accelerat, deoarece oprea numai în gările principale.

În vagon domnea o căldură sufocantă, deşi uşa metalică stătea deschisă; soarele de iunie nu ne ierta, aşa că a trebuit să ne scoatem tot ceea ce aveam pe noi, rămânând numai în chiloţi; cu zdrenţele de cămăşi ne ştergeam de sudoare şi beam tot timpul apă din căldare; apa parcă ţinea şi de foame...

Nu mult după ce ne-am mai potolit foamea, noi cei de pe băncile dinspre ferestre am început să examinăm ferestrele vagonului-dubă; ele erau prevăzute cu sticlă la interior, după care veneau la rând gratii ca la penitenciar, iar spre exterior erau montate jaluzele spre în sus, ca să nu se vadă nimic în afară. Spre bucuria noastră am descoperit că unele dintre jaluzele erau deplasate sau deformate, aşa că prin acele porţiuni se putea privi normal afară; deci ziua, pe lumină, puteam vedea în ce staţii ne opream.

Spre seară am ajuns la Ploieşti, unde am fost garaţi pe o linie secundară, de pe care nu ne-am mişcat toată noaptea; a doua zi dimineaţa pe la ora 8 – 9 am simţit că duba porneşte mai departe şi după vreo două ore ne-am oprit din nou; eram într-o gară din Bucureşti, dar nu în Gara de Nord. Aici am stat toată ziua şi toată noaptea în aceleaşi condiţii: zăpuşeală, căldură insuportabilă, cu sudoarea curgând pe noi; nu pot să mă plâng că nu am avut apă de băut cât ne-a trebuit; chiar şi noaptea târziu, când toţi dormeam cum puteam, rezemaţi unii de alţii, mai simţeam pe câte unii care călcau peste cei de pe podeaua vagonului spre căldarea cu apă, pentru a-şi potoli setea.

A doua zi, cam tot pe la ora nouă, duba a luat-o din loc spre

Constanța. De data asta nu mai mergea în regim de accelerat, ci de tren personal ca pe linia Bârlad - Fălciu, oprind prin toate stațiile și toate haltele de pe traseu; pe la ora 3 după-amiază am ajuns la Feteşti…

…După ce am trecut podul Saligny, am mai mers vreo 10-15 minute şi duba s-a oprit; după câteva momente, am simțit cum este decuplată şi cum trenul a plecat. Ne uitam pe fereastră, dar nu vedeam nici o gară; eram în plin câmp, iar în depărtare se zăreau nişte dealuri.

După câteva minute, se deschide uşa zăbrelită şi ni se ordonă să ne îmbrăcăm şi să coborâm repede, în ordinea în care suntem strigați de caraliul şef al dubei, de pe o listă (adică o nouă verificare). După ce coborâm din vagon, intrăm direct în „dispozitiv" (adică în cordonul de soldați din trupele de securitate, înarmați ca de obicei până-n dinți). În interiorul cordonului dăm cu ochii de trei indivizi îmbrăcați în civil: primul, care părea că-i „şeful", cu o figură mongoloidă, cu pomeții obrajilor proeminenți, cu fața ce părea că-i fusese ciupită de vărsat şi cu o voce spartă de individ neşcolit, un al doilea care a tăcut tot timpul, un ins destul de pântecos, şi cel de-al treilea, o stârpitură de om, cu o bască pe cap, cu nişte urechi blegi şi mari, cu o mustață subțire pe buză, în stil sud-american, şi foarte activ deoarece intervenea mereu în ceea ce spunea şeful. Nu după mult timp, am aflat cum îi chema pe fiecare: primul („şeful") se numea Ghinea şi era comandantul lagărului unde urma să fim duşi; al doilea (taciturnul) se numea Dobrescu şi era ajutor de comandant, iar pe cel de-al treilea îl chema Stan (stârpitura cu urechile blegi şi mari) şi era un fel de „locțiitor politic" al comandantului lagărului (cu aceştia trei ne vom întâlni şi mai târziu, în lagărul de la Valea Neagră-Peninsula)…

…Aşa cum eram încolonați şi încă o dată numărați, Ghinea ne-a ținut un mic discurs (în limba de „tablă" cunoscută a comuniştilor): „Ei, după cum vedeți, regimul nostru democrat popular vă dă posibilitatea să vă reabilitați prin muncă pentru crimele pe care le-ați comis, uneltind împotriva republicii noastre; construcția canalului este un obiectiv de importanță deosebită pentru dezvoltarea economiei țării noastre. Cei ce vor munci cu abnegație şi vor depăşi normele de lucru vor beneficia de o reducere cu cel puțin o treime din pedeapsă; adică vi se va aplica „condiționalul"; două zile de muncă cinstită vor fi socotite trei zile de condamnare; deci dacă ai o condamnare de trei ani, vei fi eliberat după cel mult doi ani de muncă în colonie; cel care nu va munci, care nu va fi disciplinat, cel căruia îi

trece prin cap să instige pe alţii şi să nu muncească va fi trimis imediat înapoi la Aiud, unde îl aşteaptă regimul cel mai sever de puşcărie, aşa că nu uitaţi ce vă spun acum; iar de gânduri de evadare, nici să nu vă treacă prin cap, căci vă prindem imediat şi vă împuşcăm, ca să dăm exemplu şi altora. De acum înainte nu vă mai numiţi deţinuţi, ci „colonişti" şi veţi munci în ***colonia de muncă „Saligny"*** *de la kilometrul 4 de pe canal. Acum, la treabă!"*

Am pornit sub escortă („Hai, mai repede, bă! Ţine aproape! Unde te uiţi, bă?") spre lagăr, care nu era departe, ci doar la un kilometru. Deţinuţii începuseră să sosească în acest lagăr cu vreo câteva zile mai înainte; am găsit aici vreo patru brigăzi, adică mai puţin de trei sute de oameni. (Brigada era o formaţie de lucru, compusă din vreo 60 de deţinuţi, pe care o conducea un brigadier, de asemenea deţinut, de obicei omul administraţiei şi turnător; activitatea de „producţie" – adică rezultatul muncii silnice la care eram supuşi – urma să fie măsurată şi contabilizată de un normator, care, şi acesta, dar nu întotdeauna, era omul administraţiei)".

Cum era viaţa în lagărul de la punctul de lucru „Saligny" îl aflăm tot din cartea care ne serveşte drept cel mai fidel material şi mărturisire documentară (pg. 122-126): „*…Lagărul de la Saligny era atât de mic, încât nu avea nici bucătărie (mâncarea se aducea în hârdaie de la lagărul „Columbia" de la Cernavodă – km zero), nici punct sanitar şi nici infirmerie şi nici măcar barăci pentru administraţie şi locuinţe pentru personalul de pază. Am aflat mai târziu că lagărul de la Saligny era un fel de satelit al celui de la Cernavodă-Columbia…*

„Colonia de muncă" în care nimeriserăm era în formă de pătrat şi era înconjurată de trei garduri de sârmă ghimpată, din care cel din mijloc avea o înălţime de vreo patru metri, iar celelalte două aproximativ doi metri; între garduri, pământul era săpat şi greblat. La cele patru colţuri ale lagărului se găsea câte un post de observaţie (o cabină montată pe un stâlp executat din zăbrele, înalt de 6-7 metri), iar între aceste posturi de observaţie se aflau nişte „ciuperci" de pază („ciuperca" consta dintr-o calotă de carton sprijinită pe un stâlp de lemn). Atât în cabinele de la posturile de observaţie, cât şi sub „ciupercile" de pază se găseau soldaţi. înarmaţi cu pistoale-mitralieră, din trupele de securitate, care aveau consemnul de a trage fără somaţie în oricine se apropia la mai puţin de 3-4 metri din interior de gardul de sârmă ghimpată; atât gheretele, cât şi „ciupercile" de pază erau

înzestrate cu câte o bucată de şină de cale ferată, atârnată de o sârmă, în care se bătea noaptea, la intervale regulate de timp, spre a se verifica dacă nu cumva santinelele din post au adormit sau au dezertat; atât ziua, cât şi noaptea, erau patrule comandate de un subofiţer şi însoţite de câini-lupi, care controlau întregul sistem de pază.

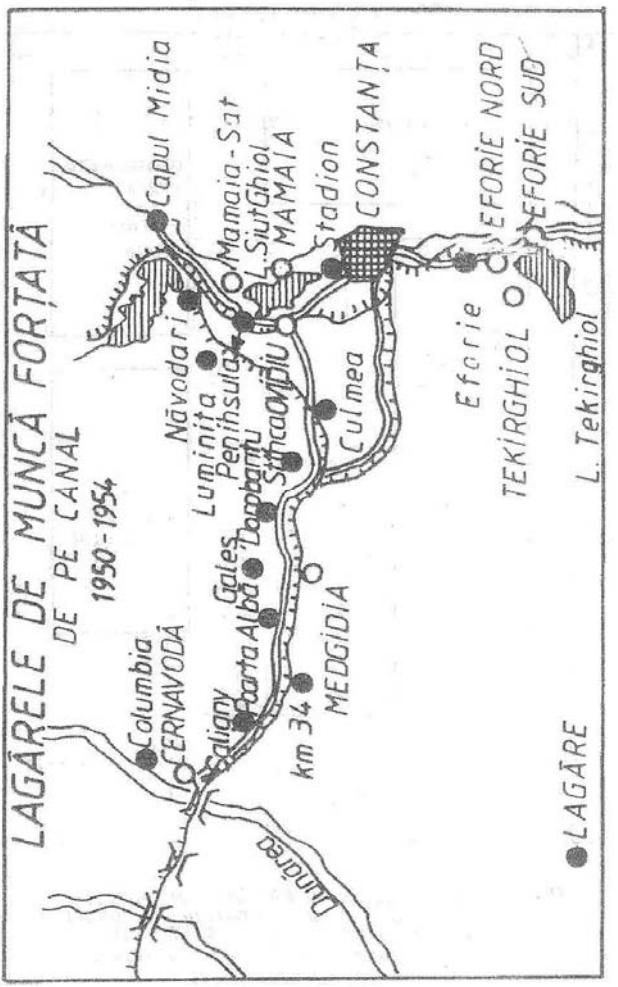

Din cartea lui Cezar Zugravu: „Mărturii ale suferinței”

În lagărul de la Saligny, ca de altfel în toate lagărele de muncă de pe Canal (în anul 1950 erau 14 lagăre principale, ce se înşirau de la Cernavodă la Capul Midia), baza alimentaţiei deţinutului politic ***era raţia zilnică de 750 grame*** *de pâine; mâncarea ca la penitenciare: dimineaţa – un polonic de fiertură închisă la culoare, aşa-zisa „cafea", făcută din orz prăjit, la prânz – un polonic cu o fiertură de cartofi, arpacaş, mai rar fasole, şi, şi mai rar, mei (caşă), iar seara – aceeaşi mâncare ca la prânz. Closetul consta dintr-o groapă, la un colţ al lagărului, peste care erau aşezaţi trei dulapi de lemn şi în care se mai arunca, din când în când, lapte de var; apa de băut şi spălat o luam de undeva din curtea lagărului de la o ţeava găurită, ce primea apa, la rândul ei, dintr-un cazan ce era alimentat zilnic cu apă proaspătă adusă cu o autocisternă de la Cernavodă.*

Deşteptarea era la ora 5 *prin lovituri repetate (un fel de toacă) într-o bucată de fier, iar stingerea la ora 21, în acelaşi fel. Noaptea, după stingere, puteai ieşi să iei apă sau să mergi la closet numai dacă erai în izmene şi cămaşă, cu capul descoperit şi cu un felinar de vânt ce era în permanenţă aprins la uşa barăcii. (Chiar dacă dormeai îmbrăcat, trebuia să te dezbraci ca să ieşi afară!) Se dormea pe priciuri pe care erau aşezate saltele de paie şi ne acopeream cu pături vechi şi rupte, provenite din reformele militare.*

Cei peste o sută de deţinuţi sosiţi în ziua aceea au fost repartizaţi în două brigăzi; eu nimerisem într-una unde fusese numit brigadier un oarecare Ion Niţă, un individ destul de tânăr, de meserie tractorist sau mecanic la un S.M.T. (secţie de maşini şi tractoare) de pe lângă Bucureşti. Ca normator a fost numit un elev de la un liceu confesional greco-catolic din Ardeal, căruia îi reţin numai numele de botez: Ciprian. Băiatul, de vreo 18 – 19 ani, era foarte cinstit şi foarte credincios; întotdeauna, înainte de culcare, se ruga îndelung şi tot timpul s-a purtat cu noi cât se poate de corect. Nici vorbă să fi fost turnător, lucru care nu se putea afirma despre brigadier.

A doua zi după sosirea în lagăr, la ora 6, am plecat spre punctul de lucru, unde am ajuns după ce am mers vreun kilometru. Aici trebuia să săpăm pământul cu hârleţul şi să-l transportăm cu roaba la vreo 50 – 60 m (şi chiar mai mult). Pentru treaba asta trebuia să luăm fiecare câte o roabă, un hârleţ şi o lopată; dar aşa cum se întâmplă în „socialism", activitatea noastră nu s-a putut desfăşura conform dispoziţiilor primite, din cauză că pe şantier nu erau suficiente scule ca acelea amintite mai sus, aşa că am fost repartizaţi câte doi „colonişti"

la câte o roabă, un hârleț și o lopată.

Așa cum îmi aduc aminte de prima înjurătură, prima palmă, prima bătaie la tălpi și prima celulă de la penitenciar, tot așa îmi aduc aminte de primul meu companion de roabă, cu care m-am înțeles perfect cât am lucrat împreună (vreo zece zile), un cetățean la vreo 40 de ani. De la magazie (de fapt un șopron, care avea numai acoperiș) iau împreună cu colegul meu roaba, hârletul și lopata și, după ce normatorul ne fixează porțiunea de pământ ce trebuia s-o lucrăm, colegul meu se oprește, pune hârletul și lopata în roabă și foarte ceremonios mi se adresează, întinzându-mi mâna: „Domnul meu, dă-mi voie, te rog, să mă prezint: sunt Leon Humulescu, ziarist din București; dumneata?" Mă prezint și eu, ne strângem mâna și apoi convenim ca fiecare, la rând, să-și încarce roaba și să transporte pământul la distanța prescrisă, așa încât să fim chit (adică să nu încercăm să ne tragem reciproc pe sfoară).

În tot timpul cât am lucrat la roabă („rob cu roabă să ne unim!", vorba imnului comunist „Internaționala"), mi-am dat seama că n-ar putea exista chin sau blestem mai atroce pentru un deținut slăbit și flămând decât munca la roabă; mai târziu, mi-am dat seama că pot fi altele și mai mari; simțeam de fiecare dată când împingeam roaba plină cu pământ, în pantă, pe scândurile care serveau drept cale de rulare peste pământul deja transportat și afânat, că-mi ies brațele din umeri și mâinile din încheieturi și cum mi se zdrobesc articulațiile șoldurilor, ale genunchilor și ale călcâielor, plus solicitarea inimii și sudoarea care te năpădește. Nu aveam voie să ne oprim din lucru; cu supravegherea brigăzii se ocupa brigadierul Niță, care ne tot îndemna: „Nu sta, nu sta! Dă din mână, că numai așa te reabilitezi! Ce, asta-i roabă încărcată? Ce, așa se sapă?"...

Din nefericire, hârletul nostru nu era prea bine ascuțit, iar coada de lemn îi era destul de noduroasă. (Din lipsă de experiență, nu ne-am repezit la venirea pe șantier, la împărțirea sculelor, să luăm un hârleț ascuțit, cu coadă lucioasă și o roabă care să nu scârțâie din toate încheieturile).

Prima noastră zi de lucru a fost o zi de vară dobrogeană, cu aerul uscat și cu o boare fierbinte ce venea de pe Bărăgan, așa că toată lumea simțea nevoia să bea apă. Din fericire, apă era din belșug pe șantier; din loc în loc erau amplasate butoaie mari pline cu apă rece și proaspătă, adusă cu cisternele de la Cernavodă; cui îi era sete se repezea la butoi, băga aceeași cană de tablă legată cu un lanț de vas,

şi-şi astâmpăra setea pentru o bucată de vreme. Closetul era, ca şi în lagăr, o groapă adâncă de vreo 2 metri, pe care erau aşezaţi nişte dulapi de scândură, şi înconjurată de un gard de stuf.

Întrebându-l, odată, pe Leon Humulescu de ce are lentile de ochelari aşa de groase, el mi-a explicat că, suferind de o miopie progresivă, este obligat să poarte ochelari de cinci dioptrimi, după care, după câtva timp, mi-a spus că are o situaţie familiară grea, că balonzaiderul cu care a fost arestat este acum total ferfeniţit şi că nu poate bea apă prea rece deoarece i se inflamează amigdalitele; (n-a ajuns să-mi mai spună că şi-ar aduce aportul într-o anumită problemă sau că preferă mai bine să facă ceva în loc de altceva, deoarece mă lămurisem); mă dumirisem că tovarăşul meu de roabă nu putea fi ziarist, ci probabil să fi avut prin Bucureşti vreun chioşc de ziare sau făcuse acelaşi lucru pe la Târgu-Neamţ, unde spunea că s-a născut. În afară de aceste inadvertenţe de ordin morfologic şi sintactic, Leon Humulescu era un tip simpatic, destul de naiv şi fără prea mult umor (lua toate lucrurile în tragic). La vreo 4-5 zile de când lucram, cam fără spor, Humulescu vine de la closet şi-mi spune că a urinat cu sânge; apropiindu-se brigadierul Niţă de noi, Humulescu îi raportează situaţia (cu sângele în urină) şi brigadierul, dacă nu crede, este invitat la closet să-i arate... faptul reclamat, mai ales că în colonie nu exista dispensar; Niţă ascultă cu multă luare-aminte şi-i spune lui Humulescu că şi el a păţit mai zilele trecute la fel, dar bând multă apă i-a trecut; în consecinţă, i-a recomandat colegului meu de „echipă" să bea mai multă apă, chiar pe stomacul gol, şi-i va trece boala.

Nu mai ştiu cum a evoluat boala lui Humulescu pentru că după vreo zece zile de activitate cu roaba, comandantul Ghinea îl cheamă pe Niţă şi-i spune că vrea să facă din brigada noastră o echipă de tineret „spărgătoare de norme", dându-i totodată şi o listă de vreo 30 – 40 de tineri din lagăr, sub vârsta de 30 de ani, cu care să organizeze brigada; cei trecuţi de 30 de ani din brigada noastră trebuiau să plece în alte brigăzi; şi astfel, în mai puţin de o oră, într-o seară, s-a constituit o nouă brigadă de vreo 70 de tineri, cu care ocazie ni s-a comunicat că nu vom mai lucra la pământ, ci vom lua în primire un şantier unde se lucrează, la piatră, pe care o vom încărca în vagonete cu cupă basculantă, o vom transporta şi apoi răsturna într-un anumit loc la o distanţă de vreo trei sute de metri; ca întotdeauna, pontatorul ne-a comunicat norma de lucru pentru două persoane pe vagonet, care

trebuia să fie de două ori mai mare față de norma „republicană" pentru „civili" (tot în vederea „reabilitării")"...

Munca în cadrul brigăzii „de tineret" nu era deloc mai uşurătoare. Ne-o spune domnul Zugravu, component al acesteia (pg. 129-130): „*...Am constatat apoi că munca era mult mai grea la noul punct de lucru, în cadrul brigăzii de „tineret". Era vorba de o carieră de piatră, de unde se căra la o distanță de vreo 300 de metri, cu vagonete cu cupă basculantă, pe o linie de decovil, rocă calcaroasă dislocată prin explozie. Piatra rezulta în urma exploziilor cu dinamită pe care le provocau muncitorii civili, în fiecare dimineață, înainte de sosirea noastră în carieră sau pe la amiază, când terminam de cărat piatra; roca era agresivă; după câteva zile de lucru, neavând mănuşi de protecție, mâinile îmi erau numai crăpături şi răni (toți din brigadă eram în aceeaşi situație); praful de piatră care pătrundea în crăpăturile palmelor sau cădea pe rănile de pe mâini, provocate de faptul că scăpăm pietrele când le luam de jos sau le puneam în vagonet, ne provoca usturimi insuportabile; la chinul acesta se mai adăuga şi împrejurarea că linia de decovil avea o pantă de urcare spre punctul de descărcare, aşa că ne era extrem de greu să împingem vagonetul, încărcat cu vârf, după ce era verificat de brigadier şi înregistrat de fiecare dată de pontator. „Colegul" de vagonet era un tânăr funcționar de bancă din Bucureşti, căruia, din păcate, i-am uitat numele şi care era mai slăbit ca mine şi în plus era foarte scund, de-abia ajungând la partea de sus a vagonetului.*

***Ritmul de lucru** era infernal: brigadierul Ion Niță nu mai contenea cu: „Hai repede, mai repede cu încărcarea! Ce, ați adormit? Uite cum vă aşteaptă ăia care au umplut de mult vagonetele!! Domnul comandant Ghinea aşteaptă să spargem norma, iar noi nu facem nici măcar jumătate de normă!!" E drept că acest brigadier nu înjura sau lovea, dar a făcut un alt lucru şi mai grav, pe care l-am aflat după un oarecare timp, după ce am ajuns în lagărul de la Valea Neagră-Peninsula, şi anume, în complicitate cu Ghinea şi cu ceilalți din conducerea lagărului, au podit ultimul vagonet din convoiul de aproximativ 30 de vagonete; acest vagonet era încărcat la o oarecare distanță de celelalte vagonete, fiind „deservit" de doi indivizi de prin Bucureşti, de profesie chelneri; era umplut imediat şi era dat ca exemplu în muncă; întrucât vagonetul cu pricina nu putea porni spre descărcare din cauza „puturoşilor" de la celelalte vagonete, care abia se încărcau, brigadierul se agita şi mai tare şi țipa şi mai înfierbântat;*

în sfârşit, terminam şi noi cu încărcatul pietrei şi începeam golgota împinsului vagonetului pe o linie în pantă; eram atât de extenuaţi şi obosiţi încât dacă se defecta linia dintr-un motiv oarecare, când ne aşezam jos, adormeam imediat. Îşi poate închipui oricine că în halul în care ne aflam cei din „brigada de tineret", înfometaţi, mai slăbiţi ca la Aiud, cu mâinile şi picioarele crăpate şi însângerate, cu obrazul tumefiat şi cu picioarele umflate, nu-i mai aşteptam pe americani, ci mulţi dintre noi ne doream moartea"...

Când nu te aşteptai soseau şi acolo veşti care răsturnau lucrurile: „…*Când eram cel mai disperat, căci mă vedeam deja în căruţa lagărului trasă de un cal şi luând drumul spre groapa comună, vine o veste „bombă": a doua zi, într-o duminică, pe la mijlocul lunii iulie 1950, toţi deţinuţii din lagărul Saligny vor fi transportaţi în lagărul de la Valea Neagră-Peninsula, de la celălalt capăt al canalului, nu departe de malul Mării Negre. Şi astfel, cei aproape 400 de deţinuţi politici, după identificări făcute cu ajutorul unor liste şi numărători repetate, am fost îmbarcaţi în vreo douăzeci de autocamioane cu prelată şi duşi sub pază severă până pe platoul din mijlocul lagărului Peninsula.*

În capitolul următor, voi încerca să vă relatez ce-am mai păţit şi ce-am mai văzut şi în această „colonie de reabilitare prin muncă" Valea Neagră-Peninsula".

La noul „domiciliu" se numeşte un titlu din capitolul cărţii lui **Cezar Zugravu**, unde acesta descrie viaţa de la **lagărul** „**Peninsula**" – locul unde s-a întâlnit efectiv cu Alexandru Tacu (p. 132-135): „*Era în ziua de 12 iulie 1950, pe la amiază...*

După ce ni s-a ordonat de caraliii lagărului să coborâm din camioane, am fost iarăşi identificaţi şi număraţi de vreo câteva ori şi în soarele saharian de iulie, aşa cum eram, însetaţi şi înfometaţi, am fost împărţiţi pe brigăzi de lucru de câte 60-65 de suflete.

Lagărul începuse să fie populat cu deţinuţi politici încă din luna mai a anului, aşa că la sosirea noastră erau aici peste o mie de oameni veniţi din toate închisorile din ţară, unii direct, alţii prin puşcăriile de tranzit Jilava sau Văcăreşti.

Toate numărătorile, împărţirile pe brigăzi, apelurile etc. erau însoţite de zbierete, ţipete şi ameninţări din partea caraliilor, precum: „Vezi, că te expediez ramburs la închisoarea de unde ai venit"..., „Uite că în loc de Baltimore ai nimerit la Peninsulă"..., (denumirea oraşului american era pronunţată de Ghinea după cum se scrie; de unde să ştie

el, pronunția corectă a urbei cu pricina?!) „Să vă iasă din cap fumurile şi prostiile”..., „Tu, ce-ai fost afară?”... Cel care se agita cel mai mult şi care avea gura cea mai mare era Ghinea, ajutat de Stan. Dobrescu (taciturnul), plictisit şi asudat, stătea la umbra unei barăci, gol până la brâu, să se răcorească. Din acea zi, comanda lagărului a fost luată de Ghinea, comandă pe care a ținut-o vreun an de zile...

...După ultima numărătoare, cum era obiceiul, Ghinea ne-a mai ținut un discurs celor veniți de la Saligny, în care ne-a pomenit de reabilitarea prin muncă, de mâna întinsă de partid de a ne reda noii societăți socialiste care se construia afară, accentuând că normele de lucru în „colonie” sunt duble față de cele ale „civililor”; imediat după terminarea „alocuțiunii” a ordonat brigadierului să ne ducă în pas cadențat (1, 2, 3, 4... 1, 2, 3, 4...) până la baraca repartizată, mobilată cu priciuri, pe două niveluri.

După ce ne-am găsit fiecare un loc pe priciuri, ni s-a permis să mâncăm rația de pâine de 250 grame şi cele câteva cubulețe de marmeladă de bostan şi să bem apă cât de multă dintr-un butoi de lângă baracă. (Au mai trecut vreo 2-3 luni de zile până când a fost pusă în funcțiune rețeaua de alimentare cu apă potabilă a lagărului).

Nu mult după ce ne-am potolit foamea şi setea, la un semnal al normatorului, am luat fiecare câte o saltea peticită şi murdară şi am fost duşi la un colț al lagărului unde ne-am umplut fiecare fundul de saltea cu nişte paie putrede, după care ne-am întors, tot în pas de cadență (1, 2, 3, 4... 1, 2, 3, 4...), deoarece era dispoziția lui Ghinea ca în lagăr, pentru sporirea disciplinei, să se meargă numai în pas numărat.

În după-amiaza primei zile de la sosirea noastră, am avut „program de voie”, fiecare mai cârpind câte ceva sau furând un pui de somn; a trebuit să postim până a doua zi dimineața, deoarece nu fuseserăm „băgați în porție”.

Ritualul numărătorii de seară începea cu semnalul de adunare al lui Bică, urmat de adunarea deținuților existenți în lagăr (cu excepția celor din infirmerie, a muribunzilor de prin barăci şi a celor din carcere), dispuşi în rânduri de câte cinci („ia pe cinci şi nu mişca!”...) şi urmată de comanda primului brigadier: „Colonie!... pentru numărătoare, dreepți!”, care, întorcându-se soldățeşte şi bătând pas de defilare, se oprea la câțiva metri de Ghinea înconjurat de statul său major, impunător şi solemn (Stan, Dobrescu şi alții) – precum Napoleon La Austerlitz – raporta, țipând: „Să trăiți, domnule

comandant, colonia de muncă Peninsula este gata pentru numărătoarea de seară!"..., la care Ghinea mormăia ceva, şi toţi, afară de el şi Dobrescu, se năpusteau spre noi şi începea numărătoarea; rareori numărul ieşea după primul inventar; de obicei eram ţinuţi şi până la două ore, indiferent de vreme (ploaie, viscol etc.), atunci când socotelile caraliilor se încăpăţânau să nu iasă, mai ales atunci când efectivul lagărului crescuse la 4000, apoi la 6000 şi, în sfârşit, la 8000 de oameni în 1952.

În câteva zile am făcut cunoştinţă mai în detaliu cu lagărul, cu activităţile de fiecare zi, cu pământul ce trebuia săpat, cu brutalitatea pazei etc.

Ceea ce am remarcat încă din prima zi era grupul de cinci carcere, situate chiar în coasta biroului administraţiei, la vedere, unde erau băgaţi câte doi într-o carceră şi încuiaţi cu lacăt pe din afară, cei care nu prea dădeau dovadă de disciplină sau cei care erau cercetaţi în urma pârei vreunui turnător sau brigadier.

Lagărul era amplasat în partea de nord a lacului Siutghiol, pe un platou ce intra ca o peninsulă în apele lacului (de aici şi denumirea ,,coloniei"), iar satul cel mai apropiat, la vreo 5 km, se numea Valea Neagră; era înconjurat de un gard format din trei rânduri de sârmă ghimpată şi prevăzut cu o mulţime de posturi de pază şi se întindea pe o lungime de aproximativ 800 de metri şi o lăţime de aproximativ 400 de metri (adică aproximativ 32 de hectare). Cei care cunoşteau locurile spuneau că, înainte de robia comunistă, terenul aparţinuse familiei Brătianu, lucru confirmat şi de faptul că săpând la canal prin anul 1951, într-o fântână fără apă, s-a găsit un ceas de aur, de buzunar, cu numele Brătianu gravat pe el, ceas scăpat în fântână de unul din membrii familiei.

În momentul sosirii noastre, la Peninsula se lucra de zor la construirea altor barăci spre partea de apus a ,,coloniei" pentru a adăposti către sfârşitul anului 1951 aproximativ 120 de brigăzi, cu un efectiv mediu de 60 – 70 de oameni pentru fiecare brigadă.

Baza alimentaţiei o constituia porţia de pâine, de 750 grame/zi, în general veche şi acră, şi o fiertură de arpacaş ori un fel de ghiveci călugăresc constând din cartofi, varză şi gulii, fără un strop de ulei ori de grăsime; vara ni se dădea, aproape în fiecare zi, spanac. (Spanacul era adus în camioane, cosit cine ştie de unde şi introdus direct în cazane, fără a mai fi spălat. Când eram ,,hrăniţi" cu spanac, era mare înghesuială a delegaţilor trimişi de brigadieri să ia mâncarea

în nişte ciubere speciale; toţi voiau să ia mâncarea din partea de sus a cazanelor şi nu de la fund, unde fiertura era în două cu nisip.) Deşi am fost hrăniţi cu spanac săptămâni de-a rândul, nu am văzut pe nimeni crescându-i spectaculos muşchii braţului sau ai pieptului ca ai lui Popeye Marinarul, ci, din contra, atunci ne simţeam şi mai înfometaţi, şi mai slăbiţi.

...Dacă după stingere aveai nevoie să mergi la closetul din spatele barăcii, trebuia să ieşi din baracă cu capul descoperit, în cămaşă şi izmene (sau chiloţi), cu galenţi în picioare şi în mână trebuia să ai un felinar de vânt ce se găsea întotdeauna aprins la uşa dormitorului. Pe la ora 23.00, în noaptea de 20 iulie, când românii prăznuiesc pe Sfântul Prooroc Ilie Tezviteanul, cel aducător de ploi, iau felinarul de la locul lui şi mă îndrept spre un loc unde toţi oamenii se duc (unde s-a dus chiar şi tovarăşul Iosif Visarionovici, tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej, toţi secretarii P.C.R. şi membrii CC. al P.C.R. etc., etc.), fiind „costumat" conform regulamentului, numai pe umeri îmi luasem, fără s-o îmbrac, o haină, numai zdrenţe, ca să mă apăr de ploaia care tocmai începuse; nu fac nici zece paşi afară din baracă, când dau de o patrulă ce tocmai venea din partea de răsărit a lagărului; patrula era comandată de Popescu-Piticu, care era însoţit de trei soldaţi din care unul ţinea un câine-lup de lanţ. Aud imediat glasul ascuţit al stârpiturii: „Stai pe loc, că trag!" Mă opresc şi aştept... însoţit de soldaţi şi de câine, plutonierul se îndreaptă spre mine, aproape în fugă şi fără să mai spună nimic îmi repede un pumn în plină figură, încât am scăpat felinarul din mână, mi-au sărit zdrenţele de pe umeri şi m-a podidit şi sângele, şi ţipând mă întreabă: „Nu cunoşti regulamentul, banditule? Vrei să evadezi, hai? Ia, să-ţi dau eu evadare!"... Şi-mi mai cară nişte pumni tot peste faţă. (În acest timp, unul din soldaţi mă orbise cu o lanternă puternică, iar cel cu câinele abia îşi stăpânea fiara ca să nu sară pe mine); într-o fracţiune de secundă, am văzut că Popescu îşi pătase haina de sânge, care-mi curgea din nas şi din gură, dar asta nu-l prea preocupa. În sfârşit, obosit şi gâfâind din cauza efortului, îl aud urlând: „Marş la baracă, banditule, şi te spală!" Mi-am luat haina de jos, pe care, în timp ce colectam loviturile lui Popescu, o călcasem în picioare, am luat felinarul răsturnat şi am dat să intru în baracă; făcusem vreo câţiva paşi şi tocmai văd pe Matei Vasile, cel mai fioros brigadier din lagăr, scoţând capul pe o ferestruică de la o altă baracă din apropiere şi aprobând pe Popescu: „Daţi-i, domnule plutonier, că banditul ăsta nu-i

la prima abatere! Îşi face de cap!" De fapt, Matei Vasile habar n-avea cine-i „banditul", dar cum criminal la criminal trage, se simţea obligat să fie de partea stârpiturii.

A doua zi am aflat că Popescu, în acea noapte, mai bătuse şi pe alţi nenorociţi pe care i-a întâlnit prin lagăr".

„Transferul de la Peninsula la Coasta Galeş" a fost asemănător trăit de Cezar Zugravu ca şi de Alexandru Tacu. Să-l urmărim: „*...În ziua de 16 noiembrie 1952, pe o zi ploioasă şi rece, au început pe întregul cuprins al Canalului transferuri de deţinuţi de la un lagăr la altul; din cei aproximativ 120000 de deţinuţi, majoritatea politici (din cele 14 lagăre de muncă de pe Canal), peste 60000 au trebuit să-şi ia traista de deţinut, cu câteva obiecte în ea (mai mult amintiri de-acasă decât lucruri utile) şi cu tainul de o zi de deplasare (care consta dintr-un sfert de kilogram de pâine neagră, o felie de slănină sărată şi râncedă şi vreo două sau trei cubuleţe de marmeladă de bostan), şi să aştepte îmbarcarea în vagoane-platformă sau camioane ori să mărşăluiască până la lagărele de destinaţie. Cei care aveam destinaţia Coasta Galeş am aşteptat în ploaie şi frig la punctul de îmbarcare „Mustaţa" de la Peninsula până spre seară, când, cu strigătele şi înjurăturile de rigoare ale securiştilor din escortă, am fost urcaţi într-o garnitură de vreo 30 de vagoane şi, sub pază (fiecare vagon era păzit de câţiva soldaţi înarmaţi până în dinţi, iar noi trebuia să stăm culcaţi pe podea cu ordinul de a nu ridica nici capul), am pornit spre un nou loc de detenţie de care habar nu aveam cum arată. Pentru un deţinut, lucrul cel mai chinuitor era transferul de la o puşcărie la alta sau de la un lagăr la altul, căci nu ştiai ce te aşteaptă la capătul drumului: ce fel de administraţie, de caralii şi în special ce fel de muncă; alţii dintre cei de la Peninsula fuseseră încolonaţi şi duşi pe jos la Capul Midia ori în lagărul de la „Culmea", iar unii duşi cu trenul în lagărul de la Poarta Albă.*

După vreo trei ore de mers cu trenul pe o linie de cale ferată de şantier, de-abia construită şi deci cu viteză destul de redusă, ne-am oprit în mijlocul câmpului, fiind daţi jos din vagoane într-un întuneric complet, singurele surse de lumină fiind lămpile de vânt şi lanternele soldaţilor de pază; a urmat încolonarea pe câte cinci şi prima numărătoare; au mai urmat încă vreo două-trei numărători sub ploaia măruntă şi rafalele de vânt de pe stepa rusească; apoi, ni s-a mai repetat (oare a câta oară?) ca nu cumva să încerce să evadeze cineva, căci va fi împuşcat fără somaţie („decât să plângă mama"...). Tabloul

era completat de câinii-lupi care se agitau în lese.

Eram la poalele unei pante abrupte, iar sus pe culmea dealului pe care urma să-l urcăm se vedeau în noapte nişte lumini unde trebuia să ajungem, sugerându-ne că până acolo va trebui să mărşăluim. A urmat o comandă scurtă şi înţepată a unui plutonier de securitate: „înainte marş şi ţine aproape!" şi cei aproape 600 de condamnaţi au început urcuşul unei Golgote concrete şi înecate în noroi; nu am mers mai mult de o sută de metri şi soldaţii din escortă (români de-ai noştri!...) au şi început cu înjurături şi cu lovituri de paturi de pistoale şi de bâte.

Din cauza anemiei şi oboselii, fostul meu şef de lucrări de la Şcoala Politehnică din Timişoara, domnul Nicolae Popa, care se nimerise lângă mine în coloană, abia dacă se mai putea urni şi atunci, ca să nu fie lovit de securiştii de escortă, din mers, i-am luat traista cu cele câteva obiecte pe care le avea în ea şi l-am luat de braţ (era uşor ca un fulg), continuând urcuşul.

Pe tot urcuşul, care cred că a durat mai mult de o oră, am avut şansa ca nici eu şi nici domnul Popa să nu „încasăm" nici o lovitură, dar am „înghiţit" multe înjurături; uzi până la piele şi plini de noroi, am mai fost încă o dată număraţi în faţa porţii lagărului şi apoi daţi în primire caraliilor din interiorul lui. Pentru repartizarea în barăci, am fost strigaţi nominal şi luaţi în primire de câte un brigadier; şi aşa am ajuns la brigadierul Purice, care cât am stat în acest lagăr s-a purtat omenos cu noi; a doua zi urma ca brigăzile să fie repartizate la noile puncte de lucru; pe la ora două, după miezul nopţii, ne-am culcat pe priciurile etajate dintr-o baracă oarecare, după ce ne scoseserăm hainele ude de pe noi, pe care le puseserăm să se mai usuce cât de cât până la semnalul de deşteptare de a doua zi la ora 5. (La Peninsula nu dădusem în primire nimic din ce-aveam pe noi, spunându-se la plecare că „inventarele de magazie" vor veni după noi.)

A doua zi, pe 17 noiembrie 1952, cei care lucraserăm înainte în cele de la Peninsula am fost repartizaţi într-o formaţie de lucru similară, în atelierele lagărului ce se aflau la vreo trei kilometri depărtare; şi astfel mi-am luat „postul" meu de „frezor-rabotor" pe care l-am păstrat până la 28 aprilie 1953 când am fost „eliberat" "…

Vestea eliberării, eliberarea însăşi, drumul către casa părintească, integrarea în societate, după pedepsele vieţii, sunt trăite nu de puţine ori, asemănător, de către cei hărăziţi să aibă soarte apropiate: „…*În ziua de 27 aprilie 1953, sunt chemat la grefa lagărului şi mi se*

comunică de un caraliu că trebuie să dau în primire chiar în acea zi ce aveam pe inventar (îmbrăcăminte, încălțăminte, gamelă etc.), deoarece a doua zi urma să fiu eliberat.

Înainte de a da în primire hainele vărgate de puşcăriaş şi bocancii ce-i primisem în noiembrie 1950 la Peninsula, trebuia să-mi fac rost de ceva îmbrăcăminte de la colegii mei de detenție, căci de-acasă nu mai primisem de aproape un an nici o veste (scrisori ori pachet); aşa că Petru Pintilie mi-a dat o pereche de pantaloni care-mi veneau până la glezne, un neamț, Wilhem Marschall, de pe lângă Timişoara, care dormea pe prici lângă mine, mi-a făcut cadou un fost cojoc cu zeci de petice pe el, iar de la atelierul de cizmărie al lagărului am făcut rost de nişte cioarse de pantofi, aduşi în „stare de funcționare" (adică, de a fi purtați) numai legându-i cu sfoară (sârmă n-am găsit nicăieri) şi pe ca mi-am pus o bască uzată pe care mi-o dăduse tot Marschall; şi, astfel costumat, m-am prezentat din nou la grefă; cu adeverința de dare în primire a „efectelor" de magazie, ca astfel să pot obține a doua zi foaia de eliberare.

Printre deținuți se spunea că, în ultima noapte de detenție, cel care urmează să se elibereze a doua zi nu poate dormi. Lucrul acesta s-a dovedit a fi absolut exact şi în cazul meu.

Seara, după ce Willi Marschall mi-a mai povestit despre păţaniile lui de pe front şi din prizonieratul la englezi (luptase în armata germană din 1939 până în 1945, pe toate fronturile, într-o unitate, de tancuri, şi avea talent de povestitor ca şi Sven Hassel), am încercat să dorm; n-am reuşit la gândul că după 1535 de zile de sclavie voi fi iarăşi liber; am mai stat de vorbă cu plantonul brigăzii, am ieşit afară din baracă şi am privit stelele de pe bolta cerească, reci şi indiferente la soarta şi suferințele oamenilor, am revenit pe prici unde m-am mai zvârcolit o bucată de vreme, ațipind puțin şi trezindu-mă la semnalul de deşteptare – loviturile de toacă – de la 5 dimineața.

Mi-am luat rămas bun de la prietenii mei de brigadă, care urmau să plece la lucru şi, cu traista de deținut în mâna, m-am prezentat în fața biroului de grefă unde am mai dat peste vreo şapte-opt colegi de detenție, care urmau să se elibereze în aceeaşi zi. La ora 7 a sosit plutonierul de miliție de la biroul cu pricina, m-a pus să semnez pentru primirea sumei de 2450 lei, echivalentul muncii mele la Canal timp de aproape trei ani, şi mi-a înmânat biletul de eliberare, spunându-mi să merg la poartă şi să aştept sosirea comandantului Burdişan, care ne va spune câteva cuvinte.

În jur de ora 9 îşi face apariţia Burdişan însoţit de doi indivizi în civil (securişti de la Constanţa), care ne pun în faţa fiecăruia câte o declaraţie-formular, gata completată cu datele personale respective, urmând să fie numai semnată, precum că ne angajăm să nu spunem sau să declarăm nimănui nimic în legătură cu detenţia, de la arestare până la eliberare. Nu era nici locul, nici momentul să refuz semnarea declaraţiei, aşa că am semnat-o fără nici un comentariu, aşa cum au făcut-o şi ceilalţi care aşteptau plecarea din lagăr; (nu am auzit pe nimeni, după eliberare, să spună că cineva ar fi refuzat semnarea unei astfel de declaraţii – şi aşa fără nici o valoare juridică!); după formalitatea semnării declaraţiei cu pricina, Burdişan ne ţine un scurt discurs în care ne spune că acum, după ispăşirea pedepsei, fiind reabilitaţi prin muncă, partidul ne redă noii societăţi, care ne primeşte cu braţele deschise, pentru a participa la construirea socialismului în ţară etc., etc. La terminarea „discursului", ne-a cerut să-i arătăm biletul de eliberare, după care a zis: „Liberi!" Caraliul a deschis poarta lagărului; noi, mormăind un vag „Bună ziua" (în nici un caz „Să trăiţi!"), am ieşit cu toţii, îndreptându-ne spre gara Basarab, situată la câţiva kilometri, pentru a lua primul tren spre Bucureşti. În gară a trebuit să cumpăr numai suplimentul de tren şi locul la clasa a II-a (urma să sosească de la Constanţa un tren accelerat) până la Bucureşti, deoarece la grefă căpătasem şi o foaie de drum până la gara de destinaţie (gara Taleşmani de lângă Bârlad).

Pe înserate am ajuns la Bucureşti, în Gara de Nord, unde lumea grăbită şi care-mi părea bine îmbrăcată, bine hrănită şi fără griji, călătorea unde o mâna interesele, fără să se uite la un individ cu o traistă în mână şi foarte prost îmbrăcat.

Am ajuns a doua zi, pe 30 aprilie 1953 la părinţi, pe care i-am găsit mai îmbătrâniţi şi mai gârboviţi, după atâtea necazuri ce dăduseră peste ei în ultimii ani: cu fiul cel mai mare în puşcărie, fără pensii, cu ceilalţi copii daţi afară de prin şcoli, cu datorii la stat până peste cap pentru cote şi impozite şi pe deasupra declaraţi şi „chiaburi".

A urmat domiciliul forţat pentru aproape doi ani, după care a trebuit să umblu pe la întreprinderile din diferite oraşe pentru a căpăta un serviciu cât de cât modest, de inginer, căci nu doream să depun muncă necalificată cum mi se oferea.

Construirea socialismului (adică bolşevizarea) în România era în plină desfăşurare".

Printre cei care în după amiaza zilei de 22 decembrie 1989, când s-au descătuşat libertăţile şi aspiraţiile oamenilor, au reintrat în cabina de emisie de la Radio Iaşi, după cinci ani de întrerupere a activităţii redacţionale, s-a numărat şi Alexandru Gh. Tacu.

După aproape o jumătate de veac de mizerie morală şi nenorociri de tot felul, tripotaj diplomatic de tranziţie, el venea să pronunţe deschis, în gura mare, la un post de radio, public: ,,comunismul de drept comun a expirat".

,,Şi, să nu-mi luaţi în nume de rău sau ca o infatuare, spunea vorbitorul, dar ca om politic ce am devenit voi declara oriunde şi în orice moment, că cel mai onorabil patrimoniu al meu este tocmai trecutul meu politic. Pentru că mulţi mă cunoaşteţi destul de puţin şi mai mult din mituri, mă simt obligat să arăt că, din familia mea dinspre tată, şase persoane au executat prin lagăre şi închisorile de exterminare aproape 70 de ani de viaţă, partea mea fiind aproape integrală între 17 şi 24 de ani:

- părinţii mei au fost asasinaţi de comunişti;

- fiul meu Mălin, o minune de băiat, la vârsta de 17 ani a fost asasinat de securitatea lui Ceauşescu după un scenariu NKVD-NK/003/947;

- o viaţă întreagă eu şi familia mea am fost prigoniţi, marginalizaţi, interzişi la apariţii sub nume proprii în reviste şi ziare;

- exmatriculat din şcoli, liceu şi universitate;

- izgonit ca un rău făcător din şantier în şantier, mai mult la roabă decât la betonieră, mereu la munci care n-au ţinut seama de pregătirea noastră profesională şi intelectuală;

- ocolit de drepturi şi libertăţi ca atâţia de seama mea, condamnat public şi ostracizat, în Occident eroizat dar în România mereu un mort posibil, arestat şi molestat, escortat, încătuşat, am ieşit, în fine, prin jocul formidabil al situaţiilor, la limanul de faţă unde nu-mi mai este frică de numele meu…"

Alexandru Gh. Tacu, de la microfonul postului de Radio Iaşi, dezvăluia fapte zguduitoare la adresa instituţiilor statului – securitatea – şi a oamenilor care îi ucisese copilul, pe Mălin. Să ştie ţara, să cunoască faptele Europa şi lumea întreagă…

Prietenii, bună parte din populația Iașului și a județelor învecinate știau de mult adevărul vieții familiei Tacu. Presa din România a fost receptivă la dezvăluirile părintelui îndurerat și a reacționat pe măsură.

Publicistul **Radu Părpăuță** scria în ziarul „**Monitorul de Iaşi**”, la rubrica „**Sub semnul lui Iona**”: „**Iartă-ne, Doamne**!”: *„Iartă-mă, Doamne, că nu pot ierta și nu pot uita. În genunchi Te rog, iartă-mă! Am memoria încărcată a părinților mei trecuți cu sila la colhoz, a milioanelor de jertfe din lagăre, a îngerilor lui Decembrie, care s-au coborât ca pe-o scară de mătase să aducă lumină pe pământul urgisit. Dar, iată, a bătut vântul putred al comunismului și aripa revoluției s-a umezit de suspine de prunci. De ce ai lăsat, Doamne, în mare mila Ta, să fie uciși și întinați atâția tineri?*

Poate sunt turbat si pătimaș, Doamne, dar nu pot să-i iert pe cei care l-au omorât pe Mălin Tacu, adolescentul poet. Și pe alții, și pe alții.

De ce nu l-ai cruțat pe Mălin, Doamne, de ce ai lăsat să fie ucis un adolescent atât de pur? De ce?

Iartă-mă, Doamne, poate sânt întunecat la minte și nu pricep și nu vreau să asist cu mâinile în sân la noua peticire a sacului fără fund al comunismului. L-a peticit o dată Lenin, l-a peticit apoi Stalin, l-a peticit Gorbaciov și-acum îl peticesc pigmeii de pe Dâmbovița. Iartă-mă că de aici, din pântecele necuprins al lumii, din întunericul de nebiruit al comunicatelor, dezmințirilor și manipulărilor, nu pot ierta. Umblu pe pământ, Mântuitorule, și văd toată vomitura lumii, toată strânsura iarmaroacelor, toți leorbăiții aburcați în noi mari adunături naționale.

Tu, Dumnezeu al Adevărului, de ce ne laşi pe noi în minciună? De ce nu-i spulberi cu glasul tău de tunet? Loveşte-i, Mântuitorule, întru slava Ta! Sau măcar dă-ne nouă un semn! Vesteşte-ne!

Poate nu se cuvine, Doamne, dar dă-ne nouă, românilor, o putere să ne adunăm grămăjoară împotriva Hidrei comuniste.

Adună-ne la un loc aşa cum s-a adunat toată evreimea împotriva Hidrei naziste. Nu suntem, Doamne, nici masonii nici socialişti francezi, nici rockefelleri, nici regele Cioabă, dar ajută-ne. Ajută-ne, Doamne, să pricepem dincolo de zâmbetele antihristice.

Iartă-mă, Doamne, că nu pot întoarce și celălalt obraz. L-am

întors destul, acum ajută-ne să facem o judecată pământească înainte de Judecata Ta!

Iartă-ne, Doamne, că nu putem ierta! În genunchi te rugăm, iartă-ne!

Aşa să fie! Amin!"

Iar după un timp, parcă mai direct şi mai acuzator, acelaşi Radu Părpăuță, tot în „Monitorul", dar la rubrica „**Viața cetății**": „**Mălin**": *„În „epoca de aur", în târgul nostru cu Bahluiul cel mâlos a trăit un tânăr obişnuit: frumos, inteligent, sentimental, studios. Citea enorm, făcea sport, ura pe Ceauşescu, mai multe fete erau îndrăgostite lulea de el. Tânărul acesta era însă şi mai altcum decât ceilalți. Era un lider printre tinerii din liceul unde învăța. Diferea față de noi toți, înmâliți de bahluiurile murdare ale comunismului. Ura comunismul cu îndârjire, dar şi cu seninătatea adolescentului, care se trezeşte a doua zi, după un chef nevinovat cu prietenii, mai senin şi mai pur ca niciodată. Iubea cu patimă TOTUL: libertatea, muzica, poezia. Scria poezie şi era deja, la 17 ani, o mare speranță a literelor române. Se numea Alexandru Mălin Tacu.*

Pentru toate acestea oamenii Securității l-au ucis. Avea doar 17 ani...

*Anul acesta, concursul **Autori copiii** este la a douăzecea ediție. Printre premianți, de-a lungul acestor ani, se numără: Alina Mungiu, Alina Tacu, Ronald Gasparic, Doina Mihaela Savu, Ioan Vieru, Mirela. Mandric şi... Alexandru Mălin Tacu. Merite mari în a face ca acest concurs să existe au doamna Virginia Burduja, domnii Nicolae Turtureanu şi Vasile Constantinescu. Revista Cronica va scoate un supliment de opt pagini în care vor fi publicați premiații. Tot anul acesta este proiectat să apară şi o antologie a poeților copii. De doi ani s-a instituit fondul de premiere „Alexandru Mălin Tacu". Premiile sunt în valoare de un miliard lei, o sumă consistentă, care face de râs până şi premiile anuale oferite de Uniunea Scriitorilor. În data de 7 iunie va avea loc la sediul TVR-Iaşi festivitatea de premiere. Anul acesta participă la concurs şi copii din Italia şi Basarabia.*

Scriu toate acestea şi mă gândesc la Mălin. Ar fi putut fi în juriul concursului! Ar fi putut scrie poezii grozav de frumoase! Ar fi putut fi un ziarist de excepție în presa noastră tumultoasă. Ar fi condamnat cu verbul său nămolul corupției, al tarelor noastre naționale. Ar fi putut. Nici până astăzi nu s-a făcut dreptate în cazul său. Regimul Iliescu, concrescent din regimul Ceauşescu, n-a pedepsit

*pe vinovaţi, cu toate eforturile părinţilor lui Mălin, cu toate dezvăluirile acuzatoare din **Monitorul**, din alte ziare! Asasinii lui Mălin se află printre noi, mănâncă la masa noastră, iar noi nu le vedem mâinile pline de sânge. Regimul Iliescu îi ocroteşte. Pământul îi rabdă. Noi îi răbdăm*".

În ziarul „**România Liberă**", sub titlul „**Grave semne de întrebare asupra morţii tânărului Mălin Alexandru Tacu**" ziaristul **Vasile Iancu** relata, acuza şi „readucea în conştiinţa cititorilor" cazul morţii suspecte: *„În librăriile Iaşului a apărut de curând cartea de poezii „Călătorul profund", semnată Mălin Alexandru Tacu, frumos comentată de condeie critice, Poezii postume. Autorul avea 17 ani, când a murit, în noaptea de 21 spre 22 decembrie – ce noapte, fatidică! – 1986 şi era elev în clasa a XI-a la Liceul de filozofie „Mihai Eminescu". S-a vorbit mult, ţin minte perfect, în cercuri informate din Iaşi, despre moartea neaşteptată a acestui tânăr, cunoscut în cenacluri literare şi publicat în reviste. Conform diagnosticului, viaţa i-a fost curmată de leucemie. Şi, totuşi…Tatăl său, Alex. Tacu, fost deţinut politic, salariat atunci la Combinatul de Utilaj Greu, poet el însuşi (Volumul „Omul interzis" i-a apărut tardiv, după decembrie 1989), intrigat de anume inadvertenţe dar şi de coincidenţe frapante, a început să facă investigaţii privind împrejurările care au premers decesul fiului şi câteva stări ciudate ale internării şi tratamentului efectuat în Spitalul „Sf. Spiridon" ale ultimei nopţi de viaţă a lui Mălin. Precizări absolut necesare: Alex. Tacu făcuse cerere de azil politic în SUA, din 1984, pentru întreaga familie (soţia şi cei doi copii). Îi scrisese, în mai multe rânduri şi prof. George Emil Palade, laureatul Nobel, pentru a fi sprijinit în tentativa sa, pe cât de curajoasă pe atât de riscantă. Ştim bine, un asemenea gest provoca imense necazuri şi de cele mai multe ori cererea nu era avizată favorabil. Autorităţile comuniste ne ţineau în cuşca fericirii naţionale. Să nu cunoaştem iadul acela capitalist, muribund. De altfel, un ofiţer de securitate i-a spus, într-una din anchetele la care era chemat Al. Tacu: „V-am amânat plecarea pentru ca acolo să nu muriţi de foame". Ce grijulie securitate am avut, ce oameni miloşi! După repetate chemări la securitatea din Dealul Copoului a domnului Tacu pentru a da explicaţii de ce vrea să plece în America, de ce poartă corespondenţă cu străinii din Occident, care sunt legăturile sale cu mica disidenţă ieşeană (Dan Petrescu şi ceilalţi), dar cu redactorii de la „Europa Liberă" şi „Vocea*

Americii", ce are el cu George Palade etc. după tot acest calvar; i se promite – firește, numai solemn – că va primi vizele de plecare până la sfârșitul anului. Promisiunea aceasta era făcută cu vreo lună înainte de moartea fiului Mălin.

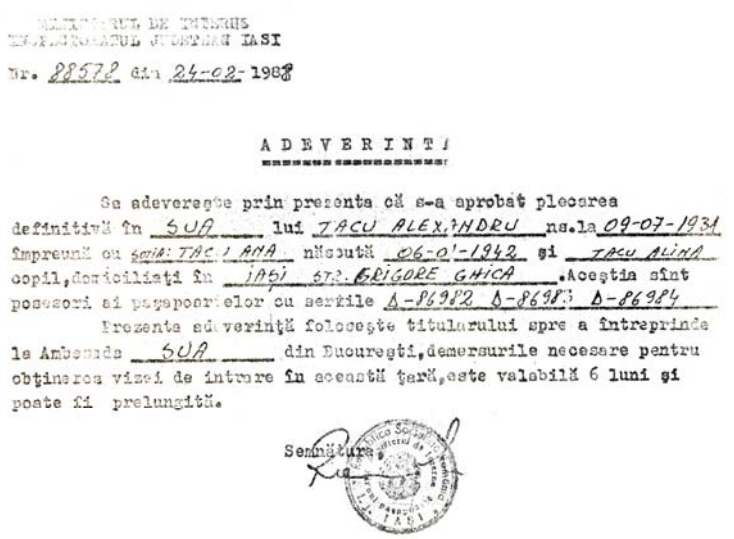

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDEȚEAN IAȘI

Nr. 88572 din 24-02-1988

ADEVERINȚĂ

Se adevereşte prin prezenta că s-a aprobat plecarea definitivă în SUA lui TACU ALEXANDRU ns.la 09-07-1934 împreună cu soția: TACU ANA născută 06-01-1942 și TACU ALINA copil,domiciliați în IAȘI STR. GRIGORE GHICA .Aceştia sînt posesori ai paşapoartelor cu seriile A-86982 A-86983 A-86984

Prezenta adeverinţă foloseşte titularului spre a întreprinde la Ambasada SUA din Bucureşti,demersurile necesare pentru obţinerea vizei de intrare în această ţară,este valabilă 6 luni şi poate fi prelungită.

Semnătura,

„Dosarul dumneavoastră, i s-a mai spus, se află pe masa ministrului de interne". Al. Tacu ştia că firul telefonului său era conectat de mult la centrala de ascultare, că fiul, soția, fiica sunt sub observație, că Mălin a fost şi el interogat de un civil la liceu şi „invitat" la Secu. Află, apoi, după moartea fulgerătoare a lui Mălin, că în seara aceea fatală, la secția de reanimare se primise un telefon de la „locuința Tacu" prin care aceasta cerea ca tânărul muribund să fie adus acasă. Dar acel telefon nu s-a dat din casa familiei Tacu. Dacă ar fi cerut acest lucru, părinții înşişi, prezenți zilnic la spital, ar fi venit să-l ia. Ca orice părinți sperând până în ultima clipă salvarea. Mai află că trupul (în viață?) a fost scos de sub terapie intensivă, urcat într-o salvare, purtat nu se ştie pe unde şi adus fără viață în spital, de unde a şi fost ridicat. La o lună după înmormântarea fiului, Al. Tacu este chemat la Securitate, ofițerul cu nume de împrumut îi adresează condoleanțe – vai, ce bun creştin – apoi este anchetat, jignit, bătut la

tălpi. ,,Ştim noi cine sunteţi voi, ăştia”... Cu siguranţă, ştia totul. Al. Tacu dă cărţile pe faţă. Scrie la ,,Europa liberă”, semnează, alături de alţii, foarte puţini ieşeni, o scrisoare împotriva lui Ceauşescu. Faptele se cunosc. Familia Tacu n-a mai ajuns în America. Nu se ştie dacă sinuciderea tânărului Mircea Iulian Celmare, prietenul şi colegul de bancă al lui Mălin Tacu, la 4 luni după moartea acestuia, are vreo legătură cu anchetele securităţii. Unii anchetatori trăiesc, poate sunt chiar S.R.I.-şti. Nu mizăm deloc pe remuşcările lor pentru a afla adevărul. Ci pe forţa adevărului, care va ieşi la lumină, precum firul de iarbă prin fisurile betonului. De aceea, readucem în conştiinţa cititorilor şi cazul morţii suspecte a tânărului poet Mălin Alexandru Tacu, la tipărirea versurilor sale. Mai ales că tatăl, niciodată consolat, primeşte şi acum telefoane ameninţătoare. Să nu mai dezgroape morţii. Nici măcar amintirea fiului său”.

Revista ,,Cronica” de la Iaşi, publicaţia în care Mălin debutase în poezie la vârsta de 9 ani şi încă din 1976 organiza cu creaţiile copiilor, concursul anual ,,Lumea ca metaforă şi culoare. Autori: copiii” hotărăşte, împreună cu Casa de Presă „să le ofere puilor de scriitori cel mai frumos cadou, cel mai râvnit premiu: o carte a concursului”. Primul volum, sponsorizat de Fundaţia Soros pentru o Societate Deschisă adună între coperţile sale laureaţii Concursului la ediţia 1997, unde sunt incluşi şi câştigătorii premiilor ,,Alexandru Mălin Tacu” oferite de Fundaţia culturală „Primăvara lumii”.

În „Dimineaţa cuvântului” – prefaţă la volum – **Valeriu Stancu**, preşedintele juriului pentru secţiunea Literatura a Concursului Naţional ,,Autori: copiii”, ediţia a XXI, 1997, organizat de revista ,,Cronica”, amintind că, de-a lungul vremii laureaţii concursului au fost Ronald Gasparic, Alina Mungiu, Alexandru Mălin Tacu şi Alina Tacu (copiii lui Alexandru Gh. Tacu n.m.) evidenţia câştigătorul ediţiei din 1997 la

premiile pentru literatură „Alexandru Mălin Tacu”, cu Marele Premiu pentru poezie pe **Constantin Vică** din Ploieşti, elev în clasa a VIII-a, membru al Cenaclului literar „Nichita Stănescu”, deja autor al unui „*volum de versuri primit cu entuziasm de critică şi de cititori*”.

Valeriu Stancu arăta că "începând cu ediția a XXII-a, câştigătorului Marelui premiu al Concursului i se va edita, cu sprijinul Fundației Culturale „Primăvara lumii”, un volum în colecția „Dimineața cuvântului”.

Juriul Concursului Național „Autori: copiii”, ediția a XXV-a, în ziarul ediției, cu acelaşi nume, publica în pagina a patra medalionul „Copilul poet” şi premiile „Alexandru Mălin Tacu”, acordate de Fundația Culturală „Primăvara lumii”:

Premiile „Alexandru Mălin Tacu” acordate de
Fundația Culturală „Primăvara lumii”

„Născut pe 19 noiembrie 1969, la Oneşti, a făcut studii liceale la Iaşi, debutând la vârsta de 9 ani în revista „Cronica”. Laureat în mai multe rânduri al concursului „Autori: copiii!”, Alexandru Mălin Tacu este autor al volumului apărut post-mortem Călătorul profund. Portretul său a fost conturat cu sensibilitate de scriitorul Liviu Antonesei: „Alexandru Mălin Tacu este, probabil, «călătorul profund» al generației sale, o generație care acum apare, începe să-şi facă simțită vocea, după ce, în decembrie 1989, şi-a făcut simțit curajul.

Întotdeauna, în poezie, se întâmplă ceva ciudat. Rimbaud n-a mai scris de la 18 ani. Labiş a murit spre sfârşitul adolescenţei, Aurel Dumitraşcu s-a pierdut când începuse să-i surâdă puţin norocul. O mulţime de poeţi şi-au pierdut minţile sau viaţa spre ieşirea din tinereţe. Şi e vorba de cei mai mari. Alexandru Mălin Tacu a tăcut exact în momentul în care-şi făurise vocea proprie. De ce oare Dumnezeu îi cheamă grăbit la El tocmai pe cei mai buni dintre noi?"

Marele premiu pentru Poezie (1.000.000 lei): Nicolae Claudiu Solcan, cl. a IX-a, Liceul „Emil Racoviță" Iaşi;

Marele premiu pentru Proză (1.000.000 lei): Cătălin Țilimpea, cl. a XII-a, Cenaclul „Nichita Stănescu" Ploieşti;

Marele premiu pentru Arte Plastice (1.000.000 lei): Robert Deleanu, cl. a IV-a, Şcoala „Carol I" Iaşi;

Marele premiu pentru Debut în volum (1.000.000 lei): Camelia Iosub, Alexandra Drăgăstan şi Delia Oniga, Cenaclul „Mugurii" Comăneşti.

Despre Fundația Culturală „Primăvara lumii", cu supratitlul „**Memoria liceanului-poet Mălin Tacu lucrează şi dincolo de moartea comandată de securitate**" publicistul **Vasile Iancu** scria următoarele în „**România liberă**": „*Nu cu mult timp în urmă, scriam în ziarul nostru despre destinul şi împrejurările morţii liceanului-poet Alexandru Mălin Tacu (1969-1986). Moarte comandată de Securitate, care era convinsă – de câte nu era convinsă poliția politică – că Mălin este capul unei organizații subversive în liceu. E drept că familia Tacu ceruse emigrarea în SUA, că elevul Mălin intrase în conflict dur cu ideologii liceului, cu conducerea, că spunea ce gândea... Tânărul de 17 ani este autorul cărții „Călătorul profund", apărută postum, sub îngrijirea tatălui său, poetul Alexandru Tacu-Zeletin, cuprinzând versuri scrise între 9 şi 17 ani, unele apărute în reviste literare. În memoria liceanului-poet, familia – tatăl, mama şi sora – a întemeiat Fundația culturală „Primăvara lumii", care îşi propune „să caligrafieze sensibilitatea şi talentul copiilor țării cu vârsta până în 17*

ani, apreciaţi ca valoare şi avere naţională, pentru atragerea lor în revelaţia lucrului frumos, simplu, important şi bine făcut". De altfel, familia Tacu a încurajat şi până acum copiii talentaţi, din modestele ei venituri oferind premii la Concursul revistei ,,Cronica" - ,,Autori: copiii", mici burse unor şcolari de excepţie. Preşedinte al fundaţiei este Alina Tacu, sora lui Mălin, profesoară de engleză, ea însăşi autoare a două plachete de versuri. Între patronii spirituali ai fundaţiei îi găsim, de pildă, pe Neculai Brăescu, preşedinte al Înaltei Curţi de Casaţie, tenor vestit cu apariţii la ,,Scala" din Milano, acad. Miltiade Filipescu, Emil Gh. Palade, Alexandru Mălin Tacu, Sorana Ţopa, fostă actriţă la Teatrul Naţional din Iaşi, ec. Aurel Tacu, supravieţuitor al ,,fenomenului Piteşti", iar dintre contemporani, pe George Emil Palade, laureat al Premiului Nobel (familia Tacu înrudindu-se pe linie maternă cu familia savantului), Andrei Pleşu, Radu Postăvaru, scriitorul Sergiu Adam, C.D. Zeletin şi alte personalităţi care au obârşii în acelaşi ţinut. Fundaţia ,,Primăvara lumii" (Aleea Ghica Vodă 43, tel. 032/143.080) are în program întemeierea, la Iaşi, a Muzeului ,,George Emil Palade", susţinerea concursului literar ,,Lumea ca metaforă şi culoare" şi a concursului de arte plastice ,,Ştefan Luchian", burse pentru studii şcolare de excelenţă, editarea revistei ,,Primăvara lumii" ş.a. Şi multe alte proiecte foarte ambiţioase, pe termen lung. Memoria lui Mălin lucrează. Semn că trecutul imbecilizant şi terorizant nu e uitat. Luminând tinerele generaţii, speranţa noastră de intrare în normalitate".

În memoria liceanului – poet Mălin Tacu „*familia acordă burse elevilor de la ,,Eminescu"* " informa ziarul „**Monitorul**" din 8 februarie 1997, la rubrica „**Din telefoanele şi audienţele zilei**": „*Alexandru Tacu, din Iaşi, Aleea Grigore Ghica-Vodă nr. 43, fost deţinut politic, ne-a vizitat la redacţie în dimineaţa zilei de 6 februarie pentru a ne solicita sprijinul. ,,Calamităţi pe capul nostru au fost destule, dar sărind unii în ajutorul celorlalţi, le-am depăşit admirabil. Arta solidarităţii la români, ne spune Iorga, este gestul de a întinde mâna de ajutor la vremuri de restrişte şi înţelepciune de a şti cui să o dai". Şi totuşi trebuie amintită o ,,calamitate necesară" de proporţii, care ne-a costat enorm: TRANZIŢIA, ce pe oamenii maturi i-a copleşit cu spaime şi incertitudini, pe copii cu deproteinizarea. Înţelegând cât de importantă este integrarea în principiile guvernării civile, de la sine îndatoraţi, familia TACU – Alina, Ana, Alexandru, din Iaşi, Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43, telefon l43080, începând cu luna februarie*

a.c., instituim BURSELE SOCIETĂŢII CIVILE, la început pe durata de şase luni din anul şcolar: - trei luni înaintea Sărbătorilor învierii şi trei luni, înaintea Crăciunului, acordate copiilor şcolari de condiţie materială modestă, pentru merite la învăţătură şi conduită morală. Valoarea unei burse, la actualul curs leu-dolar, este de 50.000 lei. Noi oferim suma de un milion şi jumătate pentru lunile februarie, martie şi aprilie a.c. Preferăm zece elevi de la clasele a XI-a de la Liceul «Mihai Eminescu» din Iaşi, secţia istorie-filologie. Bursele vor fi înmânate la sediul şcolii în ziua de 20 a fiecărei luni. Adresăm compatrioţilor generoşi şi românilor din diasporă rugămintea ca gestul nostru să fie urmat şi de alte oferte în acest sens".

În după-amiaza aceleiaşi zile, am luat legătura cu directorul Liceului ,,Minai Eminescu", domnul Dimitrie Mircea Terzici, care şi-a notat problema, urmând a-l contacta pe domnul Alexandru Tacu".

Ziarul „**Independentul**" de Iaşi publica: „***In memoriam: Alexandru Mălin Tacu****": ,,Fundaţia ,,Primăvara lumii", în colaborare cu Muzeul Literaturii Române Iaşi, a organizat un moment religios şi liric dedicat memoriei poetului Alexandru Mălin Tacu.*

Manifestarea a debutat cu o slujbă de pomenire oficiată la Biserica ,,40 Mucenici". A urmat lansarea, la Clubul Cultural Junimea, a antologiei celor 31 de ,,Tineri poeţi români de dincolo de Styx", apărută în 1998 la Editura Timpul – Iaşi şi realizată de Gellu Dorian. Au prezentat Vasilian Doboş şi Cassian Marian Spiridon, iar actorii Eliza Rusu şi Doru Aftanasiu au recitat din antologie. Corul Bisericii ,,40 Mucenici", dirijat de Valentin Maxim, a susţinut un recital de cântece religioase.

Alexandru Mălin Tacu s-a născut pe 19 noiembrie 1969 la Oneşti. La 9 ani a debutat în Cronica, în cadrul concursului ,,Autori: Copiii!" A fost apoi laureat al mai multor concursuri de literatură, a publicat în ziare şi reviste (Cronica, Convorbiri literare) şi a citit deseori în cadrul emisiunilor culturale radiofonice. A urmat, până în clasa a XI-a, cursurile Liceului ,,Mihai Eminescu". Nu a încheiat aceste studii. În seara de 21-22 decembrie 1986 a intrat pe neaşteptate în comă. În urma unui telefon pretins a fi din partea familiei a fost scos de la terapie

intensivă de la Spitalul de Urgenţă şi plimbat pe străzile Iaşului. A murit în maşina Salvării. La câteva săptămâni după aceea, de la Ministerul de Interne i-a sosit paşaportul pentru plecarea definitivă în Statele Unite ale Americii... Circumstanţele dispariţiei sale sunt şi astăzi neelucidate.

Mălin era descendentul unei familii de aristocraţi întru spirit: Costică Filipescu, fost ministru, George Emil Palade, singurul român laureat al Premiului Nobel, C.D. Zeletin, poet şi traducător de renume european, Radu Postăvaru, cu debut dirijoral la vârsta de 5 ani, pictorii Gheorghe Spiridon şi Nicolae Ciochină, poetul Sergiu Adam, Alexandru Brăescu, fondatorul Spitalului de Neuropsihiatrie Socola, Nicolae Brăescu, tenor cu spectacole la ,,Scala" din Milano, Alexandru Tacu-Zeletin (tatăl) – poet, Alina Tacu (sora) – poetă şi prozatoare.

Debutul postum al lui Mălin s-a produs în 1992, cu volumul ,,Călătorul profund". Mălin se află, de asemenea, inclus în antologia ,,Tineri poeţi români de dincolo de Styx". Iată ce spune autorul acestei cărţi, Gellu Dorian, despre viaţa şi moartea lui Mălin: ,,Poetul avea deja o ştiinţă a metaforelor, o ştiinţă a scrierii poeziilor cum rar poate fi întâlnită la o asemenea, vârstă. […] Încărcătura emoţională a fiecărui poem nu e una căutată sau elaborată – ea vine dintr-o stare poetică perpetuă. (...) Alexandru Mălin Tacu intră astfel în categoria tinerilor poeţi sacrificaţi de istorie, de istoria unor mâini murdare, istorie care a îngăduit nedreptăţi de tot felul, răzbunându-se pe te miri ce, dar mai ales pe talent, pe ceea ce ar fi putut fi spirit curat. [...] Trebuie să menţionez aici că tatăl lui Sandu Mălin Tacu, el însuşi poet, a fost deţinut politic între 1951-1958, la Jilava, Aiud, Gherla, ceea ce n-ar fi exclus să fi cântărit într-o răzbunare de tip tovărăşesc, care i-a scurtat viaţa tânărului de 17 ani".

Poetul Mălin Tacu stârnise deja interesul unor oameni de cultură ai Iaşului: Ioanid Romanescu, Ioan Holban, Lucian Vasiliu, Liviu Antonesei. Ioanid Romanescu scria: ,,Sandu Mălin Tacu avea o insolenţă aparte (nu doar specifică vârstei) în abordarea temelor, un non-conformism extrem (cum, de fapt, îi stă bine oricărui artist «gata să deranjeze»)", iar Liviu Antonesei, redactorul volumului ,,Călătorul profund", consideră că ,,la 14-15 ani, Alexandru Mălin Tacu era deja un poet format, un autor cu un univers liric propriu, cu un ton care-i aparţine în totalitate, cu o neaşteptat – pentru unii! – de matură tehnică poetică. Acest lucru nu mă miră – dacă poetul este, adevărat şi puternic, deprinderea «tehnicii» nu e o chestiune de vârstă sau de

exercițiu. [...] Talentul, puțin greu comparabil, al lui Alexandru Mălin ține cumva de miracol, nu de explicații «raționale». Deja la 15 ani tânărul cu nume de împărat şi de arbore era un poet în toată puterea cuvântului, iar până la 17 ani a avut timpul, dacă se poate spune aşa, să încheie o operă [...] Alexandru Mălin Tacu este, probabil, «călătorul profund» al generației sale, o generație care acum apare, începe să-şi facă simțită vocea, după ce, în decembrie 1989, şi-a făcut simțit curajul. Întotdeauna, în poezie, se întâmplă ceva ciudat. Rimbaud n-a mai scris de la 18 ani. Labiş a murit spre sfârşitul adolescenței. Aurel Dumitraşcu s-a pierdut când începuse să-i surâdă puțin norocul. O mulțime de poeți şi-au pierdut mințile sau viața spre ieşirea din tinerețe. Şi e vorba de cei mai mari. Alexandru Mălin Tacu a tăcut exact în momentul în care-şi făurise vocea proprie. De ce oare Dumnezeu îi cheamă grăbit la El tocmai pe cei mai buni dintre noi?"(G.T.)

Suplimentul de cultură inclus în numărul 1882 al cotidianului **Simposion** a ziarului „**24:ORE**", din 11 septembrie 1996, publica mai multe poezii ale tinerilor şi un medalion Alexandru Mălin Tacu, semnat de **Vasilian Doboş**, cu titlul: „**Ora 2 şi 17 minute – ora când este ucisă inocența**". Iată medalionul:

Ora 2 şi 17 minute – ora când este ucisă inocența

„...Apoi vine diavolul şi ia Cuvântul din inima lor, ca nu cumva să creadă, şi să fie mântuiţi" (Luca 8.12). S-a întâmplat să vină în seara de 21-22 decembrie 1986 ora 2 şi 17 minute, cum peste 3 ani, în aceleaşi zile, să vină îngerul, poate trimis de atâţia Mălini, şi să lumineze inima românilor. Care va fi fost vina inocenţei încât să deranjeze acea Putere putredă? Poate că judecata divină s-a împlinit – sau, poate, că se va împlini! Cu siguranţă că planul de viaţă al lui Alexandru Mălin Tacu va fi desăvârşit vreodată într-o altă dimensiune existenţială, fiindcă nu rămân părţi de har neîntregite. Marea izbândă a acestui talent retezat este că şi-a sacrificat condiţia umană pentru poezie şi pentru ideea de fiu al omului liber, pentru călătoria profundă între lumea reală şi lumea spirituală, prima mefistofelică: „îndrăzneala a fost uriaşă să conversez cu Mefisto", iar cea următoare, eliberatoare, asumată hieratic: „poate am greşit undeva semn de oracol/ Că umbra s-a răzvrătit în mulţimea de amănunte sonore".

În mare parte, puţina „samă de cuvinte" ce alcătuieşte începutul unui destin literar întrerupt este înţesată de simţământul degradării umane, de căderea în nimicnicie, astfel încât „a gândi" înseamnă „o clipă de moarte necesară" („Ochiul indiscret al filosofului/ Iată o clipă de moarte necesară"). Piere trupul, dar nu piere spiritul, mai mult rodul spiritului: atât cât este el rămâne – şi după cum am mai zis, el se va împlini în următorul plan de existenţă.

Poate că vocea răului va mai fi funcţionând încă, aşa ca un făcut parcă, să se deconspire cei însemnaţi de rău. Chiar cei care au îndrăznit să spună că ar fi în poezia lui Mălin mâna tatălui, adică a superbului om, el însuşi materializat, poetul de un sânge cu George Emil Palade (premiatul Nobel, SUA): Alexandru Tacu-Zeletin. Oare, nu din această relaţie se trage sacrificarea?"...

Dedesubt, un buchet de şapte poezii din volumul „Călătorul profund", iar alături, în acelaşi Simposion, o fotografie a lui Alexandru Tacu Zeletin şi un fragment din „Braconierii" – al acestuia, din volumul „Omul interzis":

BRACONIERII

Hainele cerului viscolesc în geamuri apocrife
Şi urlă ca veacul lupilor cu gura deschisă de la pământ
La nouri în care lumea se sparge în țăndări şi zboară
Capul strigoiului vesperal din grota enigmelor
Descifrează acel incunabul LOHDAGOA KING
Predicții inefabile sugerează că totuşi ceva se apropie
Academia Kryptia cântă ,,Sup sed cimin"
În centuri de castitate
Mâine la ora treisprezece exact
Va începe ediția princeps a simpozionului despre sconcs.

Sperjurii miezului de noapte au trimis
Adrogini cefalici
În plină carieră deontologică;
Pornologii poartă ceasul în dinți
Pentru a nu-şi pierde condiția taumaturgică
Şi craniul de insomnie sub chipiul de clor.
Regnul malefic declară
Imperativul macbethian: ucideți liniştea!

Din Bucureşti, „**România liberă**" publică sub numele lui **Vasile Iancu** veşti despre „**O antologie semnată de copii**", dar şi despre „**Seara poeților Tacu**" de la Societatea „**Junimea**" din Iaşi.

Iată-le: *„Editura şi revista ,,Cronica" din Iaşi şi Fundația ,,Primăvara lumii" au scos o antologie unicat, cuprinzând creații literare şi reproduceri plastice semnate de copii şi adolescenți sub 17 ani; câştigători ai Concursului național ,,Autori: copiii", antologie intitulată ,,Lumea ca metaforă şi culoare". Familia Tacu omagiază astfel numele lui Alexandru-Mălin, care a murit în împrejurări neelucidate nici acum, într-o Salvare, în noaptea de 21 spre 22 decembrie 1986, la vârsta de 17 ani, elev al Liceului ,,M. Eminescu" din Iaşi, autor al volumului postum ,,Călătorul profund". Debutase în revista ,,Cronica" la vârsta de 9 ani, era laureat al mai multor concursuri de literatură. După câteva săptămâni de la moarte, lui Mălin îi sosea paşaportul pentru plecarea definitiva în SUA! Iar revista*

ieşeană continuă o tradiţie de 20 de ani, fericit materializată acum într-o carte. Fundaţia pomenită are drept scop descoperirea şi afirmarea tinerelor talente. În masiva antologie (peste 370 de pagini) sunt publicaţi ,,puii de scriitori" (şi de pictori) care visează să-şi vadă ,,numele adunat pe-o carte". Volumul se deschide cu o mare promisiune, Constantin Vică, elev în prima clasă de liceu, membru al Cenaclului ,,Nichita Stănescu" din Ploieşti, câştigătorul Marelui Premiu pentru Poezie ,,Alexandru-Mălin Tacu" (şi al sumei de 800.000 de lei), între timp autor al unui volum de versuri, comentat elogios de critică. Urmează copilul-poet din Piatra Neamţ, Dan Sava, tânăra prozatoare Roxana Novacovski, tot din Piatra Neamţ, apoi cei distinşi cu premii şi menţiuni de către revista ,,Cronica", Asociaţia Scriitorilor din Iaşi".

„Cu puţin timp în urmă, la Societatea „Junimea" din Iaşi, în Casa Pogor, s-a petrecut o frumoasă întâmplare literară: prezentarea volumelor de versuri „Călătorul profund" (postum), de Alexandru Mălin Tacu, „Flaut tenebra", de Alexandru Tacu Zeletin şi „Corabia portugheză" de Alina Tacu. Familia Tacu: tatăl, fiul şi fiica. Între ei, ca poeţi, nici o identitate. Decât sensibilitatea lirică. Alex. Mălin – un talent precoce, sesizat şi cultivat încă din primii ani de liceu în reviste ieşene, laureat al unor concursuri literare – a lăsat acest volum, la nici 18 ani împliniţi. După sfârşitul său, în condiţii suspecte, în seara de 21 spre 22 decembrie 1986, îi sosea paşaportul pentru plecarea definitivă în SUA. I-a rămas doar această carte („Duminică am trecut prin talcioc/ Salutări din rai celui ce a inventat/ Asemenea poznă plină de farmec") şi amintirea unui avid căutător de comori cărturăreşti. Alexandru Tacu Zeletin, fost deţinut politic, nepublicat vreodată în volum înainte de 1989, mereu supravegheat de Securitate, mai cu seamă după ce a cerut azil politic în SUA, este acum la a doua sa carte de versuri, după aceea publicată în 1992 („Princeps" – Iaşi), cu titlu grăitor: „Omul interzis". Alina Tacu, doctorand în litere şi filozofie, cultivă, parcă la polul opus, o poezie a luciditătii ascuţite, uşor ironice, deseori în registru sceptic, invitând la reflecţii grave. Disocieri interesante a făcut, à propos de cei trei poeţi Tacu, criticul Ioan Holban".

În ,,**Ziarul de Iaşi**", joi, 22 aprilie 2004, **Nichita Danilov** publica: ,,**Mălin Tacu – vestitorul**

Revoluției”*: ,,Într-un fel, Mălin poate fi considerat o jertfă a revoluției care avea să vină. El a fost Vestitorul.*

Din prea marea plăcere de-a îngenunchea/ sărut toate viorile lumii/în melodia acestui câmp cu flori” - acest ***hai ku*** *străjuieşte unul din cele mai frumoase monumente funerare situate în bucolicul cimitir din capătul Grădinii Botanice. Pe piatra funerară, vizitatorul curios poate desluşi chipul unui adolescent cu trăsături încă nedefinite, trecut mult prea devreme în eternitate. Indiferent dacă e primăvară, vară, toamnă sau chiar iarnă, la rădăcina crucii se pot vedea flori proaspete şi un mănunchi de lumânări pe jumătate arse, pe care familia sau prietenii, veniți într-o scurtă plimbare prin parc, i le aprind la căpătâi. O liniște profundă, punctată din timp în timp de țipătul nostalgic al unei pasări, străjuieşte colțul acesta de lume, unde uitarea se înfrățeşte cu dureroasa aducere aminte. Mormântul şi epitaful pe care l-am citat aparțin unui foarte tânăr poet, Alexandru Mălin Tacu, decedat în condiții suspecte pe 22 decembrie 1986, la vârsta de 17 ani.*

Alexandru Mălin Tacu s-a născut la Oneşti, la 19 noiembrie 1969, într-o familie de intelectuali cu vechi state anticomuniste, tatăl său, poetul Alexandru Tacu, fiind un cunoscut deținut politic care a avut de înfruntat atât aberațiile regimului Gheorghe Gheroghiu-Dej, cât şi cele ale lui Nicolae Ceauşescu. Alexandru Mălin a crescut într-o atmosferă deschisă schimbului de idei, într-o casă unde s-au perindat multe din personalitățile de marcă ale lumii culturale ieşene. Discuțiile treceau de la viața literară la politică. Uneori polemicile îmbrăcau o haină virulentă. Fostul deținut politic nu se sfiia să critice regimul ceauşist pe față, fără să țină cont de anturaj. De altfel, la mijlocul cumpliților ani '80 familia Tacu ceruse să emigreze, din motive politice, în America. Desigur că acest fapt nu a rămas fără urmări. Asupra rudelor şi prietenilor s-au făcut diverse presiuni. Din când în când, tatăl era chemat la cercetări. Nici fiul nu a fost lăsat în pace. Cu o lună de zile înainte de tragicul său sfârşit, Mălin împreună cu un alt coleg de clasă, Mircea Celmare (fiul profesorului Ştefan Celmare), au fost chemați la Securitate şi anchetați. Probabil că organele încercau prin orice mijloace să determine familia Alexandru Tacu să renunțe la demersurile făcute în vederea emigrării în SUA. Cert este că la anchetă adolescenții au fost maltratați fizic şi moral. După „chemarea la ordine”, Mălin s-a închis în sine şi până în ultima clipă a refuzat să discute pe marginea acestui subiect. Brusc, băiatul vesel, comunicativ, deveni melancolic, aproape taciturn. Să fi avut oare tânărul poet

premoniția apropiatului şi tragicului său sfârşit? Cunoaştem prea puține date pentru a susține o astfel de ipoteză. Poate o discuție mai aprofundată cu familia şi foştii săi prieteni ar putea lămuri o parte din misterele care înconjoară ultima perioadă a vieții sale. Am încercat să descopăr urmele acestei premoniții în versurile scrise şi publicate în volumul postum, ***Călătorul profund****, apărut sub îngrijirea familiei. Poezia sa poartă amprenta vârstei pe care o parcurgea, a discuțiilor şi plimbărilor făcute împreună cu colegii prin Copou şi împrejurimile pitoreşti ale Iaşului. E o poezie proaspătă, încărcată de lumină, în care pulsează „cromozomii zeflemişti cu pălăria pe ochi", pregătiți să ia viața peste picior. „Subsemnatul, Mălin, culturist şi premiat la poezie/ Crescut de mic în Grădina Botanică, Iaşi/ Trebuie să dau foc la narcise;/ Peste câteva clipe va sosi trăsura cu fete/ Am dat cinci lei paznicului/ Să le arate rugul unde ard/ Cromozomii zeflemişti cu pălăria pe ochi/ Şi să le spună minciuni că flacăra nu are magie".... Pe un ton jucăuş, poetul le aminteşte domnişoarelor sosite în trăsură la pension că ochii săi care ard au fost cumpărați „de la vânzătoarea de chibrituri infernale", precum şi faptul că în preumblările sale nocturne el poartă sub braț „caietul de caligrafie al privighetorii". Iaşul acelor vremuri e privit printr-o lentilă sentimental-ironică: „Strada Lăpuşneanu seamănă cu /paharul după un chef cu poeți", iar casele din „cartierul celest" îşi dorm somnul de veci în „patul de mătase". Tânărul poet e obsedat de „pasărea răstignită în coaja copacului indiferent", de „ultimul fulger" aruncat de mare pe țărm, de „fruntea fără speranțe", de „sexul morții polenizat de filozofi" şi de „încă vreo câteva milioane de metafore", cu ajutorul cărora ar vrea să (re)compună „lumea de o secundă". El mărturiseşte că „şcoala de poezie în familie" l-a îmbolnăvit „de o dulce nebunie*".

Poetul Alexandru Mălin Tacu s-a stins din viață 22 decembrie 1986, la orele 2 şi 17 minute. Din fişa sa medicală rezultă că nu suferea de nici un fel de afecțiuni. Ținând cont că practicase culturismul şi karatele, putem presupune că tânărul era consultat periodic de către un medic de specialitate. Nici un semn exterior nu i-a prevestit sfârşitul. Ziua de 21 decembrie a decurs normal. Tânărul s-a dus la şcoală, a revenit acasă la ora obişnuită, a luat masa şi s-a apucat de lecții. La orele 19, în mod inexplicabil, Mălin a început să se simtă rău. S-a ridicat de la masă şi a plecat la baie. Pe hol s-a împiedicat şi a căzut. În scurt timp tânărul a intrat într-o comă stranie. Familia a sunat după maşina salvării, care a venit imediat. În orele care au urmat Mălin a

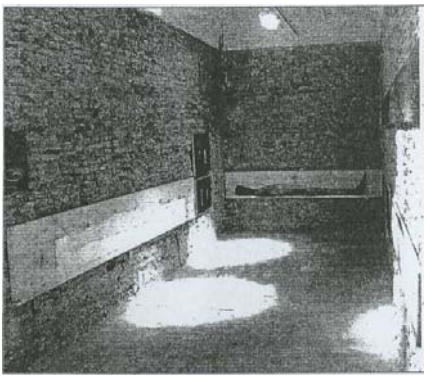

fost purtat de la un spital la altul. Mai întâi a ajuns la Urgenţe. De aici, în urma unui telefon pretins că ar fi venit din partea familiei, a fost transportat la Neurochirurgie, iar de aici a fost dus la Spitalul Sf. Spiridon, unde, de altfel, a şi decedat. Nici până-n prezent cauzele morţii sale nu au fost elucidate. La nici unul din cele trei spitale nu i s-a găsit fişa de internare (primire). Certificatul său de deces nu conţine şi cauza care a determinat... decesul. Negru pe alb, stă scris că moartea lui Alexandru Mălin Tacu a survenit dintr-o cauză necunoscută. Apropiaţii povestesc că în noaptea respectivă, ca într-o piesă absurdă, maşina salvării a bântuit pe străzile sinistre ale oraşului, navigând de la un cartier la altul. Inexplicabila lipsă de receptivitate a cadrelor medicale nu poate fi pusă doar pe seama neglijenţei sau a rutinei. Poate că tainicul telefon a funcţionat de mai multe ori. Apelul s-a dovedit a fi fatal pentru soarta adolescentului care avusese curajul să ceară plecarea în exil.

După o lună de la dispariţie, ca o ironie a sorţii, de la Ministerul de Interne a sosit paşaportul pentru plecare definitivă a lui Alexandru Mălin Tacu în SUA.

E posibil ca funcţionarii de la Ministerul de Interne să nu fi ştiut că între timp posesorul paşaportului pentru America decedase. Sistemul de represiune comunist avea şi el lacunele sale. Tindem să credem însă mai degrabă o altă ipoteză plauzibilă: şi anume că paşaportul a fost transmis în semn de avertisment şi intimidare nu numai familiei Tacu, ci şi cercului de disidenţi ce se închega la Iaşi. Într-un fel, Mălin poate fi considerat o jertfa a revoluţiei care avea să vină. El a fost Vestitorul.

În ceea ce priveşte destinul său literar, acesta îşi urmează meandrele cunoscute şi necunoscute. Versurile Călătorului profund găsesc rezonanţă în sufletul noii generaţii. Recent, am avut surpriza să urmăresc, la Casa de Cultură a municipiului din parcul Copou, un spectacol al unor tineri liceeni din Bârlad e vorba de grupul VIRA.

Tinerii aveau jumătatea vârstei pe care ar fi împlinit-o Mălin. I-am întrebat cum au ajuns să descopere autorul. Mi-au răspuns că au găsit cartea lui Mălin la un anticariat şi că după ce i-au citit pe rând versurile, s-au hotărât să le pună pe muzică".

Că Mălin Tacu a fost şi rămâne un vestitor, iar revista ,,**Cronica**" şi alte instituţii şi persoane fizice nişte sprijinitori aflăm de la **Valeriu Stancu** care publică ,,**Investiția în himere şi drumul înspinat al consacrării**", un editorial destul de optimist: *,,Nu ştiu ce resorturi se întorc à rebours în ființa umană, încât după o anumită vârstă uităm să ne copilărim, să redevenim altruişti, generoşi, puternici şi inocenți, aşa cum eram la douăzeci de ani. Nu ştiu de ce, după ce-şi trădează idealurile tinereții, după ce uită frumusețea, nebunia, lumina, perpetua beție a vârstei de aur, oamenii sunt înclinați să blameze privilegiile acesteia, să-şi abjure credințele cu care au plecat la drum, să-şi compromită țelurile, să se lepede de prietenii şi colegii de odinioară, să rupă legăturile cu trecutul voluptuoasei inconştiențe existențiale. După ce trec pragul unei anumite vârste, oamenii atacă tot mai vehement tocmai vârsta pe care au pierdut-o. Cel puțin în ultimii ani, atât de des au fost invocate incultura, debusolarea, dezabuzarea, dezinteresul față de valorile perene ale umanității, fuga din țară şi lipsa de patriotism, inconştiența, lipsa de idealuri şi neputința tinerei generații, încât ajunsesem chiar să cred că acestea ar fi trăsăturile cele mai de seamă ale celor ce vin după noi.*

Numai că realitatea este cu totul alta, şi cred că cel mai emoționant şi mai frumos omagiu adus tinerei generații e afirmația lui Georges Bernanos din Les Grands Cimetières sous la lune: ,,febra tinereții e cea care menține restul lumii la temperatura normală. Când tinerețea se răceşte, restul lumii clănțăne din dinți".

Şi, măcar o dată pe an, revista ,,Cronica" se molipseşte de această febră, se îmbolnăveşte de tinerețe, îşi regăseşte vigoarea anilor tineri. Măcar o dată pe an profită de întâlnirea cu sutele de creatori angrenați în concursul național de creație literară şi plastică ,,Autori, copiii!", pentru a se descătuşa de prejudecată, pentru a respira aerul eliberării de canoanele şi dogmele pe care trecerea anilor i le-a adâncit în ființă. ,,Autori, copiii!": un concurs ce ne pune în contact – în lunile aprilie şi mai – cu febra creativă a foarte tinerilor poeți, prozatori, dramaturgi, eseişti, pictori, designeri, graficieni, ziarişti. Şi

chiar dacă nu toate creaţiile lor sunt capodopere, multe din ele sfidează cotele atinse de autori consacraţi în domeniile amintite.

Ultimii doi ani au adus schimbări esenţiale în desfăşurarea concursului, între ele figurând răsplata financiară (devenită posibilă prin colaborarea cu Fundaţia culturală ,,Alexandru Mălin Tacu") şi cea editorială (concretizată mai ales prin colaborarea cu Ministerul Culturii şi cu S.C. ,,Multiprint" S.A.). Căci, dintre valorile descoperite în ultimii ani prin intermediul concursului, două – cu adevărat de excepţie – au trăit deja bucuria de a-şi regăsi numele ,,adunat pe-o carte". Este vorba de Constantin Vică, al cărui volum de versuri Intersecţia frică de moarte a văzut lumina tiparului la Editura ,,Cronica" în decembrie 1997 (şi de atunci nu a încetat să culeagă lauri) şi de Mărioara Baciu, o prozatoare la care nu ştii ce să admiri mai întâi: forţa scriiturii, subtilitatea compoziţiei, minuţiozitatea detaliului relevant, imaginaţia strălucitoare sau curajul de a-şi irosi nopţile adolescenţei migălind ,,împerecheri ciudate de slove" şi dând consistenţă adevărului rostit cândva de Georges Courteline: ,,Il vaut mieux gâcher sa jeunesse que de n'en rien faire du tout". O autoare al cărei volum de ,,proză scurtă" „Întoarcerea străinului" a fost prezentat în urmă cu trei săptămâni la Muzeul Literaturii ,,Casa Pogor" din Iaşi, bucurându-se de un succes ,,de casă" previzibil şi meritat. După lansarea editorială a acestor două ,,mari premii", urmează volumul de versuri al Andreei Dumitriu (un alt laureat de calibru al concursului), aflat deja sub tipar, volum ce anunţă o poetă sensibilă, tulburătoare, imaginativă şi care se ia în serios. Andreea Dumitriu nu mai este de mult un copil descoperit în mod aleatoriu la un concurs, ea fiind unul dintre scriitorii tineri lansaţi de revista ,,Cronica" (revistă ce i-a îndrumat atât ei, cât şi multor colegi de generaţie primii paşi pe calea creaţiei şi care i-a acordat deja câteva premii importante), scriitori care vor marca în mod cert literatura română a începutului de mileniu. În plus, concursul din anul 1997 s-a bucurat de sprijinul Fundaţiei pentru o Societate Deschisă, datorită căreia, în 1998, am putut lansa antologia de 400 de pagini Autori: copiii! Lumea ca metaforă şi culoare, antologie ce a inclus toţi creatorii laureaţi la cea de a XXI-a ediţie a ,,competiţiei".

Începând din acest an, o nouă serie de schimbări va ajuta concursul să capete o dimensiune internaţională, premiile ce vor răsplăti talentul, munca şi strădaniile tinerilor creatori vor fi mai consistente, iar doi sau trei dintre laureaţi, care vor întruni condiţiile

publicării, vor fi debutaţi editorial de ,,Cronica". Şi asta pentru că, încă o dată, sponsori generoşi (între ei S.C. ,,Multiprint" S.A. – instituţie ce a sponsorizat publicarea volumului Întoarcerea străinului şi al cărei director, ing. Victor Grădinariu a arătat, în repetate rânduri, că e preocupat de promovarea tinerelor valori – şi Fundaţia culturală ,,Primăvara lumii – Alexandru Mălin Tacu", colaborarea revistei cu fundaţia în vederea descoperirii de noi talente căpătând dimensiuni mai complexe) şi interesaţi de creaţia tinerilor sunt dispuşi să investească în himera înveşnicirii prin Cuvânt. Căci nimic nu e mai incert decât viitorul scriitorilor porniţi de timpuriu pe drumul înspinat al consacrării. Unii îşi pierd suflul şi se sting pe parcurs, alţii îşi descoperă noi vocaţii, unii renunţă, cu vremea, la preocupările tinereţii, alţii îşi întind aripile spre orizonturi mai pragmatice.

P.S. Despre tinereţe şi despre ,,Autori, copiii!" vom mai avea timp să vorbim. Aceste rânduri îşi propun doar să anunţe creatorii, dascălii şi îndrumătorii acestora că lucrările destinate concursului (atât cele literare, cât şi cele de artă plastică, atât creaţiile individuale, cât şi cele ale cercurilor şi revistelor şcolare) trebuie să ajungă pe masa juriului până cel târziu pe 30 aprilie 1999. Cele sosite după această dată nu vor mai fi jurizate, deoarece nu vor mai putea apărea în numărul revistei dedicat concursului".

Nu numai un sprijinitor, dar şi un îndrăgostit al acţiunii „Autori: copiii", Valeriu Stancu militează cu folos cauza copiilor creatori de frumuseţe pentru mintea şi sufletul şi a celor mari. Întrecerea, că despre o întrecere în literatură e vorba în lumea metaforei şi a culorilor, pentru a ajunge autor cu nume pe carte, a ajuns deja, în 2005, la cea de-a XXIX-a ediţie a sa, iar în anul viitor vom fi martorii sărbătoririi rotunde – a XXX-a.

I-am descoperit realizările ediţiei din 2005: Premiile „Alexandru Mălin Tacu", sponsorizate acum de Fundaţia Eco'Art şi Vali Neicu i-au bucurat mai ales pe competitori: Ruxandra Hrişcă de la Cenaclul „Zburătorul" Oneşti – Marele premiu pentru Poezie; Maria Mădălina Fărîmă de la Colegiul Naţional Iaşi – Marele premiu pentru Proză; Andrei Ignat, clasa a III-a, Şcoala nr. 15 „Ştefan Bârsănescu" Iaşi (Cercul de artă plastică „N. N. Tonitza") – Marele premiu pentru Pictură.

Iată „**Demonul**", poezie de **Ruxandra Hrişcă**, clasa a XI-a „Zburătorul" Oneşti: „*Incisivii îi crescuseră/ voluptuos/ în pieptul meu./ Şi l-am întrebat:/ „Ce gust are deşertăciunea?"/ Ochii săi au licărit o*

secundă,/ apoi a surâs, lăsând să-i curgă/ un fir de sânge negru/ din colțul încrezut al buzelor:/ „Mori şi vei afla!" "

Şi proză de **Fărîmă Maria-Mădălina**, Colegiul Național Iaşi, clasa a XI-a D: „**Geometrie**" – „*Mi-aş dori să fiu un cub cu o latură prinsă de cer şi cu diagonala egală cu timpul.*

Să am gândul o asimptotă la suflet, iar sărutul un triunghi înscris cercului din buzele tale.

Să-mi fie coasta tangentă la vânt şi trupul dreptunghi fără centru, doar cu un punct de echilibru în suflet.

Iar lumea, lumea să fie o roată ce striveşte sub ea destinele noastre şi pierde din când în când câte un fir.

Sufletul tău, iubite… sufletul tău să fie o sferă, iar eu să alunec când pe stânga, când pe dreapta, niciodată spre centru, niciodată în colț"…

O proză a…poeziei. O filosofie de viață. Proprie tineretului nostru, de astăzi…

Juriul Concursului Național „Lumea ca metaforă şi culoare. Autori: copiii. " – ediția a XXIX-a a avut mult de lucru. Foaia „Autori: copiii!" din revista „Cronica" (mai 2005) numără foarte multe nume de copii în cele patru pagini ale sale. M-am bucurat sincer că numai Revistele şcolare din Iaşi, Ploieşti, Comăneşti, Vatra-Dornei, Piatra Neamț, Hârlău, Botoşani, Răducăneni, Tătăruşi, Măncăleşti, Caracal, Dancu, citează câteva zeci de nume. Chiar dacă lipsesc din liste reviste din Vaslui, Bârlad, Huşi, Dorohoi, Rădăuți, şi nu numai – prof. univ. Tudor Opriş, autorul volumului „Reviste literare ale elevilor 1834-1974", Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti 1977, s-ar entuziasma de suma participanților, calitatea lucrărilor lor, dar şi de succesul revistei „Cronica" şi a comisiei de concurs, care a jurizat şi a hotărât cu maturitate, dând aripilor tinere încă o comandă de zbor.

„*Bucuriile şi necazurile lui Alexandru Tacu, feciorul lui Ghiță Tacu din Burdusaci şi-n vremea din urmă bibliotecar la CUG Iaşi*", puse în pagină de **Gloria Lăcătuşu** în cartea „**Zăpezile calde**" din seria „Reporter XX" (pagina 177-184), realizată la Editura Junimea Iaşi, 1979, vin să confirme că prietenul meu a fost un animator cultural, îndrăgostit mereu de poezie şi artă, dar niciodată ocolit de pizma oamenilor, de egoismul şi intriga lor.

„- Un caz care v-a dat de furcă? Îl provoacă reportera în interviul luat acestuia.

- Nu am să mă refer la cancanurile savuroase, la intriga pitică şi funcţiile ei, ci la un element care se stratifică în carieră: codoşul. Sfertodoct, imund, abulic şi egoist. Un asemenea ins, în spectacolul său decrepit, mi-a stat în cale peste 250 de zile, pe când predam la o şcoală generală din judeţul Iaşi limba şi literatura română, în timpul studenţiei mele la cursurile fără frecvenţă, răspunde intervievatul. Şi exemplifică: „nouăzeci şi patru de anonime despre mine au fost expediate pe adresa unor foruri judeţene. Înfiinţasem acolo un cenaclu „Nicolae Labiş", cu rezultate notabile: o plachetă de versuri, trei expoziţii de artă plastică, o brigadă artistică deţinătoare a locului al II-lea pe judeţ, o gazetă locală „Realitatea", susţinută de un cerc de reporteri, un grup vocal şi ... o echipă de fotbal care câştiga de la 5 – 0 în sus. Am în faţă acte ale cenaclului şi un caiet cu impresii de la cele trei expoziţii. Persoana, în vârstă de trei decenii, dascăl la aceeaşi instituţie, neforţând anonimatul, nu a acceptat depăşirea. Eram acuzat că încărcam mintea elevilor în activităţile extraşcolare, că, la reuniunile cenaclului incitam pubertatea, că elevii – reporteri erau denunţători".

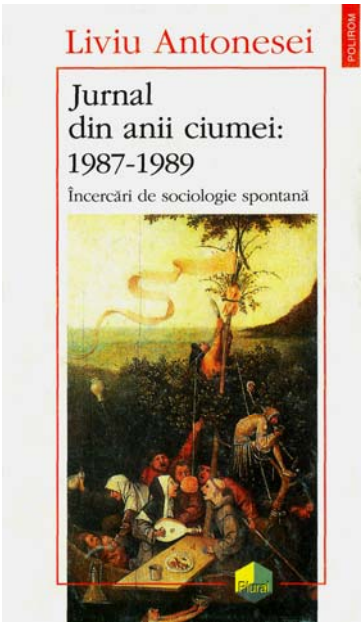

Activitate de substanţă la brigada artistică şi la cenaclul literar a avut intervievatul şi prin anii 1956 – 1962 la fabrica de rulmenţi din Bârlad, la clubul întreprinderii şi la cenaclul „Mihail Sadoveanu", apoi la Nicolina şi CUG Iaşi, la cenaclul „Lupta cu inerţia".

Mălin avea atunci, când stătea Alexandru Tacu de vorbă cu Gloria Lăcătuşu, opt ani, iar Alina şase ani. Amândoi, încă din acea vreme, scriau poezii.

„*Îmi iubesc copii. Iubesc ţara cu toată puterea*", mărturisea Alexandru, fiul lui Ghiţă Tacu din Burdusaci, reporterei.

Întotdeauna Alexandru Tacu a făcut distincție între țară, România și conducătorii țării care mereu l-au persecutat.

Așa că spusele scriitorului Nichita Danilov, „Mălin-Tacu, vestitorul revoluției" nu sunt deloc o figură de stil, ci un adevăr care se împletește și face casă bună cu faptul că Alexandru Gh. Tacu poate fi socotit incitatorul la revoluție, omul care, alături de alți curajoși, a răscolit jarul din inimile multor români.

Era seara, la oră târzie, când socoteam că miliția și procuratura s-au liniștit pe la casele lor, și ascultam Europa Liberă. Am înmărmurit. Ni s-a făcut corpul piele de găină și-am analizat cu soția eventualele consecințe, fără a mai măsura curajul autorilor scrisorii difuzate.

- Care i-ar fi fost „recompensa" lui Alexandru Tacu și tovarășilor săi dacă regimul Ceaușescu ar fi supraviețuit?

Scrisoarea transmisă la Europa Liberă, inițiată la Iași de Dan Petrescu, purta semnături din mai multe localități, ceea ce înseamnă că era și de un mai mare succes, apreciază **Liviu Antonesei** în cartea „**Jurnal din anii ciumei: 1987-1989**", apărută la Polirom Iași, 1995: „*Dan, Alexandru Tacu, Gabriela Iavorschi, Eugen Amarandei, Filip Răduț și cu mine (Liviu Antonesei n.m.) din Iași, doamna Doina Cornea, Gina și Dan Șimpălean (din Cluj), Mariana Marin (din Bucureşti)*" – pagina 98.

În același volum, la pagina 174, Liviu Antonesei reia relatarea și detaliază:

„*…În ziua de 10 octombrie, după ce ziaristul Gilles Şchiller izbutise să intre în contact cu Dan Petrescu, „Liberation" a publicat un nou articol. Dan Petrescu a făcut cunoscut că mai mulți opozanți din România au trimis un apel delegaților la cel de-al XIV-lea Congres al PCR, prin care le cer ca Ceaușescu să nu mai fie reales în posturi de conducere. „Noi spunem nu", declară semnatarii. Și ei se indignează de „manipularea grosolană din presa românească, care afirmă că realegerea – lui Ceaușescu – privește poporul, când de fapt ea nu privește decât partidul. Noi spunem că poporul trebuie să se pronunțe el însuși". Ziarul dă apoi numele semnatarilor acestui apel, nici unul dintre ei nefiind membru de partid: Doina Cornea, Dan Petrescu, scriitorii Mariana Marin, Alexandru Tacu, Liviu Antonesei, precum și Gina și Dan Sâmpălean, Eugen Amarandei, Gabriela Iavorschi, Filip Răduț și, ulterior, Luca Pițu (Este până în prezent fără precedent la noi în țară că același apel este semnat de opozanți din orașe diferite: Cluj,*

Iaşi, Blaj. Este poate primul pas către o concentrare a opozanţilor din România – sperăm, un început al unor reacţii mai largi)"…

Un ziar din Bucureşti vorbeşte despre „dizidenţa de la Iaşi – cronologie", şi-şi intitulează relatarea „**Un comando pentru moartea lui Ceauşescu**", notând, printre altele: „*14 octombrie 1989: sunt arestaţi la domiciliu Luca Piţu, familia Amarandei, Al. Tacu. Filip Răduţ este arestat de la serviciu, anchetat şi torturat, pentru a spune „cum s-a putut vorbi telefonic în străinătate". Liviu Antonesei este chemat la conducerea Universităţii pentru a-şi retrage semnătura. Refuză. La două ore după refuz este brutalizat de securistul care o „însoţea" pe Tereza Petrescu, apoi alergat de alt securist în maşină, pe străzile Ralet, Karl Marx, Berthelot, Calea 23 August, circa 2 km, sub privirile încremenite ale sutelor de trecători. Se îmbolnăveşte şi va sta internat, la spital şi domiciliu, aproape o lună*".

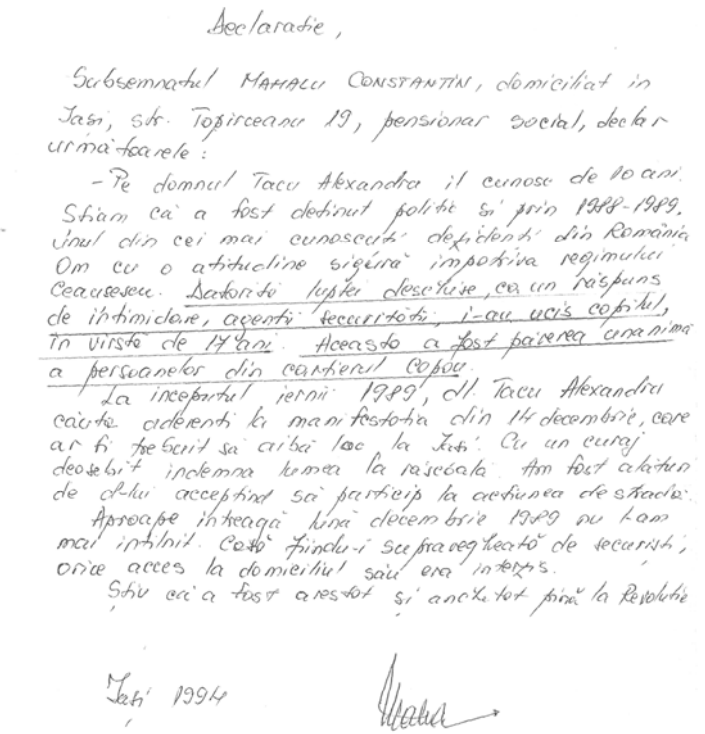

Declaratie,

Subsemnatul MAHALU CONSTANTIN, domiciliat in Iasi, str. Topircean 19, pensionar social, declar urmatoarele:

- Pe domnul Tacu Alexandru il cunosc de 10 ani. Stiam ca a fost detinut politic si prin 1988-1989. Unul din cei mai cunoscuti dejicienti din România. Om cu o atitudine sigura impotriva regimului Ceausescu. Datorita luptei deschise, ca un raspuns de intimidare, agenti securitati i-au ucis copilul, in virsta de 17 ani. Aceasta a fost parerea unanima a persoanelor din cartierul Copou.

La inceputul iernii 1989, dl. Tacu Alexandru cauta aderenti la manifestatia din 14 decembrie, care ar fi trebuit sa aiba loc la Iasi. Cu un curaj deosebit indemna lumea la rascoala. Am fost alaturi de dl. acceptind sa participe la actiunea de strada.

Aproape intreaga luna decembrie 1989 nu l-am mai intilnit. Casa fiindu-i supraveghiata de securisti, orice acces la domiciliul sau era interzis.

Stiu ca a fost arestat si anchetat pina la Revolutie

Iasi 1994

Mahalu

Ulterior, 1994, un ieşean, **Mahalu Constantin**, str. Topârceanu nr. 19, pensionar social, declara: „P*e domnul Tacu Alexandru îl cunosc de 10 ani. Ştiam că a fost deţinut politic, şi prin 1988 – 1989, unul dintre cei mai cunoscuţi dizidenţi din România. Om cu o atitudine sigură împotriva regimului Ceauşescu. Datorită luptei deschise, ca un răspuns de intimidare, agenţii securităţii i-au ucis copilul, în vârstă de 17 ani. Aceasta a fost părerea unanimă a persoanelor din cartierul Copou*.

La începutul iernii 1989, domnul Tacu Alexandru căuta aderenţi la manifestaţia din 14 decembrie care ar fi trebuit să aibă loc la Iaşi. Cu un curaj deosebit îndemna lumea la răscoală. Am fost alături de dumnealui, acceptând să particip la acţiunea de stradă.

Aproape întreaga lună decembrie 1989 nu l-am mai întâlnit – casa fiindu-i supravegheată de securişti, orice acces la domiciliul său era interzis.

Ştiu că a fost arestat şi anchetat până la revoluţie”.

Un alt cetăţean, Dumitru Răşcanu scria: „*...A fost privat de libertate, după aceea suspectat şi supravegheat permanent de către organele represive ale PCR. Bănuiesc că moartea fiului său, acum câţiva ani, s-a produs tot ca urmare a atitudinii sale faţă de politica dusă de PCR*”.

Clădindu-şi convingerea pe asemenea argumente, un grup de cetăţeni,constituiţi într-un comitet de acţiune ad-hoc, a colectat sute de semnături de la susţinătorii familiei Tacu, parte interceptându-le şi noi (vezi tabelul anexă de la sfârşitul cărţii) prin care s-au declarat, după revoluţie, pentru conferirea de către preşedintele României a onorurilor de „Erou martir al Naţiunii Române” tânărului poet Alexandru Mălin Tacu pentru sacrificiul prin moarte, în lupta împotriva comunismului.

Documentaţia, încredinţată familiei Tacu, prin Poşta Română, cu numărul 22025 din 2 iunie 1996, cu confirmare de primire, a fost expediată domnului Ion Iliescu.

Ca şi de la Parchetul României, căruia familia Tacu i-a cerut să elucideze, prin autorităţile statului, moartea lui Sandu Mălin Tacu, i s-a răspuns că documentaţia a fost remisă organelor abilitate. Şi remisă a rămas până în ziua de astăzi, dacă nu în vecii vecilor.

*

Despre ce a făcut bun Alexandru Tacu acolo, la şcoala din comuna din apropierea Hârlăului, locul unde s-a întâlnit şi l-a cunoscut

pe codoşul cu cerneală otrăvită în peniţa stiloului, mi-a vorbit un cunoscut comun nouă – Dl. **Iorgu Burghelea**, iubitor al condeiului dar şi al adevărurilor din viaţa muritorilor.

Dar pentru adâncirea spuselor, dintr-o staţie de tramvai, l-am rugat tot pe trăitorul momentelor evocate să le aprofundeze:

„- Anii 1968-1969 la Deleni, localitate aproape de Cotnari, au fost edificatori mie ca intelectual şi cetăţean al localităţii. Se ştie, în existenţa atât de nesigură şi imprevizibilă a poporului român, anul 1968 ne-a inviorat viaţa cu mutaţii surprinzătoare, lovind, într-un fel, în bestiala ordine numerică numită în chip bolşevic „masele adânc populare". Să ne reamintim două dintre noutăţile ce aveau să schimbe modalitatea de a se scrie istoria.

La 23 aprilie 1968 se deschidea lucrările Plenarei CC al PCR care avea pe ordinea de zi probleme neobişnuite: alături de analiza învăţământului de cultură generală, profesional, tehnic şi superior, se examina compoziţia partidului şi întărirea rândurilor sale, iar în context, analiza critică a perioadei Gheorghe Gheorghiu-Dej, o „domnie" complicată, impregnată cu abuzuri staliniste, comise în numele legilor regimului dictatorial.

Plenara a hotărât nu numai prelungirea duratei învăţământului de cultură generală obligatoriu de la 8 ani la minimum 10 ani, ci şi reabilitarea politică post-mortem a unor activişti de frunte ai partidului, printre care Lucreţiu Pătrăşcanu şi Ştefan Foriş. De asemenea, s-a hotărât scoaterea lui Alexandru Drăghici din conducerea PCR, din aceea de vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri dar şi îndepărtarea lui din fruntea Ministerului de Interne pe care îl dominase ca un mare călău.

Tot atunci s-a stabilit care este ordinea ierarhică a securităţii în conducerea statului, ea urmând să fie şi în fapt subordonată deciziilor partidului unic. Au fost eliberate din funcţiile de decizie persoanele căsătorite cu femei sovietice sau, după caz, căsătorite cu bărbaţi sovietici. Urma să existe o altă atitudine faţă de persoanele care îşi făcuseră sau îşi desăvârşiseră studiile de stat sau politice la şcoala Moscovei.

Pentru prima oară, în România se trăia o istorie fără precedent. Au fost eliberate din temniţele tăcerii marele imnuri naţionale pe portativul cărora s-a edificat statul român modern după 1859, au îmbărbătat armata în luptele pentru independenţă şi pentru apărarea pământului străbun. Citez câteva: „Deşteaptă-te române",

„Pui de lei", „Voinţa neamului", „Imnul eroilor", „Pe-al nostru steag", „Cât e ţara Românească", „Tricolorul", „Treceau batalioane române Carpaţii", „Ştefan Vodă al Moldovei" etc. S-a dispus reîntregirea patrimoniului naţional cu operele marilor clasici, a început un reviriment în reconsiderarea valorilor abandonate în anonimat, au fost aduse în faţă principiile constructive ale pedagogiei învăţământului, sistemul de relaţii în mediile şcolare şi-au curăţat ferestrele pâcleşite de dogme. Începea să adie o animaţie benefică, treceau pe drum chipuri omeneşti mai curate; în sfârşit, românii erau pe cale să afle gustul emancipării, bancurile cu Bulă erau spuse fără „şase, şase", după colţ.

Un alt eveniment deconcertant: în ziua de 21 august 1968, doar la câteva zile după vizita lui Ceauşescu în Cehoslovacia, are loc şedinţa comună a CC al PCR, a Consiliului de Stat şi a Guvernului RSR, la care, în faţa unei asistenţe largi, la care luau parte şi elitele intelectualităţii româneşti – Academie, Uniunile de creaţie, oameni ai instituţiilor de ştiinţă şi cultură, mari comandanţi ai armatei române, Nicolae Ceauşescu a informat despre „situaţia deosebit de gravă, creată ca urmare a pătrunderii forţelor armate ale unor ţări socialiste în republica Cehoslovacă" declarându-şi protestul ferm împotriva invaziei Cehoslovaciei de către trupele înarmate ale Tratatului de la Varşovia, fiind calificat ca „unul dintre cele mai impertinente acte de imperialism sovietic" care încălca principiile de cooperare dintre statele socialiste şi normele cele mai elementare ale dreptului internaţional.

S-a hotărât convocarea pentru a doua zi – 22 august – a Sesiunii extraordinare a MAN, iar în aceeaşi zi – 21 august – la Adunarea populară din Capitală, în Piaţa Palatului, la care au participat peste 100.000 de locuitori, a vorbit Nicolae Ceauşescu, populaţia declarându-şi hotărârea să „facă zid în jurul conducerii de partid şi de stat".

Cuvântarea lui Nicolae Ceauşescu la lucrările Sesiunii extraordinare a MAN, ca şi Declaraţia MAN cu privire la principiile de bază ale politicii externe a României au avut larg ecou nu numai în România ci şi în lume – majoritatea ţărilor, chiar şi liderii marilor state – SUA, Anglia, Franţa, Germania salutând poziţia liderului român.

Atitudinea României exprimată făţiş a zdruncinat calea netedă a Moscovei în chestiuni referitoare la războiul rece şi la armonia dintre

părțile semnatare a tratatului militar opus cu masivitate Organizației Tratatului Atlanticului de Nord. În jumătatea de glob pământesc promoscovită s-a produs o sciziune fără precedent. În câteva ore, Nicolae Ceauşescu a ocupat favoarea paginii întâi a mass-mediei mondiale. Un erou fabulos câştigat de diplomația occidentală la o loterie fantastică. Exact ceea ce aştepta Apusul pe vârful unei întrebări mistice – Quo Vadis Domine? Iată un lider politic inedit primit cu brațele deschise de regate fastuoase, de state democrate cu prestigiu, de oameni politici de primă mărime, prețuit pentru curaj şi puterea de a sfida riscul. Păstrând proporțiile, în ceea ce mă priveşte i-am dedicat o poezie – „O țară într-un Om", apărută în cinci publicații, scrisă în acrostih şi semnată cu nume autentic.

După aşa zisa revoluție din decembrie '89, lichele oportuniste au supralicitat apariția în presă a poemului aruncând pe piața informației obediența mea la liderii dictaturii totalitare. A fost nevoie de o declarație publică pentru a-mi asuma oportunitatea protejată de sinceritate la acea vreme.

Din orizontul de entuziasm şi dorință de afirmare în stil personal, am descins în ziua de 14 septembrie '68, împreună cu soția, în localitatea Deleni,ceva mai încolo de Hârlău. Frumos sat de răzeşi, cu aspect economic atrăgător, cu oameni ospitalieri şi cuminți, de mai mare dragul să te afli în compania lor. Delenenii se recomandă ca fiind buni gospodari şi ingenioşi împletitori ai cântecului cu muncile agricole, ageri dansatori şi duioşi îndrăgostiți de fete, cât şi de nevestele lor. M-am convins de aceste calități atunci când am cerut elevilor mei să-mi aducă de la părinți poeziile de Eminescu, aşa cum le țineau minte sau, eventual, cu golurile completate cum s-au priceput.

La Deleni am venit cu scopuri înalte. Mai întâi mi-am propus să cunosc anturajul în care voi exista: colegi, elevi, părinți, tineri din sat, cu o condiție căreia trebuia să-i rămân fidel – toți cei din jur să-mi devină prieteni sinceri şi oneşti. Îmi trebuia oameni indiferent de vârstă cu virtuți morale autentice pentru a-mi realiza proiectele. Dacă îmi fac un excurs prin amintiri, după ani mulți, pot afirma fără jenă că toate scopurile au fost atinse. Într-adevăr, am muncit serios, dar am reuşit! Notez aici din succesele de atunci.

– Câteva cuvinte despre mine.

Făceam o tristă studenție – fără frecvență la Universitatea Al. I. Cuza, facultatea de filologie. Statutul de profesor suplinitor, reuşeam să mi-l impun prin raportările funciare ale conştiinței la viața cu noile,

oferte axiologice. Nu mă aşteptam să găsesc la Deleni o şcoală atât de elevată, un cămin cultural cu o bibliotecă profesională, o administraţie atât de competentă. Am găsit la Deleni albia adecvată efluviilor mele temperamentale, oameni împătimiţi tradiţional actelor de cultură şi forţe în actul de decizie extrem de favorabile. Am pornit la treabă.

Am găsit mai ales un primar cu tradiţii culturale în familie – pe Constantin Zamfir - , fiul rapsodului Costică Zamfir, şef de taraf din generaţia urcădeştilor de la Frumuşica, autor al renumitei „Sârba de la Deleni", culeasă şi prelucrată de Constantin Arvinte şi interpretată fără egal de Angela Moldovan.

– Mi-am costructurat cele mai bune intenţii cu cerinţele şcolii pentru o informare corectă a elevilor şi mai mult, în scopul formării în fiecare copil pasiunea pentru cultură şi gustul pentru celebritate.

– M-am consiliat cu părinţii elevilor din clasa a VII a A şi B, dacă sunt de acord să-i implic într-o grupare artistică şcolară prin care să pot răspândi mesajele patriotice ale cântecelor proaspăt scoase din anonimat de plenara din 23 aprilie 1968. În acest sens am avut o discuţie cu directorul şcolii, profesorul Mihai Ivan. A fost de acord.

– Am pregătit spectacolul. L-am prezentat în premieră la căminul cultural. Formidabil! Bătrânii îmbrăcaţi în costume naţionale s-au ridicat în picioare şi au plâns. Gestul a fost repetat de întreaga audienţă.

– Am cerut directorului Casei de cultură de la Hârlău să difuzăm spectacolul la staţia de radioficare cu aria de răspândire între Cotnari şi satul Poiana. În toate satele am trezit din inerţie o lume reprimată de un sfert de secol. Spectacolul purta numele „Deşteaptă-te române!" Am fost reclamat la Iaşi pentru agitaţie contrarevoluţionară de inspectorul şcolar teritorial Vasile Tătaru, un obsedat sexual alcoolic, flămând şi murdar fizic. Primul secretar Miu Dobrescu de la judeţ m-a felicitat şi m-a luat sub ocrotirea dsale. Mintea luminată a lui Miu Dobrescu ştia de ce.

– Al doilea pas a însemnat apariţia unui ziar local la dimensiunile ziarului Flacăra Iaşului scos într-un tiraj de 10 exemplare. „Realitatea", aşa se numea, a produs în comuna Deleni animaţia din jurul marilor evenimente. Îl scoteam împreună cu elevii claselor a VII-a şi a VIII-a, la care s-au alăturat o parte din tinerii satului. O afluenţă de ştiri în ziarele ieşene şi în cele centrale – Munca, Satul socialist etc.

– Comuna Deleni, pentru că urcase deja în atenţia forurilor importante, a lansat, un plan de activităţi îndrăzneţe pentru care mi se cerea sprijin. De fapt, asta şi voiam. Primul obiectiv: o formaţie artistică pentru tineri. Zis şi făcut. Mai mult chiar, am înfiinţat ansamblul comunal CORAGHEASCA. Această formaţie sătească a devenit emblematică pentru anii '70 – '80. Nu atât prin trofee, cât prin calitatea artistică a spectacolelor în ţară şi străinătate.

– Anul 1969 celebra a XX a aniversare de la înfiinţarea primelor detaşamente de pionieri. Pregătiri, trebuia ca evenimentul să fie întâmpinat la Deleni, pe măsură. A fost întâmpinat cu adevărat, pe măsură! Festivităţile, care au coincis cu sfârşitul de an şcolar, au fost televizate! A fost construită o tribună la care au fost poftiţi musafiri de la judeţ şi de la forurile centrale. Când stăteam în Copou, pe Aleea Grigore Ghica Vodă, cei 17 studenţi proveniţi din clasa a VII a B, condusă ca diriginte, îmi aduceau în amintiri de toată frumuseţea, tablouri cu elevi decoraţi, 17 din 24, citaţi la ceremonii de prin toată ţara. Bravo,copii! Am muncit mult, cu tragere de inimă, m-aţi ascultat, părinţii voştri îmi atrăgeau atenţia cum vă cresc, pentru că sfaturile lor cădeau pe undeva mai departe de casă. Nimeni nu a aflat că profesorul vostru şi-a pierdut prin lagărele şi temniţele comuniste de exterminare, 7 ani de tinereţe, mai precis între 17 şi 24.

– Trebuie să mai adaug ceva: la Deleni a funcţionat cu o superbie de neuitat, cenaclul artelor „Nicolae Labiş" cu expoziţii de artă plastică şi o revistă „Floare albastră" unde apăreau ca o minune cuvintele, dintr-o altă viaţă, delicate, inocente, dintr-o adiere unde amintirile păstrează viaţa ca o primăvară.

urtătoare şi formatoare a opiniei publice, presa a fost mereu alături de Alexandru Gh. Tacu şi familia sa, deşi dincolo de actul dezvăluirilor n-a putut înainta prea mult în a-i ajuta.

La 4 ianuarie 2003, în ziarul „**Obiectiv**" de la Iaşi, **îmi apărea publicat interviul** pe care mi l-a acordat Alexandru, după ce şi-a văzut şi consultat la Bucureşti dosarele de urmărire informativă a sa de către securitatea regimului doborât de la putere în decembrie 1989:

„Mi-am văzut dosarele de Securitate”
Interviu de Ion N. Oprea cu Alexandru Gh. Tacu

Alexandru Gh. Tacu este un anticomunist cunoscut. În tinerețe a fost condamnat şi a executat ani grei de puşcărie pentru că s-a opus colectivizării forțate. În perioada 1980-1989 s-a aflat sub supravegherea atentă a Securității. Este cosemnatar al Declarației de la Iaşi, din 9 octombrie 1989, difuzată la posturile de radio din străinătate, în care se cerea îndepărtarea de la putere a clanului Ceauşescu şi îndreptarea ordinii politice, economice şi sociale în România. Alexandru Tacu se numără printre cetățenii care au avut acces la propriile dosare de Securitate, aflate astăzi în administrarea CNSAS.

- V-ați văzut dosarul de Securitate?

- Nu dosarul, dosarele! E vorba de dosarul 1392/UM 0943 şi dosarul D.U.I. 85901 – devenit apoi dosar VENUS, cu volumele ,,Emigrantul”, „Tamaş”, „Pascu” şi „Sandu”, ultimul fără raport de închidere, deci activ şi astăzi. De la 23 martie 1983 familia mea a fost urmărită neîncetat, pas cu pas, acasă, în societate, la serviciu ori la şcoală, cu mijloace sofisticate, după planuri de măsuri, strict secrete, cu mare exactitate, termene, obiective şi răspunderi împărțite pe ofițeri şi surse informative.

*„**Vor fi avute în vedere preocupările soției şi ale fiicei**”*

În raportul de urmărire din 12 martie 1988 pentru verificarea informativă a familiei se prevede „folosirea mijloacelor TO-ICT la domiciliu în scopul stabilirii cercului de relații şi controlul convorbirilor”,…„în acelaşi scop vor fi exploatate mijloacele existente la locul de muncă a obiectivului”; „vor fi avute în vedere preocupările soției şi ale fiicei”; „punerea sub control a corespondenței interne şi externe pentru a stabili legăturile apropiate”...

- Cine vă urmărea şi monitoriza? Ce rezultă din dosare?

- Foarte mulți profesioniști, dar şi amatori. Am numărat cam 30 de ofițeri-generali, colonei, maiori, căpitani şi locotenent-majori, am numele lor clar, iar dintre amatori, mulți colegi şi prieteni care au scris sub nume conspirative: Costică, Cristian, Dumitru, Gigel, Păruş. Au fost folosiți chiar şi copii: Andreea, Ioana etc.

- Care erau mobilurile cele mai importante?

- Totul. De la discuțiile din patul conjugal, până la activitatea în bibliotecă, la edituri, în cenaclul literar.

*„**Operațiunea a culminat cu uciderea fiului meu**”*

- Ce v-a surprins cel mai mult?

- Multe. Dar îndeosebi cheltuielile materiale şi de energie umană folosite de grade militare înalte pentru ostracizarea fiicei mele şi, mai ales, ***pervertirea unor copii****, asmuțindu-i asupra colegei lor. Un fel de prostituare a profesiei şi a hainei care dădea autoritatea. Operațiunea VENUS a securității române a culminat, după cum se ştie, cu uciderea fiului meu, Alexandru-Mălin, cu insuflarea şi statornicirea unei psihoze, care îmi aminteşte de torționarii de la Canalul Dunăre – Marea Neagră, de fenomenul PITEŞTI, de zilele şi nopțile Puşcăriei, care mi-au măcinat oasele şi sufletul...*

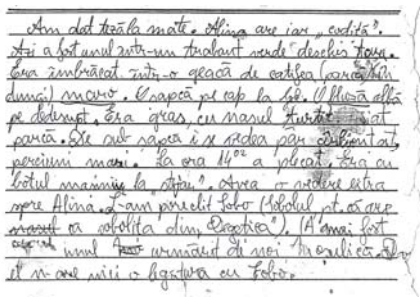

Cum observau copiii mişcările securiştilor

- Vă simțiți încă persecutat?

- Indiscutabil! Dosarul meu, „Sandu", n-are raport de închidere. Când regimul împotriva căruia ai luptat, cu convingerea succesului, îți oferă o locuință şi locuri de muncă, iar statul democrat, de drept, pentru care ai luptat şi-l agreezi, se desolidarizează de tine şi te aruncă în stradă, îți ia casa şi suplimentul de pâine de la gură, iar copilul care ți-a rămas este nevoit să lucreze departe de familie, în altă țară, nu-i persecutare? De la celula betonată din 1951-1954, când eram tânăr, am ajuns tot în celula betonată, dar şi cu un perete din sticlă, în 2001, după 50 de ani, acum, când am îmbătrânit şi am mai multe nevoi şi de hrană, şi de medicamente, şi de tihna după care am râvnit încă din anii de liceu. Dar, în primul rând am nevoie de locuință, şi nu o am!

„Ca şi în decembrie '89, aştept ceva"

- Ar mai fi ceva de adăugat?

- Diletantismul, înfricoşarea urmăritorilor mei. Căpitanul „Adrian" sublinia într-un raport: „Memoria lui

Tacu poate transporta în Occident o arhivă de documente”...

- Chiar aşa?

- Securitatea avea infiltraţi şi la ambasada SUA, unde eu am solicitat azilul politic. Doamna consul mi-a justificat refuzul vizei cu replica: „America nu primeşte nazişti”, dar a acordat vize pentru plecare definitivă a unor persoane cu o asemenea ideologie şi care s-au numărat printre informatorii Securităţii.

- Şi acum?

- Acum, ca şi în decembrie '89, aştept ceva. Spălaţi de tarele noastre bătrâneşti, aştept vremea când tinerii vor face curat. Curăţenie în casa noastră, cum au visat toţi din familia Tacu, care au făcut 70 de ani de puşcărie politică în comunism.

Anterior, la 17 decembrie 1998, în ziarul „**România Liberă**”, **Vasile Iancu**, ocupându-se de enigmele securităţii ceauşiste, făcuse dezvăluiri „*şi mai adânci în „Ceaţa deasă*” care se mai menţinea… şi la nouă ani după Revoluţie” şi cerea: „**Dosarul morţii liceanului-poet Alexandru Mălin Tacu trebuie redeschis**”:

„*…Era în clasa o XI-a la Liceul de Filologie-Istorie „M. Eminescu” din Iaşi. Când avea 9 ani, publicase în revista „Cronica”, versuri premiate la un concurs literar – „Autori: copiii”. La 17 ani, era un nume cunoscut în generaţia sa, în cenacluri şi publicaţii literare ieşene, învăţase bine engleza şi intenţiona să facă traduceri din literatura anglo-saxonă. Îşi pregătea volumul de debut. În februarie 1985, când avea 16 ani, îi scrie prietenului său din Toronto, Canada, Liviu Aruştei, a cărui familie se autoexilase, după o călătorie în Italia: „Cred că îţi mai aduci aminte de preocupările literare ale familiei Tacu. De la plecarea ta, în palmaresul nostru au mai fost adăugate 11 premii: eu am obţinut premiul I (...), tata aşteaptă să-i apară două cărţi la editurile «Minerva» şi «Junimea», iar eu cu Alina (sora liceanului – n.n.) pregătim cărţi pentru debut editorial. Pentru prietenia noastră îţi dedicăm, eu şi Alina, colegilor şi profesorilor tăi câteva poeme*”.

Copil crescut într-o familie cu respect pentru normele moralei creştine, pentru adevăr – tatăl, fost deţinut politic, dintr-o spiţă de răzeşi din Burdusacii Tutovei, cu mulţi cărturari – acest adolescent gândea liber şi frumos. Din îndrăznelile vârstei făcea parte şi

călirea trupului prin arte marțiale. Arte marțiale repudiate de regimul comunist. Acestea trebuiau practicate numai de trupele speciale ale Securității. La un anumit timp, familia tânărului licean a început să fie terorizată de Securitate. Tatăl făcea parte dintr-o familie ai cărei membri au făcut, la un loc, vreo 70 de ani de închisoare în regimul ,,democrației populare", iar dl Alexandru Tacu a fost exclus din liceu la 17 ani, apoi condamnat la şapte ani de muncă silnică pentru aceeaşi acuzație: ,,uneltire împotriva orânduirii". Câştiga atunci o pâine modestă de bibliotecar la Combinatul de Utilaj Greu şi era mentorul cenaclului ,,Lupta cu inerția", loc de întâlnire a unor spirite libere, cenaclu frecventat de mulți şi însemnați literați ai țării. Tatăl este pus de securişti să dea multe ,,extemporale", iar telefonul familiei e conectat la centrala Securității. Adolescentul şi sora lui, Alina, sunt acroşați de ,,civili" dubioşi şi luați la întrebări: Ce discuții au ei în casă? Ce prieteni le vin? Ce posturi de radio, mai ascultă?, Întrebări cretine pentru nişte copii inteligenți.

Familia cere emigrarea în SUA

Hărțuielile permanente (declarații, anchete, telefoane sub supraveghere, corespondența sfâşiată etc.) îi determină pe soții Tacu - Alexandru şi Ana - să facă cereri de emigrare în SUA. ,,Când activiştii de partid şi securiştii mi-au angajat copiii într-o perfidă complicitate la trecutul meu politic, am solicitat guvernului ceauşist plecarea noastră definitivă în Statele Unite - ne povesteşte dl Tacu. Aveam şi un argument de familie: după gradul de rudenie din partea mamei, ne situăm în arborele genealogic al savantului George Emil Palade, laureatul Premiului Nobel. Paşapoartele ne-au fost avizate suspect de repede. De aici încolo, însă, a urmat o cale înfricoşătoare. Pe 6 iulie 1986, am fost convocat la sediul Securității din Dealul Copoului şi un domn, care s-a recomandat Adrian, apoi Adrian Andronic, de fapt maiorul Vasile Andronic, cică, de profesie inginer, mi-a zis că are ordin de la ministrul Stamatoiu «să mă spele» pentru că «ăştia», adică activiştii de partid, «m-au murdărit» şi că trebuie să aibă încredințarea că «nu vom muri de foame în America»" Grijulii tare băieții ăştia cu ochi albaştri față de destinul familiilor care cereau emigrarea în țări capitaliste! Alex. Tacu l-a liniştit pe inginerul convertit în securist şi l-a asigurat că va avea grijă, să fie sigur, el şi ministrul său, Stamatoiu, de ai săi şi că e hotărât să plece în lumea liberă. Urmau să vină paşapoartele.

Scenariile macabre ale Securității

La liceu, mulți ştiau că poetul din clasa a XI-a, un lider de opinie între colegi, va pleca în America. Directoarea Crenguța Gâldău era, neîndoielnic, la curent cu toate informațiile. Sursă: Securitatea. Nu întâmplător îi pomenim numele şi veți vedea de ce. Într-una din zilele începutului de decembrie 1986, i se înscenează ceva murdar: este acuzat că a devastat cabinetul de ştiințe sociale, de fapt, de marxism-leninism. Părinții sunt chemați la liceu şi puşi să plătească nişte scaune rupte. De exmatriculare nu mai putea fi vorba. Directoarea ştia că liceanul aştepta plecarea în SUA. După câteva zile, este bătut crunt în curtea şcolii. Cine erau bătăuşii? Ce urmări au lăsat asupra trupului acestui adolescent? Nimeni n-a voit să afle. O precizare: pentru devastarea acelui cabinet este acuzat şi cel mai bun prieten al său, Mircea.

A venit ziua fatală: 21 decembrie. Este chemată Salvarea şi, la ora 21.30, este internat la Spitalul de Urgență Iaşi. În urma unui pretins telefon din partea familiei, care ar fi anunțat, chipurile, că îl vor pe băiat acasă,- asta s-a aflat, desigur, ulterior - bolnavul este scos de sub terapie intensivă şi plimbat pe străzile Iaşului până la ora 2:17, între Spitalele Neurochirurgie, „Sf. Spiridon", din nou la Urgență. Ca familia să-l afle la Morga Spitalului „Sf. Spiridon", abia pe 24 decembrie! O întrebare simplă şi logică se pune: dacă l-a cerut familia acasă, cum se minte, de ce nu a fost dus acasă? De la Urgență până la domiciliul familiei Tacu (Aleea Ghica Vodă) se fac, cu maşina, vreo 15 minute… Conform declarației ulterioare date de asistenta de pe Salvare (Hanganu), băiatul a murit în Salvare, la ora 2:17. Curios, în nici un spital din Iaşi, pe unde a fost plimbat, nu este înregistrat. Şi abia după 36 de ore, Miliția a căpătat aprobare să dispună, împreună cu medicul legist, autopsia. Un profesor universitar, bun specialist în materie de medicină legală (dr. Gh. Scripcaru), i-a zis tatălui că băiatul a fost tratat pentru otrăvire. Dar în buletinul medical de la Urgență scrie că a fost tratat pentru „proliferarea de leucocite". Iar în actul de deces - altă ciudățenie! - nu e trecut ca loc al decesului Salvarea sau măcar vreun spital, ci locuința de pe Aleea Ghica Vodă. „În totală contradicție cu realitatea, ne spune tatăl, comisia medico-legală a specificat în procesul-verbal că decesul a avut loc în ziua de 21 decembrie, la domiciliu. Ne aflam în plină măsluire a datelor". La trei săptămâni după această moarte neelucidată nici acum, iată, au trecut 14 ani, tânărul licean primea paşaport pentru SUA. I se dăduse

paşaport pentru eternitate. Se numea Alexandru Mălin Tacu. Au rămas o amintire durabilă şi un volum de versuri: „Călătorul profund”.

Altă moarte suspectă

...După câteva luni, de pe blocul „Modern” din Piaţa Unirii din Iaşi se arunca în gol prietenul cel mai bun al lui Mălin: Mircea Celmare. Mălin şi Mircea avuseseră de-a face cu Securitatea şi Miliţia, în legătură cu „devastarea” cabinetului de marxism-leninism, au fost reţinuţi pe stradă şi puşi să dea declaraţii la Miliţie. Varianta sinuciderii, având drept cauză o cruntă dezamăgire sentimentală, a rămas. Deşi au fost martori care au spus că Mircea nu era singur pe terasa blocului, atunci, în clipa prăbuşirii. Acolo se mai aflau încă patru persoane. Cine erau? Mister, până în zilele noastre. „Un fost comandant al Securităţii Iaşi, al cărui nume îl trec sub tăcere, poate din motive de conştiinţă, mi-a spus că la liceul Eminescu există o organizaţie subversivă şi că Mălin era şeful acelei organizaţii”, ne povesteşte mai departe dl Tacu.

Renunţarea la emigrare, intrarea în disidenţă

După această cumplită lovitură, familia Tacu renunţă la plecarea în SUA. Dl Alexandru Tacu intră în contact cu grupul de disidenţi, format în jurul lui Dan Petrescu. Este chemat tot mat des la Securitate. Îi cunoaşte pe mulţi câini de pază ai regimului Ceauşescu, aude de mai-marii Ministerului de Interne de la Iaşi: coloneii Pleşa, Ciurlău, Boţârlan, Wolf, iar ofiţerii Andronic şi Matei (acesta, se pare, la SRI Botoşani) sunt anchetatorii săi direcţi. Când Dan Petrescu intră în greva foamei, pe 3 octombrie 1989, ca formă de protest împotriva regimului terorist Ceauşescu, Alexandru Tacu, soţia şi fiica, Alina, elevă de liceu, devin solidari cu gestul disidentului. Pe 8 octombrie, „Europa liberă” difuzează „Scrisoare împotriva lui Ceauşescu”, redactată de Dan Petrescu. Între semnatari, alături de Doina Cornea, Liviu Ioan Stoiciu, Luca Piţu, Liviu Antonesei, este şi Alexandru Tacu. Pe 14 octombrie, sunt arestaţi la domiciliu Luca Piţu, familia Amarandei, Al. Tacu. Filip Răduţi, unul din membrii marcanţi ai grupului, din casa căruia se lua legătura telefonică cu „Europa liberă”, este arestat la ieşirea din serviciu şi bătut de securişti să spună cum s-a putut vorbi cu „Şopârliţa”.

În după-amiaza zile de 22 decembrie 1989, securistul de pază din faţa casei familiei Tacu îşi ia tălpăşiţa. Legătura telefonică cu lumea se restabileşte în regim de normalitate (constituţionalitate).

Moartea din Salvare, de fapt efectul unui asasinat?

Alexandru Tacu este convins că fiul său a fost asasinat. După decembrie 1989, a făcut numeroase demersuri pentru redeschiderea unei anchete privind acest dosar neelucidat. „Am aflat că Mălin purta convorbiri telefonice cu ataşatul cultural al Ambasadei SUA din Bucureşti, domnul Eduard, interesându-se nu numai de plecarea noastră. Dar, de fapt, la capătul celălalt al firului se afla un ofiţer de Securitate. Pentru uciderea cu perfidie a fiului meu ar trebui anchetaţi ofiţerul de Poliţie Vasile Humă, pe atunci locotenent de Miliţie, ofiţerii securişti Aristotel Stamatoiu şi colonelul Rusu, de la Bucureşti, maiorul Andronic Vasile şi colonelul Wolf, de la Iaşi, profesorii Ipate, Crăescu şi Popovici, foştii elevi Emi Antohi, Anghel Eduard, Herţa Cezar Ioan, fraţii Asăvoaiei, unii din vecinii casei noastre. Colonelul de Poliţie Mătase, care a început primele investigaţii după 1990, şi fosta directoare a liceului, Crenguţa Gâldău, aceea care a sugerat „arestarea celor doi elevi – Mălin Tacu şi Mircea Celmare – au murit în împrejurări curioase”.

La unul din memoriile adresate Ministerului Justiţiei acesta îi răspunde (17 aprilie 1997) că „examinând dosarul se constată că soluţia dată în cauză este legală şi temeinică, din actele medico-legale rezultatul univoc este că moartea a fost de natură patologică”. „Dar, zice dl Tacu, procesul-verbal de necropsie o fost redactat în prezenţa colonelului Rusu, de la Bucureşti, şi a căpitanului, pe atunci, Vasile Andronic, iar Ministerul Justiţiei n-a făcut altceva decât să copieze textul din 1986 – adică, nimic, text pe care, precizez, comisia de anchetă numită de ministrul Mircea Ionescu Quintus, în 1992, îl anulase pentru inadvertenţe flagrante. Prima formulare a documentului privind moartea lui Mălin o mai are, poate, Vasile Humă, de la Poliţia Municipală. Neurmărirea penală a decis-o – lucru destul de relevant – procurorul Popescu, fiul unui fost comandant al Securităţii şi Miliţiei locale”.

Aşa soluţionare, aşa răspuns.

Cine are datoria, nu doar morală, să redeschidă „Dosarul Alexandru Mălin Tacu?” În care regim?

Virgil Burlă, în „**Monitorul**” de Iaşi, în 9 aprilie 2004, rememorează faptele cu o întrebare pusă cu un titlu mare pe fruntea ziarului, chiar în primă pagină: „**Fiul dizidentului Tacu, ucis de securitate**?” Şi detaliază:

■ ***Mălin Tacu, un tânăr sănătos tun, a murit cu trei ani înainte de Revoluţie, în condiţii misterioase ■ băiatul a intrat subit în comă, a fost purtat pe la trei spitale, în final fiind găsit mort pe o targa în holul Spitalului „Sf. Spiridon” ■ la 18 ani de la tragedie, familia încă n-a aflat adevărul ■ părinţii presupun că Mălin ar fi fost otrăvit în timpul unui interogatoriu la Securitate ■ „O persoană a intrat în sală şi i-a oferit un pahar cu apă. Bănuiesc că acesta a fost momentul în care fiul meu a fost otrăvit”, spune tatăl tânărului ■ la rândul său, disidentul Alexandru Tacu fusese urmărit de Securitate şi condamnat la temniţă întrucât a refuzat depunerea jurământului militar în faţa steagului sovietic ■***

Alexandru Mălin Tacu este, poate, pentru mulţi dintre noi, un nume necunoscut, dar care la numai 17 ani a murit în condiţii stranii. Mălin Tacu era fiul disidentului Alexandru Tacu, cel care, la aceeaşi vârsta la care a murit fiul său, era pentru prima oară arestat de miliţie pentru că şi-a permis să cânte „Trăiască Regele” la câteva luni după ce acesta abdicase.

La data de 13 martie 1952, Alexandru Tacu este condamnat iniţial la 15 ani pentru trădare, însă ulterior pedeapsa a fost micşorată la patru ani de temniţă. „M-au condamnat la patru ani de închisoare pentru că nu am vrut să depun jurământul militar în faţa steagului sovietic. Am fost plimbat prin mai multe închisori politice din ţară, pe la Poarta Albă, Jilava, Sovrom Oneşti, Gherla.

Am cunoscut prin închisori personalităţi de marcă ale României, precum ar fi Corneliu Coposu, Gheorghe Brătianu, Traian Herseni, Mircea Ionescu Quintus”, ne-a declarat, cu vădită emoţie în glas, Alexandru Tacu. În 1983, numele poetului şi

bibliotecarului de la CUG Alexandru Tacu este rostit pentru prima dată la postul de radio „Europa Liberă”.

Tânărul avea constituție atletică şi o sănătate de fier.

La 19 noiembrie 1969, s-a născut primul copil al soților Alexandru şi Ana Tacu, Mălin Alexandru Tacu. Acesta a debutat în revista „Cronica” la vârsta de 9 ani, cu prima poezie. Doi ani mai târziu, se naşte sora lui Mălin, Alina. Familie cu tradiții deosebite, descendentă a singurului român laureat al Premiului Nobel, George Emil Palade, întreaga familie Tacu face la data de 12 iulie 1985 o cerere de părăsire definitivă a României către ambasada Statelor Unite de la Bucureşti.

În seara zilei de 21 decembrie 1986, Mălin Tacu intră în comă profundă. El a fost dus imediat cu Salvarea la Urgențe. Câteva ore mai târziu, tânărul este găsit mort în holul Spitalului „Sf. Spiridon”.

„Era un băiat extraordinar. Atletic, făcea mult sport, niciodată internat în vreun spital, cu o sănătate de fier. Un copil deosebit. A intrat în comă profundă în seara zilei de 21 decembrie 1986. Câteva ore mai târziu, l-am descoperit mort, pe hol, în Spitalul «Sf. Spiridon», secția a treia, Hematologie”, povesteşte, cu ochii în lacrimi, Alexandru Tacu. La câteva săptămâni de la moartea acestuia, pe numele lui Mălin soseşte paşaportul pentru plecarea definitivă în Statele Unite.

Misterul morții tânărului Mălin Tacu nu a fost descoperit nici până astăzi.

Era pe moarte, dar a fost plimbat între spitale.

Ce s-a întâmplat, de fapt, în ziua tragicului eveniment? Pe 21 decembrie 1986, echipajul Salvării a sosit după o oră de la apel, prima reacție a asistentei de pe Salvare fiind aceea că „acest copil a fost otrăvit”. Ulterior, familia Tacu nu a mai putut contacta niciodată echipajul de pe Salvare care 1-a transportat pe Mălin la spital. Prima oprire din acea noapte de coşmar a fost la Spitalul de Urgențe, loc în care i s-a acordat primul ajutor. Medicul de gardă în acea seară era profesorul Ştefan Mihalache, medic care, după ce a dispus să i se facă spălaturi stomacale specifice, a cerut familiei să plece acasă, deoarece băiatul este în afara oricărui pericol. Acelaşi doctor declara ulterior că a primit un telefon din partea familiei, telefon prin care s-a cerut transferarea pacientului la spitalul de Neurochirurgie din Tătăraşi. În final, tânărul a ajuns la spitalul „Sf. Spiridon”, unde, de altfel, a fost găsit mort de părinții săi.

Medicul care l-a tratat nu-şi mai aduce aminte de caz.

Familia Tacu susţine însă că nu a solicitat transferul băiatului de la Urgenţe la Neurochirurgie. „Nu am făcut nici un demers pentru transferarea lui Mălin la un alt spital. Nu am sunat la Spitalul de Urgenţe pentru mutarea fiului nostru. Cei de la Urgenţe l-au trimis la Neurochirurgie, unde, în mod curios, nu a fost primit. Noaptea, la ora 2 şi 17 minute, a fost constatat decesul în maşina Salvării, în timp ce era plimbat de la un spital la altul. Noi l-am găsit mort la Spitalul «Sf. Spiridon». Era pe o targa în hol", a mai spus tatăl lui Mălin, Alexandru Tacu.

Contactat pentru a da mai multe amănunte, profesorul doctor Ştefan Mihalache, medic al Spitalului de Urgenţe Iaşi, spune că nu mai ştie despre ce e vorba. „Care caz Tacu? Nu-mi aduc aminte de aşa ceva. Au trecut 20 de ani de atunci", spune răspicat medicul Mihalache.

Nici un act de internare în spital nu a fost înregistrat pe numele Tacu, iar fişa de observaţie medicală nu a fost descoperită nici până astăzi.

Moartea subită în numai şase ore a lui Mălin Tacu, telefonul misterios primit de medicul Mihalache, decesul survenit în maşina Salvării, cererea de emigrare în Statele Unite, trecutul disident al tatălui, toate acestea au condus la o serie de suspiciuni din partea familiei, care a cerut cercetarea morţii suspecte a fiului Mălin.

*„**Mi s-a sugerat să las totul baltă**".*

De caz s-a ocupat locotenentul major la acea vreme Vasile Humă, actualul comisar şef, locţiitor ai şefului Politiei Municipiului Iaşi.

Acesta a cerut familiei fişa medicală de observaţie a pacientului, fişă care nu exista. „Am fost chemat la miliţie de către Vasile Humă, în dimineaţa zilei de 23 decembrie 1986, pentru a începe anchetarea morţii fiului meu. Humă mi-a cerut fişa medicală de observaţie, deoarece fără aceasta nu putea demara ancheta. Dar nu aveam nici un act care să ateste internarea sau diagnosticul fiului meu. Locotenentul Humă mi-a sugerat să las totul baltă, căci oricum nu se mai poate face nimic şi să aştept rezultatul autopsiei", a mai declarat tatăl lui Mălin.

***Mălin Tacu a murit în urmă cu 18 ani în condiţii neelucidate nici până astăzi**.*

Încercările noastre de a afla şi punctul de vedere al

comisarului şef Vasile Humă au fost zadarnice. Acesta nu a fost de găsit, fiind într-o şedinţă care probabil are ca scop descoperirea criminalului de la Cub.

***Anchetă cu surprize: decesul a survenit la domiciliu**.*

Rezultatul autopsiei a fost unul cât se poate de simplu: hematom subdural dreapta cât un ou de găină. Medicul care a efectuat autopsia a refuzat ulterior orice declaraţie în cazul Tacu.

Pe de altă parte, probe biologice au fost trimise şi către alte laboratoare din ţară, pentru a determina cauza morţii lui Mălin. Rezultatul acestora a fost însă hilar. „O singură dată am văzut în mâna locotenentului Vasile Humă rezultatul analizelor. Apăreau patru concluzii. Prima dintre ele reliefa faptul că a fost o moarte patologică, a doua stipula că decesul ar fi survenit la domiciliu, a treia că nu s-a găsit alcool în sânge, iar ultima concluzie arăta că hematomul nu i-a cauzat moartea", a declarat, plin de revoltă, Alexandru Tacu.

Totuşi, varianta care s-a vehiculat încă de la început în privinţa morţii suspecte a lui Mălin Tacu a fost otrăvirea. Această ipoteză este întărită de mărturia locotenent colonelului V. Boţârlan, care i-a povestit lui Alexandru Tacu o întâmplare petrecută cu ceva ani în urmă. „Mi-a spus ulterior colonelul Boţârlan că, pe data de 4 noiembrie 1986, fiul meu, împreună cu colegul şi cel mai bun prieten al său, Iulian Mircea Celmare, au fost ridicaţi de un Aro al miliţiei de pe strada Sulfinei. Au fost anchetaţi timp de trei ore în sediul Securităţii Statului, actualul sediu al Serviciului Paşapoarte. În timpul interogatoriului, o persoană a intrat şi i-a oferit lui Mălin un pahar cu apă. Bănuiesc că acela este momentul în care fiul meu a fost otrăvit. Fiul meu nu a povestit nimic acasă despre această întâmplare", a precizat Alexandru Tacu.

„***Disprețul față de comunism mi-a păstrat sufletul tânăr***"

Liviu Antonesei, un apropiat al familiei Tacu, împărtăşeşte punctul de vedere exprimat de tatăl lui Mălin. „Acel copil a murit oarecum întâmplător. De departe, ceea ce spune tatăl lui pare plauzibil. Ştiam că s-a încercat demararea unei anchete după 1990 având ca subiect moartea lui Mălin, însă, după cum mă aşteptam, nu a dus la nici un rezultat", a declarat Liviu Antonesei.

Mălin Tacu a fost înmormântat la data de 26 decembrie 1986. Peste câteva luni, la 1 mai 1987, cel mai bun prieten al său, Iulian Mircea Celmare, s-a sinucis, aruncându-se de pe blocul în care locuia.

În ciuda suferinţelor prin care a trecut, familia Tacu speră ca

într-o zi adevărul să iasă la iveală. „Dispreţul faţă de comunism mi-a păstrat sufletul tânăr", spune Alexandru Tacu.

„Dipreţul împotriva comunismului mi-a păstrat sufletul tânăr" este titlul interviului publicat de ziarul „**Ziua**" – Iaşi semnat de către **Magda Olteanu**:

„În familia mea din partea tatei cei şapte bărbaţi au făcut aproape 70 de ani de închisoare în perioada 1946-1964. În ce mă priveşte, am simţit colţii temutei Securităţi încă de la vârsta de 17 ani".

Mărturisirea aparţine unuia dintre poeţii ieşeni aflat acum la vârsta de 68 de ani. Peste trei zile, familia şi prietenii îl vor sărbători, dar şi pentru tăria sa de caracter, puterea de a rezista opresiunii fostului regim.

Născut dintr-o familie în al cărei arbore genealogic se află nume celebre, precum George Emil Palade, laureat al Premiului Nobel, Neculai Brăescu, tenor la Scala din Milano, Miltiade Filipescu, membru al Academiei Române, Neculai Malaxa, cel mai mare industriaş din România ş.a., Alexandru Tacu a urmat cursurile liceului din Bârlad, un liceu în care era foarte pronunţat spiritul patriotic. În 1948, cu câteva zile înainte de a împlini17 ani, a fost arestat împreună cu unii profesori şi elevi ai liceului la care învăţa, acuzaţia fiind aceea că au protestat împotriva stalinizării României. „Am crescut într-un liceu în care sentimentul patriotic şi stima faţă de imnurile naţionale erau o valoare aproape de Dumnezeu. Nu puteam accepta să stăm pasivi faţă de năvălirea barbară care venea dinspre Răsărit peste noi fără să spunem nimic". A fost ţinut o săptămână la arest, după care a fost dat afară din liceu. Ca să nu mai lungim vorba, nemulţumitul adolescent a fost arestat de 7 ori în trei ani. Întrucât îi plăcea să vorbească în public despre frumuseţea unor versuri puse pe muzică de genul „Deşteaptă-te române", „Pui de lei", ba chiar „Trăiască regele", (cântece interzise de regimul comunist), a avut de suferit alte condamnări şi s-a trezit la celebra închisoare Gherla. „Ura împotriva comunismului mi-a păstrat sufletul tânăr, căci venea din suferinţele pe care le-au îndurat mama mea, asasinată la vârsta de 46 de ani conform unei circulare NKVD; tatăl meu a fost otrăvit cu arsenic, după ce a fost arestat, anchetat şi bătut de vreo l2 ori, iar surori ale tatei şi unchi sau veri au făcut închisoare. Dar despre acestea toate scriu într-o carte care va apărea cât de curând".

„S-a nimerit să mă îndrăgostesc de fiica unui chiabur din Frumuşica (Botoşani), Ana Blănaru, şi să mă căsătoresc cu ea; eram pedagog şi în acelaşi timp student la filologie, fără frecvenţă, iar ea era laborantă. M-a înţeles în toţi aceşti ani grei când am fost dat afară din serviciu de la Liceul de chimie. Nu mi s-a iertat niciodată faptul că am protestat împotriva regimului comunist. În spatele meu au existat tot timpul securiştii".

Singura mea avere, trecutul meu politic

- Ce înseamnă după părerea dv. „a fila"?

- Înseamnă să fii urmărit pas cu pas. Filajul nu poate fi făcut de oricine, ci de profesionişti. Pe vremea lui Ceauşescu, după moartea suspectă a băiatului meu, Mălin, am intrat în contact cu un grup de disidenţi printre care Dan Petrescu, Luca Piţu, Liviu Antonesei. Am alcătuit o scrisoare difuzată de postul de radio „Europa liberă" în urma difuzării căreia am fost arestaţi.

- Când aţi fost lăsat în pace?

- Niciodată. După revoluţia din 1989 este mai al dracului decât înainte.

- Explicaţi...

- Cu faptele acestea ale mele aş fi putut fi prim-ministru, dar am fost lovit în continuare.

- Măcar aveţi carnet de revoluţionar?

- Nu. Nu ajunge câţi s-au ridicat pe spinarea celor care au avut de suferit? Nu sunt membrul nici unei organizaţii. Şi, probabil, de aceea nu sunt un om gratulat nici de actualul regim. Sper, dacă dă

Dumnezeu, să vină şi timpul meu, să prind şi eu un tren ca lumea. Pare ciudat ce vă spun, dar România lui Ceauşescu era o ţară disciplinată, stăpânită serios, în care oamenii munceau. Acum?...

„***Nu vreau să îngroş caracuda din Uniunea Scriitorilor***"

- Chiar dacă vă trezeşte amintiri dureroase, spuneţi-ne dacă mai ştiţi ceva în legătură cu intervenţiile dv. despre moartea suspectă a fiului, Mălin, un poet talentat care, la vârsta de 17 ani, ne-a părăsit.

- Copilul acesta a fost ucis de Securitate; s-a spus că a murit de leucemie, dar nici un medic din spitalele în care a fost dus în noaptea morţii sale nu a dat acest diagnostic, nici măcar după necropsie. Moartea lui a survenit în noaptea de 22 decembrie 1986. Era un poet despre care criticii spuneau că avea deja o ştiinţă a metaforelor cum rar poate fi întâlnită la o asemenea vârsta.

- Admirăm eforturile dv. încununate de succes de a publica volumul postum „Călătorul profund" cu cele 28 de poezii pe care le-a creat Mălin în timpul scurtei sale existenţe. Ştim, că aţi iniţiat premiul „Alexandru Mălin Tacu" pentru Concursul naţional „Autori: copiii!", că aţi înfiinţat Fundaţia culturală „Primăvara lumii", consacrată memoriei tânărului poet şi că intenţionaţi să amenajaţi o casă memorială la domiciliul din aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43. Ştim că aţi acordat premii substanţiale de la concursul „Autori: copiii!"; însă care este soarta demersurilor dv. în legătură cu casa memorială?

- Toţi au fost de acord, dar nimeni nu mi-a dat nici o aprobare. De aceea, primul meu adversar din Iaşi este primarul Constantin Simirad.

- În familia Tacu există şi poeta Alina, câştigătoare a numeroase premii încă de la vârsta de 10 ani, o poetă sensibilă, ajunsă la consacrare; nu mai vorbim despre Alexandru Tacu, scriitor de notorietate. Ce aţi scris până acum?

- În primul rând, vreau să vă corectez: nu sânt de notorietate. În al doilea rând, nu am decât trei cărţi de poeme („Întoarcerea la izvor", „Omul interzis", „Flaut Tenebra") şi am în lucru, în speranţa că va apărea, o lucrare mai amplă de 2.000 de pagini care se numeşte „Mică bibliotecă de infernologie".

- Sunteţi membru al Uniunii Scriitorilor?

- Nu. pentru că nu vreau să îngroş rândul caracudelor".

Alexandru Tacu – şi familia – nu au carnet de revoluţionar. Susţinut de cunoscuţi şi de vecini, de obştea locală, după cum am

relatat, a expediat cererea semnată de câteva zeci de cetățeni constituiți într-un comitet de inițiatăvă ad-hoc către preşedenția țării şi a cerut, şi în numele lor, ca lui Mălin să i se acorde titlul de „Erou martir al Națiunii Române" pentru sacrificiul prin moarte în lupta împotriva comunismului, ucis de securitate. Dar cererea i-a rămas în fază de avizare. Apoi, încă de la 29 august 2000 şi-a format dosarul cerut de H. G. nr. 148/2000 pe care l-a depus, conform celor legale, la Comisia 214/1999 de la Ministerul Justiției pentru a i se recunoaşte şi acorda Titlul de luptător în rezistența anticomunistă – cum au obținut atâția alții. După patru ani de zile de dezbateri, Comisia i-a acordat, în numele legii, calitatea de „Luptător în Rezistența Anticomunistă".

În această privință, ultima scrisoare a familiei Tacu adresată la 17 iunie 2005 preşedintelui comisiei mai sus citate, în revenire, ca o cale de atac în justiție are următoarea formulare:

„*DOMNULE PREŞEDINTE*

Subsemnații Tacu Gh. Alexandru, Tacu I. Ana, Tacu A. Elena Alina din Iaşi cu domiciliul ales pe str. Veniamin Costachi nr. 8, bl. C2 (fost str. Cloşca). Revenim asupra cererii înregistrată sub nr. 219.14/02.2003 depusă la Comisie, completată şi susținută de dosarele de urmărire informativă scoase din arhivele securității comuniste, documente ce sintetizează următoarele ținte:

1 – Condamnarea politică a lui Tacu Gh. Alexandru – motivele, perioada.

2 – Atitudinea familiei Tacu față de regimul de dictatură totalitară.

3 – Prigoana, represiunea organizate sistematic în scopul suprimării familiei Tacu, considerată un real pericol social, aspecte de natură politică de felul:

- *rapoarte*
- *indicații*
- *sarcini de serviciu*
- *planuri de măsuri*
- *note informative*
- *apostile şi destinație de ordine*
- *încrucişări de sarcini între mari ofițeri DSS infiltrați în Ambasada SUA cu scopul de a zădărnici proiectele familiei Tacu de a emigra în State*

- Tactici profesioniste de suprimare a fiului meu Tacu Alexandru Mălin - prima victimă din familie, în urma transferului de la S2 Iaşi la UM 0.544 conform ordinului nr. 009836 dat de ministrul DSS Aristotel Stamatoiu, secundat de general-maior Alexie Ştefan şeful Direcţiei a III a – „direcţia exterminări".

4 – Organizarea reţelei de informatori puşi să supravegheze pas cu pas comportamentul social al fiicei mele, Tacu Elena Alina pentru a-i evalua gradul de influenţă în comunităţile şcolare, cât şi în anturajul de prieteni, de la vârsta de 13 ani, urmărire cu consecinţe erozive, traumatizante ca tortură şi ingerinţe în viaţa firească personală.

5 – Prezenţa reţelei de informatori pe urmele soţiei Tacu I. Ana, la serviciu, în contextele sociale de orice formă, chiar şi la biserică.

6 – Consecinţele devastatoare cauzate de acţiunea de cod „OPERAŢIUNEA VENUS" din proiectele poliţiei politice UM 0.544, un culoar prin care circulau agenţii lui Carlos Şacalul, atunci când erau chemaţi de soţii Ceauşescu prin generalul Pleşiţă pentru suprimarea persoanelor indezirabile.

7 – Prima victimă a acţiunii de cod „OPERAŢIUNEA VENUS", consemnată în dosarul de urmărire informativă 84901 intitulat „EMIGRANTUL" a fost fiul meu Tacu Alexandru Mălin, căzut pe frontul de onoare în rezistenţa anticomunistă.

8 – În regenta planurilor şi procedeelor poliţiei politice criminale mă găseam eu, Tacu Gh. Alexandru un anticomunist iremediabil şi intrasigent prin tradiţie – şase bărbaţi din familia Tacu, între 1946 şi 1989 au făcut aproximativ 70 ani prin lagărele şi închisorile comuniste de exterminare(DUI CNSAS).

9 – „Operaţiunea VENUS" din dosarele CNSAS se exprimă ca efecte devastatoare, nefaste asupra stării materiale şi psiho-fizice a patru vieţi interzise, aduse în postură de avarie, viaţa unor OAMENI aruncaţi într-o rezervaţie a morţii.

10 – Toate aceste şi alte stări concentrate, în doar 50 de pagini din dosarele CNSAS, se înţelege că definesc portretul prefigurat de OU/21 al luptătorului în rezistenţa anticomunistă.

Vă rugăm să consideraţi că prin depozitul de dosare CNSAS depuse la Comisia 214/99 la data de 29.08/2000, completate la 14.02/2003, am acoperit deplin dispoziţiile H.G. nr. l48/2000 art. l şi 2 şi, de asemenea, rugăm Comisia, în virtutea probelor administrate la

dosar, să ne acorde TITLUL DE LUPTĂTOR ÎN REZISTENŢA ANTICOMUNISTĂ şi accesul la drepturile ce rezultă din Legile în vigoare pentru perioada cuprinsă între 3.03/1983 – 22.12/1989 pentru următorii:

- TACU Gh. ALEXANDRU pentru anii 1955 – 1989.

- TACU I. ANA, pentru anii 1983 – 1989.

- TACU A. ELENA ALINA, pentru anii 1983 – 1989.

- TACU A. ALEXANDRU MĂLIN, toate onorurile etic-eroice pentru sacrificiul prin moarte în rezistenţa anticomunistă.

DOMNULUI PREŞEDINTE AL COMISIEI 214/99
Tacu Alexandru
Tacu Ana
Tacu Elena Alina

Iaşi 17 iunie 2005

- TACU Gh.ALIXANDRU pentru anii 1955 - 1989.
- TACU I.ANA , pentru anii 1983 - 1989.
- TACU A.ELENA ALINA, pentru anii 1983 - 1989.
- TACU A.ALEXANDRU MALIN , toate onorurile etic-eroice pentru sacrificiul prin moarte în rezistenţa anticomunistă.

DOMNULUI PRESEDINTE AL COMISIEI 214/99
Tacu Alixandru
Tacu Ana
Tacu Elena Alina

I a ş i 17 iunie 2oo5

Casa-muzeu sau casa memorială „Alexandru Mălin Tacu", iată cum au circulat răspunsurile de la Prefectură la Primăria Municipiului Iaşi, de la primărie la Direcţia de administrare a fondului imobiliar de stat şi de aici la petiţionar, totul fiind vorbe… vorbe ale unor oameni care şi-au pasat hârtiile de la şef la subalterni pentru ca… să nu se facă nimic.

Referitor la fostul primar Constantin Simirad – pe care îl socoteşte implicat în deposedarea sa de locuinţa în care a trăit dramele ex-abrupto pe lângă unele satisfacţii efemere aproape 30 de ani – în scrisoarea adresată la 10 iunie 2005 preşedintelui României despre „**răsfăţatul tripourilor pesediste**" iată ce depoziţie face Alexandru Tacu:

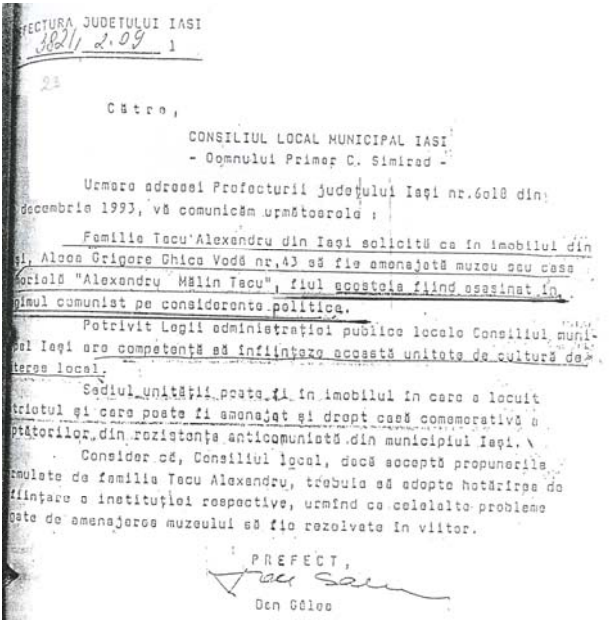

PREFECTURA JUDEȚULUI IAȘI
1821/ 2.09 1

Către,

CONSILIUL LOCAL MUNICIPAL IAȘI
- Domnului Primar C. Simirad -

Urmare adresei Prefecturii județului Iași nr.6618 din decembrie 1993, vă comunicăm următoarele :

Familia Tacu Alexandru din Iași solicită ca în imobilul din Iași, Aleea Grigore Ghica Vodă nr.43 să fie amenajată muzeu sau casă memorială "Alexandru Mălin Tacu", fiul acesteia fiind asasinat în regimul comunist pe considerente politice.

Potrivit Legii administrației publice locale Consiliul municipal Iași are competență să înființeze această unitate de cultură de interes local.

Sediul unității poate fi în imobilul în care a locuit martirul și care poate fi amenajat și drept casă comemorativă a luptătorilor din rezistența anticomunistă din municipiul Iași.

Consider că, Consiliul local, dacă acceptă propunerile formulate de familia Tacu Alexandru, trebuie să adopte hotărârea de înființare a instituției respective, urmând ca celelalte probleme privind amenajarea muzeului să fie rezolvate în viitor.

PREFECT,
Dan Gâlea

DOMULE PREŞEDINTE AL ROMÂNIEI

Municipiul Iaşi a rămas cel mai bolşevizat segment al sud-estului Europei. În această parte a lumii, într-un gulag eufemizat, după 16 ani de la sângeroasa Revoluție anticomunistă, trei oameni, trei vieți sunt interzise de la cele mai elementare drepturi, sunt strivite sub comenzile mute ale circularei ultrasecrete nr. 03/2.6.AA/CC.113, poziția 40, cu dezinvoltura ***traficanților de marfă ieftină – viața de om****.*

Acest halou vitriolant care ne învăluie, emană de la răsfățatul tripourilor pesediste, Constantin Simirad, un duh malefic în calea oricărui impuls de reformă. Un ucigaş cu metodă.

*O familie de foşti deținuți politici şi disidenți anticomuniști cu renume am fost aruncați în stradă ca nişte rău-făcători, împotriva legii, într-o învălmăşeală de sălbătăcie şi vandalism, din vendetă politică, aşa cum a perceput-o în chip proletcultist mafia Simirad. În casa furată din averea țării, urma să deschidem un MEMORIAL consacrat sacrificiului prin moarte a fiului meu „****asasinat în regimul comunist pe considerente politice****”, „****cu aport deosebit legat de promovarea democrației în țara noastră****” (citez din arhive).*

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI IAŞI
Direcţia de Administrare a Fondului
Imobiliar de Stat
Nr. 2627 / 24.06.1997

PRIMAR,
conf.dr. Constantin Simirad

33684/02.07.97

CĂTRE,

Dl. **Alexandru Tacu**,
Aleea **Grigore Ghica Vodă**, nr. 43, **Iaşi**.

Ca răspuns la scrisoarea dvs. înregistrată sub numărul de mai sus la Prefectura Judeţului Iaşi, prin care solicitaţi înfiinţarea unui punct muzeal în memoria fiului dvs., **Alexandru Mălin Tacu**, într-una dintre locuinţele de la adresa de mai sus, vă comunicăm următoarele:

- din verificarea efectuată la unitatea noastră a rezultat că în imobilul sus-menţionat din Aleea **Grigore Ghica Vodă** nu există în prezent nici un spaţiu disponibil; din punct de vedere juridic, toate locuinţele sunt legal ocupate de către chiriaşi.

Dorinţa dvs. de a înfiinţa un punct muzeal este îndreptăţită, având în vedere meritele deosebite ale fiului dvs. legate de promovarea democraţiei în ţara noastră.

În aceste condiţii, Comisia pentru aplicarea Legii nr. 114/1996, Primarul Municipiului Iaşi şi Consiliul Local al Municipiului Iaşi, având în vedere solicitarea pe care aţi făcut-o, se vor conforma dorinţei dvs., în momentul eliberării fizice şi juridice a unui spaţiu locativ în acest imobil.

Director D.A.F.I.S.,
ing. Gh. Pînzaru

Şef serviciu
administrare spaţiu locativ,
ing. D. Dumitrescu

De patru ani trăim sub teroarea unei prigoane politice inumană, urâtă şi periculoasă într-o rezervaţie horor, a morţii. Vă rugăm să trimiteţi la Iaşi un delegat onest pentru a evalua situaţia de avarie în care ne aflăm.

Vă mulţumim

Iaşi 10 iunie 2005 *Alexandru Tacu*

De patru ani trăim sub teroarea unei prigoane politice inumană,urâtă şi periculoasă într-o rezervaţie horor,a morţii.
Vă rugăm să trimiteţi la Iaşi un delegat onest pentru a evalua situaţia de avarie în care na aflăm.

Vă mulţumim

I a ş i lo iunie 2oo5

biectivă, bătăioasă „**România liberă**” mi s-a părut a fi cea mai apropiată de familia Tacu în căutarea adevărurilor. Ziarul a făcut dezvăluiri de conținut: „***0544” (Ristea Priboi) a ordonat arestarea dizidentului Dan Petrescu şi Alexandru Tacu pentru organizarea unui miting imaginar***”:

„Am intrat în posesia unui document din care rezultă cum Securitatea fabrica motive de arestare celor care aduceau critici regimului comunist. Ordinul a fost dat şefului Serviciului III – Securitate Iaşi de către şeful Direcției a III-a DSS generalul maior Ştefan Alexie. Securiştii le-au ordonat pe 13 noiembrie 1989 subalternilor de la Securitatea Iaşi („indicativului” 113/HG) să lanseze un zvon din care să rezulte că în ziua de 14 decembrie 1989 la ora 16, în Piața Unirii din Iaşi, se va ține o adunare populară având ca obiectiv îmbunătățirea nivelului de trai. Însărcinați cu această acțiune erau „oameni de sprijin” tip „Gigel”, de astă-dată pe post de zvoneri. Ordinul însă le atrage atenția securiştilor să nu cumva să se întâmple „evenimente”. În final urmau să fie întocmite raportul „Venus” şi buletinul „Pârvu” în care trebuia menționat că organele Ministerului de Interne i-au descoperit cu rapiditate pe „duşmanii poporului” şi au dejucat planul de organizare a unei manifestații de protest politic ce urma să se desfăşoare în ziua de 14 decembrie 1989, la ora 16, în Piața Unirii din Iaşi (tare suntem curioşi dacă CNSAS a cerut până acum SRI şi SIE să-i transfere rapoarte de genul „Venus” şi „Pârvu”).

Răspunderea pentru organizarea protestului urma să fie pusă în cârca bibliotecarului de la Combinatul de Utilaj Greu Iaşi, Alexandru Tacu, şi a scriitorului Dan Petrescu.

Pricaz de la Direcția a III-a: cei doi să fie arestați imediat, interogați şi acuzați de instigare la revoltă publică şi crimă de uneltire împotriva autorităților statului. Arestarea trebuia să se execute de urgență, conform ordinelor şi dispozițiilor date de UM 0544 şi de tovarăşul general-locotenent Stamatoiu Aristotel. După cum se vede, UM 0544 era mai puternică decât oricare alt serviciu din Securitatea internă. „0544” este taman unitatea în care îşi desfăşura activitatea „de monitorizare” torționarul Ristea Priboi şi care a fost implicată în numeroase operațiuni secrete de poliție politică.

Scriitorul Dan Petrescu şi bibliotecarul Alexandru Tacu au fost arestaţi la domiciliu începând cu data de 12 octombrie 1989, imediat după interviurile în direct la ,,Europa Liberă" date de Dan Petrescu pe 9, 10 şi 11 octombrie '89. După 13 noiembrie, dată la care s-a trimis directiva 311, au fost arestaţi şi interogaţi, chipurile, de Miliţie. Un asemenea document infirmă ,,adevărurile incontestabile" ale unor Ristea Priboi că n-ar fi fost poliţişti politici, ci doar ofiţeri care culegeau informaţii. Când ordinul pentru arestarea celor doi venea de la UM 0544, asta nu-i poliţie politică? (C.V.)"

Tot în „**România liberă**" **Adrian Poenaru** vine la 15 noiembrie 2002 cu documente – redate în facsimil – care probează indubitabil că „0544" (Ristea Priboi) „l-a lucrat" pe dizidentul Alexandru Tacu:

„*UM 0544, unitatea Securităţii în care a lucrat deputatul PSD Ristea Priboi, a făcut, nu mai încape nici o îndoială, POLIŢIE POLITICĂ în timpul fostului regim comunist! Documentele pe care le publicăm acum atestă cu claritate acest fapt. În luna iulie a anului 1986, şeful Serviciului II Securitate Iaşi, ,,colonel Serban P" confirmă că ,,0544" urmează să-l ,,lucreze" pe disidentul Alexandru Tacu: ,,Conform aprobării conducerii securităţii judeţene, materialele privind pe numitul Tacu Alexandru, fiul lui Gheorghe şi Niculina, născut la 3.07.1931 în comuna Burdusaci (Bacău), tehnician CUG Iaşi, au fost predate compartimentului 0544 Iaşi (sucursală regională a unităţii-mamă de la Bucureşti). Cel în cauză URMEAZĂ SA FIE LUCRAT (sbl. red.) în cadrul acţiunii ,,Venus" de către compartimentul mai sus menţionat". Acţiunea a fost orchestrată de general-locotenent Aristotel Stamatoiu. ,,Acţiunea Venus" era o diversiune menită a justifica o potenţială arestare a lui Tacu. Raportul şefului Serviciului II este contrasemnat de şeful lui ,,0544". Logica predării cazului către ,,0544" este una cât se poate de simplă: unitatea în care a lucrat Ristea Priboi, torţionarul ajuns astăzi deputat, era vârful de lance al Securităţii, departamentul care îi ,,lucra" pe opozanţii dictaturii ceauşiste din exterior, dar şi pe cei din ţară care aveau legături cu ,,EL" sau BBC, de pildă. Tot în ,,acţiunea Venus" aceeaşi UM 0544 l-a ,,lucrat" şi pe disidentul Dan Petrescu, aşa cum reiese dintr-un document reprodus de noi zilele trecute.*

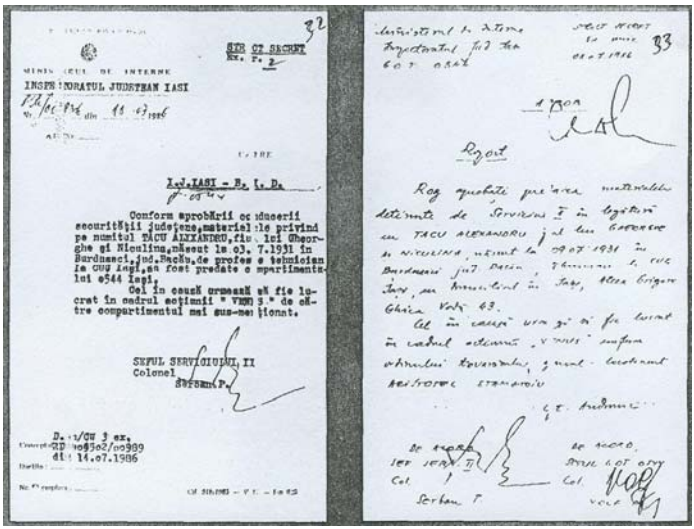

Dan Petrescu a depus o cerere la CNSAS pentru a afla dacă fosta Securitate i-a întocmit un dosar. Răspunsul domnului Onişoru, starostele instituţiei pomenite, a fost că nu există nici urmă de dosar... Or, documentele publicate de noi demonstrează exact contrariul celor afirmate de Onişoru. Motiv pentru care Dan Petrescu este hotărât să-l acţioneze în instanţă pe Onişoru, care, ironia sorţii, e istoric ieşean... „CNSAS este o instituţie care nu deconspiră ci, în mod evident, conspiră”..., a adăugat Dan Petrescu”.

Joi, 12 decembrie 2002, în pagina „Investigaţii”, ziaristul **Ion-Traian Ştefan** de la „**România liberă**” aduce „încă o confirmare a implicării UM 0544 în poliţia politică” şi, pe bază de alte documente, dovedeşte clar că „0544” era implicată şi în „anihilări” interne, publicând „Dosarul Tacu”:

„Cu câtva timp în urmă, România liberă a publicat în premieră documente care confirmau implicarea UM 0544 în sistemul represiv al regimului comunist. Demonstram atunci faptul că serviciul din care făcea parte deputatul PSD Ristea Priboi a făcut POLIŢIE POLITICĂ!

Nici procesele intentate victimelor şi nici cecurile în alb pentru bună purtare semnate de partidul de guvernământ nu vor putea să şteargă probele concrete, mărturiile vii ale oamenilor care au fost călcaţi în picioare de securişti.

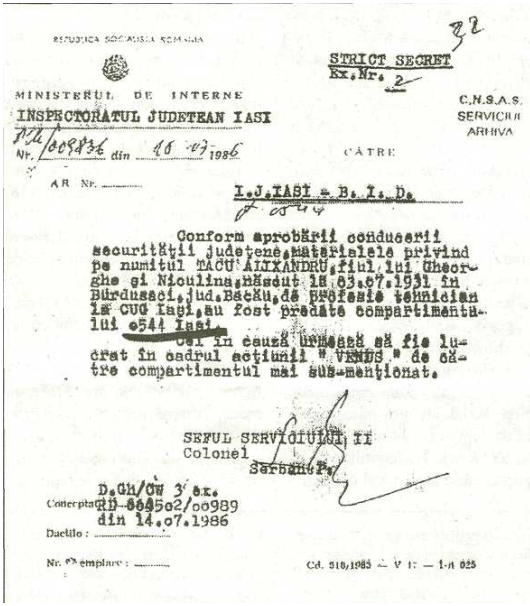

REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDETEAN IASI
Nr. 008836 din 16.07.1986

AR Nr. .....

STRICT SECRET
Ex.Nr. 2

C.N.S.A.S.
SERVICIUL ARHIVA

CĂTRE

I.J.IAŞI - B.I.D.

Conform aprobării conducerii securităţii judeţene,materialele privind pe numitul TACU ALEXANDRU,fiul lui Gheorghe şi Nicolina,născut la 03.07.1931 în Burdusaci,jud.Bacău,de profesie tehnician la CUG Iaşi,au fost predate compartimentului o544 Iaşi.

Cel în cauză urmează să fie lucrat în cadrul acţiunii " VENUS " de către compartimentul mai sus-menţionat.

SEFUL SERVICIULUI II
Colonel
Şerbănel F.

D.CH/CW 3 ex.
Conectat cu RD 5045o2/oo989
din 14.07.1986

Dactilo : .....

Nr. ex. emplare : .....

Cd. 510/1985 - V 1: — 1-n 025

Istoria lui Alexandru Tacu începe în anul 1952. Refuză să depună jurământul militar pe steagul Republicii Populare motivând că nu recunoaşte regimul recent instalat în România. Este condamnat şi execută 4 ani de închisoare ca deţinut politic. Este exclus din facultate, câţiva ani mai târziu, după ce ,,şeful de cadre" de la Universitate descoperă că studentul Tacu a fost, în trecut, ostil democraţiei populare. Se angajează bibliotecar la CUG Iaşi, unde organizează un cenaclu literar care intră în scurt timp în vizorul Securităţii. În 1983, Securitatea din Iaşi deschide un prim dosar operativ pe numele lui Tacu, dosarul ,,Emigrantul". Alte trei dosare vor fi deschise mai târziu: ,,Tamaş" (1986-1988), ,,Pascu" (1988-1989) şi ,,Sandu" (1989). Alexandru Tacu intenţionează, să emigreze în SUA la unchiul său, Gheorghe Emil Palade, laureatul Premiului Nobel pentru biologie, stabilit în Statele Unite la începutul anilor '40.

Datorită notorietăţii lui Palade, care făcea lobby pe lângă autorităţile americane pentru aducerea familiei Tacu în SUA, Securitatea îi eliberează lui Alexandru Tacu un paşaport care să-i permită, chipurile, să emigreze. Ambasada americană refuză să-i acorde viza, motivând că ,,naziştii nu sunt acceptaţi pe teritoriul SUA".

Antena Securității din Ambasada SUA, Miroiu (care oficial se ocupa cu paza ambasadei), i-a prezentat consulului american dosarul de condamnare din 1952 în care Tacu era numit drept legionar pentru că refuzase să depună jurământul militar pe drapelul Republicii Populare. Diversiunea a reuşit din plin. Tacu a rămas în România, numai că, spre nemulțumirea Securității, a devenit un ghimpe pentru ,,conducerea de stat şi de partid", unul dintre cei mai vehemenți contestatari ai comunismului.

Octombrie 1989

8 octombrie 1989. În mii de case de români aparatele de radio sunt fixate pe frecvența Europei Libere. Un grup de intelectuali români contactează Europa Liberă, umilind temuta Securitate, care ani de zile a reuşit să înăbuşe, cu rare excepții, orice voce potrivnică regimului. Dan Petrescu, Doina Cornea, Liviu Antonesei, Luca Pițu, Alexandru Tacu, Liviu Ioan Stoiciu, Gabriela şi Eugen Amarandei, familia Sâmpălean, Gabriel şi Virginia Stănescu semnează o scrisoare de protest prin care contestă legitimitatea regimului Ceauşescu. A doua zi, pe 9 octombrie, ziarul francez Liberation publică aceeaşi scrisoare, preluată ulterior de mai multe cotidiane europene.

Într-o Românie înmărmurită de spaimă, o mână de oameni, iată, îşi asumă responsabilitatea unui popor întreg. Măsurile represive luate de Securitate împotriva disidenților sunt de acum cunoscute.

După 1990, fiecare din cei care au ,,beneficiat" de ,,amabilitățile" Securității a povestit în amănunt calvarul prin care a trecut, fără ca vreo instanță din România democratică să-şi propună să stabilească vinovăția torționarilor. Dosarul Tacu, chiar şi în forma dată de CNSAS, probează prin documente autentice implicarea în represiune a ofițerilor UM 0544, Serviciul III Securitate, Serviciul I Securitate, Serviciul ,,F", Serviciul II Securitate, B.L.D., Serviciul ,,T", Serviciul ,,R", Indicativul ,,F_2", Serviciul ,,M.T."

13 ani de linişte pentru torționari. Dosarul „Sandu" nu are raport de închidere!

Cel mai important document provenit de la CNSAS este un plan de măsuri care înfățişează strategia Securității de ,,monitorizare" a lui Tacu.

A fost redactat pe 13 octombrie 1989 de Serviciul II de Securitate Iaşi şi a fost semnat de şeful Serviciului II, colonel Şerban Petru, şi de lt.-maj. Gheorghe Damaschin. Documentul semnalează

faptul că Alexandru Tacu întreține legături cu disidentul ,,Pârvu", numele de cod al lui Dan Petrescu. Dosarul ,,Sandu" este continuarea dosarului ,,Tamaş" (1986-1988), în care rolul major 1-a avut UM 0544, unitatea unde a lucrat şi Ristea Priboi. Serviciul II şi UM 0544 au avut roluri tangențiale în cadrul sistemului represiv din România vechiului regim.

,,La locul de muncă a fost semnalat în mod frecvent cu unele comentarii negative la adresa politicii şi partidului nostru. Într-o discuție cu sursa «Cristian» (sursa Cristian a fost identificată de Tacu în persoana unui cunoscut scriitor ieşean care pozează astăzi în oponent al vechiului regim – n. red.), sus-numitul a afirmat că face parte dintr-un ,,grup de rezistență" al cărui organizator este... (numele este şters în dosar; după toate probabilitățile este vorba de Dan Petrescu), iar la data de 9.10.1989 s-a amintit la postul de radio Europa Liberă de Tacu Alexandru, ca urmare a unei scrisori expediate la acest post de radio ostil de către…(din nou este şters numele - n. red.). Despre cel în cauză se cunoaşte că în anul 1952 a fost condamnat la 3 ani închisoare de Tribunalul Militar Bucureşti pentru refuz de a depune jurământul militar şi pentru instigații publice, iar după eliberarea din penitenciar s-a erijat în permanență în persecutat, creând impresia celor cu care intră în contact că este persecutat, că ,,în țara noastră nu se poate realiza, atât el, cât şi familia sa".

Ca urmare, s-a adresat în repetate rânduri, pe căi ilegale, conducerii locale şi superioare de partid şi de stat, iar la 27.08.1985 a solicitat aprobare pentru plecarea definitivă în SUA, motivând că este susținut de unchiul său, PALADE GHEORGHE EMIL, stabilit legal în SUA în anul 1946.

La data de 23.02.1997 i s-a aprobat plecarea definitivă în SUA cu paşaport RSR, dar până în prezent nu a obținut viza de intrare în țară. (...)

În scopul clarificării poziției celui în cauză, precum şi pentru prevenirea unor manifestări necorespunzătoare din partea acestuia, propunem a se aproba deschiderea unui dosar de urmărire informativă în care se vor avea în atenție următoarele sarcini:

- verificarea şi aprofundarea informațiilor pe care le deținem în legătură cu atitudinea şi comportamentul obiectivului; natura relațiilor cu disidentul... (Dan Petrescu, n. red.)

- documentarea eventualei activități ostile desfăşurate de cel în cauză şi luarea măsurilor de prevenire ce se impun;

- dacă este preocupat pentru atragerea şi influenţarea negativă a unor persoane din combinat;

Pentru îndeplinirea sarcinilor menţionate, se vor întreprinde următoarele măsuri:

1) Vor fi reanalizate posibilităţile de informare ale sursei ,,CRISTIAN" şi în funcţie de aceasta se va proceda la reinstruirea şi dirijarea ei pentru a stabili:

- comentariile pe care le face cel în cauză în legătură cu unele evenimente politice interne şi internaţionale;

- persoanele care îl vizitează la locul de muncă, natura relaţiilor pe care le poartă cu acestea;

- dacă în discuţii aminteşte de... (Dan Petrescu, n. red.), modul în care prezintă poziţia acestuia în aşa-zisul ,,grup de rezistenţă", alte persoane care mai fac parte din acest grup;

- comentarii pe fondul audierii şi colportării unor ştiri transmise de posturi de radio străine reacţionare; (posturile de radio străine ,,reacţionare" la care se face referire sunt Europa Liberă şi Vocea Americii, n. red.);

- intenţii şi preocupări pentru obţinerea vizei statului american pentru emigrare.

În continuarea Planului de măsuri, colonelul Petru Şerban şi lt. maj. Gheorghe Damaschin dispun instruirea a două alte surse, colegi de muncă ai lui Tacu, cu misiunea de a-l supraveghea pas cu pas. Şocant este faptul că urmărirea operativă este extinsă inclusiv la membrii familiei lui Tacu, indiferent de vârsta lor! Supravegherea Alinei, fiica lui Tacu, intră în atribuţiile Serviciului I al Securităţii, care trebuie să afle informaţii privind ,,poziţia şi atitudinea" acesteia în şcoala pe care o frecventa. Motivul? Alina Tacu fusese ,,semnalată că împreună cu tatăl său l-au vizitat pe Dan Petrescu". Pentru urmărirea ,,obiectivului", Securitatea a recurs la recrutarea unor informatori din rândul elevilor, colegii Alinei. Măsurile pentru supravegherea familiei Tacu au fost completate de Serviciul ,,T" prin instalarea ,,mijloacelor speciale de tip ICT la domiciliu în scopul stabilirii legăturilor apropiate şi comentariilor pe care le fac, intenţiilor, preocupărilor".

Unitatea specială ,,T" avea ca misiune instalarea de microfoane în interiorul casei lui Tacu şi supravegherea 24 h/zi a telefonului. La locul de muncă i-au fost instalate ,,mijloace speciale de tip IDM".

Nu mai puțin s-a avut în vedere ,,punerea sub control a corespondenței interne și externe", sarcină care revenea Serviciului ,,S".

Culmea ironiei, colonelul Șerban fixează termenul de analiză a dosarului pentru februarie 1990, dată la care Securitatea din Iași ar fi trebuit să ia măsuri suplimentare ,,în funcție de evoluția situației"...

Din documentele furnizate CNSAS de Serviciul Român de Informații, rezultă clar că dosarul ,,SANDU" nu are raport de închidere, ceea ce înseamnă că, în acest moment, Alexandru Tacu este sub urmărire operativă!

„Mi-au ucis băiatul. Am fost lucrat de UM 0544".

Alexandru Tacu a reușit, după îndelungi eforturi, să obțină dosarul pe care i l-a întocmit fosta Securitate. Mai bine spus, a reușit să obțină fragmente din dosar: ,,Au periat cât au putut de mult dosarul pentru a evita expunerea unor persoane care dețin astăzi funcții importante în România.

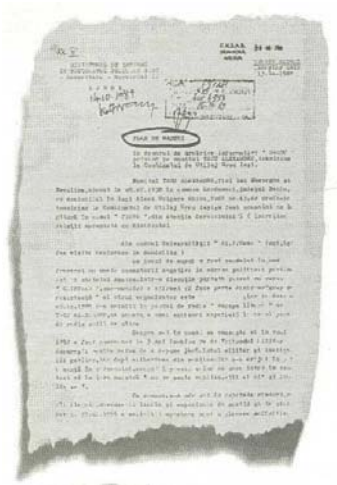

Plan de măsuri care prezintă strategia de "monitorizare" a lui Tacu

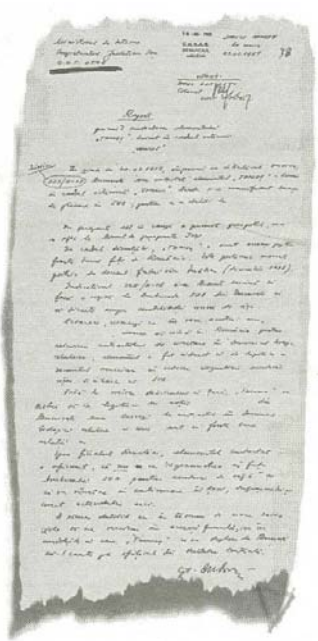

Așa arăta un raport de securist. "Elementul «Tamaș» era același Tacu

Paginile dosarului au fost renumerotate peste numerotarea inițială. M-am îngrozit când, citindu-mi dosarul la CNSAS, am descoperit acolo oameni pe care îi credeam prieteni. Unii dintre ei spun astăzi că au fost victime ale regimului comunist. Dar ei înşişi, aşa cum rezultă din dosar, au fost părți ale sistemului de represiune prin faptul că dădeau «inocente» informări despre mine şi familia mea. Acum, toată suferința noastră a căzut în derizoriu. Noi, cei torturați de Securitate, părem mai degrabă nişte tipi plângăcioşi şi revanşarzi. Ei, torționarii noştri, sunt parlamentari şi «onorabili» oameni de afaceri, noi suntem nişte anonimi. Nişte anonimi cu memorie"...

În 1986, Mălin, fiul lui Alexandru Tacu, a murit în condiții stranii: ,,Cea mai grea lovitură pe care mi-a dat-o Securitatea a fost asasinarea băiatului meu, Mălin. Din iarna lui decembrie 1986 viața mea nu mai are nici un sens, aş fi preferat să mă fi lichidat pe mine decât să îndur atâta suferință. Când am citit dosarul la CNSAS am avut confirmarea la ceea ce bănuiam din prima clipă. Ei mi-au ucis băiatul! Fila 33 din dosarul meu de la Securitate confirmă asasinatul. Serviciul II al Securității din Iaşi mă «predă» Grupului Operativ Teritorial Iaşi al UM 0544 pentru a fi «lucrat». Textual, se spune acolo că Tacu «urmează să fie lucrat în cadrul acțiunii Venus conform ordinului tovarăşului general-locotenent Aristotel Stamatoiu». Documentul poartă semnăturile coloneilor Petru Şerban, şeful Serviciului II al Securității, şi Mihai Volf (UM 0544). Raportul a fost întocmit în 8 iulie 1986. Mălin a fost ucis câteva luni mai târziu. Prima constatare a asistentei de pe Salvarea care l-a dus la spital a fost: «Băiatul ăsta este otrăvit», neştiind cine sunt eu. Nu am mai văzut-o pe femeia aia de atunci. Parcă o înghițise pământul. Am căutat-o ani de zile prin toate spitalele din Iaşi. Ulterior, au falsificat verdictul medical. Mi-au spus că avea leucemie, să se spele pe mâini. Or, el nu avusese niciodată probleme de sănătate. Numai Dumnezeu îi va mai judeca pe asasini. După revoluție am făcut demersuri pentru inițierea unei anchete care să elucideze condițiile morții lui Mălin. Fără nici un folos".

29 de securişti pe lista lui Tacu

Lista securiştilor implicați în cele patru dosare întocmite lui Tacu conține 29 de nume, confirmate de documentele pe care le-a obținut de la CNSAS: colonel Şerban Petru, căpitan Negru Ioan, locotenent major Arnăutu Nicuța, locotenent major Damaschin Gheorghe, locotenent major Măriuței Ioan, colonel Diaconescu

Gheorghe, Colonel Boicu F.I., locotenent major Vieru Valentin, colonel Rus Petru, colonel Hău Gheorghe, colonel Roznovăț Ion, locotenent colonel Tiron, general maior Alexie Ştefan (şeful Direcţiei III), colonel Gavrilean, maior Bostan, locotenent Moraru Silvia, locotenent colonel Prună M., Frunză M. – şef Secţia II, Creţu – Compartimentul 0620, general Stamatoiu Aristotel (ministru DSS), căpitan Andronic Vasile, colonel Volf Mihai, căpitan Miroiu, colonel Constantin Ciurlău (şeful Securităţii din Iaşi), maior Matei C, locotenent colonel Boţârlan D., locotenent major Amarandei Vasile. Lista este completată de Gh. D. – dactilograf şi de ,,indicativul 113/H.G.”

L I S T A

Cu ofiţerii de securitate şi sistemele operative de represalii şi tortură din dosarele de urmărire informativă(DUI),nr.1392 , 4952 , 84901/CNSAS,(ce a mai rămas)-deschise pe numele:

. - Tacu Alexandru

. - Tacu Ana

. - Tacu Alexandru Mălin

. - Tacu Elena Alina - în patru volume:

. - "Emigrantul" 1983-1986
. - "Tamaş" 1986-1988
. - "Pascu" 1988-1989
. - "SANDU" 1989.

1 - Serban Petru ..... colonel
2 - Negru Ioan ..... căpitan
3 - Arnăutu Niculă ..... locotenent major
4 - Damaschin Gheorghe ..... - " -
5 - Mărinţei Ioan ..... - " -
6 - Diaconescu Gheorghe ..... colonel
7 - Boicu F.I. ..... -"-
8 - Vieru Valentin ..... locotenent major
9 - Rus Petru ..... colonel
10 - Hău Gheorghe ..... -"-
11 - Indicativul 113/H.G. -"-
12 - Roznovăţ Ion ..... locotenent colonel
13 - Tiron ..... general maior,şef direcţia III
14 - Alexie Stefan ..... colonel
15 - Gavrilean ..... maior
16 - Bostan ..... locotenent
17 - Moraru Silvia ..... locotenent colonel
18 - Prună M. ..... şef Secţia II
19 - Frunză Mircea ..... Compartimentul 0620
20 - Creţu ..... dactilograf
21 - Gh.D. ..... general loc. ministru DSS
22 - Stamatoiu Aristotel ..... căpitan
23 - Andronic Vasile ..... colonel,şef contraspionaj
24 - Volf Mihai ..... indicativul a-18 Ambasada SUA
25 - Miroiu ..... colonel
26 - Ciurlău C. ..... maior
27 - Matei C. ..... locotenent colonel
28 - Boţârlan D. ..... -"- major
29 - Amarandei Vasile .....

S U R S E (informatori rezidenţi)

30 - Cristian
31 - Dumitru
32 - Costică
33 - Părnuş
34 - Hăncu A.
35 - Gigel
36 - Ioana
37 - Andreea
38 - Varvara
39 - Viorica
40 - Rodicu C.
41 - Valeria D.
42 - Maria
43 - Salomeea
44 - Mărioara
45 - Amuliu
46 - Molan
47 - Lucian
48 - Ovidiu
49 - Valeriu M.
50 - A.C.
51 - Radu P.
52 - Aurel S.
53 - Jan P.
54 - C.M.S.
55 - Larco
56 - C.Vicrel
57 - Gârlea A.
58 - Fodor
59 - Moisii
60 - Vizitiu
61 - Mioaru
62 - Ieremia G.
63 - Stanciu
64 - Digeratu C.
65 - Digeratu a.

Unităţi de urmărire şi reprimare: UM 0544, Serviciul III Securitate, Serviciul I Securitate, Serviciul „F”, Serviciul II Securitate, B.L.D., Serviciul „T”, Serviciul „R”, Indicativul „F2”, Serviciul „M.T.”

O parte dintre cei de pe listă nu mai sunt în viaţă, unii au devenit prosperi oameni de afaceri, alţii au intrat în avocatură, iar cei mai buni profesionişti dintre ei veghează la siguranţa naţională din postura de OFIŢERI ACTIVI AI SERVICIULUI ROMÂN DE INFORMAŢII!

Deranjat de presă, Ristea Priboi depune plângere la sfârşitul anului 2002 în justiţie, în calitate de „deputat în Parlamentul României”, reprezentând circumscripţia electorală nr. 41 – Vrancea, secretar al Comisiei pentru apărare, ordine publică şi siguranţă naţională din Camera Deputaţilor şi membru al Comisiei speciale a Camerei Deputaţilor şi Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activităţii S.I.E. (Serviciul de Informaţii Externe n.m.), împotriva autorilor declaraţiilor, susţinători ai protestatarului Werner Sommerauer de la revolta de la Braşov din 1987.

Tocmai înaintea procesului cu Sommerauer, Ristea Priboi „cade bolnav” şi se internează în spital. Avocata lui Priboi se prezintă în faţa instanţei cu motivarea medicală pentru clientul său şi solicită desfăşurarea procesului cu uşile închise fără presă şi fără nici un martor. Priboi – scrie „România liberă” din 11 ianuarie 2003 – ţinea legătura cu avocata sa, Paula Mihăescu, prin telefonul mobil şi primea informaţii ce se întâmplă în sala de judecată. Instanţa a refuzat cererea avocatei lui Sommerauer ca Serviciul de Informaţii Externe să pună la dispoziţia organelor judiciare dosarul lui Ristea Priboi. De notat că în urma procesului intentat cotidianului „România liberă”, pe fondul Dosarelor de Urmărire Informativă – Alexandru Tacu, Ristea Priboi a dispărut fără urmă. Era imposibil să nu se afle mai apoi că ochii nevinovaţi ai priboiului admiră în prezent peisaje arabe.

În acelaşi număr „România liberă” publica un documentar: „**Cine este cel care-i oferă fostului securist certificat de bună purtare: Alexie – adept al bătăilor crâncene pe care le ordona împotriva „elementelor duşmănoase**”.

Ion-Traian Ştefan publica la 23 ianuarie 2003 alte investigaţii în „România liberă” cu titlul: „**Ştefan Alexie spiona Ambasada SUA înainte de ‘89**”:

,,Salvaţi-ne sufletele!" – sunt cuvintele cu care un licean din Iaşi încheia convorbirea telefonică purtată cu ataşatul de presă al Ambasadei SUA la Bucureşti pe 12 octombrie 1984. ,,Suntem trei poeţi: tata, fiica şi fiul. Mesajul este adresat celui mai puternic şi nobil popor, poporul american". Doi ani mai târziu, tânărul moare în condiţii stranii, fără ca vreo instanţă medicală sau judiciară să ofere vreo explicaţie.

Dialogul purtat între licean şi funcţionarul american fusese înregistrat, cuvânt cu cuvânt, de unitatea specială ,,T", departamentul Securităţii care avea ca misiune spionarea tuturor convorbirilor dinspre şi înspre ambasadele ţărilor occidentale. Tânărul, pe numele său Mălin Tacu, era fiul disidentului ieşean Alexandru Tacu, nume devenit notoriu în ,,grupul Dan Petrescu" la sfârşitul anilor '80.

Printr-o nesperată şansă, Alexandru Tacu a reuşit să obţină de la CNSAS o parte a dosarului său de Securitate. Documentele dovedesc clar că fiul său a intrat în atenţia Securităţii în 1984, ca urmare a acţiunii de spionaj realizate la ambasada SUA de unitatea specială ,,T" şi Direcţia a III-a. Creierul acestei acţiuni, cum apare scris negru pe alb, a fost generalul-maior de Securitate Ştefan Alexie, şeful Direcţiei a III-a:

,,În ziua de 12 octombrie 1984... (nume şters la CNSAS) ataşat de presă la ambasada SUA a primit un mesaj cu următorul conţinut: «D-le..., sunt fiul doamnei... Transmit acest mesaj cu asentimentul mamei mele. Suntem trei poeţi: tata, fiica şi fiul. Mesajul este adresat celui mai puternic şi nobil popor, poporul american. Vă cerem să ne primiţi în ţara dumneavoastră, cerem azil politic. Nu avem paşapoarte şi nici garanţii din SUA. Avem susţinători în... (din nou este şters numele care, aşa cum reiese din alte acte, este cel al lui George Emil Palade, laureatul premiului Nobel pentru biologie,unchiul lui Alexandru Tacu, stabilit în SUA – n. red.). Adresa şi adevăratul nume: Alexandru Tacu, Iaşi, Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43, cod 660, telefon 981-13278. Iertaţi-ne pentru numele fals. Aşteptăm un răspuns. În caz de pericol, urmăriţi-ne situaţia. Salvaţi-ne sufletele. Mulţumesc foarte mult»". Ofiţerul care a întocmit nota specifică, în final, că ,,informaţia a fost transmisă şi tov. general maior Alexie Ştefan, şeful direcţiei a III-a".

Securişti din toate direcţiile, uniţi-vă!

Probabil numele lui Ştefan Alexie vă este proaspăt în memorie, stimaţi cititori, şi vă întrebaţi în ce context l-aţi auzit recent.

Dacă încercaţi să faceţi un mic exerciţiu de memorie, cu siguranţă că vă veţi aduce aminte de o emisiune tv în care invitaţi au fost Ristea Priboi şi Werner Sommerauer, protagoniştii celui mai mediatizat scandal de la sfârşitul anului trecut.

Să refacem firul evenimentelor. În preajma comemorării a 15 ani de la revolta muncitorilor din Braşov, Werner Sommerauer, una dintre victimele represiunii Securităţii, îl acuză pe deputatul PSD Ristea Priboi că s-a numărat printre torţionarii săi. Subiectul a fost preluat cu interes de întreaga presă. Liderii partidului de guvernământ au bălmăjit replici inconsistente, lăsând să se înţeleagă faptul că nu se pot deocamdată pronunţa asupra acuzaţiilor lansate la adresa lui Priboi şi că aşteaptă să se pronunţe justiţia. Reacţie tipică. Cu tot devotamentul de care se bucură în rândul partidului, nici un pesedist nu a riscat să spună răspicat: ,,Priboi este curat, nu avem nici un dubiu!".

Şi totuşi, pentru a diminua efectele negative în planul imaginii publice, Priboi avea nevoie de un girant de vreme ce probele nevinovăţiei sale erau simple improvizaţii verbale. Apare la televizor, ca invitat al unui talk show, la o oră de maximă audientă. Summerauer e la telefon. Fiecare reproduce propria variantă. La un moment dat, intră a treia persoană pe fir: o voce hotărâtă, care doreşte să tranşeze incertitudinile. ,,Priboi nu a făcut poliţie politică!" Iată prima persoană care susţine răspicat nevinovăţia lui Priboi. Cine e această persoană? Ştefan Alexie! Patriarhul moralei securiste! General-maior de Securitate, şeful Direcţiei a III-a. În faţa televizorului, Alexandru Tacu, tatăl lui Mălin, băiatul ucis de Securitate, e în pragul unui infarct. Reciteşte

Planul de măsuri descrie modalităţile de supraveghere şi anihilare a solicitanţilor de azil politic

documentul de la CNSAS unde Ştefan Alexie apare ca destinatar al interceptării convorbirii dintre fiul său şi cei din Ambasada SUA. Ştefan Alexie Stahanov, campionul miliției politice.

În preajma morții lui Mălin, Direcția a III-a era în prim-planul operațiunilor de spionaj al ambasadei americane şi de represiune a celor care încercau să ceară azil politic: „În scopul prevenirii pătrunderii în sediile ambasadelor SUA, R.F. Germania, Franța, Anglia, Italia şi ale altor reprezentanțe diplomatice occidentale a cetățenilor români cu intenții de a cere azil politic sau de a iniția acțiuni provocatoare vor fi întreprinse următoarele: toate informațiile existente despre persoanele aflate în atenție vor fi analizate operativ la nivelul conducerii unităților centrale şi teritoriale de Securitate, pentru a se stabili măsuri temeinice de control, influențare, descurajare şi de prevenire a deplasării lor la reprezentanțele diplomatice străine. (...)

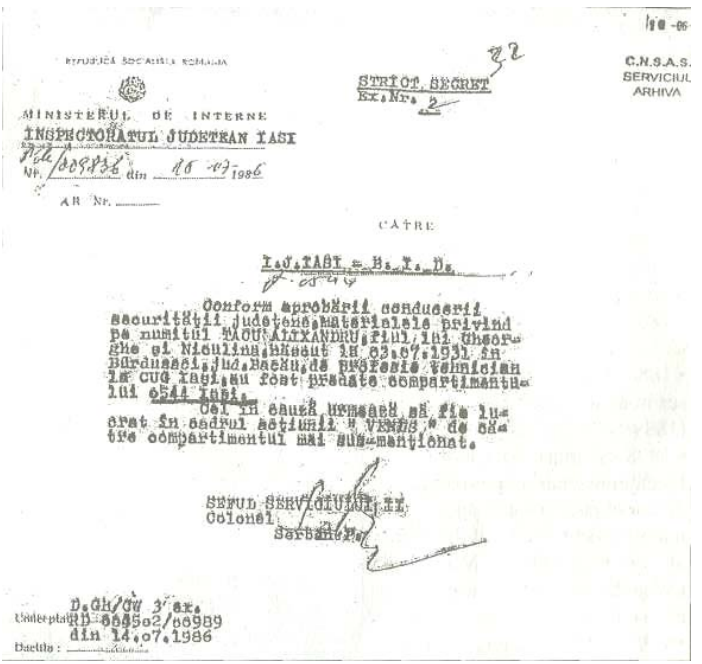

C.N.S.A.S.
SERVICIUL ARHIVA

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDETEAN IASI
Nr. 1008938 din 16.07.1986
AR Nr. ____

STRICT SECRET
Ex.Nr. 2

CĂTRE

I.J.T.IAŞI - B.T.D.

Conform aprobării conducerii securității județene,materialele privind pe numitul MOU ALEXANDRU,fiul lui Gheorghe şi Niculina,născut în 02.07.1931 în Bârdueşti,jud.Bacău,de profesie tehnician la CUG Iaşi,au fost predate compartimentului 0544 Iaşi.

Cel în cauză urmează să fie luat în cadrul acțiunii " VENUS " de către compartimentul mai sus-menționat.

ŞEFUL SERVICIULUI III
Colonel
Şerbănescu

D.Ch/CV 3 ex.
Dactilo :
Destinatar RP-6685o2/o6989
din 14.o7.1986

Persoanele mai sus menționate vor fi îndepărtate din zonă, cu tactul necesar, şi determinate să renunțe la intenția de a vizita reprezentanțele. Cele date în consemn ori care adoptă atitudine

recalcitrantă, după scoaterea din zona de vizibilitate a diplomaților, vor fi reținute și predate circumscripției de miliție teritorială, unde vor fi cercetate de unitățile de Securitate competente, pe linii de muncă, sub acoperirea organelor de miliție". Un astfel de plan de măsuri circula în interiorul Securității la mijlocul anilor '80, purtând semnătura șefilor Direcției a III-a, USLA și Unității Speciale ,,F". Executanții puteau fi din oricare direcție a Securității, inclusiv din ramura ei externă, în speță UM 0544, unitatea lui Ristea Priboi.

Nesperatul dosar

De altfel, documentele din dosarul Tacu susțin în clar conlucrarea dintre servicii. Dacă Direcția a III-a și unitatea specială ,,T" reușesc să-l depisteze pe Mălin Tacu, Direcția a II-a și UM 0544 sunt cele care ,,îl vor lucra" în cadrul acțiunii Venus. Ținta era, în mod evident, Tacu senior, numai că Mălin putea comunica nemijlocit cu americanii pentru că vorbea fluent limba engleză. În plus, o eliminare a lui Mălin ar fi stârnit mai puțină agitație în afară dacă ar fi fost executată profesionist, în decembrie 1986. Mălin moare, iar verdictele medicale sunt confuze: comoție cerebrală sau otrăvire ori... Raportul medico-legal a fost întocmit de doctorii Securității.

După 1990, procurorii au lăsat baltă ancheta stabilirii cauzelor morții lui Mălin, la scurt timp după ce o deschiseseră.
Surpriza pentru prezumtivii asasini vine tocmai din dosarul de la CNSAS și implică aproximativ 30 de persoane".

Demersul gazetăresc avea să se încheie cu o notă pesimistă, exprimată de Alexandru Tacu într-un interviu realizat de Ion-Traian Ștefan și publicat în ,,România liberă": ,,**Nu mă aștept ca torționarii mei să aibă sentimente onorabile și să își recunoască vina**":

În urmă cu câteva zile, „România liberă" a publicat documente inedite din dosarul întocmit de fosta Securitate pe numele disidentului Alexandru Tacu. Nici unul dintre ofițerii care apar pe lista celor care au făcut poliție politică nu a avut curajul să-și asume vina, în ciuda documentelor incontestabile, furnizate de CNSAS, care îi incriminează. Atitudinea acestora nu este o surpriză pentru nimeni, cum nu este o surpriză nici tăcerea vinovată a Serviciului Român de Informații care îi ține în continuare în funcții pe „profesioniștii" proveniți din fosta Securitate. În logica respectivei instituții ei sunt, în continuare, oameni care și-au făcut datoria față de țară...

Față de care țară? - ar fi întrebarea care se impune. Față de țara în care memoria victimelor sistemului represiv este ridiculizată,

de călăii instalați confortabil în cele mai înalte scaune ale puterii. L-am vizitat la Iaşi pe Alexandru Tacu, omul care a îndrăznit să-şi asume, în epocă, responsabilitatea noastră, a tuturor, aceea de a contesta un regim, ale cărui clone mimează, astăzi, democrația, după ce au făcut carieră luptând tocmai împotriva ei...

Alexandru Tacu trăieşte, alături de soția şi fiica sa, într-o ghereta de câțiva metri pătrați, cu gratii la geam... Destinul său este emblematic pentru destinul tuturor victimelor regimului comunist. Trăieşte într-o sărăcie lucie, bolnav, uitat de lume. Tot ceea ce i-a mai rămas este memoria acelor ani crunți...

- Domnule Tacu, ați prezentat dovezi clare ale implicării în poliția politică a unor oameni care, iată, sunt în continuare în funcții importante...

- Cred că le merge mai bine decât înainte pentru că, acum, au girul unor instituții aşa-zise democratice. Au fost reciclați în ,,onorabili" oameni de afaceri sau în ,,profesionişti" ai serviciilor secrete. Când m-am hotărât să furnizez ziarului dumneavoastră dosarul de la Securitate pe care l-am obținut de la CNSAS, nu mi-am propus să obțin o sancționare a celor implicați în prigoana asupra familiei mele, pentru că nu am auzit ca vreunul dintre foştii torționari să fi fost sancționat, dimpotrivă. Nici nu mă aşteptam să aibă vreunul dintre ei crize de conştiință şi să spună public ,,recunosc, am fost un criminal". Nu îmi fac iluzii. Trăim în România. Cu excepția câtorva prieteni, nimeni nu mi-a spus vreo vorbă bună. Oamenii mă privesc pe stradă ca pe o curiozitate: ,,Uite, ăluia i-a omorât Securitatea copilul". Probabil, mă consideră un prost, un iresponsabil care a avut curajul să se împotrivească unui sistem discreționar imposibil de atins. L-am întâlnit, prin '90, pe Andronic, unul dintre securiştii care mă interogau periodic. Mi-a râs în nas. A îngăimat câteva cuvinte prin care mi-a dat de înțeles că se simte în siguranță. A încercat să pară că mă compătimeşte, dar nu pot uita acel zâmbet plin de satisfacție de pe fața lui. Era convins că făcuse ce trebuie. Ei, securiştii, nu pot avea sentimente onorabile pentru că noi eram, pentru ei, simple ,,obiective". Noi eram cobaii pe care ei făceau experimente. Nu eram priviți ca oameni, ci ca ,,elemente reacționare". Şi atunci cum să ai sentimente onorabile față de simple obiecte?

- Ați găsit în dosarul de la CNSAS elemente suplimentare față de ceea ce ştiați deja?

- Dimpotrivă, dosarul pe care eu l-am obținut de la CNSAS este înjumătățit. Paginile au fost renumerotate. Se poate observa foarte clar asta. Mi-au dat numai ce au vrut ei. CNSAS s-a scuzat motivând că doar atât a primit de la SRI… Eu am avut patru dosare de urmărire. Or, de la CNSAS am primit doar un dosar, care numără mai puțin de 60 de pagini. Mă şi miră faptul că printre documentele pe care le-am obținut apar şi trei documente care arată foarte clar implicarea în represiune a UM 0544. Cred că acum îşi muşcă mâinile că le-au scăpat acele documente. Explicația cred că vine din faptul că în 2001, când am primit dosarul, nu exista încă ,,scandalul Priboi".

- Care a fost rolul UM 0544 în ,,dosarul Tacu"?

- Mi-au asasinat băiatul! Mălin a fost ucis după ce ,,0544" m-a ,,preluat", pentru a fi ,,lucrat". Asta apare explicit în documentele pe care le-am pus la dispoziția ,,României libere". Am făcut, în 1992, o cerere pentru elucidarea condițiilor în care a murit Mălin. Procurorii respectivi au mimat interesul să rezolve cazul, dar nici până în ziua de astăzi nu am primit vreun răspuns.

- S-a oferit cineva să vă ajute după 1990?

- Nu numai că nu s-a oferit nimeni să mă ajute, ci mi-au creat probleme suplimentare. Am fost dat afară din casa în care locuiam fără a mi se da o locuință acceptabilă în schimb. Locuiesc acum într-o gheretă în care, timp de câțiva ani, a funcționat o crâşmă. Am depus memorii peste memorii, fără ca cineva să schițeze cel mai mic gest că ar vrea să mă ajute. Simirad, primarul Iaşului, a refuzat categoric să mă ajute. De ce m-ar ajuta? Eu nu am făcut niciodată servicii vreunui partid. Nu mi-am pus demnitatea la picioarele politrucilor postdecembrişti. Cine să fie interesat să ajute un om a cărui simplă existență deranjează? Nu vreau să par un martir, să se înțeleagă bine! Sunt doar un om care a avut ,,şansa" să fie altfel într-o epocă a capetelor plecate".

O notă pesimistă dar realistă.

Corespondența familiei cu autoritățile statului român a rămas ,,*trimisă spre competentă soluționare celor abilitați… …urmează a vă adresa unităților menționate care vă vor comunica şi rezultatul verificărilor*".

Alte demersuri, alte cheltuieli, alte dezvăluiri.

Ziarul de Iaşi

Cea mai tare lucrătură de la Iaşi a Securităţii

►un presupus document strict secret al securităţii pare să indice că ceea ce s-a întâmplat pe 14 decembrie la Iaşi n-a fost un început de revoluţie, ci o mascaradă regizată de serviciile secrete ► „este o măgărie", spun revoluţionarii ieşeni

Securitatea n-a renunţat la spaţiile şi metodele de manevrare a persoanelor şi conştiinţelor. După cum se ştie, Tacu – probabil ca şi alţi urmăriţi – continua a-şi avea dosarul păstrat în activitate. „Ziarul de Iaşi" relevă o manevră prin care „cineva" încearcă să pună în umbră începutul de revoluţie de la 14 decembrie 1989 la Iaşi, dar să şi încurce minţile cu privire la forţele care au concurat la ceea ce s-a întâmplat în oraşul nostru la acea dată.

Cătălin Prisacaru expune cazul, pe spaţii largi în „**Ziarul de Iaşi**" la 14 noiembrie 2002:

„Protest anticomunist sau teatru cu marionete manevrate de păpuşari cu epoleţi? La 13 ani de la mişcarea populară din Piaţa Unirii, un document incendiar ar putea zgudui din temelii istoria Iaşului şi chiar a României. Revoluţia de pe 14 decembrie 1989 de la Iaşi este transformată, prin acest act, într-o răfuială între miliţia politică a lui Ceauşescu şi doi cunoscuţi disidenţi ieşeni. „Să se menţioneze că organele MI au descoperit operativ şi au dejucat planul de organizare a unei manifestaţii de protest politic ce urma să se desfăşoare în ziua de 14 decembrie 1989 ora 16 în Iaşi, Piaţa Unirii. Intenţia duşmănoasă şi schema de organizare să fie pusă în răspunderea lui Tamaş – real Tacu Alexandru şi Pârvu – real Petrescu Dan, autorii scrisorii ajunse pe căi ocolite la Europa Liberă". Cele două persoane care apar numite în actul Securităţii nu au însă nici o legătură cu manifestaţia care a avut loc pe 14 decembrie la Iaşi, fiind ambele arestate la domiciliu pe acea dată. „Este o măgărie", a declarat unul dintre capii revoltei ieşene de pe 14 decembrie 1989, Cassian Maria Spiridon, aceeaşi părere fiind împărtăşită şi de colegii săi de atunci. Vă prezentăm mai jos conţinutul adresei respective şi implicaţiile pe care le presupune, cu specificarea clară că în acest „stadiu de informare o concluzie categorică este riscantă".

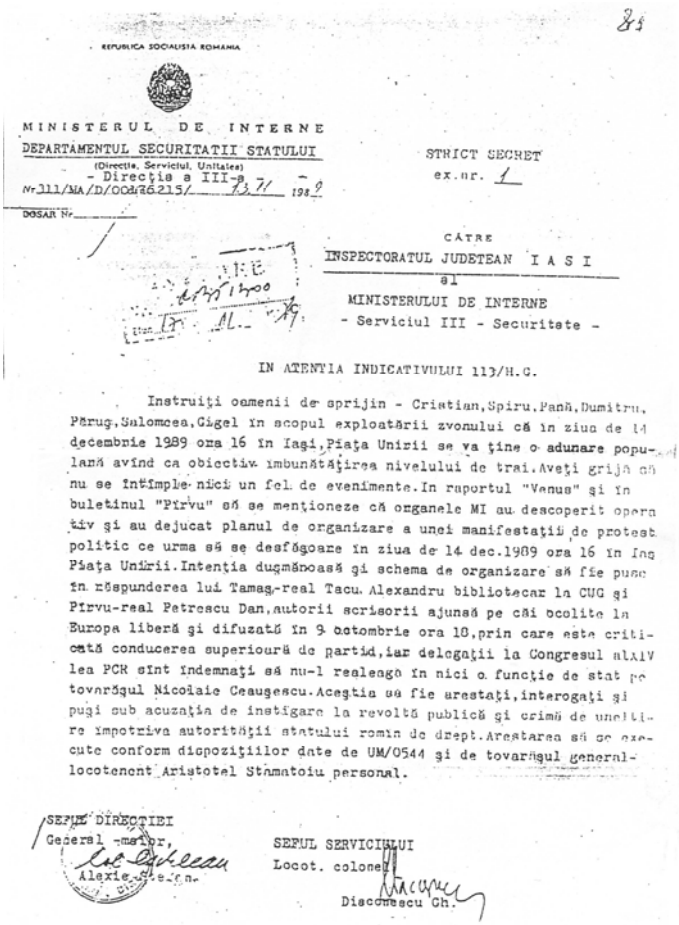

REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
(Direcţia, Serviciul, Unitatea)
- Direcţia a III-a -
Nr.111/MA/D/OOd/6215/ 13.11 1989

DOSAR Nr.

STRICT SECRET
ex.nr. 1

CĂTRE
INSPECTORATUL JUDETEAN I A S I
şi
MINISTERULUI DE INTERNE
- Serviciul III - Securitate -

IN ATENTIA INDICATIVULUI 113/H.C.

Instruiţi oamenii de sprijin - Cristian, Spiru, Pană, Dumitru, Părug, Salomcea, Cigel în scopul exploatării zvonului că în ziua de 14 decembrie 1989 ora 16 în Iaşi, Piaţa Unirii se va ţine o adunare populară având ca obiectiv îmbunătăţirea nivelului de trai. Aveţi grijă să nu se întîmple nici un fel de evenimente. În raportul "Venus" şi în buletinul "Pîrvu" să se menţioneze că organele MI au descoperit operativ şi au dejucat planul de organizare a unei manifestaţii de protest politic ce urma să se desfăşoare în ziua de 14 dec. 1989 ora 16 în Ing Piaţa Unirii. Intenţia duşmănoasă şi schema de organizare să fie puse în răspunderea lui Tamaş-real Tacu Alexandru bibliotecar la CUG şi Pîrvu-real Petrescu Dan, autorii scrisorii ajunsă pe căi ocolite la Europa liberă şi difuzată în 9 octombrie ora 18, prin care este criticată conducerea superioară de partid, iar delegaţii la Congresul al XIV lea PCR sînt îndemnaţi să nu-l realeagă în nici o funcţie de stat pe tovarăşul Nicolaie Ceauşescu. Aceştia să fie arestaţi, interogaţi şi puşi sub acuzaţia de instigare la revoltă publică şi crimă de uneltire împotriva autorităţii statului roman de drept. Arestarea să se execute conform dispoziţiilor date de UM/0544 şi de tovarăşul general-locotenent Aristotel Stamatoiu personal.

SEFUL DIRECŢIEI
General -maior,
Alexie Ştefan

SEFUL SERVICIULUI
Locot. colonel
Dăscălescu Gh.

Un document incendiar

Ieri, (13 noiembrie 2002) pe adresa redacţiei ,,Ziarul de Iaşi" a ajuns un plic. În interiorul acestuia se afla o hârtie A4, xerocopia unui document, care la prima vedere se pare că a fost emis acum 13 ani de Securitate. La o analiză atentă se putea observa că plicul trimis redacţiei noastre, cel în care se afla actul securităţii, fusese trimis chiar din Iaşi, pe data de 12 noiembrie. Acest plic a ajuns la ,,Ziarul de Iaşi", chiar la 13 ani de la emiterea documentului. Expeditorul plicului a

trimis acest act şi la un cotidian central. În antetul hârtiei se putea citi că actul fusese înregistrat, cu numărul 311, la Ministerul de Interne, Departamentul Securităţii Statului pe data de 13 noiembrie 1989. Destinatarul actului, aşa cum reiese din document era Inspectoratul judeţean Iaşi al Ministerului de Interne, Serviciul III – Securitate. În linii mari, prin actul 311/13:XI:1989, Securităţii Iaşi i se cerea de la nivel central, ca anumiţi ,,oameni de sprijin" să ,,exploateze zvonul că în ziua de 14 decembrie 1989, ora 16, în Iaşi, Piaţa Unirii, se va ţine o adunare populară având ca scop îmbunătăţirea nivelului de trai". Securiştii ieşeni sunt avertizaţi să aibă grijă ,,să nu se întâmple nici un fel de evenimente". În continuare, sunt menţionate două nume de cod: ,,Raportul ,,Venus" şi ,,Buletinul Pârvu" ". Aceste două numere de cod trebuie puse, conform documentului 311 în legătură cu Alexandru Tacu (nume de cod Tamaş) şi Dan Petrescu (nume de cod Pârvu). ,,În răspunderea" acestor două persoane trebuie pusă ,,intenţia duşmănoasă şi schema de organizare", întrucât cei doi sunt ,,autorii scrisorii ajunse pe căi ocolite la ,,Europa liberă". Prin urmare, ,,aceştia să fie arestaţi, interogaţi şi puşi sub acuzaţia de instigare la revoltă publică şi crimă de uneltire împotriva autorităţii statului român de drept" se menţionează în finalul documentului datat 13 noiembrie 1989.

Ce se ştie despre acţiunea din 14 decembrie 1989

Pentru a înţelege cât mai bine semnificaţia acestui act ce ar fi circulat acum 13 ani între structurile securităţii se impun câteva precizări: în primul rând, despre acţiunea de protest din Piaţa Unirii, din 1989 au vorbit numai cei care s-au erijat în organizatorii mişcării. După 1989, în fiecare decembrie, presa ieşeană a relatat pe larg ceea ce s-a întâmplat în Piaţa Unirii. Organele represive, care au suprimat mişcarea nu şi-au prezentat niciodată punctul de vedere. În linii mari, povestea lui 14 decembrie 1989 a mers mereu pe aceleaşi urme bătătorite. La 14 decembrie 1989, un grup de intelectuali ieşeni a încercat să organizeze la Iaşi o amplă acţiune de protest împotriva regimului ceauşist. Membrii mişcării conspirative care se numea ,,Frontul Popular Român" susţin că acţiunea era pregătită de cel puţin o lună înainte. Cu câteva zile înainte de 14 decembrie, în oraş au fost împrăştiate manifeste prin care li se cerea ieşenilor să participe la un miting anticeauşist. Manifestele, realizate pe coli de hârtie imprimate cu radiera, îi chemau pe ieşeni în Piaţa Unirii. Acestea au fost

împrăştiate în campusul studenţesc ,,Tudor Vladimirescu", la Gară şi în Centru.

Mulţi ieşeni au primit atunci telefoane chiar de la persoane necunoscute. Telefonic indicaţia era următoarea: ,,Veniţi pe 14 decembrie în Piaţa Unirii, la orele 16. Se vând portocale". Aceste cuvinte erau un fel de parolă.

Mitingul urma să se încheie cu intonarea viitorului imn naţional ,,Deşteaptă-te române!". În după amiaza zilei respective Piaţa Unirii era înţesată de trupe ale Ministerului de Interne, securişti şi pompieri. Nimeni nu avea voie să se oprească în zona cu pricina. Pentru a nu se crea o aglomerare a zonei, staţia de tramvai din Piaţa Unirii a fost mutată pe strada Cuza Vodă. Practic, deşi prin piaţă, la acea oră s-au perindat câteva sute de ieşeni, acţiunea protestatară nu s-a putut închega. Angajaţi ai Securităţii şi ai Miliţiei, îmbrăcaţi în civil, nu lăsau nici o persoană să staţioneze. Astfel, acţiunea a eşuat. Arestările au început în aceeaşi zi. Primul arestat a fost Vasile Vicol, apoi Cassian Maria Spiridon, Ştefan Prutianu, Valentin Odobescu, Ionel Săcăleanu. Pe mandatele lor de arestare scria: ,,Este arestat pentru că în perioada noiembrie-decembrie 1989 a propus mai multor persoane să adere la grupul ,,Frontul Popular Român" şi să participe la acţiuni anarho-protestatoare în ziua de 14 decembrie 1989, orele 16, în Piaţa Unirii din municipiul Iaşi", ceea ce constituia infracţiunea de ,,propagandă împotriva orânduirii socialiste".

„Voi susţine fără încetare că ideea acestei manifestaţii a pornit din capul meu"

Aruncarea pe piaţă a actului care ar fi circulat în interiorul Securităţii acum 13 ani a stârnit reacţii dure din partea celor care susţin că au organizat protestul la Iaşi. Cel mai vehement a fost Cassian Maria Spiridon. Acesta a calificat interpretarea acestui document în sensul unei înscenări a Securităţii drept ,,o măgărie". ,,În acel document se scrie clar că oamenii de sprijin trebuie instruiţi" în scopul exploatării zvonului că în ziua de 14 decembrie se va ţine o adunare populară", a spus Spiridon. ,,E vorba de exploatarea unui zvon care exista deja, asta trebuie să se înţeleagă, nu că Securitatea a organizat această manifestaţie", a mai spus Spiridon. Singura nedumerire a acestuia a fost în legătură cu apariţia numelor lui Alexandru Tacu, respectiv Dan Petrescu. ,,Eu nu înţeleg de ce Securitatea căuta motive să-i aresteze pe cei doi, când, se ştie, putea să

facă asta fără nici un fel de explicaţii de dat", a încheiat Cassian Maria Spiridon. Un alt cap al ,,Frontului Popular Român" Ionel Săcăleanu, şi-a exprimat un punct de vedere asemănător: ,,Totul mi se pare absurd, probabil că sunt nişte reglări de conturi. Nici Tacu, nici Petrescu nu au participat la organizarea manifestaţiei sau la aceasta, în sine, şi nici nu au fost arestaţi", a spus Săcăleanu. Acesta nu crede că Securitatea a manipulat ,,revoluţia" de la Iaşi. ,,Eu ştiu că toţi cei cu care am organizat acţiunea îmi erau prieteni şi îi respectam", a încheiat Ionel Săcăleanu. Conform declaraţiilor altui lider al ,,Frontului Popular Român", Ştefan Pruteanu, toată acţiunea fusese plăsmuită cu o lună înainte. ,,Voi susţine fără încetare că ideea acestei manifestaţii a pornit din capul meu", a spus Pruteanu, lăsând, astfel, să se înţeleagă clar că Securitatea nu a avut nici un amestec.

Mai multe semne de întrebare

Asupra conţinutului pretinsului act al Securităţii planează mai multe semne de întrebare. Un rol foarte important îl deţine descifrarea pasajului în care se trasează sarcina ,,oamenilor de sprijin". În al doilea rând al actului apare formularea ,,în scopul exploatării zvonului că în ziua de 14 decembrie 1989, ora 16, în Iaşi, Piaţa Unirii, se va ţine o adunare populară".

Din acest fragment se pot înţelege două lucruri distincte, dar foarte importante. Fie că există deja un zvon potrivit căruia la Iaşi se pregătea o mişcare, iar oamenii de sprijin urmau numai să-l exploateze, fie că acest zvon trebuia lansat, pregătit şi ,,exploatat" de ,,oameni de sprijin", adică, indirect de Securitate. Ştefan Pruteanu, cunoscutul profesor de la Facultatea de Economia şi Administrarea Afacerilor, care afirmă că ideea acţiunii i-a aparţinut, nu poate spune cu certitudine când anume a avut această idee. ,,Cam cu o lună înainte de mişcare", a spus acesta ieri. Dacă mişcarea a avut loc pe 14 decembrie, Pruteanu a avut ideea la jumătatea lunii noiembrie, adică în aceeaşi perioadă în care Bucureştiul anunţa Iaşul de mişcare. Un alt amănunt extrem de important din acest fragment al actului este cel în care Direcţia a III-a de Securitate Bucureşti anunţa filiala din Iaşi, cu o precizie de ceasornic, locul şi data la care va avea loc protestul. Erau cunoscute, data şi locul de la oamenii infiltraţi printre disidenţi, sau chiar conducerea Securităţii a fixat cu precizie aceste amănunte? O altă interpretare ar fi aceea că, adresa în cauză este ulterioară manifestaţiei, poate chiar recentă şi datată retroactiv.

Un alt pasaj dubios este cel în care Securitatea de la Bucureşti exemplifică pentru cei din Iaşi care sunt actele de disidenţă de care se fac vinovaţi Alexandru Tacu şi Dan Petrescu. Cei doi sunt ,,autorii scrisorii ajunse pe căi ocolite la Europa Liberă şi difuzată la 9 octombrie ora 18, prin care este criticată conducerea superioară de partid…" În acest exemplu nu este clar de ce Bucureştiul dă explicaţii filialei din Iaşi, şi nu dă un ordin sec. Poate exista ipoteza că Securitatea din Iaşi nu-i cunoştea pe cei doi şi că de ei se auzise, numai la radio, la Bucureşti. Această argumentaţie nu stă în picioare atât timp cât atât Tacu, cât şi Petrescu erau deja arestaţi la domiciliu, în Iaşi, încă din luna octombrie, adică la câteva zile de la difuzarea protestului lor la ,,Europa Liberă". Cu atât mai inexplicabil este că, deşi se cerea expres arestarea efectivă a celor doi disidenţi, acest lucru nu s-a întâmplat. Misterul documentului 311/13:XI:1989 nu a fost lămurit nici de Alexandru Tacu.

„Începând cu 15 octombrie 1989 eu am fost arestat la domiciliu şi nu aveam cum să mă deplasez, decât la mică distanţă de casă", a spus Tacu. Însă în document nu se precizează nici un moment că Tacu trebuia să fie în piaţă ci numai că el trebuia acuzat de instigare la revoltă publică.

În actul securităţii, interesantă este şi formularea ,,oameni de sprijin". În mediile miliţiei politice, cei care ajutau Securitatea erau numiţi, generic, ,,persoane de sprijin", această formulare regăsindu-se pe majoritatea actelor interne.

Cine a suprimat protestul

Manifestaţia care ar fi trebuit să aibă loc la 14 decembrie 1989 a fost înăbuşită, în special, de 4 persoane. Cel mai important dintre acestea este colonelul Constantin Ciurlău, şeful Securităţii Iaşi pe atunci. După 1990 a ieşit la pensie şi s-a mutat la Craiova. Al doilea personaj este colonelul Constantin Pleşa, fost şef al Inspectoratului Judeţean al Ministerului de Interne. Pleşa a făcut jocul Securităţii pe data de 14 decembrie 1989, din exces de zel, a adus şi pompierii în Piaţa Unirii, a contribuit la arestarea manifestanţilor. După 1990 a fost trecut pe linie moartă la Ministerul de Externe. Al treilea personaj este Maria Ghiţulică, fost prim secretar al Comitetului judeţean de partid Iaşi. Ghiţulică a sprijinit, prin telefoane la Bucureşti, acţiunea forţelor de Securitate. După decembrie 1989 a plecat la Bucureşti, unde se află şi în prezent. Al patrulea personaj este colonelul Gheorghe

Popovici, procuror general al României în 1989. Acesta a sprijinit făţiş acţiunile Securităţii. Nici una dintre aceste persoane nu a putut fi contactată ca şi în cazul actualului şef al S.R.I. Iaşi – colonelul Tiberiu Simion.

Iaşul, scânteia revoluţiei?

Dacă documentul 311/31:XI:1989 certifică faptul că manifestaţia de la 14 decembrie din Iaşi a fost pusă la cale de Securitate, Iaşul va pierde prestigiul pe care şi-l asumă, acela de a fi primul oraş din România care a pornit revolta anticomunistă. În 1998, deputatul ieşean al PNŢCD, Mihai Dorin, a iniţiat un proiect de lege care să confere acest drept Iaşului.

Proiectul a fost însă respins. ,,Nici istoricii, nici politicienii nu au recunoscut rostul mişcării de la 14 decembrie 1989 din Iaşi. Dar eu nu exclud posibilitatea reluării acestui proiect legislativ", a spus Mihai Dorin.

*

Documentul la care ne-am referit a fost publicat şi de presa centrală pe data de 13 noiembrie 2002.

,,Dacă această hârtie este reală, rezultă că evenimentele din Iaşi de la 14 decembrie 1989 au fost provocate intenţionat de Securitate" a declarat Liviu Antonesei unui ziar, în acele vremuri el fiind arestat la domiciliu.

,,Se pomeneşte numele meu şi al lui Tacu, deşi apoi, suntem amintiţi cu numele de cod. Este pomenit numele lui Ceauşescu, însă securiştii nu foloseau acest nume în documentele oficiale. Pe de altă parte, documentul aminteşte de ,,statul de drept", o sintagmă care nu era folosită înainte de 1989", comenta Dan Petrescu în revista ,,Timpul".

Preşedintele Asociaţiei ,,14 decembrie 1989", Emilian Stoica, n-a făcut comentarii ci a fost succint: ,,Am cerut S.R.I. şi C.N.S.A.S. să mă informeze asupra acestei hârtii şi asupra naturii sale".

Fundaţia culturală ,,Primăvara lumii", înscrisă în registrul special de persoane juridice al Tribunalului Iaşi, consacrată memoriei liceanului-poet Alexandru Mălin Tacu, exclus de la viaţă la

numai 17 ani în împrejurări nebuloase, ca şi premiile pentru creaţie artistică „Alexandru Mălin Tacu" oferite, în cadrul acţiunii, cu revista literară „Cronica" de la Iaşi, aveau menirea nu numai de a păstra în eternitate şi cinste numele dispărutului ci şi de a sensibiliza şi promova talentul copiilor ţării, „*apreciaţi ca valoare şi avere naţională*", pentru atragerea lor în fructificarea lucrului frumos, simplu, important şi bine făcut.

În acest sens, iniţiatorii se adresau autorităţilor, instituţiilor şi altor surse de finanţare, să fie generoase în sprijinirea programelor şi proiectelor abordate.

Inspectoratele şcolare erau rugate să-şi manifeste interesul şi să înfiinţeze filiale pentru cuprinderea unanimă a elevilor la programele propuse.

Având drept motto spusele lui N. Iorga „*Un talent neîntrebuinţat este un furt*", Fundaţia „Primăvara lumii" condusă de profesoara Alina Tacu, pornea la drum, răspândind următoarele mesaje care trebuiau aprofundate:

Întemeierea fiinţei prin cuvânt;

Inteligenţa este arta de a şti ce să faci cu inteligenţa;

Omul nu este nimic în afară de ceea ce educaţia scoate din el;

Împrospătarea acordului între cercetare şi gustul pentru celebritate;

Itinerarii de admiraţie prin mediul personalităţilor pricepute să exprime existenţa în opere de artă;

Dezvoltarea cunoaşterii prin ştiinţa şi inovarea practicii prin invenţie;

Mişcarea contrastelor dintre lumea reală şi imaginaţia în circuit deschis în universul copilăriei;

Nonconformismul ca o trecere dincolo de experienţele cunoscute;

O luptă de fond împotriva timpului cu statut de întâmplare;

O altă formă de optimism, un alt mod de surprindere a resurselor de creativitate, cu pasiunea pentru laboratorul faustic al precursorilor;

Provocarea atenţiei pentru acele valori care, lipsite de forţa curajului, cam întotdeauna mor dacă nu le ridicăm monumente;

Să nu ne pierdem cu firea dacă prin mari izbânzi vom supăra zeii neîndurători.

În consens cu mesajele răspândite era întocmită lista de programe a Fundației menită să ducă la concretizarea aspirațiilor:

1. Muzeul genealogic ,,George Emil Palade";

2. Concursul de literatură: ,,Lumea ca metaforă şi culoare, autori: copiii" la nivel național, în colaborare cu revista ieşeană ,,Cronica", susținut de marile premii ,,Alexandru Mălin Tacu";

3. Concursul de arte plastice ,,Ştefan Luchian", în aceeaşi colaborare;

4. Premiile ,,Princeps" conferite pentru modele de conduită morală;

5. Premiile ,,Reporter" pentru cele mai reuşite interviuri pe subiectul ,,Proiectele de viitor ale colegului de clasă";

6. Premiul ,,Argument" acordat unui proiect legislativ conceput de adolescenți;

7. Premiile ,,Edison" pentru invenții în orice domeniu de activitate. Se acceptă crochiuri imaginare;

8. Premiul ,,Magnolia" pentru cel mai inspirat proiect de arhitectură floralǎ;

9. Bursele Societății Civile pentru Studiul şcolar de excelență;

10. Clubul debate ,,In media res";

11. Olimpiadă de atletism;

12. Editarea antologiei concursului ,,Lumea ca metaforă şi culoare, autori: copiii", anual, la fiecare ediție;

13. Editarea revistei ,,Primăvara lumii", în limbile română şi engleză cu apariție lunară.

Proiectele de edificare pentru care milita şi acționa Fundația ,,Primăvara lumii" cuprindeau:

- *Sala Muzeului genealogic ,,George Emil Palade";*
- *Memorialul ,,Alexandru Mălin Tacu;*
- *Bibliotecă enciclopedică;*
- *Atelier de inventică;*
- *Sală de expoziție;*
- *Redacția revistei ,,Primăvara lumii";*
- *Salon literar;*
- *Amfiteatru;*
- *Secretariat de relații internaționale;*
- *Sală de protocol.*

Campusul Fundației:

- *bază sportivă olimpică;*

- *spații de cazare pentru sportivi, ziariști, reporteri radio-tv, delegații oficiale;*
- *staționar pentru sportivi;*
- *cantină restaurant;*
- *club divertis;*
- *centrală telefonică;*
- *autoturism, autocar;*
- *parcare.*

Publicului larg, Fundația „Primăvara lumii" îi aducea un salut de frumusețe.

Mesajele, programele şi proiectele abordate, după câte se vede, erau generoase, ispititoare.

Aşa se explică sosirea la Iaşi, de la Drobeta Turnu Severin, a scrisorii semnate de Silviana Olteanu, la 20 aprilie 1999:

„Am aflat, cu durere în suflet, prin presă, despre destinul crud al poetului Mălin Tacu. Nu credeam că moartea comandată poate deveni realitate!

În memoria poetului Mălin Tacu vă trimit câteva din lucrările mele de arte plastice.

La 1 iunie 1998 am organizat o expoziție de grafică, pictură şi design vestimentar, cele mai reuşite lucrări fiind cuprinse în catalogul expoziției.

În ultima perioadă am pictat mai multe tablouri, din care selectez pentru memoria poetului Mălin Tacu şi pentru Fundația „Primăvara lumii":

- *„Floarea lumii" – intitulat inițial „Succesiunea generațiilor" de la apariția omului pe Pământ şi până în zilele noastre, ultimul nivel de flori simbolizând formarea popoarelor lumii şi amestecul de rase.*

Floarea lumii

- *„Mesaje astrale la cumpăna mileniilor”, tablou inspirat de eclipsa totală de soare din 11 august 1999. Mesajul cel mai important este Revenirea lui Iisus pe Pământ prin tunelul timpului.*

Mesaje astrale la cumpăna mileniilor

Cele mai multe din lucrările mele se regăsesc pe internet, în pagina WEB-MEMBERS.TRIPOD.COM/Dorel/O.

În final, doresc dacă este posibil, un exemplar din cartea lui Mălin Tacu ,,Călătorul profund" şi ultimul număr al revistei ,,Primăvara lumii".

Fie ca revista ,,Primăvara lumii" de la Iaşi să primească cu bucurie ,,Floarea lumii" de la Drobeta Turnu Severin.

20 aprilie 1999 *Silviana Olteanu*

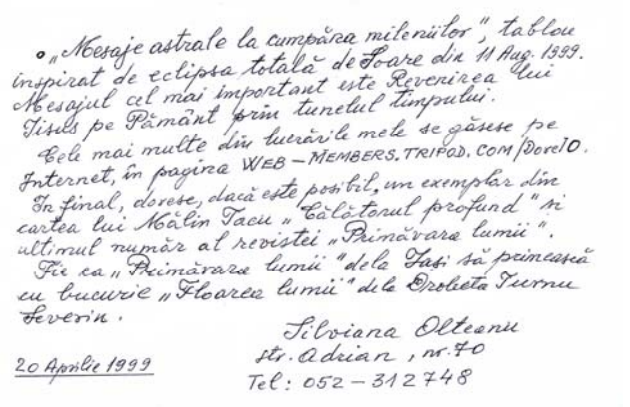
„Mesaje astrale la cumpăna mileniilor", tablou inspirat de eclipsa totală de Soare din 11 Aug. 1999. Mesajul cel mai important este Reverirea lui Iisus pe Pământ prin tunelul timpului.
Cele mai multe din lucrările mele se găsesc pe Internet, în pagina WEB – MEMBERS. TRIPOD. COM/Dorel/O.
În final, doresc, dacă este posibil, un exemplar din cartea lui Mălin Tacu „Călătorul profund" şi ultimul număr al revistei „Primăvara lumii".
Fie ca „Primăvara lumii" de la Iaşi să primească cu bucurie „Floarea lumii" de la Drobeta Turnu Severin.
Silviana Olteanu
str. Adrian, nr. 70
Tel: 052 – 312748
20 Aprilie 1999

EDITOR UNIUNEA SCRIITORILOR DIN ROMÂNIA ANUL CXXXIX
CONVORBIRI LITERARE
REVISTĂ FONDATĂ DE SOCIETATEA JUNIMEA DIN IAŞI, LA 1 MARTIE 1867
Redactor şef: Cassian Maria SPIRIDON

Revista ,,Convorbiri literare" de la Iaşi continuă să publice veşti de la ,,Cronica" la rubrica ,,Revista revistelor", oprindu-se asupra paginilor dedicate copiilor ce bat la poarta literaturii:

„…sub genericul ,,Lumea ca metaforă şi culoare", în care sunt publicaţi autorii unui concurs, de acum tradiţional, premiile cele mari pentru poezie, proză şi arte plastice, purtând numele ,,Alexandru Mălin Tacu" au fost dobândite la această ediţie, de către Ana Mihaela Pâslaru din Comăneşti, Daniel Nemţu din Iaşi, Antonela Vieru, tot din Iaşi. Să sperăm că vom mai auzi de ei. Destule premii au fost acordate de revista care patronează acest concurs, adică de ,,Cronica" ".

Apoi, o altă rubrică „ „Copiii noştri", Constantin Vică – locul I la Dramaturgie, la 14 ani", **Marina Dohi** realiza un scurt portret literaro-informativ-foto despre protagonist:

„Constantin Vică a ocupat anul trecut, la câteva zile după ce împlinise 13 ani, locul întâi la Secţiunea Dramaturgie la Concursul naţional de literatură „Tinere condeie”. Totodată, a primit şi „Premiul special pentru întreaga activitate literară”. El este elev în clasa a VIII-a la liceul „Al. I. Cuza” din Ploieşti şi are 14 ani. Numai anul trecut, Constantin Vică a reuşit o serie de performanţe greu de egalat: martie – a apărut o colecţie de poezie „Intre Dali şi Ecuator” şi „Cel mai tânăr fan Nichita Stănescu”; mai – marele premiu „Dreptul la timp”; iunie – marele premiu „Alexandru Mălin Tacu” la concursul „Autori: copiii”; iunie – premiul „Nichita Stănescu” la Festivalul de literatură „Îngerul cu carte în mâini”; iunie – premiul revistei „Timpul” la Concursul naţional de literatură; septembrie – locul II la secţiunea Proză, locul III la secţiunea Dramaturgie şi Premiul de excelenţă la secţiunea Poezie, la Concursul naţional de literatură „Moştenirea Văcăreştilor”. La 14 ani, Constantin Vică are în pregătire la Editura Nemira un volum de proză scurtă”.

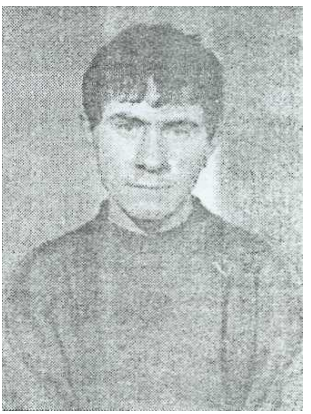

Dintr-un colţ de „**Convorbiri literare**”, „zâmbea” informaţia în chenar referitoare la un „Concurs pentru tinere talente”, iniţiat de revista „Cronica”, Fundaţia culturală „Primăvara lumii” şi Biblioteca Judeţeană „Gheorghe Asachi” din Iaşi:

„Revista „Cronica”, Fundaţia Culturală „Primăvara lumii” şi Biblioteca judeţeană „Gh. Asachi” organizează concursul „Autori: copiii – Lumea ca metafora şi culoare”, ajuns la cea de-a 24-a ediţie. Concursul se adresează tinerelor talente (elevi în clasele I-XII), care pot trimite lucrările pe adresa redacţiei revistei „Cronica”, până cel târziu la data de 20 mai 2000.

Concursul cuprinde trei mari secţiuni: Literatură, Arte plastice, Reviste şi publicaţii şcolare. Vor fi acordate premiile „Alexandru Mălin Tacu”: Marele premiu pentru Poezie - 1.000.000 lei, Marele premiu pentru Proza – 1.000.000 lei, Marele premiu pentru Arte plastice - 1.000.000 lei. Festivitatea de premiere va avea loc sâmbătă, 10 iunie, orele 11.00, la Biblioteca „Gh. Asachi” din Iaşi”.

Ziarul „Flacăra Iaşului”, din 11 aprilie 2002, relata despre un alt talent, „Pictor la 12 ani”, dobânditor al Marelui premiu „Alexandru Mălin Tacu”, cu Diplomă acordată la 2 iunie 2001 de revista „Cronica” şi Fundaţia culturală „Primăvara lumii” în cadrul acţiunii culturale mai largi „Autori: copiii – Lumea ca metaforă şi culoare”, semnătură – **Gabi Păduraru**:

Pictor la 12 ani

Robert Deleanu şi-a ocupat locul printre artiştii ieşeni

„Elev în clasa a V-a la Colegiul „C. Negruzzi”, Robert Deleanu a ajuns să fie recunoscut ca un artist adevărat.

Sub îndrumarea pictorului Petru Bicer şi al profesorului său Anton Nicoleanu, arta lui Robert este recompensată cu medalii, diplome şi premii speciale. Atinge cu iscusinţă şi îndrăzneală mai multe stiluri plastice, prezenţa umană fiind preferată în picturile sale. Anton Nicoleanu profesorul de educaţie plastică al Colegiului „Negruzzi” este convins că elevul său va ajunge în scurt timp un artist desăvârşit. „Robert prezintă mobilitate plastică remarcabilă, simţ artistic, originalitate şi creativitate, de asemenea, simţul proporţiilor în desen şi al armoniei în culoare. Tematica abordată arată o imaginaţie deosebită, realizată în elemente de limbaj artistic plastic, adaptate corect tehnicii de lucru alese. Execută scene de la natură statică, până la portret, prezenţa umană fiind o preferinţă a sa. Robert va confirma calităţile unui artist valoros” a declarat profesorul Nicoleanu.

Robert este convins că arta nu-i va ţine de foame

Este conştient că arta plastică va avea un loc aparte în viaţa sa, dar mărturiseşte că învaţă pentru a-şi croi drum în viaţă. „Voi picta toată viaţa, dar nu acesta va fi mijlocul din care îmi voi câştiga existenţa. Cred că voi studia informatica, deoarece îmi place domeniul

şi este unul de viitor" a declarat Robert Deleanu. El este dornic să arate lumii operele sale de artă, în acest sens, manifestându-şi intenţia de a vernisa cât mai multe expoziţii în Iaşi, ţară şi chiar străinătate. Prin cele două lucrări premiate în concursul Internaţional de la Bitola - Macedonia, Colegiul „Negruzzi" a fost desemnat câştigătorul plachetei de aur pentru colecţia de lucrări a tinerelor talente ale liceului".

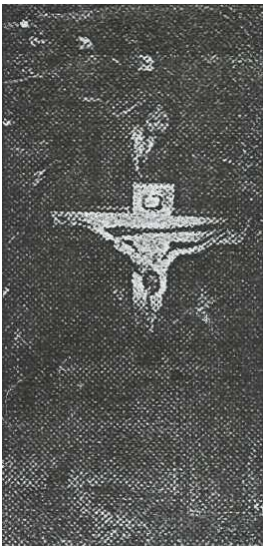

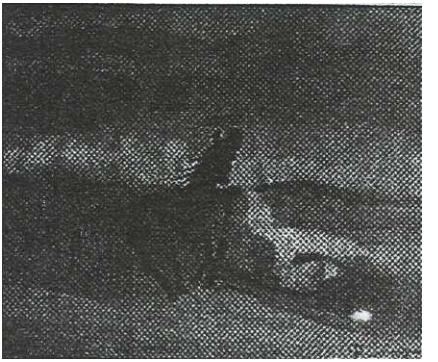

Robert Deleanu execută scene de la natură statică până la portret, prezenţa umană fiind o preferinţă a sa.

Iată şi fişa personală care pune în valoare personalitatea copilului – atunci – Robert Deleanu, născut la 28 februarie 1990 în Iaşi: *Robert DELEANU, născut la 28 februarie 1990 în Iaşi.*

Expoziţii personale:
1998 - Şcoala Carol I Iaşi
1999 - Galeriile de artă Gh. Asachi Iaşi
2000 - Galeriile de artă Gh. Asachi Iaşi
2001 - Colegiul C. Negruzzi Iaşi
2002 - Restaurant Hotel Unirea Iaşi

Expoziții colective şi naționale:
2001 - Fundația CRISTINA Iaşi cu tema: PRIVIREA
2002 - Casa de cultură a studenților Iaşi cu tema: ARMELE VIITORULUI
2002 - Şcoala Petru Poni Iaşi

CRONICA
şi
Fundația Culturală "PRIMĂVARA LUMII"

Autori: Copiii! - Lumea ca metaforă şi culoare

DIPLOMĂ

Marele premiu "ALEXANDRU MĂLIN TACU"

Se acordă lui Robert Dekeanu

Pentru Arte Plastice

la cea de-a XXV-a ediție

Data 2.06.2001.

Expoziții şi simpozioane internaționale:
2002 - Macedonia: Expoziția Internațională de Artă pentru Copii şi Tineret Bitola 2002
2002 - România – Giurgiu: Competiția Internațională de Artă pentru Copii şi Tineret Uşi deschise

Recunoaştere:
2000 - Premiul special pentru grafică la Concursul național Autori: copiii! Ediția a XXIV-a acordat de revista Cronica şi Fundația Culturală Primăvara lumii

- Marele Premiu la Concursul național Peisaj organizat de cotidianul Monitorul

- Premiul I pentru Olimpiada de arte plastice

2001 - Marele Premiu pentru Arte plastice Alexandru Mălin Tacu acordat de Fundația Culturală Primăvara lumii la concursul național Lumea ca metafora şi culoare

- Premiul de Excelentă la concursul național de desene organizat de cotidianul MONITORUL şi HALA CENTRALĂ

- Premiul I pentru concursul județean de creație plastică Culorile copilăriei

2002 - Placheta de aur la concursul International de Artă a Copiilor Bitola 2002 Macedonia

- Premiul I cu medalie de aur pentru grafică pe calculator la concursul internațional Uşi deschise Giurgiu - România

- Premiul II Culoare la concursul internațional Uşi deschise Giurgiu - România

- Premiul de Originalitate pentru artă plastică la concursul național Dan Merişca ediția a 4-a (artă plastică SF&F)

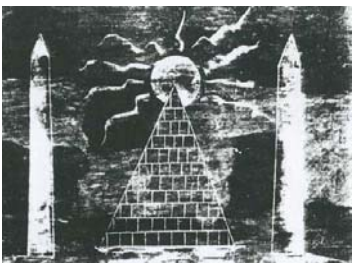

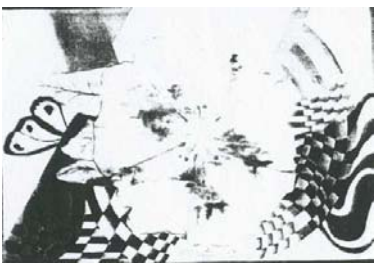

Şi anterior presa literară locală popularizase inițiativele cultural-literare de la Iaşi. Aceeaşi revistă, „Cronica” nr. 5, mai 2001, populariza rezultatele Concursului Național „Lumea ca metaforă şi culoare. Autori: copiii”, ediția a XXV-a, precum şi premiile „Alexandru Mălin Tacu” acordate de Fundația culturală „Primăvara lumii”:

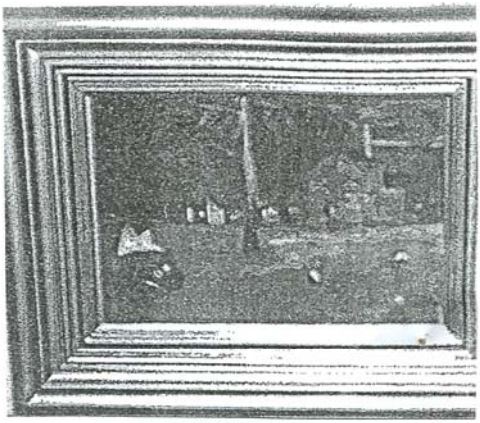

Robert Deleanu

Concursul:
"Lumea ca metafora si culoare-autori:copiii"
Premiile "Alexandru Malin Tacu"
Marele premiu pentru Arte plastice
Robert Deleanu
1.000.000 *lei*

Juriul Concursului Național „Autori: copiii!", ediția a XXV-a, în componență Valeriu Stancu (președinte), Bogdan Mihai Mandache, Alina Tacu, Liliana Goncearuc, Petre Bicer, Catinca Agachi (membri), Mariana Stancu (secretar), a hotărât acordarea următoarelor premii:

Premiile „Alexandru Mălin Tacu" acordate de Fundația Culturală „Primăvara lumii"

Marele premiu pentru Poezie (1.000.000 lei): **Nicolae Claudiu Solcan,** cl. a **IX-a,** Liceul „Emil Racoviță" Iași;

Marele premiu pentru Proză (1.000.000 lei): **Cătălin Țilimpea,** cl. a XII-a, Cenaclul „Nichita Stănescu" Ploiești;

Marele premiu pentru Arte Plastice (1.000.000 lei): **Robert Deleanu,** cl. A IV-a, Școala „Carol I" Iași;

Marele premiu pentru Debut în volum (1.000.000 lei): **Camelia Iosub, Alexandra Drăgăstan și Delia Oniga,** Cenaclul „Mugurii" Comănești.

Ziarul „24:ORE” din 4 iunie 2001, nota şi el: Concursul „Autori: copiii” şi-a desemnat laureaţii:

Palatul Culturii a găzduit la Iaşi Gala Laureaţilor a Concursului Naţional de Creaţie literară şi artă plastică „Autori: Copiii! Premiile au fost acordate de revista „Cronica” şi Fundaţia Culturală „Primăvara Lumii”.

La a XXX- a aniversare a Concursului şi la ediţia a XX-a a Marilor Premii „Alexandru Mălin Tacu”, Alina Tacu publică în Barometrul cultural editat de cotidianul „Flacăra Iaşului” din mai 2006, un editorial jubiliar: „Lumea ca metaforă şi culoare”: „*Concursul naţional „Lumea ca metaforă şi culoare Autori: copiii!” atinge anul acesta o vîrstă impresionantă: 30 de ani. Ideea s-a născut în entuziasmul doamnei Virginia Burduja, redactor la revista „Cronica” alături de Nicolae Turtureanu, Vasile Constantinescu, şi a prins aderenţă la confraţii de condei şi la autorităţi. Curgerea firească, sinceră a sufletului la copii şi-a găsit un punct geometric de revărsare spre lume. De aici au radiat surpinzătoare valori exprimate prin talent într-un cîmp de chemare la competiţie generos: poezia, proza, eseul, pictura. În acest climat s-au filtrat nume ce se află acum în orizontul de observaţie al literaturii şi artelor plastice româneşti şi internaţionale: Ion Vieru, Alina Mungiu, Alexandru Malin Tacu, Ronald Gasparic, şi mai recent sosiţi în anturaj Constantin Vică, Mărioara Baciu, Lidia Forst, Vasile Neamţu, Nicolae Claudiu Solcan, Adrian Munteanu, Raluca Toma, Antoanela Vieriu - citez din memorie doar o mică parte din personalităţile lansate de concurs pe toată perioada celor 30 de ani.*

De remarcat faptul că începînd cu cea de-a XX-a ediţie s-a instituit Fondul pentru Marile premii „Alexandru Mălin Tacu” pentru poezie, proză, pictură şi carte de debut. Catalizator de energii, Marele premiu a sporit interesul pentru afirmare şi în paralel cu aceasta calitatea lucrărilor în competiţie a crescut substanţial. Dacă acum zece - cinsprezece ani premiul III era notat cu media 7 sau 7,50, la ediţiile din ultimii ani o menţiune a întrunit media 8. Marele premiu a potenţat nota peste limita mediei 10. Lucrări de o interesantă valoare au trecut prin evaluarea juriului ca un semnal către amplificarea interesului pentru creaţia sensibilă. Ca un plus de provocare, în competiţie s-au

adăugat şi alte forme de afirmare: reviste şcolare, cenacluri literare şi de arte plastice, debuturi editoriale.

Pasiunea pentru acest concurs şi reacţia de calitate a revistei „Cronica", gazda consecventă a remarcabilului demers cultural, întreţine atît climatul cît şi aspiraţia spre vîrfuri.

Am schiţat sumar istoria concursului „Lumea ca metaforă şi culoare: Autori: copiii!" pentru a sublinia talentul care pur şi simplu explodează în lumea copiilor ţării în contrast cu iureşul axiologic pe dos al societăţii culturale actuale. Împreună cu interesul pentru artele minore - după cum spunea Tudor Vianu citînd sportul, muzica uşoară sau paradele de modă, concursurile de miss – se scurg energiile spirituale ale generaţiei tinere de-a valma cu marile fonduri financiare care omit din neglijenţă şi superficialitate artele autentice care fundamentează panteonul culturii unei naţiuni. Cîtă lume poate fi citată că ar fi apreciat şi admirat Premiul Mondial UNICEF cîştigat la New York de eleva Antoanela Vieriu în vîrstă de 10 ani, lansată de concursul Revistei Cronica şi Fundaţia „Primăvara lumii"? Cîţi au auzit de numele elevului Robert Deleanu premiat la NASA pentru un proiect de creaţie plastică pe calculator? Cîţi au auzit de numele Ralucăi Toma de la Paşcani cu expoziţie la Roma, Veneţia şi Florenţa? Sau cîţi îl cunosc pe elevul (pe atunci) Constantin Vică, cel mai tînăr candidat la onoarea de membru al Uniunii Scriitorilor la vîrsta de 17 ani? Exemplele ar putea continua.

Inflaţia de nonvaloare, indicator al lipsei de intreres pentru descoperirea culturii cuprinse în manifestările artei asumată de vîrsta copiilor se leaga în primul rînd de faptul că adulţii nu ascultă vocile tinere. Şi aici nu mă refer numai la copii creatori, ci şi la tinerii cu o nouă viziune despre sensurile devenii noastre ca naţiune pregătită pentru unda proaspătă a energiilor de revitalizare a nervului care să comande fapta novatoare.

Spiritul artei se sufocă în cămaşa de forţă a pauperităţii şi a aşteptărilor sterile a unui mecena îndatorat. Pentru a penetra zidurile rutinei autorităţilor menţinute în inerţia prestaţiei în actul de cultură pe un model caduc ar fi necesară o schimbare. Poate o instituţionalizare a vocilor adolescente în uniuni de creaţie, la fel cum s-a propus un Parlament al inteligenţelor tinere şi neatinse de morbul corupţiei intelectuale, ar duce la o recunoaştere justă a valorilor în devenire.

Ca membru în juriul concursului „Lumea ca metaforă şi culoare: Autori: copiii!" mi s-a relevat miracolul viu al minţilor sincere,

exprimate în verbul care frige de neastîmpăr şi căutare inedită. Le-am ascultat freamătul inimii alături de formidabile descărcări electrice ale creierului. Creşterea acestor autori promițători ar trebui privită cu grijă de autoritățile instalate la guvernarea calității actului de cultură".

De la prietenul comun nouă, Constantin Clisu, stabilit în Canada, mulți ani profesionist şi animator cultural cu noi la Bârlad, inimos şi bun realizator al ziarului-revistă „Rulmentul" de la importanta Fabrică de rulmenți, sosea la familia Tacu scrisoarea despre promovarea artei pe care o face fetița Antonela Vieru, cu lucrările căreia profesorul Clisu intenționa să facă tot ceea ce-i stătea în putință, să demonstreze comunității române din Canada că „*nasc şi la Moldova oameni şi că Alexandra Nechita de la Vaslui, despre care s-a dus vestea în lumea întreagă, nu este singura fetiță din România deosebit de talentată*".

Dar, iată, în întregime, textul scrisorii lui Constantin Clisu, invitat de Alexandru Tacu să-şi spună cuvântul despre tinerele talente:

„Stimate domnule Alexandru Tacu.

Am primit plicul voluminos de la dumneavoastră, pentru care vă mulțumesc. Privind materialul cu fetița Antonela Vieru, voi face tot ce îmi va sta în putință să afle şi românii din comunitatea canadiană, că: „Nasc şi la Moldova oameni!"

În primul rând îmi propun să organizez, la Crăciun, o expoziție cu picturile ei, după ce le voi organiza pe paspartu-uri. Apoi, pe baza însemnărilor dumneavoastră voi încerca să însăilez un articol din care să reiasă, că Alexandra Nechita, despre care s-a dus faima în lume, nu e singura fetiță din România deosebit de talentată. Alexandra a avut şi altă şansă: un impresar deosebit de abil. Acest lucru i-ar trebui şi Antonelei.

Dar ceea ce m-a impresionat până la lacrimi a fost documentarul privind tragica dispariție a fiului dumneavoastră Mălin.

Ştiam câte ceva din întâlnirile noastre, dar ceea ce am citit în materiale, se situează dincolo de credibil.

Faptul că ați creat o FUNDAȚIE cu numele lui, că întrețineți vie flacăra acestui mare suflet de om şi poet, este mai mult decât meritoriu. În plus, faceți atâția copii fericiți oferindu-le generoasa dumneavoastră ospitalitate în cadrul Fundației, mulți bucurându-se de premii substanțiale, ca o recunoaştere a talentului lor. Sunt convins că

unii dintre aceştia îşi vor aduce aminte peste ani şi ani de Fundaţie, şi vor alătura succeselor ce le vor obţine, numele lui MĂLIN care i-a făcut cunoscuţi.

Acolo unde este el, şi Mălin se bucură că întreaga lui familie îl face să fie fericit, să rămână în conştiinţa generaţiilor, ceea ce a fost, un mare poet care nu s-a putut desfăşura până la capăt.

Aş vrea, într-un număr viitor al modestei reviste la care colaborez şi eu, să public câteva poezii de-ale lui Mălin, din volumul care-l deţineţi în seiful sufletului şi al casei. Vă voi transcrie mai jos E-mail-ul pentru a fi mai lesnicioasă corespondenţa.

Vă mărturisesc sincer, că trăiesc alături de dumneavoastră, cumplita pierdere şi ori de câte ori revăd poza de copil a lui Mălin, o lacrimă cade pe nevinovăţia acestui suflet care totuşi, graţie părinţilor lui, care s-au dovedit a fi mai tari ca ,,evenimentul" să-l facă să fie mereu printre noi.

Ori ce aş spune ar fi de prisos. Şi apoi, cuvintele sunt atât de sărace încât nu pot vindeca răni sângerânde.

Un gând bun tuturor celor din familia Alexandru Tacu:

Doamnei Tacu îi sărut mâna, Alinei îi transmit numai realizări, dumneavoastră domnule Sandu, ca şi celorlalţi, sănătate, împliniri în tot ce faceţi, şi tăria de a duce mai departe tot ce aţi întreprins.

Cu aleasă stimă, consideraţie şi prietenie,
Acelaşi Constantin Clisu"

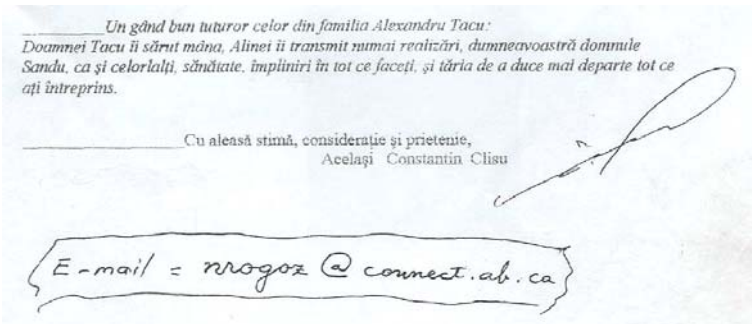
Un gând bun tuturor celor din familia Alexandru Tacu:
Doamnei Tacu îi sărut mâna, Alinei îi transmit numai realizări, dumneavoastră domnule Sandu, ca şi celorlalţi, sănătate, împliniri în tot ce faceţi, şi tăria de a duce mai departe tot ce aţi întreprins.

Cu aleasă stimă, consideraţie şi prietenie,
Acelaşi Constantin Clisu

E-mail = nrogoz @ connect.ab.ca

Rămânând în zona intenţiilor „omului nostru” din Canada, încă un bilet de la Constantin Clisu, care se dovedeşte, încă o dată, un bun prieten al familiei Tacu şi al românilor:

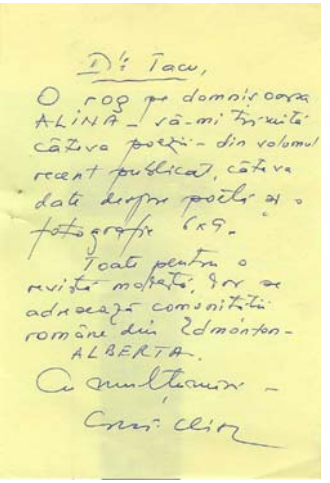
Dl Tacu,
O rog pe domnişoara ALINA - să-mi trimită câteva poezii - din volumul recent publicat, câteva date despre poezii şi o fotografie 6x9.
Toate pentru o revistă modestă, dar ce adresează comunităţii române din Edmonton - ALBERTA.
Cu multumiri -
Const. Clisu

„Monitorul” de Iaşi, la 19 aprilie 2004, în chiar pagina I, făcându-se mesager a celor care socotesc că nu se face încă suficient pentru păstrarea şi cinstirea memoriei celui plecat, scria, drept reproş, sub semnătura lui **Virgil Burlă**:

„DOAR BÂRLĂDENII ÎŞI MAI ADUC AMINTE DE MOARTEA TÂNĂRULUI MĂLIN TACU”

◘ ***un grup de liceeni din Bârlad a organizat sâmbătă, la Iaşi, un spectacol-omagiu adus elevului ieşean mort în 1986, în condiţii neelucidate nici până azi***

◘ ***Liceul „Eminescu”, unde studia tânărul Tacu, nu s-a implicat deloc în organizarea acţiunii***

„Un spectacol-omagiu în memoria tânărului poet Mălin Tacu a fost adus de un grup de liceeni din Bârlad. Sâmbătă, la sala de cultură a municipiului Iaşi din parcul Copou, a avut loc un spectacol in memoriam Mălin Tacu. Un concert pop–rock–folk a avut loc pe scena amfiteatrului din Copou, protagonişti fiind liceeni din Bârlad. Versurile tuturor celor 18 piese au fost compuse de Mălin Tacu, dispărut prematur dintre noi. Sala a fost ornată cu afişe scrise de mână ale tinerilor, anunţuri dintre cele mai vehemente la adresa fostei conduceri de partid şi de stat. Scena pe care a concertat tânăra trupă din Bârlad era împânzită de tomuri ale „conducătorului iubit" care ne învăţau drumul României spre o ţară multilateral dezvoltată.

Picioarele liceenilor din Bârlad au călcat pe aceste volume, sloganele afişate pe pereţii amfiteatrului din Copou fiind sugestive: „Pierdut zâmbet, îl declar nul". Spectacolul trist prezentat de grupul „Vira" din Bârlad, influenţat de versurile lui Mălin Tacu, au marcat auditoriul, care nu de puţine ori a scăpat lacrimi la auzul versurilor tânărului autor.

Mălin Tacu, fiul disidentului Alexandru Tacu, a murit în circumstanţe cel puţin ciudate, în data de 22 decembrie 1986. Moartea subită a lui Mălin, care în mod ciudat a primit aprobarea de părăsire definitivă a ţării spre Statele Unite la câteva săptămâni după ce a decedat, a sensibilizat liceenii din Bârlad care au prezentat spectacolul.

Mălin Tacu a decedat în maşina Salvării în noaptea de 21 spre 22 decembrie 1986, plimbat între spitale. Un telefon pretins din partea familiei a făcut ca acesta să fie transportat de la spitalul de Urgenţe, unde fusese internat, către spitalul de Neurochirurgie din Tătăraşi, loc în care nu a fost primit. La trei ore după ce a fost internat, Mălin a fost găsit mort de familie la Spitalul „Sfântul Spiridon" din Iaşi. Liceul „Mihai Eminescu", secţia filologie-istorie, scoală la care a studiat Mălin Tacu, nu a catadicsit să se implice în vreun fel în această manifestare".

Era vorba, deci, de spectacolul organizat la Casa de Cultură a Municipiului Iaşi din Parcul Copou de grupul „Vira" de la Bârlad, despre care vorbea scriitorul Nichita Danilov în articolul „Mălin Tacu – vectorul revoluției" din pagina de opinii a „**Ziarului de Iaşi**" din 22 aprilie 2004.

Dar iată şi afişul spectacolului precum şi invitația către amatorii de cultură:

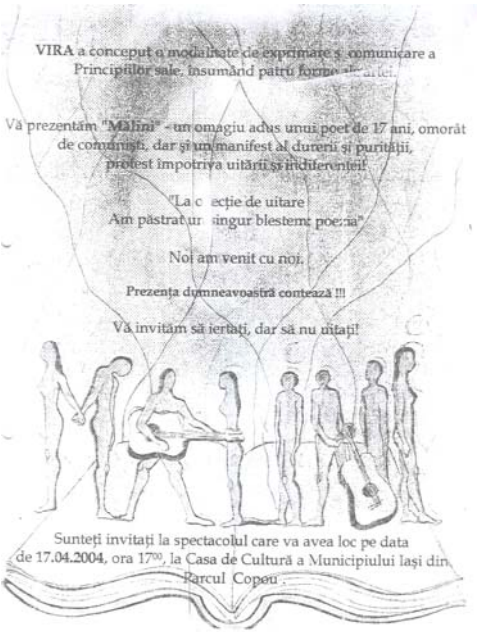
VIRA a conceput o modalitate de exprimare şi comunicare a
Vă prezentăm "Mălini" - un omagiu adus unui poet de 17 ani, omorât
de comuniști, dar și un manifest al durerii și purității,
protest împotriva uitării și indiferenței!
"La c ecție de uitare
Am păstrat ur ingur blestem: poe:ia"
Noi am venit cu noi.
Prezența dumneavoastră contează !!!
Vă invităm să iertați, dar să nu uitați!
Sunteți invitați la spectacolul care va avea loc pe data
de 17.04.2004, ora 17⁰⁰, la Casa de Cultură a Municipiului Iași din
Parcul Copou .

Realizatorii şi susținătorii proiectului „Mălini" au fost 17: Bogdan Pălici (idee, organizator, regizor, coregraf), Nicolae Budeş (compoziție muzicală, chitară ritm: solo şi voce), Goga Răzvan (compoziție muzicală, chitară ritm, voce principală), Cătuna Vlad (chitară ritm, recital), Borş Valentin (tobe şi … desenator), David Cătălina (recital, performer), Bulgaru Irina (desenator), Bulgaru Boris (sunetist), Ioniță Daniela (concept, afişe), Clemente Violeta, Larisa Sevasta, Elena Truşcă, Oana Mihai, Tiberiu Haret, Alexandru Haret, Elena Irava, Ştefan Isac.

Casa de cultură a Municipiului Iaşi
Sîmbătă, 17 aprilie 2004, ora 17

PROGRAM

MĂLINI – un omagiu adus unui poet de 17 ani, omorît de comunişti, un manifest al durerii şi purităţii, un protest împotriva uitării şi indiferenţei.

1. Poezie
2. Primul avion
3. Ciudatele lucruri
4. Omul florilor
5. Copilul din acte
6. Legenda umbrei de fildeş
7. Cattleya
8. Magul trist
9. Hard Rock
10. Doina Poesis
11. Tremurul nopţii
12. Poesis
13. Iluminare
14. Iron Maiden
15. Călătorul profund
16. Cîntecul ochilor
17. Suflet de primăvară
18. Mahaleb
19. Epilog...

Muzica: Ştefan Isac, Nicolae Budeş, Răzvan Goga
Vlad Căţună (voce, chitară ritm), Răzvan Goga (voce, chitară ritm), Ştefan Isac (voce, chitară solo/bass), Nicolae Budeş (voce, chitară solo), Valentin Borş (ritm), Cătălina David (voce, mişcare), Anca Mercuţă (voce), Boris Chilinciuc (sunet), Irina Bulgaru, Laurenţiu Jidănaşu (grafică).

Vă invităm să iertaţi dar să nu uitaţi!

Cifra „17” e plină de semnificaţii:
- Mălin avea 17 ani;
- a murit la orele 2^{17};
- după 17 ani s-a realizat spectacolul;
- manifestarea a avut loc pe data de 17 aprilie, la orele 17;
- participanţii la „Mălin” s-au întors în număr de 17 de la Iaşi…

Expoziţie cu portrete în bar, „La matale”
realizator: Hristache Vrânceanu

La 17 ani Mălin devenise, deja, un generos, cu sentimente alese pentru „*prietenii de pretutindeni*" şi pe care le etala direct pentru ca „*mamele să vegheze pacea până la cumpăna lumii*":

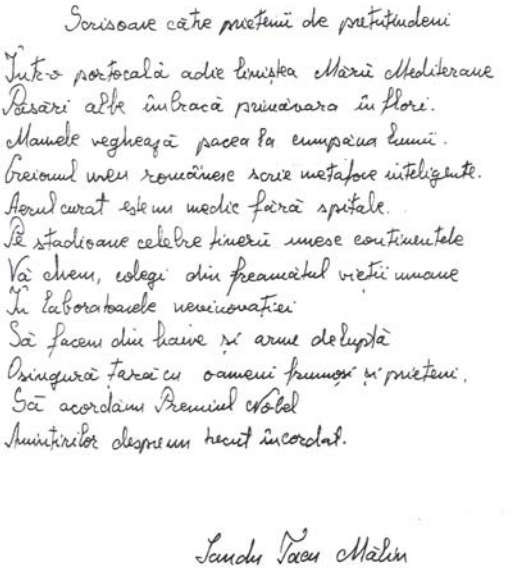
Sorisoare către prieteni de pretutindeni

Țuțe-o portocală adie liniștea Mării Mediterane
Păsări albe îmbracă primăvara în flori.
Mamele veghează pacea la cumpăna lumii.
Creionul meu românesc scrie metafore inteligente.
Aerul curat este un medic fără spitale.
Pe stadioane celebre tinerii unesc continentele
Vă chem, colegi din freamătul vieții umane
În laboratoarele nemicinovației
Să facem din haine și arme de luptă
Oxigenul fără cu oameni frumoși și prieteni.
Să acordăm Premiul Nobel
Amintirilor despre un hecut încordat.

Sandu Tacu Mălin

Dovadă, în plus, că „Mălin avea o sensibilitate caleidoscopică", cum zice un prieten de familie – D. Hînceanu într-un succint portret pe care i-l realizează adolescentului, Hînceanu el însuşi un poet cu o sensibilitate aparte, pentru care m-am îndoliat îndeajuns atunci când am aflat că valurile Jijiei îi fuseseră aşternut de mormânt şi încă visare – pentru noi rămaşii:

„*Pentru natura artelor (şi artele marţiale), Mălin avea o sensibilitate caleidoscopică. Părea că s-a născut în aceeaşi secundă dacă nu mai devreme, cu tulburătoarea lor frumuseţe.*

Modelele de gândire şi conduita aproape de perfecţiune îi veneau de la sine; toate guvernate de talent. Elabora cu uşurinţă în munca de creaţie.

Întreţinea ironia seducătoare şi paradoxul diafan.

Fascina prin expresia armonioasă a liderului nativ.

Avea o mare presiune pentru adevăr şi se afla convins, solidar cu cei de partea dreptăţii.

Îl dezgusta colajul ipocrit al mediocrității, iar în confruntarea cu solemnitatea vidă strălucea ca un rebel magnific.

Îşi organiza viitorul imaginat în perspective polivalente întotdeauna eliberate de duhul rău al defetismului.

Desluşea prin reflexe congenitale misterele lumii lăsând impresia că a trăit o sută de ani în filosofia cunoaşterii.

Se ferea delicat să nu imprime epifanii pe spectrul zeilor sterili.

Frumos, sincer, demn, loial şi complet dezmoştenit de scelerata specie a trădării".

Între 9 şi 17 ani „*…aici şi-a creat opera literară tânărul poet Alexandru Mălin Tacu, autorul cărții de poezii „Călătorul profund", ucis în regimul comunist din interese politice*" (citat dintr-o scrisoare a Prefecturii județului Iași), cu „*merite deosebite legate de promovarea democrației în țara noastră*" (citat dintr-un document al Primăriei municipiului Iaşi şi al Consiliului local);

În această casă a fost animat un spațiu al mişcării disidente ieşene în perioada 1988 – 1989, cu aport decisiv la declanşarea revoluției anticomuniste din România.

Casa de pe Aleea Grigore Ghica Vodă unde a locuit familia Tacu
Ceauşescu i-a dat-o, Iliescu – cu ai săi – i-au luat-o

Încă din anul 1993, demersurile făcute de familia Tacu şi prietenii săi vizau ca în acest imobil să se înfiinţeze un muzeu memorial „Alexandru Mălin Tacu" care să esenţializeze numele şi opera personalităţilor din familia acestuia: Alexandru Brăiescu, fondatorul spitalului de neuropsihiatrie „Socola" Iaşi, Costică Filipescu, autorul Marii enciclopedii agricole româneşti, Ştefan Motaş – Zeletin, sistematic ideolog al mişcării liberale din România, George Emil Palade, savant român, laureat al Premiului Nobel pentru medicină şi biologie…

(din scrisoarea lui Alexandru Gh. Tacu adresată primarului Constantin Simirad şi înregistrată la 29 septembrie 1998 sub numărul 448, cu revenire, la Primăria Iaşi).

Altă scrisoare din 28 septembrie 1998 către autorităţi spunea următoarele:

„**Stimate Domnule Preşedinte,**

Rugămintea a rămas aceeaşi pe care v-am adresat-o într-o scrisoare anterioară.

Să cumpăraţi imobilul din Aleea Grigore Ghica Vodă, să-l inventariaţi în patrimoniul cultural ieşean; să ne închiriaţi spaţiul în întregime pe o perioada nedeterminată.

În această situaţie, pe cheltuială proprie, înfiinţarea memorialului-muzeu va deveni o realitate.

Imobilul a fost redobândit de proprietar. Proprietarul îl vinde şi chiar se grăbeşte.

Contactaţi-l vă rog, la adresa: str. Opt Martie nr. 8 – Braşov, sau la telefoanele 068-411577 şi 068-161683, pentru dl Mircea Dinu Chirilovici, proprietarul casei.

Ca temei legal, există Legea 114/96, cu referire la locuinţele sociale.

Am întâlnit în presă un reproş al domnului ministru Noica despre preocupările autorităţilor locale în materie de locuinţe sociale, puţin remarcate, sau chiar deloc. Observaţia ministrului ar trece drept o ocazie favorabilă.

Vă rugăm din toată inima să fiţi alături de dorinţa noastră şi să ne răspundeţi dacă se poate sau nu".

Cu sinceră stimă,

Alexandru Tacu

Iaşi, 28 septembrie 1998

Nu îndeajuns de convingătoare pentru ca primarul Constantin Simirad să poată uita confruntarea avută cu familia Tacu, la scenă deschisă, încă din aprilie 1994.

Membri ai partidului Alianța Civică, atât dl. Simirad cât şi familia Tacu, Alexandru aducea la 18 aprilie în atenția Comitetului Director al PAC – filiala Iaşi, faptul că încă de la 15 martie expediase domnului Simirad o scrisoare prin care îi cerea demisia din Primăria Iaşului şi din Partidul Alianța Civică, la care nu primise răspuns.

Înainte de a da publicității scrisoarea, o aducea la cunoştința directoratului PAC:

„**Domnule Constantin Simirad**,

Pentru că în segmentele terminale, propensiunea dumneavoastră pentru foştii nomenclaturişti, pentru torționari, lichele şi în general pentru o lume de care ne desparte o revoluție costisitoare, este evidentă;

Pentru că o continuitate standard burghezo-proletară vă nutreşte antipatia agresivă împotriva necăjiților Iaşului, bântuiți de opresia sinuciderii şi lăsați pradă coteriilor mafiote;

Pentru că egoismul şi gustul fastuos pentru voiaje vă interzic vedeta spirituală a primarului autentic: empatia;

Pentru că sunteți un juisor poleit cu emblemele Partidului Alianței Civice, şi mai ales pentru că ați supus prestigiul Convenției Democrate unei strategii personale (în sensul potrivit al cuvântului, reprezentați pegra clinică a ceauşismului remanent);

Pentru că Iaşul prolifereză în promiscuitate, melopeea cerşetorilor, în climatul delictual fără precedent, având drept cauze diletantismul, lipsa de autoritate şi toleranța prin educație a primarului la spectrele negative;

Pentru că liberalizarea virtuților edilitare pentru conceptul de primar vă denunță proeminența a exact ceea ce sunteți: oportunist şi ipocrit;

*Pentru că acuzațiile ce vi le aduc asamblează un specimen incompatibil cu statutul omului public d*emocrat, vă cer expres şi necondiționat demisia din primărie.

Întrucât punctele noastre de vedere asupra onestității evoluează disjunct, dacă nu veți demisiona şi din PAC eu şi familia mea vom pleca din acest partid.

Pentru Convenţia Democrată aţi devenit un risc evident deoarece raţiunea civică va regăsi la Iaşi în primarul actual semnul perversiunii. Într-o atare situaţie se impune o declaraţie publică de delimitare faţă de persoana dumneavoastră din partea formaţiunilor politice şi parlamentare ale opoziţiei. Orice refuz va releva cuprinderea caracteristică de putere şi privilegii a comunistului invederat".

Alexandru Tacu
fost deţinut politic şi disident

18 aprilie 1994

După arestări, puşcărie, supraveghere, percheziţii şi asasinarea copilului de către organele represive, vine, după revoluţia din decembrie 1989, evacuarea şi aruncarea în stradă a familiei, cu toate bunurile, fără a i se pune la dispoziţie o casă de locuit.

„Cum a ajuns familia Tacu în stradă?" se întreabă pentru cititori **Vasile Iancu** în „**România liberă**" din 7 august 2001:

„***Nu s-au declarat bunuri imobile" în 1996, dar în anul 2000 acelaşi declarant vinde o casă în Iaşi cu 550 milioane lei***

Zilele trecute, familia Tacu din Iaşi (formată din cei doi părinţi şi fiica lor Alina, aceasta lector invitat la Universitatea din Bratislava) a fost evacuată, cu executori judecătoreşti şi poliţişti, din cele două camere din Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43, în care trăiau cu chirie de 30 de ani. Casa, cu încă alţi doi chiriaşi, a fost până în anul 2000 proprietatea Primăriei. Când a fost câştigată prin proces de Chirilovici Constantin Mircea-Dimitrie din Braşov. Care, la foarte scurt timp după ce a intrat în posesia ei, a vândut-o lui Sergiu şi Niculinei Sciucă, din Botoşani.

Iată însă care-i povestea - încurcată ce-i drept - a acestui imobil din care a fost izgonită familia Tacu. Menţionăm că dl Alexandru Tacu, pensionar acum, a fost deţinut politic. Şi, în această dramatică ipostază ar fi trebuit să beneficieze conform legii (nr. 10, art. 15, alineat 4) de condiţii locative similare celor dinaintea evacuării. Or, i s-a oferit - parcă în bătaie de joc – un apartament de confort foarte redus în zona industrială (Şos. Ţuţorei) cu o suprafaţă de 27,5 mp. Un schimb forţat, pe care familia Tacu nu l-a acceptat şi a plecat efectiv cu lucrurile în stradă. Cărţile – o bibliotecă onorabilă, dl Tacu fiind om de carte şi scriitor – şi un pat le-a aşezat într-un băruleţ.

Desființat din această pricină, reducându-se şi mai drastic posibilitățile de susținere financiară ale soților Tacu.

Iată acum povestea casei de pe Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43. În 2 august 1930, Constantin Chirilovici cumpărase de la colonelul Neştian o parcelă de 450 mp, pe Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 41, unde urma să construiască o casă. Reținești: la nr. 41, şi nu 43. Un alineat din contractul de vânzare-cumpărare scrie, conform Decretului 1367/1894, că, dacă în timp de opt ani, nu se construieşte nimic pe acest teren, Primăria intră în posesia pământului cu despăgubirile de rigoare, C. Chirilovici nu a construit nimic pe terenul din Aleea Ghica Vodă nr. 41. Abia în 1968, pe acest teren familiile Cocîrță şi Vasiliu şi-au ridicat un imobil. Casa, din care a fost evacuată familia Tacu, este pe Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43 şi „ea a fost construită până în anul 1929 de familia Mocănaşu, iar în această casă familia Chirilovici a locuit în calitate de chiriaşă", potrivit declarației dlui Tacu. De fapt, şi în certificatul de moştenitor nr. 48 din 1 iulie 1996, eliberat de Biroul Notarial Public „Mentor" din Bucureşti, scrie clar: „De pe urma lui Chirilovici Constantin, decedat la data de 22.06.1947, moştenitorilor Chirilovici Constantin Mircea Dimitrie şi Chirilovici Andrei Nicolae Radu din Braşov, în calitate de fii, la capitolul bunuri imobile, în masa succesorală: nu s-au declarat!", şi totuşi... Dl Chirilovici C. Mircea Dimitrie vine de la Braşov la Iaşi şi pretinde, potrivit Legii 112/1995, despăgubiri pentru imobilul din Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43. Comisia de aplicare a legii, prin hotărârea 1704 din 27.01.1997, îi acordă despăgubiri pentru imobilul nerestituit în natură şi pentru terenul aferent. Nu se ştie cum şi nu se ştie de ce - poate, un sfetnic bun - dl Chirilovici nu este mulțumit cu atât (cu despăgubiri), şi deschide proces Consiliului Local Iaşi, prin care cere în natură imobilul din str. Ghica Vodă nr. 43. Atenție: nu din Aleea Grigore Ghica Vodă! Judecătoria Iaşi (preşedinte: Georgeta Pavelescu) admite acțiunea şi prin sentința civilă 7136 îl pune în posesie pe reclamant cu imobilul din Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43, nu din str. Ghica Vodă, aşa cum ceruse el în cererea de revendicare. Precizăm că străzile cu pricina sunt la mare distanță una de alta în Iaşi. Este ciudat că de acest proces chiriaşul Alexandru Tacu n-a aflat decât atunci când a venit cumpărătorul Sciucă, care i-a spus că este noul proprietar şi că trebuie să evacueze urgent spațiul ocupat. Este la fel de interesant dacă dl Chirilovici a dovedit vreodată (inclusiv în

ROMANIA
BIROUL NOTARIAL PUBLIC "MENTOR"
SEDIUL Piata Valter Maracineanu nr. 1-3
DOSAR: 574/1996

CERTIFICAT DE MOSTENITOR NR. .....
Data 1 iulie 1996

IACOB LIDIA, notar public, cercetind piesele dosarului de mai sus, in baza art. 76 si 83, din L. 36/1995, certific urmatoarele:

De pe urma CHIRILOVICI CONSTANTIN decedat la data de 22.06.1947, cu ultimul domiciliu in Bucuresti, str. I.G. Duca nr. 18, sectorul 1, au ramas urmatoarele bunuri si urmatorii mostenitori:

MASA SUCCESORALA:

a) Bunuri mobile: de uz casnic si gospodaresc fara valoare economica.

b) Bunuri imobile nu s-au declarat.

NATURA SUCCESIUNII: conform art. 669 cod civil.

MOSTENITORI:

1. CHIRILOVICI CONSTANTIN MIRCEA DIMITRIE, domiciliat in Brasov, str. 8 Martie nr. 8, judetul Brasov, carula in calitate de fiu, ii revine o cota de 1/2 din masa succesorala.

2. CHIRILOVICI ANDREI NICOLAI RADU, decedat la 22.10.1981, cu ultimul domiciliu in comuna Fintinele judetul Brasov, carula in calitate de fiu ii revine o cota de 1/2 din masa succesorala.

Nu sunt straini de succesiune prin renuntare si nici in conditiile art. 700 cod civil.

S-a taxat cu ..... lei achitati la CEC cu chitanta nr. 232191/96.516
S-a perceput onorariul de ..... lei achitati cu chitanta nr. 1569/96
S-a taxat cu ..... lei timbru judiciar

ROMA... NOTAR PUBLIC.

ROMANIA SECRETAR.

instanță) că tatăl său (care nu i-a lăsat, potrivit actului notarial, nici un bun imobil) a locuit vreodată ca proprietar în Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43 înainte de decembrie 1989. Familia Tacu s-a opus evacuării, ştiind că acest imobil nu este al familiei Chirilovici, ci al Primăriei, şi voia de altfel să cumpere spațiul în care a trăit trei decenii. În care i s-au născut cei doi copii, din care unul (doar o tristă şi extrem de scurtă existență), Mălin, a fost ucis de securişti pe când era elev la Liceul Mihai Eminescu, iar familia Tacu ceruse atunci azil politic în SUA. De altminteri dl Tacu făcuse demersurile cuvenite şi plătise taxa vizând cumpărarea spațiului. Familia Sciucă intentează proces dlui Tacu, iar finalul îl ştim. Alexandru Tacu a cerut Poliției o anchetă privind misterele revendicării imobilului din Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43. Abia acum află din arhive şi din cercetările Poliției adevărul pe care

l-am mai spus şi noi aici (adevărul poate nu întru totul dus până la capăt) cu actele pe care le avem în copie. Este relevant şi ceea ce se scrie în adresa Primăriei către Judecătoria Iaşi: „Din actele depuse la dosar (de către dl Chirilovici – n.n.) rezultă că imobilul a fost trecut în proprietatea statului în baza legii, fapt pentru care, potrivit articolului 645, Cod Civil, fiind dobândit prin lege, statul a devenit în mod legal proprietar al imobilului, astăzi în litigiu, reclamantul nedovedind cu nici o probă că posesiunea statului asupra imobilului a fost clandestină sau conservată prin acte de violenţă. Că imobilul a fost preluat legal rezultă implicit şi din faptul că reclamantul a depus documentaţia la comisia municipală prin care i s-a eliberat hotărârea 1704/17.01.1997 prin care i s-a acordat despăgubiri întrucât nu s-a dovedit că acesta a locuit în imobil înainte de 12.12.1989". Atunci cum se face că dl Mircea-Dimitrie C Chirilovigi a câştigat imobilul în instanţă? În natură! Şi mai spunem că în procesul-verbal încheiat de Primărie la predarea imobilului figurează 154 de mp teren, iar în contractul de vânzare-cumpărare între Chirilovici şi Sciucă - 450 mp. Tot ciudăţenii. Dacă familia Tacu este şi victima relei credinţe în aplicarea legii şi a altor maşinaţiuni? Acest lucru trebuie să-l dezlege instituţiile abilitate".

La 31 octombrie 2001 în ziarul **Obiectiv** din Iaşi personal – **Ion N. Oprea** – semnam articolul „**Blestemul de a te lupta cu morile de vânt**":

„Alexandru Gh. Tacu, poet şi mare animator cultural în tinereţe, este o personalitate a urbei. Fost deţinut politic, este membru al Asociaţiei Române a Foştilor Deţinuţi Politici. Luptător anticomunist, dizident cu statut de persoană cunoscută în perioada de până în decembrie 1989, urmărit informativ de securitatea română în perioada 1983-1989, nu numai el, ci întreaga sa familie, cosemnatar al Declaraţiei de la Iaşi, din 9 octombrie 1989, difuzată la posturile de radio străine, în care s-a cerut îndepărtarea de la putere a clanului Ceauşescu. Cu statutul său de fost deţinut politic, purtător de certificat de revoluţionar, altul ca Alex. Tacu ar fi făcut carieră şi avere în România. Ar fi putut fi cel puţin parlamentar ori consilier într-o cancelarie în care curg deciziile de la putere. El a rămas mereu un om modest, care gândeşte în sine şi pentru toţi. Nu un timid – cum greşit îl caracterizează un bine-voitor într-unul din dosarele sale fabricate de securitate -, ci mai degrabă un răbdător.

În 1986, a primit lovitura cea mai grea: securitatea i-a omorât băiatul, pe Alex. Mălin Tacu, un tânăr, cu poezie publicată încă de la vârsta de 9 ani. Fata, Alina, absolventă de facultate, cu masterat, a ajuns să-şi câştige pâinea aiurea, în străinătate.

Rămaşi singuri, în vârstă, soţii Tacu s-au trezit într-o zi a anului 2001 că trebuie să evacueze locuinţa unde-şi făuriseră visurile timp de mai bine de 30 de ani. Imobilul cu pricina are o istorie încărcată, dar nu încurcată. A fost revendicat de un proprietar din Braşov, care în 1996 obţinuse un certificat de succesiune ce atesta că „nu are bunuri imobile". Cu poliţie şi executor judecătoresc, familia Tacu, fără a beneficia de un alt spaţiu locativ corespunzător, aşa cum prevede legea, a fost aruncată în stradă, cu toate cele agonisite într-o viaţă de om. Plus vreo 8 milioane de lei, imputaţi drept cheltuieli cu... evacuarea.

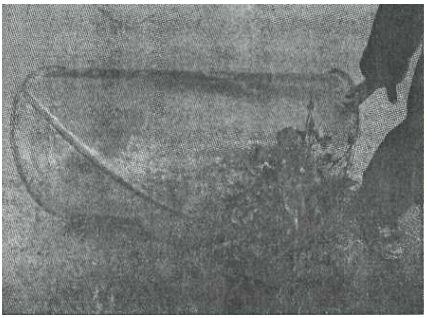

Altul, nu neapărat un coleric, ci un bun mânuitor al intereselor, purtător şi de certificat de revoluţionar, s-ar fi urcat pe acoperişul Tribunalului, al Primăriei, pe turnul televiziunii şi ar fi arătat cu degetul, acuzând în gura mare. Ar fi ieşit cu pancarte atârnate pe gât în Piaţa Unirii ori în faţa Mitropoliei, de sărbătorirea Cuvioasei Parascheva. Având liber pe CFR, putea alerga la Parlament, la Guvern...

Alex. Tacu, statornic în convingerile sale că binele învinge răul, stă pe singurul divan din cămăruţa unde l-au alungat nevoile şi scrie, citeşte şi recită poezie. Trec pe la el notabilităţile de la partidele politice, de la putere ori din opoziţie... Toţi îi adresează vorbe frumoase, de admiraţie ori îl căinează. Numai ancheta socială de la Primărie este pozitivă în aprecieri: familia Tacu are condiţii corespunzătoare de locuit.

Omul străzii, poetul Alex. Tacu, locuieşte chiar în Piaţa Unirii, într-un fel de subsol, acolo de unde soţia sa câştiga un ban pentru medicamente şi pentru tratamentul la inimă şi suflet al soţului său.

Alex. Tacu trăieşte în speranţă. Dosarul privind locuinţa se află în continuare la Ministerul Justiţiei; un altul este în formare la

Poliția Municipiului; altul suplimentar e în pregătire pentru ceasul când va lua drumul Strasbourg-ului, la Comisia Europeană a Drepturilor Omului. Într-o țară în care mai toate merg pe dos, el tratează blestemul de a te lupta veşnic cu morile de vânt cu înțelepciune, cu calm, cu speranță. Cum a făcut toată viața".

10,000 lei
Din prețul revistei jumătate revine direct vînzătorului
NR.
SPUNE
Prima revistă a străzii din România
Anul III. Nr. 74. 17 - 30 oct. 2002

Revista „**Spune**" de la Iaşi (prima revistă a străzii din România, editată de Fundația Link România Moldavia, Editor Dorian Obreja), 17-30 octombrie 2002 cu semnătura lui **Andrei Constantin**, scria despre „Unii oameni au ca singură casă țara în care s-au născut: „Viața ciopârțită a unui deținut politic":

„***Alexandru Tacu, unul dintre cei mai cunoscuți luptători anticomuniști din Iaşi şi în acelaşi timp unul dintre foştii deținuți politici, a ajuns să fie un simbol al omului fără locuință. Alambicatele metode actual-democratice de a face dreptate duc fără discernământ la nedreptăți pe care nimeni nu le mai poate repara. Pe drumul pe care a intrat Alexandru Tacu şi familia sa, precum şi alte mii şi mii de familii în România, vom ajunge, probabil extrem de repede, primul popor nomad proprietar de țară".***

11 iunie 1947

„Eram în plină perioadă de stalinizare. Este adevărat că la acea vreme puțină lume înțelegea ce se întâmplă atât cu politica României cât şi cu viața lor personală. Eram copil, dacă pot să spun aşa... Adică nici măcar nu împlinisem 17 ani, dar împreună cu alți colegi am cântat «Trăiască Regele»". La mai puțin de 17 ani, Alexandru Tacu împreună cu alți şase colegi de colegiu au fost arestați pentru simplul fapt că au cântat un cântec pe care puterea impusă de la Moscova nu îl putea înghiți. Din acel moment teroarea comunistă şi-a făcut de cap aşa cum fusese programată. Până pe data de 21 decembrie 1950 Alexandru Tacu a mai suferit încă şapte arestări, fiecare dintre acestea fiind urmate de interviuri şi anchete ce durau săptămâni şi uneori chiar luni de zile. „În toată această perioadă familia mea a avut de suferit prin faptul că a fost supusă la percheziții şi anchete. Nu mai spun că eram o familie considerată fruntaşi ai satului, fapt care a tras şi mai greu în balanță". Pe data de 21 decembrie, 1950, zi aniversară

pentru Stalin şi implicit pentru toată lumea comunistă, a avut loc ultimul arest după care s-a decis şi o condamnare de patru ani.

Dacă nu ştii te învățăm, dacă nu poți te ajutăm, dacă nu vrei te obligăm!

Barul „La Matale", locul în care trăieşte în acest moment Alexandru Tacu şi ceea ce a mai rămas din familia sa

Sub teroarea regulii de aur pe care o instaurase „generalisimul" Stalin deținuții politici au trăit atât în închisoare cât şi în presupusa libertate. „El spunea cam aşa – Îți dau tot ce-ți trebuie, mâncare, îmbrăcăminte, casă, numai te rog să fii cu mine. Dacă vrei mă iubeşti, dacă vrei mă aplauzi, dar să nu fii contra mea! – şi se pare că România nu s-a supus acestei voințe". Cu toate acestea cei oropsiți la acea vreme recunosc că influența curentului internaționalist a fost extrem de mare. Mai mult decât atât, unii capi ai societății române au acceptat compromisul de a trece necondiționat de partea noii puteri. Cei ce s-au opus au fost închişi şi în cea mai mare parte anihilați. De fapt anihilarea se practica peste tot în închisorile comuniste. „Îmi amintesc că lucram la un atelier de stanțat nasturi din corn. În astfel de ateliere mirosul era insuportabil şi, vă dați seama, am cârtit. S-a auzit imediat la şefi şi am fost scos la apel şi bătut chiar de generalul

Nicolschi. M-am trezit pe la o bucată de noapte în morga închisorii, în pielea goală. Nu sunt sigur dacă astea sunt amintiri triste, sau care mă fac fericit".

Dosarul Tacu, peste ani

„În 1983, pe data de 3 martie, secretarul de partid de atunci, cunoscutul Leonard a dispus deschiderea dosarului de urmărire informativă pentru întreaga familie". La acea vreme Sandu Tacu era bibliotecar, conducea în acelaşi timp un cenaclu de poezie şi păstra relaţii cu multe dintre personalităţile culturale ale vremii atât din Iaşi cât şi din restul ţării. „Eram supravegheaţi de către Secţia 2 Iaşi, dar pe data de 17 iulie 1986, la un ordin al ministrului D.S.S. pe nume Stamatoiu, întreaga familie Tacu, mă refer la dosare, a fost transferată la U.M. 0544225 pentru a fi «lucraţi operativ» în cadrul acţiunii Venus". Mai târziu s-a aflat că operaţiunea Venus era una de canalizare a întregii familii pentru a putea fi urmărită şi supravegheată permanent, fiind cu toţii consideraţi pericol social şi duşmani ai regimului. Din acel moment până în data de 19 decembrie 1989 Alexandru Tacu a fost obligat să se prezinte la audiţii şi anchete din zece în zece zile. În acea perioadă Mălin Tacu a fost asasinat într-un mod în care îi era la îndemână sistemului şi anume printr-un accident „întâmplător".

Locuinţa „La Matale"

Coincidenţe sau nu nenorocirile nu au încetat să se abată asupra familiei Tacu. Revoluţia din 1989 i-a făcut pe toţi cei aflaţi în opoziţie până atunci să iasă în faţă cu speranţa că schimbări majore nu aveau să întârzie. Mulţi dintre aceştia s-au înşelat cel puţin în ceea ce priveşte noua legislaţie şi aplicarea acesteia. Alexandru Tacu primise de la stat o locuinţă în Copou pe Aleea Grigore Ghica Vodă. El nu a cumpărat locuinţa rămânând până în ultima clipă chiriaş al statului. Se ştie

„În timp ce un fost primsecretar de partid comunist primeşte locuinţă din mâna actualului primar acelaşi funcţionar le ia casele celor ce le merită şi au nevoie de ele".

bine în Iaşi cât de râvnite sunt locuinţele din zona Copoului. Numai că în cazul locuinţei în care stătea familia Tacu nu exista nici o cerere de retrocedare. Evenimentele s-au desfăşurat pe cât de simplu tot pe atât de absurd. O persoană din Braşov depusese o cerere de retrocedare pentru o locuinţă de pe strada Grigore Ghica Vodă. Numărul locuinţei era acelaşi cu numărul locuinţei familiei Tacu numai că era vorba de strada Grigore Ghica Vodă, stradă aflată în altă parte a oraşului. Mai mult decât atât, locuinţa de la numărul 41, adică numărul în cauză, nu mai exista, ea fiind de mult demolată. „În asemenea condiţii, vă daţi seama că Primăria Iaşului era obligată să despăgubească fostul proprietar şi i-a fost mult mai simplu să facă o mică mutare de pe strada pe aleea Grigore Ghica Vodă, dându-mi familia afară şi împuşcând doi iepuri dintr-un foc" ne spune Alexandru Tacu. Punerea în posesie a presupusului proprietar s-a făcut cu viteză destul de mare iar acesta nici nu a fost curios să-şi vadă proprietatea, vânzând casa imediat altcuiva. În cazul Tacu nu s-a respectat nici legea care reglementează relaţiile dintre proprietar şi chiriaş cu toate că nu era vorba despre un proprietar. Norocul familiei Tacu, dacă putem spune aşa, a fost că reuşise să pună pe picioare un mic local, a cărui suprafaţă nu ajunge nici cât cea a unei garsoniere. Barul „La Matale" a devenit astfel casa unei familii hăituite pentru că are păreri proprii, pentru că are o libertate necondiţionată şi probabil din încă sute şi mii de motive. Şi aşa poţi să rămâi fără locuinţă".

Poate că după pierderea tinereţii în puşcăriile comuniste, a unuia dintre copii în răfuiala cu securitatea şi a locuinţei în cea cu indolenţa, Alexandru Tacu ar putea să pară un om resemnat.

Sub semnătura **Violetei Cincu** şi **Silviei Craus**, săptămânalul „**Ieşeanul**” 7-13 mai 2002, luând drept moto un fragment din scrisoarea deschisă adresată de Alexandru Gh. Tacu, Preşedintelui României Ion Iliescu: „*Am fost deţinut politic, am fost disident. Pentru că am fost daţi afară din locuinţă, cerem să fim încarceraţi într-o închisoare din România ca deţinuţi politici”* publica documentarul „Cazul Tacu”, care prezenta succint viaţa întreagă a celui care fusese purtat prin toate puşcăriile României sub Ceauşescu iar acum locuieşte la subsolul unui bloc:

FILAT DE SECURITATE: Alexandru Tacu a aflat că fosta poliţie politică i-a întocmit, de-a lungul timpului, patru dosare. În mai anul trecut, într-una din camerele Consiliului Naţional de Studiere a Arhivelor Securităţii (CNSAS), Alexandru Tacu şi-a răsfoit primele două dosare din arhivele fostei securităţi.

Alexandru Tacu spune că a fost luat în evidenţa Securităţii în 1983. „Gigel”, „Dumitru”, „Costică”, „Cristian”, „Andrei” – sunt numai câţiva dintre informatorii care după „întâlnirile” cu familia Tacu scriau maldăre de rapoarte cu privire la activitatea lui şi a familiei.

În 15.07.1986, la scurt timp după ce Tacu se implică în crearea unei grupări anti-ceauşiste, un document strict-secret al Securităţii pune în alertă agenţii operativi. „Numitul Tacu Alexandru urmează să fie lucrat în cadrul acţiunii «Venus» de către compartimentul 0544 Iaşi”, semnează gen. Aristotel Stamatoiu.

*

„La Matale" s-a închis. Măria, ţiganca ce altă dată îşi găsea fericirea înecată într-un pahar de „Party", dat pe gratis, umblă acum pe străzi în căutarea unui alt sălaş al lui Bachus. Nici Clocoteală, lăutarul care-şi plimba acordeonul prin zonă, nu a mai fost văzut, Actorii Naţionalului ieşean mai încearcă din când în când uşa cârciumii. „Închis. Zâmbeşte. Mâine va fi şi mai rău", stă scris sub un rânjet verde, atârnat pe geamul camuflat cu hârtie albă.

Dincolo de această uşă, în subsolul de câţiva metri pătraţi, puţin mai mare decât celula pe care o împărţea cândva cu alţi 100 de deţinuţi politici, locuieşte astăzi ieşeanul Alexandru Tacu. El cere acum ajutorul lui Ion Iliescu, preşedintele României, pe care îl consideră camaradul său de dizidenţă anticeauşistă.

*„**Am fost daţi afară din casă**"*

Ce diferenţă există între Jilava şi cârciuma „La Matale?", se întreabă bădia Sandu. „Din Jilava ieşeai doar cu picioarele înainte, dar de «La Matale» ieşi pe picioarele tale". Sau aproximativ. Are 71 de ani. Tot atâţia ani cât au fost încarceraţi cei şapte bărbaţi ai familiei Tacu. E ultimul dintr-o serie de victime ale regimului comunist şi a ajuns să locuiască în subsolul unui bloc. În subsol, pereţii înnegriţi şi înghеţaţi sunt învеliţi cu fotografiile lui Mălin şi Alina.

„Tablourile copiilor mei", explică bărbatul. În rest, sunt cărţi peste tot, de jur împrejur, până la jumătatea pereţilor. Bătrânul se aşează la masa de scris. Un deget apăsat şi maşina se pune în mişcare. Se opreşte şi priveşte în gol. „Am fost daţi afară din casa în care am locuit 25 de ani. Era un imobil naţionalizat de pe Aleea Ghica Vodă nr. 43, în Copou.

După 15 luni de la intrarea în vigoare a legii, a apărut un moştenitor surpriză de care nu auzise nimeni şi nu figura nici în arhivele statului", se plânge Tacu. A aflat mai târziu că locuinţa a fost luată de unul Chirilovici, de la Braşov, fost activist de partid şi secretar UASCR.

Domnule preşedinte...

Chirilovici a luat casa dar nu a intrat în ea. Fericirea familiei Tacu a fost mai târziu scoasă la mezat printr-un anunț la mica publicitate. Au fost vreo 20 de oameni mari din Iaşi care au venit să viziteze casa. Toți au plecat. Nici un ieşean nu a vrut casa. Până acum şase luni, când un medic din Botoşani, Sergiu Sciucă, a bătut palma cu Chirilovici şi le-a aruncat boarfele în stradă. Ei nu au avut bani să-şi răscumpere fericirea.

„La Matale", mica afacere a familiei Tacu, unde puteai să bei pe datorie şi să discuți despre artă, e acum casa bătrânilor. Odaia a primit-o Anişoara de la cooperativă ca un fel de salariu compensatoriu, atunci când instituția s-a desființat, imediat după '89. „Vai, ce bine staţi aici", a exclamat un funcționar de la Primărie trimis expres" să vadă ce mai vrea şi Tacu ăsta". Oficialul a trântit uşa în urma lui spunându-le sec: „Nu aveți nici o şansă să obțineți o locuință socială".

Ca şi acum 50 de ani, Alexandru Tacu stă într-o „celulă". Atunci împărțea camera cu alți 400 de deținuți. Acum e singur cu Anişoara. Şi Al, papagalul, e singur, e mai singur decât bădia Sandu. Fiecare stă în cuşca lui.

I-a scris preşedintelui Iliescu, pe care-l consideră fostul său coleg de rezistență anticeausistă: „Dacă fondul de locuințe sociale al Primăriei Iaşi s-a epuizat, atunci poate se mai găseşte un loc şi pentru noi la Jilava, domnule preşedinte".

„Trăiască Regele"

Alexandru Tacu aşteaptă astăzi un răspuns de la preşedintele României. Mai aşteaptă un răspuns de la cei care studiază dosarele securității. Şi mai aşteaptă o mulțime de răspunsuri. Până când acestea vor veni, dacă vor veni, Alexandru Tacu îşi deapănă amintirile. Iar totul a început acum mai bine de 50 de ani.

11 iunie 1948. Colegiul „Roşca Codreanu" din Bârlad. Sute de elevi sunt adunați în curtea şcolii. Ofițerul responsabil cu propaganda dă tonul pentru Internațională, însă şapte elevi încep să cânte „Trăiască Regele". Răzvrătiții, printre care şi Alexandru Tacu, sunt săltați şi duşi pe sus la Miliție. Urmează şase ore de bătăi în beciurile Siguranței Statului. Alexandru Tacu avea doar 17 ani şi era prima sa revoltă împotriva bolşevismului.

„Refuz să jur sub drapel sovietic”

21 decembrie 1951. Poligonul Militar din Băneasa. Încolonați în fața celor patru drapele - trei sovietice şi unul românesc - soldații depun jurământul. Când îi vine rândul să sărute steagul rusesc, soldatul Tacu face un pas în față: „Refuz public să depun jurământul militar sub drapel sovietic”. În câteva clipe, soldatul Tacu este dezarmat şi dus în beciurile închisorii Marmezon.

Sentința

Timp de 29 de zile Alexandru Tacu este anchetat şi bătut. „Mă obişnuisem cu regimul pumnului şi cu foamea. Ştiam când trebuie să-mi primesc lecția de bolşevism”, povesteşte Alexandru Tacu. În a 30-a zi, Alexandru Tacu nu îşi mai primeşte porția de bătaie. Urmează un interogatoriu de o oră. Fără avocat şi fără dreptul de a se apăra îşi primeşte sentința: şapte ani de detenție pentru instigare la revoltă.

Prima locuință: celula nr. 8

17 martie 1952. Fortul nr. 13 Jilava. Prima locuință a soldatului Tacu: celula 8. „Uşa s-a deschis brusc şi ochii mi-au rămas țintuiți pe podeaua înecată în fecale. 400 de deținuți colcăiau pe platforma de beton-şerpăria. Noii veniți primeau locurile de lângă uşă. Prima lecție de istorie la Jilava mi-a predat-o Gheorghe Brătianu. Fostul premier al României făcuse deja carieră în şerpărie şi mă încuraja:„ «Lasă, că şi aşa se duc cam doi-trei pe zi şi poate peste o lună ai să ajungi la partal»”, spune Alexandru Tacu. Când şi-a luat în primire „patul” de lângă hârdău credea că va sta acolo doar câteva zile. A stat şapte luni, de ajunsese să simtă că şi feliile de pâine pe care le primea o singură dată pe zi miroseau a fecale şi a urină. „Pe partal, etajul doi al celulei, stătea Corneliu Coposu. Pe atunci avea 37 de ani, cu douăzeci de ani mai bătrân decât fostul majordom al Curții Regale, generalul Stoienescu, vecinul lui de pat. Primele versuri le-am scris pe geamul celulei”, îşi aminteşte bătrânul Tacu.

„Atenție! Pericol de împuşcare”

August 1952. De la Jilava, deținutul Tacu este transportat la Poarta Albă, închisoarea denumită Capul Morții. Acolo îl cunoaşte pe maiorul Tiberiu Borcea, comandatul închisorii, unul din călăii lagărelor comuniste.

„Îl aud şi acum răcnind: «Cei care vor încerca să evadeze, vor muri. Cei care nu vor evada, vor trăi până la Crăciun. Cei care nu vor muri de Crăciun, vor muri până la Paşti. Dar de murit, tot o să muriţi, mă!»".

Ziua de muncă pentru deţinuţii de la Capul Morţii avea 16 ore. Descărcau vagoane cu pământ uneori cu mâinile goale. „Acolo am fost la un pas de moarte. Era o noapte de noiembrie cumplită şi eram în schimbul trei. Din cauza frigului şi a vântului, argila neagră îngheţase pe feţele noastre.

Nu mai puteam îndura. Am aruncat la un moment dat lopata şi am strigat că refuz să mai muncesc. În dreapta mea era o plăcuţă de avertisment pe care scria: «Atenţie! Pericol de împuşcare». Gardienii se îndreptau spre mine. Unul dintre deţinuţi a smuls plăcuţa şi a pus-o la doi paşi în faţa mea. Puteam să fiu împuşcat", îşi aminteşte Tacu.

Câteva luni mai târziu, Tacu este mutat la închisoarea din Oneşti. Apoi o „vizitează" pe cea din Gherla, ca în cele din urmă să fie transferat la Canalul Dunăre-Marea Neagră.

13 februarie 1955. Stalin moare, iar Guvernul „Dej" emite un decret de graţiere pentru deţinuţii politici cu pedepse mici. Alexandru Tacu iese din puşcărie după aproape cinci ani. „M-am urcat în primul tren spre Bacău. La halta Brudusaci nu mă aştepta nimeni. Când am ajuns acasă, ai mei tocmai îmi făceau o pomenire. Credeau că am murit", povesteşte Tacu.

Duşmanul regimului

15 februarie 1955. Bârlad. Pentru a-şi găsi un loc de muncă, Alexandru Tacu îşi ascunde trecutul de deţinut politic şi primeşte un post de salahor la Trustul de Antrepriză şi Montaj.

La 25 de ani, Alexandru Tacu se înscrie din nou la Colegiul „Gh. Roşca Codreanu" pentru a-şi lua diploma de bacalaureat. Acelaşi liceu în care făcuse primul gest de revoltă.

Se înscrie apoi la Facultatea de Filologie, cursuri fără frecvenţă. Pentru „zi" nu avea dosar sănătos. Viaţa de student se rupe însă brusc cu doar câteva luni înaintea absolvirii, când i se descoperă trecutul. Fără diplomă, Sandu Tacu ia drumul pribegiei în învăţământ. La Oneşti. În Bacău, la Livezile. La Deleni, în Iaşi.

În 1971, Tacu este concediat pe acelaşi motiv: „duşman al regimului". Şi nea Săndel, cum îl strigau elevii, pleacă la Iaşi. Un fost prieten de-al său, Alexandru Dumitrache, îi dă un post la Nicolina. „La

întrecerea socialistă, „revista uzinei mai avea nevoie de un redactor. Erau în urmă cu numerele. Dumitrache, care ştia că scriu poezii, mi-a zis: «Hai, Tacule, la revistă»". În acelaşi an, Tacu se mută la CUG ca bibliotecar.

Anul 1975 îi aduce faţă în faţă pe Alexandru Tacu şi pe Ion Iliescu. Fostul deţinut politic şi activistul comunist Iliescu aveau să afle, mai târziu, că au un ţel comun: lupta împotriva dictatorului Ceauşescu.

26 iulie 1976. Combinatul de Utilaj Greu intră în alertă. La fabrică soseşte Ceauşescu pentru a tăia panglica la o nouă secţie. Alexandru Tacu pregăteşte o expoziţie de pictură pe culoarele atelierelor. Tabloul „Destine" al lui Dan Hatmanu îl irită însă pe un şef de echipă. „Ţin minte cum unul din muncitorii mai codaşi a spus «Tovarăşe preşedinte! Ce e asta? Un zar aruncat. Şi o mulţime. Noi nu încurajăm jocurile de noroc». Hatmanu s-a îngălbenit la faţă. Atunci am intervenit eu pentru a salva situaţia.

I-am explicat lui Ceauşescu, care abia se întorsese din China, că e vorba de un simbol şi că soarta popoarelor depinde uneori de un singur om".

Ce a înţeles Ceauşescu din explicaţia lui Tacu nu se ştie. Se ştie doar că, nu peste mult timp, Ceauşescu avea să scoată mii de oameni în stradă la „Cântarea României".

Toată ţara cânta un om. Iar soarta unui popor depinde uneori de un singur om.

Fenomenul „Râpa Galbenă"

17 iunie 1986. La biblioteca CUG-ului are loc o lansare de carte a şefului catedrei de Metalurgie de la Universitatea din Bucureşti, prof. univ. dr. Laurenţiu Sofronie.

„Dimineaţa a intrat la mine secretarul cu probleme de propagandă şi mi-a spus că tovarăşul Iliescu nu mai are ce căuta în combinat pentru că aşa au ordonat cei de la centru. Am fost nevoit să mă conformez şi am mutat lansarea la Râpa Galbenă", spune Alexandru Tacu.

Acolo, după discursul autorului şi al tovarăşului Iliescu, s-au aşteptat câteva minute întrebările, pe bileţele. Pe unul din bilete scria: «Pe când preşedinte, domnule Iliescu?». O întrebare la care nu s-a răspuns în public.

Dar în spatele scenei, Iliescu mi-a spus: «în funcție de cum vor decurge lucrurile, da». Pe 9 octombrie 1989, Alexandru Tacu împreună cu alți intelectuali semnează declarația de la Iaşi în care se cere retragerea lui Ceauşescu.

Două luni mai târziu, Ion Iliescu preia conducerea țării.

*

Alexandru Tacu nu a primit de la CNSAS aşa-numitul dosar „Venus". De acest dosar este legat, crede bătrânul, adevărul despre moartea fiului său, Mălin Alexandru Tacu.

Pe 12 decembrie 1986, Alexandru Mălin Tacu, elev în clasa a XI-a la Liceul „Mihai Eminescu", a fost bătut de câțiva băieți de la clasa de sport. Câteva zile mai târziu, băiatul a început să vomite şi să tuşească. Apoi a intrat în comă. Părinții adolescentului susțin că băiatul a fost internat la Spitalul de Urgențe fără a fi înregistrat în evidențele spitalului. Pe 21 decembrie, la ora 0,30 Alexandru şi Ana Tacu spun că au părăsit spitalul, asigurați de medici că Malin se află în afara oricărui pericol. Câteva ore mai târziu, părinții au aflat că băiatul fusese mutat la spitalul Spiridon: „M-am trezit în fața Clinicii de hematologie de la spitalul Spiridon. Am urcat la etaj şi am văzut o targa. Era Mălin"- povesteşte tatăl băiatului. Scos de sub terapie intensivă, dus la Neurochirurgie unde i s-a refuzat internarea, Mălin Alexandru Tacu a murit în maşina Salvării la ora 2[17] pe 22 decembrie 1986, în drum spre Spitalul Spiridon. În raportul necropsiei se preciza că decesul a fost cauzat de un hematom cerebral dreapta. Din 1986, familia Tacu a cerut neîncetat redeschiderea dosarului „Mălin Tacu". Răspunsul a fost acelaşi întotdeauna: „se respinge".

*

Nu 13 februarie 1955 este data morții lui I.V. Stalin

Ziarele din România consemnau următoarele la 8 martie 1953: „*Tovarășul Iosif Vissarionovici Stalin a încetat din viață*". Din partea CC al PCUS şi Consiliului de Miniştri al URSS – către toți membrii partidului, către toți oamenii muncii din Uniunea Sovietică – se transmitea Comunicatul, potrivit căruia se anunța „*că la 5 martie, ora 9:50 seara, a încetat din viață după o boală grea*" nemuritorul Stalin.

În numele CC al PMR şi al Consiliului de Miniştri al RPR, Gheorghe Gheorghiu Dej, iar în numele Prezidiului MAN a RPR Dr. Petru Groza, semnau scrisoarea de condoleanțe adresată CC al PCUS, Consiliului de miniştri al URSS, Prezidiului Sovietului Suprem al URSS, la moartea lui Stalin.

Se publica în pagina întâi a ziarelor portretul îndoliat al lui I.V. Stalin şi citatul alăturat: „*Fiți siguri, tovarăşi, că sunt gata să consacru… cauzei clasei muncitoare, cauzei revoluției proletare şi comunismului mondial toate puterile mele, toate aptitudinile mele, şi, dacă va fi nevoie, să-mi dau tot sângele meu, picătură cu picătură*".

N-a mai fost nevoie. La Congresul al XX-lea al PCUS, în 1956, sub conducerea lui N.S. Hruciov – alt discipol al său, până la un punct, gata să se sacrifice pentru cauza comunismului mondial – se dezvăluiau marile abateri şi abuzuri ale lui I.V. Stalin – „*măcinat de cultul personalității*" – şi-l trecea încă o dată pe linia moartă.

Iar N.S. Hruşciov a tot trâmbițat la congrese şi manifestări internaționale, iar presa l-a secondat, despre victoria comunismului mondial, iar atunci când „*imperialiştii şi slugile lor*" nu se lăsau convinşi, n-a ezitat să se lase numai în ciorapi şi să bată cu pantofii în microfoanele de la tribuna O.N.U. pentru a deveni convingător că victoria comunismului pe întreg globul nu-i decât la un pas distanță de locul unde peiora…

A venit Mihail Gorbaciov, ceva mai târziu, şi a clarificat definitiv lucrurile: învinsese… imperialismul, cu tot „putregaiul" ce-l caracteriza.

*

„*Două luni mai târziu – de la Fenomenul Râpa Galbenă – , Ion Iliescu preia conducerea țării*", spune ziarul „Ieşeanul".

Ce a însemnat Ion Iliescu în fruntea României? încercam să găsesc răspuns cititorilor. N-a fost

nevoie de eforturi personale. Răspunsul la întrebare, pentru mine şi cititori ni-l dă, nu se poate mai bine, **Valeriu Stancu**, în iunie 2005, în revista „Cronica" tocmai când se împlineau 15 ani de la atrocităţile din 13-15 iunie 1990:

„Pe zi ce trece, „realitatea românească" mă convinge de faptul că trăim într-o ţară bolnavă. O ţară ce nu gândeşte nici la sine, nici la oamenii ei, nici la prezent, nici la viitor. O ţară în care păstorul îşi distruge turma. O ţară care se lasă furată, distrusă, depopulată, umilită, jecmănită. O ţară al cărei preşedinte asmute românii împotriva românilor, ataţă minerii împotriva tinerilor care vor să trăiască într-o zonă „liberă de comunism", împotriva tinerilor care vor ca în România să se instaureze cu adevărat democraţia.

Trăim într-o ţară bolnavă. O ţară al cărei preşedinte, provenit din nomenclatura comunistă, a rămas în funcţie în ciuda faptului că hoardele de mineri asmuţiţi de Tovărăşia Sa asupra capitalei au molestat, au furat, au distrus, au violat, au ucis... În statele cu adevărat democrate, în statele normale aşadar, preşedinţii şi-au pierdut funcţiile doar pentru faptul că au aprobat punerea sub ascultare a telefoanelor unor subordonaţi. La porţile Orientului însă nimic nu e normal. Nu ştiu dacă pentru vreunul din tinerii omorâţi de mineri s-a scris măcar un cuvânt de recunoştinţă, un vers, un poem (aşa cum Arthur Rimbaud, abia ieşit din învolburata sa adolescenţă, a dedicat sonetul ***Le dormeur du val*** *tinerilor ucişi în timpul războiului franco-prusian, în care francezii îşi apărau libertatea), dar ştiu că, în schimb, preşedintele de atunci al ţării, Ion Iliescu, le-a mulţumit cu căldură minerilor pentru „înalta disciplină civică şi muncitorească" de care au dat dovadă, adică pentru atrocităţile comise, atrocităţi în urma cărora el a reuşit să se menţină la putere. Le-a mulţumit pentru că au îngrozit o lume-ntreagă, pentru că au reinstaurat teroarea, domnia bâtei şi a pumnului în gură, pentru că au facilitat restauraţia comunistă, pentru că ne-au batjocorit, căsăpit, umilit, pentru că şi-au bătut joc de jertfele celor căzuţi în decembrie 1989 (de altfel, să nu uităm că preşedintele de trei mandate şi-a legitimat venirea la putere încărcându-şi conştiinţa cu uciderea a sute de români după 22 decembrie 1989; motiv pentru care nici el, nici partidul pe care 1-a condus un deceniu şi jumătate nu au explicat de ce au fost ucişi români după capturarea lui Nicolae Ceauşescu). Le-a mulţumit, deci şi-a asumat fărădelegile minerilor şi ale securiştilor care i-au condus, haosul pe care l-au creat, distrugerile pe care le-au produs, molestarea, rănirea şi uciderea a sute de români.*

*Şi, prostit de televizor, poporul înghite toate otrăvurile manipulării, vede mineri plantând flori în Bucureşti, îl urmăreşte pe Miron Cozma pozând în victimă şi căinându-i pe amărâţii care muncesc în fundul pământului (uitând ca din întâmplare faptul că aceşti „amărâţi" şi-au trimis semenii la odihnă veşnică tot în fundul pământului!) sau îl aude pe Gelu Voiculescu Voican afirmând „minerii au avut toată bună intenţia", şi chiar crede în bunele intenţii ale mânuitorilor de bâte. A propos: această eminenţă cenuşie a regimului neocomunist a afirmat (evident, pe un post de televiziune!): „venirea minerilor e consecinţa lui 13 iunie". **Fals**, domnule ex-ambasador, dacă vreţi să puneţi faptele din 13 iunie în cârca tinerilor care voiau doar o fărâmă de libertate pe care să nu o primească fariseic de la foştii exponenţi ai dictaturii şi **adevărat**, dacă recunoaşteţi că acele fapte au fost comise chiar de oamenii regimului Iliescu în scopul compromiterii mişcării din Piaţa Universităţii. De fapt, mineriada din 13-15 iunie 1990 e consecinţa politicii antidemocratice a feseneului. În plus, o ştie acum o ţară întreagă, tot ce s-a întâmplat pe 13 iunie a fost provocat şi realizat de oamenii puterii, de securiştii care pregăteau venirea minerilor şi prosteau poporul prin intermediul televiziunii. E hilară imaginea sediului poliţiei generale a capitalei incendiat dinăuntru şi în care nu se afla nici picior de poliţist. Într-un sediu general al ministerului de interne chiar şi în noaptea de revelion tot se află cel puţin câteva zeci de ofiţeri. Cum de părăsiseră, bieţii de ei, tocmai la ţanc sediul ce urma să fie incendiat de colegii lor cu epoleţi înstelaţi?! Nu cumva tocmai pentru că primiseră ordin? Aşa cum primiseră ordin să incendieze autobuzele!*

Trăim într-o ţară bolnavă. O ţară în care „luceafărul huilei", liderul bâtelor, lămpaşelor şi al feţelor negre este pus în libertate în chiar ziua în care se împlineau 15 ani de la atrocităţile pe care le-a comis împreună cu ortacii săi „de bună credinţă", ce au ieşit din şuturile Văii Jiului, pentru a lua în şuturi tinerii care sperau să răstoarne maşina politică şi socială a marxism-leninismului protestând în Piaţa Universităţii. Naivitate mult prea scump plătită! Eliberarea lui Cozma Răcoare a fost posibilă tot datorită stimatului său complice, fostul preşedinte al României, care, înainte de a părăsi Cotroceniul, şi-a amintit de fostul tovarăş de complicităţi politico-securisto-minereşti şi şi-a încheiat cel de-al treilea mandat în mod jalnic, aşa cum jalnică i-a fost lunga sa carieră de activist al pecereului, graţiindu-şi ortacul. Aşa se face că supranumele „bunicuţa", care pare

mai degrabă un alint pentru vârsta venerabilă a şcolitului moscovit e de fapt un nume de cod pentru cel mai sinistru personaj al istoriei româneşti contemporane. Odioasa lui venire şi menţinere la putere vreme de trei mandate a aşezat România în coada Europei, iar năvălirea complicilor săi în Bucureşti a trimis-o direct în Evul Mediu. Sub sceptrul său roşu au înflorit gropile comune, s-au spoliat bogăţiile României, sub privegherea lui atentă şi grijulie tovarăşii de ideologie roşie şi-au construit imperii financiare, bancare, mediatice, călcând pur şi simplu în picioare demnitatea, buna credinţă, fiinţa românilor. Sub sceptrul său au distrus eterna şi fascinanta România mureşani, zaheri, voicani... Sub privegherea lui au scris cartea neagră a existenţei românilor indivizi de teapa unui Ion Stoica, Miron Cozma, Omar Haysam, Sorin Ovidiu Vântu şi mulţi, mulţi alţii... Sub sceptrul său, cuvintele de ordine ale clienţilor partinici au fost: dezbinare, cenzură, jaf, teroare, distrugere, crimă... Oare merită să le acordăm lui şi complicilor – cu sau fără lămpaş, cu sau fără epoleţi – circumstanţe atenuante, numai pentru faptul că în limba kremlinian-bolşevică nu şi-au aflat ecou vorbele lui Seneca, filosoful care ne avertizează că „este o nelegiuire să unelteşti contra patriei!”?!

S-au împlinit în această lună cincisprezece ani de când, instigaţi de tovarăşul iliescu, securişti, mineri, imeghebişti şi alţi „oameni de nădejde” ai feseneului „au făcut ordine” în viaţa românilor. Şi ce s-a ales de „noua ordine”? Ce s-a ales de viaţa românilor?!

Trăiesc într-o ţară bolnavă. O ţară în care mi-e ruşine că trăiesc!”

Tot la ceas de „bilanţ”, dar în „**Timpul**”, **Liviu Antonesei** argumentează şi domnia sa în „**Sarcofagul de hârtie**” la 6 iunie 2005:

„…Vestea proastă este că d-l Miron Cozma a fost eliberat. Vestea bună este că d-l Iliescu, păpuşarul celui dintâi şi autorul moral al recentei eliberări, este cercetat penal în dosarul „Mineriada”. Sinistru este că eliberarea purtătorului de lămpaş şi de limpede „mesaj prezidenţial” s-a petrecut exact pe 15 iunie când comemoram 15 ani de la evenimentul ce ne-a aruncat undeva între bolşevism şi „nou ev mediu”. Cu acest prilej, televiziunile au reluat esenţialul evenimentelor, de la barbaria intervenţiilor minereşti la mulţumirile pentru

„solidaritatea muncitorească" adresate de Iliescu „mutrelor negre", - presa curentă nu a lăsat nemarcată comemorarea, procuratura s-a trezit din somnul cel de moarte. Interesant este că, deşi scopul mineriadei a fost provocarea unui şuvoi de sânge intelectual, tocmai revistele culturale au rămas mute ca nişte lebede. Spre onoarea sa, 22, una din revistele atacate în 14 iunie 1990, a spart această involuntară conspiraţie a tăcerii, publicând un amplu grupaj realizat de excelentul şi infatigabilul cu aberaţiile tranziţiei Traian Ungureanu.

*

De acelaşi, excelentul editorial „Cozma Dogoare" în România liberă" din 16 iunie! Nu ne rămâne decât să sperăm că justiţia va merge până la capăt. Cum sper că va merge până la capăt şi în celălalt dosar important redeschis de d-l Dan Voinea, „Revoluţia". Până nu se va face lumină şi, mai ales, dreptate în aceste cazuri, societatea românească nu se va aşeza".

*

Cu ochii în sticla televizorului l-am văzut pe Ion Iliescu după predarea mandatului prezidenţial, a pierderii şefiei partidului pe care l-a creat şi legitimat fără a-i mărturisi fiinţa decât atunci când mirosul putrerii nu l-a mai putut scoate din scaunul pe care se aşezase şi cu concursul majorităţii românilor; după ce Miron Cozma părăsise puşcăria în urma certificării judiciare a valabilităţii decretului iliescian de eliberare a infractorului.

L-am văzut încolţit de reporteri, hăituit cu fel de fel de întrebări, care de care mai incitatoare, venite şi de la populaţie: de ce morţii de după 22 decembrie '89; de ce basmul cu teroriştii care „trag în populaţie din toate poziţiile"; de ce chemarea minerilor cu barbaria lor faţă de populaţie şi de ce povestea cu răsăditul florilor; până unde acţiunea minerilor şi de unde a securităţii şi altor grupuri şi servicii secrete aservite şi datoare noii puteri; de ce foc la sediul Poliţiei Capitalei în plină zi dar şi la autobuzele de pe caldarâm şi a cui a fost comanda pârjolului; de ce, atât de intempestiv, decretul de eliberare a criminalului şi a altor infractori de calibru; de ce; de ce?...

Înghesuit de gravitatea întrebărilor, l-am văzut pe Ion Iliescu devenind, din omul cu zâmbetul larg, aflat pe cai mari, devenind mic-

mic, un moşneguţ, parcă şi mai negru la faţă, cu voce gâjâită şi dată în bolboroseală, voalată de emoţii nestăpânite, cu aluniţa de pe câmpul obrajilor parcă mai pronunţată, cu buzele tremurându-i, împleticindu-se din genunchi dar şi în cuvinte, coborât la statutul de om pitic, peste care pedeapsa lui Dumnezeu nu iartă, nici în ultima clipă.

O spunea privirea şi figura lui rătăcită, de animal hăituit, încolţit, fugărit, îngrămădit la limita explicaţiilor…

Gestul lui Miron Cozma, ieşit din puşcărie, de a-l arăta cu degetul: „El! Iliescu este vinovatul mineriadelor" l-a adus, şi mai şi, la prăbuşirea fizică şi intelectuală în faţa românilor care de 15 ani îşi pun întrebări şi judecă în fel şi chip; un bătrânel care aducea în prim-planul amintirilor, tot aşa de mic, pe un altul, ajuns în tabul purtătorilor noii administraţii a ţării coborând înspăimântat, dându-şi seama că nu mai are unde şi în cine privi şi spera.

Multă lume este conştientă. Ion Iliescu nu va ajunge în puşcărie. Nici lui Nicolae Ceauşescu nu i-au dorit moartea prin împuşcare, mai ales în baza unui rechizitoriu subţire, întocmit la repezeală, pe un genunchi, în zborul elicopterului. Dar lumea aceasta, românii, au nevoie de dezvăluirea adevărului, de înlăturarea minciunii politicianiste. Dosarul lui Iliescu, fie că se va numi al revoluţiei deturnate, fie al mineriadelor cosmetizate, trebuie să conţină adevărul şi numai adevărul. În faţa istorie nu vinovăţia unuia sau altuia contează, cât mai ales moralitatea. Lacrimile şi ruşinea de pe obrazul şi din sufletul României numai cu adevărul faptelor pot fi spălate, şterse, pentru a ajunge la demnitate.

Piaţa Revoluţiei: în apropiere de statuia lui Corneliu Coposu „ţeapa lui Ion Iliescu" lăsată românilor amintire, simbol al lui decembrie '89

Altminteri, Ion Iliescu şi sfetnicii săi loiali ori mai puţin credincioşi sie, rămân să-şi râdă în continuare de majoritatea românilor rămaşi nişte naivi în raport cu cei proveniţi din PCR – drept conducători ai societăţii româneşti.

Curiozitățile în acest sens pot fi văzute la orice pas. În Piața Revoluției de exemplu, în locul unui Gavroche cu steagul în mână fluturând pe baricadele revoluției, tronează drept monument al acelui moment nimic mai mult decât **o țeapă** care poate însemna și țeapa trasă de FSN poporului debusolat.

După cum curiozitate de almanah devine situația că în timp ce în lumea politică și în mass-media se tot vorbește de tragerea la răspundere a lui Ion Iliescu pentru revoluția tâlhărită și încropirea mineriadelor FSN, crează un institut academic al revoluției patronat de cel căruia i se flutură dosarele răspunderii penale, lui alăturându-i-se și Gelu Voican Voiculescu – alt controversat, investiți cu sarcina cercetării și certificării în versiune proprie a revoluției și așa cu ițele încurcate.

Și ca scenariul să fie complet, în timp ce se spune basmul cu preocuparea persoanelor în privința strângerii probelor pentru definitivarea dosarelor răspunderii pentru faptele din acele vremuri, vine și Guvernul Tăriceanu, cu Traian Băsescu la timona din Cotroceni și, în plin sezon al inundațiilor catastrofale, a jafului fondului forestier al statului despre care aproape nu se vorbește, al pensiilor care se recalculează dar li se pierde orice spor pentru majoritatea beneficiarilor, se alocă 22 de miliarde de lei supliment la bugetul Senatului României, care nu-i decât un mic bacșiș în folosul celor care vor purta încă multă vreme perdelele cu fum țesute în zâmbet batjocoritor de Ion Iliescu și colaboratorii, pentru finanțarea institutului iliescian...

Nu cred nici că un Dan Voinea va reuși să întocmească adevăratul dosar al faptelor consumate. Există pericolul improvizației – probat din chiar rechizitoriul întocmit de același în cazul de la Târgoviște.

Dar puterea judecătorească, eliberată de tarele prezentului care durează de 15 ani, mai devreme sau mai târziu, va rosti și adevărul curat. El se află și se știe, pe ici pe acolo chiar și în cărțile care s-au scris până acum despre revoluție și mineriade, în presă dar mai ales în foile care, de obicei, se citesc după alți cincizeci, plus cincizeci de ani.

De ce atunci și de ce nu acum?

Lacrimile și rușinea României trebuie să treacă, cât nu e prea târziu, de pe obrazul mamei pe cel al fiului ei – Ion Iliescu.

Că și el, în multe privințe s-a comportat mereu ca un Ceaușescu. Dar cu altă mască. A comunistului mai tânăr.

„Un disident ieşean acuză statul român că, prin securitate, i-a distrus complet viaţa. Despăgubiri de trei milioane de euro, atât cere Alexandru Tacu de la statul român, pentru că i-a distrus viaţa şi familia; procesul are loc la Iaşi”, scrie cu titlu mare ***Ziarul de Iaşi*** la 11 mai 2004, publicând şi fotografia disidentului.

În aceeaşi notă alte titluri în presa ieşeană:

„**Trei milioane de euro pentru o viaţă de om**” şi fotografia celui care pretindea banii, în „Expresul de Iaşi”; „**Cele mai mari daune morale cerute vreodată la Iaşi: 120 miliarde lei**”, scrie „Jurnalul de est”; „**Pentru suferinţele îndurate în timpul regimului comunist, disidentul Alexandru Tacu cere trei milioane de euro de la stat**” titlu în „Evenimentul” Iaşi.

A doua zi, 12 mai 2004, „**Evenimentul zilei**” Bucureşti, în pagina „Ediţie naţională”, **Răzvan Chiruţă**, publica, cu foto: „**Un fost disident ieşean cere trei milioane de dolari statului român – despăgubiri pentru suferinţele provocate de comunişti**”, iar „**România liberă**” la 24 mai 2004, cu semnătura **Cătălin Dumitrescu**: „**Premieră judiciară şi despăgubiri record de trei milioane de euro la Iaşi**”.

Dar să revenim la data de 11 mai 2004 când Adina Câşlaru, în „Ziarul de Iaşi” scria:

Ziarul de Iaşi

Un disident ieşean acuză statul român că, prin Securitate, i-a distrus complet viaţa

Despăgubiri de 3 milioane euro

Alexandru Tacu: „Eliminarea mea fizică făcea parte din acțiunea «Venus». Urma să fie pusă în practică de comandantul de atunci al pompierilor ieşeni”.

● atât cere Alexandru Tacu de la statul român, pentru că i-a distrus viața şi familia ● procesul are loc la Iaşi, următorul termen fiind pe 26 mai ● prima condamnare a încasat-o în 1948, pentru că a cântat imnul regalist la câteva luni de la abdicarea regelui ● în armată, încă o condamnare pentru că a refuzat să depună jurământul ● ulterior, condamnările s-au ținut lanț ● totul a culminat cu moartea fiului său, în 1986, el acuzând Securitatea că l-a ucis bătându-l ● deşi a fost cadru didactic, a fost nevoit să-şi câştige existența săpând fântâni, şlefuind pereți, culegând fructe sau curățând toalete ● ulterior a ajuns bibliotecar la CUG, unde a înființat un cenaclu subversiv, cu care a avut din nou mari probleme.

*

Un fost dizident ieşean vrea să aducă Securitatea în instanță. Pentru că aceasta i-a distrus propria viață, dar şi pe cea a familiei, Alexandru Tacu cere statului român daune morale în valoare de 3 milioane de euro. Adică peste 120 miliarde lei. Povestea celui care a fost arestat din motive politice încă de la vârsta de 17 ani este pigmentată de acuzații privind asasinate dictate asupra părinților săi şi a fiului său. Acesta din urmă a murit la aceeaşi vârstă la care tatăl său fusese arestat pentru prima dată. Disidentul ieşean şi-a petrecut întreaga viață fie între celulele de exterminare ale comuniştilor, fie sub „ochii şi urechile” vigilente ale informatorilor Securității. Copiii săi, Alina-Elena şi Mălin, au crescut printre microfoanele instalate în întreaga casă a familiei Tacu şi sub privirile scrutătoare ale securiştilor. Cea mai tânără membră a familiei Tacu, Alina, a fost pusă sub observație de aparatul ceauşist încă de la vârsta de 13 ani, când alte fete încă se mai jucau cu păpuşile. Astfel, din prisma Securității, ea a devenit cea mai tânără disidentă a României.

Drama familiei lui Alexandru Tacu (foto) a început încă de pe vremea lui Gheorghe Gheorghiu-Dej. Mama lui, susține Alexandru Tacu, a fost asasinată de Securitate datorită legăturilor ei cu personalități neagreate de guvernul condus de Dej, dar şi afinității sale pentru legionarii conduşi de Corneliu Zelea-Codreanu. „Îmi aduc aminte că, pe vremea când aveam vreo şase ani, mama sfințea casa ori de câte ori aceasta găzduia discuții politice”, îşi aminteşte Tacu de

primele lui contacte cu domeniul politic. „Mama a fost ucisă întrucât era considerată o legionară, dar ea se retrăsese din clubul legionarilor în 1938, după plecarea lui Codreanu" a explicat acesta motivul morții obscure a mamei sale, care ar fi murit otrăvită. Ulterior, tatăl său a devenit ultimul țăran de pe Valea Zeletinului (în actualul județ Bacău – n.r.) care nu era membru C.A.P. Împotrivirea sa înverşunată de a se înregimenta alături de ceilalți țărani la colectivizarea dictată de regimul comunist a dus la moartea sa. „Tata a fost asasinat după o metodă proprie, dictată de Moscova şi preluată de un singur stat, România. Astfel, el a avut parte de o moarte lentă prin otrăvire cu arsenic înghițit în doze mici, care nu au lăsat nici un fel de urme", acuză ieşeanul.

Şapte ani de închisoare pentru că a refuzat să depună jurământul militar

Alexandru Tacu, care acum locuieşte la subsolul unui bloc din Piața Unirii, şi-a început „cariera" de dizident în 1948, la vârsta de 17 ani. Atunci a fost arestat pentru prima dată pe considerente politice. El cântase alături de alți colegi de-ai săi imnul regalist, strigând în gura mare „Trăiască regele!" la doar câteva luni după ce acesta fusese obligat să abdice de cei care vor instaura un regim de teroare. Ulterior, au urmat alte arestări pe diverse motive politice, „încununate" în anul 1952 cu o condamnare pentru că a refuzat să depună jurământul militar. Fostul dizident ieşean a primit o pedeapsă de 7 ani de închisoare pentru „insubordonare şi agitație publică". „Mi-am petrecut anii tinereții în temnițele şi lagărele de exterminare ale comuniştilor care nu au fost altceva decât un traseu al morții Am stat închis în celulele de la Jilava, Gherla, Văcărești, am fost la Canal. În toate acestea am participat la holocaustul roşu" ne-a declarat Tacu.

*„**Ronald Reagan s-a lăsat influențat de Securitate**"*

Întors acasă, fostul dizident ieşean a avut parte de o altă etapă a persecuției securiştilor care a început în anii '80. „Întreaga familie a intrat în vizorul Securității. Erau microfoane peste tot în casă. Chiar fiica mea a găsit unu sub un fotoliu. Soția şi copiii erau urmăriți pas cu pas. Mereu era o maşină la colțul casei şi una în fața porții", şi-a mai adus aminte Alexandru Tacu. Dat afară din serviciu, când era cadru didactic la Centrul Profesional Onești, Tacu a fost nevoit apoi să-şi câştige existența săpând fântâni, şlefuind pereți, culegând fructe sau

curățând toalete. Ulterior, a ajuns bibliotecar la CUG, calitate ce i-a permis înființarea unui cenaclu subversiv numit „Lupta cu inerția”. În tot acest timp, familia Tacu a cerut Ambasadei SUA de la Bucureşti azil politic. „Întrucât cererea noastră de plecare în America a fost respinsă nefondat, am intrat în greva foamei ca protest oficial împotriva lui Ronald Reagan şi a Guvernului american, care s-au lăsat influențați de Securitate”, „tună” peste ani Alexandru Tacu. Însă necazurile nu s-au oprit aici.

„Carlos Şacalu' era angajat de Ceauşescu”

Tragedia cea mai cumplită s-a petrecut în 1986. A fost anul în care a murit fiul familiei Tacu. „Mălin a murit datorită agravării stării sale, după ce a fost bătut în mod îngrozitor de cinci securişti. Ulterior, am aflat că a fost otrăvit”, şi-a amintit cu tristețe Alexandru Tacu de moartea fiului său „dictată de Securitate”. „Din dosarul meu păstrat în arhivele Securității am aflat că agenți de-ai lui Carlos Şacalu', angajat de Ceauşescu pentru eliminarea dizidenților, erau pe urmele mele. De asemenea, am luat la cunoştință că în februarie 1990 urma să-mi fie discutată la nivel central exterminarea. Eliminarea mea fizică făcea parte din acțiunea «Venus». Urma să fie pusă în practică de comandantul de atunci al pompierilor ieşeni”, ne-a mai spus ieşeanul, care cere acum trei milioane de euro daune pentru suferințele fizice şi psihice îndurate. Procesul lui este pe rolul Tribunalului. Următorul termen a fost stabilit pentru 26 mai”.

*

În legătură cu cele relatate, acelaşi ziar publica şi cele ce urmează despre „**Alt proces de disidență politică câştigat de un ieşean**”

● este vorba de disidentul Georgel Dragotescu, care, pentru 4 ani după gratii, a obținut circa 75.000 de dolari de la stat.

Suma de 3 milioane de euro cerută în instanță de fostul dizident ieşean reprezintă cea mai mare cerere de acest gen. Banii au fost calculați în funcție de suferințele trăite de o familie întreagă de-a lungul mai multor decenii. Astfel de cereri au mai traversat instanțele ieşene după căderea comunismului. Ultimul exemplu de succes a fost oferit de acțiunea unui alt disident ieşean. Georgel Dragotescu. „Clientul meu a făcut închisoare politică fără nici măcar să fie judecat Din acest motiv a dat în judecată statul român", ne-a declarat Adrian Mogoş, avocatul lui Dragotescu. Acesta a câştigat la Iaşi, dar şi la înalta Curte de Casație şi Justiție, procesul cu statul român însă daunele cerute au fost admise în proporție de o treime. Acesta făcuse închisoare politică timp de patru ani şi a cerut 150 dolari pe fiecare zi petrecută după gratii. Instanțele din România i-au acordat doar 50 de dolari pe zi, adică un total de circa 75.000 de dolari Astfel, fostul dizident ieşean a înaintat cererile sale Curții Europene de la Strasbourg.

„Tacu un disident cunoscut la Iaşi": „*Cea mai cruntă metodă de persecuție s-a dovedit uciderea fiului său de către securişti*" – ne-a declarat Cassian Maria Spiridon.

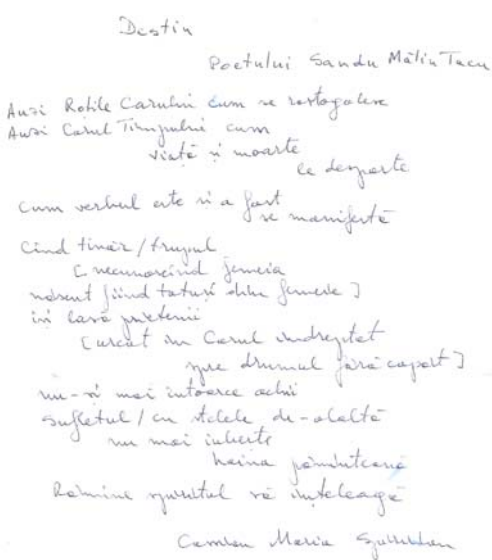

Destin

Poetului Sandu Mălin Tacu

Auzi Roțile Carului cum se rostogolesc
Auzi Cotul Timpului cum
viață și moarte
le desparte

Cum verbul este și a fost
se manifestă

Când tinerețea / trupul
[neamurindu-l femeia
născut fiind tatuș ochii femeii]
își lasă puterii
[urcat în Carul îndreptat
spre drumul fără capăt]

nu-și mai întoarce ochii
sufletul / cu stelele de-alături
nu mai iubește
haina pământească
Rămâne cuvântul să înțeleagă

Cassian Maria Spiridon

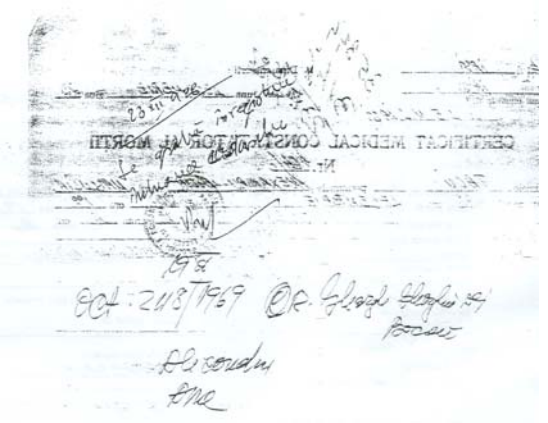

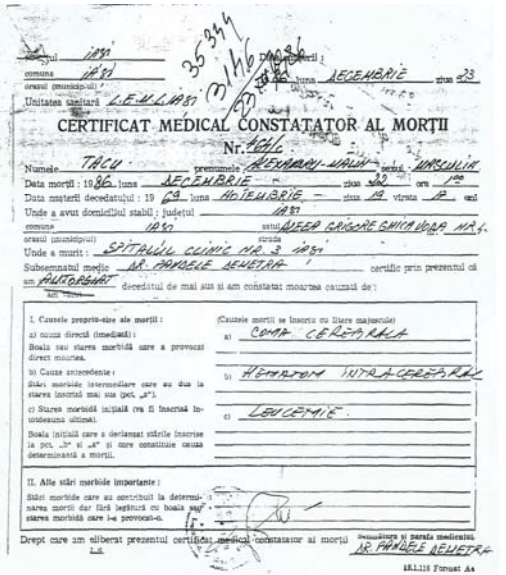

CERTIFICAT MEDICAL CONSTATATOR AL MORȚII

Nr. 1616

Numele TACU prenumele ALEXANDRU-VASILE sexul MASCULIN

Data morții: 1986 luna DECEMBRIE ziua 23 ora 1900

Data nașterii decedatului: 19 09 luna SEPTEMBRIE ziua 19 vîrsta 77 ani

Unde a avut domiciliul stabil; județul IAȘI

comuna IAȘI sectul/orașul ATEER GRIGORE GHICA VODĂ NR 4

orașul (municipiul) IAȘI strada

Unde a murit: SPITALUL CLINIC NR 3 IAȘI

Subsemnatul medic DR. FANACHE AELENIA certific prin prezentul că am CONSTATAT decedatul de mai sus și am constatat moartea cauzată de:

I. Cauzele preprie-zise ale morții: (Cauzele morții se înscriu cu litere majuscule)

a) cauza directă (imediată): a) COMA CEREBRALĂ

Boala sau starea morbidă care a provocat direct moartea.

b) Cauze antecedente: b) HEMATOM INTRACEREBRAL

Stări morbide intermediare care au dus la starea înscrisă mai sus (pct. „a").

c) Starea morbidă inițială (va fi înscrisă în-totdeauna ultimul). c) LOVITURI

Boala inițială care a declanșat stările înscrise la pct. „b" și „a" și care constituie cauza determinantă a morții.

II. Alte stări morbide importante:

Stări morbide care au contribuit la determinarea morții dar fără legătură cu boala sau starea morbidă care l-a provocat-o.

Drept care am eliberat prezentul certificat medical constatator al morții

L.S. Semnătura și parafa medicului DR. FANACHE AELENIA

181.126 Format A4

Securitatea lăsa urme greu descifrabile –
facsimil certificatul de deces al lui Mălin

Disidența lui Alexandru Tacu este foarte cunoscută în rândul celorlalți ieșeni care s-au opus Regimului comunist.

„Știu că Tacu a făcut închisoare politică începând chiar cu anii '50, când a refuzat să depună jurământul în armată. Ulterior, au urmat pentru acesta şi alte metode de persecuție. Cea mai cruntă s-a dovedit a fi uciderea fiului său de către securişti" – ne-a declarat liderul foştilor disidenți de la Iaşi, **Cassian Maria Spiridon** (foto pagina anterioară), membru în comitetul de conducere al Asociației Scriitorilor din Iaşi şi redactor-şef al revistei „Convorbiri literare", publicație a Uniunii Scriitorilor. Acesta din urmă era recunoscut ca fiind cel care a condus grupul ce ar fi trebuit să „detoneze" revoluția din 14 decembrie 1989 de la Iaşi.

Esănătos, trei milioane de euro de la stat? am auzit o voce, la tribunal din mulțimea înghesuită în sala de şedință a instanței.

- Nu. Ați anticipat bine. Alexandru nu-i sănătos, voce amabilă!

Dar nu-i bolnav de ceea ce insinuați cei care nu cunoaşteți cât de cât cazul. Alexandru Tacu n-are decât nebunia curajului, a curajului şi a strigătului de la „Europa liberă", a zbuciumului pe care l-a încercat la 14 decembrie 1989, când arestat de securitate la domiciliu, gândurile îi erau în Piața Unirii, alături de prietenii lui care erau acolo.

O nebunie pe care suntem geloşi pentru că nu ne-a aparținut, la timp, multora.

Alina, fiica sa, împărtăşeşte fiecare idee a tatălui său. Ea nu a fost nevoită să-şi formeze singură convingerile politice anticomuniste, pentru că, practic, s-a născut şi a trăit cu ele. Pentru că tatăl ei i-a vorbit permanent despre regim ca fiind blestemat şi neavenit. Pentru ea, a vorbi de rău pe Ceauşescu şi PCR era un lucru firesc. Anticomunismul devenise un "modus vivendi". Poate că la 13 ani nu conştientiza pericolul pe care îl reprezintă atitutdinea ei. Însă, cu siguranță moartea fratelui ei a maturizat-o anticipat. La 15 ani îşi exprima clar opțiunea şi protestul împotriva comunismului, raliindu-se conştient şi responsabil la toate acțiunile familiei. Îl însoțea pretutindeni pe tatăl ei, în vizitele la familia Dan Petrescu, la întâlnirile cu Liviu Antonesei şi Luca Pițu la Universitate. Discuta cu el toate detaliile. A vrut şi ea să semneze scrisoarea deschisă însă nu s-a mai putut din pricina evoluției rapide a evenimentelor. Îmi amintesc cum îmi povestea, amuzată, despre escapadele la familia Petrescu unde se bucura şi participa la discuțiile

unor oameni inteligenţi şi cu atitudine protestatară. Despre cum îi conduceau gazdele şi cum îşi luau rămas bun cu toţii de la securistul de servici zgribulit în faţa casei. Era, probabil, deopotrivă teribilismul vîrstei, dar şi pulsaţia inteligenţei cultivată, fireşte, de climatul în care fusese crescută şi educată. Tot ea a fost, după 89, în vacarmul schimbării, ţinta unui şantaj. În 1990, Alexandru Tacu, pe atunci şeful Comisiei Culturale la Casa Pătrată, l-a invitat în ţară pe Doru Braia, personaj incomod, în permanent contact cu disidenţa română, cunoştea multe amănunte legate de oameni importanţi. Pe vremea aceea se răspîndise moda grevelor la universitate, studenţii luînd atitudine împotriva diverşilor profesori „pătaţi". Alina se afla şi ea la statuia lui Kogălniceanu. Cei interesaţi ca Braia să dispară înainte să spună prea multe, l-au ameninţat pe Tacu că îi vor răpi fiica în contrapartită cu evacuarea urgenă din Iaşi a lui Doru Braia. În seara aceea, îşi aminteşte el, după ce a luat cuvîntul în faţa studenţilor pentru a le spune că şi acum, postrevoluţionar, teroarea ameninţărilor nu luase sfîrşit, a pus ca fiica sa să fie escortată pas cu pas.

În anul 1999 Alina a participat la un concurs pentru o bursă de Jurnalism propusă de Centrul de Jurnalism Independent Bucureşti. Au fost cinci burse pe ţară iar cei admişi au fost patru persoane din Bucureşti şi singură, din Iaşi, ea prima pe listă. Bursa era oferită de Universitatea din Ilinois, în parteneriat cu Academia Istropolitana Nova din Bratislava, Slovacia, Independent Center for Journalism – omologul Centrului Independent de Jurnalism din Bucureşti (singurele din aceste ţări). A studiat cu profesori americani de renume în jurnalistica din Statele Unite, pe patru module: deontologie, televiziune/presă scrisă, radio şi fotojurnalism. Şi-a susţinut proiectul final în fotojurnalism, iar expoziţia de fotografie pe care a realizat-o în cadrul proiectului se află expusă permanent în ceainăria Cajovna v Pozdemi de pe Venturska Str. Bratislava. În acea perioadă a fost invitată la Ambasadele Austriei şi Germaniei, unde a cunoscut ambasadori şi miniştri, a participat la conferinţe de presă, a întâlnit oameni de ştiinţă, literaţi, oameni politici. Încă din timpul masteratului, a început o colaborare cu City University (Universitatea Americană) din Bratislava, ca lector de engleză pentru afaceri. Anul următor, a fost invitată de universitate să predea la Ministerul Economiei, Ministerul Finanţelor şi Slovnaft (cea mai mare companie petrolieră din Slovakia). A fost profesor particular pentru consilierul Ministrului Economiei şi pentru diverşi consilieri din executivul ministerului, timp de doi ani. În tot acest timp a colaborat cu

ziarul în limba engleză „The Slovak Spectator”. Însă cariera sa internațională care prindea un contur promițător se izbește de aceeași tară a spectrului comunist: „*Când m-am întors în țară, părinții, care erau de mai multă vreme hăituiți de impostorul care se grăbea în mod criminal să vândă casa într-o încrengătură mafiotă cu Primăria, fuseseră deja aruncați în stradă. Dorind să mă protejeze, având în vedere faptul că veneam acasă doar în vizită de două trei ori pe an, nu-mi spuseseră nimic despre infamiile ce aveau loc. Astfel, când am ajuns acasă, cu bilet dus întors Praga, urmând să mă întorc să lucrez ca redactor colaborator la BBC Praga, mi-am dat seama că nu puteam să-mi las părinții în situația în care se aflau. Biletul dus întors l-am folosit doar „întors*”, mărturisește, cu amărăciune, Alina.

Cum au cunoscut-o cei apropiați, ne-o spun, fără ocolișuri, aceştia: „*Mă numesc **Enache Dumitru Bogdan**, locuiesc în Iași, strada Călăraşi numărul 14A şi sunt student al Academiei de arte plastice, din Iaşi, „George Enescu”.*

O cunosc pe Alina Tacu din perioada studiilor liceale (anii 1985-1989), ca fiică a unui foarte important oponent al regimului Ceauşescu.

După drama pricinuită de pierderea fratelui ei, asasinat în împrejurări neelucidate de către securitatea comunistă, surse obscure, prin grupuri de presiune urmăreau s-o deprime, urmarea fiind o sinucidere disperată.

Ştiu că în ultima perioadă a anului 1989, Alina Tacu era escortată de agenții securității iar situația familiei ei se agravase deoarece tatăl ei se afla arestat la domiciliu şi supravegheat sever”.

Bogdan Enache

„*O cunosc pe Alina Tacu de mai bine de zece ani, i-am devenit prietenă mult înainte de a-i fi colegă de facultate. Şi ea şi întreaga ei familie, mi-au fost mereu apropiați şi pot să afirm că am fost martoră la multe din incredibilele suferințe prin care au trecut cu toții (în perioada dictaturii şi nu doar atunci). De la presiunile făcute asupra lor prin amenințări, sechestrări şi urmăriri în permanență, la teroarea cu care cei doi copii îşi aşteptau tatăl să vină din locurile de anchetare (cu groaza de a nu-l mai vedea), toate acestea mi le-au împărtăşit de multe ori.*

Fiind colegă de liceu cu Mălin şi prietenă cu amândoi, am fost şi eu şocată de moartea în condiții nici acum lămurite a fratelui Alinei, încât îmi dau seama că durerea acestei pierderi nu poate fi măsurată.

Atmosfera tensionată în care a trăit zi de zi Alina a fost întreținută şi prin obstrucționări în şcoală şi o supraveghere strictă, prin amenințări cu răpirea şi cu moartea (în scrisori, la telefon), pe lângă faptul că tatăl ei vorbea foarte des la postul de radio „Europa Liberă" iar teama de represalii se răsfrângea asupra întregii familii. În condițiile în care Securitatea o urmărea pas cu pas (prin persoane special trimise să se ocupe de familia lor, prin colegi informatori), Alina nu putea duce o viață normală.

Din păcate, ceea ce am scris aici este mult prea puțin pentru a înfățişa situația Alinei şi a familiei ei, însă am scris în speranța că acei care nu au trecut prin atâtea îi vor înțelege şi respecta suferința", îşi încheie rândurile cu amintiri Liliana Vrăjitoru, fostă colegă de grupă la Facultarea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza" Iaşi, domiciliată în strada Sărărie nr. 154.

18 februarie 1994

Semnat,

Şi cum au cunoscut-o copiii, la concursul de poezie „Labiş" din 1981 când Elena Tacu Alina Iaşi a primit Premiul Consiliului județean al pionerilor Suceava pentru poezie: **Trece noaptea**

Trece noaptea pe cer
Se coboară norii în albastru
Vântul numără frunze
Peste ape cu mâinile adânci
Lacrima doarme cu palmele peste ochii copiilor
Pădurile se alungă în aer
Crengile care vor să înflorească
Strigă iarba în zori
Încă nu mai ştiu care cerc mi-a rămas pentru joacă.

Ce înseamnă a iubi poezia

Ploaia recită cu lacrimi albastre
Cocorii geometrici caută biciclete în vânt
Cărțile urcă sub pălării romantice
Hanul Ancuței cu şatra de stele
Bea vin curat cu Limba română
Purtată la subțiori de poeți îndurerați de uitare
În gura cea mare a focului viu

Ard dinții pădurii cu diavoli singuri pe cer
Cozile nopții scot munți din fântâni
Pentru setea oamenilor înfloriți de poezie

Sau cum străbate dintr-o scrisoare-portret a unchiului său George Emil Palade, oferită unui cunoscut Ion Mihai Ştefan, în anii de mai târziu, cu mândria şi onoarea de a-l fi ştiut unchiul George, aşa „cum l-a văzut Dada prin pulberea amintirilor…" Dar nu numai Dada ci şi Alina, cu condeiul în mână şi cu amintirile proaspete:

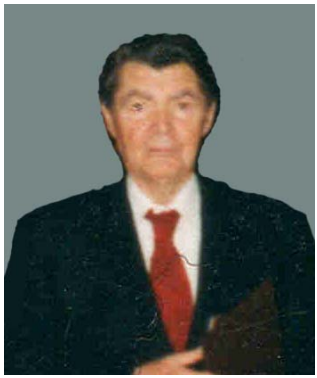
Savantul George Emil-Palade

„L-am cunoscut aici, la Iaşi în ziua de 29 mai 1994, în Copou. aşteptându-l cu un buchet de trandafiri de nuanța răsăritului de soare, în fața casei ce urma să-i fie reşedință trei zile. Era însoțit de sora domniei sale, doamna Constanța Palade Matiu, de nepoții Anca Israil şi Radu Palade, toți sub Jurământul aceluiaşi Hipocrate.

Revenea în romanticul peisaj natal... „unul din nemuritorii acestui secol", apreciat de biografii destinelor privilegiate.

Faptul că mă situez genealogic în arborele unui laureat al Premiului Nobel este o delicată mândrie, o vibrare de spirit inefabilă. Dar detaşându-mă de imaginea descendenței, îmi îngădui să mărturisesc felul cum l-am perceput inedit. Înalt, frumos, distins, elegant, cu privirea penetrantă şi încântătoare. Faustic într-un halou de magii galopante. Dominator modest, prevenitor şi... ieşean perpetuu dispus să te considere un prieten apropiat. Animator de discuții în orice domeniu, informat până la detalii tehnice surprinzătoare. Hermeneut în esență, o enciclopedie emblematică a bibliotecilor fără margini. Fluent în enunțuri, concis în replica la obiect, cu talent pentru metafora invocată la timp. Păstrător de spiritualitate moldovenească în gusturi culinare şi în vorbire, lucru foarte rar întâlnit la o personalitate ce şi-a petrecut jumătate din existență în caleidoscopica lume a Occidentului american. Se impunea ca spiritus rector provocator de conştiințe, sugerând, sever onoarea academică, punctualitatea şi decizia imbatabilă.

Aşa l-am cunoscut, aşa m-a învăluit în acribia şi superioritatea omenească a geniului.

Premiul Nobel i-a fost conferit în 1974 pentru merite înalte în cercetare, descoperiri în biologie şi medicină. Mi-l imaginez costructurat cu el însuşi în străluminatul laborant chemându-se consecvent şi energic spre uimitoarele profunzimi ale structurilor vii la un pas de locul unde Dumnezeu se simte aproape văzut.

În periplul ieşean, un moment admirabil s-a petrecut după festivitatea de primire a Titlului de Doctor Honoris Caussa din partea a trei Universităţi:de Medicină şi Farmacie „Grigore T. Popa", Universitatea „Al. I. Cuza" şi Universitatea de la Chişinău, moment oferit de studenţii care aşteptau cu emoţie solemnă numele în autograf depus de savantul George Emil-Palade pe carnetele universitare sub armoniile avântatului „Gaudeamus igitur".

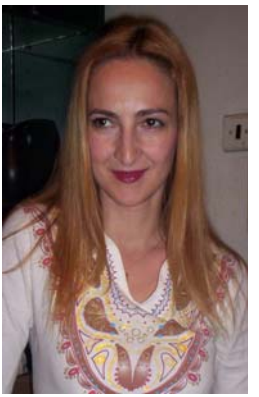
Alina Tacu, nepoata savantului

I-am pregătit ospitalitatea în Copou, într-o casă din cerdacul căreia admira Moldova de la Ceahlău până la Prut, contempla colinele Iaşului şi o livadă cu cireşe coapte care îi băteau în geam.

Deşi plecat de ani mulţi din ţară, mai precis din februarie 1946, salvându-se din faţa represiunilor devastatoare – ginere al regalistului industriaş Malaxa, într-un anturaj din oficiu incompatibil cu ororile stalinismului, eminentul medic şi savant a rămas credincios României. Şi-a revăzut casa copilăriei pe stradela Sărărie, a străbătut pe jos drumul spre şcoală. Amintirile i-au rămas proaspete şi pline de candoare. A rămas copilul cosmic al primilor ani din viaţă la Iaşi. În acelaşi timp, mie mi-a revenit onoarea să-l ştiu unchiul George cum l-a văzut Dada prin pulberea amintirilor de la Vărateci-Sendreşti, un loc nu departe de ţinutul înaintaşilor altor celebrităţi: Mircea Eliade, Anghel Rugină, George Apostu, C.D. Zeletin, Andrei Pleşu.

Doresc sincer ca aceste cuvinte să prefigureze freamătul poeziei anului al 91-lea din viaţa savantului George Emil Palade, acolo în California, Del Mar la Jolla unde geniul său propune umanităţii un destin favorabil.

Recent, în presa românească şi europeană s-a produs un adevărat cutremur: documentele de racolare a informatorilor din rândul şcolarilor plasaţi pe urmele elevei Alina Tacu. „România liberă" publică, pe 24 iulie 2006, deschidere de ziar, un reportaj solid despre informatorii copii, intitulat: „ „Ioana", „Andreea" şi „Tarzan", informatori ai Securităţii în uniformă de liceeni":

Cum turnau copiii

Fosta Securitate nu „a precupeţit nici un efort" în acţiunea sa de a recruta elevi-turnători de la cele mai fragede vârste. Prezentăm un caz în care un copil de 13 ani a fost supus supravegherii de către Securitate, prin colegii de şcoală, copiii având aceeaşi vârstă. Copii cărora nu li se poate imputa decât naivitatea de a fi căzut pradă nemerniciei vânătorilor de informatori (turnatorii de 13 ani nu pot fi asimilaţi adulţilor, care pot şi trebuie făcuţi responsabili, măcar moral, de faptele comise). Alina Tacu a căzut victima Securităţii, singura vină fiind dorinţa familiei de a obţine azil politic în Statele Unite.

Ioana a fost instruită cum să se apropie de "obiectiv"

Din momentul în care Securitatea a aflat de demersurile lor şi i-a catalogat drept „elemente duşmănoase", s-a dezlănţuit infernul. Activitatea familiei a fost monitorizată în zeci şi zeci de rapoarte informative.

Sursa „Gigel" a fost instruită să penetreze anturajul familiei. Securiştii de la „Tehnic" au primit dispoziţie să instaleze aparatură de ascultare în casa familiei.

Nici Alina Tacu, mezina familiei, nu a fost scutită de metodele murdare ale Poliţiei politice. Securitatea i-a corupt pe mai mulţi colegi, copii ca şi Alina, i-a instruit şi le-a cerut să pătrundă cât mai mult în viaţa şi gândurile ei.

„Ioana" şi „Andreea" sunt numele de cod a două eleve care s-au apropiat şi şi-au turnat colega, Alina Tacu. Au mai fost şi alţii, menţionaţi în notele informative, care au prins-o în rapoarte pe Alina. Este cutremurător cum au putut securiştii instrui nişte copii să nu scape nimic din frământările colegei lor. Au ajuns să raporteze până şi schimbările de atitudine survenite în comportamentul Alinei după ce

fratele mai mare şi-a pierdut viaţa, la 17 ani, în condiţii suspecte a avea legătură cu acţiunile Securităţii.

„Andreea" şi „Ioana"

Data de 15 ianuarie 1984 a fost termenul-limită dat de Securitate, printr-un ordin intern, pentru „...recrutarea unor surse de informare în rândul colegilor copiilor numitului Tacu Alexandru în vederea stabilirii poziţiei acestora faţă de hotărârea tatălui lor". Alexandru Tacu este un fost deţinut politic din Iaşi, care a avut curajul să trimită în 1984 o scrisoare ataşatului de presă la Ambasada SUA din Bucureşti, prin care solicita sprijin pentru obţinerea azilului politic. Scrisoarea a fost interceptată de serviciul de Securitate, moment în care a început calvarul. Tacu avea la data respectivă doi copii: Mălin şi Alina. Alina Tacu, în ianuarie '84, avea doar 13 ani...

Directiva Securităţii a fost pusă în practică cu succes. Zeloşii funcţionari, în lupta lor împotriva „duşmanilor de clasă", se pun pe treabă şi încep racolarea din rândul colegilor de clasă ai Alinei. Având în vedere contextul şi nevoia de „afirmare" a unora într-ale delaţiunii, reuşesc să ademenească două colege care trimit regulat rapoarte despre fiica disidentului. Cele două poartă numele de cod „Andreea" şi „Ioana". Iată ce scria „Ioana" într-o notă informativă, trimisă ofiţerului de legătură, despre Alina Tacu: „Sursa o cunoaşte pe Alina Tacu din clasa a V-a, fiind colege. Încă din clasa a VII-a a povestit sursei că are un unchi în America care a făcut chemare familiei sale. ...Este o elevă bună la învăţătură, dar îndeosebi după moartea fratelui său s-a constatat o oarecare tendinţă de obrăznicie manifestată – mai ales când i se făceau unele observaţii de către profesor, o obrăznicie exteriorizată prin gesturi care a intrigat pe unele colege (...) fără însă a avea o opinie deschisă... Nu face comentarii politice. În clasă, cu doi ani în urmă, a adus revista „Cronica" în care erau poezii semnate de ea, tatăl şi fratele său. În ultimul timp nu a mai adus reviste sau ziare literare la şcoală. Intenţionează să susţină examenul pentru treapta a II-a la liceul „Eminescu" ", raporta, în martie 1987, colega „Ioana". Aceeaşi sursă, cu „deosebită abnegaţie", informează în continuare: „Tacu Alina Elena, elevă în clasa a X-a B, profil industrie uşoară de la Liceul de Artă O. Băncilă, nu a fost semnalată în colectiv cu atitudini politice negative. Se cunoaşte că va pleca definitiv în SUA, unde tatăl său are un unchi, scriitor, a cărui avere, prin testament, revine familiei Tacu".

Instrucția Securității

Aceeaşi „Ioana" scrie cu mâna ei, însă la persoana a treia, conform procedurii, o frază care arăta încă o dată, dacă mai era nevoie, nimicnicia sistemului „...Sursa Ioana, colega de clasă, a fost instruită să se apropie mai mult de eleva Tacu, să stimuleze volubilitatea ei, antrenând-o în discuții referitoare la proiectele sale privind modul în care îşi va continua şcoala în SUA. Dacă nu îi vine greu ei şi familiei să se despartă de rude, prietenii din țară", se arăta în nota informativă a „colegei".

Deşi au existat mii de elevi care au semnat angajamente de colaborare cu fosta Securitate, se încearcă a se induce ideea că foarte puțini au şi trimis rapoarte informative. Cazul Alina Tacu demonstrează că s-au găsit, chiar şi din rândurile copiilor, informatori cu bună ştiință. Este exemplul colegei Alinei care semnează sub pseudonimul „Andreea": „...din clasa a X-a A este în relații foarte bune cu Alina Tacu, aspect sesizat zilnic deoarece deşi nu sunt în aceeaşi clasă îşi petrec pauzele împreună. Prietenia celor două eleve este determinată şi de prietenia părinților. În clasă... are o situație bună la învățătură, este la specialitatea canto la clasa profesoarei... La orele de informare este atentă, dar nu are o contribuție deosebită", raporta „Andreea" în primăvara anului 1987.

Alina Tacu: „Bănuiesc cine-s colegele"

Nici după atâția ani, Alina Tacu nu ştie prea multe amănunte despre „colegele" care i-au purtat de grijă în timpul şcolii generale şi al liceului. „Este greu să-mi dau seama cine ar putea fi Ioana ori Andreea. Am nişte bănuieli, dar nu mă pot hazarda să spun. Aş avea vreo cinci nume, dar de ales ar fi foarte greu. Nu vreau să risc", ne-a declarat, cu prea mult bun-simț, fiica disidentului Tacu.

„Gigel" informatoru'

Un alt informator, de data aceasta pe nume „Gigel", da declarații despre întreaga familie Tacu, atent supravegheată la domiciliu. În urma acestor informații, printr-un raport al Securității se decide redeschiderea dosarului Tacu. „Gigel a semnalat faptul că atitudinea şi comportamentul obiectivului este schimbat față de perioadele anterioare, acesta fiind mai retras. Față de cele raportate mai sus, în vederea stabilirii cauzelor care au determinat solicitarea de către Tacu Alexandru, Ambasadei SUA la Bucureşti, acordarea de azil politic

şi a prevenirii divulgării unor date secrete de stat, propun deschiderea celui în cauză a dosarului de urmărire informativă care să răspundă următoarelor sarcini: instruirea temeinică a sursei „Gigel” în vederea penetrării anturajului obiectivului şi a stabilirii cauzelor care au dus la hotărârea acestuia de a solicita azil politic guvernului american. Răspunde: Lt. major: Vieriu Valentin. Termen: 24 febr. 1984; identificarea persoanelor din anturajul obiectivului şi studierea posibilităţilor de recrutare a noi surse de informare; studierea posibilităţilor efectuării unei pătrunderi secrete şi montarea de tehnică fixă la domiciliul obiectivului. Răspunde: Lt. major Vieriu Valentin”

Microfoanele din casă

Toate „obiectivele” în cazul Tacu au fost îndeplinite cu succes de locotenentul Vieriu şi oamenii săi. Faţă de ultima sarcină trasată de Securitate, Alina îşi aminteşte un episod din copilărie. „Cred că era prin 1988. Într-o seară mă jucam după fotoliul din sufragerie. Am descoperit din întâmplare un aparat... Era mai mare un pic decât un cap de cui, cu două picioruşe. Ştiam ce este, l-am aruncat imediat, bucuroasă că am mai scăpat de o „ureche”. Acum îmi pare rău”, îşi aduce aminte Alina Tacu.

Portret de securist: „Era gras, cu nasul turtit”...

Supravegherea agresivă a familiei era evidentă chiar şi pentru vecini. Iată ce scria un copil, fiica unei familii vecine, despre securistul „plantat” pur şi simplu în faţa casei: „Am dat teza la mate. Alina are iar „codiţă”. Azi a fost unul într-un trabant verde deschis. Era îmbrăcat într-o geacă de catifea (parcă în dungi) maro. O şapcă pe cap la fel. O bluză albă pe dedesubt. Era gras, cu nasul turtit. De sub şapcă i se vedea păr cârlionţat, perciuni mari. La ora 14 a plecat. Era cu botul maşinii la „stejar”. Avea o vedere extra spre Alina. L-am poreclit Sobo (sobolul pentru că avea nasul ca soboliţa din Degeţica)”. Despre această filă de jurnal, Alina Tacu îşi aminteşte că i-a fost aruncată pe geam de fetiţa familiei vecine, care dădea târcoale toată ziua pe lângă maşinile supraveghetorilor.

Tatăl, condamnat pentru înaltă trădare

Tatăl Alinei, Alexandru Tacu, este un fost deţinut politic, condamnat la 15 ani de închisoare pentru înaltă trădare. A fost arestat pentru prima data la 17 ani, pentru că a cântat „Trăiască Regele!” la

câteva luni după ce acesta abdicase. Am arătat mai sus că, într-o notă informativă, se pomenea de un „scriitor" din America, o rudă care susține familia Tacu în demersul ei de a cere azil politic peste Ocean. „Scriitorul" este George Emil Palade, singurul român laureat al Premiului Nobel. „M-au condamnat la 15 ani de închisoare pentru că nu am vrut să depun jurământul militar în fața steagului sovietic. Am fost plimbat prin mai multe închisori din țară. În 1984, am trimis un apel aproape disperat către Ambasada americană pentru a ne ajuta să obținem azil politic. Nu am primit nici un răspuns. În schimb, scrisoarea noastră a fost interceptată de Securitate", ne-a declarat Alexandru Tacu.

Moartea unui poet

Alina a mai avut un frate. Mălin Tacu, un tânăr poet, mort la vârsta de 17 ani. În seara zilei de 21 decembrie 1986, Mălin a intrat într-o comă profundă. A fost transportat imediat cu Salvarea la un spital din Iași. Câteva ore mai târziu, tânărul a fost găsit mort pe holul altui spital din oraș. „Am chemat Salvarea, iar primul lucru constatat verbal de medicul de pe ambulanță a fost: acest copil a fost otrăvit", ne-a mai declarat tatăl Alinei. Misterul morții lui Mălin nu a fost descoperit nici în ziua de astăzi. Ulterior, familia Tacu nu a mai putut contacta niciodată echipajul de pe Salvarea care l-a transportat pe Mălin la spital. Alexandru Tacu este convins că fiul său a fost otrăvit de Securitate. El se bazează pe mai multe elemente care, puse cap la cap, conduc spre această ipoteză. În primul rând, părinții au fost asigurați de la spital că fiul lor este în afara oricărui pericol și au fost sfătuiți să plece acasă. La patru dimineața, părinții lui Mălin s-au întors după patru ore la spital. Ceva le spunea că nu este în regulă cu fiul lor. Nu și-au mai găsit băiatul. Medicul de gardă le-a spus doar că fusese transferat, fără a cunoaşte locul. L-au găsit într-un final pe Mălin, mort, pe o brancardă, într-un alt spital. După zece ani de la tragedie, Alexandru Tacu a aflat că medicii de la primul spital au primit un telefon, pretins din partea familiei, care cerea ca fiul lor să fie transferat la o altă unitate medicală. Mălin a murit în Ambulanță, pe străzi, plimbat între spitale. Tatăl lui Mălin a aflat ulterior că fiul său a petrecut cu ceva timp înainte de moarte câteva ore la sediul Securității, fiind ridicat de pe stradă. „Bănuiesc că acela a fost momentul în care fiul meu a fost otrăvit", spune Alexandru Tacu.

Călăii de suflete

După atâta hăituială, familia Tacu are curajul de a pune cărțile pe față și cere deconspirarea celor care au contribuit la distrugerea unor destine. Ne alăturăm demersului, publicând în continuare numele călăilor de suflete și solicităm verificarea acestora de către autoritățile competente: locotenent colonel Roznovăț Ștefan, locotenent colonel Grămadă Mihai, general maior Alexie Ștefan, locotenent-colonel Diaconescu Gheorghe, lt. major Damaschin Gheorghe, lt. major Măriuței I., căpitan Negru, locotenent major Vieriu Valentin, locotenent Moraru Silvia. Acestora li se adaugă alți „antrenori" de copii turnători: plutonier major Vasile Huci, locotenent major Vasile Moșneguțu, plutonier Mihai Olteanu.

Delațiunea lui Gigel a aprins fitilul represiunii
Andreea descrie persoane din anturajul Alinei Tacu
Alina Tacu a fost turnată la Securitate de colegii de clasă
www.romanialibera.ro
www.romanialibera.ro
www.romanialibera.ro

E mult trei milioane de euro pentru o viață de om și pentru o întreagă familie distrusă?

Recent, un parlamentar român, acuzat, cu probe, de o parte a presei române că a fost beneficiarul unor servicii de la o prostituată patronată de clanul Cămătarilor, considerându-se prejudiciat pentru că i „s-a umblat" la ținuta morală, a chemat în judecată și a pretins jurnaliștilor despăgubiri de un milion de euro pentru a-și acoperi și îmbunătăți imaginea afectată.

Dar, începe procesul. Depoziția reclamantului. A martorilor. Câți martori n-ar putea avea Alexandru Gh. Tacu! Deschid cartea-

roman, „**Pe fluviu la Deal**” de **Constantin Huşanu**, Editura Moldova, Iaşi, 1992:

„…Un om aşa de treabă! Pentru prima oară nu mai regreta că pleacă din combinat. Se stricase rău treaba. Şi nici nu-l mai durea inima că înlocuitorul său n-o să facă faţă, nu o să ridice ştacheta mai sus. Omul trebuia să muncească din plăcere şi nu cu santinela la spate. Au dreptate ăia! Socialism de cazarmă! Mai privi o dată după inginerul lui, cum mergea escortat şi plecă îngreţoşat. Nu va mai trece pe aici! Nu merita! Sunt unele morminte ce le vizitezi o singură dată: când îngropi mortul ca să nu pută...

Biroul securităţii păstra acelaşi ton elegant, ce ascunde atât de bine teroarea din el, la care se adăugase pe masa grea, cu margini sculptate, un minimagnetofon luat de ofiţer în mână de îndată ce începură discuţia.

- Ziceam că vrem să ne ajuţi, mai ales că ne eşti cumva şi dator, deschise el interogatoriul, deghizat într-o simplă conversaţie tovărăşească.

- Dator ? - se miră Costin.

- Ei, da! Moartea chimistului se putea cumva agăţa de flagrant-delictul acela de adulter, care a stârnit senzaţii erotice printre cei care au ascultat banda. Şi dacă te-ai ales doar cu o despărţire preventivă de parteneră, am şi eu contribuţia mea. Cunosc relaţiile tale în suferinţă cu doamna Marga, dar ţi-ar fi greu să dovedeşti. Dosarul tău a rămas în continuare în sertarele noastre şi depinde de tine, ca să nu fie reactivat!... Sper să colaborăm bine. Şi acum să trecem la chestiune, cum spune maestrul Luca. Vizitezi des biblioteca tehnică, nu?

- Da, de câte ori am nevoie de o carte.

- Să zicem, dar discuţiile purtate cu domnul Tacu, pledoariile lui savante despre perestroica şi ultima sa aventură, să zic aşa, care i-au adus laudele „Europei libere”, le ascultaţi cu multă îngăduinţă, toţi câţi vă întâlniţi acolo...

- Eu ascult orice, altfel nu poţi face o analiză pertinentă a fenomenului, dar Alexandru Tacu nu trebuie luat în serios. El este un retor romantic, care a îmbrăţişat un eroism pueril, ce l-a pătat cu nisipul Canalului pentru toată viaţa. După această aventură de teribilism infantil, el s-a alăturat nouă, a desfăşurat chiar o muncă utilă, de mare interes, de manager cultural. A cerut chiar să intre în partid. Refuzul categoric l-a dezechilibrat. I se tăiase orice punte spre o

împlinire spirituală. A urmat marginalizarea sa, excluderea din mişcarea literară, interzicerea numelui său şi a copiilor săi de a apare în presa literară. Toate aceste măsuri arbitrare l-au împins în rândul revoltaţilor. Moartea misterioasă a lui Mălin, fiul său, după ce ceruse să emigreze în Statele Unite, unde spera să-şi publice cărţile, l-a trecut de-a dreptul în rândul opozanţilor. Nu mai avea ce pierde! El nu se opune socialismului, ci unor practici contrare drepturilor omului, după dânsul! Dacă astăzi figurează printre cei opt ieşeni, care au semnat un protest antiprezidenţial, a făcut-o, după părerea mea, pentru a-i spori capitalul politic, şansa de emigrare, ambasada Americii amânându-l de trei ani!

- Îl aperi, văd!

- Pentru că îl cunosc de două, trei decenii, mai bine ca oricine.

- Este o poziţie riscantă!

- Nu, este o analiză îndelungată a unor cauze ce i-au determinat un anumit comportament involuntar, de apărare a fiinţei sale poetice.

- Îmda! Tot aşa îi aperi şi pe amicii lui, participanţi la colocviile zilnice din bibliotecă: Spiridon Cassian, George Pruteanu, Aurel Ştefanachi, Jean Panaite, Adi Cristi?

- În afară de flecăreala obişnuită pe la toate cozile ce se formează pe lângă magazine, nu le găsesc o altă vină.

- Dar de nişte manifeste aruncate prin secţiile combinatului ai cunoştinţă?

- Am.

- Şi acum o întrebare simplă: cum se face că exact în ziua şi la ora când populaţia era chemată la un miting de protest în Piaţa Unirii, întâmplător ei se aflau acolo? Informaţie autentică. Avem filme, fotografii, benzi audio înregistrate de la distanţă.

- Îi consideraţi autorii manifestelor?

- Nici nu se putea o deducţie mai logică!

- Şi-mi propuneţi să nu-i mai întâlnesc?

- Nici nu ai mai putea. Au fost deja arestaţi…"

Să parcurgem şi „Mărturia lui Alexandru Tacu" din „**O enciclopedie a crimei şi terorii**" de ing. dr. **Cezar Zugravu**, apărută la Editura Tipo-Moldova Iaşi, 2005:

„*M-am născut la 9.07.1931 în comuna Burdusaci, jud. Bacău. Am fost de mai multe ori anchetat pe când eram elev în clasa a VI-a la Colegiul „Codreanu" din Bârlad, prima dată în toamna anului 1948,*

deoarece fusesem denunţat că am cântat în şcoală „Trăiască Regele”, „Pe-al nostru steag”, „Imnul Eroilor” şi alte cântece considerate subversive de către regimul comunist.

Cu ocazia acestor anchete am fost interogat brutal de către următorii securişti; căpitan Pascal, locotenent Ghenadi, plutonierii Balauru şi Bârlădeanu, locot. Balaban Ilie, detaşat la Bârlad de la Brăila, locot. Stratulat. După terminarea liceului, am fost încorporat în toamna anului 1951 şi repartizat la unitatea militară nr. 01924 Dadilov-Ilfov; în ziua de 21 decembrie 1951, ziua aniversară a naşterii lui Djugaşvili-Stalin, cel mai mare criminal al tuturor timpurilor, unitatea militară din care făceam parte urma să depună jurământul de lealitate pentru ţară şi proaspăt instalaţii conducători ai statului; am refuzat să depun acest jurământ, declarând comandanţilor mei că armata română este vasală Uniunii Sovietice şi, prin urmare, nu pot depune nici un fel de jurământ pentru o astfel de armată. Am fost pe loc arestat de către căp. Chirculescu, loc. maj. Purdilă şi de ofiţerul politic Soare. De faţă mai erau locot. maj. Duda şi lt. col. Andronic.

În ziua de 17 ianuarie 1952, am fost transportat la Garnizoana Bucureşti, unde am fost anchetat şi bătut pentru a-i denunţa pe presupuşii sfătuitori ai mei la acte de insubordonare şi de uneltire împotriva statului de „democraţie populară”. Nu am avut ce să declar.

În ziua de 24 februarie 1952, am fost încarcerat la Jilava, în camerele 9-12 „reduit”, la camera 8 „reduit” şi apoi la camera 72, până la 17 iunie 1952. Comandant al închisorii era căpitan Maromet.

Din 17 iunie până la 4 august 1952, am fost deţinut în lagărul de exterminare prin munca forţată, foame şi bătăi de la Poarta Albă de pe Canalul Dunăre-Marea Neagră.

De la 4 august până la 16 noiembrie 1952, am fost deţinut în lagărul de exterminare de la Peninsula Valea Neagră, în baraca 13-14 H, brigadier fiind un individ lombrozian, pe nume Matei Vasile; acest brigadier era „ajutat” în rele de studenţii reeducaţi pe nume Stancu Cristescu şi Lunguleac Ion.

La 16 noiembrie 1952, am fost transferat în lagărul de muncă forţată de la Coasta Galeş, unde am stat până la 26 aprilie 1953. Aici era cunoscut un tratament inuman specific gulagului comunist, aplicat de comandanţii lagărului, Şerban şi Dincă Ion, precum şi de brigadierii Solomon şi Dorneanu Ştefan şi studentul reeducat Grămadă din Cluj. La un moment dat, am ajuns în brigada condusă de numitul Chirondojan, acelaşi individ care îmi persecutase părinţii, pe când era

activist de partid în comuna Stănişeşti, de lângă Burdusaci, unde aceştia locuiau.

La 29 aprilie 1953, am ajuns în lagărul de muncă forţată de la Oneşti, unde comandant era căpitanul Timofte, un torţionar de temut, ajutat de alţi doi criminali şi anume plutonierii Mihăilă şi Secară. De la 19 aprilie 1953, până la 26 ianuarie 1954, am fost deţinut în închisoarea de la Gherla, unde director se afla căpitanul Goiciu Petru, fost hamal în portul Galaţi, care bătea până ce omora pe deţinuţii care ajungeau în mâinile (labele) lui. Pe 17 octombrie 1954 am fost bătut de Goiciu până la leşin, trezindu-mă din starea de inconştienţă la morga închisorii.

Am fost eliberat din detenţie după ce am ispăşit o pedeapsă nedreaptă de 4 ani fără 2 zile. Ca fost deţinut politic, mi s-a interzis înscrierea pentru a participa la examenul de admitere în facultate, aşa că am fost nevoit să mă ocup de mai multe activităţi, de la muncitor necalificat, până la aceea de bibliotecar şi tehnician metalurg.

Astfel, am fost supravegheat, urmărit şi interogat de următorii securişti: Ghinet Valeriu, primul secretar al Comitetului de partid Oneşti, Popa C, activist de partid din acelaşi oraş, Chiosac Nicolae, secretar de partid de la întreprinderea Nicolina Iaşi, Sima Constantin, şeful pazei de la aceeaşi întreprindere, Borş Ion, plutonier de miliţie de la Combinatul de Utilaj Greu Iaşi. locot. Frumuzache, de la postul de miliţie de la acelaşi combinat, securistul Stanciu Ovidiu, căpitanul Andronic Vasile, locot. major Măriuţă Vasile, colonelul Boţârlan, maiorul Matei, colonelul Ciurlău, colonelul Rusu de la MAI Bucureşti, precum şi colonelul Stamatoiu, din Direcţia Securităţii Statului; m-au convocat, interogat şi ameninţat în repetate rânduri, pentru pretinsele mele activităţi antistatale şi periculoase pentru regimul instaurat de baionetele şi tunurile sovietice la 6 martie 1945; în acelaşi mod s-au comportat şi securista Ceangu Rodica şi colonelul de securitate Rosnovăţ. În sfârşit, un alt securist pe nume locot. Vieru Valentin, care răspundea de Combinatul de Utilaj Greu din Iaşi, mă urmărea şi cerea referinţe despre mine de la oricine mă cunoştea în întreprindere.

Nici până în momentul de faţă, decesul fiului meu Mălin, survenit la vârsta de 17 ani, nu a fost elucidat, eu fiind convins şi având probe că autorii acestui asasinat au făcut parte tot din Securitate.

Ca dizident cunoscut în perioada anilor 80, procurorii Tribunalului Militar Iaşi, Crâşmaru şi Alexa, mi-au lansat mandate de

arestare, de conivenţă cu Securitatea şi ştabii comunişti ai oraşului suspomenit".

Alexandru Tacu Zeletin, publică la „**Minutul de literatură**" din ziarul „**Lumea ieşeanului**", în perioada 21-30 septembrie 2004:

Operaţiunea Venus (I)

Cu ocazia unei audienţe radio, excelentul Florin Bălănescu l-a avut ca invitat pe domnul Eduard Conescu, expert în subiecte juridice pentru ascultătorii cu necazuri. Printre altele, redactorul i-a adresat partenerului de dialog următoarea întrebare:

– În ultimul timp, mass-media are în atenţie cererea de daune morale pretinse Statului român de o persoană pentru anii grei de puşcărie politică şi pentru calvarul îndurat de petent şi familia sa în vremea regimului de dictatură totalitară. Dvs. ce părere aveţi, ce ne puteţi spune despre acţiunea deschisă în Justiţie? În rol este o sumă importantă, cea mai mare cerută vreodată Statului român.

– Cred că pretenţia este discutabilă de vreme ce, legile de atunci ale ţării nu au fost respectate. Bune, rele cum se găseau, dar ele trebuia să fie respectate.

– Stimate domnule Conescu, pretendentul a trei milioane de euro de la Statul român am o identitate civilă certă: numele meu este Alexandru Tacu. Mă grăbesc să relev că cele mai importante treburi ale ţării sunt tocmai problemele subsemnatului, având în vedere caracterul lor diferenţiat faţă de altele, reprimate de conceptul comunist de „mase adânc populare" în interiorul cărora persoana umană dispărea. În partea mea distinctă de aport la mersul favorabil al interesului naţional, nerecunoscut prin omitere de autorităţile „majore", din practici meschine sunt vizibil suveran. Motivat de evidenţe explicite, pretind gratitudine: România îmi este datoare. Demersul expus corespunde aspectului de finalitate al democraţiei reale.

– Sunt component al Asociaţiei Române a Foştilor Deţinuţi Politici şi Luptători Anticomunişti; structură esenţială în istoria contemporană, menţinută strategic într-o postură nonprotestatară de impostori erijaţi în lideri.

– Disident cu statut de persoană cunoscută în ţară şi străinătate, într-o echipă kamikaze la un moment crucial, dispus să

aplaud cu decență căderea schelelor roşii în osuarul de bizară memorie.

– Am ocolit cu grijă spectrul nr. 42/90 - Legea discordiei naționale, mediul ciontolitorilor de avantaje şi întuneric de adăpost al crimelor înfiorătoare, eufemistic numită „a recunoştinței”.

– Aduc aminte că sunt tatăl tânărului poet Alexandru Mălin Tacu „asasinat în regimul comunist pe considerente politice”, „cu mari merite legate de promovarea democrației în țara noastră”, (citez din arhive prestigioase), „vestitor al Revoluției” după cum remarca renumitul poet Nichita Danilov.

– De asemenea, sunt tatăl scriitoarei Elena Alina Tacu, disidenta mezină a României, cu dosar de urmărire informativă de la vârsta de 14 ani.

– Aici este locul să-mi exprim admirația, să elogiez gestul încărcat de curaj al Cristinei Petrariu-Costin, fostă elevă a Liceului de artă „Octav Băncilă”- Iaşi, care a refuzat cu demnitate să furnizeze poliției politice informații despre colega sa, Alina, caz discutat encomiastic la Colegiul bucureştean. Episodul se găseşte în DUI nr. 4953 la CNSAS.

Felicitări Cristina! Fără să-ți dai seama, fapta profund colegială te capturase în teritoriile riscurilor paralizante.

(II)

– Provin dintr-o familie macedo-română de anticomunişti intransigenți cu mare trecere în societate, legată genealogic de nume ilustre: oameni de ştiință, unul din ei laureat al Premiului Nobel, miniştri, scriitori, pictori, artişti lirici, academicieni, ctitori de instituții, universitari celebri, supraviețuitori ai Fenomenului Piteşti etc.

– Părinții mei, Niculina şi Ghiță Tacu oameni de o ținută morală ireproşabilă, au fost mistuiți de maşinăria terifiantă a Circularei ultrasecrete NKVD/ 1947.003 Moscova/ 2.6. AA/CC 113, poziția 40 cu indicații inflexibile: „Vor fi luate în atenție persoanele cu influență în societate. Trebuie izolate, compromise, exterminate lent, sau făcute victime ale morții ca din întâmplare...” Actul criminal pare să fi fost făcut anume pentru ei.

– Mă consider un cetățean român cu opțiuni politice raționale, adversar cumpănit al ofertelor oportuniste, membru al PNȚCD din naştere. Revolta mea susținută împotriva comunismului mi-a păstrat sufletul tânăr.

– Domnule Conescu, apreciez ca oportună opinia dvs. enunțată public, întrucât îmi oferă prilejul să vă pot aminti câte ceva despre „legile de atunci ale țării" în temeiul cărora au fost masați prin temnițe şi lagăre de exterminare milioane de români, împuternicind călăii unui stat nelegitim să arunce în gropi comune şi cimitire anonime un număr imens de cadavre ale unor oameni total nevinovați.

– Invocând ca martor istoria autentică, afirm cu certitudine că rezistența anticomunistă a început ca o replică demnă la acțiunile în forță de sovietizare şi stalinizare a României, desfăşurându-se pe lungimea unei jumătăți de secol într-o luptă inegală cu leviatanul regimurilor totalitare fortificate de alcoolurile crimei infame. În această confruntare au fost prezenți oameni – eroi acceptând sacrificiul total în numele credinței lor şi împotriva obedienței sub tirania violentă şi prelungită.

Rezistența anticomunistă continuă şi astăzi să denunțe viciile scursurilor epigonice constructurate cu mutanții născuți dintr-o femelă expirată. Masca mortuară a strigoiului mârâie. Uneori muşcă, dar mandibula atrofiată nu mai poate sfâşia. Fiara mai clatină inerțial sexul de manipulare a ignoranței politice, pansat la prostata fără prihană cu averse de festivism gregar, retorică ipocrită, comisoane pentru excitat nudul de la brâu spre impotență, vodcă „Săniuța" ca panaceu pentru masculul adormit cu nasul în subțiorile nespălate a bolşevismului anticomunist, un girofar ciorsăit al Fenomenului Piteşti, mânuit defectuos de veteranii care l-au conceput. Este regretabil că din cartierele subculturale mai ies la drumul mare pacienți distrofici întrebând pe târfa morgana unde este drumul spre trecut.

– Vigneta „legilor de atunci ale statului socialist" domnule Conescu, purtau însemnele piraților sadici: un craniu pe două tibii. Cine mişca în front era înveşmântat în toga solemnă a corăbiei, cum spuneau cu cinism cârmacii: o felie de pâine, economie pe zi.

(III)

– Prin educație, anturaj şi cultură personală am înclinat conştiința spre obligația morală cuvenită oricărui român: nu am respectat „legile țării de atunci" care aglutinau într-o bestială ordine numerică oprimații speciei umane: umiliții, disprețuiții, deposedații de apetență elitară etc. Mai mult chiar, le-am combătut. În definitiv, ce asentiment avea România pentru steaua cu cinci colțuri a Kremlinului pe care a fost răstignită?

– Cât m-a costat această diligență in stricto sensu, dacă memorez că împotriva comunismului am luptat românește?

– Viața între 17 și 24 de ani pierdută prin arestări, interogatorii, tortură. Prin închisori și lagăre de exterminare: Malmezon, Jilava, Aiud, Gherla, canalul Dunăre – Marea Neagră etc.

– Prigoana sistematică, etichetat ca dușman al poporului și fiu al luptei de clasă. Unealtă a agenturilor capitaliste de spionaj.

– Marginalizarea la moarte civilă.

– Persona non grata cu dosare de urmărire informativă, celebrele DUI, un fel de morgă în două tartaje DSS.

– Existența omenească, acest dar divin ireversibil la discreția unor brute idioate; trăită pe furiș ca o pradă deviată spre clandestinitate. Tirania de a mă autocenzura.

– Complexiunea omului second-hand egală în importanță cu sacoșa de tacâmuri galinacee, continuu depunctat pentru menținerea în societate la o talie bonsai.

– Asasinarea fiului meu Alexandru Mălin Tacu, un adolescent efeb și poet congenital, imprimat cu un dosar de urmărire informativă specială la vârsta de 15 ani pentru vina că Dumnezeu l-a înzestrat cu superbia și fascinația captivării. Victima unui asasinat politic cu autori cunoscuți. La pagina 33 din dosarul 84901, renumerotat, se vede în filigran mașinăria crimei în laboratoarele infernale, administrată în complexitatea ei de generalul maior Alexie Ștefan, șeful Direcției a 3-a DSS, o componentă extrem de periculoasă a poliției politice.

– Acum, când dețin documente reale extrase (câte au mai rămas) din arhivele securității, am sub ochi fața nevăzută a primejdiei. Extraordinar! Statul român umanist socialist a lansat pe urmele familiei Alexandru Tacu din Iași o haită pedigri: de ofițeri cu grade mari și foarte mari, între șef serviciu și ministru. După gabaritul elementelor se înțelege că securitatea lui Ceaușescu ne-a augmentat personalitatea la înălțimea legendei fără de care comunismul nu ar fi fost spulberat.

– Noi, un potențial agresiv-mobilizator luând în vârful cătării puterea de partid cu șefii superiori.

Ei, titrați cu acte la mână, localizându-se ca punct ochit, punct lovit, în acțiuni de exterminare. Ei au reușit. Lovind în cel mai bun, ne-au îngenunchiat pe toți. Dar geniul istoriei nu face eroi, cum excelent a înțeles Nichita Danilov: „Moartea lui Mălin Tacu a vestit Revoluția”.

(IV)

– Din păienjenişul visceral ce uneşte interiorul dosarelor de urmărire informativă specială, poliţia politică a stors o porţiune insidioasă sub denumirea de cod „Operaţiunea VENUS”. Cârtiţa sibilinică a fost pusă în act pe data de 17 iulie 1986 prin Ordinul nr. 009836 dat de ministrul DSS Aristotel Stamatoiu, destinat transferării familiei Alexandru Tacu de la „S2” la UM6544/225 în scopul de a fi lucraţi operativ pe grila criptică a noii formule.

– Ce conotaţie reprezenta metoda inedită în morga DSS? Ce ascundea „Operaţiunea VENUS”?

– După masacrul din decembrie 1989 am întâlnit în presa scăpată din bătaia puştii „democraţiei originale”, explicată corect prin similitudini, semnificaţia codurilor. „Operaţiunea VENUS” desemna un culoar prin care circulau agenţii celui mai mare terorist al veacului XX, Carlos Şacalul când erau chemaţi de generalul Pleşiţă pentru suprimarea disidenţilor din dispoziţia comandantului suprem, Nicolae Ceauşescu.

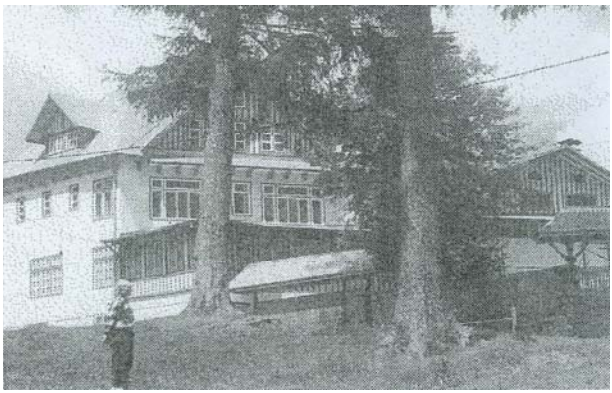

Casa generalului Pleşiţă, construită în staţiunea Cheia –semn al „dizidenţei” sale faţă de Ceuşescu, devenit după revoluţie şef al Serviciului român de Informaţii Externe, consilier de taină al premierului Adrian Năstase, pedeapsă de la Dumnezeu – s-a transformat în scrum doar într-o clipă într-o seară de început de august 2005 când tornandele n-au mai putut fi stăpânite…

– Presimţind că haloul de nenorociri ce ne înconjura devenea tot mai închis la culoare, am cerut expres Consiliului de Stat aprobarea de plecare definitiv din ţară. Comisia de analizare a motivaţiilor,

dominată de securitate, a reprimat puternic nevoia noastră de plecare prin refuzări repetate şi ameninţări.

– Fermitatea organelor de securitate ne-a stimulat apelul la procedee mai greu de controlat. Pe o linie de forţă Washington-Geneva-Bucureşti, cancelaria CC a PCR a dispus către Ministerul de Interne eliberarea paşapoartelor pe numele familiei Tacu pentru patru persoane. În ziua de 6 iulie 1986 paşapoartele se aflau pe biroul ministrului DSS Aristotel Stamatoiu. Fiul meu Mălin trăia.

– Pe parcurs a fost regizată o fractură evenimenţială.

– Familia de prieteni, Aurica şi Costel Digeratu, cu paşapoarte pentru aceeaşi destinaţie, probabil sub şantaj, au declarat în scris „Dacă Alex. Tacu va ajunge în Occident la prietenii lui, va critica aspru, cu ură, politica din România şi va deveni un bârfitor mizerabil la adresa conducerii superioare de partid”...

– Această declaraţie, în existenţa noastră a explodat ca o bombă exterminatoare. DSS a conceput un plan de zădărnicire a proiectelor noastre de emigrare. Plaja de opţiuni a fost Ambasada SUA în care a pătruns Indicativul a-18, alias colonelul Miroiu, asociatul în misiune a maiorului Brâncuşi Doina, şefa protocolului de primire în Consulat. „Iaşul” a primit ordin să mobilizeze sursele pentru furnizare de informaţii privind „pasiunea” mea pentru apologia mişcării legionare. Ca urmare, la una din audienţe, doamna consul Christensen ne-a avertizat ex abrupto: „America nu primeşte nazişti!”.

– Familia Digeratu a primit vizele de plecare.

(V)

– Informaţia supralicitată că americanii pretind pentru persecutaţii politic numai paşapoarte, azilul se acordă cu generozitate, de data aceasta strivită ostentativ, ne-a adus pur şi simplu în situaţia de a declara greva foamei împotriva Ambasadei pentru discriminare şi nerespectarea prevederilor Declaraţiei Universale a Drepturilor Omului art. 14, al 1. Am depus protestul la biroul domnului Deniel Sheehan, secretarul 3 al Instituţiei. Am anunţat Crucea Roşie Internaţională, Direcţia Consulară a Ministerului de Externe, Direcţia sanitară a judeţului Iaşi. După zece zile şi nopţi, (greva foamei se numără în secunde) am mărturisit soţilor Tess Culianu Petrescu şi Dan Petrescu intenţia de a renunţa la calvar. Totul s-a petrecut într-un

anonimat deplin. Securitatea ne-a supravegheat draconic să nu ieşim în afară cu informaţia. De o atenţie asemănătoare s-a bucurat şi canalul media american de la Bucureşti.

– Cu, sau fără voie, Ambasada SUA a colaborat efectiv cu Departamentul Securităţii Statului pentru a fi opriţi aici, în kalaşnicovul „Operaţiunii VENUS". Şi-a exprimat tacit complicitatea la asasinarea fiului meu Mălin, în mintea căruia America se releva ca o istorie materială a imaginaţiei.

– Dacă, în urma convorbirii telefonice cu William Eduard's, Ambasada ar fi răspuns acelui disperat SOS strigat de la Iaşi, Mălin ar fi în viaţă şi astăzi -fericitul unui destin de excepţie. Am convingerea mistică, stranie, că cei doi gemeni World Trade Center s-au prăbuşit de dorul poetului celest. Fantoma îndurerată a lui Mălin va pedepsi în continuare America pentru crima făcută.

– În noaptea de 21 spre 22 decembrie 1986, Mălin al poeziei a căzut într-o comă abisală şi în câteva ore a dispărut din viaţă. Depoziţiile spontane din presa vremii clamau în cor: moarte fulgerătoare!

– Deşi transportat cu maşina Salvării la Spitalul de urgenţe, cazul ieşit din comun nu apare în evidenţele triajului. Nu a fost lansată o fişă de observaţie clinică pe numele lui cu un diagnostic prezumtiv sau precis. Pe teritoriul sanitar al municipiului Iaşi, numele pacientului Tacu Alexandru Mălin, în acea noapte sfâşietoare, a dispărut în neant. „Operaţiunea VENUS" a mai bifat o victimă devorată de Circulara CO3 - COT 0544/225.

– Conştiinţa a ceea ce putem accepta cu gândul curat ar sugera că, după o luptă fără concesii împotriva odiosului sistem totalitar, familia Tacu ar merita invitaţia pe treptele recunoştinţei sincere. Nici vorbă de aşa ceva!

Întâmplările ce vor fi relatate sunt de natură să denunţe alte infamii de data aceasta secretate din măruntaiele tranziţiei machiate cu sulimanurile bolşevismului anticomunist.

– „Operaţiunea VENUS" din dosarele fără raport de închidere, doar suspendată ca un resort peste evenimente, ajunsă cu avangarda pe sol, a fost preluată de un alt eşalon mai subtil, mai pedant, având în vedere apariţia în circul caracatiţei a unor „dresori" din Palatul de Justiţie.

(VI)

– După asasinarea fiului meu, (indice p. 33, dosar 84901/CNSAS) a urmat, cu o nonşalanţă deconcertantă, asasinarea casei mele cu „echitatea democraţilor statului de drept”; o casă cu suflet viabil, cu semne de continuitate, poezie, cu similitudini între poetul copil şi edificiul amintirilor siderale.

– În casa din Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43 urma să deschidem un Memorial consacrat lui Alexandru Mălin Tacu, ucis de securitatea comunistă, ca un protest împotriva crimei politice de pretutindeni.

– În această casă exista sediul Fundaţiei Primăvara lumii care cultiva ca ideal descoperirea şi lansarea în viaţă a copiilor României, supradotaţi în domeniul poeziei şi artelor plastice, copii cu vârstă cuprinsă între 5 şi 17 ani. În tandem cu revista ieşeană CRONICA Fundaţia acorda în fiecare an marile premii „Alexandru Mălin Tacu”.

– După calvarul de o viaţă, împlinesc 73 de ani, în egală măsură şi în mod nedrept a fost capturată fără nici o vină întreaga familie, din această casă cedată nouă de regimul comunist împotriva căruia am luptat pe faţă, am fost aruncaţi în stradă de fariseii statului de drept pentru care am luptat cu sacrificii.

– Cum s-a ajuns aici?

– Observând foaia de parcurs a „Operaţiunii VENUS” pe versanţii tranziţiei din anul 1993 încoace, lucrurile se prezintă astfel:

1 – Sub nr. 601/22.012/1993, Prefectura jud. Iaşi avizează favorabil şi trimite Primăriei memoriul subsemnatului – 14.012/93, prin care solicitam autorităţilor acordul de înfiinţare a unui Memorial consacrat fiului meu Alexandru Mălin Tacu.

2 – Cu adresa nr. 51377/5.01/1994, Primăria municipiului Iaşi răspunde favorabil sub rezerva apariţiei temeiului legal privind valorificarea locaţiei din Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43.

3 – Prin Hotărârea 1704/ianuarie/1997, Consiliul local scoate la vânzare către chiriaşi locaţia din Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43, întrucât în baza Legii 112/95, în termenul legal, nu s-a prezentat vreun pretendent la revendicare.

4 – Cu cererea înregistrată sub nr. 70230/7.04/97, obţin de la DAFIS directorul regiei, ing. Ion Pînzaru, aprobarea să cumpăr spaţiile libere din locaţia de la adresa de mai sus.

5 – Cu chitanțele nr. 007544 la cumpărare, nr. 007545 la urgență, intru efectiv pe firul legii în sensul că pot cumpăra spațiile cerute.

6 – Considerând, din motive oculte, că inginerul Ion Pînzaru nu este îndeajuns de competent, primarul Const. Simirad scoate la concurs funcția de director DAFIS.

7 – Inginerul Ion Pînzaru pierde, și director al regiei este instalat câștigătorul în persoana inginerului Mihai Ciubernea, finul primarului Simirad.

8 – Noul director face pierdut, sau distruge dosarul de vindere-cumpărare a spațiilor din imobilul situat pe Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43 pe numele Tacu Alexandru.

(VII)

– Pe strada Smârdan nr. 5, caracatița „mitologică" cuantifică în clar-obscur avantajele oferite de mediul tranziției criptocomuniste. Muscăria scatologică ştie că banii nu au miros. Corupția flutură nostalgia trandafirie a „grădinilor Simiramide". Naşul e puternic şi imun la corigențele morale. Pe placa turnantă a instituției ciraclierii lui Simirad modelează arbitrat, decizii în numele legii. Finul Mihai giubernează cu voluptate în compania lui Cornel Dumitriu: primul este director, celălalt şeful sectorului locativ. Mălaimare ocupă pe grilă meniul lor preferat. Gustul perversiei cu ceva condiment provoacă setea pecuniară, sau mai parodic spus, bulimia de parai. Tocmai un chef parodic s-a petrecut în ziua de 1 septembrie 1998 la DAFIS, pe care îl voi relata.

– Numitul Chirilovici C. Mircea Dimitrie, cu cererea 3695/98 pretinde prin Instanță restituirea unui imobil situat în Iaşi, pe strada Ghica Vodă nr. 43.

– Instanța acceptă acțiunea şi în baza Sentinței civile 7136/98 obligă Primăria municipiului să restituie petentului imobilul situat în Iaşi, str. Ghica Vodă 43, topografic amplasat în preajma Halei Centrale, între străzile Sf. Lazăr şi Elena Doamna.

– Numai că Primăria fracturează fidelitatea actului de Justiție printr-un act administrativ, procesul verbal nr. 110472 de predare primire şi predă, nu imobilul situat în str. Ghica Vodă 43, ci pe cel din Grigore Ghica Vodă nr. 43, arteră amplasată în vecinătatea

Universităţii de Agronomie, cca şase km spre nord, (deşi pe teritoriul municipiului Iaşi în mod autentic această adresă nu există).

– Deci, Primăria prin amploaiaţii de la DAFIS, îl împroprietăreşte pe Chirilovici tocmai cu imobilul în care locuiam din anul 1976, la data aceea, cu banii pregătiţi să cumpăr spaţiile disponibile la vânzare.

– Văzându-se cu darul în braţe, impostorul îl vinde cu celeritate pe un preţ de nimic, (la vedere): o casă cu trei apartamente, 450 mp în dealul Copoului 500 milioane lei, preţul unui apartament cu două camere.

– Aspectul cel mai apropiat de realitate al afacerii îl cunoaşte agentul imobiliar Haută Marian de la Compania Pro-Casa, operatorul cu rolul cheie al escrocheriei, care la încheierea contractului de publicitate a considerat ca temei legal procesul verbal nr. 110472/1.09/98 cu imobilul de pe str. Al. Grigore Ghica Vodă 43 şi nu Sentinţa civilă nr. 7136/4.05/98 privind restituirea unui imobil situat în Iaşi, str. Ghica Vodă 43.

(VIII)

– „Operaţiunea VENUS" şi-a dovedit din plin continuitatea prin consecinţe săvârşite în aria politică a României post-decembriste în climatul nebulos al tranziţiei preferat şi întreţinut de persoane cu afinităţi elective, mai ales, de maninul din umbră, securitatea remanentă vinovată de crimă, interesată să nu apară – Memorialul pe numele fiului meu, obiectiv politic cu aptitudini de confirmare a ororilor holocaustului roşu.

– La data de 2.06/2000, ziua întocmirii contractului de vânzare-cumpărare a imobilului din Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43 între numiţii Chirilovici C., Mircea Dimitrie, Chirilovici Elena Rodica la vindere şi Sciucă Sergiu, Sciucă Niculina la cumpărare, pe biroul notarului public Blaj Avram Liliana se aflau următoarele acte cu personalitate juridică:

a - Imobilul din Certificatul financiar de sarcini nr. 46311/2.06/00 în suprafaţă construit-neconstruită egală cu 598,62 mp situat în Iaşi, Aleea Ghica Vodă Grigore (această adresă în Iaşi nu există).

b - Fila 2, expertiza tehnică a unui imobil situat în Aleea Ghica Vodă Grigore în suprafaţă construit-neconstruită egală cu 403,80 mp.

c - Sentința civilă nr. 7136/4.05/98 de restituire a unui imobil în suprafață construit-neconstruită egală cu 450 mp, situat în Iaşi, str. Ghica Vodă nr. 43.

d - Procesul verbal de predare-primire nr. 110472/ 1.09/98 cu un imobil în suprafață construit-neconstruită egală cu 395,26 mp situat în Iaşi str. Al. Grigore Ghica Vodă nr. 43, (o asemenea adresă în Iaşi nu există).

e - Certificatul judiciar de sarcini nr. 3810/2.06/00 transcris după registrul de intabulări funciare la Judecătoria Iaşi cu o suprafață construit-neconstruită egală cu 450 mp, situat în Iaşi, str. Ghica Vodă nr. 43, cf. Sentinței civile nr. 7136/4.05/98 rămasă definitivă.

– toate aceste variante gravitau în jurul Sentinței civile nr. 7136 de restituire a unui imobil situat în Iaşi str. Ghica Vodă, în suprafața egală cu 450 mp.

– Notarul public Blaj Avram Liliana oficiază întocmirea contractului de vindere-cumpărare nr. 1375/2.06/00 pentru un imobil în suprafață construit-neconstruită egală cu 732 mp situat în Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 43 (dimensiunea reală nedeclarată este de 886 m.p.). Vânzarea se face în temeiul Sentinței civile nr. 7136/4.05/98.

(IX)

– Am adresat Primăriei demersuri pentru a obține un răspuns privind interpretarea corectă a complexității situațiilor generate de sustragerea unui bun din patrimoniul Statului român, în chip mafiot, plimbat prin acte pentru a naşte şpagă.

– Starea de drept din contractul nr. 1375/2.06/00 nu se regăseşte în starea de fapt, nici a unui act din cele prezentate mai sus. Dumneavoastră, domnule Conescu vă adresez rugămintea să stabiliți, dacă nu vă cer prea mult, justețea raportului de cauzalitate dintre drama noastră şi motivele ce au determinat-o.

– Cine ne-a aruncat în stradă cu vehemența samavolniciilor revoluției proletare când huligani fioroşi deghizați în uniforme sovietice militare maltratau elitele?

– În cartea „Iaşi, 14 decembrie 1989 începutul revoluției române", la pagina 200-201 Capii represiunii, poziția 3 şi la pagina 148, rândul 17 de jos apare numele locotenentului colonel Adrian Filioreanu, un personaj arogant şi grosier. Acest indicativ cazon, colaborator direct al şefului Inspectoratului județean MI Constantin Pleşa, în ziua de 12 dec. '89, ora 10 a fost chemat la telefon de

ministrul Internelor Tudor Postelnicu. Convorbirea a durat cca 20 de minute. La ora 14 aceeaşi zi, colonelul Filioreanu primea prin fax Ordinul 2600 cu instrucţiuni specifice de reprimare a începutului Revoluţiei anticomuniste ce urma să-şi manifeste protestul în 14 decembrie Piaţa Unirii.

– Pe 13 decembrie ora 15, în Unitatea militară de pompieri Iaşi, intra o maşină Aro-long, neînregistrată la poartă, cu echipament de luptă corp la corp, la care se adăuga o noutate: mănuşile model „Silko" de fabricaţie japoneză, 45 pe mâna dreaptă, 5 pe mâna stângă. Cu o asemenea mănuşă puteai oricui să zbori capul de pe umeri.

– Prin nebuloasa Ordinului 2600/12.012/89 se zăreşte într-o imagine de reconstituire horror, stihia platoului 5 din abatorul Tătăraşi unde urma să fie aduse pentru tăiere şi ambalare „cadavrele unor animale din turma dezorientată". La Holboca aştepta un vagon transpus pe ecartament sovietic cu destinaţie Siberia, valea fluviului Selenga, cu hrană pentru cele mai elegante vulpi argintii.

– Colonelul de pompieri Adrian Filioreanu a condus comandoul de evacuare stalinistă din locuinţă, împotriva legii, a familiei Alexandru Tacu, secondat de soţie, un agent al securităţii cu frontul de lucru la biroul de documente secrete, întreprinderea de mătase Victoria şi fiul acestora, rudă temperamentală a lui Lavrenti Beria, o copie fidelă a lui Petru Goiciu, directorul închisorii Gherla, urmăriţi din umbră de medicul militar Sergiu Sciucă „nevinovatul" cumpărător al unei case furate, deşi cunoştea statutul ei juridic şi proveniența.

(X)

– În 14 decembrie 1989, domnul colonel de pompieri Adrian Filioreanu a eşuat în tentativa de a-mi zbura capul de pe umeri. A reuşit însă, câţiva ani mai târziu, după Revoluţia anticomunistă, să-mi zdrobească viaţa în numele „legilor" democraţiei originale, mai potrivit spus, în numele şi pe fondul haosului tranziţiei criptocomuniste.

– Familia Sciucă Sergiu, familia Filioreanu, rude prin căsătoria fiicei-fiu, persoane cu propensiune pentru viciu de concepere, au fost ajutaţi şi sprijiniţi profesional la comiterea genocidului, de avocata Aldea Măria, un duh pernicios şi urât în calea atât de mult aşteptatei reforme în Justiţie. Au fost ajutaţi de primarul Iaşului Constantin Simirad, acest mesager infernal picat cu ecuaţiile rezolvate în peisajul nespurcat al poeziei şi romantismului ingenuu.

– Maninul Simirad m-a urmărit pas cu pas în ura lui carnasieră în scopul desăvârşirii „Operaţiunii VENUS" act similar cu elanul bestial debuşat de torţionarul Eugen Ţurcanu în Camera 4 - spital, o apoteoză a Fenomenului Piteşti.

– Nici o calitate dovedită nu a îndreptăţit pe cineva să-l recompenseze pe Simirad cu demnităţi diplomatice în afară de cota de succes în desăvârşirea impecabilă a „Operaţiunii VENUS".

– Modelul securistic şi astăzi activ ca un vehicul canceros, pilotat în viaţa familiei Alexandru Tacu, a născut lăcomii sadice în naturi heteroclite prost plasate la conducerea societăţii, capabile să avizeze făţiş promovarea „Operaţiunii VENUS" la o marjă supradimensionată a terorismului de stat.

– Numele celor implicaţi în consecinţele devastatoare consemnate în DUI/CNSAS, cât şi a celor care au preluat diagrama „Operaţiunii VENUS" vor fi „acuzate în faţa Instanţelor dreptăţii de crimă împotriva omenirii", delict imprescriptibil în jurisprudenţa europeană la care România este parte.

– Domnule Eduard Conescu, nu ştiu dacă am reuşit să decelez îndeajuns secvenţe din destinul ingrat al familiei Tacu. Există aici, în Iaşi un domn, chiar din anturajul dvs. care a avut curajul să afirme: „Alexandru Tacu este unul din autorii adevăraţi ai Revoluţiei anticomuniste din România".

*

Pentru toţi oponenţii regimului dictatorial, creat de Ceauşescu şi tovarăşii săi, vina lor este aceasta: „*ei n-au respectat legile de atunci ale ţării; bune sau rele, cum se găseau, ele trebuiau respectate*".

Spusa de mai sus nu-i creaţia juristului Eduard Conescu, el însuşi un dizident, cu ani îndelungaţi petrecuţi în temniţele comuniste şi, mi se pare, şi soţia sa. Este un împrumut din părerile ideologiei timpului, folosite astăzi în a justifica fărădelegile. Dar o justificare vinovată, cum susţine şi Alexandru Tacu.

Fie că a fost Ion Iliescu preşedinte, fie Emil Constantinescu, şi unul şi altul, au acordat tot felul de despăgubiri morale şi materiale unor asemenea vinovaţi din perioada comunismului, ba şi titlul de luptător în rezistenţa anticomunistă, dat şi celor care au luptat cu arma în mână, în munţi, împotriva trupelor securităţii şi a comuniştilor, dar n-au avut curajul să vină în Parlamentul României să ceară să se emită o lege prin care să se ceară scuze publice, internaţionale, că s-a greşit faţă de această armată a bătrânilor din rândul căreia au făcut parte şi politicieni,

intelectuali de primă mărime a ţării, bărbaţi şi femei, plecaţi de la plug ori din rândul oştirii române, să spună **nu** hotărât bolşevismului.

Nici nu s-a găsit vreun bărbat din lumea somnoroasă a parlamentarilor României care să ia o asemenea iniţiativă şi să intre în istoria postcomunistă.

Sighetul şi Memorialul de la Sighet aşteaptă de ani şi ani să atârne printre portretele opoziţiei comuniştilor, bărbatul sau femeia care a iniţiat legea scuzei faţă de ororile temniţelor şi gulagurilor înfăptuite şi întreţinute de comunişti.

În multe privinţe se lucrează încă pe postată. Recent, în librării a apărut volumul „**Cei care au spus NU**", e vorba de oponenţi şi dizidenţi din anii '70 şi '80, în colecţia istorie reală, editată de **Remulus Rusan** de la **Fundaţia Academia „Civică"**. Apărută la Centrul Internaţional de Studii, cartea reprezintă transcrierea discuţiilor care au avut loc la sediul FAC din Bucureşti la 29 mai 2002, cu ocazia împlinirii a 25 de ani de la mişcarea Goma şi la care au participat personalităţi ale dizidenţei precum Gabriel Andreescu, Rodica Anghel, Petre Mihai Băcanu, Doru Braia, Mariana Celac, Vasile Paraschiv, Victor Frunză, Doina Cornea şi alţii, ultima nepierzând prilejul de a-şi declara solidaritatea şi cu Dan Petrescu de la Iaşi, în tot ceea ce a făcut.

Manifestaţia şi concretizarea într-o carte a discuţiilor purtate este nădejdea că, la o anumită aniversare, vor fi protagoniştii unei cărţi asemănătoare şi participanţii la editarea, transmiterea şi susţinerea scrisorii din 8 octombrie 1989 la postul de radio „Europa Liberă" când s-a acuzat public, fără nici o toleranţă, regimul Ceauşescu.

Mare nădejde că dacă nici Traian Băsescu ori alt om politic de astăzi nu-şi vor găsi cuvinte publice care să scuze atrocităţile comunismului la care m-am referit, totuşi, România, până la urmă, se va dovedi că nu duce lipsă de caractere.

După prima înfăţişare, la care şi-au expus depoziţiile şi martorii, dar şi reprezentanţii statului – Parchetul şi Ministerul Finanţelor – presa a comentat diferit „spectacolul": „Cum şi-a motivat dizidentul Tacu cererea de a primi daune de 3 milioane de euro: „*Comunismul, pentru mine şi familia mea, a reprezentat o problemă personală*", scria „Ziarul de Iaşi"; „*Peste o săptămână Tacu va afla dacă primeşte sau nu 3 milioane de euro. Judecătorii ieşeni au*

rămas ieri în pronunțare în dosarul în care dizidentul Alexandru Tacu a cerut statului Român despăgubiri de 3 milioane de euro. Tacu a declarat în fața instanței că directorul penitenciarului Gherla râdea și plângea atunci când bătea deținuții", relata ziarul „Ziua de Iași", prin Ciprian Nedelcu. „*Daune: Statul, stors de bani din vina Securității. 3 milioane de euro. Atât cere daune morale Alexandru Tacu Statului Român pentru anii pe care i-a petrecut în pușcăriile comuniste. „În decembrie '89 am fost salvat de la moarte de către președintele Franței François Mitterand, care a intervenit la Nicolae Ceaușescu*" a susținut dizidentul Tacu în fața judecătorilor ieșeni", puncta la 2 septembrie 2004 „Jurnalul de est", sub semnătura lui Nicu Samson; „*Peste o săptămână judecătorii vor hotărî dacă dizidentul Alexandru Tacu va primi 3 milioane de euro*", nota și „Evenimentul de Iași".

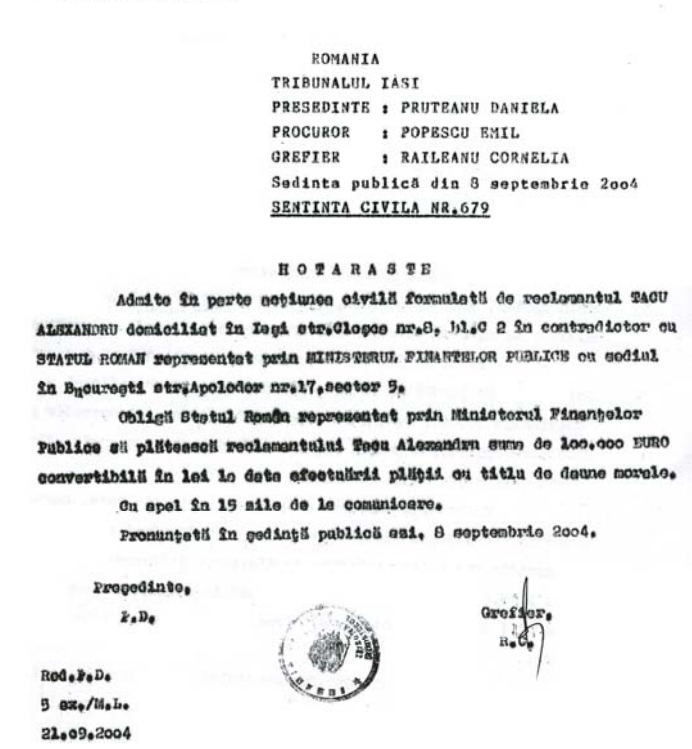

DOSAR NR.2271/2004

ROMANIA
TRIBUNALUL IASI
PRESEDINTE : PRUTEANU DANIELA
PROCUROR : POPESCU EMIL
GREFIER : RAILEANU CORNELIA
Sedinta publică din 8 septembrie 2004
SENTINTA CIVILA NR.679

H O T A R A S T E

Admite în parte acțiunea civilă formulată de reclamantul TACU ALEXANDRU domiciliat în Iași str.Glogos nr.8, bl.C 2 în contradictor cu STATUL ROMAN reprezentat prin MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE cu sediul în Bucuresti str.Apolodor nr.17,sector 5.

Obligă Statul Român reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice să plătească reclamantului Tacu Alexandru suma de 100.000 EURO convertibili în lei la data efectuării plății cu titlu de daune morale.

Cu apel în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 8 septembrie 2004.

Președinte,
P.D.

Grefier,
R.C.

Red.P.D.
5 ex./M.L.
21.09.2004

Timpul a trecut şi verdictul instanţei a fost făcut cunoscut: Tribunalul Iaşi, preşedinte Pruteanu Daniela, procuror Popescu Emil, grefier Răileanu Cornelia, în şedinţă publică din 8 septembrie 2004, în sentinţa civilă nr. 679, Hotărăşte: *admite în parte acţiunea civilă formulată de reclamantul Tacu Alexandru în contradictoriu cu Statul Român, reprezentat prin Ministerul Finanţelor Publice şi-l obligă să plătească reclamantului Tacu suma de 100.000 euro convertibilă în lei la data efectuării plăţii cu titlul de daune morale.*

Cu apel în 15 zile de la comunicare.

S-a făcut apel de ambele părţi. După introducerea cererilor ziarele au rămas pe recepţie. „**Ziarul de Iaşi**" la rubrica „Actualitatea ieşeană" publica comentariul semnat de **Alina Câşlaru**:

„**Curtea de Apel îi aplică o lovitură năucitoare dizidentului Tacu**

► judecătorii de aici au stabilit o taxă de timbru de 557 milioane lei ► disidentul, care nu are nici măcar casă, se luptă în justiţie pentru a obţine despăgubiri morale de la statul român de 3 milioane euro, pentru suferinţele cumplite la care a fost supus ► „Taxa este imorală şi abuzivă", sunt revoltaţi avocaţii disidentului ► dacă nu va plăti, procesul de la Curtea de Apel nu va mai avea loc

Fostul disident politic ieşean Alexandru Tacu a primit ieri o lovitură năucitoare din partea judecătorilor de la Curtea de Apel. El a fost pus la plata unei taxe de timbru de aproape 600 milioane lei dacă mai vrea să se judece cu statul român pentru despăgubirile de 3 milioane euro pe care le cere. Iniţial, pentru suferinţele îndurate în timpul regimului comunist, Tribunalul a decis plata a 100.000 de euro drept despăgubiri. Nemulţumit de suma care i s-a acordat, Tacu s-a adresat judecătorilor de la Curtea de Apel. Aici, magistraţii au fost fără milă. I-au cerut o taxă de timbrare de peste 20.000 de dolari, în condiţiile în care el nu are nici măcar casă. Avocaţii lui Tacu consideră că taxa aplicată este „imorală şi abuzivă" şi că limitează accesul lui Tacu la o justiţie corectă.

Inițial, taxă de 68.000 lei

Alexandru Tacu a ajuns să se judece cu statul român în urma unui şir neîntrerupt de suferinţe îndurate în anii comunismului. Când a deschis proces la Tribunal, acțiunea fostului disident nu a fost taxată decât cu 68.000 de lei. Nemulțumit de cei 100.000 de euro primiți de la Tribunal, Tacu a făcut apel la Curtea de Apel. Apel a făcut şi Parchetul, care a solicitat stabilirea unei taxe de timbru de 300.000 euro, 10% din suma cerută de el. Judecătorii Curții de Apel au dat curs solicitării procurorilor şi, chiar dacă au aprobat doar o taxă de 20.000 euro, l-au năucit pe Alexandru Tacu. „Această sumă numită de noi „taxă de suferință" este imorală, ilegală, absurdă şi revoltătoare", a răsunat vocea unuia dintre avocații lui Tacu, Silvia Nechita.

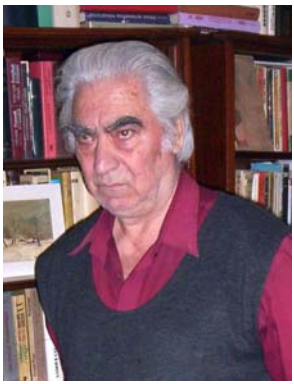

Pentru că li s-a părut anormal ca un justițiabil care a dat în judecată statul român, tocmai reprezentanții acestuia să-i ceară o taxă pentru ca procesul să aibă loc, avocații fostului ocupant al puşcăriilor politice au de gând să atace decizia judecătorilor. „Vom face în termenul legal o cerere de reexaminare a taxei de timbru motivată puternic de faptul că s-a creat, practic, o restrângere a accesului la justiție, fapte intens condamnate de către instanțele europene", a mai declarat avocata lui Tacu.

„Voi formula o cerere de scutire de la plata taxei"

În cazul în care şi aceasta va fi respinsă de către instanța superioară ieşeană fără drept de apel, avocații fostului disident au mai pregătit o armă de atac. „În ultimă instanță voi formula o cerere de scutire de la plata taxei de timbru, iar argumentele acesteia nu vor putea fi nicicând trecute cu vederea de către instanță. În primul rând voi susține poziția deloc favorabilă a clientului meu care nu are nici locuință, iar familia sa, şi ea persecutată de fostul regim, stă cantonată în spital din cauza unor grave probleme de sănătate ale fiicei lor", a mai spus Silvia Nechita.

Alexandru Tacu a ajuns să solicite statului român cele mai mari daune morale de după anul 1989 în schimbul unor ani grei

petrecuți în pușcăriile politice de la Gherla şi Jilava. Pe lângă faptul că acesta a stat mai mult de patru ani după gratiile comuniştilor, şi în restul timpului a fost persecutat de către fosta Securitate. Mai mult, el a acuzat şi că întreaga sa familie a trăit printre microfoanele împânzite de către foştii securişti. Până la termenul următor stabilit de către judecători pe data de 23 februarie, avocații vor trebui fie să obțină scutirea de plată a taxei de timbru, fie să achite suma solicitată. În cazul în care procesul se va încheia din cauza netimbrării acțiunii, Alexandru Tacu va rămâne cu daune morale de doar 100.000 de euro, acordate de instanța de fond.

*

Concomitent, alte ziare reținеau în titlurile articolelor „**Alexandru Tacu refuză să mai fie judecat de magistrații ieşeni**", spunea „**Monitorul de Iaşi**" concretizându-şi solidaritatea cu vătămatul, subliniind în continuare: „*ieri, magistrații de la Curtea de Apel i-au respins lui Alexandru Tacu cererea de a-şi administra probe în apărare; cu toate că reprezentanții Parchetului au fost de acord cu toate probele pe care avocata lui Alexandru Tacu le-a cerut, instanța de judecată nu numai că nu a plecat urechea la motivația probelor ci le-a respins cu uşurință; Tacu intenționează să recuze magistrații de la Curtea de Apel Iaşi pentru a putea fi judecat în condiții corecte*".

„**Condamnat a doua oară**", de această dată, nu au mai fost comuniştii, ci magistrații Curții de Apel Iaşi; inexplicabil, ieri, dizidentul Alexandru Tacu s-a confruntat cu indiferența instanței de judecată. Avocatul acestuia crede că magistrații au dat deja sentința în cazul clientului lui; Alexandru Tacu a spus că ieri s-a simțit la fel ca în momentul în care comuniştii l-au condamnat cu zeci de ani în urmă; avocatul Silvia Nichita doreşte recuzarea întregii instanțe de la Curtea de Apel", scria **George Cojocaru** în „**Flacăra Iaşului**", unde detalia:

Disidentul Alexandru Tacu a fost

dezarmat ieri de toate probele pe care apărătorii săi le pregătiseră pentru a-şi susţine cauza. Decizia instanţei de judecată de la Curtea de Apei Iaşi, de a respinge toate actele şi solicitările apărării, este inexplicabilă, în condiţiile în care Parchetul pusese concluzii de admitere a tuturor probelor.

Astfel că o expertiză medico-legală, ce privea moartea suspectă a fiului lui Alexandru Tacu, despre care tatăl său susţine că a fost victima autorităţilor comuniste, nu a avut nici o şansă să ajungă în dosarul disidentului. Nici solicitarea ca fiica acestuia, Alina Tacu, să depună mărturie despre suferinţele lui Alexandru Tacu, nu s-a bucurat de trecere în faţa instanţei.

„Da, da, o hotărâre de la 1900, toamna"

Chinul nu avea să se sfârşească însă aici. La un moment dat, în timpul audierilor, instanţa Curţii de Apel avea să dea de tot peste cap atât apărarea, cât şi pe Alexandru Tacu.

„Consider că atitudinea de azi a judecătorilor nu este demnă de o instanţă de judecată. Cel mai mult m-a revoltat însă atitudinea unuia din judecători, când a spus despre sentinţa primită de Alexandru Tacu, în anul 1952, că i-am prezentat o hotărâre din 1900, toamna. E clar, după atitudinea de azi, că vor respinge atât apelul, cât şi acţiunea", a precizat avocatul Silvia Nichita.

În urma celor întâmplate ieri, apărarea disidentului Alexandru Tacu intenţionează să recuzeze întreaga instanţă de la Curtea de Apel, fie să solicite strămutarea procesului. Mult mai afectat de cuvintele judecătorului s-a arătat Alexandru Tacu, care i-a spus apărătorului său că s-a simţit exact ca în momentul în care, în 1952, a fost condamnat de comunişti.

Următorul termen de judecată a fost stabilit la data de 23 martie a.c.

Lupta pentru ştergerea suferinţei

În cursul anului trecut, ieşeanul Alexandru Tacu, de 73 de ani, a câştigat în instanţă 100.000 de euro, după ce dăduse în judecată statul român, solicitând 3 milioane de euro. Avocaţii au atacat sentinţa la Curtea de Apel Iaşi, solicitând în continuare cele 3 milioane de euro. Pentru ca procesul să continue, finanţiştii au cerut de la reclamant să achite o taxă de timbru, care valora mai mult decât suma câştigată iniţial în instanţă.

Alexandru Tacu susține în acțiunea sa faptul că, în perioada 1948-1989, el şi familia sa au fost în atenția permanentă a Securității, fiind supuşi unui tratament inuman şi degradant. În permanență persecutat de fostul regim, pe motiv că ar fi duşmanul poporului şi trădător de patrie, de fapt, Tacu era oprimat, pentru că se pronunța mereu împotriva comuniştilor. A fost arestat prima dată în iunie 1948 pentru că a cântat imnul regalist. Pe atunci, avea doar 17 ani. Coşmarul a continuat. În perioada aprilie 1952 – februarie 1955. Deşi a fost reabilitat în 1971, regimul comunist nu i-a permis să termine cursurile unei facultăți. Din acest motiv, Tacu a reuşit cu greu să-şi întrețină soția şi pe cei doi copii, lucrând ca bibliotecar la Combinatul de Utilaj Greu.

*

„*Oricum ar fi, tot Tacu plăteşte! Dizidentul Alexandru Tacu luptă cu morile de vânt; deşi i s-a micşorat taxa de timbru acesta tot nu poate să o plătească pentru a continua judecata cu Statul Român; bărbatul cere 3 milioane de euro pentru suferințele îndurate în timpul regimului comunist*", revine **George Cojocaru**; „*Peste o sută de ani de închisoare. Taxa ostracizării lui Tacu – 300.000 de euro*", scrie **Cătălin Dumitrescu**; „*Taxă pentru suferință aprobată de magistrații ieşeni; Alexandru Tacu, cel care a cerut despăgubiri Statului Român în valoare de 3 milioane de euro pentru că i-a distrus viața şi familia, a avut ieri termen la Curtea de Apel Iaşi; reprezentanții Statului au pus în vedere instanței faptul că timbrajul acțiunii nu este suficient şi că acesta ar trebui să fie în funcție de valoarea daunelor care se cer*", sublinia **Iulia Crețu**; „*În procesul Tacu va fi recuzat completul de judecată; apărătorii dizidentului din epoca comunistă şi-au anunțat deja strategia pentru următorul termen; recuzarea tuturor judecătorilor de la Curtea de Apel şi strămutarea dosarului*", adăuga alt ziar.

„Monitorul de Iaşi" investiga şi el, la 12 februarie 2005, cazul de la Iaşi, rezultând un text cu o notă optimistă:

„Monitorul de Iaşi" vă prezintă povestea cutremurătoare a unui om care a luptat cu Securitatea vreme de peste zece ani

Alexandru Tacu este unul dintre românii care se mai tem încă şi acum că sunt urmăriți de foştii membrii ai Securității. De ce? Pentru că timp de şapte ani a fost obiectivul unui dosar de urmărire informativă instrumentat de atât temuta Securitate. Tacu susține că au

fost nu mai puțin de patru servicii de securitate care l-au urmărit în tot acest timp. Povestea vieții sale poate face subiectul unui film, dar în care binele nu învinge întotdeauna răul. În vârstă acum de 74 de ani, Alexandru Tacu a fost unul dintre cei mai cunoscuți dizidenți din România înainte de 1989. Abia anul trecut, acesta s-a gândit să ceară daune pentru suferințele îndurate, fiind un caz în premieră în justiția din România.

Ziarul care stă de vorbă cu oamenii

DE IAȘI

Monitorul

FONDAT ÎN 1991

Adresa redacției: B-dul Carol nr. 3, parter, telefon: 263.288 fax: 276.155 www.monitorulie.ro

Alexandru Tacu, ieșeanul care nu a fost învins de fosta Securitate

Dosarul său aflat pe masa judecătorilor conține peste 500 de file în care Alexandru Tacu a demonstrat că a fost victima unui sistem totalitar. „În fapt, în perioada anilor 1948-1989, eu şi familia mea, formată din subsemnatul, mama – Niculina Tacu şi tata – Gheorghe Tacu, iar ulterior şi din soția mea, Ana Tacu, fiul Mălin şi fiica Elena Alina, datorită convingerilor noastre politice am fost urmăriți în permanență de organele de securitate ale statului, încălcându-ni-se

cele mai elementare drepturi şi libertăţi ale omului", îşi începe pledoaria în justiţie cel care avea să dovedească, cu copii din dosarele informative, că a fost urmărit pas cu pas de ofiţeri ai fostei Securităţi.

Statul a recunoscut că Tacu nu trebuie să plătească taxă pe suferinţă

Magistraţii de la Curtea de Apel Iaşi au admis ieri cererea de reexaminare a stabilirii taxei de timbru în dosarul lui Alexandru Tacu, stabilită prin încheierea de şedinţă de pe 2 februarie la suma de 560 de milioane de lei.

Reprezentanţii statului român, prin Ministerul de Finanţe şi Parchetul de pe lângă Tribunalul Iaşi au pus în discuţie magistraţilor timbrajul acţiunii. Motivaţia lor a fost faptul că, deşi dauna este morală, reparaţia acesteia este patrimonială şi că acţiunea ar trebui timbrată la valoarea cererii. În urma cererii de reexaminare întocmită de avocata lui Alexandru Tacu, magistraţii au considerat ca fiind nelegală decizia de timbrare şi au considerat că acţiunea iniţiată de Tacu în instanţă va fi scutită de orice taxă de timbru.

„Considerăm că a fost nelegală şi imorală dispoziţia instanţei cu privire la obligarea lui Alexandru Tacu la plata taxei de timbru, care constituie venit la bugetul statului. În condiţiile în care ne judecăm în contradictor cu statul român, care timp de 50 de ani i-a îngrădit drepturi şi libertăţi fundamentale lui Tacu şi familiei acestuia, taxa impusă pe suferinţă era absurdă şi constituia o restrângere a accesului la justiţie", ne-a declarat avocata Dana Nechita.

...Nenorocirile se ţin lanţ în familia Tacu şi asta îl îndreptăţeşte pe fostul disident să susţină că operaţiunea „Venus", de exterminare a opozanţilor unui regim, nu s-a terminat încă. Familia Tacu locuieşte acum cu chirie într-un apartament sărăcăcios din cartierul Tătăraşi, cu toate că a depus zeci de cereri de acordare a unei locuinţe. Şi-au pierdut de-a lungul anilor toată agoniseala de o viaţă.

Asta cu toate că, după cum susţine avocata acestuia, Dana Nechita, numărul de ani de închisoare la care au fost condamnaţi cei din familia lui Tacu ar depăşi 100 de ani.

Întocmai. Alexandru Tacu n-a fost învins de fosta Securitate. N-a fost doborât fie şi pentru că, orice s-ar spune, Tacu n-a capitulat, n-a fost îndoit, n-a cedat şi nu a ajuns informatorul Securităţii oricât au dorit această victorie galonaţii de la Securitatea din dealul Copoului, dar şi cei de la Bucureşti.

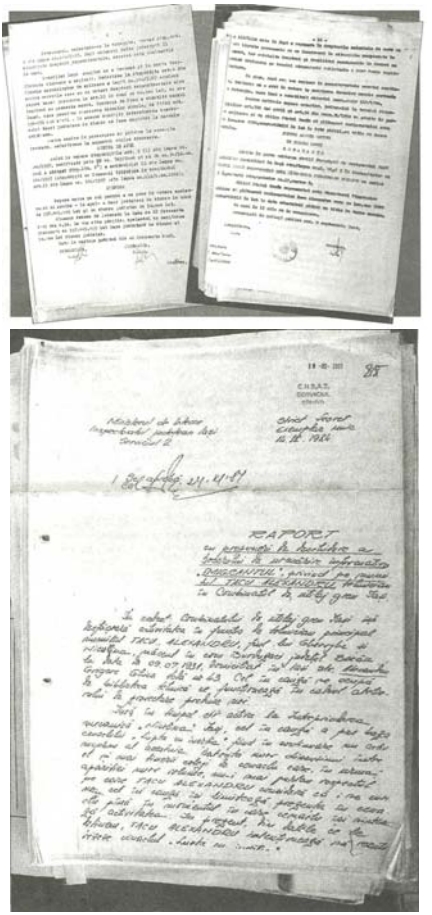

File din dosarul de Securitate

*

Aceasta e o mare victorie pentru el şi pentru familia Tacu. Pentru cei de la CUG Iaşi care au avut încredere şi i-au dat pe mână biblioteca tehnică a marii unități pentru care, desigur, se luptau atâția s-o obțină. Puțin dar mult. Aici, în tovărăşia cărților, dar şi a oamenilor, a reuşit Alexandru Tacu să meargă „Pe fluviu la deal". La deal, nu la vale! Împotriva tuturor vânturilor vieții.

„**Luptător în rezistența anticomunistă**" este titlul acordat lui Alexandru Tacu de către statul român celui căruia i s-a recunoscut că în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, a fost condamnat pentru infracțiuni săvârşite din motive politice sau supuse, din motive politice unor măsuri administrative abuzive.

În baza Ordonanței de urgență a Guvernului României nr. 214 din 29 decembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial nr. 650 din 30 decembrie 1999, Comisia pentru constatarea calității de luptător în rezistența anticomunistă, constituită sub egida Ministerului Justiției la 18 martie 2004, cu unanimitatea voturilor membrilor – pentru că Alexandru Tacu şi-a exprimat protestul împotriva dictaturii, cultului personalității, terorii comuniste, precum şi a abuzului de putere din partea celor care au deținut puterea politică; a desfăşurat propagandă pentru răsturnarea ordinii sociale existente până la 22 decembrie 1989, manifestându-şi împotrivirea față de aceasta – a decis admiterea cererii lui şi, pe cale de consecință i-a acordat calitatea de „Luptător în Rezistența Anticomunistă".

După cum se observă din facsimilul corespondenței primite, hotărârea luată la 18 martie 2004 de abia la 6 iulie 2005 i-a fost întocmită pentru expediere lui Tacu.

Care sunt drepturile, conform articolului 7 din O.U.G. nr. 214/1999 de care beneficiază Alexandru Tacu?

Conform art. 7 din O.U.G. nr. 214/1999, persoanele care au calitatea de luptător în rezistența anticomunită beneficiază de:

a) restituirea în condițiile legii, în natură sau dacă aceasta nu este posibilă, prin echivalent a bunurilor confiscate;

b) drepturile prevăzute în decretul lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum şi celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, cu modificările ulterioare;

COMISIA PENTRU CONSTATAREA CALITĂȚII DE LUPTĂTOR ÎN REZISTENȚA ANTICOMUNISTĂ

DECIZIA NR. 593/18.03.2004

privind acordarea calității de luptător în rezistența anticomunistă

În conformitate cu Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 214/1999, privind acordarea calității de luptător în rezistența anticomunistă a persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite din motive politice, precum și persoanelor împotriva cărora au fost dispuse, din motive politice, măsuri administrative grave,

Comisia pentru constatarea calității de luptător în rezistența anticomunistă,

luând semna de prevederile art. 9 raportat la art. 1 coroborat cu art. 2 litera a) și c) din Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 214/1999, având în vedere că [illegible] a fost condamnat(ă) pentru acțiuni săvârșite din motive politice,

DECIDE:

Se acordă domnului/doamnei TĂTU ALEXANDRU

Eliberat(ă) la [illegible] cu domiciliul în [illegible]

CALITATEA DE LUPTĂTOR ÎN REZISTENȚA ANTICOMUNISTĂ

Domnului/Doamnei TĂTU ALEXANDRU

beneficiază de toate drepturile ce decurg din lege pentru această calitate.

EMISĂ ÎN DATA

Semnătura

Data expirării

14 ani de la

c) acordarea cu prioritate de ordine şi medalii prevăzute de legislaţia în vigoare;

d) atribuirea, în condiţiile legii, a numelui persoanelor prevăzute la art. 1 unor străzi, parcuri, pieţe şi altor asemenea locuri publice;

e) Orice alte drepturi prevăzute prin legi speciale.

Hotărârile de condamnare pentru infracţiuni săvârşite din motive politice nu pot fi invocate împotriva persoanelor care au dobândit calitatea de luptător în rezistenţa anticomunistă.

Dar iată, şi care sunt drepturile prevăzute în decretul lege nr. 118/1990 despre care se vorbeşte în O.U.G nr. 214/1999, litera b:

Constituie vechime în muncă şi se ia în considerare la stabilirea pensiei şi a celorlalte drepturi ce se acordă, în funcţie de vechimea în muncă, timpul cât persoana, după data de 6 martie 1945, pe motive politice:

a) a executat o pedepasă privativă de libertate în baza unei hotărâri judecătoreşti rămase definitive sau a fost lipsită de libertate în baza unui mandat de arestare preventivă pentru infracţiuni politice;

b) a fost privată de libertate în locuri de deținere în baza unor măsuri administrative sau pentru cercetări de către organul de represiune.

Fiecare an de detenție sau internare pentru situațiile de mai sus se consideră ca vechime în muncă un an şi şase luni.

Persoanele aflate în situațiile respective au dreptul, cu începere de la 1 august 1997, la o indemnizație lunară de 60.000 lei pentru fiecare an de detenție, indiferent dacă sunt sau nu sunt pensionate.

În funcție de evoluția prețurilor şi a tarifelor, indemnizația prevăzută se actualizează prin hotărârea guvernului odată cu indexările aplicate pensiilor şi celorlalte drepturi de asigurări sociale de stat.

Persoanele aflate în situațiile de mai sus beneficiază şi de următoarele drepturi:

- sunt scutite de plata impozitelor şi taxelor locale, precum şi de plata impozitului pe salariu;
- asistență medicală şi medicamente, în mod gratuit şi prioritar, atât în tratament ambulatoriu cât şi pe timpul spitalizărilor;
- transport urban gratuit cu mijloacele de transport în comun aparținând unităților cu capital de stat;
- şase călătorii dus-întors gratuite, anual, pe calea ferată română, cu clasa I;
- un bilet pe an, gratuit, pentru tratament într-o stațiune balneo-climaterică;
- scutire de plata taxelor de abonament pentru radio şi televizor;
- prioritate la instalarea unui post telefonic, precum şi scutire de plata taxei de abonament;
- acordarea la cerere, cu titlu gratuit, a unui loc de veci;
- prioritate la repartizarea de către consiliile locale a unei locuințe din fondul locativ de stat;
- prioritate la acordarea, prin unitățile CEC, de credite avantajoase pentru cumpărarea, construirea sau repararea de locuințe proprietate personală, în condițiile prevăzute de legea locuinței nr. 114/1996.

Beneficiază de unele din aceste drepturi şi soțul (soția) celui decedat, în condițiile legii. (Publicat în MO nr. 50/9 aprile 1990, republicat în MO nr. 118/18 martie 1998)

Adresându-se comisie sus citate, familia Tacu cuprindea în cerere drepturi şi pentru soția Ana Tacu şi fiica Elena Alina Tacu. Celelalte două persoane nefiind cuprinse în hotărârea comunicată, se pare că, au dreptul să conteste în contenciosul administrativ măsura

luată. Aceasta înseamnă alte şi alte zile pierdute, nervi consumaţi, tergiversări.

Ziarul „**Ieşeanul**" din 28 decembrie 2004 – 2 ianuarie 2005 publica „**Topul nominalizaţilor**" pentru Titlul de „**Ieşeanul Anului**", al treilea fiind înscris Alexandru Tacu, disident, care a câştigat în instanţă procesul cu Statul Român pentru suferinţele pricinuite în perioada comunistă:

În numărul trecut, IEŞEANUL vă prezenta cele 10 personalităţi nominalizate pentru titlul de Ieşeanul Anului. Aceştia au fost:

● *Silviu LUPESCU – pentru promovarea scriitorilor tineri şi performanţele manageriale;*
● *Alexandru CĂLINESCU – directorul Bibliotecii Centrale Universitare pentru „L'Ordre Naţional du Monde" primit din partea preşedintelui Franţei, Jacque Chirac;*
● *Alexandru TACU – disident, care a câştigat în instanţă procesul cu statul român pentru suferinţele pricinuite în perioada comunistă;*
● *Elena ŞIPOTEANU – preşedinta Asociaţiei „Glasul Inimii" pentru programul de integrare a copiilor seropozitivi în învăţământul de masă;*
● *Tudor IBĂNESCU – elev la Colegiul Negruzzi, pentru medalia de bronz luată la Olimpiada Internaţională de Fizică de la Jakarta;*
● *Vasilii PRETULA – procuror, pentru rezolvarea „crimei de la cub";*
● *Neculai APOSTOL – director Kosarom, pentru realizările şi prestigiul de care se bucură în lumea oamenilor de afaceri;*
● *Gheorghe NICHITA – primar, pentru performanţele politice;*
● *Ionuţ POPA – antrenorul Poli Iaşi, pentru „reţeta" prin care a scos echipa de pe ultimul loc al clasamentului;*
● *Mihai Răzvan UNGUREANU – diplomat, pentru întreaga sa activitate.*
*

După jurnalistica victorie a luptei cu securitatea română „**Ziarul de Iaşi**" din 9 septembrie 2004 consemna şi el o altă victorie – ipotetică deocamdată – a disidentului Tacu: „**După ani grei de puşcărie comunistă disidentul Tacu a primit 4 miliarde**", îşi intitula articolul **Adina Câşlaru**:

Hai să-l citim:

UN FOST DISIDENT POLITIC A PRIMIT DAUNE DE 4 MILIARDE

După ani grei de puşcărie comunistă
Disidentul Tacu a primit 4 miliarde

► aceasta a fost decizia magistraţilor de la Tribunal ►Alexandru Tacu (foto) solicitase iniţial daune morale de 3 milioane de euro ► bărbatul a demonstrat judecătorilor cum a fost persecutat în timpul regimului comunist ► în faţa instanţei şi-a adus chiar dosarul de la Securitate

Un fost disident politic a primit 100.000 de euro pentru că a făcut puşcărie în lagărele comuniste. Suma reprezintă o premieră în istoria justiţiei ieşene pentru că ar fi cele mai ridicate daune morale acordate vreodată la Iaşi. Iniţial Alexandru Tacu a solicitat daune morale de 3 milioane de euro, dar judecătorii au considerat că acesta şi-a argumentat cererea doar pentru 100.000 euro. Cele 4 miliarde de lei aprobate de instanţă în loc de cele 120 miliarde lei solicitate nu vor reuşi însă să-l facă pe Alexandru Tacu să uite traumele trăite în puşcăriile fostei Securităţi. „Comunismul pentru mine a reprezentat o problemă personală. Suferinţele provocate de acest fenomen nu vor putea fi recuperate prin nici o sumă de bani", a declarat Alexandru Tacu în faţa instanţei de judecată atunci când a fost audiat. Câştigătorul a dispărut însă de acasă. Avocatul lui ne-a spus că este posibil ca Tacu să nu fi aflat încă victoria sa, chiar şi parţială, în faţa instanţei.

*Fiecare an de închisoare petrecut la Gherla şi la Jilava din cei aproape patru executaţi de Tacu au echivalat în balanţa magistraţilor cu câte un miliard de lei drept recompensă. Matematic, suma reprezintă aproape trei milioane de lei pentru fiecare zi petrecută în puşcărie. Când a început procesul, fostul disident îşi evaluase propriile suferinţe la suma de 3 milioane de euro. Astfel, pentru că a fost chinuit în puşcăriile de exterminare comuniste, dar şi pentru că întreaga familie a fost urmărită şi ascultată pas cu pas, Tacu a cerut să fie despăgubit cu peste 120 miliarde lei. Chiar dacă a chemat în instanţă pentru a-i confirma spusele foşti colegi de celulă şi şi-a prezentat filă cu filă dosarul de urmărire întocmit de către fosta Securitate, judecătorii i-au aprobat de 30 de ori mai puţin. „**Suma acordată de către judecătorii de la Tribunal este infim de mică faţă de ceea ce a cerut clientul meu la început**", a comentat soluţia magistraţilor cel care l-a reprezentat în instanţă pe disident, avocatul Cristian Nechita. Cu toate că nu banii îl vor face pe fostul disident să uite anii terifianţi prin care a trecut, apărătorul său a insistat să puncteze că vor ataca soluţia instanţei de fond cu apel.*

*„**Vom ataca decizia Tribunalului pe toate căile posibile chiar şi ajungând până la Strasbourg**", a adăugat Cristian Nechita.*

Închisoare pentru că a refuzat să depună jurământul militar

*În timpul procesului, Tacu nu şi-a exprimat în faţa judecătorilor intenţiile sale cu privire la folosirea banilor. Nici unul dintre apărătorii săi nu au luat la cunoştinţă de acestea, dar au considerat că, probabil, îi va folosi pentru refacerea sănătăţii fiicei sale. „**Când va intra în posesia banilor nu ştiu ce ar vrea să facă cu ei, dar cred că-i va finanţa fiicei sale, Alina, o intervenţie chirurgicală în străinătate. Oricum această operaţie costă mai mult decât a primit azi la Tribunal**", a precizat avocatul Nechita. Alexandru Tacu şi-a început „cariera" de deţinut în 1948, la vârsta de 17 ani. Atunci a fost arestat pentru prima dată pe considerente politice. El cântase alături de alţi colegi de-ai săi imnul regalist, strigând în gura mare „Trăiască regele!" la doar câteva luni după ce acesta fusese obligat să abdice de cei care aveau să instaureze un regim de teroare. Ulterior, au urmat alte arestări pe diverse motive politice, „încununate" în anul 1952 cu o condamnare pentru că a refuzat să depună jurământul militar. „**Mi-am petrecut anii tinereţii în temniţele şi lagărele de exterminare ale comuniştilor, care nu au fost altceva decât un traseu al morţii. Am***

stat închis în celulele de la Jilava, Gherla, Văcăreşti, am fost la Canal. În toate acestea am participat la holocaustul roşu*”, ne declarase Tacu în urmă cu trei luni. Motivul pentru care a înfundat puşcăriile comuniştilor timp de patru ani de zile a fost pentru „insubordonare şi agitaţie publică”.*

Părinţi şi fiu omorâţi de Securitate

Începând cu anii '80, membrii familiei Tacu au cunoscut o altă teroare, cea psihică.

*Astfel, potrivit mărturisirilor acestora, întreaga locuinţă le-a fost înţesată cu microfoane. De asemenea, peste tot erau urmăriţi de câteva maşini ale Securităţii. „**Tot timpul era o maşină a Securităţii la colţul străzii**”, şi-a adus aminte Tacu. Toate aceste amănunte au fost probate în faţa judecătorilor cu dosarul de urmărire a Securităţii pe care disidentul l-a primit după revoluţie. Dosarul conţinea peste 50 pagini în care era descris cu lux de amănunte cum a decurs urmărirea familiei Tacu. „**Categoric că din dosar lipsesc mai multe pagini care erau vitale în apărarea mea în timpul procesului, dar acestea ar putea fi suplinite de mărturiile celor care au stat cu mine la puşcărie sau care îmi vizitau casa zilnic**”, a adăugat Tacu în faţa instanţei.*

*Pentru a-şi susţine cererea de acordare a daunelor morale, disidentul a mai spus că atât părinţii lui cât şi fiul au fost omorâţi de Securitate. „**Mama a fost ucisă întrucât era considerată o legionară, tata a fost asasinat prin otrăvire cu arsenic înghiţit în doze mici, iar Mălin, fiul, a murit după ce a fost bătut de Securitate**”, a sintetizat bărbatul drama familiei sale.*

Şi-a câştigat existenţa săpând fântâni sau culegând fructe

Alexandru Tacu a fost cadru didactic la Centrul Profesional Oneşti. Dat afară din serviciu după ce a ieşit din închisoare, bărbatul a fost nevoit apoi să-şi câştige existenţa săpând fântâni, şlefuind pereţi, culegând fructe sau curăţând toalete. Ulterior, a ajuns bibliotecar la CUG.

Cel care a primit din partea statului o recompensă de peste 4 miliarde de lei pentru că a suferit de pe urma fostului regim a fost de negăsit în aceste zile.

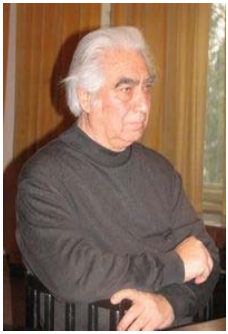

La Iaşi s-au mai câştigat daune de 75.000 de dolari

În istoria justiției ieşene postdecembriste au mai fost cazuri de foşti disidenți despăgubiți. Pentru aceeaşi perioadă de patru ani după gratiile comuniştilor, Georgel Dragotescu a primit aproximativ 75.000 de dolari. Pentru că la nivelul instanțelor din România a obținut doar o treime din cât ceruse inițial, acesta a atacat soluția la Curtea de Apel.

Românii care cunosc şi mai bine realitățile de la ei de acasă nu pot, fireşte, să fie în aceeaşi măsură de entuziaşti. Nu, deoarece, victorie de-ar fi, până la înfigerea drapelului pe reduta Ministerului de Finanțe acesta are întinse destule garduri cu plase şi ghimpi puse în calea agresorului de cetățean. Una, ați văzut-o, e însăşi taxa de timbru: te judeci cu Statul, câştigi sau pierzi, achiți mai întâi suma la intrarea cu hârtia la registratura justiției. Ție cetățean, cine să-ți dea scutirea, amânarea sau măcar eşalonarea, când e vorba să te iei de cravată cu mine, Statul Român? Ce mă interesează pe mine că eşti disident, că puteai să cazi sub focul de armă de la Jilava lui Ceauşescu, că te-ai încontrat cu el până dincolo de cazarma de la Târgovişte, unde şi-a dat dictatorul obştescul sfârşit? Apoi, mai sunt şi altele, pe care bunii finanțişti ai României postrevoluționare le cunosc foarte bine, când e vorba de protejarea nu numai a intereselor Statului, cât a unor individualități care, au şi ele interesele lor, ascunse după scaunul justiției, a Statului de Drept – în ansamblu.

Cu marii cetățeni este altfel, dar Alexandru Tacu, ca şi noi, mulții, nu suntem marile personalități ale tranziției.

Aproape de noi, cu picioarele mai temeinic înfipte în pământ, îl văd pe **Valeriu Stancu** de la „**Cronica**”, revista de suflet a lui Mălin Alexandru Tacu, care notează fără menajamente, cu sarcasm dar şi acuzator:

LA RAISON DU PLUS FORT…

Ce consistentă doză de aleatoriu, cât subiectivism, câte nedreptăți, câte erori (comise în mare parte cu bună ştiință!) şi câtă suferință ascunde în ea justiția umană. N-am încercat niciodată să găsesc o definiție a justiției în care să încapă toate păcatele, toate slăbiciunile, toate disfuncțiile acesteia – nici nu cred că aş fi reuşit să o aflu – dar m-a frapat o afirmație a lui Antoine de Saint-Exupéry (apărută, din păcate, postum, în ***Citadela****, la câțiva ani de la dispariția autorului) care, fără să fi trăit teroarea comunistă, a definit magistral justiția – absurdă, anacronică, aservită, anormală – instaurată de aceasta: „Justiția, după unii, înseamnă perpetuarea a ceea ce există. Dar dacă laşi libărcile să se înmulțească, se va naşte negreşit justiția libărcilor. Şi vor apărea cântăreți care să o proclame sus şi tare. Şi-ți vor cânta patetic soarta libărcilor amenințate să piară".*

Ei bine, justiția românească postdecembristă, care i-a făcut scăpați pe toți complicii lui Ceauşescu, justiția postdecembristă care a îngropat cu grijă dosarele Bancorex, Dacia Felix, F.N.I., justiția postdecembristă care l-a condamnat pe Ioan Stoica – unul din cei mai mari escroci români, ce a furat banii unei țări întregi (oare cine stătea în spatele acestui pițifelnic?) – la o derizorie pedeapsă privativă de libertate ce i s-ar cuveni unui năpăstuit al sorții care, ca să nu-i moară copiii de foame, fură o găină din poiata vecinului, justiția postdecembristă, care, în cârdăşie cu Statul şi cu CEC-ul, i-a lăsat cu buzele umflate pe toți deponenții doritori de „Dacii", justiția postdecembristă care, alături de distinsul preşedinte de trei mandate, a tolerat (preşedintele invocat chiar a provocat!) mineriadă după mineriadă până să-l pună pe Cozma la răcoare, justiția postdecembristă, care împarte atât de echitabil dreptatea şi respectă cu atâta strictețe drepturile omului, încât românii de azi se văd nevoiți să ia cu asalt Strassbourg-ul, aşa cum înaintaşii lor au luat cu asalt Plevna, justiția postdecembristă dă semne că, măcar de ochii lumii şi în ceasul al doisprezecelea, încearcă să repare greşelile trecutului, să intre într-un făgaş de normalitate, pentru a nu mai fi absurdă, anacronică, aservită, anormală.

De ce fac această afirmație? Pentru că la începutul lunii septembrie, sub semnătura colegei mele de breaslă Adina Câşlaru, în „Ziarul de Iaşi" a apărut un cutremurător articol despre dreptatea tardivă pe care justiția postdecembristă i-o dă fostului deținut politic al regimului comunist Alexandru Tacu, disident pe care „justiția"

dictaturii roşii îl condamnase la ani grei de temniță şi-l trimisese la Jilava, Gherla, Văcăreşti, Canal (repere ale morții pe harta terorii comuniste).

Ştiu, cel ce a greşit, cel care e vinovat trebuie să plătească, să fie pedepsit pentru faptele sale. E un precept vechi de când lumea, enunțat nu numai de legiuitorii ce s-au perindat prin vremuri, ci şi de o mare parte din condeierii acelor vremi. Dar ce fel de justiție e aceea care condamnă nevinovați?! E chiar justiția comunistă, care a condamnat mii şi mii de oameni la umilințe, la înfometare, la degradare morală, spirituală, materială, la durere, la suferință, la frig, la dezumanizare, la temniță, la muncă silnică, la moarte, numai pentru vina că voiau să trăiască liberi şi demni! Din cele mai vechi timpuri călăii s-au ascuns după masca respectabilității, a legitimității, a justiției, țipând ca din gură de şarpe atunci când li s-au scos la iveală atrocitățile comise. De aceea admir curajul Adinei Câşlaru de a aminti suferințele îndurate în temnițele comuniste de Alexandru Tacu şi de cei care, asemenea lui, s-au opus, pe față, regimului de dictatură a proletariatului: generațiile de azi, care au şansa de a se naşte, de a se forma, de a trăi într-o relativă libertate trebuie să cunoască greşelile trecutului, pentru a nu le repeta şi pentru a nu le suporta consecințele.

N-aş zice că azi se trăieşte normal în eterna şi fascinanta Românie (o țară în care unii indivizi devin multimiliardari în mai puțin de un deceniu nu poate fi normală!), dar victoria fostului prigonit al securității, a fostului deținut politic al regimului comunist asupra justiției postdecembriste ar putea fi un semn că vechea şi noua echipă de nomenclaturişti ce conduce țara după jertfele de la Timişoara, Bucureşti, Otopeni etc. începe să dea semne de slăbire a vigilenței (de clasă!), începe să dea semne de oboseală (preabinele a fost întotdeauna duşmanul binelui!), de slăbiciune (îmbuibarea, bat-o vina!), începe să scape din mâini frâiele atotputerniciei, ale infailibilității, ale neodictaturii.

Distinsul poet Alexandru Tacu e un om tacut, discret, modest, urgisit de vremi, de soartă, de noroc, de istorie şi, mai ales, de dictatura comunistă, care, prin instrumentele ce o susțineau, o „făureau" şi profitau de pe urma instaurării ei (poliție politică, justiție, nomenclatură), l-a prigonit, l-a întemnițat, i-a distrus viața, viitorul, i-a ucis părinții, fiul, speranțele. În ciuda loviturilor năucitoare pe care le-a încasat, în ciuda modestiei cu care-şi duce traiul, a avut mereu tăria de a se ridica, de a lupta şi de a-şi urma drumul spre lumină, spre

dreptate, spre adevăr. Aşa se face că justiția postdecembristă a fost nevoită în cele din urmă să recunoască faptul că Alexandru Tacu şi familia sa au suferit în vremurile kafkiene ale regimului comunist şi să-i acorde suma de patru miliarde de lei daune morale. O sumă ridicol de mică față de suferințele îndurate; de altfel, oricât de mare ar fi suma prin care succesorii activiştilor roşii vor să-şi liniştească mustrările de conştiință, aceasta nu va putea niciodată răscumpăra nici măcar o secundă din suferințele îndurate de oponenții regimului comunist. Tardiva recunoaştere a greşelilor, formala asumare a trecutului cu toate nedreptățile comise de justiția comunistă nu vor putea să le redea ceea ce le-au răpit anii petrecuți în temnițele dictaturii: tinerețea, elanurile, speranțele, visele, lumina sufletească...

Evident, reparația e mai mult simbolică (dar ce forță incredibilă poate avea un simbol!), dreptatea – vorba lui Victor Hugo – trebuie făcută întotdeauna la timp, dar, din nefericire, în acel timp puterea nu comitea decât abuzuri, atrocități, silnicii, crime... Cu toate acestea, Alexandru Tacu, om fără casă, cu o stare precară a sănătății, cu singurul copil ce i-a rămas (poeta Alina Tacu) grav bolnavă şi având nevoie urgentă de o intervenție chirurgicală în străinătate, mai are puterea să gândească la alții şi doreşte ca banii pe care-i va primi ca daune morale pentru suferințele provocate de dictatură să-i dăruiască (prin intermediul Fundației „Primăvara Lumii", al cărei fondator şi preşedinte este) copiilor ce au obținut rezultate deosebite în diverse domenii, tocmai pentru a răsplăti munca, talentul, pasiunea celor mai reprezentativi membri ai tinerei generații. Trebuie să mărturisesc faptul că altruismul său, grija pentru viitorul copiilor, dorința de a-i ajuta pe aceştia să se realizeze, să se împlinească în propria țară, gândurile îndreptate mereu către cei aflați în nevoie, gânduri pe care mi le-a mărturisit de curând în timpul unei vizite pe care mi-a făcut-o la redacție (eu însă am avut privilegiul de a cunoaşte calitățile acestui om excepțional de foarte multă vreme, căci în ultimul deceniu concursul național de creație literară şi plastică „Autori: copiii! – Lumea ca metaforă şi culoare", organizat la fiecare început de vară de revista „Cronica" a primit un sprijin substanțial din partea sa, a familiei sale şi a Fundației „Primăvara Lumii", parteneri constanți şi entuziaşti în fiecare acțiune de promovare a tinerelor talente organizată de revista „Cronica") m-au impresionat cu adevărat, arătându-mi că în acest pragmatic, materialist, învolburat, sărac şi trist început de secol şi de mileniu încă mai există oameni

(foarte puțini, e drept!) ce-şi înzidesc sufletul în fapte menite să-i ajute pe semenii lor.

*

Sigur că da. „Tacu e un om tăcut, discret, modest, urgisit de vremuri şi de soartă, de noroc, de istorie şi mai ales de dictatura comunistă" – cum zice Valeriu Stancu, dar şi de oamenii de lângă el, din apropierea noastră, de cei cu care, în împrejurări diferite, a luptat cot la cot, şi-au zâmbit în speranță, dar i-au întors spatele. Ori s-au făcut că nu-l înțeleg. Cine se mai ocupă astăzi să descifreze gândul cugetătorilor, al poeților?

Câți demnitari, ridicați pe ruinele luptei din tinerețe până la bătrânețe a lui Tacu n-au intrat în sălița cu şase mese şi optsprezece scaune, în bar „La matale", barul intelectualilor Iaşilor, să servească o bere, în tovărăşia lui Tacu, care, de multe ori, le-a oferit-o gratis?

Au făcut ei vre-un pas concret în rezolvarea uneia dintre problemele imediate, de viață, ale lui Tacu, locuința de pildă?

Recent, primăria i-a întins o ofertă fictivă, şi Tacu, era, l-am văzut, în al nouălea cer, cu gândul că va avea şi el locuință ca tot omul, scos din casa unui proprietar impostor, dar fără a i se oferi o alta, cum zice legea, o „locație" cum se sclifosesc unii din noi care am învins dictatura şi umblăm mai lejer prin dicționare, pentru ca să-i deschidă colțul muzeu pentru şi în amintirea lui Mălin şi poate şi a familiei sale. Ofertă fictivă pentru că locuința în cauză, s-a convins Sandu, nu numai că era o mare dărăpănătură fizică, ci şi juridică, cu încurcături administrative de tot felul…Alte motive de stres?

Constantin Huşanu, scriitorul cu multe cărți personale, dar şi cu mai multe tipărite pentru alții, din prietenie, un prieten şi al nostru, îmi spune adesea: „Sandu e un visător. Un visător care şi-a pus în față închipuirile personale, uneori punând pe un loc secund familia".

Poate nu i-am înțeles eu bine aprecierile, sensurile. De aceea nici nu i-am dat vreodată dreptate pe deplin, deoarece, înainte de toate, mi se pare că cea mai mare realizare a lui Tacu e tocmai familia pe care a făcut-o foarte puternică, curajoasă, bine închegată, care a ştiut să lupte, atât cât a putut, indiferent de perioada desfăşurării luptelor. Şi luptă încă. Fie şi cu morile de vânt, cum spun alții.

Comuniştii „i-au distrus viața, viitorul, i-au ucis părinții, fiul, speranțele", scrie Valeriu Stancu, dar şi alți croitori ai vorbelor bune, iar

eu zic că speranțele lui Tacu există, altfel n-ar fi el citat, în proces cu Statul Român, tocmai la Curtea Supremă de Justiție şi mâine-poimâine, cine ştie, la Curtea Europeană a Drepturilor Omului de la Strassbourg.

Cât priveşte Mălin, fiul, pentru Tacu şi familia sa, el trăieşte, este prezent în toate. De aceea îi şi cheamă, să fie împreună, ca altădată.

Cartea aceasta este dovada că familia Tacu există, e puternică, împreună cu Mălin care locuieşte aici, aproape, lângă noi şi în noi, în ceruri.

Ştiți cât de verde este Copoul primăvara, vara, până toamna, târziu-târziu? Un pic mai jos, din alee în alee, în grădina cu flori a Copoului e însuşi Mălin. Şi el o floare. La antrenamente? Poartă grija – vreunei iubite, a mamei, a sorei? Bună dimineața, copilule!

Epilog

Şcoala care ne-a înălţat cunoştinţele, atâtea câte le-am dobândit într-o viaţă de om, alături de ceea ce ne-au dat familia şi silinţele personale, aplecându-ne asupra înţelegerii vieţii, au fost şi rămân pârghii importante de conduită.

Generaţia mea şi a lui Alexandru Tacu-Zeletin, dar şi a fiului său Mălin, n-au făcut excepţie de la probele timpului. Dovada am întâlnit-o afişată pe una din coloanele de susţinere a peretelui faţadă a Liceului „Gheorghe Roşca Codreanu" din Bârlad, unde, ca o recunoaştere a clar viziunii unor promoţii de elevi şi profesori, cu apostolat acolo, într-o perioadă deloc prielnică libertăţilor de gândire şi exprimare, au înfăptuit, totuşi, istorie. Scrie acolo, pe peretele şcolii în care am învăţat şi unde ca să citim trebuie să ne descoperim capetele gândindu-ne că dacă ei ar fi fost mai numeroşi atunci, poate actualitatea şi viitorul nostru şi al urmaşilor ar fi fost cu mult mai apreciate prin bogăţia faptelor:

„Din perioada 1949 au spus NU comunismului:
1. Armeanu Theodor, profesor
2. Aftene C. Constantin, elev
3. Ciorâţă V. Aurelian
4. Chiper T. Emanoil
5. Dumitrescu C. Horaţiu
6. Doroşanu C. Amilcar
7. Istrate V. Vasile
8. Popa I. Gheorghe
9. Popa P. Ştefan

Iulie 1949 – 1 iulie 1999"

Pusă la 50 de ani după întâmplările din 1949, placa de marmoră, pe care eu adaug cu gândul şi numele colegului meu Alexandru Gh. Tacu, placa de marmoră aminteşte generaţiilor care vin că la liceul „Gheorghe Roşca Codreanu" din Bârlad, o celulă de rezistenţă împotriva a ceea ce avea să fie comunismul în România a existat încă de la primele lui manifestări neprielnice, asupritoare.

Erau profesorii şi elevii din ultima clasă a liceului care, posterior atitudinii elevului Tacu, inaugurau începutul, de astă dată, în grup a istoriei rezistenţei prin manifestare publică. Ei au fost printre primii nu numai la Bârlad care au spus din faşă un NU răspicat comunismului în România. Să nu uităm asta niciodată şi să regretăm că nu i-am însoţit!

Tabel – cerere

Către Preşedintele României, pentru conferirea onorurilor de „Erou Martir al Națiunii Române” tânărului poet Alexandru Mălin Tacu, pentru sacrificiul prin moarte în lupta împotriva comunismului cu deviza: „Deplin convins(ă) că spiritul public simte adevărul înainte de a fi declarat; cu judecata dreaptă şi conştiința limpede mă declar pentru”…

1. Dragomir Dragoş Daniel, medic, Al. Ghica Vodă nr. 54, ap. 7 - Iaşi
2. Dorneanu Adrian, inginer, indiscifrabil
3. Dragomir Smaranda Alice, medic, Şos. Arcu nr. 64, Bl. Z5, Sc. A, apt. 1 – Iaşi
4. Bogdan Dragomir, student, Al. Ghica Vodă, nr. 54 – Iaşi
5. Dragomir Mariana, profesoară, Al. Ghica Vodă, nr. 54 – Iaşi
6. pr. Vaida Vasile, preot, G. Coşbuc 14 – Iaşi
7. Constantin Iuraşcu, inginer pensionar, Splai Bahlui 10, sc. A, etaj 1, ap. 7 – Iaşi
8. Istrati Aurel, muzeograf, str. Tătăraşi, nr. 64 A – Iaşi
9. Pustianu Costache, profesor, str. Topârceanu nr. 13 – Iaşi
10. Neagu Anca, inginer, str. Topârceanu nr. 1 – Iaşi
11. Neagu Traian şi Gabriela, profesori, str. G. Topârceanu nr. 4 Iaşi
12. Rusu Alex Adrian, arhitect, str. Cucu nr. 19, Bl. 303, etj. 3, ap. 14 – Iaşi
13. Hariga Jan, administrator ARDAF SA. Iaşi, str. Dâmbovița nr. 10 – Iaşi
14. Nicorici Iulia, arhitect peisager, momentan şomer, str. Ungheni nr. 9 – Iaşi
15. Livescu Doina, arhitect, str. Ştefan cel Mare nr. 10, Bl. B1, sc. C, etj. 5, ap. 13 – Iaşi
16. Constantinescu Adrian, inginer pensionar, str. A. Banu nr. 21 – Iaşi
17. Chelaru Ion, pensionar, str. Cloşca nr. 4, bl. B2, ap. 6 – Iaşi
18. Hrincescu Petru, ceasornicar, str. Hotin nr. 4 – Iaşi
19. Dominte Doina, vânzător, str. Răzoarelor nr. 3, Bl. 946, sc. A. etj. 4, ap. 19 – Iaşi
20. Pintilie Silvia, gestionar, S.C. Vitalef S.A. Iaşi, str. Vitejilor nr. 11, bloc S 8, et. 2, ap. 3 – Iaşi

21. Vodă Gheorghe, conducător auto – S.C. ASAM S.A. Iaşi, str. Podgoriilor nr. 4 – Iaşi
22. Danisi Rodica, şomer, str. Brateş, nr. 6, bloc 513, sc. A, et. 2, ap. 8 – Iaşi
23. Crăciun Constantin, instalator, Dancu, bloc C4, sc. D, et. 4, ap.16
24. Zaharia Carmen, profesoară, str. Tineretului nr. 1, bloc 24 A, Buhuşi, jud. Bacău
25. Tit Nicolae-Horia, student, str. M. Văleanu, Bl. 10, sc. A, ap. 9, Buhuşi, jud. Bacău
26. Romaşcanu Beatrice, student, str. C.A. Rosetti, Bl. 2 ap. 1, Roman – jud. Neamț
27. Sufițchi Laurian-Mălin, student, str.Străpungerii Silvestru nr. 33, Bl. T6, , tr. 2, et. 6. apt. 32 – Iaşi
28. Zaharia Ciprian, profesor, str. Tineretului nr. 1, bl. 24, ap. 1, Buhuşi, jud. Bacău
29. Sava Ion, profesor, str. Libertății, nr. 227, Buhuşi, jud. Bacău
30. Hâişu Vasile, artist plastic, str. Tudor Vladimirescu nr. 7, Buhuşi, jud. Bacău
31. Cârcu Aurel, student, str. Traian, bl. A4, sc. C. ap. 44 – Piatra Neamț
32. Pricop Ioana, elevă, str. Ciurchi, nr. 114, A, bl. F8, sc. B, et. 2, ap. 8 – Iaşi
33. Leancă Ruxandra, contabil, str. Bacinschi nr. 4, bl. C1, tr. III, et. 5, ap. 18 – Iaşi
34. Cremenițchi Lucia, casier, bd. N. Iorga, nr. 59 B, bloc R1, sc. A, ap 9 – Iaşi
35. Nechita Cristian, avocat, str. Vasile Lupu 112 A, bl. C2 bis, sc. B, p, ap. 3 – Iaşi
36. Babă V. Dănuț, agent comercial, str. T. Neculai nr. 101, bl. 100 G, sc. B, et. 3, ap. 10 – Iaşi
37. Leonte Liviu, agent comercial, str. Clopotari nr. 17, Bl. 625, sc. A, et. 3, ap. 10 – Iaşi
38. Bujor Benone, barman, str. Muşatini nr. 4, bl. M8, sc. A, et. 4, ap. 17 – Iaşi
39. Dumitriu Anghel, dactilograf, str. Zugravi, nr. 19, bloc. V1-3, et. 3, ap. 11 – Iaşi
40. Stafie Eugenia, economist, str. Sf. Lazăr nr. 3, bl. Ghica Vodă, et. 5, ap. 18 – Iaşi
41. Vexler Martin, contabil, str. indescifrabil, nr. 14, bl. 64, Iaşi

42. Juncu Dan, operator chimist, str. Muşatini, nr. 5, bl. M10, sc. B, et. 1, ap. 8, Iaşi
43. Tănăsescu Dan, economist, str. Voievozilor, bl. X9, et. 7, ap.2, Iaşi
44. Mitu Didinel, inginer, secretar Liga Apărării Drepturilor Omului Iaşi, str. Carpați nr. 16
45. Ichim Elena, barman, str. Mitropolit Varlam nr. 2, Iaşi
46. Moraru Constantin, pictor, Mitropolia Moldovei, str. Ghica Vodă 17, Iaşi
47. Buruiană Virginia, educatoare, comuna Prisecani, jud. Iaşi
48. George Pascu, grafician, str. Tudor Vladimirescu nr. 11, hotel Ceramica, Iaşi
49. Grigorie Bejenaru, grafician, str. A Pann nr. 23, sc. A, et. 4, ap. 17, Iaşi
50. Mancaş Carmen, inginer constructor, str. Cloşca nr. 8, bl. C2, et. 1, ap. 4, Iaşi
51. Hănceanu Dumitru, profesor, şoseaua Nicolina nr. 26, bl. 956, sc. B, et. 1, ap. 2, Iaşi
52. Marcel Marius, student, str. Vasile Lupu nr. 131, bl. A2, tr. II, et. 5, ap. 2, Iaşi
53. Pricop Mihai Cristian, student, str. Ciurchi, nr. 117A, bl. F8, sc. B, et. 2, ap. 2, Iaşi
54. Ciochină Nicolae, profesor, str. Primăverii nr. 17 B, bl. G4, sc. B, ap. 20, Iaşi
55. Petrea Manuela, medic, str. Stoicescu nr. 6, Iaşi
56. Vlad Tudor, inginer, str. Cloşca nr. 10, bl. C3, et. 7, ap. 27, Iaşi
57. Vlad Luiza Marcela, chimist, str. Cloşca nr. 10, bl. C3, et. 7, ap. 27, Iaşi
58. Vlad Ileana, profesoară pensionară, str. Alexandru Vlahuță nr. 2, Iaşi
59. Dochițeanu Constantin, lăcătuş mecanic, str. Podgoriilor nr. 4, Iaşi
60. Olariu Maria, pensionară, str. Cantacuzino nr. 1, Iaşi
61. Moruzzi Georgeta, inginer, Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 58, Iaşi
62. Lupuțoc Iulia, pensionară, Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 58, Iaşi
63. Lupuțoc Gheorge, pensionar, Aleea Grigore Ghica Vodă nr. 58, Iaşi
64. Dinculescu Dan Aurel, psiholog, str. Alexandru Vlahuță nr. 8, Iaşi
65. Mersori Claudiu Neculai, agent vânzări, str. Alexandru Vlahuță nr. 14, Iaşi
66. Bigoaxi Valeriu,- , str. Alexandru Vlahuță nr. 14A, Iaşi
67. Seghedin Ioan, instalator, str. Primăverii nr. 25, Iaşi

68. Şab Petru, instalator încălzire, localitatea Horga, jud. Iaşi
69. Prisecaru Florin, student, sat Cotnari, jud. Iaşi
70. Romoşan Cristian, student, str. Alexandru Vlahuţă nr. 6, Iaşi
71. Cozma Lăcrămioara, coafeză, str. George Coşbuc nr. 59, Iaşi
72. Cucu Neculai, inginer, str. Dochia nr. 7, Iaşi
73. Cucu N. Neculai, inginer, str. Dochia nr. 7, Iaşi
74. Vasilian Doboş, muzeolog, scriitor, pictor, str. Buridava nr. 23, Iaşi
75. Constantin Tofan, profesor, pictor, str. Canta nr. 14, Iaşi
76. Bălţatu Gheorghe, profesor, str. Talpalari nr. 6, Iaşi
77. Talpalaru Valentin, profesor, scriitor, str. Păcurari nr. 22, Iaşi
78. Filip Ludmila, studentă, str. Tătăraşi nr. 54, Iaşi
79. Platon Corneliu, pensionar, str. Cloşca nr. 6, bl. C1, et. 5, ap. 23, Iaşi
80. Dumitraş G. Maria, bobinatoare, comuna Movileni, Iaşi
81. Condrea C. Dumitru, economist, str. Scăricica nr. 1, Iaşi
82. Condrea Valentina, contabil, str. Scăricica nr. 1, Iaşi
83. Fiup Nicolae, gestionar, şoseaua Nicolina nr. 75, bl. 986, sc. A, ap. 11, Iaşi
84. Bujor Alina, barman, str. Muşatini, nr. 4, Iaşi
85. Achiţei I. Ioan, bijutier, sat Ursoaia, com. Românești, jud. Iaşi
86. Streit Florin, inginer, str. Horea nr. 8, Iaşi
87. Alexandrescu Cornelia, arhitect, str. Nicolina nr. 3. sc. B, ap. 5, Iaşi
88. Sârbu Elena, profesoară, aleea M. Sadoveanu nr. 34, Iaşi
89. Niculescu Sultana, inginer, str. Stejar nr. 55, bl. M1, sc. F, et. 2, ap. 12, Iaşi
90. Heletea Petru, arhitect, str. Ştefan cel Mare nr. 10, bl. B1, sc. C, ap. 13, Iaşi
91. Cotruţă N. Nicolae, operator CND, str. Crişan nr. 2, Iaşi
92. Marinescu Claudiu, inginer, str. Şcoalei nr. 6B, Iaşi
93. Zanet Ioan, maistru, str. Cloşca nr. 4, bl. C, sc. B, et. 8, ap. 22, Iaşi
94. Chrilă Rodica Nicoleta, aticar, str. Clopotari nr. 15, bl. 634, sc. C, et. 4, ap. 13, Iaşi
95. Popescu Andrei, student, str. Clopotari nr. 15, bl. 634, sc. C, et. 4, ap. 12, Iaşi
96. Bilius Ana-Maria, studentă, str. Topârceanu nr. 8, Iaşi
97. Bilius Ioanid, inginer horticol, str. Topârceanu nr. 8, Iaşi
98. Bilius Maria, profesoară, str. Topârceanu nr. 8, Iaşi
99. Buruiană Magdalena, lucrător gestionar, str. Trotuş nr. 9, bl. L1, sc. B, ap. 12, Iaşi

100. Buruiană Constantin, tâmplar, str. Trotuş nr. 9, bl. L1, sc. B, ap. 12, Iaşi
101. Buruiană Cătălin, mecanic auto, str. Trotuş nr. 9, bl. L1, sc. B, ap. 12, Iaşi
102. Wassouf Emad, medic, str. Petru Rareş nr. 11, Iaşi
103. Luchian Vasile, fotograf, str. Oancea nr. 16, Iaşi
104. Pşait Mihaela, inginer mecanic, str. Dumbrava Roşie nr. 60, Iaşi
105. Pustianu Carmen, profesoară, str. Topârceanu nr. 13, Iaşi
106. Pustianu Silvia, profesoară, str. Topârceanu nr. 13, Iaşi
107. Marinescu Cristina, cercetător ştiinţific, str. Dumbrava Roşie nr. 29, Iaşi
108. Pustianu Iuliana, inginer, str. Topârceanu nr. 13, Iaşi
109. Zamfirescu Luiza, secretară, Piaţa Unirii nr. 2, Iaşi
110. Cosoi Vasilica, casier, şoseaua Sărărie nr. 48, Iaşi
111. Leiţoiu Andreea, psiholog, str. Arcu nr. 5, sc. B, et. 8, ap. 3, Iaşi
112. Frunză Viorica, lector universitar, str. Cerna nr. 13, bl. Q10, et. 4, ap. 18, Iaşi
113. Olaicu Carmen, redactor TVR Iaşi, str. G. Coşbuc nr. 34, Iaşi
114. Rădăuceanu Dumitru, inginer, aleea Ghica Vodă nr. 49, Iaşi
115. Rădăuceanu Elena, inginer, aleea Ghica Vodă nr. 49, Iaşi
116. Rădăuceanu Ilinca Teodora, medic, aleea Ghica Vodă nr. 49, Iaşi
117. Rădăuceanu Ştefan Dumitru, student, aleea Ghica Vodă nr. 49, Iaşi
118. Vlasie Ana, asistentă medicală pensionară, aleea Sadoveanu nr. 4, bl. A1, sc. A, ap. 4, Iaşi
119. Bejan Ştefania, profesoară, str. Stoicescu nr. 4, Iaşi
120. Bejan Petru, profesor, str. Stoicescu nr. 4, Iaşi
121. Chişu Maria, contabil, str. Ion Creangă, nr. 87A, bl. C2, et. 8, ap. 3, Iaşi
122. Pletea Dan Doru, medic, str. Alexandru Vlahuţă nr. 4, Iaşi
123. Pletea Adriana Lucia, profesoară, str. Alexandru Vlahuţă nr. 4, Iaşi
124. Medeleanu Adrian, inginer, str. Cerna nr. 4A, bl. A3, sc. B, ap. 1, Iaşi
125. Mateescu Radu, actor, str. Miahi Vodă nr. 1, bl. D14, ap. 29, Iaşi
126. Antonese Narcis, student, str. Sălciilor nr. 9, bl. 829, sc. D, ap. 17, Iaşi
127. Baciu Cătălin, conducător auto, str. V. Alecsandri nr. 4, bl. D, sc. C, ap. 9, Iaşi
128. Boian Cristian, elev, str. Ionel Teodoreanu nr. 10, Iaşi
129. Ionel Rodica, ingineră, str. Gării nr. 10, bl. L2, et. 2, ap. 15, Iaşi

130. Veleanu Irina Adriana, profesoară, str. Păcurari nr. 13, Iaşi
131. Petreanu Ecaterina, profesoară, str. A. Panu nr. 56, bl. B1, sc. A, ap. 32, Iaşi
132. Alexoaiei Cristina, economist, str. C. Negri nr. 14, bl. G4, ap. 2, Iaşi
133. Dumitriu Virgil, sociolog, B-dul Alexandru cel Bun nr. 40, bl. O3, sc. B, ap. 7, Iaşi
134. Păsărică Laura Simona, economist, aleea Copou nr. 4, Iaşi
135. Arhip Gheorghe, economist, şoseaua Arcu nr. 7, bl. F5, sc. A, ap. 5, Iaşi
136. Sârbu Mariana Elena, inginer, str. Ciurchi nr. 103, bl. F6, sc. A, ap. 4, Iaşi
137. Niculiță Alexandru, designer, str. Canta nr. 58, bl. 480, sc. B, ap. 11, Iaşi
138. Blumenfeld Luciana, inginer, str. Moara de Foc nr. 406, bl. 10, ap. 14, Iaşi
139. Puha Ioan, scriitor-ziarist, aleea V. Alecsandri nr. 5, Iaşi
140. Netea Mihaela Lucia, asistent medical psihiatru, şoseaua Arcu nr. 3, Iaşi
141. Crişmir Veronica, asistant medical laborator, B-dul Independenței nr. 33, Iaşi
142. Dinculescu Alexandru, medic, str. Alexandru Vlahuță nr. 8, Iaşi
143. Dinculescu Sena, inginer pensionar, str. Alexandru Vlahuță nr. 8, Iaşi
144. Brevec Valeria, pictor, str. Egalității nr. 6, bl. 839, sc. A, ap. 12, Iaşi
145. Mitu Camelia, inginer, str. Carpați nr. 14, bl. 912A, sc. B, ap. 16, Iaşi
146. Ichim Alexandru, pictor, str. Păcurari nr. 577A, Iaşi
147. Cupeț Marcel, depanator RTV, B-dul Alexandru cel Bun nr. 30, Iaşi
148. Cojocaru Corneliu, electronist, str. Sărăriei nr. 6, Iaşi
149. Turtureanu Nicolae, scriitor, B-dul Independenței, nr. 33, bl. G5, sc. S, ap. 17, Iaşi
150. Constantinescu Vasile, scriitor, şoseaua Arcu nr. 31, bl .CL5, sc. A, ap. 14, Iaşi
151. Damaschin Violeta, profesor matematică, str. Titu Maiorescu nr. 24, Iaşi

152. Ciocârlan Iuliana, profesoară, str. Cuza Vodă, bl. A1, Sc. B, Târgu Neamț
153. Mahalu Constantin, str. Topârceanu nr. 19, Iaşi
154. Buzdea Claudia, studentă, str. Mărăşeşti nr. 32, Târgu Neamț
155. Pantiun Lăcrămioara, studentă, Breaza, Suceava
156. Lozbă Mihai, diacon, str. Eternității nr. 82, bl. E1, sc. A, ap. 5, Iaşi
157. Iacobai Lucia, profesor pensionar, aleea Ghica Vodă nr. 74, Iaşi
158. Chirica Aurel, pensionar, aleea Ghica Vodă nr. 18, Iaşi
159. Iovu C. Horia, inginer constructor, str. G. Coşbuc nr. 43, Iaşi
160. Iovu H. Rebeca, profesor logoped, str. G. Coşbuc nr. 43, Iaşi
161. Iovu Silvia, pensionară, str. G. Coşbuc nr. 43, Iaşi

(Tabel obținut de la Constantin Mahalu, str. Topârceanu nr. 19, Iași, adunătunător de adeziune)

Bibliografie

Pagini din scrierile: „**Zăpezile calde**” de Gloria Lăcătuşu; „**Jurnal din anii ciumei: 1987 – 1989**” de Liviu Antonesei; „**Tineri poeţi români de dincolo de Styx**” de Gellu Dorian; „**Singurătate publică**” de Ion Maftei (Flavus); „**Costeştii Botoşanilor la sfârşit de mileniu**” de Costachi Uliciuc; „**Pe fluviu la deal**” de Constantin Huşanu; „**Mărturii ale suferinței**” de dr. ing. Cezar Zugravu; „**O enciclopedie a crimei şi terorii**” de dr. ing. Cezar Zugravu.

S-au mai folosit: cronici, articole şi comentarii din publicațiile: **Cronica**, **Monitorul de Iaşi**, **Dacia literară**, **Graiul românesc**, **Timpul**, **Monitorul expres**, **România liberă**, România mare, **Independentul**, **Ziarul de Iaşi**, **Obiectiv**, **Ziua de Iaşi**, **Flacăra Iaşului**, „**24:ore”**, **Spune**, **Ieşeanul**, **Expresul de Iaşi**, **Jurnalul de est**, **Evenimentul Iaşi**, **Evenimentul zilei**, **Lumea ieşeanului**.

ALBUM

Nicolae Ciochină, pictor

S-a născut la 9 noiembrie 1932, în comuna Burdusaci, județul Bacău.

Absolvent al Facultății de Arte Plastice – Universitatea „Al. I. Cuza" Iaşi (1967) şi al Institutului de Arte Plastice „N. Grigorescu" Bucureşti (1982).

Membru titular al Uniunii Artiştilor Plastici din România.

Expoziții personale

1975 – Galeria „Alfa", Piatra Neamț; Casa Tineretului Iaşi; Casa Sindicatelor, Tg. Neamț

1977 – Aula Bibliotecii Centrale Universitare, Bucureşti

1978 – Galeriile de Artă, Braşov; - „Rotonda" – Institutul de Medicină şi Farmacie Iaşi

1979 – Teatrul Mic, Bucureşti

1980 – Teatrul Național „V. Alecsandri" Iaşi

1981 – Galeriile de artă, Braşov

1983 – Galeriile de artă „Cupola" Iaşi

1985 – Galeriile de artă, Baia Mare

1988 – Galeria „Galateea", Bucureşti

1995 – Galeriile de artă „Cupola" Iaşi

1996 – Galeriile de artă „N. N. Tonitza" Bârlad

1999 – Galeria de artă „Cupola" Iaşi

2004 - Galeriile de artă „N. N. Tonitza" Bârlad

Expoziții colective

Din anul 1975 participă la numeroase expoziții colective şi de grup organizate la Iaşi, Slănic Prahova, Râşnov, Timişoara, Baia Mare, Vaslui, Bârlad, Braşov, Focşani, Tulcea, Paşcani, Tg. Mureş, Tg. Neamț, Orăştie, Făgăraş, Bucureşti, Bacău, Horezu, Câmpulung Muscel, Ieud, Maramureş.

1979 – 1983 - „Voroneţiana" – 5 ediții Suceava

1982, 1985, 1995 – Participă la sintezele expoziționale ale artiştilor ieşeni deschise la Bucureşti

1982 - Bienală de pictură şi sculptură, Sala Dalles, Bucureşti

1983 – Expoziția republicană a profesorilor de desen, Muzeul Colecțiilor de Artă, Bucureşti

1984 – „Flori şi naturi statice", Muzeul de Artă, Iaşi

1985 – Expoziția „Artă ieşeană contemporană", Sala Dalles, Bucureşti

1986 – Bienală de pictură şi sculptură, Sala Dalles, Bucureşti

1988 – Salonul Artelor Plastice, Sala Dalles, Bucureşti

1990 – „Artă ieşeană contemporană" – Chişinău; Expoziția comemorativă „Mihai Eminescu", Chişinău, Republica Moldova

1995 – „Artă ieşeană contemporană", Galeriile de Artă, Etaj 3/4, Teatru Național, Bucureşti

1996 – Pictură şi sculptură moldovenească, România – Poitiers – Franța

1992, 1993, 1994, 1995 – Sala „Victoria" Iaşi Salonul de toamnă al Filialei Iaşi a UAP

1999 – Festivalul Național „Lascăr Vorel" – Piatra Neamț, **nominalizare**

2000-2001 – Saloanele Moldovei – Chişinău, Bacău; Galeria „Alfa" a Muzeului de Etnografie Bacău, Chişinău, Bacău, Republica Moldova

1996-2003 – Salonul ART'IS al filialei Iaşi UAP

2002 – Expoziție – Nicolae Ciochină şi Grup 3 Meiloiu – Galeria de Artă „Cupola Iaşi"

2003 – Expoziție – Nicolae Ciochină şi Grup 3 Meiloiu, Casa de Cultură a Ministerului de Interne, Bucureşti

2003 – Festivalul Național „Lascăr Vorel" Piatra Neamț

2003 – Saloanele Moldovei, Chişinău Bacău, Artiştii ieşeni la Bacău, Galeria „Alfa" a Muzeului de Etnografie Bacău; Artiştii ieşeni la Chişinău, Republica Moldova

Premii

1999 – Nominalizare la Festivalul Național „Lascăr Vorel" – Piatra Neamț

2002 – Nominalizare la Salonul ART'IS 2002 Iaşi

Călătorii de studii

Israel, Republica Moldova, Bulgaria, Grecia, TURCIA

Lucrări prezente

În colecții de stat şi particulare din România, Israel, Republica Moldova, Grecia, Maroc, Franța, Iordania, Ungaria, Olanda, Germania, Iugoslavia, Italia, Canada, Austria, Ungaria, SUA, Uruguay, Paraguay.

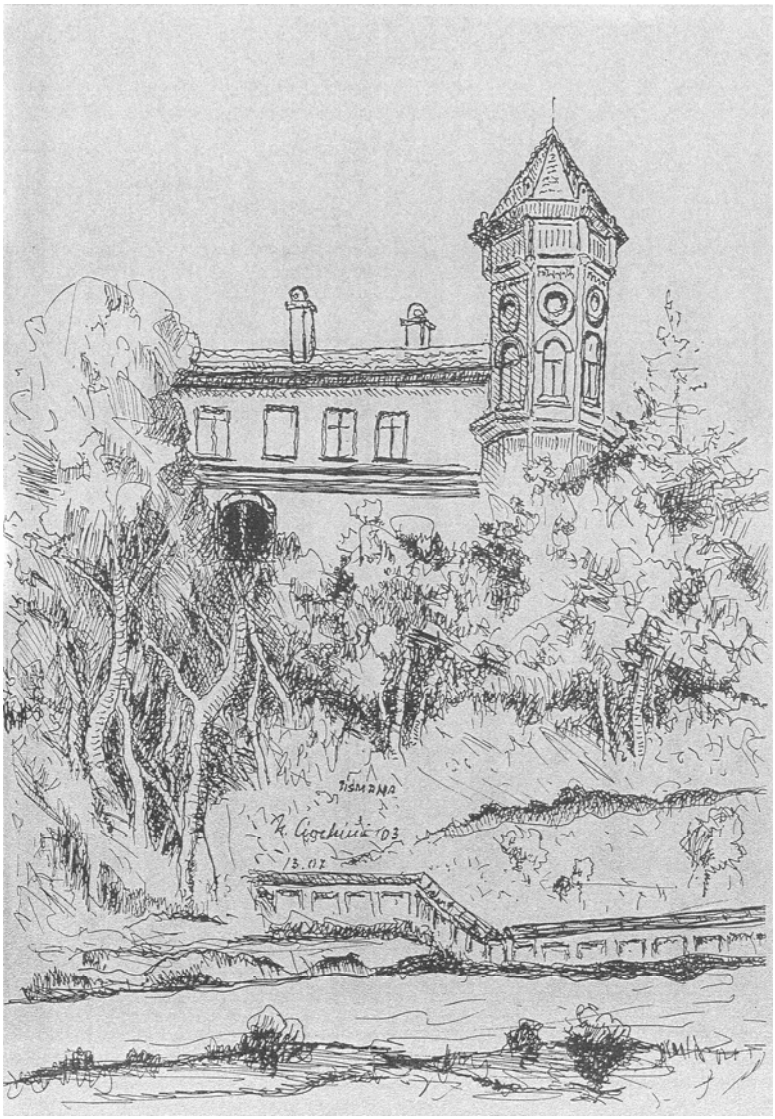

Turla mânăstirii Tismana

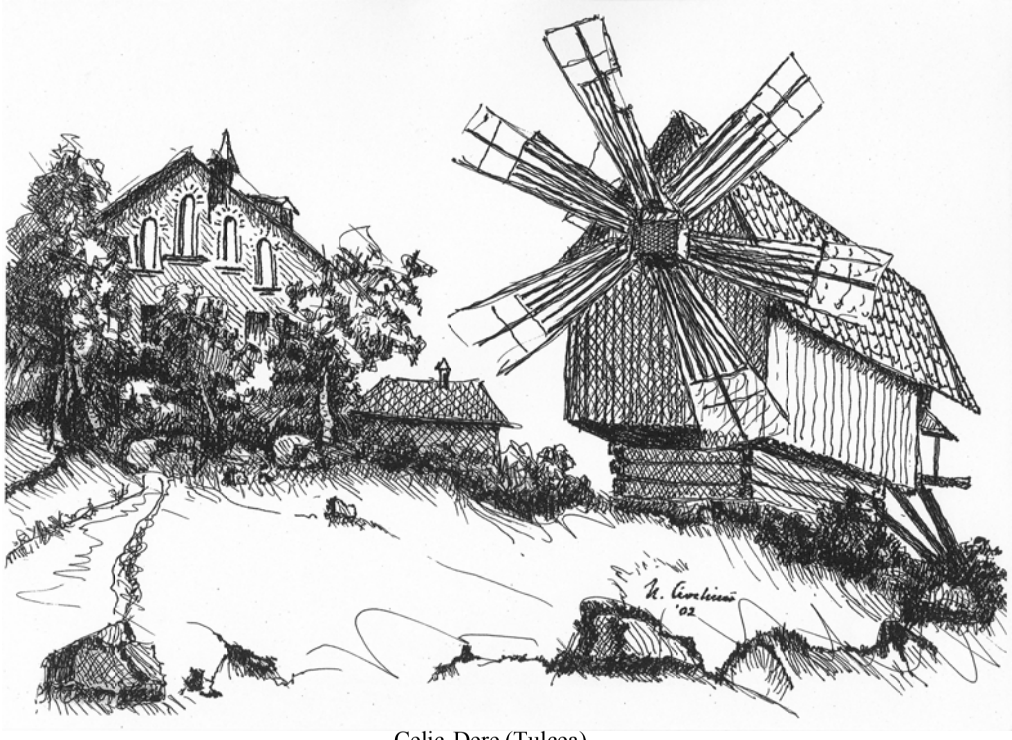

Celic-Dere (Tulcea)

Case la Balcik, Bulgaria

Grădina Reginei - Balcik

Capela reginei - Balcik

Stradă la Balcik

Cafenea la Balcik

Faleză la Sozopol, Bulgaria

Zig-zag, Sozopol

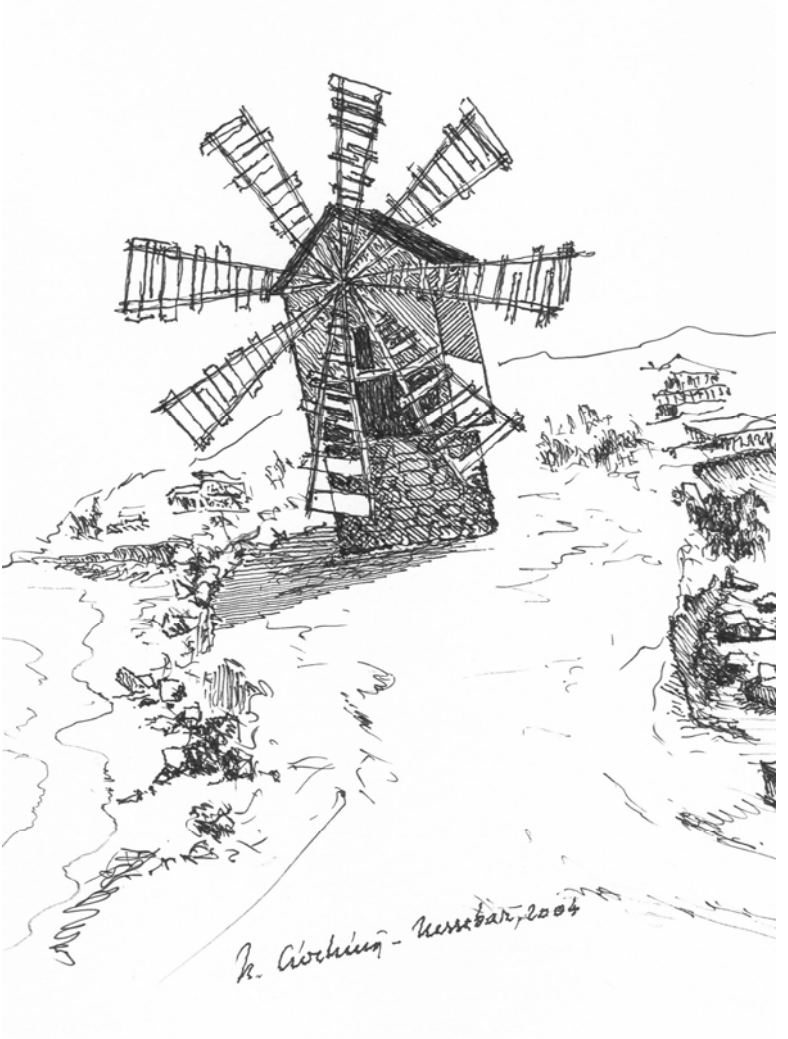

Nessebar, Bulgaria

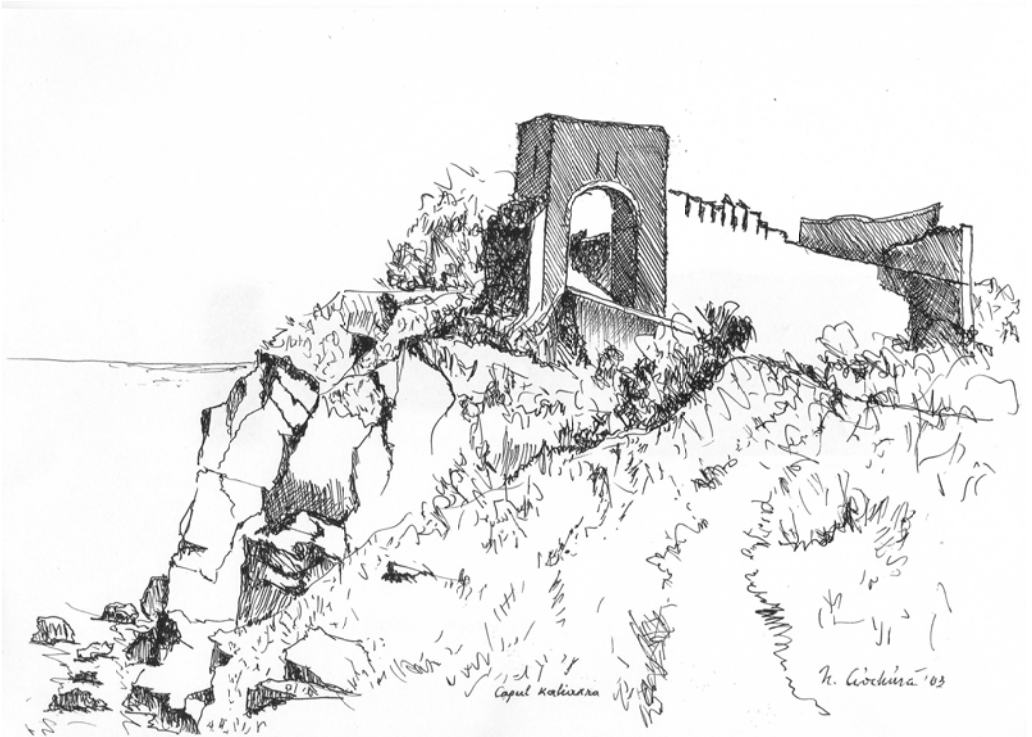

Capul Kaliakra, Bulgaria

Calderium Milet, Turcia

Ruinele templului Trajaneum, Pergam, Turcia

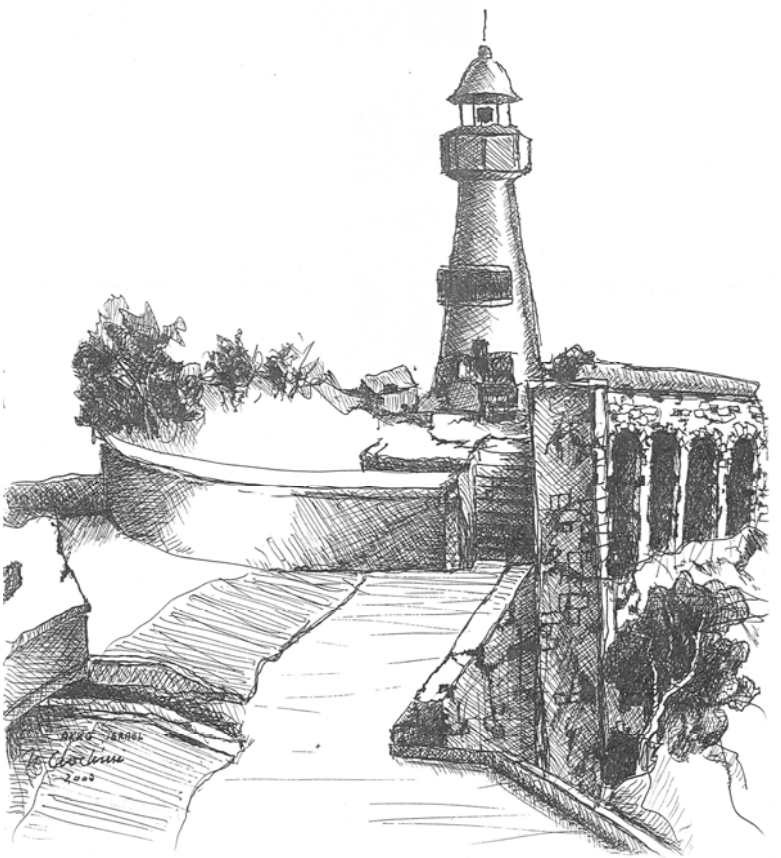

Farul din Akko, Israel

Piața veche (Acuatica), Akko, Israel

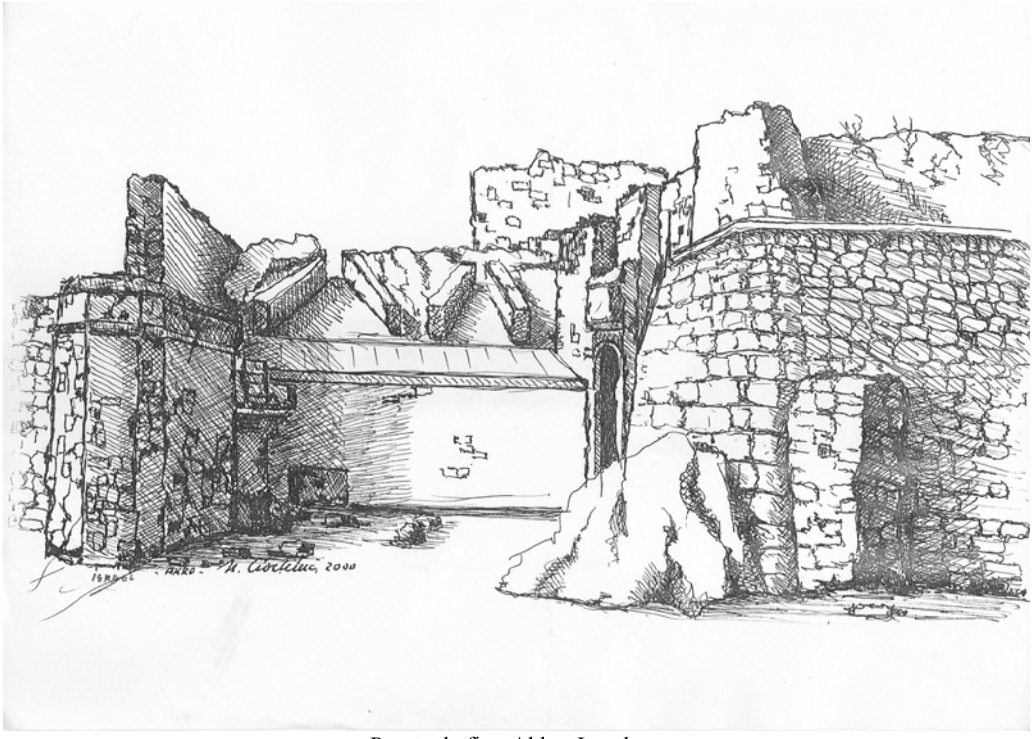

Poarta de fier, Akko, Israel

ANIVERSARE

C.D. Zeletin

Preşedinte de onoare al Academiei bârlădene (fondată de George Tutoveanu), C.D. Zeletin (Constantin Dimoftache) omagiat de instituţiile culturale ale municipiului Bacău la împlinirea vârstei de 70 de ani.

La Muzeul Literaturii Române din Iaşi, C.D. Zeletin alături de gazde, cu fratele său Lulu şi consăteanul Nicolae Ciochină (cu pălăria pe cap, chiar în spatele sărbătoritului).

Lui Sandu Tacu,
prieten ocrotitor al adolescenței mele
și poet de mare talent,
o îmbrățișare,
C. Zeletin

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU CULTURĂ, CULTE ȘI
PATRIMONIUL CULTURAL NAȚIONAL BACĂU
CENTRUL INTERNAȚIONAL DE CULTURĂ ȘI ARTE
"GEORGE APOSTU"
BACĂU 2005

București, 25 februarie 2006

SUMAR

În loc de prefață: 22 decembrie..... 5
Autorul despre carte..... 9
Mălin, vestitorul revoluției..... 17
Epilog..... 325
În anexă: Tabel-cerere..... 326
Bibliografie..... 333
Album: Nicolae Ciochină..... 334
Aniversare: C.D. Zeletin..... 353